

Bundel – PS-vergadering van 5 februari 2024

Agenda bijlagen

- Besluitenlijst PS 05-02-2024 –vastgesteld–
- Notulen PS 05-02-2024 –vastgesteld–
- Agenda PS 05-02-2024 –gewijzigd–
- Plattegrond Statenzaal
- 1 Opening en mededelingen.
- 2 Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.
 - M3-2024 AANGENOMEN ChristenUnie PvdD Betrek MVO Nederland bij herziening van economisch beleid
 - M6-2024 AANGENOMEN Volt ChristenUnie Aandacht voor Oekraïne ook na twee jaar oorlog
 - M4-2024 AANGEHOUDEN ChristenUnie e.a. Nieuwe economisch beleidskader
 - M1-2024 INGETROKKEN SP Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken–campings
 - M5-2024 AANGEHOUDEN D66 e.a. Aanbevelingen van het Rijk over PPLG Noord-Holland
 - M2-2024 VERWORPEN PvdD Convenant emissiearme stallen
- 2.a Afscheid Statenlid fractie PvdD.
- 2.b Beëdiging en installatie Statenlid en tijdelijk Statenlid fractie PvdD.
- 2.c Beëdiging en installatie duo–commissieleden fractie PvdD.
- 2.d Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).
Het Statenlid dat een verzoek tot het houden van een actualiteit wil doen, dient dit verzoek in bij de griffie, uiterlijk op vrijdag voorafgaand aan de vergadering om 12.00 uur.
- 3 Lijst geheimhouding PS.
 - 2024-02-05 Lijst geheime stukken PS
- 4 Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023.
 - 2023-12-11 Besluitenlijst PS –gewijzigd concept, vaststelling op 04-03-2024–
 - 2023-12-11 Notulen PS –vastgesteld–
- 5 Vaststelling Strategische Statenagenda.
 - StrA commissie Ruimte januari 2024
 - StrA commissie Bestuur januari voor PS 5-2-2024
 - StrA commissie Leefomgeving voor PS 5-2-2024
 - StrA commissie Landelijk Gebied versie 24-01-2024
- 6 Vaststelling lijst ingekomen stukken.
 - 2024-02-05 Lijst ingekomen stukken december 2023
 - 2024-02-05 Lijst ingekomen stukken januari 2024
- 7 Vaststelling voortgangslijst van moties.
 - 2024-02-05 lijst moties memo PS
 - 2024-02-05 Lijst moties PS
- 8 Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.
Indien de commissie of het presidium besluit dat het een hamerstuk is, dan wordt het punt bij de hamerstukken gevoegd.
- 8.a Benoeming bestuurder–directeur Randstedelijke Rekenkamer (VD-01).
 - 2023-08-30 ontslagbrief bestuurder RRK
 - Persbericht NH _Martin Santhagens voorgedragen als bestuurder directeur Randstedelijke Rekenkamer
 - 2024-02-05 Voordracht 01 Benoeming bestuurder–directeur Randstedelijke Rekenkamer
 - Advies uittreksel conceptverslag Cie Bestuur 22-01-2024 Voordracht Benoeming bestuurder–directeur Randstedelijke Rekenkamer
- 8.b Aanwijzen lid van de adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer (VD-03).
 - 2024-02-05 Voordracht 03 Aanwijzen lid adviescommissie benoemen plaatsvervangend bestuurder RRK
- 8.c Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023 (VD-02).
 - Rapport van feitelijke bevindingen subsidieverantwoordingen fractievergoedingen

2024-02-05 Voordracht 02 Subsidievaststelling fractiebijdragen 15-3-2022 t/m
Advies uittreksel conceptverslag Cie Bestuur 22-01-2024 Voordracht Subsidievaststelling
fractiebijdragen 15 maart 2022 tm 14 maart 2023

- 9 Vragenuur.
Het Statenlid dat tijdens het vragenuur mondelinge vragen wil stellen, dient deze vragen in bij de griffie, uiterlijk op vrijdag voorafgaand aan de vergadering om 12.00 uur.
2024-02-05 Mondelinge vragen ChristenUnie inzake Provinciale inzet spoedzoekers
2024-02-05 Mondelinge vragen JA21 Verheldering provinciale verantwoordelijkheden onder de nieuwe Spreidingswet
2024-02-05 Mondelinge vragen D66 over spreidingsbeleid
2024-02-05 Mondelinge vragen JA21 over handelen van het IPO in het kader van de spreidingswet –met bijlagen–
INGETROKKEN 2024-02-05 Mond vrgn D66 over werkbezoek gedeputeerde Beemsterboer aan ondernemer Luigi Prins
- 9.a Fractiedebat over uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).
2024-02-05 aanvraag fractiedebat over uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool –met uitnodiging van GS–
2024-02-05 fractiedebat CDA ea –bijlage artikel Parool–
- 10 Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.
- 11 Gebundelde stemming van alle motie(s).
Motie 201-2023 is opnieuw in stemming gebracht vanwege staken van stemmen in PS van 11-12-2023.
M201-2023 VERWORPEN PvdD Volt D66 – Intensieve veehouderij extensiveren
- 12 Sluiting.

Besluitenlijst PS -vastgesteld-

■ ■ ■ ■ ■

Datum vergadering : **5 februari 2024**
Voorzitter : dhr. A.Th.H. van Dijk
Griffier : mw. K. Bolt
Vergaderstukken : online beschikbaar [PS 05-02-2024](#)

1. Opening en mededelingen.

Afwezig zijn dhr. Deen (PVV), Dhr. Dessing (FvD), dhr. Kanik (D66), dhr. Valk (BBB) en Statenlid Van der Waart (GroenLinks).
Gedeputeerde Rommel arriveert later.

2. Vaststelling agenda en regeling werkzaamheden.

- Met betrekking tot de benoemingen bij Hamerstukken 8a en 8b, stemt PS bij acclamatie. Besluitvorming volgt bij Hamerstukken.
- Er zijn geen actualiteiten ingediend.
- PS heeft ingestemd met het houden van een fractiedebat op verzoek van de fracties CDA, D66, JA21, CU, SP, Volt, PvdD, 50PLUS, PVV en FvD inzake “Uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool”. Dit wordt behandeld als punt 9a.
- Er zijn mondelinge vragen ingediend voor het Vragenuur door:
 - fractie ChristenUnie over “Provinciale inzet woningen voor spoedzoekers”;
 - fractie JA21 over “Verheldering provinciale verantwoordelijkheden onder de nieuwe Spreidingswet”;
 - fractie JA21 over “Handelen van het IPO in het kader van de Spreidingswet”;
 - fractie D66 over “Spreidingsbeleid”.De mondelinge vragen van fractie D66 inzake “werkbezoek gedeputeerde Beemsterboer” zijn ingetrokken.
- Er zijn 6 moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend:
 - **M1-2024** door fractie SP inzake “Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken/campings”;
 - **M2-2024** door fractie PvdD inzake “Convenant emissiearme stallen”;
 - **M3-2024** door fracties ChristenUnie en PvdD inzake “Betrekk MVO Nederland bij herziening van economisch beleid”;
 - **M4-2024** door fracties ChristenUnie, CDA, D66, Volt en PvdD inzake “Nieuw economisch beleidskader”;
 - **M5-2024** door fracties D66, PvdD, Volt en SP inzake “Aanbevelingen van h et Rijk over PPLG-Noord-Holland”;
 - **M6-2024** door fracties Volt en ChristenUnie inzake “Aandacht voor Oekraïne, óók na twee jaar oorlog”.

De stemming over deze moties is uitgewerkt bij punt 11.

De gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

- 2a. Afscheid Statenlid fractie PvdD.**
Statenlid Kostić (PvdD) heeft het Statenlidmaatschap opgezegd en wordt vandaag opgevolgd. PS heeft in de vergadering afscheid genomen van Statenlid Kostić.
- 2b. Beëdiging en installatie Statenlid en tijdelijk Statenlid fractie PvdD.**
Dhr. Hanou (PvdD) en mw. Van Aesch (PvdD) worden voorgedragen en benoemd tot Statenlid respectievelijk tijdelijk Statenlid van de Provincie Noord-Holland. Zij hebben in handen van de voorzitter de verklaring en belofte afgelegd.
- 2c. Beëdiging en installatie duo-commissieleden fractie PvdD.**
Mw. Vonck (PvdD) en mw. Egbers (PvdD) worden voorgedragen en benoemd tot duo-commissielid van de Provincie Noord-Holland. Zij hebben in handen van de voorzitter de verklaring en belofte afgelegd.
- 2d. Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming PS).**
Er is geen actualiteit ingediend.
- 3. Lijst geheimhouding PS.**
De lijst wordt voor kennisgeving aangenomen.
- 4. Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023.**
De notulen en de besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023 zijn ongewijzigd vastgesteld.
- 5. Vaststelling Strategische Statenagenda.**
Fractie D66 geeft aan enkele punten te missen. Hier zal naar worden gekeken en waar nodig zal de strategische Agenda worden aangevuld. Voor nu wordt de strategische Agenda vastgesteld met inachtneming van deze opmerkingen.
- 6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.**
De lijst ingekomen stukken wordt vastgesteld.
- 7. Voortgangslijst van moties.**
De lijst moties wordt vastgesteld.

8. Hamerstukken.

8a. Benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer.

Voordracht 01-2024.

8b. Aanwijzen lid van de adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer.

Voordracht 03-2024

8c. Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023.

Voordracht 02-2024

De besluiten behorende bij punten 8a t/m 8c zijn aangenomen en zijn bij de hamerstukken van deze vergadering op de website [gepubliceerd](#).

9. Vragenuur.

De mondelinge vragen ingediend door:

- fractie ChristenUnie over “Provinciale inzet woningen voor spoedzoekers” zijn door gedeputeerde Beemsterboer beantwoord;
- fractie JA21 over “Verheldering provinciale verantwoordelijkheden onder de nieuwe Spreidingswet” zijn door dhr. Van Dijk beantwoord;
- fractie JA21 over “Handelen van het IPO in het kader van de Spreidingswet” zijn door gedeputeerde Beemsterboer beantwoord;
- fractie D66 over “Spreidingsbeleid” zijn door dhr. Van Dijk beantwoord.

9a. Fractiedebat inzake “Uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool”.

De fracties CDA, D66, JA21, CU, SP, Volt, PvdD, 50PLUS, PVV en FvD inzake “Uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool”. PS stemt ermee in dat GS in de tweede termijn het woord krijgt in dit debat om aanvullende vragen aan GS te beantwoorden.

Het fractiedebat is in 2 termijnen gevoerd en vragen zijn door fracties GroenLinks, BBB, VVD, PvdA en gedeputeerde Kocken beantwoord. Er zijn geen moties ingediend.

10. Advies GS moties Vreemd aan de Orde van de Dag.

GS heeft advies gegeven op de 6 moties Vreemd aan de Orde van de Dag die bij punt 2 zijn ingediend.

11. Gebundelde stemming van alle moties, amendementen en voordrachten.

Totaal aanwezig bij stemming: 50 leden.

Afwezig zijn dhr. Deen (PVV), dhr. Dessing (FvD), dhr. Kanik (D66), dhr. Valk (BBB) en Statenlid Van der Waart (GroenLinks).

Opnieuw stemmen over motie 201-2023 waarbij stemmen staken in PS van 11-12-2023:

- **M201-2023** door fracties PvdD, Volt en D66 inzake “Intensieve veehouderij extensiveren” is verworpen. Voor 25 en tegen 25 stemmen, waarmee de stemmen opnieuw staken en de motie derhalve is verworpen (Provinciewet art. 32). Voor stemmen de fracties GroenLinks, PvdA, D66, PvdD, Volt, SP en ChristenUnie. Tegen stemmen de fracties BBB, VVD, JA21, PVV, CDA, FvD en 50PLUS.

De stemmingen moties Vreemd aan de Orde van de Dag:

Er zijn 6 moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend, waarvan er 3 zijn ingetrokken/aangehouden, 1 is verworpen en 2 zijn aangenomen:

- **M3-2024 door fracties ChristenUnie en PvdD inzake “Betrek MVO Nederland bij herziening van economisch beleid” is aangenomen.**
Voor 44 en tegen 6 stemmen. Tegen stemmen de fracties JA21, PVV en FvD.
Dictum:
PS verzoekt het college van Gedeputeerde Staten om:
in gesprek te gaan met MVO Nederland om te zien of de Nieuwe Economie Index (NEx) een bijdrage kan leveren aan de monitoring van de duurzame economie in Noord-Holland en om input op te halen voor de actualisatie van het Noord-Hollandse economisch beleid.
- **M6-2024 door fracties Volt en ChristenUnie inzake “Aandacht voor Oekraïne, óók na twee jaar oorlog” is aangenomen.**
Voor 47 en tegen 3 stemmen. Tegen stemmen de fracties PVV en FvD.
Dictum:
PS vraagt Gedeputeerde Staten om:
op 24 februari 2024, exact twee jaar na de Russische inval, het provinciehuis in de Oekraïense blauw-gele kleuren te verlichten, als teken van steun, solidariteit en medeleven met het Oekraïense volk.
 - Fractie VVD wenst aantekening voor motie 6 te stemmen; steunt deze motie van harte en roept de commissaris op om richting de andere commissarissen ook dit signaal af te geven en op 24 februari alle provinciehuizen geel-blauw te laten oplichten.
 - Fractie PvdD wenst aantekening voor motie 6 te stemmen; zou wel graag willen zien, omdat er elders in de wereld ook genoeg oorlog is, dat wij tegelijkertijd ook ruimte maken voor de vredesvlag naast deze Oekraïense vlag.
 - Fractie Volt wenst aantekening voor motie 6 te stemmen; staat achter de oproep van fractie VVD en vraagt de commissaris om de collega-commissarissen te motiveren ook de provinciehuizen geel-blauw te laten kleuren als dat kan.
- **M1-2024 door fractie SP inzake “Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken/campings” is ingetrokken.**

- **M2-2024** door fractie PvdD inzake “Convenant emissiearme stallen” is verworpen. Voor 6 en tegen 44 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD en SP.
 - Fractie PvdD wenst aantekening voor motie M2 te stemmen; vindt het jammer dat de gedeputeerde blijft stellen dat de fractie tegen innovaties is; geeft aan dat dat alleen het geval is als het gaat tegen een schone, gezonde leefomgeving.
- **M4-2024** door fracties ChristenUnie, CDA, D66, Volt en PvdD inzake “Nieuw economisch beleidskader” is aangehouden.
- **M5-2024** door fracties D66, PvdD, Volt en SP inzake “Aanbevelingen van het Rijk over PPLG-Noord-Holland” is aangehouden.

12. Sluiting

De voorzitter sluit de Statenvergadering van 5 februari 2024.

Notulen -vastgesteld-

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum Statenvergadering	:	5 februari 2024
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Plaatsvervangend voorzitter	:	dhr. J.P. Hollebeek
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig:

5 mw. M. van Aesch (PvdD), mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. G. Bakker (VVD), dhr. M. Becker (BBB),
dhr. D.J. van den Berg (JA21), mw. L.C.M. Berkvens (D66), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. G.W. de Boer
(PvdA), mw. A. den Boer (BBB), dhr. J. Boer (VVD), mw. Bouhlef-Lascaris (SP), Statenlid R.I. Bwefar (GL),
dhr. R.J. Dekker (FvD), de heer A.G. Faassen (50PLUS), Statenlid W.J. Freeman (GL), Statenlid A. Gielen
(GL), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mevrouw. I.M. Haas (PvdD), mw. M.C.T. ten Ham (PvdA), dhr. M.A.
Hanou (PvdD), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), mw. K.M.A. Jansen (D66), dhr. A.
Karar (PvdA), dhr. M.C.A. Klein (ChristenUnie), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Statenlid P.P. Korzelius
(GL), Statenlid P.J. Laport (GL), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. I.J.M. Mantel (JA21), dhr. H.S. Mulder
10 (D66), dhr. R. Nijkamp (BBB), mw. L.G.Y. Ouderkerken (VVD), mw. F. Oulad Hadj (PvdA), mw. M.C.G.
Poot (VVD), dhr. N.A.L. Roosendaal (VVD), mw. G.M. de Sain (BBB), mw. J.M. Schneemann (Volt), mw.
I.D. Sijbenga (BBB), dhr. H.J.F.X.P. Stulemeijer (50PLUS), dhr. P.G. Teeuwen (BBB), dhr. K.J. Terwal
(VVD), dhr. R. van Tiggelen (PVV), mw. K. Uiterwijk (JA21), dhr. G.J. Vendrig (BBB), dhr. C.H. Vonk
(PvdA), dhr. T. Wagelaar (PvdA), Statenlid M. de Weerd (Volt), Statenlid T.K. van Wijnen (GL), dhr.
B.G.P. de Wit (VVD).

Afwezig: dhr. M. Deen (PVV), dhr. J. Dessing (FvD), dhr. E.B. Kanik (D66), dhr. V.H. Valk (BBB),
Statenlid N.M. van der Waart (GL).

Agenda	Paginanummer:
1. Opening en mededelingen.	(3)
2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.	(3)
2.a Afscheid Statenlid fractie PvdD.	(10)
2.b Beëdiging en installatie Statenlid en tijdelijk Statenlid fractie PvdD.	(11)
2.c Beëdiging en installatie duo-commissieleden fractie PvdD.	(12)
2.d Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).	(13)
3. Lijst geheimhouding PS.	(13)
4. Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023.	(13)
5. Vaststelling Strategische Statenagenda.	(13)
6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.	(14)
7. Vaststelling voortganglijst van moties.	(14)
8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.	(14)
8.a Benoeming bestuurder-directeur bestuurder Randstedelijke Rekenkamer (VD-01).	(14)
8.b Aanwijzen lid van de adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer (VD-03).	(14)
8.c Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023 (VD-02).	(14)
9. Vragenuur.	(14)
9.a Fractiedebat over uitspraken gedeputeerde Kocken in het Parool (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).	(23)
10. Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.	(51)
11. Gebundelde stemming van alle motie(s).	(52)
12. Sluiting	(55)

Opening om 13.03 uur.

1. Opening en mededelingen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik open de vergadering. Het is vandaag 5 februari 2024. Mag ik u allen verzoeken de mobiele telefoons op stil te zetten tijdens de vergadering. Natuurlijk een bijzonder welkom aan onze Statenleden, onze collegeleden, onze ambtenaren, de mensen die luisteren, de griffie, allen van harte welkom. En natuurlijk ook de mensen die online deze vergadering volgen via de website.

Er is bericht van verandering ontvangen van de heer Dessing van Forum voor Democratie, de heer Kanik van D66, de heer Deen van de PVV en Statenlid Van der Waart van Groen Links. Mevrouw Rommel zal iets later komen, rond 14.30 uur. Mevrouw De Sain.

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ik ben bang dat ik het ben vergeten door te geven, maar de heer Vincent Valk is ook verhinderd wegens ziekte. Sorry.

De **VOORZITTER**: De heer Valk van de BBB is ook afwezig wegens ziekte.

Dan gaan we de primus vaststellen. Dat wil zoveel zeggen als degene waar wij gaan beginnen als het tot een hoofdelijke stemming zou komen. Altijd weer een verrassing. Het is nummer 21 geworden en dat is mevrouw Bouhlel van de SP. Net geen bingo.

2. Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar de vaststelling van de agenda. Op de agenda als hamerstuk staat punt 8.a. Dat is een voordracht, die heeft betrekking op het benoemen van de bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer. En bij 8.b staat de voordracht die betrekking heeft op het benoemen van een Statenlid in de adviescommissie. De griffie heeft u per mail gevraagd of u bij acclamatie kan instemmen met deze benoemingen en dat is in beide het geval. Ik hoop dat u daar nog steeds mee akkoord gaat. De heer Mulder van D66.

De heer **MÜLDER** (D66): Ja, ik wou graag even melden dat ik mijn mondelinge vragen aan de heer Beemsterboer intrek, omdat ik op dit moment niet goed kan beoordelen hoe dat gaat en ik me op dit moment niet op mijn gemak voel om die te stellen. Dus daar kom ik op terug.

De **VOORZITTER**: Prima. Maar daar blijven dus de hamerstukken 8.a en 8.b mee staan. Er is één mondelinge vraag minder. Dank u wel. U gaat er allemaal mee akkoord. Dan vindt bij de besluitvorming plaats 8.a, 8.b als hamerstuk.

In het kader van de actualiteiten, die is niet aangekondigd. Er is wel een fractiedebat aangekondigd. Dat is aangekondigd door de fracties van het CDA, D66, JA21, ChristenUnie, SP, Volt, Partij voor de Dieren, 50PLUS, PVV en Forum voor Democratie. Zij hebben dus een verzoek ingediend tot het houden van een fractiedebat. Conform artikel 47 van ons Reglement van Orde kan dat ook. Het betreft uitspraken gedaan door gedeputeerde Kocken in Het Parool. U hoort daar normaal gesproken over te stemmen, maar het is een ruime meerderheid. Een vijfde is genoeg. Dus ik neem aan dat u met mij mee kunt gaan dat we akkoord gaan met het houden van het fractiedebat. Dat is zo. En daarmee gaan we het behandelen onder agendapunt 9.a.

Er zijn een aantal sets mondelinge vragen ingediend. Door de ChristenUnie over de provinciale inzet woningen voor spoedzoekers en de fractie van JA21 heeft een tweetal mondelinge vragen ingediend. Eén over het handelen van het IPO in het kader van de Spreidingswet en de andere over de verheldering van de provinciale verantwoordelijkheden onder de nieuwe Spreidingswet. Ook de fractie van D66 heeft mondelinge vragen ingediend over de Spreidingswet en die zullen aan de orde komen, al deze vragen, aan het einde van de vergadering.

We gaan naar de moties Vreemd aan de Orde van de Dag. De fractie van de SP heeft aangekondigd de motie Vreemd aan de Orde van de Dag te willen indienen met als onderwerp Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken en campings. Ik stel mevrouw Bouhlel in de gelegenheid om deze toe te lichten.

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik sta hier niet voor het eerst om het te hebben over de vakantieparken. Ik zal dat ook blijven doen zolang dat nodig is. Er zijn natuurlijk al vaker nieuwsberichten naar buiten gekomen dat er mogelijk witwaspraktijken zijn, dat er veel criminaliteit is, dat er intimidatie plaatsvindt op de vakantieparken. Nou is er in Oost-Nederland een onderzoek gedaan. Daar is een rapport over. Die is vorige week uitgekomen. De

cijfers liegen er niet om. Het gaat om miljoenen wat witgewassen wordt, intimidatie die plaatsvindt. De SP is benieuwd of dat ook hier in Noord-Holland speelt. Vandaar dat we een motie indienen. Ik zal alleen eventjes het dictum voorlezen. We roepen GS op om, net als in het oosten van Nederland gebeurd is, in Noord-Holland een onderzoek te starten naar criminaliteit en witwaspraktijken op campings en vakantieparken, zowel bij bestaande parken en campings, nieuw te ontwikkelen waarvan we al weten dat ze er mogelijk gaan komen. Daarvan zijn de eigenaren allemaal al bekend namelijk. Als bij herstructurering. Na het onderzoek de uitkomst niet alleen te delen via een rapport, maar deze ook met PS te bespreken middels een expertmeeting. Dank u wel.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 01-5 februari 2024
Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken/campings

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024.

Constaterende dat:

- *Er afgelopen week het rapport 'Fout Vastgoed' is uitgekomen waar uit onderzoek blijkt dat in Oost-Nederland op grote schaal criminaliteit en witwaspraktijken op vakantieparken en campings voorkomt.*
- *Dit niet alleen op verwaarloosde parken/campings plaatsvindt, maar ook op goedlopende parken en bij herstructurering van parken/campings.*
- *Gemeenten geen zicht hebben op wat er nou speelt op vakantieparken/campings.*
- *Gemeenten niet weten welke handvaten ze kunnen gebruiken.*

Van mening zijnde dat:

- *We ook in Noord-Holland moeten willen weten of dit speelt en in welke omvang.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Om net als in het oosten van Nederland gebeurd is, in Noord-Holland een onderzoek te starten naar criminaliteit en witwaspraktijken op campings en vakantieparken. Zowel bij bestaande parken/campings, nieuw te ontwikkelen (waarvan we nu al weten dat ze gepland zijn), als bij herstructurering.*
- *Na het onderzoek de uitkomst niet alleen te delen via een rapport maar deze ook met PS te bespreken middels een expertmeeting.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Heidi Bouhlef (SP).

De **VOORZITTER**: Dank u wel.

Fractie van de Partij voor de Dieren heeft- Ach, u moet hem nog inleveren. Ja, dat is waar. Mevrouw Bouhlef, u moet uw motie- U neemt hem gewoon weer mee terug. Dan maakt u het mij wel heel gemakkelijk. Dank u wel. En deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

Dan gaan we door naar de fractie van de Partij voor de Dieren, die een motie heeft aangekondigd met als onderwerp Convenant emissiearme stallen. Ik stel mevrouw Haas in de gelegenheid om deze toe te lichten.

Mevrouw **HAAS** (PvdD): Goedemiddag, voorzitter. Eerst even wat citaten uit het coalitieakkoord voor wat context van deze motie. Dus ik citeer. "In Noord-Holland zal daarom altijd ruimte zijn voor een sterke, duurzame en innovatieve landbouw, die gezond en betaalbaar voedsel produceert. Wij – de coalitie dus – willen agrarische ondernemers een economisch gezond en toekomstbestendig bedrijfsperspectief bieden. Wij onderzoeken hoe de transitie naar kringlooplandbouw kan worden ondersteund." Einde citaat. Geen oogkleppen. En geen geitenpaadjes. Geen geitenpaadjes vinden met onhaalbare, veel te dure en dierenonvriendelijke stalinnovaties dus. In de debatten hebben zowel coalitiepartijen als anderen steeds, zoals wij van de Partij voor de Dieren, opgeroepen niet blind te staren op emissiebeperkende maatregelen en juist een integrale aanpak als in transitiedenken voor te staan. Dus geen uitsluiting of inperking van mogelijkheden, geen losstaande maatregelen zonder dat de consequenties direct, onweerlegbaar en duurzaam zijn. En wat doet GS dan nu? Ze laten zich weer inpakken door de lobby van agrariërs met een focus op emissiereductie, stalinnovaties en dat alles zonder in overweging te nemen dat de transitie meer omhelst dan die geitenpaadjes bewandelen, die al

lang aantoonbaar tot de afgrond hebben geleid. De ondertekening van het Convenant regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij, waar niet heel PS achter staat, die in tegenstrijd lijkt te zijn met het coalitieakkoord en bovendien veel noodzakelijke keuzes op slot zet voor ons landelijk gebied en onze opgave, is allerm minst goed bestuur. Ook organisaties als Caring Farmers zijn met ons eens. Eens dat het te besteden budget beter besteed is voor de echte landbouwtransitie, waarbij echte emissiereductie gerealiseerd wordt door bijvoorbeeld extensivering en herstel van ecosystemen. Stop dus met alle afleidingen en richt energie en geld nu nou eens echt op een toekomst voor mens en dier, en niet op de laatste plaats voor onze agrariërs. Daarom willen wij niet verder die doodlopende weg op en vragen we uit het convenant te stappen. Dat is geen gezichtsverlies, maar lef tonen om voorop te willen lopen. De Partij voor de Dieren dient dan ook de motie Vreemd aan de Orde van de Dag in met als titel Convenant emissiearme stallen. Het dictum is technisch getoetst en uitvoerbaar gebleken, en luidt: uit het Convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij te stappen en in het vervolgproces en uitvoering van het PPLG zoveel mogelijk de nadruk te leggen op maatregelen die dienend zijn aan de transitie naar een toekomstbestendig landbouwsysteem dat ten goede komt aan boeren, burgers, natuur dieren en milieu. Dank u wel.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 02-5 februari 2024
Convenant emissiearme stallen

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024.
Constaterende dat:

- *GS in oktober 2023 heeft besloten om het Convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij aan te gaan;*
- *Hierin wordt gezocht naar doorbraakinnovaties waarbij emissies van onder andere stikstof, geur en fijnstof buiten de stal maximaal worden gereduceerd;*
- *Afgelopen jaren uit verschillende rapporten en rechterlijke uitspraken is gebleken dat de route van reductie van ammoniakemissie in de veehouderij via technologische maatregelen, als emissiearme stallen, niet de oplossingen biedt die nodig zijn;*
- *Onder andere de WUR recentelijk heeft bevestigd dat zulke technieken onvoldoende resultaten opleveren en rechterlijke uitspraken hierover bevestigen dat investeringen in zulke technieken een groot financieel risico vormen voor de toekomst van de boeren zelf.*

Overwegende dat:

- *De route van emissiearme-stallen duur is en het probleem niet oplost, en haaks kan staan op de integrale aanpak en de doelen rondom bijvoorbeeld ecologie, grondgebondenheid, dierenwelzijn en een gezonde toekomst voor de boeren;*
- *Toekomstboeren zoals Caring Farmers erop wijzen dat het maatschappelijk geld beter kan worden besteed aan echte transities in de landbouw;*
- *De provincie kan bepalen op welke maatregelen de nadruk wordt gelegd en kan voorkomen dat boeren opnieuw tot risicovolle en doodlopende investeringen worden verleid;*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Uit het Convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij te stappen en in het vervolgproces en uitvoering van het PPLG zoveel mogelijk de nadruk te leggen op maatregelen die dienend zijn aan de transitie naar een toekomstbestendig landbouwsysteem dat ten goede komt aan boeren, burgers, natuur dieren en milieu.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Ilona Haas (Partij voor de Dieren).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En daarmee maakt uw motie ook onderdeel uit van onze beraadslagingen.

De volgende fractie die een motie Vreemd gaat indienen is de ChristenUnie, met als onderwerp Betrek MVO Nederland bij herziening van economische beleid. Ik stel de heer Klein in de gelegenheid om deze motie toe te lichten.

185 De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik zou graag willen beginnen met een vraag aan de Staten. Wie van u scheidt er allemaal zijn plastic afval? Dat zijn er heel veel. En het plastic afval dat wij scheiden, ging naar Rotterdam, naar een bedrijf Urban Mining Corporation, die daar grondstof voor nieuw plastic van maakte. Tot 11 januari dit jaar, want toen moest het bedrijf uitstel van betaling aanvragen. En dat komt: goedkoop fossiel plastic wordt op de
190 Nederlandse markt gedumpt en is een gebrek aan regelgeving die hergebruik afdwingt. Het is doodzonde. Ook al omdat er heel veel gemeenschapsgeld in dit bedrijf was gestoken via het Nationale Groeifonds. En het was de aanleiding voor een vlammend betoog van Alexander Knotbelt, verantwoordelijk voor het bijzonder beheer bij het Groeifonds in Trouw van 25 januari. Hij schreef: "Het ontbreken van gelijk speelveld voor duurzame ondernemers brengt hun voortbestaan in gevaar. Er is ook een schrijnend gebrek aan adequate wet- en regelgeving om
195 duurzaamheid te bevorderen. Ondanks in de in ronkende woorden beleden duurzaamheidsambities van de overheid en politieke partijen blijken wetten en regels op dat vlak in de praktijk nog altijd enorm achter te lopen en duurzame bedrijven onbedoeld extra te benadelen. Het is de hoogste tijd dat duurzaam ondernemen wordt beloond in plaats van bestraft. En dit kan alleen door een gecoördineerde inspanning van zowel de overheid, als financiële instellingen, waarbij duurzaamheidsaspecten een centrale rol krijgen."

Meneer de voorzitter, het is deze urgentie die ik graag terug zou willen zien in het herziene economisch beleid van de provincie Noord-Holland. Ik ben blij dat de gedeputeerde daaraan werkt, ook naar aanleiding van het initiatiefvoorstel Noord-Holland Impact dat eerder door de
205 ChristenUnie en de Partij voor de Dieren is ingediend. Mijn fractie wil graag twee moties indienen om daaraan bij te dragen.

De eerste gaat over het betrekken van MVO Nederland bij de herziening van het beleid. MVO Nederland is een organisatie van zo'n tweeduizend duurzame bedrijven en ze hebben twee weken geleden een update van de Nieuwe Economie Index gepresenteerd. En deze index zou wellicht ook gebruikt kunnen worden voor de uitwerking van een van de punten in ons
210 initiatiefvoorstel, namelijk onderzoek een indicator die inzicht geeft in de ontwikkeling van het aantal maatschappelijke verantwoorde en sociale ondernemers in de provincie. GS gaf in de update met de brief daarvan aan dat er onvoldoende data beschikbaar is om deze indicator op te nemen in de basismonitor en dat het ontbreekt aan een centrale instantie die deze aantallen bijhoudt. MVO Nederland heeft verder een aantal concrete ideeën over de manier waarop de economie verduurzaamd kan worden zonder bedrijven weg te jagen. Ik nodig u uit om die uitspraken te lezen in de overwegingen van de motie. Ik wil nu het dictum voorlezen. Deze motie
215 dienen we samen in met de Partij voor de Dieren. PS verzoeken het College van Gedeputeerde Staten om in gesprek te gaan met MVO Nederland om te zien of de Nieuwe Economie Index een bijdrage kan leveren aan de monitoring van de duurzame economie in Noord-Holland. En om input op te halen voor de actualisatie van het Noord-Hollands economisch beleid.

225 **Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 03-5 februari 2024**
Betrek MVO Nederland bij herziening van Economisch beleid

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024.

Constaterende dat:

- 230
- *GS momenteel werkt aan een actualisatie van het economische beleid, mede n.a.v. het onderzoeksrapport van de Randstedelijke Rekenkamer over circulaire economie;*
 - *Hierbij de uitvoeringsagenda's voor circulaire economie en algemene economie zullen worden samengevoegd (cf. brief GS 13 december 2023);*
 - *Het college van GS in haar brief over de stand van zaken betreffende het initiatiefvoorstel "Noord-Holland Impact" over punt LO ("onderzoek een indicator die inzicht geeft in de ontwikkeling van het aantal maatschappelijk verantwoorde en sociale ondernemers in de provincie") aangeeft dat "onvoldoende data beschikbaar is om deze indicator op te nemen in de Brede Basismonitor" en dat "het ontbreekt aan een centrale instantie die deze aantallen bijhoudt".*
- 235

240 *Overwegende dat:*

- *MVO Nederland op 23 januari de nieuwste editie heeft gepresenteerd van de Nieuwe Economie Index (NEx), een index die de duurzaamheid van het bedrijfsleven scoort op zeven thema's;*

- Deze index wellicht een basis kan vormen voor de monitoring van de maatschappelijk verantwoorde en sociale ondernemers in Noord-Holland;
- MVO Nederland concrete ideeën heeft over de manier waarop de economie verduurzaamd kan worden zonder bedrijven weg te jagen, getuige uitspraken van de interim-directeur Wouter Scheepens in Trouw van 23 januari 2024:
 - "We hebben lang gedacht dat we er met mooie convenanten wel komen. Maar je hebt wetten nodig om duurzame bedrijven de wind in de zeilen te geven."
 - "Gebruik financiële prikkels om duurzame bedrijven aan te trekken. In de toekomst gaan die geld verdienen voor Nederland."
 - "Ondernemers moeten de ruimte krijgen om te ondernemen. Maar ook zij vragen om voorspelbaarheid. Om te kunnen investeren, willen ze weten waar het de komende tien jaar heen gaat."
 - "In het verleden ging het voordeel van de twijfel naar (vervuilende) bedrijven, want ja, er werken veel mensen. Nu worden ze uitgedaagd om schoner te gaan produceren en openheid te geven.";

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- In gesprek te gaan met MVO Nederland om te zien of de Nieuwe Economie Index (NEx) een bijdrage kan leveren aan de monitoring van de duurzame economie in Noord-Holland en om input op te halen voor de actualisatie van het Noord-Hollandse economisch beleid, En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Michel Klein (ChristenUnie) en Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen en u gaat een tweede motie Vreemd toelichten, samen ingediend met CDA, D66, Volt en de Partij voor het Dieren: Nieuw economisch beleidskader.

De heer **KLEIN** (CU): Klopt. Die motie gaat over het proces rondom het vaststellen van het beleid. We hebben daar in de commissie Bestuur uitgebreid over gesproken. GS is voornemens om de herziening van het economisch beleid te laten landen in een uitvoeringsagenda en niet in een nieuw beleidskader. Het oude beleidskader dateert echter al van maart 2016 en sindsdien is er nogal wat veranderd in onze wereld. Denk bijvoorbeeld aan ambities rondom circulaire economie, waar we het net over hadden, maar ook de krapte op de arbeidsmarkt en de aandacht voor de gezonde leefomgeving, om maar iets te noemen, en de geopolitieke situatie nog even helemaal weg te laten. Wij denken dat het goed is om eerst een beknopt beleidskader vast te stellen, waarin de richting van ons economisch beleid wordt vastgesteld. Dat hoeft niet een uitgebreid stuk van vijftig pagina's te zijn, maar wel een heldere beschrijving van de doelen. En daarna de uitvoering te beschrijven in een uitvoeringsagenda. Daarom hebben we samen met het CDA, D66, Volt en Partij voor de Dieren een motie met als dictum: PS dragen het College van Gedeputeerde Staten op niet alleen een nieuwe uitvoeringsagenda economie te ontwikkelen maar ook een update van het economisch beleidskader, een contourennotitie van het beleidskader medio 2024 met PS te bespreken in de commissie Bestuur en begin 2025 het definitieve economisch beleidskader ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 04-5 februari 2024 Nieuw economisch beleidskader

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024.

Constateerend dat:

- Het bestaande strategisch beleidskader economie "Noord-Holland duurzaam, vernieuwend en ondernemend" dateert van maart 2016;
- Het inmiddels februari 2024 is;
- Het college van Gedeputeerde Staten (GS) sindsdien tweemaal een actieagenda circulaire economie heeft vastgesteld (2017-2020 en 2021-2025).
- De economie, mede vanwege de duurzaamheidsdoelen die volgen uit het akkoord van Parijs (geldend vanaf augustus 2017), is veranderd;
- Er sinds 2016 ook veel andere ontwikkelingen zijn geweest die om een aanpassing van het economisch beleid vragen, zoals de ambities rondom een circulaire economie, de krapte op de arbeidsmarkt, de aandacht voor een gezonde leefomgeving.

Overwegende dat:

- *GS momenteel werkt aan een actualisatie van het economische beleid, mede n.a.v. het onderzoeksrapport van de Randstedelijke Rekenkamer over circulaire economie;*
- *Hierbij de uitvoeringsagenda's voor circulaire economie en algemene economie zullen worden samengevoegd (cf. brief GS L3 december 2023);*
- *GS voornemens zijn dit te laten landen in een gezamenlijke uitvoeringsagenda.*

Van mening zijnde dat:

- *Nieuw beleid niet slechts vastgesteld kan worden in een uitvoeringsagenda;*
- *Provinciale Staten in staat moeten zijn om de kaders van het beleid vast te stellen;*
- *Een geactualiseerd en beknopter beleidskader nodig is.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Niet alleen een nieuwe Uitvoeringsagenda Economie te ontwikkelen, maar ook een update van het Economisch beleidskader;*
- *Een contourennotitie van het beleidskader medio 2024 met PS te bespreken in de commissie Bestuur;*
- *Begin 2025 het definitieve Economisch beleidskader ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Michel Klein (ChristenUnie), Dennis Heijnen (CDA), Laurien Berkvens (D66), Maik de Weerd (Volt) en Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ook deze motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De volgende fractie is de fractie van D66, die heeft aangekondigd een motie Vreemd. De titel is mij nog niet bekend, maar de heer Mülder gaat het ongetwijfeld toelichten.

De heer **MÜLDER** (D66): Dat kan ik zeker, meneer de voorzitter. De titel was u benieuwd naar. Dat is aanbevelingen van het Rijk over het PPLG Noord-Holland. Ja, laten we het zo zeggen. Voor de zomer hebben wij een startversie van het PPLG behandeld en ingestuurd. Ik was ook meer dan verheugd om te lezen in het coalitieakkoord dat met het PPLG ging worden gewerkt en daar gingen we al onze opgaves eens flink mee te lijf. Dat is mooi. En wat ook zo mooi is, is dat het Rijk ons een soort van evaluatie heeft gegeven van goh, waar staat u nou met dat PPLG? Een prachtig document met allemaal grote complimenten, aanbevelingen ook. En om constructief oppositie te kunnen voeren, dacht ik: goh, we hebben het inderdaad gehad over het PPLG. Daar was de gedeputeerde destijds wat overvallen door het aantal vragen. Daardoor zijn we eigenlijk wat minder bezig geweest met goh, wat stond er nou aan aanbevelingen in? En hoe kunnen we dat verwerken? Daarom deze motie Vreemd, waarin ik graag de aanbevelingen zoals het Rijk die heeft gegeven, wil meegeven van goh, dat gaan we dus doen. Ook veel dank aan de andere partijen, Partij voor de Dieren, Volt en SP, die ook constructief hebben meegewerkt en zo min mogelijk politiek erin hebben willen zetten, maar zich puur hebben gehouden aan de aanbevelingen aan het Rijk. En ik zal hem voordragen. Wij dragen het College van Gedeputeerde Staten op om in de volgende versie van het PPLG Noord-Holland duidelijke kaders te stellen voor de PPLG-gebiedsprocessen, waaronder het doelbereik en een tijdspad. In de volgende versie van het PPLG Noord-Holland aan te geven wat de relatie is tussen verschillende genoemde maatregelen en hoe deze bijdragen aan het behalen van de NPLG-doelen. Waar mogelijk direct stappen te ondernemen die de verslechtering van natuur tegengaan, als dat nog niet is gedaan, en gaan over tot orde op orde van dag. Wij hopen dat hiermee de coalitie, en gewoon heel GS, geholpen is en zich gesteund voelt om nog verder te gaan met het PPLG. Ik wil u danken.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 06-5 februari 2024 Aanbevelingen van het Rijk over PPLG Noord-Holland

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024.

Constaterende dat:

- *Het Rijk de startversie PPLG Noord-Holland heeft beoordeeld, zie de brief van het ministerie van LNV d.d.24 oktober 2023;*

- 360 • *Het coalitieakkoord vermeldt dat de opgaven voor natuur en stikstof, water en bodem, klimaat en bodemdaling, landbouw, landschap, erfgoed en recreatie in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG) worden samengebracht.*

Overwegende dat:

- 365 *Het tussentijds beeld met bevindingen uit de integrale beoordeling van ons PPLG door het Rijk weliswaar enkele positieve punten bevat, maar voornamelijk punten die nadere keuzes, koers, verdere uitwerking of concretisering behoeven:*

- *De aanbevelingen van het Rijk specifieke actiepunten bevatten, die geen uitstel dulden;*
 - *De brief van het college met een reactie hierop hier veelal niet op in gaat;*
 - *De gebiedsprocessen geen vrijblijvende gesprekken moeten blijven, waarin het doel uit het oog dreigt te raken.*
- 370

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Om in de volgende versie van het PPLG Noord-Holland duidelijke kaders te stellen voor de PPLG-gebiedsprocessen, waaronder het doelbereik en een tijdspad (eerste aandachtspunt brief LNV, pagina 3);*
 - 375 • *In de volgende versie van het PPLG Noord-Holland aan te geven wat de relatie is tussen de verschillende genoemde maatregelen en hoe deze bijdragen aan het behalen van de NPLG-doelen (tweede aandachtspunt brief LNV, pagina 3);*
 - *Waar mogelijk direct stappen te ondernemen die de verslechtering van de natuur tegen gaan, als dat nog niet is gedaan (derde aandachtspunt brief LNV, pagina 3).*
- 380 *En gaan over tot de orde van de dag.*

Ondertekening: Sijmen Mulder (D66), Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren), Julia Schneemann (Volt) en Remine Alberts-Oosterbaan (SP).

- 385 De **VOORZITTER**: Dank. En ondertekend maakt ook deze motie onderdeel uit van de beraadslagingen.

De laatste is de fractie van Volt met als onderwerp Aandacht voor Oekraïne, ook na twee jaar oorlog. De indiener is Statenlid De Weerd.

- 390 Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Voorzitter, beste collega's, 24 februari 2022, raketten en Russische troepen trokken de grens van Oekraïne over. Europa was in shock. Twee jaar later zijn er tienduizend onschuldige burgers gedood en twintigduizend onschuldige burgers gewond geraakt. En Oekraïners vluchtten massaal naar Nederland toe. Toen de crisis het grootst was,
- 395 kwamen er per dag honderdtwintig Oekraïense vluchtelingen aan op Amsterdam Centraal. Veelal moeders en kinderen, want vaders en zonen vochten aan de frontlinie. Inmiddels zijn er duizenden Oekraïners in Noord-Holland opgevangen. In Amsterdam alleen al meer dan drieduizend. Wij zijn solidair met Oekraïne en het Oekraïense volk. Daarom dienen wij de motie in Aandacht voor Oekraïne, ook na twee jaar oorlog, met als dictum: Provinciale Staten vragen
- 400 Gedeputeerde Staten om op 24 februari 2024, twee jaar na de Russische inval, het provinciehuis in het Oekraïense geel en blauw te kleuren als teken van steun, solidariteit en medeleven met het Oekraïense volk, en gaan over tot de orde van mijn dag. En we hopen, beste collega's, dat deze motie zo breed mogelijk aangenomen wordt, zodat wij vanuit onze Staten in Noord-Holland een signaal naar de Oekraïners in Nederland, Europa en daarbuiten kunnen betuigen. Dank jullie wel.
- 405

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 06-5 februari 2024
Aandacht voor Oekraïne, óók na twee jaar oorlog

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024.

- 410 *Constaterende dat:*

- *De oorlog die door Rusland in Oekraïne wordt gevoerd, nu bijna twee jaar aanhoudt;*
- *Er meer dan 10.000 burgers zijn gedood, en meer dan 20.000 gewond zijn geraakt;*
- *In Noord-Holland duizenden Oekraïense vluchtelingen zijn opgevangen;*

Overwegende dat:

- 415 • *Europese solidariteit met Oekraïne van cruciaal belang is voor de stabiliteit en veiligheid in Europa;*
- *Het voor het voortbestaan van Oekraïne essentieel is dat de internationale aandacht voor deze oorlog niet verslapt;*

- *Politieke aandacht een hart onder riem van de in Noord-Holland opgevangen Oekraïense vluchtelingen steekt.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Op 24 februari 2024, exact twee jaar na de Russische inval, het provinciehuis in de Oekraïense blauw-gele kleuren te verlichten, als teken van steun, solidariteit en medeleven met het Oekraïense volk.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Maik de Weerd (Volt) en Michel Klein (ChristenUnie).

De **VOORZITTER**: Dank u. En ook deze motie Vreemd maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen.

Zijn er nog andere fracties die een motie Vreemd willen indienen? Zo niet, stemming over deze motie zal plaatsvinden aan het eind van de vergadering.

Dan een vraag of iemand over deze agenda nog het woord vraagt. Ook niet. Dan is hij overeenkomstig het voorstel van het Presidium vastgesteld.

2.a Afscheid Statenlid fractie PvdD.

De **VOORZITTER**: En dan zijn we bij agendapunt 2.a en dat is het afscheid van de voormalig fractievoorzitter van de Partij voor de Dieren, Statenlid Kostić. Zij zal vandaag van ons afscheid nemen. Statenlid Kostić zal afscheid nemen. Er worden nieuwe Statenleden beëdigd en er zijn nog een paar nieuwe commissieleden. Dus daarna zal ik even schorsen, zodat u iedereen kunt feliciteren. Maar mag ik u verzoeken, Statenlid Kostić, om naar het midden van de zaal te gaan?

Beste Ines, we hebben meer gemeen dan je soms denkt. We zijn in ieder geval samen in 2019 begonnen. Dat is alweer bijna vijf jaar geleden. Ik heb jou leren kennen als een- Je was jong en onbezonnen, enthousiast, actief, hardwerkend, absoluut betrokken. Als jij een onderwerp vastpakt, dan laat je het niet meer los. We hebben best weleens discussie gehad met elkaar over een aantal zaken, maar we hadden wel die discussie. Dat is precies zoals het volgens mij hoort, dat je uiteindelijk toch naar elkaar luistert, met elkaar praat en hier met elkaar ook zo nu en dan besluiten durft te nemen.

Ik zei net dat je niet alles zo makkelijk loslaat, maar je gaat ons wel loslaten vandaag, want je gaat Den Haag boven Haarlem kiezen. Ik denk dat dat niet eens zo'n makkelijke keuze was voor jou. Wel qua inzet en drive en ambitie wat je wilt bereiken en wat je voor Nederland wilt betekenen. Maar het is natuurlijk voor jou en voor de partij die je mag vertegenwoordigen een prachtige kans dat ze jou eigenlijk in de Tweede Kamer hebben weten te krijgen. En nogmaals, ik denk dat je het nog steeds lastig vindt om de onderwerpen van de provincie, die toch weer een stukje concreter zijn en dicht bij de mensen liggen dan in de Tweede Kamer- Jouw partij omschrijft je als: Ines staat bekend als een van de meest productieve Statenleden. Dat hebben wij geweten de afgelopen jaren. En ze wordt vaak geprezen door collega's van andere partijen. En ik denk dat dat ook zo is. Want jouw gedrevenheid en jouw productiviteit, iedereen wist wel: ja, maar het komt van Ines vandaan. Dus er zit wel een betrokkenheid, gedrevenheid achter en een reden om dingen te willen veranderen naar de wereld zoals jij hem ideaal voorstelt. Ik vind juist dus die toevoeging dat je geprezen wordt door collega's heel veelzeggend. Want als vertegenwoordiger van jouw partij bevindt je je niet altijd automatisch in het politieke midden, zal ik maar zeggen. En dan is het juist denk ik ook heel belangrijk dat je partijen vindt die naar je luisteren, die met je mee willen denken, want uiteindelijk heb je toch politieke meerderheden nodig om dingen te kunnen veranderen. En die vond jij zeker zo nu en dan. En zeker ook voor je inzet bijvoorbeeld voor dierenwelzijn. Want mede door jouw inzet heeft de provincie nu een transparanter beleid voor de manier waarop we met dieren omgaan. En bovendien is het ook eenvoudiger geworden om overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de omgevingsdienst te melden. Je was een actief deelnemer van de werkgroep voor de Willem Arondéuslezingen en je droeg ook verrassende en interessante mensen voor als spreker. Maar je stimuleerde bijvoorbeeld ook de werkgroep om jonge mensen met een lezing te bereiken. Met alles wat er gaande is in deze

wereld, ja, is deze lezing toch ook een manier om aandacht te blijven vragen voor het recht op vrijheid en vooral het recht, de vrijheid, om te kunnen zijn wie je bent.

480 Ines, dank voor jouw inzet voor onze provincie. Namens ons allemaal wensen wij jou ontzettend veel succes toe in de Tweede Kamer. Wij zijn er natuurlijk apetrots op dat wij een vertegenwoordiger uit Noord-Holland in de Tweede Kamer hebben in jouw persoon.

485 Normaal gesproken geef ik bloemen, maar die zijn nu naar de egeltjes gegaan, de egelopvang in Haarlem. Niet als bloemen, maar de donatie. Ik weet niet eens of ze bloemen eten. Vandaag geen bloemen, maar natuurlijk wel voor jou de prachtige foto die we voor jou hebben. Ja, en wat ons natuurlijk rest, is toch de mooie momenten die wij hebben gekend, de vurige debatten, de interrupties, het op je puntje van je stoel zitten. Ik weet niet of dat in de Tweede Kamer ook zo makkelijk is, maar we gaan het in ieder geval volgen en meemaken. Heel veel succes en dank
490 voor de fijne samenwerking.

[Applaus]

2.b Beëdiging en installatie Statenlid en tijdelijk Statenlid fractie PvdD.

495 De **VOORZITTER**: Aan de orde is nu de beëdiging van de heer Hanou als Statenlid en mevrouw Van Aesch als tijdelijk Statenlid. Omdat Statenlid Kostić natuurlijk heeft aangekondigd en gevraagd om haar ontslag en dat heeft ze ook gekregen, zal het lidmaatschap vandaag worden opgevolgd door de heer Hanou van de Partij voor de Dieren. Statenlid Jorna van de Partij voor de
500 Dieren heeft mij verzocht om tijdelijk ontslag te verlenen. Ik heb dat tijdelijk ontslag inmiddels verleend. In het Presidium is daar ook nader uitleg over gegeven. Beide installaties zijn nu aan de orde. Ik moet heel even kijken, want ik heb een van mijn blaadjes- Ik vergeet nog een ding daarbij te vermelden en dat is dat ik ook een commissie Geloofsbrieven heb benoemd, bestaande uit mevrouw Berkvens van D66, mevrouw Ouderkerken van de VVD en de heer Nijkamp van de
505 BBB als voorzitter. Voordat wij overgaan tot de installatie geef ik eerst de voorzitter, de heer Nijkamp, het woord.

De heer **NIJKAMP (BBB)**: Dank u wel, meneer de voorzitter. Ter voldoening aan uw opdracht hebben wij onderzochte geloofsbrieven en daarbij behorende bescheiden die het benoemd
510 verklaard lid en het benoemt verklaard tijdelijk lid de heer Hanou en mevrouw Van Aesch aan uw vergadering hebben toegezonden. Het onderzoek wat we hebben gedaan, heeft aangetoond dat blijkens ingevolge artikel W72 tweede lid Kieswet aan PS toegezonden afschrift van de besluiten van de voorzitter van een centraal stembureau voor de verkiezingen van leden van PS van Noord-Holland van 5 februari 2024 tot lid van PS benoemd zijn verklaard de heer Hanou, fractie Partij
515 voor de Dieren, en mevrouw Van Aesch, fractie Partij voor de Dieren. Wij stellen u dan ook voor hen als lid van Provinciale Staten van Noord-Holland toe te laten. Het tijdelijk lidmaatschap van mevrouw Van Aesch vervalt automatisch bij terugkeer van het tijdelijk ontslagen Statenlid. Verder heeft de commissie kennisgenomen van de nevenfuncties van de kandidaten. De combinatie van het Statenlidmaatschap met nevenfuncties is altijd een punt van aandacht. Het is de
520 verantwoordelijkheid van de Statenleden zelf om zelf de integriteit daarvan te bewaken.

VOORZITTER: Dank u wel. De commissie adviseert dus om de heer Hanou van de Partij voor de Dieren toe te laten als lid van uw Staten en mevrouw Van Aesch van de Partij voor de Dieren toe te laten als tijdelijk lid van de Provinciale Staten. Verlangt iemand hierover het woord? Zo niet,
525 dan is dat unaniem door u besloten dat beide als lid en als tijdelijk lid van Provinciale Staten worden toegelaten. Ik ontbind de commissie van Onderzoek voor de geloofsbrieven. Ik dank natuurlijk de leden voor hun werkzaamheden. Dank u wel.

En dan nu ben ik langzamerhand wel weer daar waar ik net al was, namelijk bij de beëdiging van
530 de heer Hanou als Statenlid en mevrouw Van Aesch als tijdelijk Statenlid. En ik verzoek dan ook beiden om in het midden van de zaal te komen staan.

Gaat u allen staan. Provinciale Staten hebben zojuist besloten om de heer Hanou en mevrouw Van Aesch toe te laten als lid van Provinciale Staten. Ik ga u thans in de gelegenheid stellen om de
535 verklaring en belofte in mijn handen af te leggen. Ik verzoek u straks, als ik uw naam noem, uit

te spreken de woorden “dat verklaar en beloof ik”. Maar ik zal eerst de formule van de verklaring en de belofte voorlezen.

540 Ik verklaar dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch
middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of
beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch
middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik
getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid
van Provinciale Staten naar het eer en geweten zal vervullen.

545

De heer Hanou.

De heer **HANOU** (PvdD): Dat verklaar en beloof ik.

550 De **VOORZITTER**: Mevrouw Van Aesch.

Mevrouw **VAN AESCH** (PvdD): Dat verklaar en beloof ik.

555 De **VOORZITTER**: Dan wens ik u beiden geluk toe met de uitoefening van uw Statenlidmaatschap
U heeft beide ook aangegeven geen bloemen te willen ontvangen, maar ook het geld te laten
doneren aan de plaatselijke Stichting Egelopvang. Dat gaan we uiteraard verzorgen. Dank
daarvoor.

560 Ik ga u alvast persoonlijk feliciteren, maar ook u wil ik vragen nog even geduld te hebben. Dan
zal ik straks na het installeren van de duo-commissieleden de vergadering schorsen, zodat er
gelegenheid is om iedereen te feliciteren. Maar dat laat ik mezelf natuurlijk niet ontnemen.

[Applaus]

565 **2.c Beëdiging en installatie duo-commissieleden fractie PvdD.**

De **VOORZITTER**: Dan ben ik, dames en heren, bij agendapunt 2.c. dat is de beëdiging en de
installatie van de duo-commissieleden van de fractie Partij voor de Dieren. De fractievoorzitter
van de Partij voor de Dieren heeft mevrouw Vonck en mevrouw Egbers als duo-commissielid bij
570 mij voorgedragen. Op grond van artikel 61 lid 4 van ons Reglement van Orde en andere
werkzaamheden van Provinciale Staten dient een commissielid dat geen lid van Provinciale Staten
is in de vergadering van Provinciale Staten in mijn handen de eed of de verklaring en belofte af te
leggen. Dus ik wil verzoeken of mevrouw Vonck en mevrouw Egbers naar voren willen komen en
in het bekende midden van de zaal te gaan staan.

575

Ik ga u thans in de gelegenheid stellen om de verklaring en belofte in mijn handen af te leggen.
Ik verzoek u straks, als ik uw naam noem, uit te spreken de woorden “dat verklaar en beloof ik”.
Maar ook nu zal ik eerst natuurlijk de formule voorlezen.

580 Ik verklaar dat ik, om tot lid van de commissie van Provinciale Staten benoemd te worden,
rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb
gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten,
rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
585 Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn
plichten als lid van een commissie van Provinciale Staten naar het eer en geweten zal vervullen.

Mevrouw Vonck.

590 Mevrouw **VONCK** (PvdD): Dat verklaar en beloof ik.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Egbers.

Mevrouw **EGBERS** (PvdD): Dat verklaar en beloof ik.

595 De **VOORZITTER**: Dan wens ik ook u heel veel succes en geluk in het duo-lidmaatschap. U heeft ook beiden aangegeven geen bloemen te willen ontvangen, maar – u raadt het al – en daar zullen we ook voor zorgen dat de egeltjes het krijgen. En dat gaan we verzorgen. Ik ga u feliciteren. Daarna schors ik even kort de vergadering zodat zowel Statenlid Kostić als de nieuwe Statenleden en de duo-commissie Statenleden gefeliciteerd kunnen worden.

600 *[Applaus]*

De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering.

605 *Schorsing van 13.38 tot 13.53 uur.*

2.d Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).

610 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Wij waren beland bij agendapunt 2.d, de actualiteiten. Er is geen actualiteit ingediend.

3. Lijst geheimhouding PS.

615 De **VOORZITTER**: Agendapunt 3, de lijst geheimhouding PS. Door de griffie zijn geen opmerkingen ontvangen over de lijst. Verlangt iemand over de lijst geheime stukken het woord? Dan stel ik vast de lijst voor kennisgeving aan te nemen.

De lijst geheimhouding PS is ter kennisgeving aangenomen.

4. Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023.

625 De **VOORZITTER**: Gaan we naar agendapunt 4. Dat is de vaststelling van de notulen en de besluitenlijst van de vergadering van 11 december, en daar zijn door de griffie ook geen opmerkingen ontvangen van u. Verlangt iemand over de notulen of de besluitenlijst nog het woord? Zo niet, dan zijn de notulen en de besluitenlijst ongewijzigd vastgesteld.

630 *De notulen en de besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023 zijn ongewijzigd vastgesteld.*

5. Vaststelling Strategische Statenagenda.

635 De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar agendapunt 5, vaststelling van de Strategische Statenagenda. De Strategische statenagenda van vier commissies is weer beschikbaar. Wenst iemand daarover het woord? Ja, de heer Mülder van D66.

640 De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dank u wel voor het woord. Het viel mijn fractie op dat er eigenlijk best wel wat ontbreekt. Met deze vergadering ook in gedachten dat er eigenlijk vrij weinig op de agenda stond in eerste instantie wilden wij toch even zeggen dat we in ieder geval nog een paar specifieke dingen vonden ontbreken op de Strategische Agenda, waaronder de herziening van de datacenterstrategie die binnenkort moet gebeuren. We hadden ook nog een vraag over de verduurzamingsmaatregelen sportaccommodaties, die regelmatig is beloofd, maar niet in de Strategische Agenda is terug te vinden. Daarbij hadden wij ook nog bij het PPLG, dat hij nu nog één keer erop staat, maar waarvan ik dacht dat er ook meerdere mogelijkheden zouden zijn om daarop terug te komen. Dat is eventjes voor nu. Ik had nog een lijstje, maar die kan ik even niet meer vinden. Maar in ieder geval deze drie punten als belangrijke die wij graag willen meegeven voor de Strategische Agenda.

650 De **VOORZITTER**: Oké. Anderen nog? Wij zullen deze punten meenemen, meneer Mülder, en daar waar nodig zal de agenda worden aangepast. Met deze opmerkingen, dat er dus wellicht hier en daar nog aanpassingen kunnen komen, kunt u instemmen.

De Strategische Statenagenda is met inachtneming van mogelijke wijzigingen vastgesteld.

655 **6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.**

De **VOORZITTER**: Gaan we naar agendapunt 6. Dat is de vaststelling van de lijst ingekomen stukken. Er zijn door de griffie geen opmerkingen ontvangen. Verlangt iemand het woord? Zo niet, dan is conform het voorstel van het Presidium besloten.

660

De lijst ingekomen stukken is ongewijzigd vastgesteld.

7. Vaststelling voortgangslijst van moties.

665 De **VOORZITTER**: Gaan we naar agendapunt 7, de voortgangslijst van moties. Er zijn ook door de griffie geen opmerking ontvangen. Verlangd iemand het woord over de moties? Dan stel ik voor de lijst vast te stellen.

670

De voortgangslijst van moties is ongewijzigd vastgesteld.

8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.

8.a Benoeming bestuurder-directeur bestuurder Randstedelijke Rekenkamer (VD-01).

8.b Aanwijzen lid van de adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer (VD-03).

675 **8.c Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023 (VD-02).**

De **VOORZITTER**: Dan zijn we bij agendapunt 8, de hamerstukken. Conform het Presidium wordt u gevraagd in te stemmen met de volgende voordrachten. Dat is 8.a, de benoeming van de bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer. Voordracht 8.b, dat is het aanwijzen van het lid van de Adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer. Dat is voordracht VD-03. En 8.c, dat is de subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen voor de periode 15 maart 2022 tot en met 14 maart 2023, voordracht VD-02. Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Iemand stemverklaring? Iemand aantekening? Zo niet, dan zijn de besluiten behorende bij punt 8.a tot en met 8.c aangenomen.

680

685

9. Vragenuur.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we nu bij agendapunt 9, dat is het vragenuur. Voor alle duidelijkheid wil ik u erop wijzen dat conform ons Reglement van Orde tijdens het vragenuur geen interrupties zijn toegestaan en geen moties kunnen worden ingediend. De spreektijd bij het vragenuur is voor de eerste termijn voor Provinciale Staten drie minuten en ook voor Gedeputeerde Staten drie minuten. Dan is er nog een tweede termijn voor Provinciale Staten van één minuut, ook voor GS één minuut. En eventueel kunnen aanvullende vragenstellers in de tweede termijn ook een minuut krijgen.

690

695

Er zijn vier sets mondelinge vragen ingediend. Twee door de fractie van JA21, de fractie van D66 en de fractie van de ChristenUnie. Als eerste geef ik het woord aan de heer Van den Berg, Verheldering provinciale verantwoordelijkheid onder de nieuwe- O, sorry. Even kijken. Ik geef eerst de heer Klein de gelegenheid voor het stellen van de vragen, want de andere drie zal ik zelf beantwoorden.

700

Mondelinge vragen ChristenUnie inzake provinciale inzet spoedzoekers.

705 De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel, meneer de voorzitter. Op 16 januari jongstleden hebben GS ons per brief geïnformeerd over het besluit om af te zien van de realisatie van flexwoningen op de locatie Balkweiterhoek in Zwaagdijk-West wegens gebrek aan draagvlak. De brief meldt en passant ook dat hiermee de totale verkenning naar de mogelijkheden om een provinciaal eigendom in te zetten voor het asiëldossier wordt beëindigd. Deze verkenning was gestart in september 2021 naar aanleiding van een brandbrief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Het kabinet vroeg in deze brief, onder andere aan colleges van GS, om mee te werken aan het op korte termijn realiseren van extra opvang en huisvestingsplekken. Mij dunkt dat de behoefte aan flexibele woonruimte

710

715 voor spoedzoekers sinds de brandbrief in september 2021 niet is afgenomen. Sterker nog, gezien de grote opgave voor Noord-Holland om asielzoekers op te vangen in het kader van de Spreidingswet kan aangenomen worden dat deze behoefte de komende tijd alleen maar verder zal toenemen. En de ChristenUnie is dan ook erg teleurgesteld dat de verkenning naar de inzet van provinciaal vastgoed voor het asieldossier geen enkel resultaat heeft opgeleverd. We hebben daarom de volgende vragen aan het College van Gedeputeerde Staten.

720 En de eerste is vrij direct, maar ik stel hem maar gewoon: is het beëindigen van de verkenning alleen maar ingegeven door praktische onmogelijkheden of speelt er ook een verminderd enthousiasme bij het nieuwe College van Gedeputeerde Staten een rol? Kunt u ons eventueel schriftelijk een overzicht geven van de redenen waarom alle locaties, die in eerste instantie in beeld waren, zijn afgefallen? Ziet de provincie nog op andere manieren mogelijkheden om bij te dragen aan de urgente opdrachten om extra woonruimte voor spoedzoekers te realiseren? Zijn gemeenten voldoende toegerust om zelf extra flexwoningen te realiseren? Of is extra hulp van de provincie nuttig en kan die bijdragen aan de realisatie? Zo ja, is de provincie dan voornemens die hulp te bieden? En tenslotte, in het overleg over Balkweiterhoek is door de gemeente Medemblik alternatieve locaties voor flexwoningen aangedragen. Is het college bereid om samen met de gemeente Medemblik, en wellicht ook andere gemeenten die alternatieve locaties hebben aangedragen, te onderzoeken of op deze locatie flexwoningen kunnen worden gerealiseerd? Dank u wel.

735 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording van de vragen.

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. In eerste instantie op de eerste vraag: de verkenning van de locatie in Zwaagdijk-West is beëindigd, omdat er simpelweg te weinig draagvlak bij belanghebbende partijen was en de voorwaarden die de gemeente stelde. Daarnaast was er ook te weinig draagvlak vanuit de bewoners.

740 Op uw tweede vraag naar de locaties, we hebben een analyse gemaakt van provinciale eigendommen groter dan duizend vierkante meter binnen een straal van vijfhonderd meter van woonkernen waar geen beperkingen in het kader van de NNN, het BPL of het LIB liggen.

Zijn locaties in bijvoorbeeld Haarlem, Hoorn en Medemblik onderzocht? Daar hebben we de Staten over geïnformeerd, maar u kunt een lijst en een kaart van die locaties ontvangen.

750 De derde vraag. We zullen doorgaan met het stimuleren van gemeenten en hen blijven adviseren en meedenken.

Vierde vraag. De meeste gemeenten zijn voldoende uitgerust om zelf flexwoningen te realiseren, maar we kunnen daar uiteraard over adviseren of onze flexmiddelen inzetten. En ook onze bouwambassadeur Lex Brans heeft een netwerk om daarbij te ondersteunen.

755 En de vijfde vraag. De gemeente heeft geen locaties expliciet voor flexwoningen aangedragen, maar wij zijn wel bereid om ze te ondersteunen als ze dat nodig hebben wanneer ze locaties in beeld hebben of daarnaar op zoek zijn. Dank u wel.

760 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik kijk naar de vragensteller of er nog aanvullende vragen zijn.

De heer **KLEIN** (CU): Ja, dank u wel voor de beantwoording. Ik hoor dat er inderdaad praktische problemen zijn, dat het met het draagvlak te maken heeft. Tegelijkertijd spreekt uit uw
765 beantwoording ook niet een enorm enthousiasme om verder gaan in dit dossier. Ziet u hier nog mogelijkheden voor de provincie? Want de opgave is natuurlijk enorm urgent. En ik vind het ontzettend teleurstellend dat het nu lijkt alsof we na twee jaar inzet gewoon niets hebben bereikt. Of ziet u andere winst die er is gerealiseerd met de inzet die we de afgelopen twee jaar hebben gepleegd?

770 De **VOORZITTER**: Er is nu ook gelegenheid voor andere Statenleden om eventueel nog een aanvullende vraag te stellen als u dat zou willen. Nee, zo niet- Ja, mevrouw Alberts, SP.

775 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ik doe het een beetje vanuit mijn hoofd. Daarom kwam ik wat aarzelend over, voorzitter, met uw welnemen. Maar volgens mij heb ik in een persbericht gelezen dat het zat in de financiële middelen waardoor het niet lukte. Maar misschien kunt u daar opheldering over geven, gedeputeerde.

780 De **VOORZITTER**: Andere Statenleden? Ja, de heer Heijnen, CDA.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank. Een korte aanvullende vraag over de locaties die eerder zijn afgevallen. De situatie is ook weer anders dan twee jaar terug. Is er nog kans om opnieuw naar die locaties te kijken? Of wellicht toch van die eerder afgevallen locaties – dat waren vooral provinciale gebouwen als ik het me goed herinner – een aantal daarvan toch nog interessant gemaakt kunnen worden. Dank u wel.

785 De **VOORZITTER**: Als er geen andere vragen zijn, geef ik het woord weer aan gedeputeerde Beemsterboer.

790 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. In eerste instantie richting meneer Klein. Dat gebrek aan enthousiasme bij de beantwoording van de vragen lag er vooral in dat ik bij eerdere beantwoording van vragen weleens wat fronsende blikken over de lengte van het antwoord heb gekregen. Dus ik probeerde wat sneller door de beantwoording heen te gaan. Maar aan enthousiasme voor het realiseren van woningbouw, zeker in het betaalbare segment, schort het zeker niet bij GS. We drukken behoorlijk op het realiseren van een derde sociaal, we drukken op betaalbare woningbouw, we drukken sowieso op woningbouw in algemene zin. Voor een groot deel van de spoedzoekers landt dat uiteindelijk gewoon in de sociale bestanden. Dus hoe meer woningen we realiseren met een derde sociaal, hoe meer woningen je kunt realiseren, ook voor deze doelgroep. Daarnaast hebben we specifiek in het coalitieakkoord nog aangenomen dat we met economisch daklozen aan de slag willen, omdat we ons zorgen maken over het grote aantal mensen, waarvan je onder andere omstandigheden niet zou verwachten dat ze dakloos zijn, maar dat ze toch dakloos zijn vanwege het grote tekort aan woningen. En daar maakt dit college zich ook ernstig zorgen over en nemen daar ook actie op, ondanks dat dat in onze rol best ingewikkeld is.

800 Dan in de richting van de SP. Waar ik net zei ‘voorwaarden die de gemeente stelde’, hangt dat natuurlijk uiteindelijk samen met de kosten die met die voorwaarden gemoeid gaan. Dat gaat dan om de ontsluiting op de provinciale weg en om het geluidsscherm. Daar zijn best wel forse kosten mee verbonden, zeker als het gaat om tijdelijke woningbouw.

810 En het CDA, om naar die lijst te kijken. Ik heb net aangegeven dat we die lijst toesturen. Dus mocht u daarin locaties zien waarvan u zegt: misschien is dat toch kansrijk- Ik zal toezeggen dat ik daar zelf ook nog eens naar kijk. Maar ik heb de verwachting dat dat met reden afgevallen is destijds. Dank u wel.

815 De **VOORZITTER**: Dan wil ik vragen aan de vice- Een moment. Ordevoorstel?

De heer **TERWAL** (VVD): Ja, voorzitter, een heel klein punt van de orde. Is het ook mogelijk dat andere katheder te gebruiken? Want er worden nu foto's gemaakt. Ik zie vooral lange mensen, als de heer Heijnen, helemaal voorovergebogen. Het is leuk dat we straks een soort reportage hebben voor mensen met rugklachten, maar het komt net een beetje ongelukkig samen. Dus is het mogelijk dat we ook het andere katheder gebruiken? Zeker voor de wat langere mensen.

825 De **VOORZITTER**: Ik doe daar niet zo moeilijk over. Het komt wel wat dreigend over, zo gebogen naar de Staten. Ik heb het net ook geprobeerd, maar ik krijg hem niet omhoog. Als we straks misschien nog even een schorsing hebben, zal ik een nieuwe poging wagen om het spreekgestoelte omhoog te krijgen. Ik ben blij dat u nog humor heeft.

830 Een van de vragen van JA21 zal door de heer Beemsterboer worden beantwoord. Dat is de vraag over het IPO. De andere vragen die er liggen, zal ik zelf beantwoorden. Maar ik wil graag aan onze vicevoorzitter vragen, de heer Hollebeek, om de vergadering over te nemen.

Voorzitter: de heer Hollebeek

835 *Mondelinge vragen JA21 inzake verheldering provinciale verantwoordelijkheden onder de nieuwe Spreidingswet.*

840 De **VOORZITTER**: Nou, dat gaat hartstikke snel: ik zie de heer Van den Berg al. We zijn aangekomen bij de mondelinge vragen van JA21 inzake het handelen van het IPO in het kader van de Spreidingswet. Ik geef het woord aan de heer Van den Berg voor het stellen van de vragen.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Voor mij staat hij op de perfecte stand zo, voorzitter. Niks meer aan doen.

845 Voorzitter, met de invoering van de Spreidingswet op 1 februari, in de volksmond ook wel 'de dwangwet' genoemd, wordt de rol van de provincie uitgebreid met extra toezichttaken op de asielopvang door gemeenten. Het is de fractie van JA21 ter ore gekomen dat er mogelijk gesprekken zijn gevoerd tussen de burgemeester en wethouder Broeders van de gemeente Medemblik over de dwangwet voordat deze officieel in werking trad. Dat roept vragen op over de
850 rol van de provincie en wat zij zichzelf aanmeet en de wijze waarop informatie wordt gedeeld en beslissingen worden genomen.

De eerste vraag: kunt u bevestigen of ontkennen dat er een gesprek heeft plaatsgevonden met de burgemeester en wethouder van Medemblik over de opvang van asielzoekers en de
855 Spreidingswet? En zo ja, waarom dit gesprek plaatsvond voordat over de wet werd gestemd en de wet officieel in werking was getreden? Tweede vraag: indien dit gesprek heeft plaatsgevonden, welke specifieke zaken rond de Spreidingswet zijn besproken? Welke positie heeft de provincie ingenomen ten aanzien van de verantwoordelijkheden en verwachtingen van de gemeente Medemblik? Ten derde, is het dossier Zwaagdijk-West, Balkeweerhoek, ter sprake gekomen
860 specifiek in relatie tot de uitvoering van de Spreidingswet? Zo ja, op welke wijze? In dit coalitieakkoord Verbindend vooruit! van de BBB, VVD, GroenLinks en Partij van de Arbeid staat de volgende passage opgenomen: "In het geval dat de landelijke Spreidingswet van kracht zal worden, zal er meer van het provinciaal bestuur gevraagd worden aangezien er dan een extra toezicht taak bij de provincie komt te liggen, namelijk ook ten aanzien van de asielopvang door
865 gemeenten". En dat brengt ons tot de volgende vraag: hoe wordt er door de provincie toezicht gehouden op de naleving van de Spreidingswet door de gemeenten? En wat zijn de consequenties als de gemeenten niet aan hun verplichtingen kunnen voldoen? Kunt u uiteenzetten hoe Provinciale Staten betrokken worden bij de implementatie van de Spreidingswet om te zorgen voor een transparante uitvoering van deze wet? En als laatste: kunt u dan, gezien uw
870 betrokkenheid als commissaris van de Koning, bij de provinciale regietafels en in het belang van transparantie over de besluitvorming over het huisvesten van asielzoekers toezeggen dat de agenda's en notulen van deze regietafels en relevante overleggen openbaar worden gemaakt? Dat zouden wij zeer waarderen. Ik dank u wel.

875 De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Van den Berg. U maakt het deze voorzitter niet makkelijk, want ik had aangekondigd dat u vragen zou stellen over het IPO. U heeft andere vragen. Dus ik ga nu toch de heer Van Dijk vragen of hij deze vraag wil beantwoorden in plaats van gedeputeerde Beemsterboer.

880 De **COMMISSARIS VAN DE KONING**: Ja, meneer voorzitter, in antwoord op de vragen van de heer Van den Berg van JA21. Op zijn eerste vraag of er een gesprek heeft plaatsgevonden: ja, dat was mij niet onbekend, want dat was op 13 december en daar was de heer Beemsterboer ook bij, omdat we toen gesproken hebben over het al dan niet verder doorgaan met de locatiebalk Balkweeerhoek. Tijdens dat gesprek hebben we de samenwerking voor die locatie nader verkend.
885 Dat ging dus niet over de Spreidingswet; dat ging over de inzet van Balkweeerhoek als mogelijke locatie voor tijdelijke woningen.

Dus ik zou uw vraag twee eigenlijk kunnen overslaan, want dat gesprek heeft dus wel plaatsgevonden, maar niet over de Spreidingswet. De gemeente heeft in dat gesprek toen
890 aangegeven dat zij haar wettelijke taak voor de huisvesting van statushouders en haar maatschappelijke verantwoordelijkheid op het gebied van opvang van asielzoekers en Oekraïners zeer serieus neemt. Ze heeft ook bij ons toegelicht hoe ze de huisvesting van statushouders aan

het aanpakken is en dat zij op dit moment een crisishulpverleningslocatie voor asielzoekers in de gemeente ook heeft. Daar hebben we het over gehad, en niet over de Spreidingswet, want die

895

Vraag drie: is het dossier Zwaagdijk-West, Balkweiterhoek, ter sprake gekomen in relatie tot de uitvoering van de Spreidingswet? De gemeente heeft aangegeven dat de locatie niet in beeld is voor de opvang van asielzoekers, Oekraïners en statushouders. Dat is ook zojuist toegelicht door mijn collega, de heer Beemsterboer.

900

Vervolgens wordt in vraag vier verwezen naar het coalitieakkoord en over de handhaving eigenlijk van die wet. Anders dan de gemeentelijke taakstelling huisvesting statushouders is het toezicht op de uitvoering van de Spreidingswet uiteindelijk niet belegd volgens de Spreidingswet bij de provincies, maar bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Dus in de handhaving hebben wij daar geen taak in.

905

Vervolgens u vraag over of we kunnen uiteenzetten hoe Provinciale Staten betrokken worden bij de implementatie van de Spreidingswet. Zoals u weet, heeft u geen formele verantwoordelijkheid in de Spreidingswet, noch in de implementatie ervan als Provinciale Staten. Als uw voorzitter, als commissaris van de Koning, van de provinciale regietafel heb ik dat wel, maar doe ik dat in mijn rol als Rijksorgaan. Dus in een rechtstreekse relatie met het kabinet, en niet als lid van Gedeputeerde Staten. Maar zoals ik u vaker heb gezegd, leg ik als commissaris in alles wat ik doe, en dat ziet u ook in de jaarverslagen, wel zoveel mogelijk verantwoording af over wat ik doe, waarom ik het doe. Alleen zal ik u niet betrekken in het democratisch proces, zoals u dat gewend bent, maar aan de provinciale regietafel nemen wij besluiten en proberen wij zo goed mogelijk invulling te geven aan de opvang van asielzoekers en de taakstelling die we hebben in Noord-Holland.

910

915

U vraagt of ik de verslagen van de PRT openbaar wil maken en voor wil leggen. Dat is een discussie die op dit moment speelt. Ik ben er nog niet helemaal uit. Niet omdat het allemaal geheime zaken zijn, maar u kunt u wel voorstellen, de Spreidingswet biedt gelukkig de mogelijkheid dat gemeenten onderling afspraken maken. Afspraken maken over dat bepaalde opvang in de ene gemeente plaatsvindt en dat de andere gemeente weer iets meer van het andere doet. Daar zijn voorbereidende gesprekken voor. Ik wil wel kunnen garanderen aan mijn PRT dat daar vrijelijk over gesproken kan worden zonder dat een vertegenwoordiger uit de regio- Al voordat we überhaupt tot een afspraak gekomen zijn, het al op straat ligt en allerlei mensen ideeën krijgen over zaken. Dus ik wil u best rapporteren, maar staat u mij dan toe om dat in hoofdlijnen te doen en niet woordelijk. En ook nog niet definitief gemaakte afspraken, dat ik die al in de openbaarheid breng, omdat ik daar mensen die in de regio ook weer aan hun subregionale tafel, zoals dat heet- Want wij werken langs vijf veiligheidsregio's; Noord-Holland is groot met vierenvestig gemeenten en vijf veiligheidsregio's. Wij proberen heel erg te stimuleren dat binnen die vijf veiligheidsregio's, die opvangtaak over de verschillende doelgroepen- Want het zijn natuurlijk niet alleen asielzoekers, het zijn ook minderjarige asielzoekers, het zijn Oekraïners, en alles zit nu aan die provinciale regietafel. Ik hoop dat een aantal gemeenten die bijvoorbeeld leegstaande panden hebben, waar ze wat mee kunnen, dat ze onderling ook afspraken kunnen maken. Als u mij toestaat om dat in ieder geval, dat er enige vrijheid is voor mensen om wel aan die tafel daar vrijelijk over te kunnen praten zonder dat er in één keer een beeld buiten ligt dat ze de buit al verkocht hebben, ben ik uiteraard bereid om, zoals ik dat ook met andere taken doe, daar transparant in te zijn.

920

925

930

935

940

En dan vraag zes, de betrokkenheid van de commissaris bij de provinciale regietafels en transparantie. Nou ja, dat zei ik u net, dat wil ik ook wel even aan de provinciale regietafel bespreken met de mensen zelf. Maar verder heb ik geen enkele reden om daar geheimzinnig over te doen. Dank u wel.

945

De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Van Dijk. Wenst de vragensteller nog nadere vragen te stellen? Ja, zie ik. Dan is het woord weer aan de heer Van den Berg.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dank, voorzitter. En ook dank aan de commissaris van de Koning voor de beknopte antwoorden. Laat ik ook wel beginnen met een compliment dat juist de agenda van onze commissaris als enige commissaris heel goed openbaar inzichtelijk is. Dat valt

950

de commissaris ook te prijzen. Dat valt ook bij dat stuk van transparantie wat u zojuist toegezegde. Waarvoor dank. Dat wordt zeer gewaardeerd.

Wat wij ons nog wel afvragen, dat gaat dan specifiek over het coalitieakkoord. Ik hoorde wat u zei over die passage. Dan vraag ik mij toch af waarom dat dan in het coalitieakkoord staat, of u daar een duiding bij heeft. En ten tweede, er is natuurlijk ook budget vrijgemaakt voor de uitvoering van die taken. Is dat dan simpelweg voor de ondersteuning van de provinciale regietafels of is daar ook nog een ander doeleinde voor? Ja, en dan toch wel, kunt u uiteenzetten hoe Provinciale Staten betrokken worden bij de implementatie van de Spreidingswet? Het is mij bekend dat de provincie hier formeel geen rol in heeft, maar de reden dat wij het dan toch vragen, is omdat het toch raakvlakken heeft met andere portefeuilles, zoals woningbouw. En dat maakt het dan toch weer relevant voor ons te voeren beleid. Zodoende. En nogmaals dank.

De **VOORZITTER**: Dank u. U bent ook mooi door uw tijd, meneer Van den Berg. Voordat ik de commissaris de gelegenheid geef te antwoorden, kijk ik even voor ons of er nog andere leden zijn die wensen vragen te stellen met betrekking tot dit onderwerp. Die zijn er niet. Dan geef ik het woord aan de commissaris.

De **COMMISSARIS VAN DE KONING**: Ja, meneer voorzitter, ik ben natuurlijk niet bij het schrijven van het coalitieakkoord aanwezig geweest. Ik heb natuurlijk wel in de making of het coalitieakkoord aangegeven, dat ik het fijn zou vinden als we wel passages zouden opnemen over toekomstige activiteiten die wij verwachten in het kader van de asielopvang. Toen was ook al bekend dat er mogelijk een Spreidingswet in de lucht zou hangen, alleen was nog niet helemaal bekend wat dan de precieze verantwoordelijkheden waren. Uiteindelijk, door amendementen in de Tweede Kamer is die wet aangepast. En zoals ik u net zei, ligt die eerste vier jaar die handhaving bij het ministerie van Justitie en Veiligheid. Het is wel zo dat door die Spreidingswet, en zeker ook het tijdelijk huisvesten van asielzoekers, er natuurlijk ook een beroep gedaan wordt bijvoorbeeld op de afdeling Ruimtelijke Ordening en op de collega van Ruimtelijke Ordening of de collega van Wonen om te helpen zoeken en het geschikt maken van locaties bij gemeenten. Want dat is wel de ondersteuning die wij natuurlijk bieden. En we hebben daarvoor ook, we noemen dat een soort van ondersteuningsteam, waardoor we snel kunnen opschakelen en proberen ook gemeenten, daar waar mogelijk, te helpen. Dat vinden wij ook onze taak en onze verantwoordelijkheid.

Ten aanzien van de implementatie, dat moet u niet willen dat u daar een rol in heeft, want ik denk dat- Het is nu een wet en we weten wat iedere gemeente moet doen. En we moeten het niet politieker maken dan dat het uiteindelijk al is geweest. En ik denk dat het er nu op aankomt dat we daar aan de PRT goede afspraken over maken. Die verantwoordelijkheid is zoals die nu is. Ik wil natuurlijk altijd vragen beantwoorden. Ik ben ook altijd bereid om hier naartoe te komen en u mee te nemen in wat wij doen en wat we afgesproken hebben. Maar het is denk ik vanaf Provinciale Staten ondoenlijk om u daar met die implementatie als PS- Want bemoeienis, anders dan dat ik u informeer, in de besluitvormende zin is er dus wettelijk niet. En dan is het toch lastig als ik u betrek in allerlei zaken en uiteindelijk de PRT besluit de andere kant op te gaan. Dat zou ook niet goed zijn. Dus ik wil, wat ik u al eerder heb toegezegd, afspreken dat ik, daar waar ik kan, u informeer. U zult ongetwijfeld in de tussenliggende periode vragen hebben, net als vandaag. Dan wil ik het verduidelijken, zodat er in ieder geval helderheid over is. En ongetwijfeld heeft u ook uw luistervinken in de provincie actief, dat als er ergens zaken niet goed gaan of beter kunnen, ja, dan moeten wij dat doen. In ieder geval proberen wij vanuit de provinciale organisatie het ruimtelijke proces goed te ondersteunen. De financiering, deels krijgen wij dat gefinancierd vanuit het Rijk. Daar moeten nog verder wel klappen op gegeven worden hoe dat naar de toekomst zal gaan. Vorige week heb ik samen met mijn collega-commissarissen een gesprek gehad met twee ministers en nadrukkelijk ook onder de aandacht gebracht: het is wel een taakverzwaring. We doen ook een beroep op de ambtelijke ondersteuning, dus we willen dat ook graag gefinancierd zien. Daar wordt aan gewerkt. In de afgelopen periode hebben wij ook financiën gehad en ook zelfs een deel geld wat wij ook weer doorschuiven naar de regionale teams die er zijn, zodat we proberen om geld en capaciteit geen probleem te laten zijn.

De **VOORZITTER**: Meneer Van Dijk, wilt u gaan afronden? U bent klaar? Fantastisch. Dat is mooi.

Mondelinge vragen JA21 over handelen van het IPO in het kader van de Spreidingswet.

1015 De **VOORZITTER**: Dan gaan we nu wel over naar de mondelinge vragen over het handelen van het IPO in het kader van de Spreidingswet en dan geef ik nogmaals het woord aan de heer Van den Berg.

1020 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Dank u wel, voorzitter. Nogmaals dank aan de commissaris. In het verlengde hiervan is ons tot de implementatie van de Spreidingswet ook het volgende opgevallen. En dat is namelijk een petitie vanuit het interprovinciaal overleg, het IPO. Samen met de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten) en het COA (Centraal Orgaan Asielzoekers) is een petitie ingediend die pleit voor het aannemen van de Spreidingswet door de Eerste Kamer. De petitie is reeds verspreid.

1025 Dat brengt ons tot de volgende vragen. Kunt u bevestigen of ontkennen dat er onder uw leiding of medewerking de petitie is ondertekend door uzelf als portefeuillehouder IPO-bestuur? 2, kunt u bevestigen of ontkennen dat er onder uw leiding of medeweten een petitie is ondertekend door leden van de provinciale afvaardiging, bestaande uit de BBB en CDA, die pleit voor de Spreidingswet? 3, bent u bewust van de gevoeligheid van dit dossier? Kunt u toelichten hoe u, 1030 gezien uw portefeuilles, betrokken bent geweest bij de besluitvorming rond deze petitie? 4, het standaard proces, kunt u beschrijven hoe dat proces gevolgd wordt wanneer het IPO een standpunt inneemt over wetgevingsinitiatieven, zoals de Spreidingswet? 5, in hoeverre is er volgens u voldaan aan artikel 167 van de Provinciewet? Namelijk de actieve informatieplicht naar Provinciale Staten. Kunt u specifieke voorbeelden geven van hoe en wanneer de Staten zijn 1035 geïnformeerd of betrokken zijn bij dit besluit van het IPO of van uzelf? 6, zijn de leden van de Algemene Vergadering vooraf geïnformeerd, betrokken of geraadpleegd over uw standpunt ten aanzien van de petitie? En zo nee, kunt u toelichten waarom dit niet is gebeurd? Zijn de andere leden van GS, waaronder de commissaris van de Koning, vooraf geïnformeerd, betrokken of geraadpleegd over hun standpunt ten aanzien van de petitie? En ook, zo nee, waarom niet? En 1040 afrondend, wat zijn uw plannen om te zorgen dat vergelijkbare situaties in de toekomst op een transparante manier worden aangepakt? Kunt u daarbij een tijdlijn of specifieke maatregelen noemen? Hartelijk dank.

1045 De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Van den Berg. Ik geef het woord aan gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording.

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Dank u wel, voorzitter. De petitie is een gezamenlijk standpunt van VNG, COA en het IPO. De petitie is alleen met eerdere standpunten en activiteiten van het IPO in het kader van de Spreidingswet. Zo zijn er in het verleden tijdens de behandeling van het 1050 wetsvoorstel uitgebreide consultatieronde geweest, waarin het IPO haar standpunt omtrent het wetsvoorstel kenbaar heeft gemaakt.

1055 Tweede vraag: het IPO is bij het initiatief betrokken via het IPO-bestuur en niet via de Algemene Vergadering.

De derde vraag: voor deze specifieke petitie zijn wij niet expliciet gevraagd om een besluit, omdat de petitie in lijn is met eerdere standpunten en activiteiten van het IPO.

1060 Vierde vraag: het IPO-standpunt komt voort uit de twaalf provincies. Deze worden vastgesteld in de bestuurlijke adviescommissies normaliter of in het IPO-bestuur, waarin de twaalf provincies vertegenwoordigd zijn en een afgevaardigde vanuit de colleges van GS aan tafel zit.

1065 Dan met betrekking tot de actieve informatieplicht. In principe valt alles natuurlijk onder de actieve informatieplicht. Omdat het IPO een lobby-orgaan is, is dat soms spannend, omdat niet alles dan vooraf gedeeld kan worden en toch nog tijdig beschikbaar zou kunnen zijn. Maar omdat het hier gaat om een lopende lobby, waar u ook in meerdere instanties over geïnformeerd bent, is dat in dit geval niet direct van toepassing. Zo is een consultreactie eind 2022 gedeeld met de Staten.

1070 6, het aanbieden van de petitie is in lijn met eerder ingenomen standpunten door provincies in het IPO, die reeds openbaar bekend waren. Zo hebben eind 2022 provincies gezamenlijk de Spreidingswet voorzien van een consultreactie. Verder is er in voorbereiding op

1075 rondetafelgesprekken in de Tweede Kamer in mei 2023 een position paper opgesteld door het IPO, waarin het standpunt ook staat opgenomen. Dit paper is direct openbaar beschikbaar gesteld op de IPO-website. Tot slot heeft het IPO-bestuur op 14 december besloten een gezamenlijke brief van het VNG Veiligheidsberaad en de kring van CDK's gericht aan de Tweede Kamer mede te ondertekenen. In deze brief is opgeroepen tot de behandeling van de Spreidingswet in de Eerste Kamer om de behandeling van de Spreidingswet in de Eerste Kamer aan de senatoren te laten. Ook deze is direct openbaar beschikbaar gesteld op de IPO-website.

1080 Antwoord op vraag 7. Er is ons niet om een standpunt gevraagd. Wel zijn wij over dit initiatief vooraf schriftelijk op de hoogte gebracht.

1085 En het antwoord op vraag 8: wij blijven de transparantie beachten. Dit proces wordt in IPO-verband geëvalueerd. Of dergelijke processen in de toekomst anders worden ingericht, is afhankelijk van die evaluatie. Dank u wel.

1090 De **VOORZITTER**: Dank u wel, gedeputeerde Beemsterboer. Dan kijk ik naar de heer Van den Berg voor eventuele vervolgvragen en ik zie hem al deze kant op komen. Het woord is aan de heer Van den Berg.

1095 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dank, voorzitter. Ik had natuurlijk op mijn plek willen blijven zitten, maar ik vind dit persoonlijk een onvolledige beantwoording die geen recht doet aan de vragen die zijn gesteld, en zeker ook niet dus aan de gevoeligheid van dit dossier, waar niet op in wordt gegaan.

1100 Specifiek, de consultatierondes waarover wordt gesproken, die zijn volgens de gedeputeerde eind 2022 geweest en daar is PS ook over geïnformeerd. Dat is natuurlijk voorafgaand aan een historische verkiezingsuitslag in deze provincie. Dat is wat mij betreft niet representatief. Is de gedeputeerde dat met mij en onze fractie eens? Daarna is er nog een standpunt gedeeld in mei 2023. Hetzelfde punt, de nieuwe coalitie was nog niet van start gegaan. Dus ook dat is niet representatief met de verkiezingsuitslag in de provincie Noord-Holland. En afrondend, u heeft het over het schriftelijk informeren door het IPO naar deze Provinciale Staten. Ik zou graag willen verzoeken in het kader van die actieve informatieplicht om die brief alsnog toe te zenden. En ook de vraag: waarom is die niet per direct in de Provinciale Staten gedeeld?

De **VOORZITTER**: Komt u tot een afronding, meneer Van den Berg?

1110 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ik dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik even rond of er nog eventueel een ander lid een vervolgvraag wil stellen. Zo nee, dan geef ik het woord weer aan de heer Beemsterboer voor de beantwoording op de tweede set vragen.

1115 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. Dat is natuurlijk lastig, als u zegt: de standpunten die zijn ingenomen door het IPO moeten eigenlijk na elke verkiezingsuitslag herzien worden en de eerder ingenomen koers kan dan als niet ingenomen beschouwd worden. Dat maakt het werken ook voor alle mensen die voor ons werken bij het IPO echt heel erg lastig. In principe is er pas een koerswijziging als het bestuur tot een koerswijziging beslist op alle dossiers die het IPO onderhanden heeft. Uw verzoek om de brief alsnog toe te zenden, dat kunnen we natuurlijk doen. U kunt hem ook raadplegen op de IPO-website, maar we zullen hem u sowieso ook toesturen.

1125 De **VOORZITTER**: Dank u wel, gedeputeerde Beemsterboer.

Mondelinge vragen D66 over spreidingsbeleid.

1130 De **VOORZITTER**: En dan gaan we naar de laatste set mondelinge vragen van de fractie D66 inzake het spreidingsbeleid. Ik geef daarbij het woord aan heer Mulder voor het stellen van de vragen.

De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dank u wel voor het woord. Eerst enigszins angstig dat ik misschien in herhaling zou vallen, omdat dit eigenlijk vier keer mondelinge vragen omtrent lichtelijk hetzelfde onderwerp bevatten, maar een andere inslag, een andere politieke kleur. Een halfjaar geleden heeft onze commissaris na mijn complimenten zich ernstig goed ingezet voor de Spreidingswet. Inmiddels is de Spreidingswet aangenomen ook door de Eerste Kamer en op 1 februari is dan daadwerkelijk de Spreidingswet ingegaan. Met de inwerkingtreding van de Spreidingswet is ook de opgave voor alle Noord-Hollandse gemeenten dus bekend geworden. Wat D66 betreft is er geen tijd te verliezen, omdat we asielzoekers zo menswaardig mogelijk willen opvangen. Daarom hebben we een aantal vragen waar wij nog wat bedenkingen bij hadden: hoe gaan we dat aanpakken? Gelukkig zei de commissaris net dat hij alle vragen graag wil beantwoorden, zo goed mogelijk.

De eerste vraag. In Noord-Holland worden er door veel gemeenten minder of geen asielzoekers zelfs opgevangen. Hoe gaat de provincie in de regietafels de komende maanden zoveel mogelijk extra plekken realiseren nu de Spreidingswet is aangenomen? Zijn er gemeenten die net als – want mogelijk heeft u het nieuws gevolgd – in Westland hebben aangegeven geen extra opvang te willen gaan het ook realiseren, ondanks de Spreidingswet. Wanneer verwacht u dat alle gemeenten hun doelen gaan halen, hetzij door opvangplekken te realiseren, hetzij door woningen te realiseren voor die statushouders? En, iets wat ons ook ter ore was gekomen: er zijn een aantal gemeenten die meer doen. Hoe gaan we voorkomen dat gemeenten, die nu meer doen dan het quotum, opvangplekken gaan terugbrengen tot het quotum. Want dat lijkt ons niet waar wij op dit moment op zitten te wachten. Dat waren mijn vragen voor nu. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Mulder. Dan geef ik het woord aan de heer Van Dijk voor de beantwoording.

De **COMMISSARIS VAN DE KONING**: En ik krijg ook drie minuten, meneer de voorzitter?

De **VOORZITTER**: Ik zal iets coulant zijn, meneer Van Dijk.

De **COMMISSARIS VAN DE KONING**: Nee, hoor. Ik ga het binnen de tijd redden.

De eerste vraag van de heer Mulder van D66 over die extra plekken. In eerste instantie is het natuurlijk een gemeentelijke taak, maar aan de provinciale regietafel proberen we daar zo goed mogelijk afspraken over te maken en een goede verdeling. Aanstaande donderdag heb ik weer een provinciale regietafel. Dan zullen we ook voor het eerst over het aannemen van de Spreidingswet gaan spreken. Maar zoals u weet, in het verleden, de afgelopen jaren, hebben we die provinciale regietafel. Die hadden we. Die hebben we natuurlijk ook gebruikt om met elkaar te praten over hoe we zo goed mogelijk de opvang kunnen gaan regelen. Hoe we het precies gaan doen, we houden in ieder geval vast, dat is het voorstel, aan de veiligheidsregio's, de indeling die we hebben. Niet omdat de veiligheidsregio's verantwoordelijk zijn, maar dat is wel een mooi gremium waarin ook weer de subregio's vertegenwoordigd zijn. En we werkten al met regionale plannen en die zullen nu door middel van de Spreidingswet een update moeten krijgen. En ja, uiteindelijk moeten die wel, zoals dat heet, zwarte cijfers gaan schrijven aan de onderkant, want iedereen moet daarin zijn taak pakken en zijn verantwoordelijkheid nemen.

Uw tweede vraag, zoals Westland heeft gezegd, hebben we niet. Er waren wel een paar gemeenten die zeiden: zolang er geen Spreidingswet is, doen wij niets. Maar die Spreidingswet is nu. Dus dat betekent dat die hobbel genomen is en dat die gemeenten nu wel aan de bak moeten.

Uw derde vraag, wanneer u verwacht wanneer we dat zullen halen. De Spreidingswet is 1 februari ingetreden. Voor 1 november dit jaar moeten de plannen er liggen en moeten wij eigenlijk die zestienduizend-nog-wat plekken gerealiseerd hebben in Noord-Holland. Maar de staatssecretaris zei het ook al: een-twee-drie zal natuurlijk het tekort aan opvangplekken niet opgelost worden. Want sowieso gaat de Spreidingswet natuurlijk niet over de statushouders. Dat is een separaat proces, waarbij de provincie wel een taak en rol heeft. Kortom, het zal nog wel tot medio 2025 duren, voordat we echt de hele zaak op orde hebben, en dat zijn de woorden van de staatssecretaris. Maar wij moeten als Noord-Holland voor 1 november alle plannen klaar hebben.

Ik hoop dat natuurlijk al veel eerder klaar te hebben, want dan kunnen we ook gaan werken aan het implementeren van die plannen.

1195 Wat gaan gemeenten doen die meer dan het quotum aan opvang hebben op dit moment? Sowieso een aantal gemeenten hebben langjarige overeenkomst met COA. Dus die kunnen ze niet zomaar opzeggen. Dus dat betekent niet dat ze in één keer het aantal asielzoekers terug kunnen draaien. Er zit ook nog een soort van stimulans in de wet. Namelijk, als je meer doet dan dat je eigenlijk verplicht bent, kun je daar ook financieel voor gecompenseerd worden. Persoonlijk vermoed ik niet dat dat nou de drijfveer zal zijn voor gemeenten om hun taakstelling te halen. Maar mijn
1200 verwachting is op dit moment niet dat wij in één keer heel grote problemen krijgen doordat gemeenten gaan terugschroeven. Waar nog wel een uitdaging zit, is dat er een aantal locaties zijn waar een tijdelijkheid op zit. Dat betekent dus dat die bijvoorbeeld binnen een jaar aflopen. Dus dan heb je nu wel opvang, maar dat betekent eigenlijk dat over een jaar weer bijvoorbeeld een paar honderd plekken in een keer alsnog opgevuld moeten worden. Dank u wel.

1205 De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Van Dijk. Dan kijk ik even naar vragensteller of hij nog aanvullende vragen wenst te stellen. En ik zie één vraag. Dat is dan fijn.

1210 De heer **MÜLDER** (D66): Daar moet ik helemaal voor naar het spreekgestoelte. Dank u wel voor het woord. Ik had slechts één vraag die bij mij opkomt. Ik weet dat wij Noord-Holland hebben opgedeeld in de vijf veiligheidsregio's die allemaal weer hun eigen subopgave krijgen. Die opgave is natuurlijk door de Spreidingswet wel wat harder geworden en daarmee ook de grenzen van deze regio's ook iets harder geworden. Ik vroeg me heel eventjes af, maar dat is puur interesse in het proces: zijn er ook mogelijkheden bijvoorbeeld dat de ene gemeente die grenst aan een
1215 andere gemeente in een andere veiligheidsregio, om daar toch ook bepaalde afspraken tussen te maken? Of gaan we echt puur op die vijf processen zitten en dat zijn onze deelprocessen? Dat was mijn vraag.

1220 De **VOORZITTER**: Een duidelijk vraag. Dank u wel. Meneer Van Dijk.

1225 De **COMMISSARIS VAN DE KONING**: Meneer de voorzitter, daar kan ik eenvoudig op antwoorden. Dat zijn geen harde grenzen. Sterker nog, als Den Helder iets met Amsterdam zou willen regelen bij wijze van spreken, dan zal ik daar alleen maar positief op reageren, want dat betekent dat we stappen maken. Maar het is, om met vierenvestig gemeenten en vijf veiligheidsregio's uit technische oogpunt en benaderbaarheid- Want we kunnen moeilijk met vierenvestig
1230 burgemeesters, vierenvestig wethouders Wonen, elke keer een vergadering hebben. Dus we doen dat heel effectief aan de PRT. Eigenlijk stimuleren we dat heel erg, die uitwisseling.

1230 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan ronden we hierbij het vragenuur af. Ik zal mijn plek weer afstaan aan de heer Van Dijk. Ik wil wel even voorstellen om even tien minuten schorsing in te lassen voordat we aan het fractiedebat beginnen. Dus tien minuutjes tot kwart voor.

Schorsing van 14.36 tot 14.52 uur.

1235 *Voorzitter: commissaris van de Koning, de heer Van Dijk.*

9.a Fractiedebat over uitspraken gedeputeerde Kocken in het Parool (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).

1240 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Mag ik u verzoeken allen te gaan zitten en te luisteren naar elkaar? We zijn aangekomen bij agendapunt 9.a, dat is het fractiedebat inzake uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool. Het is aangevraagd door de fracties van het CDA, D66, JA21, ChristenUnie, SP, Volt, Partij voor de Dieren, 50PLUS, PVV en Forum voor Democratie. Dat is conform artikel 27 van ons Reglement van Orde. In het Presidium hebben we afgesproken
1245 dat we er niet over hoeven te gaan stemmen. Dus wij kunnen het nu houden. Dan ga ik eerst het woord geven aan de indieners, en de eerste is de heer Heijnen van het CDA. En neemt u daarbij ook mee de vragen die u heeft, niet alleen aan de fracties, maar ook de vragen die u wilt stellen aan het college. En na de heer Heijnen geef ik de andere mede-indieners het woord en vervolgens het woord aan de overige Statenleden die hierover het woord hebben gevraagd. Eerst is het
1250 woord aan de heer Heijnen.

Eerste termijn Provinciale Staten

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank. En aan het goede spreekgestoelte.

- 1255 Voorzitter, de besluitvorming over de windturbines in de Noorder IJ-Plas is op zijn zachtst gezegd rommelig verlopen. Dat komt door een gebrek aan gezamenlijke uitgangspunten van de Noord-Hollandse coalitie. Dat is gevaarlijk, voorzitter, want dit zorgt voor grote onduidelijkheid en frustratie bij initiatiefnemers en omwonenden. Wanneer zegt de provincie nu 'ja' en wanneer zegt de provincie 'nee' tegen windturbines op land? En blijkbaar zien BBB, VVD, PvdA en GroenLinks ook dat ze gebrek aan uitgangspunten hadden.
- 1260

- Uit het opmerkelijke interview van gedeputeerde Kocken blijkt dat er aanvullende afspraken zijn gemaakt over wind op land. Voorzitter, ik, en met mij initiatiefnemers en omwonenden, willen graag van de partijen weten welke aanvullende afspraken er nu precies zijn gemaakt over wind op land. Kunnen wij deze aanvullende afspraken op papier krijgen? En komen deze afspraken overeen met de woorden van gedeputeerde Kocken, die zegt: "als ze – de windturbines – in een zoekgebied van de RES liggen en passen binnen onze regels, dan moeten ze doorgaan en krijgen ze steun van de coalitie". Even later wordt gezegd: "anders komt de coalitie op het spel te staan". Voorzitter, klopt het dat er voortaan nooit meer tegen een VVGB voor wind op land gestemd mag worden door de coalitiepartijen als GS een plan voorlegt dat op papier aan de normen voldoet? Met andere woorden, mogen de coalitiepartijen een zelfstandig ruimtelijke afweging maken bij nieuwe initiatieven? Wat betekent dat voor het dualisme?
- 1265
- 1270

- Tot slot, voorzitter, gedeputeerde Kocken zegt ook dat er tijdens de coalitieonderhandelingen in het voorjaar al afspraken waren gemaakt over de Noorder IJ-Plas, maar dat deze niet op schrift zijn gesteld. Voorzitter, welke afspraken hebben de vier partijen nog meer gemaakt die niet in het coalitieakkoord terug te lezen zijn? En hebben de partijen achteraf spijt dat ze niet vooraf duidelijkheid hebben gegeven aan de initiatiefnemers en de omwonenden? Tot zover in eerste termijn. Dank u wel, voorzitter.
- 1275

- 1280 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Mulder van D66.

- De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel voor het woord. Niet te veel in herhalingen vallen. Er zijn vele mensen die als aanvrager voor het debat hier staan. Maar ook ik had gefronste wenkbrauwen. Dat had ik bij de stemming en dat heb ik ook gehad bij het artikel in Het Parool. Ook de onzekerheid die de heer Heijnen noemde, is voor mij een belangrijke reden, maar ook de in de coalitieonderhandelingen en coalitieakkoord opgeschreven RES-doelen. En zoals die in Het Parool nog een keer werden benadrukt, zijn die inderdaad onderschreven en worden daar ook door alle partijen de consequenties aan gehangen die dat met zich meeneemt.
- 1285

- 1290 Er zijn nog een paar wat meer specifieke vragen. Allereerst, er zijn meerdere windprojecten, waaronder nog steeds de Noorder IJ-Plas. Dit was een tussentijdse beoordeling. Wat gaat er gebeuren als we in juni alsnog een keer de definitieve vraag gaan krijgen? Maar wat gaat er ook gebeuren als er een aanpassing wordt gemaakt in het plan? Want dan hebben we volgens mij een nieuw besluit wat voorligt.
- 1295

- Maar ook nog andere dingen. Mij is ter ore gekomen dat er ook nog toezeggingen zijn gedaan in samenwerking met de provincie in een vorige periode over een aantal windprojecten die niet in de RES vielen. Gaan die door? Wat gaan we daarmee doen? Vraag aan de VVD, BBB en de hele coalitie: wat is uw mening daarover? Ik wil daar graag verder uitleg over. Voor de rest sluit ik mij volledig aan bij de vragen die de heer Heijnen al eerder stelde. Dank u wel.
- 1300

De **VOORZITTER**: De heer Van den Berg, JA21.

- 1305 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dank u wel, voorzitter. Beste leden van Provinciale Staten en aanwezigen. Vandaag roept JA21 op tot het handhaven van soevereine besturen, met drie punten van aandacht. Dit alles komt door het dossier de Noorder IJ-Plas, zoals zojuist gebracht. Een ingewikkeld dossier waar een hoop over is gezegd, maar wat onder andere leidde tot uitspraken van wethouder Pels vanuit de gemeente Amsterdam over onbegrijpelijk en onbehoorlijk bestuur in de provincie Noord-Holland, terwijl Provinciale Staten degene is die over dit soort besluiten
- 1310

gaat; ondanks de adviezen van de ambtelijke staf of gedeputeerde Staten. Net zoals bij de biomassacentrale in Diemen was het een aangelegenheid voor de gemeenteraad van Diemen en niet die van ons. Schoenmaker, hou je dus bij je leest. Dat is het eerste punt waar het misging in dit dossier.

1315

En we zien het nu als tweede punt bij de gedeputeerde. De gedeputeerde doet uitspraken over dat de RES'en uitgevoerd moeten worden, en als de windturbines niet op de ene locatie komen, ze op de andere locatie zullen moeten komen binnen Noord-Holland Zuid. Een feitelijk onjuiste uitspraak. En mijn vraag is ook aan de rest van de coalitie: spreek haar daarop aan.

1320

Tegelijkertijd doet zij uitspraken die dreigen tot het opblazen van de coalitie. Op zich begrijpelijk, ook als onderhandelaar, maar tegelijkertijd is dat een aangelegenheid van Provinciale Staten, de hoogste baas van deze provincie. En Gedeputeerde Staten, het dagelijks bestuur van deze provincie, voert dat uit. Oftewel, ik zou toch wel graag aandacht willen vragen voor dat stukje soevereiniteit van Provinciale Staten.

1325

Wij staan, ten derde, voor transparantie, integriteit en bescherming dus van rechtstatelijke principes. We accepteren dit soort schendingen van de autonomie van onze bestuurslagen niet. Ik roep dan ook de coalitiepartijen op om zich te herbezinnen op hun rol en verantwoordelijkheid binnen onze democratische besturen. BBB, VVD, Partij van de Arbeid en GroenLinks, dit is het moment om te laten zien dat de principes van het huis van Thorbecke meer zijn dan enkel woorden op papier.

1330

Kortom, ik rond af en vat samen. Ten eerste, Schoenmaker Pels, houdt u bij de leest. Teb tweede, mevrouw Gielen, houdt uw gedeputeerde bij de feiten, maar vooral, pak ook uw rol als fractievoorzitter en had het interview zelf gegeven, En ten derde, aan alle coalitiepartijen: respecteer het huis van Thorbecke. Ik dank u wel.

1335

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Klein van de ChristenUnie.

1340

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel, meneer de voorzitter. De ChristenUnie vond het ook een wat wonderlijke keuze van een collegelid om in het huisblad van Amsterdam uitgebreid te vertellen over de afspraken die al dan niet zouden zijn gemaakt in de coalitie van de provincie Noord-Holland. Dat roept heel wat vragen op. Een aantal zijn al zojuist door mijn collega's gesteld. De ChristenUnie is vooral benieuwd naar het antwoord van de fractievoorzitters van de coalitie op de volgende drie vragen. Welke afspraken zijn er precies gemaakt tussen de coalitiepartijen over toekomstig stemgedrag die niet in het coalitieakkoord staan? En wat betekent dat voor het open debat hier in de Provinciale Staten? Graag een lijstje met onderwerpen. Dan weten wij wanneer wij iets anders kunnen doen. Wat betekenen dit soort afspraken over wind op land voor de initiatiefnemers? Zoals bijvoorbeeld burgercoöperaties die zich met hart en ziel inzetten voor de energietransitie, maar die dan moeten constateren dat er misschien helemaal geen inhoudelijke afwegingen gemaakt worden, maar slechts politieke afwegingen. En hoe denken de fracties te gaan voorkomen dat die politieke afspraken en inhoudelijke afspraken gaan frustreren?

1345

Maar, meneer de voorzitter, ik zou het graag nog ietsje breder willen trekken, want als ik zo doe mijn ooghaars naar de coalitie kijk, dan komt bijna de vraag naar boven: werkt het nou wel, deze coalitie? We zijn bijna een jaar onderweg na de verkiezingen. En hoe staat het ervoor? Laten we eens kijken naar een aantal belangrijke onderwerpen: energietransitie, een windmoleninitiatief van een burgerinitiatief? Tien jaar aan gewerkt, niet gelukt. Flexwoningen? Niet gelukt.

1355

Uitwerking van een initiatiefvoorstel, aangenomen in de vorige periode? We krijgen een brief met vooral de boodschap dat er nog veel niet gelukt is. Stikstofprobleem? Perspectief voor de agrarische sector? GS stuurt een brief dat we moeten temporiseren, de gebiedsprocessen, en dat voor de besteding van dertig miljoen in het coalitieakkoord nog geen plannen zijn uitgewerkt. 'Verbindend vooruit!' is de titel van het coalitieakkoord. Ik zie nog niet zoveel verbinding in het artikel in het Parool en ik zie ook nog niet zoveel vooruitgang. Graag ook een reflectie van de fractievoorzitters op deze observatie.

1360

1365

De **VOORZITTER**: Mevrouw Alberts, SP.

1370 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Toen deze coalitie aantrad, toen heb ik de volgende woorden gebruikt: het leek erop alsof het huwelijk tussen deze partijen een
moetje was. En toen heb ik gezegd: ja, in een goed huwelijk moet je niet stoken. Dat hebben wij
ook niet gedaan, want de scheuren kwamen eigenlijk al zichtbaar uit de coalitie zelf. Ik spreek
1375 dus heel duidelijk de coalitiepartijen toe om daar nou een reflectie op te geven. Klopt dat beeld
wel? Of is dat omdat ik misschien wel iets te ijverig aan het kijken was? Maar dat laatste lijkt mij
niet, omdat we het interview hebben gelezen, waarin nogal wat harde woorden werden
gesproken. Vroeger noemde je dat 'met de portefeuille rammelen'. Nou, er was fiks met de
portefeuille gerammeld, om het maar zo te zeggen. En misschien wel van de hele club, niet alleen
van één van de deelnemers.

1380 De vragen die de heer Klein van de ChristenUnie stelde, dat zijn ook een beetje mijn vragen, maar
ik formuleer ze maar eventjes op de Alberts-manier. Bij de onderhandelingen – dus nog los van
het windmolendossier – zijn daar vrije kwesties besproken? Oftewel, is er afgesproken dat je, los
van het coalitieakkoord, mocht doen wat je zelf goed dacht te doen als fractie? En als die
1385 besproken zijn, waarom hebben we dat dan niet gehoord in de weerslag van het coalitieakkoord?
Want dan kun je daar inderdaad rekening mee houden. En wat nou als de coalitiepartners, nog
zonder dat het is opgenomen in het akkoord en zonder dat het een vrije kwestie was – dus het
staat nergens – dat ze toch afwijkend willen stemmen: hoe doe je dat dan? Want volgens mij heb
je dan zo'n beetje elke week coalitieonderhandelingen en dat lijkt me buitengewoon frustrerend
1390 om daar- Dan ga je dus op een gegeven moment met lood in je schoenen naar zo'n vergadering
toe, en dat wil ik jullie ook niet aandoen. Maar goed, ik hoor graag van de verschillende fracties
hoe zij tegen dit beeld aankijken, want fraai is het niet.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Schneemann van Volt.

1395 Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dank u wel, voorzitter. Vertrouwen in de politiek, dat is volgens
onderzoeken nog nooit zo laag geweest en veel partijen en politici hebben dan ook grote
woorden over hoe dit vertrouwen hersteld moet worden. Maar zoals we weten: vertrouwen komt
te voet en gaat te paard. Maar dat betekent niet dat er niks gedaan kan worden om dat
1400 vertrouwen te herstellen. Enkele manieren om dit te doen, zijn om te zorgen voor transparantie
en te zorgen voor een betrouwbare overheid.

Eerst even over die transparantie. Sinds juni ligt er een coalitieakkoord dat aan PS en aan de
inwoners van Noord-Holland gepresenteerd is te laten zien wat Noord-Holland de komende jaren
1405 kan verwachten. Toch blijkt uit het artikel in Het Parool dat er aanvullende afspraken gemaakt
zijn. Daarom hebben we de volgende vraag aan de coalitiepartijen: welke afspraken zijn er
gemaakt? Waarom zijn die nog niet openbaar? Worden die nog openbaar gemaakt? En hoe
denken de coalitiepartijen dat zij bijdragen aan het vertrouwen in de politiek als inwoners in de
krant moeten lezen dat er in achterkamertjes afspraken zijn gemaakt?

1410 Dan een ander punt dat kan bijdragen aan vertrouwen in de politiek: een betrouwbare overheid.
Een overheid die zich aan haar eigen regels houdt en voorspelbaar is. Want in een wereld waarin
continu dingen veranderen, is het belangrijk dat de overheid zo betrouwbaar mogelijk is. Waar
problemen niet vooruit worden geschoven, maar waar vooruit wordt gedacht. Waar kaders helder
1415 zijn en waar burgers, bedrijven en andere organisaties weten dat ze binnen deze kaders kunnen
handelen. Als er een burgerinitiatief is voor wind op land is het belangrijk dat zij vooraf kunnen
inschatten of hun initiatief kan slagen volgens de procedures zoals die beschreven zijn. Dat het
vervolgens om politieke redenen door coalitiepartijen wordt afgewezen, draagt natuurlijk niet bij
aan deze betrouwbare overheid.

1420 Tenslotte, de energietransitie die is ingezet, moet op stoom blijven of zelfs versneld worden.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, voorzitter, ik ben benieuwd namens onze fractie waarom u
1425 zegt dat het vanwege politieke redenen is afgetikt, en dan specifiek de windturbines Noorder IJ-
Plas.

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Zoals de heer Van den Berg waarschijnlijk weet, draaide de
ontwerp-VVGB om goede ruimtelijke ordening en is er door de toezichthouders een rapport
vrijgegeven wat aangeeft dat daar in dat geval sprake van is. Dus dat het klopt.

1430

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Maar weet u dan niet dat juist dit proces een politiek proces is? Want Provinciale Staten gaat hierover. Wij beslissen uiteindelijk over alle technische adviezen. Dus het is juist inherent politiek en is dit een uitstekende, goede ruimtelijke ordening. Bent u dat met mij eens?

1435

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Volgens mij hebben we dat uitbesteed door het afgeven van een MER. In een MER wordt de ruimtelijke ordening beoordeeld. De MER gaf aan dat er geen bezwaren zijn voor het plaatsen van deze windturbines. Dus dat is ook waarom wij volgens mij het proces moeten volgen hierin en ervoor moeten zorgen dat het niet te politiek gaat worden.

1440

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik vraag me af of mevrouw Schneemann heeft gemerkt, zowel tijdens de commissievergadering, als tijdens de PS-vergadering, dat een groot deel van de Statenleden, volgens mij zelfs een meerderheid, heeft ingebracht dat een goede ruimtelijke ordening verder gaat dan het voldoen aan bepaalde normen.

1445

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Zeker. Dat is precies wat ik bedoel met een betrouwbare overheid. Het moet voorspelbaar zijn binnen welke kaders er gekeken wordt. Nu wordt er gekeken naar heel specifieke onderdelen, terwijl we volgens mij de kaders moeten stellen voor hoe we windturbines gaan plaatsen, zodat ook burgerinitiatieven weten waar ze aan toe zijn. Als hier alle rapporten op groen staan, maar de Staten vinden dat dat niet zo is, dan is dat voor mij geen betrouwbare overheid.

1450

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Maar vindt mevrouw Schneemann niet dat we dan al Staten die kaders zouden moeten meegeven, die verder zouden gaan dan louter normen?

1455

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dat doen we volgens mij door onder andere de zoekgebieden binnen de RES aan te wijzen.

1460

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Wat ik mij afvraag, wij kunnen aan de voorkant toch wel tegen initiatiefnemers zeggen: je mag deze aanvraag best indienen. Maar als er rapporten binnenkomen, zoals die van Rijkswaterstaat, die zeggen 'je krijgt hier een onveilige verkeerssituatie', dan bent u het toch met mij eens dat wij de situatie moeten beoordelen op zijn merites en niet aan de voorkant toestemming moeten geven?

1465

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dan weet de heer Van den Berg waarschijnlijk ook dat het rapport van Rijkswaterstaat nog een conceptrapport was en dat we hier slechts stemden voor een ontwerp-VVGB? En dat we dus ook niet gekeken hebben naar het Rijkswaterstaattrapport, maar vooral naar de MER. En dat we hadden gehoopt dat we het Rijkswaterstaattrapport hadden kunnen meenemen in onze definitieve VVGB.

1470

Dan ga ik even verder. Tenslotte, de energietransitie die is ingezet, moet natuurlijk op stoom blijven of zelfs versneld worden. Later dit jaar besluit PS over de RES 2.0 met een actualisatie van deze zoekgebieden. Tijdens de commissie Leefomgeving werden onlangs de zonnevelden besproken. De BBB liet weten dat dit voor de RES 1.0 al vaststaat, maar liet ook doorschemeren dat in de RES 2.0 dergelijke zaken, als zonnevelden, opnieuw besproken worden. Vraag aan de BBB: blijven de doelen voor de RES wel staan in de actualisatie of wordt hier ook op teruggekomen? En een vraag aan alle coalitiepartijen: als er nieuwe zoekgebieden worden aangewezen en gedefinieerd zijn, zal dit dan wel de garantie geven dat PS een VVGB zal afgeven als er goede ruimtelijke ordening is, zoals bij de Noorder IJ-Plas het geval was? Dank u wel.

1480

De **VOORZITTER**: De heer Hollebeek, Partij voor de Dieren.

1485

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, voorzitter, dank u wel. Ik zal me niet uitgebreid gaan laven aan een discussie over de voortgang van de RES, want volgens mij kan ik me beter beperken tot vragen die gaan over de uitspraken van een bepaalde gedeputeerde; in dit geval gedeputeerde Kocken. Ik denk dat dat ook de kern van de zaak moet zijn.

De eerste uitspraak die best wel hard binnenkwam, was: dit was eens, maar nooit weer; anders komt de coalitie op het spel te staan. Het is al even genoemd. Wat ik mij toen afvroeg, toen ik het las: hoe moet ik dit nu lezen? Lees ik hier iemand van Gedeputeerde Staten? Lees ik hier iemand van GroenLinks? Want de gedeputeerde is toch niet iemand van de fractie. Dus mijn vraag aan GroenLinks en aan de gedeputeerde is eigenlijk: hoe moet ik deze nou zien in het kader van dualisme? Ook de opmerking over stemverhouding was een opvallende: dat we niet bij elk windmolenproject maar doen maar we zin in hebben. Dan wil ik eigenlijk de vraag hier neerleggen bij de fracties van de VVD en van BBB: heeft u de indruk dat u maar heeft gedaan waar u zin in had toen de Noorder IJ-Plas ter sprake kwam?

Verder, als ze in een zoekgebied pas binnen onze regels, dan moeten ze doorgaan en krijgen ze steun van de coalitie. Dat heb ik net al even geprobeerd aan te geven tijdens het betoog van mevrouw Schneemann. Want die goede ruimtelijke ordening, is dat dan ook een onderdeel van die regels? Dat is eigenlijk mijn vraag aan alle coalitiepartijen. Want zie je dat inderdaad als een stukje norm aftikken, doen we? Dan hoeft je het niet politiek te maken. Of zeg je inderdaad van, kom ook met een goede ruimtelijke onderbouwing? Collega De Wit heeft dat uitstekend gedaan, dat wil ik nog even memoreren.

Goed, dan nog, we zijn gebonden aan de afspraken die we hebben gemaakt, anders is het wel zo simpel dat de coalitie op het spel staat. En dan, de heer Heijnen heeft het ook al gevraagd: welke afspraken zijn dat dan? En ook daarnaast, zijn er dan nog meer van dit soort afspraken die niet in het coalitieakkoord opgetekend staan, maar waar dan wel rekening mee moet worden gehouden volgens deze uitspraak? Want dan kan ik met de heer Klein meegaan: dan kunnen we waarschijnlijk over dat soort onderwerpen hier het zwijgen toe doen. En in de tijd die ons dan overblijft, kunnen we allerlei andere dingen doen die ik graag besteed aan het verbeteren van natuur, milieu en dierenwelzijn in deze provincie. Bovendien vraag ik me ook af, als dat wel zo is, dat dat niet alleen richting de Staten, maar ook richting de kiezers van bepaalde partijen, ook niet heel erg helder is. En die vraag wil ik eigenlijk ook neerleggen bij de fractie van GroenLinks en bij de gedeputeerde: hoe ziet u dan zo'n uitspraak over afspraken die gemaakt zijn, maar die niet in het coalitieakkoord opgetekend staan? Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Stulemeijer van 50PLUS.

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik kan hier heel kort zijn. Ik wil meneer Klein citeren, omdat hij zo'n mooie uitspraak had over het huisblad van de gemeente Amsterdam, Het Parool, waarin een interview verschenen is dat op zijn zachtst gezegd dreigend, en misschien zelfs wel een beetje wraakzuchtig, was. In ieder geval een interview wat zeer terecht hier tot vele vragen en vele opmerkingen leidt.

Die vele vragen en vele opmerkingen, die zijn inmiddels gemaakt. Ik wil me graag aansluiten bij de vragen van de heer Heijnen van het CDA, want die waren behoorlijk compleet. Het heeft geen zin om dat nog een keer te doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Van Tiggelen van de PVV.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Even kijken of ik hem omhoog krijg. Zo, dat is bijzonder en dat op mijn leeftijd. Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, alvorens een paar specifieke vragen te stellen, heb ik eerst nog twee algemene hieraan gerelateerde vragen ter verduidelijking aangaande windenergie. In het verleden maakten we gebruik van wind in de beroepsvaart en marine, daarnaast voor het malen van graan en het bemalen van polders. Onder andere met de komst van de stoommachine nam men graag afscheid van deze per definitie onbetrouwbare bron van energie. Men zag dit als vooruitgang. Deze vooruitgang luidde het begin in van de zogenaamde industriële revolutie. Dit was rond 1850, ongeveer gelijktijdig met het einde van de kleine ijstijd. Klimaatfantasten leggen daar ten onrechte een verband tussen, maar dit even terzijde. Vraag aan de gedeputeerde: waarom wil zij zo graag bijna twee eeuwen terug in de tijd qua energievoorziening? In feite achteruitgang. Andere vraag: ziet de gedeputeerde op termijn echt geen problemen opdoemen bij grootschalige inzet op per definitie onbetrouwbare, weersafhankelijke stroomvoorziening, waarbij vraag en aanbod zelden op elkaar aansluiten?

Voorzitter, we hebben dus ook nog een paar specifieke vragen naar aanleiding van het gepubliceerde in Het Parool. Is het gepubliceerde een juiste omschrijving van hetgeen door de gedeputeerde is uitgesproken? Ik heb zelf ook weleens een paar keer in de krant gestaan en heel soms klopte het. Maar vaak ook niet. Ik citeer: "eens, maar nooit weer". Wil dat zeggen dat verklaringen van geen bedenkingen in voorkomende gevallen niet langer in stemming zullen worden gebracht? Ik citeer nogmaals, voorzitter: "dat we niet bij elk windmolenproject maar doen waar we zin in hebben". Ja, het moet natuurlijk niet gekker worden, dat mensen in alle vrijheid naar beste eer en geweten zomaar gaan stemmen wat ze goeddunkt. Althans, zo komt die uitspraak op ons over. Stel dat in de toekomst een verklaring van geen bedenkingen opnieuw niet wordt afgegeven, wat gaat dat dan betekenen voor de coalitie, wat de gedeputeerden betreft? Staat de coalitie onder druk naar aanleiding van deze uitspraken? En mocht er sprake zijn van onjuist citeren, is de gedeputeerde dan bereid hier afstand van te nemen? En verder zijn we gewoon nieuwsgierig hoe de fractievoorzitters van de coalitiepartijen hierover denken. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik had de heer Dessing, maar die is afwezig. De heer Dekker, bent u- Nee? Dan gaan we nu naar een reactie van de overige Statenleden die het woord hebben gevraagd. De eerste is mevrouw Gielen van GroenLinks.

Statenlid **GIELEN** (GL): Ja, voorzitter, dank u wel. De aanleiding van dit fractiedebat is het interview met onze gedeputeerde in Het Parool rondom de ontwerp-VVGB voor windturbines bij de Noorder IJ-Plas. Over dat project hebben we de afgelopen maanden al veel gedebatteerd in deze Staten. Daags nadat PS in meerderheid tegen het ontwerp-VVGB stemde, tot onze grote spijt, gaven we als coalitie al een statement af. Daarin zeiden we het volgende. De energietransitie kan niet stil komen te staan en is nodig om een stabiele energievoorziening voor de inwoners en bedrijven in onze provincie te kunnen waarborgen. Daarom heeft de coalitie van BBB, VVD, GroenLinks en PvdA in Noord-Holland zich gecommitteerd aan de Regionale Energiestrategieën. Over specifiek het project Windpark Noorder IJ-Plas is het niet gelukt om tot overeenstemming te komen. Daar waren we ons van bewust bij het sluiten van dit coalitieakkoord. En we staan voor het coalitieakkoord. De huidige aanpak in het kader van de Regionale Energie Strategieën wordt voortgezet. Het bod blijft daarbij leidend. De plaatsing van nieuwe windmolens en zonneparken hoort daarbij. We werken de voorkeursvolgorde verder uit in de vorm van een zonneladder en een windladder, waarbij we oog hebben voor participatie, gezondheid en zorgvuldige inpassing.

Voorzitter, in Het Parool meldde gedeputeerde Kocken, wat GroenLinks betreft, dan ook niks nieuws. En toen we het akkoord sloten, waren ons ervan bewust dat dit het punt was waar we het niet over eens zijn. Dat dat voor GroenLinks heel pijnlijk is, mag dan ook geen verrassing heten. Onze afweging is altijd geweest: is er een andere oplossing om wel te komen tot een beter resultaat? Een samenwerking in PS waarmee de molens er wél waren gekomen? Gezien ook de stemming in de Staten ten tijde van de behandeling van de ontwerp-VVGB zien wij die niet. Dat is ook tijdens de onderhandelingen onze afweging geweest op dit dossier. Want we regelen met deze coalitie een heleboel wel: extra geld voor klimaat bijvoorbeeld en continuïteit van de RES'en. In de huidige samenstelling van deze Staten hoort daar ook compromissen sluiten bij. Duidelijk is voor GroenLinks dat dit die ene zure uitzondering is en daar blijft het bij.

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel voor het woord. Mevrouw Gielen heeft gesproken over "dit windproject lukt het niet om eruit te komen". Dat geeft bij mij het beeld dat er ook projecten zijn waar u al wel over heeft gesproken en waar u er wel over uit bent. Kunt u mij vertellen of die er zijn?

Statenlid **GIELEN** (GL): In het coalitieakkoord hebben we heel duidelijk gezegd dat we doorgaan met de aanpak van de RES'en. Dus in principe zijn alle projecten, die zo meteen passen binnen die RES'en, een goede ruimtelijke ordening hebben en passen binnen de kaders van ons coalitieakkoord voorbeelden van al die projecten.

De heer **MÜLDER** (D66): Maar als u zegt "op dit project is het niet gelukt om eruit te komen", dan lijkt het alsof u wel projecten hebt besproken om met de coalitie voor of tegen te stemmen. En u zegt, u kunt zich wel schuilen achter het algemene 'aan het eind willen we dat de RES'en worden gehaald', maar daar zou deze ook in passen.

1610 Statenlid **GIELEN** (GL): Jazeker, deze past wat ons betreft ook binnen die RES'en. Daarom zeg ik ook heel duidelijk en hebben we als coalitie ook al in dat statement gezegd: op dit project is het niet gelukt om eruit te komen. U impliceert daarmee dat er talloze andere projecten zouden zijn waar we het dan over hebben gehad met een soort 'ja' of 'nee'. Dat is nou precies niet aan de hand. Dat komt ook door gewoon de tijd, het afgelopen jaar waarin zich heeft afgespeeld. Dus ten tijde van de onderhandelingen speelde dit project al, was daar al veel weerstand over. Is daar ook al genoeg over gesproken in de Staten. Dus wat je daar eigenlijk ziet, is dat we tijdens dat proces van onderhandelingen met dit specifieke project geconfronteerd zijn: hier komen we gewoon niet uit met elkaar. Dus gaan we richting het debat met de Staten en kijken of we er toch wel uit komen. En u heeft gezien hoe dat zich heeft afgespeeld hier.

1620 De heer **MÜLDER** (D66): Hoe weet ik dan zeker dat- Omdat u zegt "dat project zijn we niet uitgekomen, het totale eindbeeld, dat is dat we de RES'en gaan halen, dat is wel gelukt". Maar hoe kan ik dan zeker weten dat het bij het volgende project wel allemaal gaat lukken?

1625 Statenlid **GIELEN** (GL): Kijk, de afspraak die wij met elkaar hebben gemaakt in deze coalitie is de volgende. De RES'en zijn leidend. Projecten die daarbinnen passen, in een goede ruimtelijke ordening passen en voldoen aan eigenlijk die regels die we stellen in het coalitieakkoord, die zouden gewoon doorgang moeten kunnen vinden en dus ook positief omarmd moeten worden door de coalitie. Dat is de afspraak die we gemaakt hebben.

1630 De **VOORZITTER**: Een aanvullende vraag, meneer Mulder.

1635 De heer **MÜLDER** (D66): Een laatste aanvullende vraag. En betekent dat dan ook dat de uitspraak van uw eigen gedeputeerde, dat als er nog een ander project wordt afgekaatst, dat u er dan uitstapt? Onderschrijft u die zelf ook als GroenLinks?

1640 Statenlid **GIELEN** (GL): Als hier een windproject voor komt te liggen, dat past binnen de RES'en, dat een goede ruimtelijke ordening-beoordeling heeft en past binnen onze coalitie en er zijn coalitiegenoten die zeggen 'nee', ondanks die voorwaarden die we gesteld hebben in het akkoord, ja, dan is dat voor GroenLinks wel reden om uit een coalitie te stappen. En waarom zeg ik dat? Omdat dat rechtstreeks ingaat tegen ons akkoord, want we hebben in ons akkoord gewoon een heel duidelijk kader neergezet voor wind op land. Dat zou ook gelden op andere dossiers. Je spreekt met een coalitie een aantal afspraken af. Die schrijf je op in zo'n coalitieakkoord. Ja, daar dien je je aan te houden.

1645 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dank, voorzitter. Wat ik oprecht even niet snap, is dat u zegt "in toekomstige projecten zullen wij bij een goede ruimtelijke ordening windprojecten gaan toestaan. Dat is de afspraak die in het coalitieakkoord is gemaakt". Maar ik snap dan niet hoe dan het project bij de Noorder IJ-Plas afgeschoten had kunnen worden, want dat lijkt alsof dat onderdeel is van dezelfde afspraak. Kortom, toekomstige projecten kunnen ook afgeschoten worden.

1650 Statenlid **GIELEN** (GL): In het coalitieakkoord zeggen we dat we een windladder en een zonneladder ontwikkelen, om dat afsprakenkader eigenlijk meer vorm te geven. Dus we zeggen, we werken de voorkeursvolgorde uit in de vorm van een windladder. We hebben daarbij oog voor participatie, gezondheid en zorgvuldige inpassing. Ten tijde van het sluiten van het akkoord, die windladder, die ligt er nog niet. Die verwacht ik elk moment. Het lijkt me heel verstandig dat we daar snel mee komen, of het college daar snel mee komt. Maar het is wel zo dat we die afspraken met elkaar gemaakt hebben van joh, projecten die inderdaad passen binnen dat kader en binnen een goede ruimtelijke ordening, ja, die moeten gewoon doorgang kunnen vinden. Dat is ook de zekerheid die we volgens mij aan initiatiefnemers moeten bieden.

1660 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dank, voorzitter. Was u op de hoogte voordat het interview ging plaatsvinden? En ondersteunt u het hele interview met Het Parool, net zo goed als mevrouw Kocken?

1665 Statenlid **GIELEN** (GL): Ik sta uiteraard volledig achter de woorden van mevrouw Kocken.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Mijn vraag was of u ook vooraf op de hoogte was dat het interview zou gaan plaatsvinden?

1670 Statenlid **GIELEN** (GL): Wel dat het interview zou gaan plaatsvinden, ja. Maar uiteraard niet over de precieze woorden of versies of dingen. Daar ben ik allemaal niet van op de hoogte. Dat ligt bij het college.

1675 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Wat was volgens u de intentie van het te houden interview? Wat was het doel wat met het interview bereikt zou moeten worden?

1680 Statenlid **GIELEN** (GL): Ik vraag me af of dat een vraag is voor mij. Kijk, hoe het natuurlijk werkt, wij nemen hier als Staten een besluit. Dat is nogal een ingrijpend besluit geweest, het afkeuren van die ontwerp-VVGB, ook omdat ik denk dat, nou ja, de ruimtelijke argumenten om dat zo af te wijzen nogal ver te zoeken zijn en ik daarom ook eigenlijk best wel verbaasd was dat we daar al Staten niet mee akkoord zijn gegaan. Het college, in dit geval de portefeuillehouder Klimaat, wordt daar logischerwijs over bevraagd door de media. Nou ja, daar reageer je dan op.

1685 De **VOORZITTER**: Nog één vraag, meneer Van den Berg.

1690 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Dan rond ik af, voorzitter. Waar ik naartoe wil werken, is dat ik gewoon niet snap waarop zo'n interview vanuit de- Hoe het van GroenLinks komt, als we al gestemd hebben over de Noorder IJ-Plas. Als er daarna een verklaring komt van de coalitie die zegt "wij ondersteunen de RES", waarom moet daar bovenop dan nog eens een keer zo'n interview komen die de hele coalitie onder druk zet? Dat snap ik niet, als de afspraken zo duidelijk zijn.

1695 Statenlid **GIELEN** (GL): Ik ben nou toch wat verbaasd, voorzitter, want de heer Van den Berg ken ik als iemand die altijd pleit voor openheid en transparantie. En dan komt er een interview vanuit het college met wat meer duiding over de zaak en dan is het eigenlijk weer niet goed. Ik had verwacht dat u hartstikke blij zou zijn met dat interview.

1700 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank. Een vraag aan Statenlid Gielen. Gedeputeerde Kocken noemt het "super zuur" dat dit niet is doorgaan. Het heeft ook binnen uw partij ontzettend veel onrust veroorzaakt. Vindt u nu dat het interview is afgegeven als een beeld van het totale college van GS of was het de boodschap van GroenLinks?

1705 Statenlid **GIELEN** (GL): Voor zover ik daarvan aan de hoogte ben, geeft mevrouw Kocken dat interview als zijnde lid van GS.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Hoe kijkt u dan als GroenLinks aan tegen dat interview, waarin er door één gedeputeerde, die u heeft aangesteld, heeft voorgedragen, wordt gezegd: "dan eindigt de coalitie". Is dat niet eigenlijk een verantwoordelijkheid van u?

1710 Statenlid **GIELEN** (GL): Wat ik net ook al zei, volgens mij wordt je ook als college gevraagd naar zo'n besluit van PS van goh, wat vindt u daar nou van als college? En wat ik ook heel duidelijk lees in het interview is eigenlijk dat mevrouw Kocken zegt: je wordt ook met een opdracht op pad gestuurd als college zijnde, en als college moet je erop kunnen vertrouwen dat je in dus het vervolg ook dat vertrouwen hebt van de coalitie, dat als je uitvoering geeft aan ons

1715 coalitieakkoord, dat je daarin gesteund wordt. En dat lijkt mij gewoon een collegestandpunt.

1720 De heer **HEIJNEN** (CDA): Dan nogmaals even, die woorden "super zuur", dat sloeg meer op GroenLinks en Partij van de Arbeid dan op BBB en VVD, want die vonden het helemaal niet 'super zuur' dat het niet doorging. Wat geeft u nu de garantie dat zo'n ene situatie als hier nooit meer voor zal komen? Heeft u letterlijk afgesproken dat er niet meer tegen een VVGB gestemd mag worden als het voldoet binnen de kaders die u zojuist heeft genoemd?

Statenlid **GIELEN** (GL): Wat wij letterlijk hebben afgesproken, dat leest u in het akkoord. De RES'en zijn leidend, wind en zon op land zijn nodig. Als er projecten zijn binnen een goede

1725 ruimtelijke ordening, binnen de kaders van het coalitieakkoord, dan steunt de coalitie die. Dat is de afspraak die we gemaakt hebben. Ten tijde van het sluiten van het akkoord wisten we ook – dat heb ik net ook al aangegeven en dat stond ook al eerder in het RES-statement wat we gedaan hebben – als coalitie dat er geen overeenstemming was over dit specifieke project. Het was in die zin dus een open kwestie. Maar ik heb er ook altijd vertrouwen in gehad dat een meerderheid van
1730 de Staten zou zien dat er hier wel degelijk sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dat bleek niet het geval.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, tot slot. Vertrouwen is goed, maar wellicht is het in uw geval beter om garanties af te sluiten. Als het nu gaat om die VVGB, want daar gaat het uiteindelijk om.
1735 U zegt: er komen kaders. In eigenlijk precies hetzelfde geval als dit, GS zegt: conform al het andere, het kan. De Staten hebben een eigen verantwoordelijkheid om het te toetsen aan de ruimtelijke ordening. Dat hebben alle fracties hier gedaan. Heeft u nu de garantie dat, als in een voorkomend geval GS zegt ‘het past binnen de kaders’, u van uw coalitiegenoten honderd procent zeker weet dat zij voor die VVGB zullen stemmen? Want zij hebben wel degelijk de
1740 verantwoordelijkheid een ruimtelijke afweging te maken.

Statenlid **GIELEN** (GL): Die verantwoordelijkheid hebben wij volgens mij allemaal. En inderdaad, als zo meteen een nieuw project voorligt dat past binnen de ruimtelijke ordening, waar een positief advies op ligt vanuit de OD op dat vlak, wat past binnen die kaders die we in het
1745 coalitieakkoord geven – en dus binnen de toekomstige windladder – dan ga ik ervan uit dat mijn coalitiegenoten daar voorstemmen. Meneer Heijnen, u kunt zeggen “garanties”. Garanties heb je in het leven, en zeker in de politiek, natuurlijk nooit, maar u heeft ook in het interview kunnen lezen, en die consequentie heb ik net ook al ten overstaan van de heer Mulder herhaald, voor GroenLinks zou dat wel consequenties hebben als we dat vertrouwen niet met elkaar kunnen
1750 hebben. En dat vertrouwen, dat hebben we heel erg duidelijk geschapen in het akkoord. Volgens mij zijn we daar heel helder over de afspraken die met elkaar hebben.

De heer **KLEIN** (CU): Ja, dank u wel. Dan ben ik in dat kader toch wel benieuwd wat mevrouw Statenlid Gielen dan vindt van de uitspraak dat dit een uitzondering was en “eens, maar nooit
1755 weer”. Waarin is deze situatie dan zo anders dat hier niet die afspraken uit het coalitieakkoord gelden? Dat als het past binnen de kaders, dat hier gewoon verwacht wordt dat hier voorgestemd kan gaan worden.

Statenlid **GIELEN** (GL): Ja, we weten, meneer Klein, ten tijde van de onderhandelingen was dit
1760 natuurlijk een dossier wat al speelde. Wij zijn eigenlijk toen geconfronteerd met de realiteit dat er twee fracties waren die zeiden: wij zijn er nog niet uit op dit dossier. En, we komen nu tijdens deze onderhandelingen niet tot overeenstemming op dit specifieke dossier. Uiteindelijk – en dat zei ik net ook al – had ik dat liever ook anders gezien. Had ik gezien dat we ook hier gewoon een duidelijke afspraak over hadden kunnen maken. Dat is niet gelukt. Uiteindelijk is voor ons dan de
1765 afweging geweest: ga je daar dan mee akkoord? Toen hebben wij gezegd: ja, daar gaan we mee akkoord, omdat we voor de rest zoveel wel met elkaar kunnen regelen.

De heer **KLEIN** (CU): Ja, en dan komt er de volgende keer weer een volgend project, waarin de situatie precies hetzelfde is: het past binnen de RES, het past binnen de kaders, er ligt een
1770 positief advies van de omgevingsdienst. En dan geldt er dus een andere situatie dan dit project. Dan verwacht u dat de coalitiepartijen voorstemmen?

Statenlid **GIELEN** (GL): Ja.

1775 De heer **KLEIN** (CU): Daar ben ik heel blij mee. Maar tegelijkertijd vraag ik me af hoe realistisch het is. En dan wil ik ook nog graag even ingaan op het feit wat dit betekent voor de energievoorzieningen die zich hiervoor inzetten. Kunnen die er nu op vertrouwen dat er een inhoudelijke afweging gemaakt gaat worden en dat de adviezen van de instanties die erover gaan, gevolgd en serieus genomen worden, wat uw fractie betreft?

1780 Statenlid **GIELEN** (GL): Wat mijn fractie betreft zeker. Ik kan niet vaak genoeg benadrukken hoe belangrijk ik het ook vind dat we die zekerheid en dat vertrouwen aan die energiecorporaties ook geven. Het woord ‘super zuur’ is al een aantal keer gevallen. En wat mevrouw Kocken in het

1785 interview ook zegt en wat ik hier graag zou willen herhalen, is dat het juist ook zo zuur is, omdat
het een project van een energiecoöperatie betreft. Een energiecoöperatie met wie mevrouw
Kocken is wezen fietsen een aantal jaar geleden, met wie wij als fractie altijd goede contacten
hebben gehad. Dus ik vind dat extreem pijnlijk. Dat mag u ook best weten. Dit is voor ons een
1790 echt niet lichtzinnig genomen besluit in die zin, om hier zo mee om te gaan. En die zekerheid,
die moeten we initiatiefnemers juist ook bieden. Daarom moeten we doorgaan met die RES'en. En
daarom biedt het coalitieakkoord op dat punt ook die helderheid van die RES'en. Dat bod moeten
we halen. Als het past binnen die kaders komen die windmolens er gewoon.

De **VOORZITTER**: Een aanvullende vraag nog.

1795 De heer **KLEIN** (CU): Ja, en daarmee zegt u dus: bij een volgend voorstel van een
energiecoöperatie, dat binnen de kaders past, dan eis ik van mijn coalitiepartijen dat die daarin
mee zullen gaan en kunnen geen eigenstandige afweging maken als er een positief advies ligt
van de omgevingsdienst?

1800 Statenlid **GIELEN** (GL): De coalitieafspraken die wij gemaakt hebben, is dat als een windproject
past binnen de RES'en, past binnen een goede ruimtelijke ordening en past binnen de kaders uit
het akkoord, ja, dan verwacht ik dat de coalitie daarmee instemt. Als je dat namelijk niet doet,
dan ga je gewoon rechtstreeks tegen het coalitieakkoord in. Nou ja, dat is natuurlijk niet hoe zo'n
1805 akkoord überhaupt werkt. Op dit punt niet en op geen enkel punt.

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dank u wel, voorzitter. Ik wil even verder gaan op het punt van
meneer Klein, want ik merk dat het nog best wel onduidelijk is, ook al probeert u duidelijkheid te
geven, maar er worden niet echt garanties gegeven over of toekomstige projecten nou wel
doorgang kunnen vinden of niet. Als het hier al onduidelijk is, hoe verwacht u dan een
1810 betrouwbare overheid te zijn naar de burgerinitiatieven die we ook willen stimuleren?

Statenlid **GIELEN** (GL): Ja, voorzitter, ik vind mezelf eigenlijk best duidelijk. We hebben een
coalitieakkoord, er is een afweging op het gebied van ruimtelijke ordening. Als een windproject
daaraan voldoet, dan mag u van de coalitie verwachten dat daarmee ingestemd wordt. Dat is de
1815 duidelijkheid die we geven. En dat is denk ik ook de duidelijkheid die nodig is.

De heer **MÜLDER** (D66): Laten we meteen even testen of het inderdaad duidelijk is. Als ik u nu
mag geloven en het Noorder IJ-Plasproject wordt maar enigszins aangepast, ligt er een nieuw
besluit voor. Ruimtelijke ordening-technisch zou het kloppen en het valt binnen de RES, dan heeft
1820 u eigenlijk net gezegd dat uw coalitiepartners sowieso mee moeten gaan. En als zij niet meegaan,
stapt u eruit. Dat is wat ik begrijp.

Statenlid **GIELEN** (GL): Voorzitter, nu begrijp ik de heer Mulder niet meer helemaal, omdat ik
volgens mij heel duidelijk ben over die kaders uit het coalitieakkoord en de kaders die de nieuwe
windladder zal moeten gaan geven. Op dit moment ligt er nog geen aangepast voorstel rondom
1825 de Noorder IJ-Plas. Ik heb ook heel duidelijk gezegd: de Noorder IJ-Plas was nou net die ene zure
uitzondering. Dus volgens mij is dit een hypothese toekomstsituatie, waarvan het nu nog heel
lastig is om te zeggen hoe dan te handelen.

1830 De heer **MÜLDER** (D66): Ik denk dat het voor de initiatiefnemers heel fijn zou zijn als ze daar
inderdaad van weten of daar wel toekomstmuziek in zit of geen toekomstmuziek in zit.

Statenlid **GIELEN** (GL): Ja, voorzitter, dan zal er eerst een nieuw voorstel moeten komen.

1835 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik verbaas me een beetje, want iedereen gaat
een beetje voorbij aan het feit- U zegt: als het binnen de kaders van de RES past en voldoet aan
beginselen van goede ruimtelijke ordening gaan we akkoord. Maar wie bepaalt de argumentatie
waarop die goede ruimtelijke ordening bepaald is? Want ik lees, ik hoor in de commissie uw
fractiegenoot Statenlid Van der Waart zeggen dat dat voldoen aan de normen is. Ik hoor de heer
1840 Becker en de heer De Wit daar anders over denken. En vervolgens lees ik dat mevrouw Kocken,
uw gedeputeerde, zegt dat dat aan de rechter is. Waar hebben we nou mee te maken?

1845 Statenlid **GIELEN** (GL): Mevrouw Kocken refereerde wat de rechter betreft vooral aan de argumentatie van PS op deze ontwerp-VVGB. Die is afgewezen. Dat mag alleen op ruimtelijke argumenten. Ik ben van mening dat die er in dit geval niet bepaald zijn. Daar refereert mevrouw Kocken volgens mij aan met haar uitspraak. Dan ben ik de rest van uw vraag even kwijt.

1850 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Wat is dan de definitie van een goede ruimtelijke ordening op basis van ruimtelijke argumenten? Is dat de uwe? Is dat die van de BBB en de VVD? Is dat die van de gedeputeerde?

1855 Statenlid **GIELEN** (GL): Ja, wat mij betreft toetsen we dus aan die goede ruimtelijke ordening op basis van wat de OD daar uiteindelijk van vindt. Ik denk dat dat een ontzettend belangrijke informatiebron is. De OD was ook in het geval van de Noorder IJ-Plas natuurlijk al positief. Daarnaast werken we nu die kaders, die we stellen in het coalitieakkoord, uit in de vorm van een windladder.

1860 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dat zou dan nog steeds betekenen dat de BBB en de VVD daar een andere interpretatie aan zouden kunnen geven. Dus dan blijven we toch in hetzelfde cirkeltje draaien?

1865 Statenlid **GIELEN** (GL): Volgens mij, wat hier ook wel meespeelt met de ontwerp-VVGB van de Noorder IJ-Plas is dat er natuurlijk gewoon een positief advies van het college lag. En ondanks het positieve advies van het college is daar anders over gestemd. Dat is natuurlijk in een coalitie sowieso vrij ongebruikelijk. Dus ik denk dat we dat wel als een goede richtlijn zouden kunnen nemen over wanneer er wel of niet voldaan is aan de voorwaarden.

1870 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter, met uw welnemen constateer ik nog steeds dat er verschil van interpretatie mogelijk is.

De **VOORZITTER**: Gaat u verder, mevrouw Gielen.

Statenlid **GIELEN** (GL): Ik hoor geen vraag en ik was klaar. Dus dank u wel, voorzitter.

1875 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw De Sain van de BBB.

1880 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Beste aanwezigen, voorzitter, we zijn serieus bezig hier, maar toch wil ik nog even een vrolijke noot plaatsen door te zeggen dat ik het erg gezellig vind dat we hier in het nieuwe jaar met zijn allen weer zitten en staan. Dus daar wou ik toch maar even mee beginnen.

1885 De windenergie. Welke afspraken hebben we nou in de coalitie daarover gemaakt? Volgens mij heeft iedereen het coalitieakkoord kunnen lezen. De BBB houdt zich daaraan. Wind op zee heeft onze voorkeur, zolang er ook ruimte overblijft voor de visserij. Waar nodig zal het onder voorwaarden ook op land plaatsvinden. Deze voorkeursgebieden zijn vastgelegd in de RES 1.0. Dat respecteren wij als coalitiepartner. Dat hebben we immers met elkaar afgesproken. En wel moeten wij in deze Staten goed opletten bij het beschermen van de omwonenden inzake geluidsoverlast, gezondheidseffecten. Bij de windturbines die bij de gemeentegrens geplaatst worden, zullen de gemeenten voldoende moeten inzetten op participatie en draagvlak, zoals het coalitieakkoord schrijft. De Noorder IJ-Plas was een vrije kwestie. Dat hebben jullie duidelijk

1890 kunnen zien in de commissie en in de PS-vergadering van 13 december. Wij staan nog steeds achter dit besluit met de goede beargumentering die collega Michel Becker toen in de vergadering heeft ingebracht.

1895 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Voorzitter, als de Noorder IJ-Plas een vrije kwestie was, betekent dat dan automatisch dat de opvolgende projecten geen vrije kwesties zullen zijn?

1900 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Zoals ik u net voorgelezen heb, hebben wij afspraken gemaakt in de coalitie waar de windturbines aan moeten voldoen, waar de RES-gebieden aan moeten voldoen, participatie, grens, overlast, dat soort dingen. En die kaders, die wij met elkaar afgesproken hebben, met de vier coalitiepartijen, daar wegen wij de keuzes in af. En als ze aan die kaders voldoen, dan stemt de BBB daarmee in.

- 1905 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Dank u wel, voorzitter. Daarmee concludeer ik natuurlijk dat de Noorder IJ-Plas niet aan die kaders voldeed. Kijk, ik krijg het gevoel dat de afspraken binnen de coalitie gewoon zijn zoals ze zijn, en niet anders zijn ten opzichte van de Noorder IJ-Plas en toekomstige projecten. Oftewel, ik denk dat GroenLinks hier aan het bluffen is om jullie ertoe te bewegen toekomstige projecten wel toe te staan. Herkent u zich in dat beeld?
- 1910 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ik moet even heel goed nadenken, want het ging even snel. Maar de toekomstige projecten die op ons af gaan komen en die we in de commissies en in PS, in de commissies gaan bespreken en beslissen in PS, die toetsen wij aan de kaders die wij in het coalitieakkoord gezet hebben. En als ze daar niet aan voldoen, dan zullen daar de coalitiepartners het ook over eens zijn dat ze daar niet aan voldoen en zullen die plannen aangepast worden. Maar wij hebben een coalitieakkoord gemaakt en daar houden wij ons met
- 1915 zijn vieren aan, de vier partijen. En aan die afspraken die erin aan, en zoals Statenlid Gielen ook zegt, de windladder die we nog aan het ontwikkelen zijn en de zonneladder die komt, dat zijn allemaal de toetsingskaders die in het coalitieakkoord staan, waar we naar verwijzen, waar wij toekomstig beleid op zullen toetsen.
- 1920 De **VOORZITTER**: Een aanvullende vraag nog?
- De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Jazeker, ja. Wat ik mij nog afvraag is, kijk, het interview wat gedeputeerde Kocken heeft gegeven in Het Parool- Mevrouw Kocken is gedeputeerde. Herkent u dit als een standpunt van geheel Gedeputeerde Staten of enkel van gedeputeerde Kocken?
- 1925 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nou, ik ben mevrouw Kocken niet en ik heb dat interview niet gegeven. Dus die vraag kunt u beter aan mevrouw Kocken stellen, denk ik.
- De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Toch dan verduidelijkend, voorzitter. Maar is dit een standpunt van geheel Gedeputeerde Staten of enkel van gedeputeerde Kocken?
- 1930 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ja, dat weet ik niet. Dat moet u aan mevrouw Kocken vragen. Ik kan dat toch niet beoordelen? Ik ben niet bij dat interview geweest.
- 1935 De heer **KLEIN** (CU): Om nog even op door te gaan. Het was een interview wat gewoon aangekondigd stond in de kalender van Gedeputeerde Staten. Dus ik neem aan dat dit inderdaad een interview is gegeven als lid van Gedeputeerde Staten. Staat u achter dat interview?
- 1940 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ja, ik val in herhaling. Mevrouw Kocken heeft heel eerlijk gemeld bij ons dat dat interview kwam. Prima. Hartstikke transparant. Ik heb niet in de kalender gekeken. Ik was te druk met andere bezigheden. Dus daar heb ik het niet uitgehaald. En ik ben niet bij dat interview geweest. Dus ik wil toch nogmaals zeggen: hoe ze dat interview gegeven heeft, moet u toch aan mevrouw Kocken vragen.
- 1945 De heer **KLEIN** (CU): Dat snap ik. Maar dan toch de vraag aan u: bent u het eens met wat er in het interview is gezegd door mevrouw Kocken? Zegt u, dat is gezegd inderdaad namens mijn college?
- De **VOORZITTER**: Via de voorzitter, meneer Klein. U was te snel. Mevrouw De Sain.
- 1950 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nou ja, ik kan hier niet zo goed op antwoorden. Dat interview stond gepland, dat interview is gegeven. De woordkeuzes die daarin gemaakt zijn, die heeft mevrouw Kocken afgewogen en gewikt en gewogen. En daar is het in gegaan. Wij hebben afspraken in het coalitieakkoord gemaakt, waar ik volledig achter sta met mijn fractie. En zo is het.
- 1955 De heer **KLEIN** (CU): Ja, dank u wel, meneer de voorzitter. Dan wil ik graag de vervolgvraag stellen. U zegt net: als het past binnen het coalitieakkoord en de kaders die we daarin stellen, dan ga ik er natuurlijk vanuit wat we voorstemmen. Dat is ook wat Statenlid Gielen net zei. Maar dan is mijn eerste vraag: waarom was dan de Noorder IJ-Plas een uitzondering op die afspraak binnen het coalitieakkoord, dat jullie ieder project wat binnen de kaders past, wat binnen de RES
- 1960 past, positief tegemoet zouden treden?

- 1965 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Wat Statenlid Gielen ook al net gezegd heeft: tijdens de onderhandelingen kwamen we daar gewoon al niet over uit. Het was ook een situatie wat al opgestart is, dat wij nog niet in de Staten zaten. Dus wij hebben daar in de commissies niet over mee kunnen discussiëren. Wij hebben daar andere beargumentering voor gehad, waardoor het een vrije kwestie geworden is, waardoor we nu hier in dit debat staan met elkaar. Voor de volgende projecten die op ons af gaan komen, zitten wij wel in de Staten en wel in de commissies, waardoor wij onze overwegingen en afwegingen mee kunnen geven in de commissie, waardoor we hopelijk tot een gedragen besluit kunnen komen.
- 1970 De heer **KLEIN** (CU): Ja, dus dan komen we straks bij een nieuw voorstel, waarbij de situatie hetzelfde is – er is een RES, het past binnen de zoekgebieden, het past binnen de kaders gesteld door de provincie, er ligt een positief advies van de omgevingsdienst – en dan zal uw fractie voorstemmen?
- 1975 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Dan zitten wij tegen die tijd in de commissie en dan zou dat naar voren komen dat de omgevingsdienst het waarschijnlijk een goed plan vindt. En dan nemen wij de punten waar wij veel aandacht voor vragen, gezondheid, milieu, natuurgebieden, al die belangrijke punten die wij ook heel erg belangrijk vinden, net zo goed als onze coalitiepartners, nemen wij in die commissie nog weer mee, waardoor je toch kan sturen aan dat wiel. Wat we nu niet hebben kunnen doen, omdat wij pas later in de Staten gekomen zijn.
- 1980 De heer **KLEIN** (CU): Het laatste. Dat is volgens mij echt een correctie, want het is niet eerder in de commissie besproken dan in deze periode, dit voorstel. Daarmee heeft u net zo veel kunnen sturen als u in alle toekomstige projecten kunt sturen. Maar dan kom ik terug bij mijn vraag. U kunt dan in de commissie meepraten en dan zegt u: daarna zullen wij voortaan voorstemmen.
- 1985 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nee, dat is een verkeerde interpretatie. Wij gaan de afspraken die we in het coalitieakkoord afgesproken hebben, wij toetsen in de commissie. Als we dan al die vinkjes hebben achter al die afspraken in het coalitieakkoord, dan zullen wij gewoon instemmen zoals het coalitieakkoord ook zegt.
- 1990 De **VOORZITTER**: De heer Hollebeek. Ik zag mevrouw Alberts klagen over het aantal vragen. In het Presidium is daarover gesproken. Ik probeer wat meer ruimte te geven, maar u zou ook dubbele vragen niet hoeven te stellen. Dat scheelt natuurlijk ook. De heer Hollebeek. Het woord is aan de heer Hollebeek.
- 1995 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter, dank u wel. Ik denk, ik wacht eventjes dat deze discussie- Ik waardeer de oprechtheid van mevrouw De Sain, waarbij ze deze vragen beantwoord, en daarom durf ik dit ook te stellen. U zei zojuist dat uw fractiegenoot de heer Becker tijdens zowel de commissievergadering als het debat in de Staten goede overwegingen had ingebracht. Dat ging voornamelijk ook over ruimtelijke overwegingen. Zegt u nu dus eigenlijk dat hij dat in het vervolg nog een keer zou kunnen doen? Of zegt u nu van, nee, dat gaat niet meer gebeuren, want we hebben gesproken dat als het aan bepaalde normen voldoet, we dan gewoon mee gaan stemmen? Neemt u die ruimte nog wel?
- 2000 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nee, ja, we gaan volgens mij in herhaling vallen. Maar wij vinken alle dingen die we in het coalitieakkoord hebben staan netjes af. En als dan die kaders onduidelijk zijn- De Noorder IJ-Plas was een unieke situatie. Dat wil niet zeggen dat wij alles voor zoete koek aannemen en doen. We gaan dat zorgvuldig- Volgens het coalitieakkoord werken wij dat af.
- 2005 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Voorzitter, dat begrijp ik, maar het gaat mij erom dat er in een andere situatie ook een ruimtelijke argumentatie om de hoek kan komen kijken. En mijn vraag is dan: is de fractie van blijkbaar nog steeds vrij om die ruimtelijke argumentatie in te brengen?
- 2015 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ik zit even na te denken, meneer Hollebeek, maar volgens mij vallen we dan toch in herhaling. In de commissie gaan we het bespreken, we vinken alles af overal, voor de ruimtelijke argumentatie. Worden er dingen over het hoofd gezien, dan zullen wij die onder de

2020 aandacht brengen, zodat we het daar ook nog over kunnen hebben. En komen we volgens mij tot een goede, weloverwogen keuze.

2025 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank. Ik ga hem toch even scherper stellen. In het interview staat – en Statenlid Gielen heeft dat net herhaald – “Bij toekomstige projecten, als ze in een zoekgebied van de RES liggen en passen binnen onze regels, dan moeten ze doorgaan en krijgen ze de steun van de coalitie”. Even later wordt gezegd – en Statenlid Gielen heeft dat herhaald – “anders ben ik weg”. Dus als er nu een voorstel komt wat binnen de RES is en voldoet aan de regels- GS zegt: ja, doen. De omgevingsdienst zegt: ja, doen. Maakt u dan een eigen afweging of stemt u voor?

2030 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Wij accepteren en respecteren het coalitieakkoord en daar staat iets meer in, dat ook participatie nodig is, participatie tussen de gemeenten van de grensgebieden, en zo staan er nog een paar dingen in. Het beschermen van omwonenden inzake geluidsoverlast en gezondheidseffecten. En die nemen we allemaal mee.

2035 De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik constateer toch, voorzitter, en het gaat ons om de vraag, dat u geen antwoord geeft. Dat is allemaal meegenomen. GS doet dat ook. Die zitten niet de hele dag uit het raam te kijken. Die hebben ook dat hele lijstje afgewerkt wat in uw coalitieakkoord staat. En die zeggen: dit kan. De omgevingsdienst zegt: dit kan. Gaat u dan nog een afweging maken? Voelt u de vrijheid, moet ik zeggen, om een afweging te maken? Of voelt u druk: ik moet gewoon
2040 voorstemmen?

2045 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Volgens mij moeten we niks, als we het heel plat gaan bekijken. Maar wij hebben ook gewoon onderling overleg met elkaar en ik heb er het volste vertrouwen in dat wij er met de coalitiepartners en met de hulp van GS gewoon uit gaan komen en dat dit soort situaties zich niet voor zullen doen. We hebben dat op papier gezet, wij staan daarachter. De andere coalitiepartners ook. Dus-

2050 De heer **HEIJNEN** (CDA): Ja, voorzitter, ik constateer dat Statenlid Gielen het al ontzettend moeilijk vond om te spreken over garanties en dat u eigenlijk 0,0 garantie afgeeft aan uw coalitiepartijen over de toekomstige plaatsing van windprojecten.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Sain nog?

2055 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ja, dat zou natuurlijk ook best bijzonder wezen, want we zitten hier met veertien verschillende politieke partijen bij elkaar, die allemaal een andere interpretatie ervan hebben. Wij houden ons coalitieakkoord in stand en naar aanleiding van het coalitieakkoord gaan wij afvinken: kan het wel, kan het niet. En zo zal het in de toekomst, wat resteert van de vier jaar, gedaan worden op die manier.

2060 De **VOORZITTER**: Mevrouw Alberts. Heeft u nog een aanvullende vraag?

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ja, want ik had nog één zin waar ik toch- Heeft u nou het gevoel dat u bij de Noorder IJ-Plas heeft gedaan waar u zin in had?

2065 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nou, dat dat vind ik een beetje tekortdoen aan de situatie. Wij hebben een weloverwogen keuze gemaakt. We hebben heel veel rapporten gelezen. We hebben er heel veel uren in gestoken. Tijdens de onderhandelingen ook, want we hebben er heel wat uurtjes over geboord met elkaar. Het is een weloverwogen keuze geweest.

2070 De heer **HEIJNEN** (CDA): Hoe beoordeelt u dan het citaat-

De **VOORZITTER**: Dit is echt de laatste vraag en dan ga ik door naar mevrouw Alberts.

2075 De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank voor uw clementie, voorzitter. Hoe beoordeelt u dan het citaat van gedeputeerde Kocken dat ze zegt dat “we niet bij elke windproject maar doen waar we zin in hebben”, refererend aan wat er is gebeurd bij de Noorder IJ-Plas.

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Wij kunnen ook niet doen waar we zin in hebben. We hebben een coalitieakkoord waar we ons aan moeten houden.

2080

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ik moet toegeven, voorzitter, dat mevrouw De Sain heel goed is in het terug ketsen van de vragen die we stellen. En dus wil ik nu eventjes weg bij de rationaliteit, maar overstappen op gevoel. Dat is ook eens aardig. Heeft u nu het gevoel dat er ruimte is voor BBB, nadat in de krant te lezen was: dit was eens, maar nooit weer?

2085

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nou, dat is een interessante vraag moet ik zeggen. Ik heb natuurlijk geen tijd om erover na te denken. Ik moet aan de hoc een antwoord geven. Ik voel me niet belemmert in mijn keuze en in ons handelen van de fractie. Ik had in het interview misschien een andere woordkeuze gebruikt, maar dat is ieder voor zich. Die vrijheid moet je hebben. Dus.

2090

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dus er is niet een zachte vloek over tafel gegaan toen u de krant las?

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nee, want dat mag niet van mijn moeder. Zo ben ik opgevoed.

2095

De heer **MÜLDER** (D66): Allereerst grote complimenten aan de fractievoorzitter van de BBB. Ik denk dat de politieke kneepjes van het vak de partij in mum van tijd ook bekend zijn geworden, want het blijft bij mij redelijk onduidelijk wat er nou daadwerkelijk is afgesproken. Een eerste onduidelijkheid wat ik wat ik heb, is- Want u heeft best wel veel gezegd, maar eigenlijk heel weinig. De eerste vraag die ik heb, is, u zegt: ja, wij houden ons aan het coalitieakkoord en we komen er samen uit. Maar u schetst ook in beeld dat u zelf die afweging maakt. Maar volgens uw eerste uiting zou u dus- De grote belangrijke vraag is: gaat u als coalitie verdeeld stemmen op windprojecten? Zou dat kunnen?

2100

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Voorzitter, dat weet ik niet, want ik kan niet in de toekomst kijken. Ik heb geen glazen bol. Wij houden ons aan het coalitieakkoord, wat ik net ook al gezegd heb. Daar staat duidelijk een afwegingskader in hoe wij met deze materie omgaan.

2105

De heer **MÜLDER** (D66): Dus dat zou zeggen dat u nooit anders erover kan denken, want dan gaat het ook niet over interpretatie; dan heeft u het voor uzelf heel scherp of het erbinnen of erbuiten valt. Dus dan kan er niet verdeeld worden gestemd. Dus de vraag is: gaat u ooit afwijken van het coalitiestandpunt?

2110

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nou, dat is wel een heel rare vraag die u stelt. Hoe kan ik nou afwijken van mijn coalitieakkoord? Dat kan toch niet?

2115

De heer **MÜLDER** (D66): Nou, andere vraag. Gaan we een andere vraag hebben. We hebben een aantal projecten waar wij ook nog mee doen of waar wij ooit een soort van fiat op hebben gegeven als provincie, die niet binnen de RES vallen. Die vallen volgens mij niet in uw RES-afspraken. Zijn die nu allemaal van de baan?

2120

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Nou, daar moeten we het zo even over hebben, want ik weet niet welke projecten u bedoelt. Sorry. Dat weet ik echt niet. Weet je wel, volgens mij zit er ook een bepaalde bevoegdheid bij GS over bepaalde zonneakkers. Want ik neem aan dat u daarop doelt. En als dat aan GS is, dan weet ik niet precies hoe die route hier gaat. Dus ik kan me nog verder ontwikkelen.

2125

De heer **MÜLDER** (D66): Dat is dan misschien een vraag die we ook in de tweede termijn graag beantwoord willen zien van GS. Dank u wel.

2130

De **VOORZITTER**: Mevrouw de Sain, gaat u verder.

Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Dank u wel, voorzitter.

2135

Waar waren we gebleven? Bij de participatie en het draagvlak. Nou ja, zoals we net ruimtelijk gehoord hebben: de Noorder IJ-Plas was een vrije kwestie en dat hebben jullie in de PS-

vergadering- O, dat is herhaling. Sorry. Mijn collega Michel Becker heeft dat toen met een goede argumentering ingebracht.

- 2140 Qua zonne-energie zijn er ook afspraken gemaakt: zoveel als mogelijk op daken, gevels, geluidswallen, parkeerterreinen. En zolang als deze mogelijkheden er zijn, zijn we als provincie zeer terughoudend met het realiseren van zonneweides op hoogwaardige landbouwgrond. De ruimte is de beperkende bij ons in de provincie. Zo staat dat ook bij ons in het coalitieakkoord. Zoals jullie dus begrijpen, zijn er dus verder geen aanvullende afspraken gemaakt. De Noorder IJ-
2145 Plas was een vrije kwestie. Vervolgens houden wij ook gewoon vast aan het akkoord.

- Zelf – refererend aan mevrouw Alberts – zien wij geen scheuren in onze coalitie, maar dat komt misschien omdat ik elke ochtend mijn bril goed schoonpoets. Wij hebben met duidelijke redenen de Verklaring van Geen Bedenkingen weggestemd. En bij de herindeling van de RES 2.0 gaan wij gewoon uit van de zonneladder. En dan kijk ik uit naar de volgende commissies en PS-vergaderingen. Dank u wel, voorzitter.
- 2150

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Terwal van de VVD.

- 2155 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst een compliment aan de heer Heijnen van het CDA als aanvrager van dit fractiedebat. Dat hij de gehele oppositie eensgezind achter deze aanvraag heeft gekregen, ja, dat verdient een compliment. Zo eensgezind als ik hier deze tien partijen in zie optrekken, zo verdeeld waren zij bij het debat over het windpark Noorder IJ-Plas. Ik zag net nog een mooi interruptiedebatje tussen mevrouw Schneemann en de heer Van
2160 den Berg. Dat verbaast ons als VVD dan weer niet, want ook binnen de coalitieonderhandelingen verschilden de toen beoogde coalitiepartners van mening over dit windpark.

- De inzet van mijn fractie bij deze onderhandelingen was dat wij ons gecommitteerd voelen aan de regionale energiestrategieën, de RES'en, en daarbij onze voorkeur uitgaat naar windmolens op zee. Wanneer windmolens dan toch op land geplaatst moeten worden wij deze het liefst geplaatst zien worden op locaties waar zich minder geluidsgevoelige objecten bevinden, zoals
2165 industrieterreinen. En wanneer dit niet mogelijk is en er gezocht wordt naar andere locaties op land er voorwaarden gelden ten aanzien van een zorgvuldige inpassing, gezondheidseffecten, een goed verloop en brede participatie, en voldoende draagvlak. Deze voorkeursvolgorde moet zijn beslag krijgen in een windladder, waar nieuwe windmolenprojecten aan getoetst zullen worden. En voorzitter, mocht u denken, hé, deze tekst komt mij bekend voor: dat klopt. Hij komt rechtstreeks uit het coalitieakkoord.
- 2170

- En dan pauzeer ik hier even.
- 2175

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Even een korte vraag aan de heer Terwal. Ik hoor een mooie trits opgenoemd worden. Ik vraag me af of die goede ruimtelijke ordening, daar is hij weer, daar ook onderdeel van uitmaakt.

- 2180 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, dank, heer Hollebeek. Zoals u hoorde, is een van die voorwaarden een zorgvuldige inpassing en daar valt dus ook die goede ruimtelijke ordening onder.

- De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank. En ik dank de heer Terwal voor het compliment over de eensgezindheid. Dat zou u ook eens moeten doen. Is soms best leuk. Bent u het eens met de
2185 woorden van uw collega-Statelid de heer Bas de Wit, die in het debat over de Noorder IJ-Plas zei, als het gaat om de RES: zoekgebieden zijn geen vindgebieden. [...] Niet per se windgebieden. Ik hoor hem fluisteren en hij heeft gelijk. Zoekgebieden zijn niet per se vindgebieden.

- De heer **TERWAL** (VVD): Dank voor het souffleren van collega De Wit. Ja, als ik alleen al kijk naar het woord 'zoekgebieden', dat geeft aan dat je binnen een gebied zoekt naar een goede
2190 inpassing van mogelijkheden om duurzame energie op te wekken. Dat kan in de vorm van windmolens, dat kan in de vorm van zonneweides. Ja, dus een zoekgebied is niet per definitie een vindgebied.

- 2195 De heer **HEIJNEN** (CDA): Hoe beoordeelt u dan de zin in dat interview? En ik citeer weer: "Als ze in een zoekgebied van de RES liggen en passen binnen onze regels, dan moeten ze doorgaan en

krijgen ze de steun van de coalitie". Met andere woorden: een zoekgebied dat past binnen de regels is een vindgebied.

- 2200 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, u loopt eigenlijk een beetje voor, meneer Heijnen, op het tweede deel van mijn betoog wat ik hier zou houden. Laat ik zo zeggen: ik heb het interview van gedeputeerde Kocken in Het Parool zo gelezen dat wanneer windmolenprojecten, nieuwe windmolenprojecten, aan de geldende wet- en regelgeving voldoen, waar natuurlijk de omgevingsdiensten op toetsen, maar – er komt geen punt, maar er komt een komma – ook
- 2205 voldoen aan de criteria zoals die hun beslag hebben gekregen in het coalitieakkoord, dat dan de VVD-fractie zegt: ja, dan kan zo'n windmolenproject in zo'n zoekgebied komen.

Voorzitter, met uw welnemen vervolg ik mijn inbreng.

- 2210 Tijdens de onderhandelingen heeft de VVD al twijfels geuit of het windpark Noorder IJ-Plas deze criteria, die ik net noemde, zou kunnen weerstaan. En daarover verschilden we met elkaar van mening. Uiteindelijk hebben we toen besloten er een vrije kwestie van te maken. Verder zijn er geen afspraken gemaakt over toekomstig stemgedrag bij andere windmolenprojecten. Bij elk project is voor mijn fractie het uitgangspunt – daar komt hij weer, meneer Heijnen – dat aan alle
- 2215 geldende wet- en regelgeving moet worden voldaan en aan de voorwaarden zoals opgeschreven in het coalitieakkoord.

- De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, voorzitter, waar ik wel benieuwd naar ben bij de VVD is of hij zich herkent in het feit dat, als wij nu de Noorder IJ-Plas hebben weggestemd, dat die
- 2220 windturbines op andere locaties in Noord-Holland-Zuid, dus de RES-regio, gecompenseerd zullen moeten worden.

- De heer **TERWAL** (VVD): Ja, laat ik eerst even daar duidelijkheid over geven. Kijk, er wordt hier heel makkelijk gezegd van ja, Windpark Noorder IJ-Plas is even weggestemd. We hebben de
- 2225 afspraak gemaakt dat dit een vrije kwestie was. Dat betekende niet per se dat de VVD al voor ogen stond dat wij tegen het windpark Noorder IJ-Plas zouden stemmen. Daar is een zeer intensieve belangenafweging aan voorafgegaan. De heer De Wit en ook ikzelf hebben met voor- en tegenstanders gesproken. We zijn niet over één nacht ijs gegaan. Meerdere fractievergaderingen hebben we daaraan gewijd. Uiteindelijk heeft dat geleid tot een tegenstem.
- 2230 Dan op uw vraag komend: moet dat gecompenseerd worden in het RES-gebied Noord-Holland-Zuid? Dan gaat u al wel redelijk de diepte in. Ik denk uiteindelijk, het belangrijkste is dat wij als VVD-fractie staan voor de RES-gebieden, staan ook voor het RES-bod. Correct me if I'm wrong, volgens mij is dat RES-bod 3,6 terawattuur voor de RES Noord-Holland-Noord en, uit mijn hoofd, 2,7 voor Noord-Holland-Zuid; optellend 6,3 terawattuur. Dat is het bod en daar staat de VVD
- 2235 voor.

- De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Even om dat recht te zetten. Ik heb niet in mijn mond genomen dat u 'even' voor het afwijzen van de VVGB heeft gestemd. Dat ontlokt mij ook weer een compliment, dat jullie dat inderdaad heel zorgvuldig hebben gedaan.
- 2240

De heer **TERWAL** (VVD): Daar was ik ook naar op zoek, voorzitter.

- De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Dat had ik inderdaad door, voorzitter. Maar wat ik er wel uit opmaak, is dat u inderdaad al zegt van, nou, als die windturbines er bij de Noorder IJ-Plas nu niet
- 2245 komen, dan blijft het totale RES-bod van Zuid wel in stand. Kortom, die windturbines gaan dan ergens anders komen. En dat past dan weer in lijn met wat er is gezegd door bijvoorbeeld wethouder Pels. Herkent u dat?

- De heer **TERWAL** (VVD): Ja, wethouder Pels gaat over haar eigen woorden. Maar zoals ik het begreep – maar goed, ik ben geen woordvoerder Klimaat en Energie, dat is mijn zeer
- 2250 gewaardeerde collega De Wit – als er een windmolenproject in de Noorder IJ-Plas niet komt en je wilt toch voldoen aan die 2,7 terawattuur, dan zal je dat ergens elders in de RES-regio Noord-Holland-Zuid moeten opwekken. Of dat dan ook met een nieuw windmolenproject moet, of dat niet kan met bijvoorbeeld extra zonnepanelen, dat laat ik graag aan het debat wat daarover moet
- 2255 plaatsvinden.

De **VOORZITTER**: Laatste vraag.

2260 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, voorzitter, dan rond ik af. Maar dan wil ik u toch wel de toezegging ontlokken dat het RES-bod best leidend mag blijven, maar dat elk project beoordeeld zal worden op een goede ruimtelijke ordening. Is dat wat ik eruit opmaak?

De heer **TERWAL** (VVD): Het korte antwoord, voorzitter: ja.

2265 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dan ga ik meteen aansluiten, voorzitter, bij die laatste vraag. De heer Terwal zei inderdaad dat er een zeer uitgebreide belangenafweging heeft plaatsgevonden door de heer De Wit en door u. Eigenlijk is de vraag, die ook aansluit, van: is diezelfde belangenafweging bij toekomstige projecten ook nog steeds mogelijk?

2270 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, ik zou nu heel flauw kunnen doen richting de heer Hollebeek door weer te zeggen: kort antwoord, ja. Ja, dat klopt. Bij elk toekomstig windmolenproject zal mijn fractie dat toetsen op de geldende wet- en regelgeving. Maar ook op de afspraken, zoals ze gemaakt zijn in het coalitieakkoord. Ik zal het niet herhalen, maar dat gaat dus weer over die hele trits aan voorwaarden die ik al eerder in mijn inbreng noemde.

2275 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dus de heer Terwal zegt dus eigenlijk dat er daarin niets is veranderd.

2280 De heer **TERWAL** (VVD): Daarin is niets veranderd, nee.

De heer **KLEIN** (CU): Ja, u geeft net aan dat uw fractie een zorgvuldige belangenafweging heeft gemaakt. Daar getuigt uw bijdrage van uw collega in de vergaderingen ook van. Tegelijkertijd lees ik in het interview dat daar gedeputeerde Kocken zegt: het kan niet zo zijn dat we bij elk windmolenproject maar doen waar we zin in hebben. Heeft u het idee dat uw fractie gedaan heeft waar u zin in had?

De heer **TERWAL** (VVD): Nee, die indruk heb ik niet.

2290 De heer **KLEIN** (CU): Staat u dan achter de inhoud van het interview?

De heer **TERWAL** (VVD): Ach, meneer Klein, weet u wat het is? Kijk, dit interview, allereerst valt het mevrouw Kocken te prijzen dat ze ons van tevoren heeft ingelicht. Ik heb het interview gelezen. Zoals mevrouw De Sain al zei, ja, voor bepaalde passages zou ik iets andere bewoordingen hebben gebruikt. Maar ik heb het interview wel zo gelezen dat mevrouw Kocken zegt van, bij elk toekomstig windmolenproject zal er gewoon getoetst moeten worden op de geldende wet- en regelgeving en ook op de afspraken die we met elkaar in het coalitieakkoord hebben gemaakt. Dus in dat opzicht heb ik het interview zo gelezen als een bestendiging van de afspraken die we met elkaar als coalitie hebben gemaakt in dat coalitieakkoord.

2300 De heer **KLEIN** (CU): Ja, dat is mooi dat u het zo gelezen hebt. Maar u kunt toch niet ontkennen dat de toon is – en dat staat ook letterlijk in het interview – “dit is eens, maar nooit weer”. Ik heb ook net uw collega-Statenlid Gielen horen zeggen: wij gaan ervan uit dat er voortaan, als het aan de voorwaarden voldoet zoals die afgesproken zijn in het coalitieakkoord en in de RES, gewoon voorgestemd wordt. Kunt u dat inderdaad beloven aan uw collega-Statenlid Gielen?

2305 De heer **TERWAL** (VVD): Volgens mij is het heel grappig. Ik hoor wat gelach uit het vak van D66-Partij voor de Dieren.

2310 Ja, meneer Klein, u moet de eerste politicus vinden die voor u gaat vertellen hoe die de komende weken, maanden, jaren gaat stemmen. Dus dat ga ik niet doen. Het enige wat ik u kan beloven, is dat mijn fractie dat bij elk toekomstig windmolenproject weer heel zorgvuldig zal afwegen, zoals we dat ook bij het windmolenpark Noorder IJ-Plas hebben gedaan, en dat zullen toetsen – maar nu val ik in herhaling, voorzitter – op geldende wet- en regelgeving en op de afspraken die gemaakt zijn in het coalitieakkoord.

2315

De **VOORZITTER**: Een aanvullende vraag, hoop ik.

De heer **KLEIN** (CU): Ja. Dus wat u betreft, kan het best zijn: eens en nog een keer?

- 2320 De heer **TERWAL** (VVD): Nee, want als ik- Kijk, uiteindelijk als coalitie ben je gecommiteerd aan dat wat er ligt aan wet- en regelgeving en aan het coalitieakkoord. Als er dus een windmolenproject aan een van die voorwaarden niet voldoet, dan verwacht ik dat wij als coalitie tegen de initiatiefnemers zeggen: hé, verhip, het voldoet er niet aan; repareer dat of doe het niet. Maar als het dus wel aan al die voorwaarden voldoet, ja, dan stemmen wij als gezamenlijke
- 2325 coalitie in – althans, laat ik het even bij mijn eigen fractie houden – met zo'n nieuw windmolenproject.

De **VOORZITTER**: Heeft u nog een heel andere vraag?

- 2330 De heer **KLEIN** (CU): Nee, nou, de vervolgvraag. Want wat is er dan anders dat het nu niet gelukt is om op basis van dezelfde criteria dan met elkaar wel een eensluidende afweging te maken? Dat snap ik gewoon niet. U gaat er nu vanuit: in de toekomst gaat het lukken, maakt u zich geen zorgen. Het is niet eens en nooit weer. Maar het is de eerste keer niet gelukt. Dus wat is er dan anders bij de volgende projecten ten opzichte van het project waar we het over hadden?

- 2335 De **VOORZITTER**: Dat was uw laatste vraag. De heer Terwal.

- 2340 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, meneer klein, dan neem ik u een heel klein beetje mee terug in de tijd. Toen wij bezig waren met de coalitieonderhandelingen was het eerste windmolenproject dat in de pijpleiding zat, was Windpark Noorder IJ-Plas. Wij zijn die onderhandeling als VVD ingegaan met een aantal voorwaarden. Ik noemde ze net: zorgvuldige ruimtelijke inpassing, gezondheidseffecten, brede en goed verlopen participatie en voldoende draagvlak. Dat heeft zijn beslag gekregen in het coalitieakkoord. Alleen wij hebben toen al als VVD-fractie aangegeven: wij verwachten niet dat Windpark Noorder IJ-Plas daaraan voldoet, maar we staan er met open vizier
- 2345 in. We zullen die belangenafweging, die ik net noemde, heel zorgvuldig doen, maar wij willen wel handen vrijhouden. Wat dat anders maakt dan met toekomstige windmolenprojecten is dat er nu een coalitieakkoord ligt, waar wij duidelijk aan kunnen toetsen en waarvan we ook hopen – en daar roep ik ook gedeputeerde Kocken toe op om daar spoed mee te maken – dat dat uiteindelijk zijn beslag krijgt in een windladder. Dan hebben we dus een kader waar we aan kunnen toetsen.
- 2350 En met het Windpark Noorder IJ-Plas, dat was al zo ver in de tijd voortgeschreden dat we daar al zagen – en dat heb ik onvermeld gelaten, want ik wilde mijn inbreng een beetje kort houden – maar waar wij ook als VVD-fractie naar kijken. Daarover kunt u niet verbaasd zijn, want u heeft als Staten breed de motie van de heer Van Gilse gesteund uit, ik meen, 2021, dat er tussen gemeenten, buurgemeenten, als een gemeente het op de gemeentegrens doet, er een onderling
- 2355 afsprakenkader moet zijn. Daarvan vonden wij – maar dan ga ik bijna het debat wat de heer De Wit zo netjes heeft gedaan in november, overdoen – het Windpark Noorder IJ-Plas niet aan voldoen.

- 2360 De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank, voorzitter. Wie zat er dan de vorige periode in de coalitie?

De heer **TERWAL** (VVD): Is dit een quizvraag? Want dan wil ik ook weten wat ik kan winnen.

De **VOORZITTER**: Het is geen pubquiz hier.

- 2365 De heer **TERWAL** (VVD): Dit was de vraag? Wie de vorige periode in de coalitie zaten?

- De heer **HEIJNEN** (CDA): Nee, maar kijk, u zegt: dat kader en dat vinden wij allemaal maar niks, maar u was er toch ook gewoon zelf bij de vorige periode? Kijk, van de BBB snap ik nog: het is nieuw voor ons. Maar u was er toen toch ook?

- 2370 De heer **TERWAL** (VVD): Ja, maar meneer Heijnen, dit is toch ook niet uw eerste dag? U weet hoe de politiek werkt. We zaten toen in een andere constellatie. We zaten met GroenLinks, PvdA en D66 in een coalitie. Die drie partijen dachten net even iets anders over wind op land dan wij dat dachten. Ja, en dan tel je je knopen en uiteindelijk hebben we binnen dat akkoord genoeg andere

- 2375 punten kunnen binnenhalen. Maar wind op land, daar hebben we even een – ja, hoe noem je dat – een veer moeten laten.
- De heer **HEIJNEN** (CDA): Oké, vooruit. U zegt net in antwoord op de vraag van de heer Klein: er is eigenlijk niets veranderd sinds de situatie. Vindt u het dan verstandig dat dit interview überhaupt heeft plaatsgevonden?
- 2380
- De heer **TERWAL** (VVD): Ja, dan moet ik bijna in het hoofd van mevrouw Kocken kruipen. Laat ik het zo zeggen: ik kan mij voorstellen dat wanneer je als gedeputeerde Klimaat en Energie nog eens een keer bevraagd wordt door Het Parool over ‘hoe is dat nou allemaal gelopen’, over het hele proces van Windpark Noorder IJ-Plas, ja, het lijkt me lastig dat je zo’n interview continu kan afhouden. Dus ik begrijp op een gegeven moment wel dat mevrouw Kocken heeft gezegd van nou, laat ik daar nou openheid van zaken over geven. Ja, dus dat dat interview heeft plaatsgevonden, nee, dat verbaast mij niet.
- 2385
- De heer **HEIJNEN** (CDA): Vindt u het verstandig dat in dat interview door gedeputeerde Kocken toch de coalitie en “eens, maar nooit weer” en “anders stappen wij eruit”, dat dat is toegevoegd? Want eigenlijk zegt u: er is helemaal niets veranderd. Begrijpt u dan waarom er toch dreigende taal richting de coalitie is geuit? Terwijl er in uw opzicht niets veranderd is.
- 2390
- De heer **TERWAL** (VVD): Ja, maar ja, tuurlijk. Ik begrijp ook dat het afstemmen van het Windpark Noorder IJ-Plas, dat dat een hard gelag voor GroenLinks is. Net zoals dat wij ook bepaalde punten voor ons een hard gelag is. is inherent aan een coalitie met elkaar sluiten. En dan specifiek de bewoordingen van mevrouw Kocken “eens en nooit weer”, ja, zoals ik al zei, ook in navolging van mevrouw De Sain van BBB, ik zou op dat punt iets andere bewoordingen hebben gekozen. Maar
- 2395
- 2400 zoals u weet, ik sta vrij redelijk ontspannen in het leven. Ik ga niet elk woord van een gedeputeerde in een krant op een goudschaaltje lopen wegen.
- Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil nog eventjes terugkomen over het al dan niet twee keer in de coalitie zitten, wat de heer Heijnen daarnet zei. Begrijp ik nou uit uw beantwoording dat u zei: ja, in de vorige coalitie hebben wij een veer gelaten. Maar betekent dat dat u in deze coalitie uw kansen heeft gegrepen om toch te kunnen doen wat u eigenlijk toen tandenknarsend had moeten wegleggen?
- 2405
- De heer **TERWAL** (VVD): Mevrouw Alberts, kijk, u zou bijna mij de reactie ontlokken dat ik zeg: probeer het eens een keer als SP om in een coalitie te komen. Dat was best al een tijdje geleden in de provincie. [...] O, nooit. Oké.
- 2410
- Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Voorzitter, daar maak ik toch bezwaar tegen, want u weet net zo goed als ik [...] Nee, toch eventjes. U weet net zo goed als ik dat de SP op heel veel plekken wel degelijk in coalities heeft gezeten. Dus die flauwe opmerking moet eventjes terzijde en ik hoop dat u hem terugneemt.
- 2415
- De **VOORZITTER**: Even via de voorzitter. Laten we luisteren naar de beantwoording van de heer Terwal.
- 2420
- De heer **TERWAL** (VVD): Voorzitter, dit is een feitelijke constatering. Maar ik wil er wel meteen op reageren, want het klopt: de SP heeft heel vaak in coalities gezeten en was daar ook gewoon een prettige en betrouwbare coalitiepartner, zoals we mee hebben mogen maken in Amsterdam. Maar u weet wel dat u, als u in een coalitie zit, water bij de wijn moet doen. En dan is het inderdaad
- 2425
- dat je soms tandenknarsend bepaalde dingen hebt moeten weggeven, in een vorige coalitie, waarvan je dat hoopt te kunnen repareren in een nieuwe coalitie. We hebben wel als VVD gemeend, ook gezien de klimaatverandering die wij ook wel zien, dat we zeggen van: hé, ja, die duurzame energie, daar moeten we wat mee. Dat maakt ook dat wij zeggen: wij voelen ons gecommitteerd aan die regionale energiestrategieën. Dat is een mooi proces geweest met provincie, gemeenten, waterschappen, inwoners, ondernemers. Daar voelen we ons aan gecommitteerd. We staan ook voor dat bod van die 6,3 terawattuur. Maar hoe specifiek in zo'n zoekgebied invulling wordt gegeven aan zonne-energie of windenergie, dat moet zijn beslag
- 2430

krijgen in een windladder en zonneladder. En vervolgens zullen we elk project op zijn merites beoordelen, zoals dat staat in het coalitieakkoord.

2435

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ja, dank u wel. Om zoveel woorden had ik niet gevraagd. 'Ja' was voldoende geweest.

De **VOORZITTER**: Gaat u verder, meneer Terwal.

2440

De heer **TERWAL** (VVD): Voorzitter, dan ben ik aan het eind van mijn bijdrage gekomen. Dus ik dank iedereen voor de aandacht.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Leerink van de PvdA.

2445

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, dank u wel, voorzitter. Het is altijd de vraag wat je als vierde in de rij nog toe kunt voegen of helderheid kunt bieden.

2450

Misschien dan als eerste maar even beginnend bij Het Parool. Dat is niet het huisblaadje van de gemeente Amsterdam, maar het is toch een respectabele krant met een verzetsverleden, et cetera. Dus we doen in ieder geval die krant te kort volgens mij als we hem zo wegzetten.

2455

Voor de rest snap ik dat het raadsdebat is aangevraagd. Op het moment dat er onduidelijkheden zijn ergens over, dan is dat een mooi instrument om die duidelijkheid te verkrijgen. Daar zijn bij de vorige drie sprekers in ieder geval de nodige pogingen toe gedaan. Dus hier deel vier in de afdeling zoekplaatje en zoek de mogelijke verschillen. Ik denk dat we het echt wel eens zijn.

2460

Althans, binnen de coalitie. Wat mij betreft, zit die als volgt. We onderkennen als coalitie de noodzaak van de energietransitie en hebben ons daarom al gecommitteerd aan de uitkomst van de regionale energiestrategieën, waar, zo hebben we eveneens met elkaar geconcludeerd, noodzakelijkerwijs ook wind op land deel van uitmaakt. Het besluitvormingstraject met betrekking tot windmolens bij de Noorder IJ-Plas zat tijdens de coalitieonderhandelingen al helemaal aan het eind van een lang besluitvormingsproces. Een proces dat door de verschillende partijen verschillend beoordeeld werd. Zo verschillend, dat het niet mogelijk bleek over dit specifieke geval nog overeenstemming te bereiken en we besloten hebben hier een vrije kwestie van te maken. Wat de PvdA betreft, en dat is ook in het vorige debat, volgens mij, helder geworden toen we het over de Noorder IJ-Plas hadden, was het helder dat er vanuit de rol die PS heeft geen enkel steekhoudend argument aanwezig was en is om tegen de Verklaring van Geen Bezwaren te stemmen, maar een meerderheid van PS heeft dit om haar moverende redenen toch gedaan. Heel vervelend, maar dat betekent niet dat wij somber zijn over de realisatie van toekomstige plannen. Juist om situaties als deze in de toekomst te voorkomen, zijn in het coalitieprogramma aanvullende afspraken gemaakt. Bijvoorbeeld als het gaat om de afstemming met omliggende gemeenten, als ook als het gaat om het opstellen van een windladder, waarin de voorkeursvolgorde verder wordt uitgewerkt. We hebben afgesproken en uitgesproken dat gezondheid, als ook een zorgvuldige inpassing en een zorgvuldig doorlopen

2465

2470

2475

besluitvormingsproces van groot belang zijn. Bij dat laatste – ik maak even mijn zin af – overigens wel de kanttekening dat een zorgvuldig besluitvormingsproces niet altijd hoeft en zal betekenen dat iedereen het met de uiteindelijke keuze eens is.

2480

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel. Dank u wel voor uw uitleg ook. Wat ik interessant vind, is, u zegt over de Noorder IJ-Plas was er wel een verschil van inzicht, want u zegt: mijn fractie vond dat ik geen enkele reden had om tegen te stemmen, maar voor andere fracties was dat helemaal niet zo duidelijk. Maar u stelt dus wel dat voor alle volgende projecten, daar is dat klip en klaar. Daar is geen enkele vorm van discussie over mogelijk, want daar hebben we heel belangrijke afspraken over gemaakt. Maar als u al toen, destijds, bij dat kader zei dat u helemaal geen enkele reden heeft om tegen te stemmen, waarom moet ik dan geloven dat het in volgende gevallen helemaal geen vorm van discussie oplevert?

2485

2490

De heer **LEERINK** (PvdA): Volgens mij ben ik daar net helder over geweest: omdat we aanvullende afspraken hebben gemaakt. We hebben bijvoorbeeld afgesproken dat we met die windladder gaan komen. We hebben bijvoorbeeld afgesproken dat het in voorkomende gevallen goed is om een afwegingskader van betrokken gemeenten te hebben, vroegtijdig. Allemaal zaken waar we ten tijde van het afwegingsproces met betrekking tot de Noorder IJ-Plas niet over beschikten op

dat moment. Reden te meer, zal ik maar zeggen, om ervoor te zorgen dat we dat de volgende keer wel op een goede manier kunnen doen.

2495

De heer **MÜLDER** (D66): Ik begrijp er nu echt helemaal niets meer van. U zegt nu: nee, er zijn wel extra afspraken gemaakt. Terwijl de VVD net zegt – sorry, ik was even zijn achternaam kwijt – dat er absoluut geen afspraken zijn gemaakt over stemgedrag en dat er eigenlijk niets is veranderd ten opzichte van het coalitieakkoord toen die werd gesloten.

2500

De heer **LEERINK** (PvdA): Dat klopt ook helemaal wat de heer Terwal heeft gezegd. Volgens mij zit er niks anders tussen hetgeen wat de heer Terwal zegt en wat ik zeg. We hebben met elkaar afgesproken, zal ik maar zeggen, dat we die windladder nodig hebben. We hebben de voorwaarden geformuleerd wat ons betreft waar we naar kijken op het moment dat we het hebben over wind op land. Vervolgens gaat het inderdaad om die wet- en regelgeving plus die voorwaarden die we met elkaar voor een deel nog gaan bekijken als we het hebben straks over de windladder. Daar zit toch geen licht tussen? Volgens mij concluderen we allebei dat we in feite, op het moment dat we het over de Noorder IJ-Plas hadden, een aantal zaken nog niet hadden om met elkaar tot overeenstemming te komen, wat we straks met behulp van die windladder wel zullen hebben. Dat is toch helder?

2510

De heer **MÜLDER** (D66): Ja, sorry, voor mij is het niet helder. En als het voor mij niet helder is, en ik zie hier heel veel gefronste wenkbrauwjes in de zaal, hoe denkt u dat het- Is dit dan ook uw definitieve antwoord voor bijvoorbeeld al die projectontwikkelaars voor dit soort windprojecten of voor deze energievoorzieningen? Die zullen toch met dezelfde vraagtekens zitten als waar ik mee zit?

2515

De heer **LEERINK** (PvdA): Laat ik het dan nog één keer zeggen. Je merkt, toen wij spraken over de situatie bij de Noorder IJ-Plas- Kijk, wij zijn het er allemaal over eens, dat commitment was er al, dat we zeiden: als we verder willen met die energiestrategie en als we het bod willen halen, dan zal wind op land daarbij horen. Daar was geen misverstand over. Vervolgens merkten we direct, toen we het over de Noorder IJ-Plas hadden, dat het nog best lastig kan zijn als je het hebt over de vraag: onder welke voorwaarden wel, dan wel niet. Daar kwamen we op dat moment niet uit, maar we hebben wel een procesafpraak met elkaar gemaakt door te zeggen: ja, dan hebben we dus meer nodig, bijvoorbeeld zo'n afwegingskader als gaat om de windladder, en een aantal andere zaken die we met elkaar hebben benoemd. Dat gaan we nu doen om ervoor te zorgen dat we de situatie, zoals we die met de Noorder IJ-Plas hebben gehad, zich niet zal herhalen op een ander moment. Ik heb daar eerlijk gezegd alle vertrouwen in, want we zijn het met elkaar eens over het feit dat wind op land moet, we zijn het eens over het feit dat het zorgvuldig moet en we zijn het zelfs eens over de zaken waar we dan extra op moeten letten met elkaar. Dus dat komt terug en daar gaan we het over hebben met elkaar. Daar krijgt u als Staten ook nog wat over te zeggen. En daar heb ik alle vertrouwen in dat we daaruit gaan komen.

2520

2525

2530

De heer **HEIJNEN** (CDA): U bent een positief mens, meneer Leerink. Maar zeggen dat je het met elkaar eens bent, maakt het niet per se gelijk ook waar. Toch even een vraag. Bent u het eens met die zin in het artikel waarin wordt gezegd: dit is die ene, wat mij betreft, zeer zure uitzondering?

2535

De heer **LEERINK** (PvdA): Ik ben het eens. Kijk, we hebben met elkaar nadrukkelijk wel de Noorder IJ-Plas benoemt als een geval apart. En onze insteek met de coalitie is er in voorkomende gevallen wel uit te komen. Dat is de insteek. Vandaaruit dat we alles gaan doen wat we- Als het gaat om die windladder, et cetera. Dus ja, het is wel degelijk wat mij betreft de uitzondering. Het is ook de enige die we benoemd hebben met de intentie om het er in alle gevallen die nog gaan komen, eruit te komen. Dat neemt niet weg, dat hebben andere mensen hier ook al bevraagd, dat we natuurlijk ieder voorstel wat voorligt weer zullen- Het moet nog wel de procedure in, om het zo maar te zeggen. Niemand tekent ergens blind. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat we er wel uit gaan komen. Ja.

2540

2545

De heer **HEIJNEN** (CDA): Nou staat in het artikel, als dat niet lukt- Dus u heeft afspraken gemaakt. Nee, laat ik het anders vragen. Heeft u het gevoel, na dit debat gehoord te hebben, dat als er straks een voorstel komt dat voldoet aan de ladder en alle regels en GS zegt 'ja', de omgevingsdienst zegt 'ja', dat u voldoende garanties heeft dat dat project ook daadwerkelijk doorgaat?

2550

2555 De heer **LEERINK** (PvdA): Ik heb mevrouw De Sain gehoord en ik heb de heer Terwal gehoord, en ik heb geen enkele reden, dat had ik al niet tijdens de coalitieonderhandelingen, maar ook niet in het hele traject daarna, om ervan uit te gaan dat zij niet op dezelfde lijn zitten als wij in dit geval zitten. En dat we met elkaar zullen zoeken naar de manier waarop we inderdaad wind op land op een goede manier kunnen realiseren op die plekken waar het noodzakelijk zal zijn. Ik heb geen enkele reden om daaraan te twijfelen.

2560 De heer **HEIJNEN** (CDA): Nog een laatste vraag, voorzitter. En als er dan een voorstel komt en het voldoet aan alle kaders en de beide fracties zeggen 'ja, we maken onze eigen ruimtelijke afweging', want dat zeiden ze ook, 'dat gaan we doen', en we gaan er toch niet in mee, want we vinden dit toch geen goed plan,
2565 is het dan voor u, net als voor GroenLinks, einde coalitie?

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, maar dan wel even de juiste volgorde. Wij komen hier nog bijvoorbeeld te spreken over een windladder. Dat is ook het moment waarop wij met elkaar het gesprek hier voeren. Dan komt het nog een keer terug. Stel nou de situatie dat wij allemaal
2570 zeggen hier 'ja, we gaan akkoord met die windladder' en vervolgens komt er een voorstel wat voldoet aan die windladder, voor alle logica die die windladder in zich heeft en je zegt dan vervolgens 'ja, we zijn tegen', ja, dan is het lastig, want dan kom je inderdaad in de situatie dat je tegen je eigen coalitieakkoord stemt. Maar ik zou niet weten waarom dat gebeurt. Kijk, je kunt altijd net zo lang door redeneren in een als-als-situatie, dat je ergens komt dat je zegt van: ja,
2575 nee, maar als je- Als we zo vaak zouden zeggen dat het kwartje de verkeerde kant op komt, dan komen we in de situatie waarin we- Dat is niet realistisch, volgens mij. Ik bedoel, ik snap dat u ernaar zoekt. Dat u ook maar een klein gaatje wil hebben, dat u denkt: o, o, o, wat zou het toch mooi zijn.

2580 De **VOORZITTER**: Meneer Leerink, het is voldoende beantwoord, denk ik. Meneer Heijnen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Nou, daar neem ik toch even afstand van, want ik zit hier niet te zoeken naar een klein gaatje met 'o, o, wat zou het toch mooi zijn'. Wat dat überhaupt ook mag betekenen, die ene zin. Nee, waar het mij wel om gaat, is dat als GS straks met een nieuw plan
2585 komt en positief adviseert, dat u aan die andere twee coalitiepartijen de ruimte geeft om een afweging te maken om voor of tegen een VVGB te stemmen. Wat u nu zegt: ik geef die ruimte eigenlijk niet; zij moeten gewoon voor dat VVGB stemmen als GS voldoet aan de regels die we met elkaar hebben opgesteld en met een voorstel voor een nieuw windpark komt.

2590 De heer **LEERINK** (PvdA): Als wij met elkaar een zonneladder maken en nog eens aanvullend kijken welke criteria wij op welke manier gaan hanteren en we zijn het daarover eens en er komt daarna een voorstel wat voldoet aan die eisen, ja, dan ga ik ervan uit dat we de dat- Maar we vallen in herhaling. Dan ga ik ervan uit. Maar dat heb ik ook de heer Terwal en mevrouw De Sain helemaal niet horen zeggen, dat ze in dat geval tegen zouden zijn. Sterker nog, volgens mij
2595 hebben zij in hun bewoordingen dat ook steeds aangegeven, dat ze in dat geval gewoon voor het voorstel zullen stemmen.

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel, meneer de voorzitter. Ja, ik vind dat u op zich best een helder verhaal hebt. U zegt eigenlijk: bij de start van de coalitie wisten we nog niet precies wat we nou
2600 een goed windmolenproject vinden en niet. Dus we hebben allemaal een beetje ons eigen gevoel gevolgd. Maar we zijn nu aan het uitwerken wat we belangrijk vinden en wat niet, en straks kunnen we een uniforme afspraak maken en een unaniem besluit nemen als coalitiepartijen daarover. Dan ben ik als eerste benieuwd: welke kant gaat het dan op als we de casus voor bijvoorbeeld de Noorder IJ-Plas nemen? Zou het betekenen dat GroenLinks en PvdA onder de
2605 nieuwe kaders dan tegen de Noorder IJ-Plas zouden gaan stemmen? Of zou het betekenen dat de VVD en BBB voor de Noorder IJ-Plas zouden stemmen?

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, dan vervalt je weer in het als-als. Dat vind ik eerlijk gezegd niet zo'n zinvol debat hier. Ja, daar zou ik het eigenlijk bij willen laten, want wat kan ik daar nou verder
2610 over zeggen?

De heer **KLEIN** (CU): Oké. Ja, dan nog een andere vraag. Dan komen er straks kaders met een windladder. En u bent ervan overtuigd dat het dan gaat lukken om over toekomstige projecten een gezamenlijk besluit te nemen. Als de initiatiefnemers van Noorder IJ-Plas nog even op hun
2615 handen zitten en dat nieuwe kader afwachten, bent u er dan van overtuigd dat er een gezamenlijk besluit genomen kan worden over de Noorder IJ-Plas?

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, dat weet ik niet. Maar we hebben de Noorder IJ-Plas ook wel daadwerkelijk als een geval apart benoemd, ook omdat het zover in het besluitvormingstraject
2620 zat. Wat mij betreft gaan we dan eerst pas kijken naar die windladder en ervoor zorgen dat we de rest van de projecten op een goede manier vooruit kunnen helpen. Dat is wat mij betreft het allerbelangrijkste. En wat ik misschien nog wel het allerbelangrijkste vind, is dat er geen verschil van inzichten is in de coalitie over het feit dat we wind op land zullen moeten realiseren. Ik bedoel, daar zijn we het over eens. Ik heb geen enkele aanleiding om ervan uit te gaan dat we dat
2625 niet gaan realiseren in deze periode. Volgens mij hebben we dat zo goed mogelijk helder geprobeerd te maken en dat heeft u zelf net nog een keer ontzettend helder samengevat waarom wat ons betreft dit geval even lastig was en we kijken hoe we dat in voorkomende gevallen beter kunnen doen.

2630 De **VOORZITTER**: Meneer Klein, een laatste vraag.

De heer **KLEIN** (CU): Ja, dan haak ik nog even aan op het woord dat u gebruikt. U zegt: we hebben dat zo benoemd. Ik heb nog even gekeken in het coalitieakkoord en volgens mij staat er niks over de Noorder IJ-Plas. Dus dat brengt mij op de vraag: waar is het dan wel benoemd? En
2635 wat is daar nog meer benoemd wat bepalend is voor de coalitiepartijen?

De heer **LEERINK** (PvdA): Als ik zeg 'we hebben het benoemd', dan hebben we het onderling als coalitie benoemd. Het coalitieakkoord is natuurlijk ook een afsprakenstel tussen de verschillende coalitiepartners. Ik zou heel flauw kunnen zeggen: daarin hebben we opgeschreven wat we wel
2640 hebben afgesproken en niet wat we niet hebben afgesproken; en de Noorder IJ-Plas hoorde daar dus nadrukkelijk niet bij. Maar als u aan mij vraagt: zijn er meer van dit soort afspraken? Dit is de enige die mij bijgebleven is. Het enige punt, waarvan ik de indruk heb van, nou, daar hebben we inderdaad met elkaar over gesproken, even los van dat het niet in het coalitieakkoord is terechtgekomen.

2645 De heer **MÜLDER** (D66): Ja, toch even terug op de afspraken. Heeft u ook afspraken gemaakt wanneer die ladder dan gaat komen?

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, zo snel mogelijk. Ik heb goede hoop dat dat voor de zomer is, maar
2650 dat is misschien iets wat u straks aan de gedeputeerde kunt vragen. We zijn het erover eens dat dat zo snel mogelijk moet, want we willen het tempo erin houden.

De heer **MÜLDER** (D66): Weet u ook wanneer alle windprojecten moeten zijn ingeleverd?

2655 De heer **LEERINK** (PvdA): Volgens mij zijn we het erover eens dat die windladder er zo snel mogelijk moet komen. Ik heb geen enkel aanleiding om – maar dat kan mevrouw Kocken straks beter beantwoorden dan ik – waarom die er niet heel snel zou zijn. En dan moeten we er gewoon mee aan het werk.

2660 De heer **MÜLDER** (D66): Ik snap dat dit een mening betreft, maar als u 1 januari 2025 alle windprojecten moet hebben ingediend en u gaat er nog even tot de zomer over doen om een ladder te maken, dan vraag ik me af of de beloften van 'we halen de RES ook met wind' niet een beetje gratuit is.

2665 De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, ik denk dat dat moet kunnen. Ik heb ook geen aanleiding om ervan uit te gaan dat het niet lukt. Ja, we kunnen met zijn allen een beetje gaan zitten somberen hier. Als ik de heer Klein straks mocht geloven, was het helemaal somberheid troef. Dat is niet mijn insteek in dit geval. Ik ga er gewoon vanuit dat die windladder er voor de zomer is en dat we dan met gezwinde spoed doorgaan, omdat we het allemaal heel belangrijk vinden.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dat was de eerste termijn. Dan zou er nog een tweede termijn zijn, maar ik heb u allemaal heel veel tijd en ruimte gegeven. Ja, maar de gedeputeerde komt pas na de tweede termijn en daarna is er geen termijn meer. Dus dat betekent, er kan wel geïnterrupteerd worden bij de gedeputeerde. Maar ik kijk even na of er nog überhaupt partijen zijn- Maar ik denk dat iedereen nagenoeg zijn tijd heeft verbruikt. Dus ik kijk even rond of er nog heel veel behoefte is aan een korte tweede termijn.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Het lijkt me verstandig, voorzitter, om even een kwartiertje te schorsen.

2680 De **VOORZITTER**: Meerderen? Dan schorsen we tot 16.50 uur.

Schorsing van 16.37 tot 16.52 uur.

2685 De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Ik heb even gekeken, er zijn nog wel spreektijden in de tweede termijn, maar dat zijn luttele seconden. Dus ik ga u wel verzoeken, wie nog gebruik kan maken van de tweede termijn, om het kort te houden. De heer Heijnen van het CDA. U kunt op de klok zien hoeveel tijd u nog heeft.

Tweede termijn Provinciale Staten

2690 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, ik hoop op enige clementie, want ik ga dat doen mede namens D66, Volt, ChristenUnie, JA21, Partij voor de Dieren en de SP.

De **VOORZITTER**: We tellen het bij elkaar op.

2695 De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik ben benieuwd.

Voorzitter, we hebben in dit debat gehoord, er is na de behandeling van de Noorder IJ-Plas eigenlijk niets veranderd. Wij constateren dat er toch een explosief interview is gegeven, voorzitter, waarvan dan nu alles koek en ei zou zijn. En je kunt wel zeggen dat je het met elkaar eens bent, maar dat maakt het nog niet waar. Wij hebben vier partijen veel horen doorverwijzen naar de zonneladder en de windladder. Die gaan alles oplossen. Voorzitter, wij kijken dan ook reikhalzend uit naar die presentatie van die eensgezindheid die we dan gaan zien in de wind- en zonneladder. Voorzitter, daarbij wel de opmerking dat ook die altijd contextafhankelijk blijven en altijd subjectief zullen blijven bij ieder project. Er zijn vandaag door geen een van de partijen garanties gegeven. Dus ik heb zomaar het gevoel dat dit onderwerp nog een keer terug gaat komen. Ik dank u wel.

2700
2705
2710 De **VOORZITTER**: U sprak namens D66, Volt- [...] De SP. Dan heb ik 50PLUS. U sprak ook namens 50PLUS? Meneer Van Tiggelen, er werd ook namens u gesproken? Ja. Dat gaat goed. Ook namens GroenLinks en- Nee, dat dacht ik al. Heeft u nog behoefte aan de tweede termijn? De heer Terwal nog?

2715 De heer **TERWAL** (VVD): Nee, voorzitter, geen behoefte aan de tweede termijn. Maar ik zou er wel een gewoonte van willen maken dat het CDA voortaan altijd spreekt namens alle genoemde oppositiepartijen.

De **VOORZITTER**: Dat gaat wel lekker snel. Even centraal, dames en heren. Mevrouw De Sain ook niet? De heer Leerink nog? Dan geef ik nu het woord aan gedeputeerde Kocken.

2720 *Eerste termijn Gedeputeerde Staten*

Gedeputeerde **KOCKEN**: Wat zal ik er nog eens aan toevoegen? Er is al heel veel over gezegd. Misschien is het gewoon goed om te zeggen- Kijk, er is hier vanuit GS en zeker ook vanuit mijn portefeuille in november iets gebeurt wat wij op zich graag anders hadden zien gaan, want wij hadden u een positief advies meegegeven en u bent daar als Staten niet in meegegaan; op een onderwerp wat ook nog best wel wat publiciteit krijgt. Dat betekent dat er vragen komen. Ik vind het gewoon niet passend om daar dan nooit een antwoord op te geven. Ik heb er wel voor gekozen om dat niet direct te doen, ook omdat ik denk dat dat allemaal, de publiciteit verder over en weer, niet zou bevorderen, maar ik vond het goed om daar op enig moment wel enige duiding aan te geven. Die is aan de ene kant volgens mij vrij feitelijk: wat zijn afspraken geweest,

2730 waar gaat het over? En aan de andere kant ook gewoon persoonlijk. Dus ik heb daarbij verteld dat ik zeven jaar geleden van Amsterdam naar Haarlem ben gefietst, dat ik dit project- Dus wat dat betreft is het mij ook wel na aan het hart. Ik had het zelf heel graag wel de overkant zien halen. In die zin laat ik dan aan u allemaal zeggen: de woorden 'super zuur' had ik niet met mijn college van tevoren afgesproken, moet u maar aan mij persoonlijk wijten dat ik die woorden kies en geen
2735 andere, en mijn collega's hadden daar waarschijnlijk een andere woordkeus voor gehad en dan had ik misschien gedacht: nou, er had nog wel wat bovenop gekund. En zo is de een misschien wat uitgesprokener dan de ander. Persoonlijk zie ik het niet als een heel explosief interview. U had het coalitiestandpunt eerder al tot u kunnen nemen. In ieder geval vind ik het prettig om te zien dat in de coalitie het niet als explosief is ervaren. Ze hebben allemaal volgens mij op al uw
2740 vragen antwoord gegeven. Ik heb eigenlijk niet het idee dat er door mij nog veel te beantwoorden valt, maar ik zag al iemand bijna opspringen. Dus misschien moet u dan nu de gelegenheid nemen, want anders rond ik af.

2745 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank. U zegt: ik heb de woorden 'super zuur' niet afgestemd met mijn collega-gedeputeerden. Heeft u het bommetje onder de coalitie wel afgestemd met uw collega-gedeputeerden?

Gedeputeerde **KOCKEN**: Volgens mij is dat helemaal geen bom onder de coalitie. Ik heb alleen uitgesproken dat als u mij als Staten op pad stuurt om een bepaalde taak uit te gaan voeren, dat
2750 ik ervan uit ga dat u mij daar dan ook in steunt. En als u hier bij elke taak die ik meekrijg vervolgens zomaar kunt zeggen 'o ja, trouwens niet', dan zouden we een probleem hebben. Dat verwacht ik helemaal niet. Maar als u mij vraagt 'wat nou als dat toch gebeurt', dan is eigenlijk de algemene vraag die ook al door een aantal anderen werd gememoreerd: wat nou als je je niet aan het coalitieakkoord houdt. Nou, dan hebben we een probleem. Dat geldt op alle dossiers. Want ik
2755 verwacht van alle coalitiepartijen dat zij het coalitieakkoord gewoon nakomen, en dat ben ik aan het uitvoeren.

2760 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, de gedeputeerde zegt net weer dat je dan 'zomaar je daar niet aan houdt', terwijl, ik hoorde net de fracties van BBB en VVD betogen dat ze een zeer zorgvuldige afweging hebben gemaakt bij de Noorder IJ-Plas. Hoe beoordeelt u dan in dat licht uw woorden 'partijen doen waar ze zin in hebben' of woorden van dergelijke strekking die u in het interview heeft gebezigd en eigenlijk hier ook herhaalt?

2765 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik heb daarmee niet gezegd dat dat in dit geval gebeurd is. We hebben namelijk juist met elkaar allerlei afspraken gemaakt en daar houden we ons wederzijds aan als coalitiepartijen, en daar mag ik op vertrouwen. Daar ga ik tenminste vanuit. Dus ik als GroenLinks-afgevaardigde in dit college ervan uit dat niet alleen GroenLinks, maar ook de andere drie partijen zich aan de afspraken houden. Dat doen mijn collega's denk ik ook, want anders is er geen basis om te werken. Dat betekent niet, dat als je een uitzondering maakt, dat die niet kan
2770 bestaan. Ik wist daarvan. Dat wist de hele coalitie. Dat is wat er aan de hand is. Dus het is niet dat er toen maar gewoon wat gedaan is. Maar voor zover de indruk bestaat dat hier elk voorstel wat voorligt helemaal openligt, is dat een verkeerde voorstelling van zaken. De voorstellen die uit het coalitieakkoord voortkomen, daarvan verwacht ik dat de coalitie die steunt. Dat lijkt me een heel normale verwachting, want anders kan ik hier moeilijk aan de slag deze vier jaar.

2775 De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, nog een laatste onderwerp, wat u ook in het interview noemt: eventueel juridische procedures. Hoe gaat u daar als GS mee om?

2780 Gedeputeerde **KOCKEN**: Nou, dat is een reactie op de aankondiging van Amsterdam dat zij van zins zijn hierover te procederen. Dat is hun eigen keus. Dat moeten zij doen. Daarin zit volgens mij een scheiding. Aan de ene kant, u bent als Staten een bestuursorgaan waar het gaat over het wel of niet afgeven van een VVGB. Als u dat niet doet, dan kan dat aangevochten worden. Als u dat wel doet, kan dat ook aangevochten worden. Als dat zo is, komt dat bij de rechter terecht. Na die VVGB komt ook nog de beslissing van GS om wel of niet een vergunning te verlenen. Daar
2785 kun je ook over procederen. Afhankelijk van waartegen geprocedeerd is of wordt, zijn wij wel of niet aan zet. Waar GS een rol heeft, zullen wij die nemen, en waar PS een rol heeft, ligt die bij u.

De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Dank, voorzitter. Ik vraag me af hoe de afspraken uit het coalitieakkoord zich straks verhouden tot de windladder. Stel dat die windladder een stuk

2790 strakker zal worden dan de afspraken van nu, betekent dat dat er nog meer windprojecten weggestemd kunnen worden? En wat voor gevolgen heeft dat dan weer voor het coalitieakkoord?

2795 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik ga ervan uit dat de windladder in lijn is met wat de coalitie heeft afgesproken met elkaar en dat daar dus helemaal niet zo heel veel verrassends uit zal komen. U weet ook al wat daarin zit, want daar heeft u al het een en ander over gehoord. Het lijkt me heel ongelukkig om nu een discussie te gaan voeren over een stuk wat er nog niet is en of dat dan wel of niet voldoet aan wat u ervan verwacht of wat hier vijfenvijftig andere mensen ervan verwachten. Die windladder zal als het goed is, en zo laat ik hem opstellen, voldoen aan de verwachtingen die je op basis van dat akkoord mag hebben. En straks, als die hier ligt, kunnen we daar met elkaar over in discussie: of u vindt dat dat nog beter kan.

2800 De heer **VAN DEN BERG** (JA21): Ja, dan rest mij nog een vraag. Als die windladder er eenmaal is, heeft u dan voldoende tijd om die ladder te verwerken in het lopende beleid om op tijd te zijn voor 1 januari '25, wanneer alle subsidieaanvragen binnen moeten zijn?

2805 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, u bedoelt met '1 januari 2025' denk ik dat erop gekoerst wordt dat dan alle vergunningen voor windmolens zouden moeten zijn aangevraagd. De realiteit is ook dat we binnenkort hier een RES 2.0 voor hebben, waarin nog zoekgebieden worden toegevoegd en zoekgebieden worden afgevoerd van de kaart, zoals die er ligt. Dus het is helemaal niet gezegd dat we, nadat we waar we nu mee bezig zijn, hier nooit meer een beslissing over wind zullen maken. En ik denk dat we daar ook het onderscheid in moeten maken. Wij maken regelgeving en die proberen we zo snel mogelijk ook vast te leggen. Dus als wij een nieuwe regel maken, moet die inderdaad landen in onze regelgeving. Dat is nu zo; dat is straks zo. En dat doen wij gewoon zo snel mogelijk. En dat is zo voortvarend als dat gaat. Dat is waar we het mee moeten doen. Dat 2810 betekent dat bijvoorbeeld de Noorder IJ, die nu voorlag, op het kader wordt getoetst zoals dat nu geldend is. En straks, nadat de Omgevingsverordening wordt aangepast, als de Omgevingsverordening wordt aangepast, wordt het aan een nieuw kader getoetst. Ja, zo werkt het met alle aanvragen die hier worden gedaan.

2820 De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel voor het woord. Ja, het is toch inderdaad interessant, want waar u zegt 'nee, goh, we komen helemaal niet in het geding qua tijd' is het toch interessant dat op de website van de RES staat dat u uiterlijk begin 2024 de ruimtelijke afweging moet hebben gemaakt voor de vergunningen voor 2025, 1 januari. Een vraag die bij mij nog staat, is dat er nog windprojecten zijn waar wij ons aan hadden gecommitteerd, die niet in de RES op dit moment 2825 vallen. Hoe zit het daarmee?

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, u vroeg dat volgens mij net ook. Ik zal heel eerlijk zeggen dat ik dat maar genegeerd had, want ik heb geen idee welke toezeggingen u daar bedoelt. Wij hebben volgens mij een Omgevingsverordening die heel duidelijk is: als het geen zoekgebied is, kunnen 2830 er geen windmolens worden neergezet. Dus ik weet niet welke. Of dat dan een toezegging is van u in de vorige periode, dat u dat bedoelt. Ik herken ze niet. Wij hebben volgens mij gewoon de RES-procedures en die doen we in zuid en in noord. Daar zitten allerlei zoekgebieden in. Op allerlei plekken wordt er gekeken wat waar kan worden ingepast. Die zijn allemaal in verschillende snelheden. Die komen, op het moment dat ze plaatselijk zijn afgerond, hier 2835 uiteindelijk bij ons terecht. Daar komt het denk ik op neer. Ik herken niet dat er, naast die RES'en en naast de zoekgebieden die wij daarin hebben vastgesteld hier, nog toezeggingen zijn gedaan aan, ik neem aan, dan gemeenten, bedoelt u?

2840 De heer **MÜLDER** (D66): Ik kan het verduidelijken. Volgens mij gaat dit om uw voorganger die ooit met Haarlemmermeer nog een extra afspraak heeft gemaakt over wind.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, als u dat niet concreter kan maken dan dit, dan kan ik u niet- [...] Nee, nou ja, dan weet ik niet aan welke afspraken u refereert. Ik weet alleen dat er in Haarlemmermeer gewoon zoekgebieden zijn. En dat als een gemeente iets wil op een plek buiten 2845 de zoekgebieden, dat ze dan bijvoorbeeld nu, op dit moment van de herijking, dat zoekgebied moeten gaan toevoegen. Daarna stellen zij dat vast en daarna stellen wij dat vast. En dan is het mogelijk, want dan gaan we dat verwerken in de Omgevingsverordening. Als het daarin staat, dan toetsen we het daaraan.

2850 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ik dacht, ik laat de gedeputeerde even uitpraten. Ik bedoel, het is bijna klaar. Ik heb een vraag van een heel andere orde. Gedeputeerden zei zojuist van: ik voelde de behoefte om duiding te geven; niet direct, maar op een ander moment. Het lijkt er een beetje op alsof de gedeputeerde dat moment gekozen heeft. Dan is mijn vraag eigenlijk: komt het initiatief voor dit interview bij Het Parool vandaan of komt dat bij u vandaan?

2855 Gedeputeerde **KOCKEN**: Eerder 'het huisblad van de gemeente Amsterdam', wordt daar nog een keer herhaald. Ik weet niet of dat zo geduid moet worden. Ik kan u wel zeggen dat ik wel heb gekeken: aan wie wil ik dit uitleggen? Ik vind daar Het Parool een goede gelegenheid voor. Die hebben veel aandacht voor dit onderwerp. Er zijn veel mensen daar die belang hebben of
2860 interesse hebben in deze specifieke ontwikkeling. Dus dat leek me passender dan de Tubantia, die overigens ook geen interviewverzoek hadden gedaan. Dus dat komt dan ook een beetje ongelukkig. Dat krijg je dan bijna niet voor elkaar denk ik. Dus deze gelegenheid was er. Het leek mij passend, en nogmaals, die heb ik expres niet in november al gedaan, maar rustig na het kerstreces nog eens even goed over nagedacht en daarna een interview aan gegeven. Dat was het
2865 denk ik.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan zijn we nu aan het eind gekomen van dit fractiedebat. U kunt er allen mee instemmen dat we dit debat gaan afronden. Er zijn verder geen moties ingediend. Dus we hoeven ook niet te stemmen.

2870 *De discussie wordt gesloten.*

10. Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.

2875 De **VOORZITTER**: Daarmee zijn we bij agendapunt tien en dat zijn de moties Vreemd aan de Orde van de Dag. Er zijn er een aantal ingediend. De eerste is de motie van de SP. Dat is motie M01, klopt dat? 2024. Met als titel Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken. Die zal ik zelf even vanaf deze kant van advies voorzien.

2880 Ik ontraad deze. Ik zal u uitleggen waarom. Het onderzoek waaraan wordt gerefereerd, 'Fout Vastgoed', heeft geleid tot de vaststelling van een aantal indicatoren die zouden kunnen duiden op criminaliteit en witwassen. Er worden geen specifieke parken genoemd, maar het zijn generieke indicatoren. Die zijn dus heel goed toepasbaar in het hele land. Dat betekent dat niet alleen voor de plek waar dit onderzoek heeft plaatsgevonden deze indicatoren bruikbaar zouden
2885 kunnen zijn, maar ook voor ons in Noord-Holland. Dus in die zin heeft het geen zin om een gelijk onderzoek in Noord-Holland te doen, want wij kunnen prima gebruik maken van de gegevens die elders zijn neergelegd. Dus geen meerwaarde. Wij onderkennen allang de noodzaak.

2890 Er is geen interruptie mogelijk. U gaat staan, maar er is geen interruptie mogelijk.

Wij onderkennen de noodzaak van een goede informatiepositie op vakantieparken. Dat weet u. En wij helpen gemeenten daar ook al lange tijd bij. Dat weet u ook. We hebben de afgelopen jaren ook geïnvesteerd in verschillende instrumenten. Het uitgangspunt was altijd dat het moet aansluiten bij de behoefte van de gemeenten en dat het eenvoudig toepasbaar is. Dat is ook een
2895 van de redenen waarom we de Handreiking Informatiegericht Handelen Vakantieparken hebben samengesteld vanuit ons Programma weerbare overheid. We hebben ook een projectontwikkelaar ingehuurd om gemeenten daarbij te helpen en ook om te zorgen dat de gemeenten de handreiking kunnen toepassen. Een doel van die handreiking is dat de gemeenten een juiste informatiepositie krijgen ten aanzien van vakantieparken en daarmee ook hun informatiepositie
2900 kunnen versterken. Vervolgens kunnen ze met die integrale informatiepositie, want die heb je wel nodig, ook gerichte acties gaan toepassen op vakantieparken. Acties die leiden tot een weerbare overheid, ondernemers en burgers, et cetera, die op zo'n vakantiepark betrokken zijn. Daarnaast hebben we ook de gemeenten ondersteund bij het op orde brengen van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) op vakantieparken. Dat is en blijft natuurlijk altijd een
2905 gemeentelijke verantwoordelijkheid, dat wil ik wel gezegd hebben. En wij doen wat wij kunnen. Dat onderzoek 'Fout Vastgoed', die indicatoren, zal er zeker weer toe bijdragen dat daar een slag in gemaakt kan worden. Maar het is dus niet nodig om gelijk onderzoek te doen in Noord-Holland. Dat ten aanzien van het advies op motie M01. Het is motie één, het is tenslotte de eerste van het nieuwe jaar.

2910

En dan hebben we motie M02 Convenant emissiearme stallen. Gedeputeerde Beemsterboer.

2915

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. Ook deze zullen we ontraden. De Partij voor de Dieren heeft zich in de commissievergadering natuurlijk ook al tegen innovatie uitgesproken hier. Daarbij werd een link gelegd naar elektrische auto's. Dat heb ik in de commissievergadering ook aangegeven: ja, als je wil dat we met zijn allen niet meer autorijden, kan je niet zeggen, in mijn ogen, stop dan nu maar met elektrificatie van het hele wagenpark. Zo zie ik die oproep tot het stoppen van innovatie in de agrarische sector ook. Ik heb de afgelopen periode heel veel kansrijke innovaties in de agrarische sector gezien. Hier gaat het dan ook nog een keer om een samenwerking tussen twaalf provincies, het Rijk, sectoren en ook natuurbelangenorganisaties, om die innovaties en de organisatie van innovaties juist zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Een andere reden om te ontraden is dat in het coalitieakkoord duidelijke uitspraken staan juist over de wenselijkheid van landbouwinnovaties. Dus vandaar dat we ontraden. Dank u wel.

2925

De **VOORZITTER**: We gaan naar motie M03 van de ChristenUnie met als titel Betrek MVO Nederland bij de herziening van economisch beleid. Gedeputeerde Rommel.

2930

Gedeputeerde **ROMMEL**: Dank u, voorzitter. Ja, deze motie zouden we kunnen overnemen, maar wel even nog met een kanttekening erbij dat ik graag de input ophaal bij de actualisatie van de economische uitvoeringsagenda en de monitoring van de duurzame economie. Ik moet wel daarbij nog opmerken dat, ja, we zullen dus inzoomen op de aanknopingspunten die daarin zijn, die zijn ons ook wel bekend, voor onze provinciale uitvoering en instrumenten natuurlijk daarbij. Maar ik kan dus nog geen toezegging doen of daar opvolging aan gegeven kan worden. En ja, voor wat betreft de monitoring is natuurlijk wel een voorwaarde dat we voldoende meerdere gegevens hebben om dat te kunnen gaan doen. Dus als ik dat op deze manier mag lezen, dan kan ik adviseren om deze over te nemen.

2935

2940

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan gaan we de motie nummer M05, ingediend door D66, met als titel Aanbevelingen van het Rijk- Sorry, M04 Economisch beleidskader, ingediend door de ChristenUnie, CDA, D66, Volt en de Partij voor de Dieren. Excuses. Ook gedeputeerde Rommel.

2945

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ja, dank u. We hebben hier natuurlijk al over gesproken eerder in de commissie ook. Ik heb naar aanleiding daarvan even nagekeken hoe die moties er natuurlijk uitzagen die u heeft ingediend. Ik wil deze motie ontraden. U heeft aangegeven: betrek ons hierbij. Ik heb ook toegezegd: we gaan die veertig procents-versie voorleggen en 'tachtig' heeft u al in de motie aangegeven. Ik wil dit onderraden, omdat ik heel graag over wil gaan tot het uitvoeren van wat er al ligt, omdat, als we het andersom gaan doen en alle mensen zich nu eerst in gaan zetten voor het opnieuw kaderen, en dan weet ik niet wat eruit komt, gaan we vertraging oplopen. Ik wil liever nu beginnen en aan de slag gaan en met u goed doorspreken wat erin staat. Dan kunnen we volgend jaar altijd kijken of daar nog meer voor nodig is. Dan kan ik u ook bijpraten over alle mooie dingen waar we al mee bezig zijn. Dus deze zou ik dan ontraden.

2950

2955

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan gaan we naar motie nummer M05. Die is ingediend door D66. De titel is Aanbeveling van het Rijk over PPLG Noord-Holland. Gedeputeerde Beemsterboer.

2960

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Ja, voorzitter, dank u wel. Ook deze motie zal ik moeten ontraden. Net als in de LNV-brief is er in de opdracht van de motie geen koppeling gemaakt tussen budgetten die nodig zijn en de doelen waartoe wordt opgeroepen. Richting het ministerie geven we juist wel aan dat die budgetten ook echt wel nodig zijn. Die brief van LNV nemen we natuurlijk wel serieus en nemen we ook mee, maar uiteindelijk is het uw PPLG en zijn er meer doelen dan alleen die in de brief van LNV zijn aangehaald. We hebben een duidelijk proces aangegeven, waar in maart nog een technische briefing volgt over de vorm van totstandkoming van het PPLG en daar heeft u een belangrijke rol in. Dus ik zou u op willen roepen om uw inbreng vooral ook in het proces, dat we toch al met elkaar hebben uitgestippeld, te doen. Tot slot, in de laatste oproep roept u eigenlijk GS gewoon op om ons werk te doen. Ik heb er in elk geval volledig vertrouwen in dat mijn collega Kocken dat ook gewoon doet. Dus daar is geen motie voor nodig.

2965

2970 De **VOORZITTER**: Dank u wel.

De laatste motie Vreemd aan de Orde van de Dag is motie M06, ingediend door Volt: Aandacht voor Oekraïne, ook na twee jaar oorlog. En ik denk dat u het met mij eens bent dat het verschrikkelijk is dat daar nog steeds oorlog moet. Deze motie wil ik uiteraard aan de Staten laten, maar als u hem aanneemt zal ik hem met zeer veel genoegen overnemen.

11. Gebundelde stemming van alle motie(s).

2980 De **VOORZITTER**: Dan gaan we nu over naar de gebundelde stemming van alle moties. Als eerste gaan wij nog stemmen over motie M201-2023. De stemmen stakten over die motie. Dat is de motie Intensieve veehouderij extensiveren, ingediend destijds door de Partij voor de Dieren, Volt en D66. Heeft u allen nog het dictum scherp voor ogen? Het dictum was om zo snel als juridisch mogelijk met een voorstel te komen voor de aanpassing van artikel 6.34 Omgevingsverordening om de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij alleen maar toe te staan als de dieren meer ruimte krijgen. Dat was motie M201-2023.

2990 We gaan heel even kijken hoeveel geldige stemmen uitgebracht kunnen worden. Twee, drie, vier, vijf. Ik zie vijf afwezigen. Als het goed is zijn we met vijftig Statenleden aanwezig. Graag even uw aandacht nog voor deze laatste exercitie van deze dag. Dames en heren, even centraal.

2995 Aan de orde is nu de stemming over motie M201-2023. Er kunnen vijftig geldige stemmen worden uitgebracht. Nogmaals, ingediend door de fracties Partij voor de Dieren, Volt en D66 inzake Intensieve veehouderij extensiveren. Verlangt iemand hoofdelijke stemming of aantekening? Iemand een stemverklaring? Dan open ik nu de stemming voor motie M201 uit het jaar 2023.

Motie 201-2023 'Intensieve veehouderij extensiveren', ingediend door Partij voor de Dieren, Volt en D66.

3000 Motie 201-2023 is met 25 stemmen voor en 25 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Volt, SP en ChristenUnie; tegen hebben gestemd: BBB, VVD, JA21, PVV, CDA, Forum voor Democratie en 50PLUS.

3005 De **VOORZITTER**: Nou, het is heel knap. Volgens onze regels, dames en heren, is deze motie nu verworpen. Als er twee keer gestemd wordt en de stemmen staken, daarmee is hij verworpen.

3010 De volgende die wij in stemming gaan brengen, is motie M01, motie Vreemd aan de Orde van de Dag, ingediend door de SP 'Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken campings'. De stemming is bijna geopend, als ik eerst even kijk: wil iemand hoofdelijk stemmen? Mevrouw Bouhlel.

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Ja, ik wil hem graag intrekken, want ik ben niet helemaal tevreden met wat u zei. Ik kom erop terug.

3015 *Motie 01 'Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken/campings' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.*

3020 De **VOORZITTER**: Dat is goed. Gaan we naar motie nummer M02, ingediend door Partij voor de Dieren, motie Convenant emissiearme stallen. Is er iemand die hoofdelijke stemming wil? Iemand een stemverklaring of- Ja, de heer Hollebeek, Partij voor de Dieren.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, voorzitter, ik wil er toch even melding van maken dat ik het jammer vind dat de gedeputeerde blijft stellen dat wij tegen innovaties zijn, waar dat alleen het geval is als het gaat tegen een schone, gezonde leefomgeving. Dank u wel.

3025 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Anderen nog? Zo niet, dan open ik de stemming van motie M02. Vijftig stemmen binnen.

Motie 02 'Convenant emissiearme stallen', ingediend door Partij voor de Dieren.

3030 Motie 02 is met 6 stemmen voor en 44 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren en SP.

3035 De **VOORZITTER**: Gaan we naar motie M03, ingediend door de ChristenUnie en Partij voor de Dieren. De titel is Betrek MVO Nederland bij de herziening van het economisch beleid. Is er iemand die hoofdelijke stemming wil? Iemand een stemverklaring? Iemand aantekening? Dan open ik de stemming voor motie M03. De stemming is gesloten.

Motie 03 'Betrekt MVO Nederland bij herziening van Economisch beleid', ingediend door ChristenUnie en Partij voor de Dieren.
3040 Motie 03 is met 44 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: JA21, Forum voor Democratie en PVV.

De **VOORZITTER**: Stemming over motie nummer M04, ingediend door de ChristenUnie, CDA, D66, Volt en de Partij voor de Dieren met als titel Nieuw economisch beleidskader. De heer Klein.
3045 De heer **KLEIN** (CU): Ja, meneer de voorzitter, ik wil deze graag aanhouden, want ik wil hier graag in gesprek over met de gedeputeerde en dat lukt op dit moment niet. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan is motie nummer M04 aangehouden.
3050 *Motie 04 'Nieuw economisch beleidskader' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.*

De **VOORZITTER**: Dan breng ik in stemming motie nummer M05, ingediend door D66, Partij voor de Dieren, Volt en de SP. De heer Mulder, D66.
3055

De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dank u wel. Ook ik wil hem graag aanhouden, omdat er blijkbaar een moment is dat we nog uitgebreid met elkaar kunnen bediscussiëren wat daarin stond. Ondanks dat hij onnodig was, hadden we hem zeker in stemming kunnen brengen, maar laten we op een ander moment ook nog het debat hierover extra kunnen voeren.
3060

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Daarmee is motie nummer M05 aangehouden.
Motie 05 'Aanbevelingen van het Rijk over PPLG-Noord-Holland' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.
3065

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar motie nummer M06, ingediend door Volt en de ChristenUnie: Aandacht voor Oekraïne, ook na twee jaar oorlog. Is er iemand die hoofdelijke stemming wenst? Iemand stemverklaring? De heer Terwal.

3070 De heer **TERWAL** (VVD): Voorzitter, wij danken de collega van Volt voor het indienen van deze motie en die steunen wij als VVD-fractie ook van harte. Misschien mogen wij de commissaris oproepen om ook richting de andere commissarissen dit signaal af te geven. Hoe mooi zou het zijn als we op 24 februari alle provinciehuizen geel-blauw kunnen laten oplichten?

3075 De **VOORZITTER**: De heer Hollebeek.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, dank u wel. Uiteraard zullen wij de motie steunen, gezien ook ons landelijk standpunt. Wij zouden graag wel willen zien, daar er elders in de wereld ook genoeg oorlog is, dat wij tegelijkertijd ook ruimte maken voor de vredeslag naast deze Oekraïense vlag.
3080 Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Anderen die nog een stemverklaring willen afleggen? Ja, Statenlid De Weerd.

3085 Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel, de heer Terwal, voor het betuigen van steun. En ook wij staan achter uw oproep en vragen ook u, meneer de commissaris, om uw collega's te motiveren ook de provinciehuizen geel-blauw te laten kleuren als dat kan.

De **VOORZITTER**: Meer stemverklaringen? Niet? Aantekening? Dan zal ik eerst motie M06 in stemming brengen. Vijftig stemmen binnen.

3090

Motie 06 'Aandacht voor Oekraïne, óók na twee jaar oorlog', ingediend door Volt en ChristenUnie.

Motie 06 is met 47 stemmen voor en 3 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: PVV en Forum voor Democratie.

3095

De **VOORZITTER**: Ik zal uw advies om dit aan mijn collega's te melden, meenemen. In principe heb ik er geen enkel bezwaar tegen als wij ook op die dag de vredesvlag hijsen naast de alom bekende vlag van de provincie die we hier hebben.

3100

12. Sluiting

De **VOORZITTER**: Daarmee, dames en heren, is er een einde gekomen aan onze vergadering. De eerstvolgende vergadering is op 4 maart 2024. in de Johan Remkeszaal – een belangrijke mededeling die ik nu voor u ga doen – staat ook nog een drankje voor u klaar. Ik tref u daar hopelijk nog heel even. In ieder geval zie ik u graag weer terug bij de volgende Statenvergadering. Dank u wel. De vergadering is gesloten.

3105

3110 *Sluiting om 17.23 uur.*

Agenda PS-vergadering

Datum	5 februari 2024
Tijd	Aanvang 13:00 uur
Locatie	Statenzaal
Voorzitter	A.Th.H. van Dijk
Toelichting	Live volgen of terugkijken kan via: https://noord-holland.stateninformatie.nl

Agendapunt 9a is toegevoegd aan de agenda onder voorbehoud instemming PS.

- 1 Opening en mededelingen.**
- 2 Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden.**
Er is geen overzicht van spreektijden omdat er geen besprekstukken zijn voor deze vergadering.
- 2.a Afscheid Statenlid fractie PvdD.**
- 2.b Beëdiging en installatie Statenlid en tijdelijk Statenlid fractie PvdD.**
- 2.c Beëdiging en installatie duo-commissieleden fractie PvdD.**
- 2.d Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).**
Het Statenlid dat een verzoek tot het houden van een actualiteit wil doen, dient dit verzoek in bij de griffie, uiterlijk op vrijdag voorafgaand aan de vergadering om 12.00 uur.
- 3 Lijst geheimhouding PS.**
- 4 Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergadering van 11 december 2023.**
- 5 Vaststelling Strategische Statenagenda.**
- 6 Vaststelling lijst ingekomen stukken.**
- 7 Vaststelling voortgangslijst van moties.**
- 8 Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.**
Indien de commissie of het presidium besluit dat het een hamerstuk is, dan wordt het punt bij de hamerstukken gevoegd.
- 8.a Benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer.**
Voordracht 01-2024.

- 8.b **Aanwijzen lid van de adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer.**
Voordracht 03-2024
- 8.c **Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023.**
Voordracht 02-2024
- 9 **Vragenuur.**
Het Statenlid dat tijdens het vragenuur mondelinge vragen wil stellen, dient deze vragen in bij de griffie, uiterlijk op vrijdag voorafgaand aan de vergadering om 12.00 uur.
- 9.a **Fractiedebat over uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).**
- 10 **Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.**
- 11 **Gebundelde stemming van alle motie(s).**
- 12 **Sluiting.**

Vlekkenplan Vergaderzaal
PS Noord-Holland

(Wijzigingen plaatsen fractie
PvdD geldig vanaf 5-2-2024)



Betrek MVO Nederland bij herziening van Economisch beleid

De Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024, ter bespreking van agendapunt 2, "Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden",

constaterende dat:

- GS momenteel werkt aan een actualisatie van het economische beleid, mede n.a.v. het [onderzoeksrapport](#) van de Randstedelijke Rekenkamer over circulaire economie;
- hierbij de uitvoeringsagenda's voor circulaire economie en algemene economie zullen worden samengevoegd (cf. brief GS 13 december 2023);
- het college van GS in haar brief over de stand van zaken betreffende het initiatiefvoorstel "Noord-Holland Impact" over punt 10 ("onderzoek een indicator die inzicht geeft in de ontwikkeling van het aantal maatschappelijk verantwoorde en sociale ondernemers in de provincie") aangeeft dat "onvoldoende data beschikbaar is om deze indicator op te nemen in de Brede Basismonitor" en dat "het ontbreekt aan een centrale instantie die deze aantallen bijhoudt".

overwegende dat:

- MVO Nederland op 23 januari de nieuwste editie heeft gepresenteerd van de [Nieuwe Economie Index \(NEx\)](#), een index die de duurzaamheid van het bedrijfsleven scoort op zeven thema's;
- deze index wellicht een basis kan vormen voor de monitoring van de maatschappelijk verantwoorde en sociale ondernemers in Noord-Holland;
- MVO Nederland concrete ideeën heeft over de manier waarop de economie verduurzaamd kan worden zonder bedrijven weg te jagen, getuige uitspraken van de interim-directeur Wouter Scheepens in Trouw van 23 januari 2024¹:
 - "We hebben lang gedacht dat we er met mooie convenanten wel komen. Maar je hebt wetten nodig om duurzame bedrijven de wind in de zeilen te geven."
 - "Gebruik financiële prikkels om duurzame bedrijven aan te trekken. In de toekomst gaan die geld verdienen voor Nederland."
 - "Ondernemers moeten de ruimte krijgen om te ondernemen. Maar ook zij vragen om voorspelbaarheid. Om te kunnen investeren, willen ze weten waar het de komende tien jaar heen gaat."
 - "In het verleden ging het voordeel van de twijfel naar (vervuilende) bedrijven, want ja, er werken veel mensen. Nu worden ze uitgedaagd om schoner te gaan produceren en openheid te geven."

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten om:

- in gesprek te gaan met MVO Nederland om te zien of de Nieuwe Economie Index (NEx) een bijdrage kan leveren aan de monitoring van de duurzame economie in Noord-Holland en om input op te halen voor de actualisatie van het Noord-Hollandse economisch beleid,

en gaan over tot de orde van de dag.

¹ <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/wouter-scheepens-je-hebt-wetten-nodig-om-duurzame-bedrijven-de-wind-in-de-zeilen-te-geven~ba8fbd94/>

M6/05-07-2024
punt 2

AANGENOMEN

Motie: Aandacht voor Oekraïne, óók na twee jaar oorlog

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 Februari 2024

Constaterende dat:

- de oorlog die door Rusland in Oekraïne wordt gevoerd, nu bijna twee jaar aanhoudt;
- er meer dan 10.000 burgers zijn gedood, en meer dan 20.000 gewond zijn geraakt;
- in Noord-Holland duizenden Oekraïense vluchtelingen zijn opgevangen;

Overwegende dat:

- Europese solidariteit met Oekraïne van cruciaal belang is voor de stabiliteit en veiligheid in Europa;
- het voor het voortbestaan van Oekraïne essentieel is dat de internationale aandacht voor deze oorlog niet verslapt;
- politieke aandacht een hart onder riem van de in Noord-Holland opgevangen Oekraïense vluchtelingen steekt.

vraagt Gedeputeerde Staten om:

- op 24 februari 2024, exact twee jaar na de Russische inval, het provinciehuis in de Oekraïense blauw-gele kleuren te verlichten, als teken van steun, solidariteit en medeleven met het Oekraïense volk.

En gaan over tot de orde van de dag.

Maik de Weerd
Volt

Michel Klein
CU

M 4 / 05 - 02 - 2024
punt 2

**Christen
Unie**

Provinciale Staten Noord-Holland



NOORD-HOLLAND



Volt



**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland

AANGEHOUDEN

Nieuwe economisch beleidskader

De Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024, ter bespreking van agendapunt 2, "Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden",

constaterende dat:

- het bestaande strategisch beleidskader economie "[Noord-Holland duurzaam, vernieuwend en ondernemend](#)" dateert van maart 2016;
- het inmiddels februari 2024 is;
- het college van Gedeputeerde Staten (GS) sindsdien tweemaal een actieagenda circulaire economie heeft vastgesteld (2017- 2020 en 2021-2025).
- de economie, mede vanwege de duurzaamheidsdoelen die volgen uit het akkoord van Parijs (geldend vanaf augustus 2017), is veranderd;
- er sinds 2016 ook veel andere ontwikkelingen zijn geweest die om een aanpassing van het economisch beleid vragen, zoals de ambities rondom een circulaire economie, de krapte op de arbeidsmarkt, de aandacht voor een gezonde leefomgeving,

overwegende dat:

- GS momenteel werkt aan een actualisatie van het economische beleid, mede n.a.v. het [onderzoeksrapport](#) van de Randstedelijke Rekenkamer over circulaire economie;
- hierbij de uitvoeringsagenda's voor circulaire economie en algemene economie zullen worden samengevoegd (cf. brief GS 13 december 2023);
- GS voornemens zijn dit te laten landen in een gezamenlijke uitvoeringsagenda;

van mening:

- nieuw beleid niet slechts vastgesteld kan worden in een uitvoeringsagenda;
- Provinciale Staten in staat moeten zijn om de kaders van het beleid vast te stellen;
- een geactualiseerd en beknopter beleidskader nodig is;

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- niet alleen een nieuwe Uitvoeringsagenda Economie te ontwikkelen, maar ook een update van het Economisch beleidskader;
- een contourennotitie van het beleidskader medio 2024 met PS te bespreken in de commissie Bestuur;
- begin 2025 het definitieve Economisch beleidskader ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten,

en gaan over tot de orde van de dag.

Michel Klein
ChristenUnie

Dennis Heijnen
CDA

Laurien Berkvens
D66

Maik de Weerdt
Volt

Jaap Hollebeek
Partij voor de Dieren

M1/05-02-2024
punt2



INGETROKKEN

Motie vreemd:

**vergadering Provinciale Staten –05 februari agendapunt 10 – Motie(s)
Vreemd aan de orde van de dag.**

“Onderzoek criminaliteit en witwaspraktijken vakantieparken/campings ”

Constateernde dat:

- Er afgelopen week het rapport “Fout Vastgoed” is uitgekomen waar uit onderzoek blijkt dat in oost Nederland op grote schaal criminaliteit en witwaspraktijken op vakantieparken en campings voorkomt.
- Dit niet alleen op verwaarloosde parken/campings plaats vind maar ook op goedlopende parken en bij herstructurering van parken/campings
- Gemeenten geen zicht hebben op wat er nou speelt op vakantieparken/campings.
- Gemeenten niet weten welke handvaten ze kunnen gebruiken.

Van mening zijnde dat:

- We ook in Noord-Holland moeten willen weten of dit speelt en in welke omvang.

Roept GS op:

- Om net als in het oosten van Nederland gebeurd is, in Noord-Holland een onderzoek te starten naar criminaliteit en witwaspraktijken op campings en vakantieparken. Zowel bij bestaande parken/campings, nieuw te ontwikkelen (waarvan we nu al weten dat ze gepland zijn), als bij herstructurering.
- Na het onderzoek de uitkomst niet alleen te delen via een rapport maar deze ook met PS te bespreken middels een expertmeeting.

En gaat over tot de orde van de dag.

SP,
Heidi Bouhlei

M 4 / 05 - 02 - 2024
punt 2

**Christen
Unie**

Provinciale Staten Noord-Holland



NOORD-HOLLAND



Volt



**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland

AANGEHOUDEN

Nieuwe economisch beleidskader

De Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024, ter bespreking van agendapunt 2, "Vaststelling agenda en regeling van werkzaamheden",

constaterende dat:

- het bestaande strategisch beleidskader economie "[Noord-Holland duurzaam, vernieuwend en ondernemend](#)" dateert van maart 2016;
- het inmiddels februari 2024 is;
- het college van Gedeputeerde Staten (GS) sindsdien tweemaal een actieagenda circulaire economie heeft vastgesteld (2017- 2020 en 2021-2025).
- de economie, mede vanwege de duurzaamheidsdoelen die volgen uit het akkoord van Parijs (geldend vanaf augustus 2017), is veranderd;
- er sinds 2016 ook veel andere ontwikkelingen zijn geweest die om een aanpassing van het economisch beleid vragen, zoals de ambities rondom een circulaire economie, de krapte op de arbeidsmarkt, de aandacht voor een gezonde leefomgeving,

overwegende dat:

- GS momenteel werkt aan een actualisatie van het economische beleid, mede n.a.v. het [onderzoeksrapport](#) van de Randstedelijke Rekenkamer over circulaire economie;
- hierbij de uitvoeringsagenda's voor circulaire economie en algemene economie zullen worden samengevoegd (cf. brief GS 13 december 2023);
- GS voornemens zijn dit te laten landen in een gezamenlijke uitvoeringsagenda;

van mening:

- nieuw beleid niet slechts vastgesteld kan worden in een uitvoeringsagenda;
- Provinciale Staten in staat moeten zijn om de kaders van het beleid vast te stellen;
- een geactualiseerd en beknopter beleidskader nodig is;

dragen het college van Gedeputeerde Staten op:

- niet alleen een nieuwe Uitvoeringsagenda Economie te ontwikkelen, maar ook een update van het Economisch beleidskader;
- een contourennotitie van het beleidskader medio 2024 met PS te bespreken in de commissie Bestuur;
- begin 2025 het definitieve Economisch beleidskader ter vaststelling aan te bieden aan Provinciale Staten,

en gaan over tot de orde van de dag.

Michel Klein
ChristenUnie

Dennis Heijnen
CDA

Laurien Berkvens
D66

Maik de Weerd
Volt

Jaap Hollebeek
Partij voor de Dieren

M12/05-02-2024
punt2



**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland

VERWORPEN

Motie Convenant emissiearme stallen

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 5 februari 2024, ter behandeling van motie vreemd aan de orde van de dag;

constaterende dat:

- GS in oktober 2023 heeft besloten om het Convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij aan te gaan [1];
- hierin wordt gezocht naar doorbraakinnovaties waarbij emissies van onder andere stikstof, geur en fijnstof, buiten de stal maximaal worden gereduceerd;
- afgelopen jaren uit verschillende rapporten en rechterlijke uitspraken is gebleken dat de route van reductie van ammoniakemissie in de veehouderij via technologische maatregelen, als emissiearme stallen, niet de oplossingen biedt die nodig zijn;
- onder andere de WUR recentelijk heeft bevestigd dat zulke technieken onvoldoende resultaten opleveren en rechterlijke uitspraken hierover bevestigen dat investeringen in zulke technieken een groot financieel risico vormen voor de toekomst van de boeren zelf; [2]

overwegende dat:

- de route van emissiearme-stallen duur is en het probleem niet oplost, en haaks kan staan op de integrale aanpak en de doelen rondom bijvoorbeeld ecologie, grondgebondenheid, dierenwelzijn en een gezonde toekomst voor de boeren;
- toekomstboeren zoals Caring Farmers erop wijzen dat het maatschappelijk geld beter kan worden besteed aan echte transities in de landbouw; [3]
- de provincie kan bepalen op welke maatregelen de nadruk wordt gelegd en kan voorkomen dat boeren opnieuw tot risicovolle en doodlopende investeringen worden verleid;

gehoord de discussie,

verzoeken GS:

- uit het Convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij te stappen en in het vervolgproces en uitvoering van het PPLG zoveel mogelijk de nadruk te leggen op maatregelen die dienend zijn aan de transitie naar een toekomstbestendig landbouwsysteem dat ten goede komt aan boeren, burgers, natuur, dieren en milieu;

en gaan over tot de orde van de dag.

Ilona Haas
Partij voor de Dieren

[1] Brief van GS d.d. 19 oktober 202, commissie Landelijk Gebied 15 januari 2024, agendapunt 5a3
iBabs - Vergaderen met inhoud

[2] Dreun voor het Rijk: technische innovaties die stikstof moeten reduceren werken onvoldoende - NRC

[3] Oproep aan alle Kamerleden die meedoen aan het debat over de Tijdelijke wet Transitiefonds, Landelijk Gebied en Natuur - 19 april - Caring Farmers, 572656 (wur.nl) Samen voor een Groenboerenland! (groenboerenplan.nl)

Lijst geheime stukken vergadering PS 5 februari 2024

Lijst opgelegde geheimhouding na 1 april 2023:

ID-nummer <i>vanaf 1-4-2023</i>	GS besluit-datum opleggen geheimhouding	Onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 84 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 en 5.2 Wet Open Overheid.</i>	Verwachte einddatum geheimhouding	PS-besluitnr. en datum opheffing geheimhouding

Lijst opgelegde geheimhouding voor 1 april 2023:

PS-besluit-nummer <i>(t/m 2018 ID-nr.)</i>	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheimhouding en PS-besluitnr.
2022-47	Geheimhouding op: - het overzicht van potentiële locaties voor tijdelijke woningen van spoedzoekers (nr. 1787332/1854893) - het memo van de taskforce (nr. 1787332/1854984) - de brief gericht aan PS (nr. 1787332/1855019)	Zolang niet over deze locaties is besloten zal openbaarmaking tot veel onrust leiden en de werkzaamheden van de taskforce ernstig hinderen. Ook grondspectatie is niet uit te sluiten. Geheimhouding totdat de gemeenten een besluit hebben genomen over deze locaties.	In 2028 opnieuw bezien	21-06-2022	04-07-2022	
2020-10	Geheimhouding opgelegd op de rapporten van Integis en Tauw	De informatie is privacygevoelig. De desbetreffende personen zullen daardoor	In 2035 opnieuw bezien.	17-02-2020	09-03-2020	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
(nr. PS- besluit)	betreffende de aansturing bij PWN. (1363522/1363523)	onevenredig worden geschaad. Ook bevat de informatie bedrijfsgegevens. De geheimhouding is voor onbepaalde tijd opgelegd.				
2019-84 (nr. PS- besluit)	De voorlopige geheimhouding zoals die door Gedeputeerde Staten is opgelegd (nr. 1256089/1310882) op onderdelen uit documenten betreffende mogelijke aanpassingen en verbouwingen op en rond circuit Zandvoort (onderdelen die op grond van de Wet openbaarheid van bestuur niet openbaar gemaakt zijn met het besluit van Gedeputeerde Staten van 15 oktober 2019 - kenmerk 1256089/1278981) te bekrachtigen en voort te laten duren tot 5 november 2029.	Het gaat om documenten met hoofdzakelijk persoonlijke beleidsopvattingen, bestemd voor intern beraad. Gezien de aard van de stukken (bedoeld voor interne beraadslaging) zal gaandeweg het belang van de geheimhouding minder zwaar komen te wegen. De geheimhouding is voor 10 jaar opgelegd.	In 2028 opnieuw bezien.	5-11-2019	11-11-2019	
2018-05	Businesscase SolaRoad (nummer 1083815/1155048)	Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie en kan niet openbaar worden gemaakt zolang SolaRoad B.V. bestaat. Geheimhouding gedurende bestaan van SolaRoad B.V.	In 2028 opnieuw bezien.	04-12-2018	10-12-2018	
2018-04	Businesscase Pallas (versie 3.1) en de analyse daarop van Strategy& (1083186/1083817).	Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie.	In 2028 opnieuw bezien.	29-05-2018	11-06-2018	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
		Het stuk kan pas openbaar worden als de exploitatie van de Pallas-reactor wordt beëindigd. Geheimhouding gedurende exploitatie Pallasreactor. Elke 10 jaar beoordelen; 1 ^e beoordeling in 2028.				
2018-01	Rapportage van PWC, behorende bij de openbare Statenvoordracht nr. 03-PS12-02-2018, inzake aandeelhouderslening voor SADC (905620/1033755).	Bevat vertrouwelijke bedrijfsgegevens. De geheimhouding duurt voort gedurende de looptijd van de te verstrekken lening, maximaal 9 jaar. Geheimhouding gedurende looptijd lening (tot 2027)	In 2028 opnieuw bezien.	09-01-2018	12-02-2018	
2017-07	Offerte Connexxion m.b.t. OV-concessie Noord-Holland Noord (714608-1018469).	Het document bevat concurrentiegevoelige informatie en is niet openbaar op grond van de Aanbestedingswet en de Woo. De concessie loopt tot medio september 2028.	In 2028 opnieuw bezien.	28-11-2017	18-12-2017	
2017-06	Verslag vergadering van Stuurgroep Verbinding A8-A9 van 24 maart 2017 (94721/947211).	Geheimhouding duurt voort totdat het project is afgerond. Vroegtijdige openbaarmaking kan onderhandelingen schaden. Het gaat verder om een intern document, openbaarmaking zou er tevens toe kunnen leiden dat de deelnemers van de stuurgroep geen stelling nemen. Geheimhouding verlengen omdat het project nog steeds loopt.	31-12-2028 (PS 19-12-2022 geheimhouding verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)	16-05-2017	29-05-2017	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
2015-05	Besluit, voordracht en alle onderliggende stukken m.b.t. de Toekomst RON/Hoogtij (702724/681248).	De stukken bevatten informatie waarvan openbaarmaking de economische en financiële belangen van HoogTij kunnen schaden. Geheimhouding is opgelegd tot het einde van de exploitatie van HoogTij, voorzien in 2035.	In 2028 opnieuw bezien	29-09-2015	09-11-2015	
2015-04	Consultatie Pallas (verseonnr. 648323/666397).	Vroegtijdige openbaarmaking van deze informatie zou het project ernstig kunnen belemmeren en een vertekend beeld kunnen opleveren. Het is wenselijk dat de geheimhouding voortduurt totdat onderhandelingen met partijen ten behoefte van de bouw en exploitatie zijn afgerond. Geheimhouding verlengen totdat onderhandelingen met partijen t.b.v. de bouw en exploitatie zijn afgerond. Hierover zijn afspraken gemaakt met het Rijk.	31-12-2028 (PS 19-12-2022 geheimhouding verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)	15-09-2015	28-09-2015	
2015-02	Aanvullend rapport second opinion (Zaanstad) inzake de RON (375176/537299).	Het rapport bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan tevens de onderhandelingspositie van de provincie schaden. De geheimhouding is opgelegd tot aan het moment van definitieve	In 2028 opnieuw bezien.	03-02-2015	02-03-2015	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
		besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij, naar verwachting niet vóór 2035.				
2015-01	GS brief d.d. 15 december 2014, inzake de Second Opinion RON/Hoogtij (375176/522583).	Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie en informatie waarvan openbaarmaking de financiële en economische belangen van RON/Hoogtij kan schaden. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035.	In 2028 opnieuw bezien.	25-11-2014	02-02-2015	
2014-06	2 Bijlagen bij voordracht 94- 2014 inzake herbenoeming bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer.	De documenten bevatten privacygevoelige informatie, de desbetreffende persoon is nog in leven (en ook nog in functie).	In 2035 opnieuw bezien	n.v.t.	<i>Bekrachtiging PS n.v.t. Er is wel door PS geheimhouding op de bijlagen gelegd op 15- 12-2014.</i>	
2014-04	Brief seniorenconvent provincie Flevoland d.d. 28 mei 2014 (kenmerk 1620294) m.b.t. Randstedelijke Rekenkamer.	De brief bevat privacy gevoelige gegevens over de bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer.	In 2035 opnieuw bezien	Geheimhouding opgelegd door CdK op 05-06- 2014	23-06-2014	
2012-12	Bijlagen over Pallas Kernreactor: - Businessplan Pallas, versie 2.0 - Assesment Booz & Co 5 juni 2012 (2012-23938).	De documenten bevatten bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan financiële en	31-12-2028 (PS 19-12-2022 geheimhouding)	12-06-2012	25-06-2012	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
		economische belangen van de provincie en van derden schaden. Geheimhouding verlengen, hierover zijn ook afspraken gemaakt met het Rijk.	<i>verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)</i>			
2011-3	- aandeelhoudersovereenkomst Provincie NH, gem. Amsterdam en gem. Zaanstad inzake Regionale Ontwikkelingsmaatschappij voor Noordzeekanaalgebied (RON); - Ondernemingsplan RON; - Samenvatting Businesscase RON; - Term scheet Hoogtij.	De documenten bevatten bedrijfsgevoelige informatie en informatie waarvan openbaarmaking de economische en financiële belangen van de provincie en van derden zou kunnen schaden. De geheimhouding is opgelegd totdat definitieve besluitvorming inzake de toekomst van RON/Hoogtij heeft plaatsgevonden, naar verwachting niet vóór 2035	In 2028 opnieuw bezien	31-05-2011	27-06-2011	
2010-9	Bijlage 5 “werkplan en begroting Pallas” behorende bij de openbare voordracht “behoud onderzoeksreactor Pallas te Petten en verzoek NRG verstrekken van een financiële bijdrage”.	De stukken bevatten bedrijfsgevoelige informatie. Tevens kan openbaarmaking de financiële en economische belangen van de provincie en van derden schaden. Geheimhouding verlengen, hierover zijn afspraken gemaakt met het Rijk.	31-12-2028 <i>(PS 19-12-2022 geheimhouding verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)</i>	25-05-2010	27-09-2010	
2010-5	Notitie over Eikenrode (kenmerk besluit GS 2010-15795).	Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de	In 2035 opnieuw bezien	16-03-2010	12-04-2010	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
	Agendering van deze notitie op 26-04-2010 t.b.v. cie FEPO.	privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren.				
2009-13	Achtergrondnotitie vaststellingsovereenkomst in relatie tot de N201 en de vaststellingsovereenkomst m.b.t. de overeenkomst tussen de provincie en de Chipshol-groep.	Openbaarmaking kan de onderhandelingspositie van de provincie schaden. Er lopen nog juridische procedures. Geheimhouding is voor onbepaalde tijd opgelegd. In de vaststellingsovereenkomst is geheimhouding overeengekomen. Geheimhouding voort laten duren.	31-12-2028 (PS 19-12-2022 geheimhouding verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)	24-11-2009	07-12-2009	
2009-10	Businesscase SADC.	Het document bevat bedrijfsgevoelige informatie. Openbaarmaking kan concurrentiepositie van derden schaden. Geheimhouding verlengen totdat de rechtspersoon is opgeheven.	31-12-2028 (PS 19-12-2022 geheimhouding verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)	22-09-2009	28-09-2009	
2009-7	Toelichting bij het besluit van GS inzake Landgoed Eikenrode (kenmerk GS 2009-47179).	Wegens bescherming persoonlijke levenssfeer van betrokkenen is openbaarmaking niet gewenst. Omdat de privacy ook over langere tijd nog in het geding is dient de geheimhouding langer voort te duren.	In 2035 opnieuw bezien	18-8-2009	28-09-2009	
2009-4	Brief BJZ d.d. 21-01-2009 (2009-5959) en de adviezen van	In deze stukken komt het functioneren van individuele medewerkers aan de orde.	In 2035 opnieuw bezien	14-04-2009	15-06-2009	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
	PricewaterhouseCoopers en PelsRijcken (2009-17776) behorende bij het besluit over de kosten overdracht Lokaal jeugdbeleid.	Openbaarmaking van deze stukken schaadt de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen. Anonimisering voorkomt niet dat de informatie te herleiden is tot de desbetreffende medewerkers. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd.				
2009-3	Onderzoekscommissie: 1)Brieven van GS aan de onderzoekscommissie met daarbij verstrekte documenten onder het opleggen van geheimhouding door GS, waaronder afschriften van geheime besluitenlijsten van GS en het werkplan en voortgangsverslag van de treasurer over 2007. 2)De uitnodigingsbrieven van de onderzoekscommissie aan de geïnterviewden voor vertrouwelijke informatieve voorgesprekken, tenzij betrokkenen instemt met openbaarmaking. 3)De verslagen van de vertrouwelijke informatieve voorgesprekken evenals de geluidsbestanden, tenzij	De documenten bevatten privacy gevoelige informatie. Omdat de privacy ook over vijf jaar nog aan de orde zal zijn wordt de geheimhouding voor langere tijd vastgelegd.	In 2035 opnieuw bezien	Door onderzoeks- commissie: 13-11-2008 15-06-2008	15-06-2009	

PS- besluit- nummer (t/m 2018 ID- nr.)	Betreft onderwerp en zaaknummer	Motivering GS <i>Artikel 55 Provinciewet in samenhang met artikel 5.1 Wet open overheid (voorheen artikel 10 Wob) en artikel 5.2 Wet open overheid (voorheen artikel 11 Wob) Vanaf 1 april 2023 vervalt art. 55 Provinciewet.</i>	Voorstel GS tot wanneer geheimhouding (of in welk jaar opnieuw bezien)	Besluitdatum GS geheimhouding	Besluitdatum PS Bekrachtiging (tot 1 april 2023)	Datum PS opheffing geheim- houding en PS- besluitnr.
	betrokkene instemt met openbaarmaking. 4)De opdrachtverleningen aan derden en correspondentie met de treasurer, tenzij betrokkene instemt met openbaarmaking.					
2009-1	Aantal geheime bijlagen bij Statenvoordracht 14-2009, Life Science Fund (2008-53600).	De documenten bevatten bedrijfsgevoelige informatie en informatie waarvan openbaarmaking de financiële en economische belangen van derden kan schaden. Het fonds is nog actief, de participaties daaruit ook. Zolang deze niet verkocht zijn is geheimhouding wenselijk. Geheimhouding verlengen totdat het fonds wordt opgeheven. Het dossier is actueel.	31-12-2028 <i>(PS 19-12-2022 geheimhouding verlengd naar 2028. Aangepast via Amendement A68-2022 naar 31-12-2028)</i>	03-02-2009	16-03-2009	
2008-4	Aanbesteding openbaar vervoer Noord-Holland (2008-46377).	Het gaat om stukken die in het kader van een aanbestedingsprocedure door inschrijvers aan GS zijn aangeboden. Deze stukken zijn per definitie vertrouwelijk gelet op de Aanbestedingswet. Openbaarmaking schaadt de concurrentiepositie van de desbetreffende inschrijvers.	In 2028 opnieuw bezien.		22-09-2008	

Besluitenlijst PS -gewijzigd concept-

■ ■ ■ ■ ■

Datum vergadering : **11 december 2023**
 Voorzitter : dhr. A.Th.H. van Dijk
 Vicevoorzitters : dhr. B.G.P. de Wit en dhr. J.P. Hollebeek
 Griffier : mw. K. Bolt
 Vergaderstukken : online beschikbaar [PS 11-12-2023](#)

Gewijzigd na vaststelling: toegevoegd is de ontbrekende herstemming over motie M144-2023 bij punt 16. Omdat de herstemming over deze motie per abuis niet was opgenomen in de besluitenlijst, wordt de besluitenlijst gewijzigd vastgesteld in de Statenvergadering van 04-03-2024.

1. Opening en mededelingen.

Afwezig zijn Statenlid Freeman (GroenLinks), Statenlid Gielen (GroenLinks) en mw. Poot (VVD). Eerder vertrekken dhr. Van den Berg (JA21), dhr. Deen (PVV) en dhr. Van Dijk. Later arriveren mw. Bezaan (PVV), dhr. Mantel (JA21) en Statenlid Van Wijnen (GroenLinks).

2. Vaststelling agenda en regeling werkzaamheden.

- Punt 13 inzake “Zienswijze PS op de wijziging gemeenschappelijk regeling Omgevingsdienst IJmond (voordracht 64-2023) wordt aan de hamerstukken toegevoegd als punt 8k.
- Er zijn geen actualiteiten ingediend.
- Er zijn mondelinge vragen ingediend voor het Vragenuur door:
 - fractie PvdD inzake “Kwaliteit water extra onder druk door Omgevingsdienst”;
 - fractie 50PLUS inzake “Ondertekening Allonge 2 Bloemendalerpolder door PNH”;
 - fractie SP inzake “Resort De Breeck.
- Er zijn 7 moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend:
 - M188-2023 door fracties SP en PvdD inzake “Laat natuur in Twiske natuur zijn”;
 - M189-2023 door fracties SP en PvdD inzake “Beleidsregel recreatieve druk Natura 2000 beperken”;
 - M190-2023 door fracties PvdD, JA21, SP en Volt inzake “Kookgasfabrieken Tata Steel: naleving voorschriften afdwingen i.p.v. bevorderen”;
 - M191-2023 door fracties PvdD, JA21, SP en Volt inzake “Meer onafhankelijk meten bij Tata”;
 - M192-2023 door fracties PvdD, JA21, SP en Volt inzake “Zorgvuldige check op claims van Tata”;
 - M193-2023 door fracties PvdD en SP inzake “Dierenwelzijn bij sponsoring serieus nemen”;
 - M194-2023 door fracties PvdD en SP inzake “Geen sponsoring voor Jumping Amsterdam”.

De stemming over deze moties is uitgewerkt bij punt 16.

De gewijzigde agenda wordt vastgesteld.

2a. Beëdiging en installatie tijdelijk Statenlid fractie 50PLUS.

Mw. Van der Helm (50PLUS) heeft tijdelijk ontslag vanwege ziekte en wordt tijdelijk opgevolgd in Provinciale Staten. Dhr. A.G. Faassen (50PLUS) wordt voorgedragen en benoemd tot tijdelijk Statenlid van de Provincie Noord-Holland en heeft in handen van de voorzitter de verklaring en belofte afgelegd.

2b. Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming PS).

Er zijn geen actualiteiten ingediend.

3. Lijst geheimhouding PS.

De geheimhouding van 2 punten op de lijst wordt bij hamerstuk 8b (voordracht 62-2023) opgeheven. De lijst wordt voor kennisgeving aangenomen.

4. Vaststelling notulen en besluitenlijsten van de Statenvergaderingen van 6 en 13 november 2023.

Op verzoek van fractie VVD zijn er in de concept-notulen van 6 november 2023 een paar wijzigingen doorgevoerd:

- Regel 5787 moet zijn: 'Nee, daar zou ik echt, zo'n plan mee tekort doen.'
- Regel 5873 moet zijn: 'Graag een reactie van GS.'
- Regel 5981. Achter de zin 'Hierbij samen op te trekken met de lokale overheden bij de verdere uitvoering van de uitkomsten van dit onderzoek.' moet de volgende zin (namelijk vijfde bullet van het dictum van de motie) komen te staan: 'Daarnaast kansen en knelpunten vanuit de landelijke wet- en regelgeving te identificeren, deze aan te kaarten bij het Rijk en te zoeken naar financieringsmogelijkheden.'
- Regel 6043 moet zijn: 'Klaas-Jeroen Terwal (VVD).'

De notulen en de besluitenlijst van de Statenvergaderingen van 6 en 13 november 2023 zijn met deze wijzigingen vastgesteld.

5. Vaststelling Strategische Statenagenda.

De doorkijkjes naar de korte termijnagenda van alle commissies voor het komend kwartaal worden voor kennisgeving aangenomen. De Strategische Statenagenda komt begin 2024 beschikbaar.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.

De lijst ingekomen stukken wordt vastgesteld.

7. Voortgangslijst van moties.

De lijst moties wordt vastgesteld.

8. Hamerstukken.

- 8.a Ontslagbesluit plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer.**
Voordracht 74
- 8.b Opheffing geheimhouding van 2 punten geheime stukkenlijst PS.**
Voordracht 62
- 8.c Wijziging subsidieverordening Fractiebijdragen Noord-Holland 2015.**
Voordracht 73
- 8.d Zienswijze PS op gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling siteholderschap Werelderfgoed Hollandse Waterlinies.**
Voordracht 60
- 8.e Verordening grondwateronttrekkingsheffing 2024.**
Voordracht 67
- 8.f Nazorgfonds begroting en tarieventabel 2024 gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland.**
Voordracht 68
- 8.g Wijziging gemeenschappelijke regelingen recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland.**
Voordracht 69
- 8.h Zienswijze PS op financiële verordeningen recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland.**
Voordracht 70
- 8.i Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2023.**
Voordracht 72
- 8.j Kaderstelling rechtmatigheidsverantwoording.**
Voordracht 71
- 8.k Zienswijze PS op de wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)**
Voordracht 64

De besluiten behorende bij punten 8a t/m 8k zijn aangenomen en zijn bij de hamerstukken van deze vergadering op de website [gepubliceerd](#).

9. **Programma Natuurnetwerk 2024.**

Voordracht 63-2023

Totaal aanwezig bij stemming: 50 leden.

Dhr. Van den Berg (JA21), dhr. Deen (PVV), Statenlid Freeman (GroenLinks), Statenlid Gielen (GroenLinks) en mw. Poot (VVD) zijn afwezig.

Er zijn 4 moties ingediend, waarvan er 2 zijn aangehouden en 2 zijn verworpen:

- **M195-2023** door fracties PvdA en GroenLinks inzake “Prioriteit geven aan drie natuurprojecten per gebied uit het PPLG ter realisatie van het Natuurnetwerk Nederland” is aangehouden.
- **M196-2023** door fracties CDA, JA21 en ChristenUnie inzake “Agrarisch natuurbeheer in NNN” is aangehouden.
- **M197-2023** door fracties SP en PvdD inzake “Verantwoording recreatie in het PNN” is verworpen. Voor 6 en tegen 44 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD en SP.
- **M198-2023** door fractie FvD inzake “Aandringen op radicale koerswijziging van landelijk stikstofbeleid” is verworpen. Voor 6 en tegen 44 stemmen. Voor stemmen de fracties JA21, PVV en FvD.
 - Fractie JA21 wenst aantekening voor motie 198 te stemmen, behoudens het onderdeel vrijwillige uitkoop, omdat de fractie voor vrijwilligheid is.
 - Fractie BBB wenst aantekening tegen motie 198 te stemmen; conformeert zich zoals in het coalitieakkoord staat aan de landelijke wetgeving en volgt de kabinetsvorming vol belangstelling en of dat gevolgen gaat hebben voor de provinciale uitvoering van het beleid.

Voordracht 63-2023 “Programma Natuurnetwerk 2024” is aangenomen.

Voor 36 en tegen 14 stemmen. Tegen stemmen de fracties PvdD, JA21, PVV, CDA, FvD en SP. Het [besluit 63-2023](#) behorende bij de voordracht is bij agendapunt 9 van deze vergadering op de website gepubliceerd.

- Fractie SP wenst aantekening tegen voordracht 63 te stemmen; heeft geprobeerd om duidelijkheid te krijgen of de natuur binnen dat PNN voldoende bescherming zou houden, meer heeft die duidelijkheid niet gekregen en stemt daarom tegen.
- Fractie PvdD wenst aantekening teven voordracht 63 te stemmen; sluit zich aan bij fractie SP, heeft er geen vertrouwen in dat de natuur op één komt te staan bij alle projecten die nu genoemd worden.

10. **Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2022.**

Voordracht 61-2023

Totaal aanwezig bij stemming: 50 leden.

Dhr. Van den Berg (JA21), dhr. Deen (PVV), Statenlid Freeman (GroenLinks), Statenlid Gielen (GroenLinks) en mw. Poot (VVD) zijn afwezig.

Er is 1 amendement ingediend en aangenomen:

- **A35-2023** door fracties PvdA, BBB, VVD, GroenLinks en CDA inzake “Broek in Waterland Van Disweg” is aangenomen.

Voor 43 en tegen 7 stemmen. Tegen stemmen de fracties D66, PVV en ChristenUnie.

Dictum:

PS besluiten toe te voegen aan het besluit op nr. 61-2023:

6. Onderdeel 6b van zienswijze 2W0005 te honoreren; waarmee de grens van de werkingsgebieden MRA Landelijk Gebied en Bijzonder Provinciaal Landschap bij de locatie langs de Drs. J. van Disweg in Broek in Waterland wordt verlegd naar de noordzijde van de Van Disweg, waardoor deze weer overeenkomt met de natuurlijke en logische grens van het landelijke gebied.

- Fractie D66 wenst aantekening tegen amendement 35 te stemmen; vindt het een sympathiek voorstel en is het er op zich inhoudelijk mee eens, maar vindt dit niet de geëigende weg om dit te doen; er is een procedure afgesproken om dit soort aanvragen te behandelen en is daar zelfs al in behandeling; is bezorgd over precedentwerking en stemt daarom tegen.
- Fractie ChristenUnie wenst aantekening tegen amendement 35 te stemmen; is niet per definitie tegen dit project aan de Van Disweg en het herbegrenzen, maar is wel voor een zorgvuldige afweging en wil daarom wachten op de procedure die nu loopt, het herzieningsverzoek en de reactie van GS daarop; gaat ervan uit dat GS het gevoel in de Staten ook meeneemt bij het uiteindelijke advies dat hierover komt.
- Fractie SP wenst aantekening voor amendement 35 te stemmen; begreep uit de commissie dat dit op verzoek was van GS; vindt het een bijzondere constructie, maar geeft nu gewoon gehoor aan dat voorstel en stemt voor.

Er zijn 3 moties ingediend, waarvan er 2 zijn ingetrokken/aangehouden en bij 1 motie de stemmen staken:

- **M199-2023** door fractie CDA inzake “Maatwerk ook laten gelden voor woningbouw” is aangehouden.
- **M200-2023** door fracties PvdD, Volt en D66 inzake “Intensieve veehouderij extensiveren” is ingetrokken en gewijzigd ingediend als motie M201-2023.
- **M201-2023** door fracties PvdD, Volt en D66 inzake “Intensieve veehouderij extensiveren”, daarbij staken de stemmen met 25 stemmen voor en 25 stemmen tegen. Voor stemmen de fracties GroenLinks, PvdA, D66, PvdD, Volt, SP en ChristenUnie. Tegen stemmen de fracties BBB, VVD, JA21, PVV, CDA, FvD en 50PLUS. Deze motie wordt opnieuw in stemming gebracht in de Statenvergadering van 5 februari 2024 (Provinciewet art. 32, lid 4) .
 - Fractie BBB wenst aantekening tegen motie 201 te stemmen; begrijpt de motivering omwille van het dierenwelzijn en de stalaanpassingen, maar weet dat ondernemers dierenwelzijn hoog in hun vaandel hebben staan en dit al toepassen en vindt daarom deze motie overbodig.

Voordracht 61-2023 “Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2022” is geamendeerd aangenomen.

Voor 46 en tegen 4 stemmen. Tegen stemmen de fracties PVV en FvD.

Het [geamendeerde besluit 61-2023](#), alsmede amendement A35-2023 behorende bij de voordracht is bij agendapunt 10 van deze vergadering op de website gepubliceerd.

11. **Laatste begrotingswijziging 2023.**

Voordracht 65-2023

Totaal aanwezig bij stemming: 50 leden.

Dhr. Van den Berg (JA21), dhr. Deen (PVV), Statenlid Freeman (GroenLinks), Statenlid Gielen (GroenLinks) en mw. Poot (VVD) zijn afwezig.

Er zijn 4 moties ingediend, waarvan er 2 zijn verworpen, 1 is ingetrokken en 1 is aangenomen:

- **M202-2023 door fracties CDA, GroenLinks, 50PLUS en ChristenUnie inzake “Nieuw Noord-Hollands volkslied” is aangenomen.**

Voor 33 en tegen 17 stemmen. Tegen stemmen de fracties PvdD, JA21, PVV, Volt, FvD, SP en 2 leden van VVD (*dhr. Van Gilse en dhr. De Wit*) en 1 lid van PvdA (*dhr. Vonk*) stemmen tegen.

Dictum:

Roept Provinciale Staten op:

- een werkgroep in te stellen die een opdracht formuleert waarmee Noord-Hollandse muzikanten worden uitgenodigd om te komen met een eigentijds en aansprekend volkslied waarin de grote diversiteit van de provincie Noord-Holland en haar inwoners aan bod komen;
- om het nieuwe provinciale volkslied bredere bekendheid te geven het volkslied vaker te gebruiken bij provinciale gelegenheden, bijvoorbeeld bij de Willem Arondéuslezing of het provincieconcert.

- **M203-2023 door fractie D66 inzake “EU fondsen bereikbaar maken voor Noord-Hollandse gemeenten” is verworpen.** Voor 13 en tegen 37 stemmen. Voor stemmen de fracties D66, PvdD, Volt, SP en 1 lid van 50PLUS stemt voor (*dhr. Stulemeijer***).

***Dhr. Stulemeijer (50PLUS) geeft aan dat de verdeelde stem een vergissing is. Het verandert de uitslag echter niet.*

- Fractie ChristenUnie wenst aantekening tegen motie 203 te stemmen; denkt op zich dat het een zinvolle actie van de provincie is, maar ziet te weinig toegevoegde waarde ten opzichte van het huidige beleid en kan ook de kosten op dit moment niet goed inschatten.
- Fractie CDA wenst aantekening tegen motie 203 te stemmen en sluit zich aan bij de ChristenUnie.

- **M204-2023 door fracties VVD, GroenLinks, BBB en 50PLUS inzake “Uitgewerkt voorstel SAIL Amsterdam 2025 en bestrijding te grote concentraties waterplanten” is ingetrokken.**

- **M205-2023 door fractie D66 inzake “Meer recreatie is beter!” is ingetrokken.**

Voordracht 65-2023 “Laatste begrotingswijziging 2023” is aangenomen.

Voor 48 en tegen 2 stemmen. Tegen stemt de fractie PVV. Het [besluit 65-2023](#) behorende bij de voordracht is bij agendapunt 11 van deze vergadering op de website gepubliceerd.

12. Legesverordening en tarieventabel 2024.

Voordracht 66-2023

Totaal aanwezig bij stemming: 50 leden.

Dhr. Van den Berg (JA21), dhr. Deen (PVV), Statenlid Freeman (GroenLinks), Statenlid Gielen (GroenLinks) en mw. Poot (VVD) zijn afwezig.

Er zijn 2 amendementen ingediend, waarvan er 1 is verworpen en 1 is aangenomen:

- **A36-2023 door fracties BBB, CDA, 50PLUS, FvD, JA21, VVD en PVV inzake “Legalisering PAS-melding” is aangenomen.**

Voor 43 en tegen 6 stemmen. Tegen stemmen de fracties PvdD en SP.

Mw. De Sain (BBB) onthoudt zich van stemmen bij dit amendement.

Dictum:

Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora en fauna activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning. Kosten € 1.600,00

De indiener stelt voor het voorliggende besluit als volgt te wijzigen:

Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora en fauna activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning. Kosten € 0,00 Dekking:

De gedeelde leges kunnen gedekt worden uit de post Landbouwbeleid

- **A37-2023 door fractie PvdD inzake “Geen leges voor echte PAS-melders” is verworpen.**

Voor 12 en tegen 37 stemmen. Voor stemmen de fracties D66, PvdD, Volt en SP.

Mw. De Sain (BBB) onthoudt zich van stemmen bij dit amendement.

Er is 1 motie ingediend en verworpen:

- **M206-2023 door fractie PvdD inzake “Leges voor aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora-fauna-activiteit” is verworpen.** Voor 9 en tegen 41 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD, Volt, SP en 1 lid van PvdA stemt voor (*mw. Oulad Hadj*).

Voordracht 66-2023 “Legesverordening en tarieventabel 2024” is geamendeerd aangenomen.

Voor 44 en tegen 6 stemmen. Tegen stemmen de fracties PvdD en SP.

Het [geamendeerde besluit 66-2023](#), alsmede amendement A36-2023 behorende bij de voordracht is bij agendapunt 12 van deze vergadering op de website gepubliceerd.

- Fractie PvdD wenst aantekening tegen voordracht 66 te stemmen, omdat de aangenomen wijziging wat valse melders ook zo'n tegemoetkoming geeft.
- Fractie SP wenst aantekening tegen voordracht 66 te stemmen en sluit zich aan bij fractie PvdD.

13. Dit punt is behandeld als Hamerstuk 8k.

14. Vragenuur.

- De mondelinge vragen ingediend door fractie PvdD inzake “Kwaliteit water extra onder druk door Omgevingswet” zijn door gedeputeerde Kocken beantwoord.
- De mondelinge vragen ingediend door fractie 50PLUS inzake “Ondertekening Allonge 2 Bloemendalerpolder door PNH” zijn door gedeputeerde Beemsterboer beantwoord.
- De mondelinge vragen ingediend door fractie SP inzake “Resort De Breeck” zijn door gedeputeerde Beemsterboer.

15. Advies GS moties Vreemd aan de Orde van de Dag.

GS heeft advies gegeven op de 7 moties Vreemd aan de Orde van de Dag die bij punt 2 zijn ingediend.

16. Gebundelde stemming van alle moties, amendementen en voordrachten.

Totaal aanwezig bij stemming: 50 leden.

Dhr. Van den Berg (JA21), dhr. Deen (PVV), Statenlid Freeman (GroenLinks), Statenlid Gielen (GroenLinks) en mw. Poot (VVD) zijn afwezig.

De stemmingen met betrekking tot de punten 9 t/m 12 zijn uitgewerkt bij de betreffende agendapunten.

Opnieuw stemmen over motie 144-2023 waarbij stemmen staken in PS van 06-11-2023:

- **M144-2023 ingediend in de Statenvergadering d.d. 06-11-2023 door fracties PvdD, Volt, D66 en GroenLinks inzake “Dodan van dieren geen voorwaarde stellen voor schadevergoeding” is aangenomen.**
Voor 29 en tegen 21 stemmen. Tegen stemmen de fracties BBB, VVD, BBB, CDA en FvD.
Dictum:
PS roept GS op:
 - om te verkennen hoe boeren die enkel niet-dodelijke middelen gebruiken om dieren te verjagen ook in aanmerking kunnen komen voor schadevergoeding;
 - hierover zo snel mogelijk te rapporteren aan PS.

De stemmingen moties Vreemd aan de Orde van de Dag:

Er zijn 7 moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend, waarvan er 6 zijn verworpen en 1 is aangenomen:

- **M192-2023 door fracties PvdD, JA21, SP en Volt inzake “Zorgvuldige check op claims van Tata” is aangenomen.**
Voor 43 en tegen 6 stemmen. Tegen stemmen de fracties PVV, CDA en FvD.
Dhr. Kanik (D66) onthoudt zich van stemmen bij deze motie.
Dictum:
PS verzoekt GS geen conclusies te trekken over de reductie van PAK's op basis van voornamelijk de e-MJVs van Tata Steel.

- Fractie GroenLinks wenst aantekening bij moties 190 t/m 194 van PvdD; leest in de moties helaas erg veel kritiek op de omgevingsdienst, waarvan de fractie denkt om dan juist moties in te dienen om de omgevingsdienst te ondersteunen; de fractie steunt wel motie 192 als afscheidscadeutje voor Statenlid Kostić, omdat gedeputeerde dat ziet als ondersteuning van het beleid; gaat ervan uit dat de claims op Tata Steel nu ook al kritisch worden gecheckt, maar vindt dat het geen kwaad kan om dat belang nog eens extra te benadrukken.
- **M188-2023** door fracties SP en PvdD inzake “Laat natuur in Twiske natuur zijn” is verworpen. Voor 7 en tegen 43 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD, SP en ChristenUnie.
 - Fractie ChristenUnie wenst aantekening voor motie 188 te stemmen, met kanttekening dat het niet geldt voor sportvissen; ondersteunt de oproep om op basis van het advies van de Ecologische Autoriteit recreatief beperkingen in te voeren, maar denkt echter niet dat dit per se voor sportvissen noodzakelijk is.
- **M189-2023** door fracties SP en PvdD inzake “Beleidsregel recreatieve druk Natura 2000 beperken” is verworpen. Voor 6 en tegen 44 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD en SP.
- **M190-2023** door fracties PvdD, JA21, SP en Volt inzake “Kookgasfabrieken Tate Steel: naleving voorschriften afdwingen i.p.v. bevorderen” is verworpen. Voor 16 en tegen 33 stemmen. Voor stemmen de fracties D66, PvdD, JA21, Volt, SP, 50PLUS en ChristenUnie. *Dhr. Kanik (D66) onthoudt zich van stemmen bij deze motie.*
 - Fractie ChristenUnie wenst aantekening bij moties 190 en 191; denkt dat deze moties op zich niet heel veel toevoegen ten opzichte van eerder ingediende moties waaronder ook bijvoorbeeld de motie-Grinwis in de Tweede Kamer om werk te maken van onafhankelijke metingen, maar is tegelijkertijd met het dictum van deze motie niet oneens en stemt daarom voor deze twee moties.
- **M191-2023** door fracties PvdD, JA21, SP en Volt inzake “Meer onafhankelijk meten bij Tata” is verworpen. Voor 13 en tegen 36 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD, JA21, Volt, SP, 50PLUS en ChristenUnie. *Dhr. Kanik (D66) onthoudt zich van stemmen bij deze motie.*
- **M193-2023** door fracties PvdD en SP inzake “Dierenwelzijn bij sponsoring serieus nemen” is verworpen. Voor 8 en tegen 42 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD, Volt en SP.
- **M194-2023** door fracties PvdD en SP inzake “Geen sponsoring voor Jumping Amsterdam” is verworpen. Voor 7 en tegen 43 stemmen. Voor stemmen de fracties PvdD, SP en ChristenUnie.
 - Fractie Volt wenst aantekening tegen motie 194 te stemmen; is het op zich eens met het dictum maar vindt dat dit breder aangepakt moet worden en dat niet voor elk evenement een uitzondering gemaakt moet worden per motie.

- Fractie ChristenUnie wenst aantekening voor motie 194 te stemmen; is niet per se overtuigd dat het dierenwelzijn bij Jumping Amsterdam onder de maat is en vindt dat niet de reden om met de sponsoring te moeten stoppen, maar vindt Jumping Amsterdam een elitair evenement dat ook best zonder sponsoring kan en vindt dat daarom de sponsoring moet stoppen; vindt daarnaast ook dat de sponsoring door de provincie Noord-Holland sowieso een nutteloos instrument is.

17. Sluiting

De voorzitter sluit de Statenvergadering van 11 december 2023.

Notulen -vastgesteld-

Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum Statenvergadering	:	11 december 2023
Voorzitter	:	dhr. A.Th.H. van Dijk
Plaatsvervangend voorzitter	:	dhr. B.G.P. De Wit, dhr. J.P. Hollebeek
Griffier	:	mw. K. Bolt
Contactpersoon griffie	:	mw. V. Mulder - statengriffie@noord-holland.nl

Aanwezig:

- 5 mw. R. Alberts-Oosterbaan (SP), mw. G. Bakker (VVD), dhr. M. Becker (BBB), dhr. D.J. van den Berg (JA21), mw. L.C.M. Berkvens (D66), mw. I.A. Bezaan (PVV), mw. G.W. de Boer (PvdA), mw. A. den Boer (BBB), dhr. J. Boer (VVD), mw. Bouhlef-Lascaris (SP), Statenlid R.I. Bwefar (GL), dhr. M. Deen (PVV), dhr. R.J. Dekker (FvD), dhr. J. Dessing (FvD), de heer A.G. Faassen (50PLUS), dhr. J.P.H.M. van Gilse (VVD), mevrouw. I.M. Haas (PvdD), mw. M.C.T. ten Ham (PvdA), dhr. D.G. Heijnen (CDA), dhr. J.P. Hollebeek (PvdD), mw. K.M.A. Jansen (D66), Statenlid E.M. Jorna (PvdD), dhr. E.B. Kanik (D66), dhr. A. Karar (PvdA), dhr. M.C.A. Klein (ChristenUnie), mw. W. Koning-Hoeve (CDA), Statenlid P.P. Korzelius (GL), Statenlid I. Kostić (PvdD), Statenlid P.J. Laport (GL), dhr. G.L.J. Leerink (PvdA), dhr. I.J.M. Mantel (JA21), dhr. H.S. Mulder (D66), dhr. R. Nijkamp (BBB), mw. L.G.Y. Ouderkerken (VVD), mw. F. Oulad Hadj (PvdA), dhr. N.A.L. Roosendaal (VVD), mw. G.M. de Sain (BBB), mw. J.M. Schneemann (Volt), mw. I.D. Sijbenga (BBB), dhr. H.J.F.X.P. Stulemeijer (50PLUS), dhr. P.G. Teeuwen (BBB), dhr. K.J. Terwal (VVD), dhr. R. van Tiggelen (PVV), mw. K. Uiterwijk (JA21), dhr. V.H. Valk (BBB), dhr. G.J. Vendrig (BBB), dhr. C.H. Vonk (PvdA), Statenlid N.M. van der Waart (GL), dhr. T. Wagelaar (PvdA), Statenlid M. de Weerd (Volt), Statenlid T.K. van Wijnen (GL), dhr. B.G.P. de Wit (VVD).

20 **Afwezig:** Statenlid W.J. Freeman (GL), Statenlid A. Gielen (GL), mw. M.C.G. Poot (VVD).

Agenda

- | | | |
|-----|---|-------------------|
| 1. | Opening en mededelingen. | Paginanummer: (3) |
| 2. | Vastelling agenda en regeling van werkzaamheden. | (3) |
| 2.a | Beëdiging en installatie tijdelijk Statenlid fractie 50PLUS. | (11) |
| 2.b | Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten). | (12) |
| 3. | Lijst geheimhouding PS. | (12) |
| 4. | Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergaderingen van 6 en 11 december 2023. | (12) |
| 5. | Vaststelling Strategische Statenagenda. | (13) |
| 6. | Vaststelling lijst ingekomen stukken. | (13) |
| 7. | Vaststelling voortgangslijst van moties. | (13) |
| 8. | Voorlopig aangemerkt als hamerstuk. | (13) |
| 8.a | Ontslagbesluit plaatsvervangend bestuur Randstedelijke Rekenkamer (VD-74). | (13) |
| 8.b | Opheffing geheimhouding van twee punten geheime stukkenlijst PS (VD-62). | (13) |
| 8.c | Wijziging subsidieverordening Fractiebijdragen Noord-Holland 2015 (VD-73). | (13) |
| 8.d | Zienswijze PS op gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling siteholderschap Werelderfgoed Hollandse Waterlinies (VD-60). | (13) |
| 8.e | Verordening grondwateronttrekkingsheffing 2024 (VD-67). | (13) |
| 8.f | Nazorgfonds begroting en tarieventabel 2024 gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland (VD-68). | (13) |
| 8.g | Wijziging gemeenschappelijke regelingen recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland (VD-69). | (13) |

8.h	Zienswijze PS op financiële verordeningen recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland (VD-70).	(13)
8.i	Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2023 (VD-72).	(13)
8.j	Kaderstelling rechtmatigheidsverantwoording (VD-71).	(13)
8.k	Zienswijze PS op de wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJ-VD-64).	(13)
9.	Programma Natuurnetwerk 2024 (VD-63).	(14)
10.	Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (VD-61).	(50)
11.	Laatste begrotingswijziging 2023 (VD-65).	(64)
12.	Legesverordening en tarieventabel 2024 (VD-66).	(82)
13.	Dit punt wordt behandeld als hamerstuk 8.k.	(88)
14.	Vragenuur.	(88)
15.	Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.	(92)
16.	Gebundelde stemming van alle motie(s), amendement(en) en voordrachten.	(94)
17.	Sluiting.	(102)

Opening om 10.06 uur.

1. Opening en mededelingen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik open de vergadering en verzoek u om uw mobiele telefoons tijdens de vergadering op stil te zetten.

Welkom aan alle Statenleden en leden van GS hier aanwezig in de Statenzaal. Ook een hartelijk welkom aan alle belangstellenden die deze vergadering via de website volgen of hier aanwezig zijn op de publieke tribune en natuurlijk ook de pers die aanwezig is.

Dames en heren, ik was al begonnen, maar ik kan u nog steeds horen. Dus graag stilte in de zaal.

Afwezig vandaag is mevrouw Van der Helm, Statenlid Gielen, Scrum Master Freeman, Statenlid Van Wijnen – zij komt later nog –, Statenlid Jorna komt ook later en de heer Van den Berg zal ook later aanschuiven. De heer Deen.

De heer **DEEN** (PVV): Ja, dank u, voorzitter. Mevrouw Bezaan is onderweg.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Terwal.

De heer **TERWAL** (VVD): Ja, voorzitter, mevrouw Poot laat zich deze Statenvergadering verontschuldigen. Zij is ziek.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Anderen nog?

Dan, dames en heren, het is de laatste Statenvergadering van het jaar 2023. Een bijzonder jaar. Een jaar met twee verkiezingen, onder andere de Statenverkiezingen, maar natuurlijk ook de onlangs gehouden Tweede Kamerverkiezingen. Een jaar waar we denk ik met elkaar, ja, weer veel hebben vergaderd, veel hebben meegemaakt, mooie besluiten genomen. Dat gaan we vandaag ook nog doen. Ik heb in het Presidium aangekondigd dat ik helaas aan het einde van de vergadering vermoedelijk eerder weg zal moeten vanwege een privéomstandigheid. Maar ik wilde u in ieder geval alvast aan het begin van de vergadering – en ik weet dat ik daar een risico mee neem – bedanken voor het feit dat u zich het afgelopen jaar weer heeft ingezet namens de Staten van Noord-Holland, maar ook denk ik, en terecht de medewerkers, de griffie en alle mensen die het afgelopen jaar denk ik op een goede wijze ons hebben begeleid en ondersteund. Dus dank daarvoor. ik wens u dan ook al een heel fijne kerst toe en een fijn kerstreces. 5 februari zal de eerstvolgende Statenvergadering weer zijn. In de tussenliggende periode zullen wij ervoor gaan zorgen, samen met de griffie, dat het ook weer een fijn vergaderjaar gaat worden. Om u in ieder geval een warme kerst toe te wensen, treft u op uw bureau een duurzame sjaal aan. Dat is een product wat ook in Noord-Holland is gemaakt en tot stand is gekomen in prachtige kleuren. Als u er geen prijs op stelt, kunt u hem weer inleveren, want het is geen goedkope sjaal, maar wel een heel duurzame sjaal. Dus wij hopen en we wensen u daarmee ook een warme kerst toe en warme feestdagen. En hiermee sponsoren we ook weer een beetje lokale ondernemers, zou je kunnen zeggen, in de provincie Noord-Holland. En dat krijgt u aangeboden door Gedeputeerde Staten.

[Tafelgeroffel]

2. Vastelling agenda en regeling van werkzaamheden.

De **VOORZITTER**: Dan ben ik bij agendapunt 2 en dat is de regeling van de werkzaamheden en het vaststellen van de primus. Zoals u weet, mocht het vanavond tot een hoofdelijke stemming komen, dan is de hoofdprijs vandaag gevallen op nummer twaalf. En nummer twaalf is Statenlid Laport. Dus mocht het tot een hoofdelijke stemming- Ja, dat is mooi.

Dan gaan we naar het vaststellen van de agenda. De installatie van een duo-commissielid stond als punt 2.a op de agenda, dat is komen te vervallen. Daarvoor komen in de plaats het benoemen van een tijdelijk Statenlid die geïnstalleerd zal worden vanwege de ziekmelding van mevrouw Van der Helm van 50PLUS. Uiteraard wensen wij mevrouw Van der Helm alle beterschap toe. De agenda is hierop gewijzigd en ook bij de stukken gepubliceerd.

Vanochtend heeft het presidium besloten om agendapunt 13, dat de Zienswijze PS op de wijziging Gemeenschappelijke Regeling omgevingsdienst IJmond vandaag toe te voegen als hamerstuk en dat zal behandeld worden als hamerstuk 8.k. Ik ga ervan uit dat u hiermee kunt instemmen.

90 Er is geen actualiteit aangekondigd, wel mondelinge vragen. De mondelinge vragen aangekondigd door de BBB zijn ingetrokken en er zijn nog drie sets mondelinge vragen ingediend door: de fractie van de Partij voor de Dieren, Kwaliteit water extra onder druk door Omgevingswet; fractie 50PLUS inzake de ondertekening van de allonge 2 Bloemendalerpolder; en de fractie van de SP inzake Resort de Breeck. En die komen bij het vragenuur aan het eind van de vergadering aan de orde.

95 Er zijn wel een aantal moties Vreemd aan de Orde van de Dag ingediend. Dat zijn er een zevental: twee door de SP en vijf door de Partij voor de Dieren. De fractie van de SP heeft aangekondigd een motie Vreemd te willen indienen met als onderwerp Recreatieve druk Natura 2000 beperken. En dan stel ik mevrouw Alberts nu in de gelegenheid om die toe te lichten. Uiteraard ook gelijk nummer twee Laat natuur in Twiske natuur zijn. Dat is de tweede motie Vreemd.

100 De stemmingen overigens over deze moties zullen plaatsvinden aan het eind van de vergadering. Gaat uw gang.

105 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. U begrijpt dat deze motie, die ingediend wordt door de SP en de Partij voor de Dieren, dat het Natura 2000-gebied ons heel erg aan het hart gaat. Daar moeten we echt ongelooflijk zuinig op zijn. Je moet dus op alle mogelijke manieren voorkomen dat je dat naar de knoppen helpt, want we stoppen er ook een hoop geld in om het in stand te houden en dan moet je het niet aan de andere kant onderuit halen. Wij hebben een heel mooi motie met heel veel overwegingen, maar ik beperk mij tot het dictum. Dat is
110 namelijk een beleidsregel te ontwikkelen waarin recreatieve mogelijkheden binnen Natura 2000-gebieden en de randzones worden vastgelegd en daarbij uit te gaan van de Wet natuurbescherming en de provinciale verantwoordelijkheid om dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen. Dat is de eerste motie.

115 **Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 189-11 december 2023**
Beleidsregel recreatieve druk Natura 2000 beperken

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- 120
- *Natura 2000-gebieden zijn aangewezen om bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen om biodiversiteit te behouden;*
 - *Voor de Natura 2000-gebieden de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn van kracht zijn;*
 - *Beheerplannen voor Natura 2000-gebieden de verantwoordelijkheid van de provincie zijn;*
 - *De Ecologische Autoriteit in elk advies dat zij tot nu toe hebben gegeven voor Noord-Holland en in het bijzonder voor het Twiske heeft aangegeven de recreatieve drukte*
- 125 *verlagen als maatregel die zeker moet en kan genomen worden.*

Overwegende dat:

- *De natuur en de natuurlijke leefomgeving van vogels en andere diersoorten die in Natura 2000-gebieden leven zwaar onder druk staat;*
- 130 • *Stikstofdepositie niet de enige drukfactor is en elke drukfactor, zeker die van recreatieve activiteiten, een aanslag op de toch al kwetsbare natuur is;*
- *De Ecologische Autoriteit adviseert de recreatieve activiteit van wandelen en fietsen te beperken, laat staan de druk van festivals zal uitsluiten;*
- 135 • *Handhaving en toezicht bij recreatieve activiteiten, in het bijzonder bij festivals of vakantiehuizen, beperkingen kent en dat een reden kan zijn om dergelijke activiteiten, waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat deze verstorend voor de natuur zal zijn, te beperken;*
- *Provinciale Staten steeds opnieuw vragen heeft bij de mogelijkheden van recreatief gebruik in en rondom Natura-2000 gebieden zonder hier de druk op flora en fauna verder te vergroten;*
- 140 • *Een door Provinciale Staten vastgestelde beleidsregel, bijvoorbeeld in de OVNH, een democratisch kader biedt voor Gedeputeerde Staten voor hun bevoegdheid van het goedkeuren van beheerplannen over hoe om te gaan met recreatieve activiteiten in Natura-2000 gebieden en de randzones.*

145 *Verzoeken Gedeputeerde Staten:*

- Een beleidsregel te ontwikkelen, waarin recreatieve mogelijkheden binnen Natura-2000 gebieden en de randzones worden vastgelegd en daarbij uit te gaan van de Wet Natuurbescherming en de provinciale verantwoordelijkheid om dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen,

150 En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Remine Alberts (SP) en Ilona Haas (Partij voor de Dieren).

155 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): De tweede – u weet, ik ben heel efficiënt; dus ik doe hem er meteen achteraan – gaat over hetzelfde onderwerp. We roepen GS op in het gebiedsprogramma op basis van het advies van de Ecologische Autoriteit voor IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske recreatieve beperkingen in te voeren, waaronder sportvissen, festivals, campings en andere overnachtingsmogelijkheden vallen.

160 Mooi, hè?

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 188-11 december 2023
Laat natuur in Twiske natuur zijn

165 Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.
Constaterende dat:

- Natura 2000-gebieden zijn aangewezen om bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving te beschermen om biodiversiteit te behouden;
- Voor de Natura 2000-gebieden de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn van kracht zijn;
- Beheerplannen voor Natura 2000-gebieden de verantwoordelijkheid van de provincie zijn;
- De Ecologische Autoriteit in elk advies dat zij tot nu toe hebben gegeven voor Noord-Holland en in het bijzonder voor het Twiske heeft aangegeven de recreatieve druk te verlagen als maatregel die zeker moet en kan genomen worden.

175 Overwegende dat:

- De natuur en de natuurlijke leefomgeving van vogels en andere diersoorten die in Natura 2000-gebieden leven zwaar onder druk staat;
- Stikstofdepositie niet de enige drukfactor is en elke drukfactor, zeker die van recreatieve activiteiten, een aanslag op de toch al kwetsbare natuur is;
- De Ecologische Autoriteit adviseert de recreatieve activiteit van wandelen en fietsen te beperken, laat staan de druk van festivals;
- Handhaving en toezicht bij recreatieve activiteiten, in het bijzonder bij festivals of vakantiehuisjes, beperkingen kent en dat een reden kan zijn om dergelijke activiteiten, waarvan een redelijk vermoeden bestaat dat deze verstorend voor de natuur zal zijn, te beperken;
- Provinciale Staten steeds opnieuw vragen heeft bij de mogelijkheden van recreatief gebruik in en rondom Natura 2000-gebieden zonder hier de druk op flora en fauna verder te vergroten;
- In de evaluatie van het Natura 2000-beheerplan IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske 2016-2022 (Sweco) verstoring door recreatie ook al noemde, o.a. over de roerdomp waar Twiske landelijk gezien een belangrijk gebied voor is "Ook een verminderde verstoring door recreatie, met name in Vogelrichtlijngebied het Twiske, zou een positieve bijdrage kunnen hebben op de aantalsontwikkeling (de andere deelgebieden zijn minder toegankelijk voor recreanten, zodat verstoring daar in mindere mate een knelpunt zal vormen)";
- Is aangetoond dat de recente recreatieve activiteiten zeer verstorend zijn geweest voor in het gebied levende beschermde diersoorten.

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- In het gebiedsprogramma, op basis van het advies van de Ecologische Autoriteit, voor IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske recreatieve beperkingen in te voeren, waaronder sportvissen, festivals, campings en andere overnachtingsmogelijkheden vallen.

200 En gaan over tot de orde van de dag.

205 *Ondertekening: Remine Alberts (SP) en Ilona Haas (Partij voor de Dieren).*

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Beide moties maken onderdeel uit van de beraadslagingen. Zoals ik u al zei: aan het eind van de vergadering zullen we overgaan tot stemming.

210 Dan stel ik nu in de gelegenheid Statenlid Kostić om één, twee, drie, vier, vijf moties Vreemd te gaan toelichten en in te dienen tijdens deze vergadering. Gaat uw gang.

215 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Ja, dank u wel voorzitter. Ik hoop dat u mij toelaat om dit in één betoog te doen. Ik zal het zo kort mogelijk proberen te houden. Tegelijkertijd is dit mijn laatste vergadering en wil ik een aantal afscheidswaarden delen.

220 De **VOORZITTER**: Mag ik u één ding- Als u wel heel duidelijk per motie even het dictum wilt voorlezen, zodat de Staten weten- Ik neem aan dat er instemming bestaat dat we Statenlid Kostić een paar minuten geven om ook nog wat mooie dingen over u te zeggen.

225 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Zeker. Enthousiasme alom. Kijk, daar word ik blij van.

230 Ja, voorzitter, dit is mijn laatste bijdrage als Statenlid hier. Ik heb met heel veel plezier met iedereen hier samengewerkt, met heel veel inwoners in Noord-Holland en met mijn eigen team. We hebben heel veel samen doorstaan. We hebben viereneenhalf jaar geknokt voor een provincie die gezonder, socialer en diervriendelijker is. En al vroeg werd tegen mij gezegd – ik heb het vaker gezegd – Ines, je doet het goed, maar politiek is traag en je kunt toch niemand overtuigen. Voor mijn collega's en mensen thuis: laat je dat nooit wijsmaken, want anders komt er nooit verandering. Ik heb zelf ervaren dat het wel kan met onder andere 50PLUS, JA21, GroenLinks, D66 en nog vele anderen. Het kan wel, tot elkaar komen en van gedachten wisselen. En daarmee wellicht vandaag de VVD ook.

235 Ik wil vandaag afscheid nemen met vijf moties op een onderwerp dat ik belangrijk vind. Het beschermen van welzijn van mensen en het welzijn van andere dieren. Het welzijn van mensen wordt in onze provincie al decennia aangetast door de leiding van de vervuilende staalfabriek Tata Steel, de grootste vervuiler van Nederland. De overheid heeft decennialang weggekeken en deeltjes met Tata gesloten, terwijl Tata zich keer op keer niet aan afspraken hield. Hoewel er nu verbeteringen zijn, moeten we voorkomen dat we fouten uit het verleden herhalen. Daarvoor zijn er minstens drie zaken nodig.

240 1, maximale inzet op het afdwingen van naleving van voorschriften en wet- en regelgeving. We zien dat Tata al jaren regels schendt. De provincie heeft onder druk van omwonenden stappen genomen. In de laatste VTH-brief wordt gesproken over naleving bevorderen en praten met de directie. Maar bij Tata hebben we gezien dat alleen maar harde maatregelen helpen. Daarom is het belangrijk druk te blijven zetten en de OD te ondersteunen in het zoeken naar manieren om naleving door Tata sneller af te dwingen.

245 2, meer meten, continu, fijnmazig, gericht op de meest schadelijke stoffen, zodat we minder afhankelijk worden van de onbetrouwbare data van Tata. We weten al sinds de jaren zeventig dat Tata veel ziekmakende stoffen uitstoot, maar na al die jaren zijn we nog steeds voor veel informatie afhankelijk van het bedrijf zelf, waardoor Tata's claims niet onafhankelijk kunnen worden gecheckt.

250 En dan als laatste: win alsjeblieft het vertrouwen van die omwonenden terug.

255 En op die drie punten daarom dus de volgende moties. Motie 1, Kookgasfabrieken Tata Steel: naleving voorschriften afdwingen in plaats van bevorderen, samen met JA21, SP en Volt. Met het dictum: PS een overzicht te geven welke wet- en regelgeving precies afgelopen jaar is overtreden bij de kookgasfabrieken, naleving van de voorschriften van de kookgasfabrieken zoveel mogelijk af te laten dwingen in plaats van te bevorderen, hiervoor in het eerste kwartaal van volgend jaar een brief te sturen naar PS, en gaan over tot orde van de dag. De motie zegt 'zoveel mogelijk', omdat we natuurlijk wel binnen het juridisch mogelijke moeten blijven.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 190-11 december 2023

Kookgasfabrieken Tata Steel: naleving voorschriften afdwingen i.p.v. 'bevorderen'

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Overwegende dat:

- *Passages uit de VTH-brief november '23 over de kookgasfabrieken zijn:*
 - *"De recente toename in het aantal ongewone voorvallen (...);*
 - *"(...) worden er extra middelen ingezet richting het bedrijf om de naleving te bevorderen";*
 - *"(...) op management- en directieniveau gesprekken worden gevoerd over verbetermaatregelen en de uitvoering daarvan";*
 - *"de continue stofmonitoren van de kookgasfabrieken niet valide gekalibreerd bleken te zijn";*
 - *De metingen niet correct zijn uitgevoerd, omdat een bepaalde parameter gemeten had moeten worden conform de geldende meetnorm (en niet: berekend);*
 - *Metingen aan diffuse emissies nog steeds niet gedaan;*
- *Deze overleg-aanpak bij Tata Steel al decennia gaande is, het bedrijf echter aantoonbaar blijft vertragen, procederen, onjuiste informatie aanleveren en regels overtreden;*
- *Het doel van handhaving is dat het bedrijf de regels naleeft;*
- *De uitstoot van de kookgasfabrieken grote hoeveelheden zeer schadelijke en veelal kankerverwekkende stoffen naar de lucht betreft, met grote gezondheidsrisico's tot gevolg.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *PS een overzicht te geven welke wet- en regelgeving precies afgelopen jaren is overtreden bij de kookgasfabrieken;*
- *Naleving van de voorschriften voor de kookgasfabrieken zoveel mogelijk af te laten dwingen in plaats van te 'bevorderen';*
- *Hierover in het eerste kwartaal van volgend jaar een brief te sturen aan PS.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Ines Kostić (Partij voor de Dieren), Kelly Uiterwijk (JA21), Remine Alberts (SP) en Julia Schneemann (Volt).

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Dan motie 2: Meer onafhankelijk meten bij Tata, samen weer met JA21, SP en Volt. Verzoeken GS om te verkennen, desnoods met het Rijk, welke mogelijkheden er zijn om extra in te zetten op onafhankelijk, continu en fijnmazig meten van gevaarlijke stoffen bij Tata Steel op en buiten het terrein, waaronder het inzetten van extra juridisch geldende meetpunten waar gekeken wordt naar de belangrijkste schadelijke stoffen zoals PAK's, NO2 en SO2, over de opties in het eerste kwartaal van 2024 te rapporteren aan PS, en gaan over tot de orde van de dag.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 191-11 december 2023

Meer onafhankelijk meten bij Tata

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Overwegende dat:

- *De provincie sinds de jaren zeventig weet dat er veel schadelijke stoffen door Tata Steel worden uitgestoten;*
- *Er na decennia nog steeds geen fijnmazig en volledig meetnetwerk is opgebouwd dat zoveel mogelijk continue inzicht zou kunnen geven in de uitstoot schadelijke stoffen. Tata Steel kan onder andere hierdoor steeds beweringen doen over de reductie van uitstoot, zonder dat die onafhankelijk te controleren zijn door de provincie;*
- *De provincie op deze manier in grote mate afhankelijk blijft van de data van Tata, maar Tata Steel meermaals heeft laten zien dat ze niet blind te vertrouwen zijn;*
- *Er nu zes meetpunten van het luchtmeetnet in de IJmond staan, waarvan drie officiële juridische meetpunten zijn;*

- 320
- Voor het vertrouwen van de omwonenden en voor het goed kunnen handhaven (ook op eventuele maatafspraken) het belangrijk is te investeren in onafhankelijk, continu en fijnmazig meten;
 - Inmiddels bewezen is dat door de uitstoot van Tata mensen ziek kunnen worden.
- Verzoeken Gedeputeerde Staten:
- 325
- Te verkennen (desnoods met het Rijk) welke mogelijkheden er zijn om extra in te zetten op onafhankelijk, continu en fijnmazig meten van gevaarlijke stoffen bij Tata Steel (op en buiten het terrein), waaronder het inzetten van extra (juridisch geldende) meetpunten waar gekeken wordt naar de belangrijkste schadelijke stoffen zoals PAK's, NO₂ en SO₂;
 - Over de opties in het eerste kwartaal van 2024 te rapporteren aan PS.
- 330 En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Ondertekening: Ines Kostić (Partij voor de Dieren), Kelly Uiterwijk (JA21), Remine Alberts (SP) en Julia Schneemann (Volt).

- 335 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Tenslotte de laatste Tata-motie. Tata's claims zijn niet onafhankelijk te verifiëren. Dat benadrukt de noodzaak van onze eerdere motie. De Reclame Code Commissie oordeelde dat Tata's claim op vijftig procent reductie van de kankerverwekkende PAK's-stoffen niet kon worden onderbouwd. Vorig jaar is nog onze motie aangenomen. Die vroeg om een onafhankelijke toetsing van die claim van Tata. Maar GS dreigt zich nu bij de uitvoering van die
- 340 motie voornamelijk te gaan baseren op de cijfers van Tata Steel zelf, namelijk het elektronisch milieujaarverslag, terwijl we dat precies niet wilden met die motie. We weten dat zulke data niet betrouwbaar en niet volledig zijn, GS zegt dan: ja, maar we hebben dan geen andere bronnen waar we het overzicht van de PAK's vandaan kunnen halen. En dan zeggen wij: liever dan geen conclusies hierover, dan conclusies gebaseerd op de data van Tata. Anders wek je weer dat
- 345 wantrouwen en dat moeten we voorkomen. Daarom de laatste Tata-motie: Zorgvuldige check op claims van Tata, met JA21, SP en Volt. Verzoeken GS geen conclusies te trekken over de reducties PAK's op basis van de elektronische milieuverslagen van Tata Steel.

350 **Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 192-11 december 2023**
Zorgvuldige check op claims van Tata

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- 355
- Het RIVM dit voorjaar concludeerde dat de gemeten concentraties PAK's en metalen in de omgeving van Tata Steel 'ongewenst zijn voor de gezondheid van kinderen;
 - Er een motie bijna unaniem is aangenomen die vroeg om een onafhankelijke controle om te bepalen of Tata Steel de claim van de 50% reductie van kankerverwekkende PAK's over het hele terrein inderdaad heeft waargemaakt;
- 360
- GS zich in de uitvoering van de motie echter opnieuw voornamelijk gaat baseren op cijfers van Tata Steel zelf, te weten het elektronisch Milieujaarverslag (e-MJV), terwijl dit precies niet de bedoeling van de motie was;
 - Eerder is gebleken dat het e-MJV op zijn minst niet volledig is, er te weinig metingen zijn en diffuse emissies niet worden meegenomen;
 - Onlangs de Reclame Code Commissie oordeelde dat Tata de 50% reductie van PAK's niet kan claimen, omdat het bedrijf geen zicht heeft op de totale uitstoot van PAK's vanaf het Tata-terrein;
- 365
- Tata kan geen cijfers leveren over de PAK-uitstoot van de verouderde en lekkende kookgasfabrieken en PAK's die vrijkomen door opwaaiend stof van de kolenbergen.

Overwegende dat:

- 370
- Tata haar PAK-claim baseert op visuele inspecties op een klein deel van het terrein en op basis van een proef bij de Sinterfabriek. De OD heeft ter controle nog steeds geen aanvullende emissiemetingen hier van Tata gekregen;
 - De kookgasfabrieken volgens RIVM een grote bron zijn PAK's, maar juist de PAK-uitstoot van die fabrieken nog altijd niet goed in beeld is en ondertussen blijkt dat metingen daar
- 375
- niet correct zijn uitgevoerd en de stofmonitoren niet goed gekalibreerd;
 - Het onafhankelijk onderzoek dat de ODNZKG hier laat uitvoeren door SGS komt nog steeds niet goed van de grond;
 - Omwonenden door dit alles het vertrouwen kwijtraken;

- *Het daarom van groot belang is dat de provincie/OD heel zorgvuldig is in het verifiëren van de PAK-claim van Tata Steel en geen voorbarige uitspraken gaat doen op basis van voornamelijk de data van Tata Steel in de e-MJV's.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Geen conclusies te trekken over de reductie van PAK's op basis van voornamelijk de e-MJV's van Tata Steel.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Ines Kostić (Partij voor de Dieren), Kelly Uiterwijk (JA21), Remine Alberts (SP) en Julia Schneemann (Volt).

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Voorzitter, de laatste bundel moties gaat natuurlijk over het welzijn van de dieren. Er is vorig jaar een initiatiefvoorstel van de Partij voor de Dieren aangenomen om beter rekening te houden met dieren. In het coalitieakkoord wordt dierenwelzijn als een belangrijke waarde genoemd bij handelen en beleid van de provincie. Meerdere partijen hebben beloftes gedaan over dierenwelzijn. Maar wat heeft de provincie, deze partijen, tot nu toe laten zien voor de dieren? We zien alleen nog maar besluiten over het doden van tienduizenden dieren, van konijnen tot herten. En wij sponsoren evenementen, waar dierenwelzijn serieus in het gedrang is. Dat hoeven we niet te doen. Nu is het moment om te laten zien dat praatjes over dierenwelzijn geen gebakken lucht zijn. Ik was bij beide evenementen met dieren die de provincie sponsort. Ik heb het filmpje aan jullie gestuurd. Allemaal goede bedoelingen, geen twijfel over. Maar dierenwelzijn is meer dan alleen verzorging. Bij het ene evenement begon het met een paard die uit zijn mond bloedde. En anderen vertoonden stresssignalen. Bij het andere evenement was er veel lawaai met veel verschillende dieren, die elkaar niet kennen, bij elkaar. Een dikbil koe was wanhopig aan het loeien en schuimbekken. Een koe, doorgefokt op zoveel mogelijk spieren, dat de koe er zelf onder lijdt en niet meer natuurlijk kan bevallen. Niet voor niets is het fokken van deze koeien verboden in heel veel landen. Ook een duivenhouder die een eerlijk verhaal aan mij vertelde over de tentoongestelde rasduiven in tientallen kleine kooitjes. De duiven moeten echt bepaalde uiterlijke kenmerken hebben, zei hij. En als ze niet met de juiste kenmerken worden geboren, dan worden ze de nek omgedraaid. Beste collega's, dat is echt geen dierenwelzijn. Dat is hopelijk niet waar de Statenleden hier hun naam aan willen verbinden. Dierenwelzijn gaat niet om wat de mens leuk, mooi en nuttig vindt. Het gaat om de dieren. Daarom de motie Dierenwelzijn bij sponsoring serieus nemen, samen met SP. Verzoeken GS om bij beoordeling van dierenwelzijn bij evenementen zich te laten adviseren door onafhankelijke dierenwelzijnsorganisaties, niet verbonden aan de organisatie van het evenement, zoals Caring Vets, en hun oordeel te betrekken bij keuzes die worden gemaakt voor sponsoring, en gaan over tot de orde van de dag. Het is heel raar, voorzitter: we hebben de afgelopen vier jaar ook een discussie gehad over de invulling van dierenwelzijn en de provincie baseert zich steeds op het verslag van de evenementenorganisatie. Terwijl de enige logische keuze is te kijken naar dierenwelzijnsorganisaties. Die houden zich uitsluitend bezig met dierenwelzijn, geen economische plannen. Hetzelfde doen we namelijk als het gaat om mensenrechtenkwesties. Dan kijken we naar mensenrechtenorganisaties. Volgens mij zijn er heel weinig mensen hier die dan zeggen: wij negeren volledig de adviezen van mensenrechtenorganisaties als het gaat om mensenrechtenkwesties. En toch doen we dat met dierenwelzijn. Dat moet anders. Vandaar die motie.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 193-11 december 2023
Dierenwelzijn bij sponsoring serieus nemen

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- *Provinciale Staten via de motie dierenwelzijn hebben uitgesproken dat dierenwelzijn mee moet worden gewogen in het provinciaal beleid voor sponsoring van evenementen;*
- *De provincie op dit moment echter alleen nog uitgaat van de informatie van de gesponsorde (of te sponsoren) organisaties/evenementen;*
- *Dierenwelzijn volgens wetenschap meer is dan alleen goede verzorging, maar ook gaat over bijvoorbeeld de vrijheid om soorteigengedrag te kunnen vertonen, vrijheid van dwang en vrijheid van fysieke ingrepen die ten koste gaan van dierenwelzijn. Dit in lijn met adviezen van o.a. Caring Vets en de Raad voor Dieraangelegenheden;*

- *In het coalitieakkoord staat dat dierenwelzijn belangrijk is en dat de coalitie aandacht houdt voor Dierenwelzijn als belangrijke waarde in handelen en beleid. De provincie dit heel concreet kan laten zien bij Evenementensponsoring.*

Overwegende dat:

- *De provincie evenementen sponsorde waarbij niet alleen een zwaar bedreigd diersoort werd verkocht, maar ook het doorfokken van dieren op kenmerken die niet goed zijn voor dierenwelzijn wordt gepromoot. Dikbilkoeien, die bezwijken onder hun doorgefokte spiermassa, worden met trots getoond, terwijl in veel andere landen zoals Zwitserland dikbilkoeien verboden zijn;*
- *In de commissie in januari legde dierenarts Nicole de Schwartz van Caring Vets uitgebreid uit wat het probleem is met dierenwelzijn bij zulke evenementen*
- *Uitspraken van GS over een toets op dierenwelzijn vaag zijn en niets opleveren, aangezien de provincie ook stelde dat ze niets zelf met dierenwelzijn bij evenementen kan doen en dat dat aan de evenementenorganisatie zelf is;*
- *Het enige instrument dat de provincie wél in handen heeft, is de bevoegdheid om te besluiten om een evenement niet meer te sponsoren wegens bijvoorbeeld twijfels over dierenwelzijn. Daarbij is het dan van belang dat Gedeputeerde Staten worden geadviseerd door onafhankelijke dierenwelzijnsorganisaties, die begrijpen dat dierenwelzijn meer is dan alleen verzorging.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Bij beoordeling van dierenwelzijn bij evenementen zich te laten adviseren door onafhankelijke dierenwelzijnsorganisaties (niet verbonden aan de organisatie van het evenement) zoals Caring Vets en hun oordeel te betrekken bij keuzes die worden gemaakt voor sponsoring.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Ines Kostić (Partij voor de Dieren) en Remine Alberts (SP).

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): En dan als laatste motie, en in dat kader, Geen geld meer naar Jumping Amsterdam. Dierenwelzijnsorganisaties zien dat dit soort intensieve sport met paarden op het hoogste niveau leidt tot onnodige pijn en stress, van het dwingen van paarden in onnatuurlijke houdingen tot bidden die veel druk uitoefenen op de gevoelige paardenmond. De meeste paarden hebben na een wedstrijd letsel in de mond. Dan hebben we het nog niet eens over de wereld achter de schermen. De handel waarbij veel veulens en paarden leiden aan chronische stress, gedragsproblemen en aandoeningen van de maag en gewrichten. Daarom de motie Geen sponsoring van Jumping Amsterdam. Roepen het college van Gedeputeerde Staten op om Jumping Amsterdam voortaan niet meer te sponsoren, en gaan over tot de orde vandaag. En als je nu denkt 'ik heb niets met dierenwelzijn, maar ik vind het absurd dat zo'n elitair rijk event als Jumping Amsterdam gesponsord wordt met belastinggeld, er zijn genoeg mooie alternatieven', dan heb je ook groot gelijk en zou ik je willen uitnodigen om onze motie te steunen.

Motie Vreemd aan de Orde van de Dag 194-11 december 2023

Geen sponsoring voor Jumping Amsterdam

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- *In de commissie Leefomgeving d.d. 27 november '23 de concept uitgangspuntennotitie Evenementensponsoring 2024-2027 ter bespreking voorlag;*
- *Dierenwelzijn meer is dan alleen goede verzorging, maar ook gaat om over bijvoorbeeld de vrijheid om soorteigen gedrag te kunnen vertonen, vrijheid van dwang en vrijheid van fysieke of genetische ingrepen die ten koste gaan van dierenwelzijn;*
- *In het coalitieakkoord staat dat dierenwelzijn belangrijk is en dat de coalitie aandacht houdt voor dierenwelzijn als belangrijke waarde in handelen en beleid. De provincie dit heel concreet kan laten zien bij Evenementensponsoring.*

Overwegende dat:

- *Gedeputeerde Staten zeggen sponsoring te willen gebruiken als communicatiemiddel, o.a. vanuit de strategie om eigen reputatie en imago te willen verbeteren; Jumping Amsterdam komt nu mogelijk weer voor incidentele sponsoring in aanmerking.*

- *Onderzoek van Dier & Recht aantoont dat dit soort intensieve sport met paarden op het hoogste niveau leidt tot onnodig veel pijn en stress. Hierover heeft de organisatie ook eerder in de provincie ingesproken;*
- *Ook de onafhankelijke dierenartsencollectief Caring Vets eerder zowel per brief als via inspreken de provincie opriep om te stoppen met sponsoring van Jumping Amsterdam, juist omdat dierenwelzijn in het geding is;*
- *Het sponsoren van dit evenement dus niet bijdraagt aan de verbetering van de reputatie en imago van de provincie;*
- *Een meerderheid van PS de motie om dierenwelzijn mee te nemen bij de sponsoring van evenementen heeft aangenomen, maar de provincie uitgaat van verslagen van evenementen zelf in plaats van de onafhankelijke Caring Vets;*
- *Er genoeg evenementen zijn te sponsoren waar dierenwelzijn niet ter discussie staat en waar mensen uit zowel stad als platteland van kunnen genieten.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Jumping Amsterdam voortaan niet meer te sponsoren. En gaan over tot de orde van de dag.*

Ondertekening: Ines Kostić (Partij voor de Dieren en Remine Alberts (SP)).

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Ik rond af, voorzitter. Laten we mensen laten zien dat politiek niet traag en stug hoeft te zijn, maar dat er soms zaken zijn die de links of rechts overstijgen en we dan keuzes durven te maken. Aardig zijn kost ons allemaal niets, ook niet als het om dieren gaat. Dank u wel.

[Tafelgeroffel]

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ja, er mag best even getrommeld worden, want dit was de laatste bijdrage van Statenlid Kostić. En in stijl afscheid genomen met vijf moties Vreemd. Dank u wel. Daarmee wensen wij u wel heel veel succes in de Tweede Kamer.

Wensen nog andere partijen moties Vreemd in te dienen? Zo niet, aan het eind van deze vergadering zullen we daarover gaan stemmen.

Dan vraag ik of iemand nog over de gewijzigde agenda het woord wil. Kan ik daaruit afleiden dat u kunt instemmen met deze agenda zoals die hier voorligt? Dank.

2.a Beëdiging en installatie tijdelijk Statenlid fractie 50PLUS.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we nu bij agendapunt 2.a, de beëdiging en de installatie van het tijdelijk Statenlid van de fractie van 50PLUS. Overeenkomstig ons reglement heb ik een commissie Geloofsbrieven benoemd en dat is de heer De Boer van de VVD, de voorzitter is mevrouw Den Boer van de BBB en de heer Teeuwen van de BBB. Dan geef ik het woord aan de voorzitter van de commissie, mevrouw Den Boer, om aan te geven wat het besluit is van de commissie, het advies.

Mevrouw **DEN BOER** (BBB): Dank u wel, voorzitter. Ter voldoening aan uw opdracht hebben wij onderzocht de geloofsbrieven en de daarbij behorende bescheiden die het benoemd verklaarde tijdelijk lid, de heer Faassen, aan uw vergadering heeft toegezonden. Dat onderzoek heeft aangetoond dat blijkens het in gevolge artikel W7 tweede lid Kieswet aan PS toegezonden afschriften van de besluiten van de voorzitter van het Centraal Stembureau voor de verkiezing van de leden van PS van Noord-Holland van 11 december 2023 tot lid van PS benoemd is verklaard de heer Faassen, fractie 50PLUS. Wij stellen u dan ook voor hem als lid van Provinciale Staten van Noord-Holland toe te laten. Het lidmaatschap vervalt automatisch bij terugkeer van het tijdelijk ontslagen Statenlid. Verder heeft de commissie kennisgenomen van de nevenfuncties van de kandidaat. De combinatie van een Statenlidmaatschap met een nevenfunctie is altijd een punt van aandacht. Het is de verantwoordelijkheid van de Statenleden zelf om de integriteit te bewaken. Dank u wel.

- 555 De **VOORZITTER**: Dank u wel, mevrouw Den Boer. De commissie adviseert dus aan Provinciale Staten te besluiten de heer Faassen van 50PLUS toe te laten als tijdelijk lid van uw Staten. Verlangt iemand daarover het woord? Zo nee, dan is unaniem door u besloten de heer Faassen als tijdelijk lid van Provinciale Staten toe te laten. Dan ontbind ik de commissie van Geloofsbrieven en ik dank de leden voor hun verrichte werkzaamheden.
- 560 En dan zijn we nu toegekomen aan het beëdigen van de heer Faassen. Zoals u al weet, mevrouw Van der Helm heeft mij verzocht haar tijdelijk ontslag te verlenen conform artikel X10 tweede lid van de Kieswet. Ik heb dat ontslag inmiddels verleend. Haar lidmaatschap zal dus tijdelijk wordt opgevolgd door de heer Faassen van 50PLUS. Deze installatie is nu aan de orde. Ik wil de heer Faassen verzoeken naar voren te komen en in het midden van de zaal te gaan staan. Ik verzoek u
- 565 allen te gaan staan.
- Geachte heer Faassen, ik stel u thans in de gelegenheid om de verklaring en belofte in mijn handen af te leggen en ik verzoek u, als ik straks uw naam noem, uit te spreken de woorden 'dat verklaar en belooft ik'. Maar ik zal eerst de formule van de verklaring in de belofte voorlezen.
- 570 Ik verklaar dat ik, om tot lid van Provinciale Staten benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven op beloofd. Ik verklaar en belooft dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik belooft dat ik
- 575 getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van Provinciale Staten naar eer en geweten zal vervullen. De heer Faassen.
- De heer **FAASSEN** (50PLUS): Dat verklaar en belooft ik.
- 580 De **VOORZITTER**: Dan wens ik u alle geluk toe met uw Statenlidmaatschap. En zoals gebruikelijk vraag ik de Statenleden nog even te wachten, dan feliciteer ik u en kunnen we een fotootje maken. En natuurlijk de bekende bos bloemen erbij. Daarna schors ik de vergadering voor een paar minuten om u even te feliciteren.
- 585 *[Applaus]*
- De **VOORZITTER**: Ik schors de vergadering voor enkele minuten.
- Schorsing 10.30 tot 10.34 uur.*
- 590 **2.b Actualiteiten (onder voorbehoud van instemming Provinciale Staten).**
- De **VOORZITTER**: Mag ik de Statenleden verzoeken weer plaats te nemen in de bankjes? Dan heropen ik nu de vergadering en ben ik beland bij agendapunt 2.b, Actualiteiten onder voorbehoud van instemming uiteraard. Er zijn geen actualiteiten ingediend.
- 595 **3. Lijst geheimhouding PS.**
- De **VOORZITTER**: Agendapunt 3, Lijst geheimhouding PS. Bij de hamerstukken, punt 8.b, is een voordracht gepubliceerd voor het opheffen van geheimhouding voor twee punten van de lijst geheime stukken. Dat is vanmorgen ook in het Presidium besproken. Die komt aan de orde bij de hamerstukken 8.b. Er zijn verder geen opmerkingen over de lijst ontvangen. Verlangt iemand daar nog het woord over? Zo niet, dan stel ik voor de lijst voor kennisgeving aan te nemen.
- 600 *De Lijst geheimhouding PS is voor kennisgeving aangenomen.*
- 605 **4. Vaststelling notulen en besluitenlijst van de Statenvergaderingen van 6 en 13 november 2023.**
- 610 De **VOORZITTER**: We zijn bij agendapunt 4, vaststelling notulen en besluitenlijst van de vergaderingen van 6 en 13 november. Op verzoek van de fractie van de VVD zijn er in de notulen van 6 november bij agendapunt 10 een paar wijzigingen doorgevoerd in de bijdrage van de heer

Terwal. Verder zijn door de griffie geen op- of aanmerkingen ontvangen. Verlangt iemand daar nog het woord over? Dan zijn de notulen en de besluitenlijst met deze wijzigingen vastgesteld.

De notulen en de besluitenlijst van de Statenvergaderingen van 6 en 13 november 2023 zijn vastgesteld met inachtneming van wijzigingen in de notulen van 6 november 2023 onder agendapunt 10.

5. Vaststelling Strategische Statenagenda.

De **VOORZITTER**: Agendapunt 5, dat is de vaststelling van de Strategische Agenda. Zoals u weet, is die nog niet beschikbaar. Naar verwachting zal dat begin volgend jaar zijn. Tot dat moment zijn er doorkijkjes gegeven voor het komende kwartaal. Die zijn ter kennisname bij de vergaderstukken gepubliceerd. Verlangt iemand daar nog het woord over? Zo niet, dan stel ik voor deze doorkijkjes naar het komende kwartaal voor kennisgeving aan te nemen.

De Strategische Statenagenda is voor kennisgeving aangenomen.

6. Vaststelling lijst ingekomen stukken.

De **VOORZITTER**: Agendapunt 6, de vaststelling van de lijst van ingekomen stukken. Er zijn door de griffie geen op- of aanmerkingen vanuit uw Staten ontvangen. Verlangt iemand het woord daarover? Dan is wat dat betreft de afdoening van de brief conform het voorstel van het Presidium.

De afdoening van de brief is conform het voorstel van het Presidium.

7. Vaststelling voortgangslijst van moties.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar de Voortgangslijst, agendapunt 7, van de moties. Daar zijn ook door de griffie tot op heden geen opmerkingen over de lijst moties ontvangen. Verlangt iemand het woord? Dan stel ik voor de lijst vast te stellen.

De voortgangslijst van moties is aldus vastgesteld.

8. Voorlopig aangemerkt als hamerstuk.

8.a Ontslagbesluit plaatsvervangend bestuur Randstedelijke Rekenkamer (VD-74).

8.b Opheffing geheimhouding van twee punten geheime stukkenlijst PS (VD-62).

8.c Wijziging subsidieverordening Fractiebijdragen Noord-Holland 2015 (VD-73).

8.d Zienswijze PS op gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling siteholderschap Werelderfgoed Hollandse Waterlinies (VD-60).

8.e Verordening grondwateronttrekkingsheffing 2024 (VD-67).

8.f Nazorgfonds begroting en tarieventabel 2024 gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland (VD-68).

8.g Wijziging gemeenschappelijke regelingen recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland (VD-69).

8.h Zienswijze PS op financiële verordeningen recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland (VD-70).

8.i Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2023 (VD-72).

8.j Kaderstelling rechtmatigheidsverantwoording (VD-71).

8.k Zienswijze PS op de wijziging gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJ-VD-64).

De **VOORZITTER**: Dan zijn we bij agendapunt 8, de hamerstukken. Het Presidium adviseert in te stemmen met de hierna te noemen voordrachten en deze als hamerstuk te behandelen. Dat is 8.a, het ontslagbesluit plaatsvervangend bestuurd Randstedelijke Rekenkamer, voordracht 74. 8.b, de opheffing geheimhouding van twee punten van de geheime stukken lijst PS, voordracht 62. 8.c, de wijziging van de subsidieverordening fractiebijdrage Noord-Holland 2015, voordracht 73. 8.d, dat is de zienswijze PS op de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling siteholderschap Werelderfgoed Hollandse Waterlinies, voordracht 60. 8.e, verordening grondwateronttrekkingsheffing 2024, voordracht 67. 8.f, dat is het Nazorgfonds van onze

begroting en tarieventabel 2024 gesloten stortplaatsen provincie Noord-Holland, voordracht 68. 8.g, de wijziging van de Gemeenschappelijke Regelingen recreatieschappen Alkmaarder- en
675 Uitgeestermeer, het Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland, voordracht 69. En 8.h, dat is de zienswijze PS op financiële verordening recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer, het Groengebied Amstelland, Spaarnwoude en Twiske-Waterland, voordracht 70. Hebben we 8.i, dat is de Verordening systematische toezichtinformatie Noord-Holland 2023, voordracht 72. 8.j, de kaderstelling rechtmatigheidsverantwoording, voordracht 71. En in deze
680 vergadering toegevoegd 8.k, de zienswijze PS op de wijziging Gemeenschappelijke Regeling omgevingsdienst IJmond, voordracht 64. Verlangt iemand daar hoofdelijke stemming over of een stemverklaring of aantekening? Zo niet, dan zijn de besluiten behorende bij de punten 8.a tot en met 8.k aangenomen.

685 **9. Programma Natuurnetwerk 2024 (VD-63).**

De **VOORZITTER**: Dan zijn we beland bij agendapunt 9. Dat is het Programma Natuurnetwerk 2024, voordracht 63. Het Programma Natuurnetwerk, PNN ook wel afgekort, wordt met de komst van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied uitgebreid met opgaven op het gebied van water,
690 bodem en klimaat. Het programma sluit aan bij de gebiedsgerichte werkwijze die vanaf 2020 is ingezet en krijgt steeds meer vorm ook in de verschillende gebieden. Het Programma Natuurnetwerk en haar opvolger worden jaarlijks geactualiseerd en ter besluitvorming aan Provinciale Staten voorgelegd.

695 De volgende sprekers hebben zich bij mij gemeld: dat is de heer Dessing van Forum voor Democratie, mevrouw Schneemann van Volt, mevrouw Bakker van de VVD, de heer Van Tiggelen van de PVV, de heer Leerink van de PvdA, mevrouw Koning van het CDA, mevrouw Alberts van de SP, de heer Klein van de ChristenUnie, mevrouw Jansen van D66, de heer Vendrig van de BBB, Statenlid Van Wijnen van GroenLinks, en de heer Mantel van JA21. Dan geef ik als eerste het
700 woord de heer Dessing van- Partij voor de Dieren, mevrouw Haas komt er nog even bij te staan. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Dessing van Forum voor Democratie.

Eerste termijn Provinciale Staten

705 De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter, dank u wel. Er wordt nog even een motie geprint. Dus ik hoop dat die snel nog even straks deze kant op komt, maar dat zal vast goed komen. Ik zag mijn medewerker al naar de printer toelopen.

Voorzitter, het Programma Natuurnetwerk 2024 is de laatste in deze vorm en gaat straks op in het PPLG. En dat betreurt onze fractie. We hebben dit uitgebreid toegelicht tijdens de
710 behandeling in de commissie waar ik korthedshalve naar verwijs. Een slecht programma wordt namelijk een nog slechter programma. Waar in dit PNN de focus nog ligt op de afronding van NNN-gebieden en de aanpak van het zogenaamde stikstofprobleem komt er straks een koppeling met meerdere opgaven, waar nu al op wordt voorgesorteerd en die ons doet vrezen voor de inhoud van dit PPLG. Namelijk natuur en stikstof, water en bodem, klimaat en bodemdaling,
715 landbouw en recreatie.

Voorzitter, hoe halen we het toch in ons hoofd om natuur te definiëren als ‘gewenste natuur’, bedacht achter een bureau in Den Haag om een afdeling in Brussel tevreden te stellen met
720 stikstof als een totaal onnodige, zelfgekozen, beknellende factor, waarbij stikstof door de minister zonder kennis van zaken zelfs wordt bestempeld als een verstikkende teken, terwijl die tekentafelnatuur ons volgens bizarre regels en het onwerkbaar AERIUS-rekenmodel vastlegt in een Gordiaanse knoop waaruit we niet meer dreigen te ontsnappen. En dit alleen maar omdat de toenmalige minister van Landbouw in september 2003 de kritische depositiewaarde een-op-een heeft gekoppeld aan de kwetsbaarheid van een Natura 2000-gebied, waardoor één
725 konijnenkeutel per vierkante meter hierdoor een onaanvaardbare modelmatige overschrijding van de stikstofdepositie op zou leveren, waardoor tientallen boeren straks gedwongen onteigend kunnen worden. Totaal stupide beleid en een politieke blunder van jewelste, waar we nu nog de wrange vruchten van plukken.

730 En waarvoor eigenlijk? De natuur floreert. Volgens de cijfers uit de gebiedsinformatieformulieren van het ministerie zelf nota bene is de natuur voor ruim tachtig procent in goede of zelfs uitstekende staat en is stikstof een te verwaarlozen factor als oorzaak van eventuele

vermindering van de staat van de natuur. Omdat het hele stikstofbeleid is opgetuigd om de habitats in het tekentafelnatuurgebied van een Natura 2000-gebied van hun vermeende ondergang te redden, en dus te beschermen, is het van belang om de stand van de natuur in die gebieden dus goed te bekijken. Henri Prins, emeritus onderzoeker van de Universiteit van Wageningen, heeft recent de toestand van de Nederlandse habitats onderzocht. En wat blijkt? De algehele conditie van de Natura 2000-gebieden is positief. 81 procent van de typische soorten uit de habitatrichtlijn is de afgelopen twintig jaar stabiel gebleven of in populatie toegenomen. En kijkend naar de afgenomen soorten komt dit hoofdzakelijk door verdroging of ziekten en andere natuurlijke selectie. Stikstof blijkt een marginale factor bij verslechtering van de habitat. Van de 521 onderzochte soorten is dit alleen het geval bij, en ik citeer: "het doorgroeit fonteinkruid, het gewoon trapmos, de kommavolinder, de kleine heidevlinder, de tapuit en het vetblad. Dit zijn veelvoorkomende soorten elders in Europa en staan niet geboekt als zeldzame of uitstervende habitat. Uit informatie die de Nederlandse regering zelf bij de Europese commissie aanlevert, kunnen we daarnaast concluderen dat er geen enkel verband is tussen het overschrijden van de kritische depositiewaarden en de staat van de instandhouding van de habitat en daarmee de staat van de natuur." Voorzitter, hiermee is het faillissement van dit uitermate kostbare uitvoeringsprogramma Natuurnetwerk Nederland in een notendop uitgelegd en daarmee ook de noodzaak tot de uitvoering van dit programma wat ons betreft vervallen.

Eigenlijk zou ik mijn betoog hier dus kunnen stoppen, maar Forum voor Democratie wil graag komen met een oplossing en een boodschap aan Den Haag en via Den Haag ook aan Brussel via u, Gedeputeerde Staten.

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, toch even, voorzitter, want u meldt niet voor het eerst dat u het idee heeft dat stikstof geen probleem is en dat de natuur in prima conditie is. Desalniettemin heeft een rechter ons natuurlijk teruggefloten en zorgt de hele stikstofproblematiek ervoor dat half die provincie op slot zit. Ook als het gaat om wonen, maar ook als gaat om de vergunningverlening voor PAS-melders, et cetera. U kunt nu zeggen 'ik geloof er allemaal niet in, het is niet mijn probleem', maar we zitten wel met de werkelijkheid dat de halve provincie op slot zit en we dus niet die belangrijke maatschappelijke zaken kunnen realiseren. Wat is uw antwoord daar dan op? Ik zou het wat vervelend vinden als we allemaal hier met lege handen blijven staan, omdat u uw eigen geloof heeft in dit geval.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter, dank voor deze vraag. Dat geef mij de gelegenheid om aan te geven- Ik hoorde meerdere keren het woord 'geloof' noemen door de Partij van de Arbeid. Wat ik hier heb gezegd, is geen geloof. Wat ik hier heb aangegeven, zijn keiharde feiten. En die feiten leiden tot een hele andere conclusie dan het feit dat er een stikstofcrisis zou zijn. Maar het feit dat wij ons als Nederland hebben vastgelegd in die fuik, waardoor we in de nesten zijn geraakt, is iets wat we zelf hebben gecreëerd. Ik heb het zelf aangegeven ook in een speech. De keuze van de minister toentertijd door stikstof bepalend te laten zijn voor de habitatsoorten heeft ervoor gezorgd dat Nederland stikstof bepalend heeft gemaakt en dat daardoor op slot is gegaan. Dat hoeven we niet te doen; we kunnen daar ook weer uit. Maar omdat we het hebben gedaan, kan de rechter - waar belangengroeperingen dus uiteindelijk naar de rechter gaan - dan niet anders zeggen van, ja, dit is, Nederland, waar jullie je aan hebben gecommitteerd. Dit is wat jullie in wetgeving hebben vastgelegd. Als jullie dit hebben vastgelegd, ja, dan is dit de consequentie. Mijn pleidooi is: we hoeven ons daar niet op vast te leggen. De Stikstofwet kan worden teruggedraaid. We kunnen via Den Haag naar Brussel met een heel andere boodschap en dan kunnen we zorgen dat de staat van de natuur - daar kom ik straks in mijn betoog op terug - op een goede, veel goedkopere manier wel behouden blijft.

De heer **LEERINK** (PvdA): U bent het dus met me eens dat we in de penarie zitten en dat de boel in Noord-Holland op slot zit. En uw alternatief is: we gaan via Den Haag naar Brussel. Hoe lang denkt u dat dat gaat duren?

De heer **DESSING** (FvD): Net als ik zal de heer Leerink ongetwijfeld weten dat de molens in Den Haag zeer langzaam draaien, maar daar gaat het mij niet om. Het gaat mij erom dat we onszelf in een fuik hebben gewerkt, dat we ons in de nesten hebben gewerkt en dat we nu eindelijk eens een keer zouden moeten kijken naar: wat is nou het structurele probleem? Wat is nou de basis waarom we in deze situatie terecht zijn gekomen? En laten we nou eens één keer die discussie

voeren en ook proberen om die fout, die toen in 2003 gemaakt is, om die terug te draaien. Dat is mijn boodschap.

795 De heer **LEERINK** (PvdA): Tot slot. Ik deel uw analyse niet, maar ik concludeer wel dat ook uw oplossing er niet toe leidt dat er ook, los van het feit dat de natuur niet geholpen wordt, maar ook niet dat er een oplossing komt voor de woningbouw en voor al die andere zaken die op dit moment in het slop zitten. Uw alternatief is: we gaan via Den Haag naar Brussel. Dat gaat jaren en jaren en jaren duren. Dus dan moet u ook zo eerlijk zijn, denk ik, om dat gewoon te erkennen: 800 onze oplossing is gewoon jaren stilstand. Wij kiezen daar niet voor, u wel. Ja, dat is dan een verschil in opvatting.

De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter, daar wil ik toch nog even op reageren, want het kan heel simpel: één briefje naar Brussel vanuit Den Haag is voldoende. We hoeven niet mee te doen. We 805 hebben ons als Nederland hieraan gecommitteerd, maar we hebben ons in die stikstoffuik, zelf in de nesten gewerkt. En ik kom straks in mijn betoog erop terug wat mijn alternatief is, wat het alternatief is van Forum voor Democratie, en hoe we op een heel simpele manier volgens de regels van de Habitatrictlijn de natuur op een goede manier in stand kunnen houden zonder afhankelijk te zijn van de stikstofklem. Dus als u het goed vindt, voorzitter, zal ik in dat kader 810 mijn betoog vervolgen.

En dan maak ik even van de gelegenheid gebruik om alvast de motie van mijn- Dank u wel. Aan te nemen, die ik straks aan u ga voorlezen.

815 Goed, ik was gebleven bij dat ik eigenlijk mijn betoog hier dus kunnen stoppen. Maar Forum voor Democratie wil graag komen met een oplossing en met een boodschap aan Den Haag. En via Den Haag ook aan Brussel via u, Gedeputeerde Staten. De kritische depositiewaarden zijn ondeugdelijk, niet wetenschappelijk onderbouwd en zijn een ongeschikte methode voor het bepalen van staat van de natuur. De KDW's moeten dus van tafel. Hiermee vervalt tevens het 820 AERIUS-model dat als ondeugdelijk rekenmodel geldt. Deze moet dus zeer zeker ook van tafel. Wat dan wel? Het natuurbeleid moet worden gebaseerd op de reële, empirische, waargenomen toestand van de natuur. We koesteren en beschermen de natuur als geheel en staren ons niet blind op één enkele soort die ons in die stikstofklem helpt. Dus de natuur als geheel. Zet in op lokale beheermaatregelen zonder focus op stikstof of op een enkele soort en herstel de natuur 825 als geheel, zoals dat volgt uit de Habitatrictlijn. Dus met focus op de twintig procent die wel aandacht behoeft. En geen tekentafelnatuur. Laat de natuur haar natuurlijke gang gaan zonder kunstmatige ingrepen, zoals het kappen van bomen voor stuifduinen. En dit natuurbeleid is prima te verdedigen, mocht de EU moeilijk gaan doen, Het is namelijk volgens hun eigen Habitatrictlijnen. En de 115 miljoen euro, die met dit PNN gemoeid gaat, kan onzes inziens veel 830 beter worden besteed in een tijd waarin de aanstaande provinciale uitgaven de komende jaren zullen groeien op met name de kerntaak mobiliteit en bereikbaarheid. Realistisch natuurbeleid zal ons daarbij veel en veel minder gaan kosten. En daarom komen wij, voorzitter, met de volgende motie. Motie Aandringen op radicale koerswijziging van landelijk stikstofbeleid. Ik zie dat er een oude versie is geprint. Dus ik moet u straks even verzoeken om straks de juiste titel te 835 noemen.

De **VOORZITTER**: U heeft nog een tweede termijn straks.

840 De heer **DESSING** (FvD): Ja, precies.

De **VOORZITTER**: Dan kunt u hem daar ook indienen.

De heer **DESSING** (FvD): Dat ik hem dan indien? Ja.

845 De **VOORZITTER**: Ja, dat kan ook.

De heer **DESSING** (FvD): Dat kan ook. Laten we dat dan even doen. Dan doen we het even ordentelijk. Dan zal ik wel even mijn betoog, los van de motie, afmaken.

850 Voorzitter, ik heb het vaker gezegd in deze Staten: laten we nu eens één keer kijken naar wat Den Haag van ons vraagt en laten we ons daarbij afvragen of wij die doele uitvoeringsinstantie willen zijn of dat wij nu in het belang van de natuur en van de landbouw in deze provincie willen opstaan en ons durven op te stellen als die gallische provincie in dit land van onrealistische dictaten. Het kan gewoon. Laten we het dan ook gewoon eindelijk eens een keer doen. Ik roep u
855 allen op om hierin mee te gaan en dan onze motie – die ik dus nog eventjes als een klifhanger zal vasthouden – voor een realistisch natuurbeleid om die te steunen. Ik dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan geef ik het woord aan mevrouw Schneemann van Volt.

860 Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Dank u wel, voorzitter. In tegenstelling tot mijn voorganger is Volt wel tevreden met het feit dat volgend jaar de plannen voor het PPLG en PNN gecombineerd gaan worden. Een integrale aanpak is namelijk nodig bij het verbeteren van de staat van de natuur en het aanpakken van de stikstofproblematiek. We hopen ook dat hier dan een visie op de landbouwtransitie in verwerkt gaat worden, want zonder een toekomstbestendige visie op de
865 landbouw en op andere industrie is het moeilijk om langetermijnplannen te maken voor het beheren van de natuur. Daarnaast zijn we het de ondernemers van Noord-Holland verschuldigd om duidelijkheid te geven over de toekomst, zodat ook zij rekening kunnen houden met de kaders van de toekomst. Niet vooruitschuiven, maar vooruitdenken.

870 Dan naar het PNN zelf. Het is Volt nu onduidelijk of waterbeheer wel of geen onderdeel van dit plan is. Enerzijds geeft GS aan dat water en natuur op elkaar inwerken en daarom meegenomen wordt. Anderzijds wordt er gezegd dat de Kaderrichtlijn Water geen onderdeel is van natuurbeheer. Dat is verrassend, want de kwaliteit van het water is een van de rode lijnen door het PNN. In bijna alle gebieden die worden besproken in het PNN wordt beschreven dat de
875 waterkwaliteit extra aandacht nodig heeft. Maar het is niet altijd duidelijk hoe dit aangepakt gaat worden. Daarnaast mist ook een aanpak om te voorkomen dat de waterkwaliteit verder verslechtert. Daarom vragen we aan GS in welke richting er wordt gedacht om de waterkwaliteit niet verder te laten verslechteren.

880 Dan nog voor PFAS. Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat GS geen mogelijkheden ziet om PFAS in het duingebied van Noord-Kennemerland op te ruimen. Toch weten we dat PFAS een heel groot probleem is. Het is voor Volt ook nog onduidelijk waar PFAS precies in de Noord-Hollandse bodem zit. Uit de antwoorden op onze schriftelijke vragen blijkt dat er in Q1 van volgend jaar een brief komt met een update over PFAS in Noord-Holland. We willen GS twee
885 vragen stellen over deze brief. Ten eerste, wordt er in deze brief aandacht besteed aan waar in Noord-Holland PFAS in de grond zit? Ten tweede, wordt er in deze brief aan oplossingsrichtingen gedacht? Afsluitend over PFAS: we willen GS graag ook complimenteren dat het in Europa pleit voor een totaalverbod op PFAS, want dat is uiteindelijk de enige manier om ervan af te komen.

890 Tot slot, we zijn blij dat er tijdens de begrotingsbespreking een motie is aangenomen voor budget voor het meerjarig natuurbeheer. Toch maakt Volt zich ook zorgen, met name omdat er geen zekerheid is over de bijdrage van het Rijk en bijvoorbeeld of het Transitiefonds gebruikt kan worden. We moeten er met elkaar alert op zijn dat de doelen voor natuur en stikstof blijven staan. Niet alleen omdat dat belangrijk is voor een gezonde provincie, maar laten we vooral niet
895 vergeten dat we ook aan Europese wet- en regelgeving moeten voldoen. We hebben ons gecommitteerd aan deze wet- en regelgeving en we kunnen daar niet zomaar van afwijken. We kunnen natuurlijk niet alleen maar profiteren van de lusten van de EU, maar we moeten ons ook aan de afspraken houden die we daarbij gemaakt hebben. Dat vragen we van andere lidstaten, maar het zou ons sieren als we dat zelf ook blijven doen. Daarbij, natuur houdt zich niet aan
900 grenzen. Dus een Europese aanpak is noodzakelijk. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan is het woord aan mevrouw Bakker van de VVD. Als ik wel geïnformeerd ben, is het uw maidenspeech. Mooi, op deze laatste PS van het jaar 2023. Het woord is aan mevrouw Bakker.

905 Mevrouw **BAKKER** (VVD): Nu ga ik natuurlijk iedereen met ‘beste’ aanspreken, net zoals in de Tweede Kamer. Nee, zonder gekheid.

Geachte aanwezigen, wat een voorrecht om als volksvertegenwoordiger jullie te mogen toespreken in de huidige tijd. Met twee oorlogen dichtbij Europa staat onze vrijheid in een ander licht. Namelijk dat wij ons bewust moeten zijn en blijven van onze rechtsstaat met onze verworvenheden. Recent hebben wij allen een bezoek aan Texel mogen brengen, een eiland waar mijn roots liggen. Ik wil jullie graag meenemen met een verhaal over een heel klein stukje familiegeschiedenis.

Texel was een eiland waar in de Tweede Wereldoorlog veel Russen zaten, Georgiërs, en die vochten aan de zijde van de geallieerden. Aan het einde van de oorlog, begin '45, werd op Texel nog zwaar gevochten, waarbij de geallieerden versterking nodig hadden. Texel was daarom het vertrekpunt voor een barre tocht aan koningin Wilhelmina in Londen met een verzoek om hulp voor de geallieerden op Texel. Hulp voor de Georgiërs dus. Mijn opa Jan Bakker was kapitein van deze missie. Hij voer samen met anderen met de reddingsboot van de Koninklijke Nederlandse Reddingmaatschappij 26 uur op zee naar de Engelse kust. Daarna reisden ze nog drie dagen over land om de situatie op Texel persoonlijk onder de aandacht in Londen te brengen bij Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana. Prins Bernhard was op dat moment in Reims, maar hij was wel het boegbeeld voor de Engelandvaarders. Die Engelsen vertrouwden de Engelandvaarders vaak niet, want die rare snuiters met een boot, die konden ook spionnen zijn. Deze Texelaars werden daarom op hun tocht naar Londen regelmatig vastgezet en ondervraagd. Na totaal vier dagen werd Londen bereikt en wordt er door de Engelandvaarders met Koningin Wilhelmina en Prinses Juliana gesproken, na eerst een warm bad, sigaretten, koffie met cake en sandwiches. De ontvangst voor alle Engelandvaarders. De roep om hulp wordt door de koningin en prinses zeer serieus genomen en de voorbereidingen voor de versterking werden getroffen. Uiteindelijk ging deze operatie toch niet door, omdat na overleg met Prins Bernhard in Reims de afspraken over de voedseldroppings boven Nederland in gevaar gebracht zouden worden. Er is op Texel overigens een groot Georgisch kerkhof dat herinnert aan de vele verliezen in die tijd. Ik vraag mij altijd af hoe dat geweest moet zijn: 26 uur op open zee met enkel een kompas en maar één doel voor ogen. En dan ook nog vastgezet worden, omdat je ook een spion had kunnen zijn. Reden te meer om te koesteren waar we vandaag de dag zijn in onze Nederlandse rechtsstaat. Dat we in vrijheid onze keuzes mogen maken, wie wij zijn op basis van gelijkwaardigheid, wat we willen doen, hoe we ons bedrijf willen inrichten. Ik sta aan de lat om mijn verantwoordelijkheid te nemen en het maximale eruit te halen, met mijn opa in het achterhoofd. Want ook in deze Statenzaal mag ik gerust zeggen: die oversteek naar Londen heeft hij ook voor mij gemaakt.

[Tafelgeroffel]

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En nu komt u aan de inhoudelijke bijdrage.

Mevrouw **BAKKER** (VVD): Zeker.

Allereerst is de VVD ook tevreden dat het NNN opgenomen zal worden in het PPLG. Voor de commissievergadering van 20 november had ik namens de VVD al vragen gesteld over de financiering door het Rijk. Die zitten bij de technische beantwoording. Zoals bekend is de geldstroom vanuit het Rijk op dit moment onzeker en in ieder geval stukken lager dan aangevraagd door Noord-Holland. De gedeputeerde heeft aangegeven op welk moment de Staten geïnformeerd worden. In ieder geval wil GS de gebiedsprocessen laten doorlopen en ook de projecten die reeds in uitvoering worden genomen. Het kenmerk van een gebiedsproces is een onzekere uitkomst. Alvorens projecten concreet in uitvoering worden genomen, wil de VVD meer grip op het risico in geval de benodigde financiering vanuit het Rijk uitblijft. Kan de gedeputeerde toezeggen dat bij de lopende gebiedsprocessen er goedkeuring gevraagd zal worden aan PS alvorens de projecten in uitvoering worden genomen?

De **VOORZITTER**: Ik dacht bijna dat u gelijk antwoord wil hebben. U keek zo naar GS. Had u dat ook? Dank. Dan ga ik naar de heer Van Tiggelen van de PVV.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Dank u wel, voorzitter. Niets is blijvend, behalve verandering. Klimaat en natuur veranderen voortdurend. Een stabiel klimaat is al 4,6 miljard jaar onmogelijk gelet op de waslijst aan invloeden die erop zijn. De natuur past zich de voortdurend aan en kan ook niet anders dan veranderen. Het huidige, tijdelijke, afnemende CO₂-tekort leidt nu eenmaal tot vergroening van onze planeet. Slecht nieuws voor de liefhebbers van stuifzand. Sorry.

- 970 Totalitaire krachten willen niet alleen de mens elke vorm van vrijheid ontnemen, maar ook de natuur. Wanneer de ongehoorzame natuur ergens bomen laat groeien waar het niet gewenst is, worden die gekapt. Dat zal ze leren. Dat daarmee nogal wat natuurleefgebied verdwijnt, dat raakt ze niet. Maar nu een van de meest bijzondere natuurgebieden van Nederland, de Noordzee, een groot industrieterrein dreigt te worden, maakt het college zich enorm druk om het realiseren van tekentafelnatuur in de provincie. Best ironisch eigenlijk ergens. Maar een glimlach kan snel van
- 975 het gezicht, want het is natuurlijk van de zotte dat hiervoor bijna tweehonderd miljoen euro wordt uitgetrokken en dat de prognose is dat voor de realisatie van het NNN een budget van meer dan 469 miljoen euro nodig is. U hoort het goed, voorzitter: bijna een half miljard euro. Voorzitter, en dat is ten dele voor een niet bestaand stikstofprobleem. Dat heb ik de gedeputeerden en collega-Statenvollederen proberen duidelijk te maken tijdens de
- 980 commissievergadering op 20 november jongstleden met een simpele berekening met de conclusie dat de totale ammoniakuitstoot van de agrarische sector in de provincie uitkomt op minder dan een gedeelte van bijna niets gedeeld door bijna honderdduizend. Dat gaat, op zijn Hollands gezegd, helemaal nergens over. En dat is alleen nog maar de getalsmatige kant van de zaak. De natuurkundige kant van de zaak, daar valt ook nog wat over te zeggen, maar dat zal ik u op dit moment besparen. Stikstofbeleid gaat zowel letterlijk als figuurlijk over bullshit. Dit irrationele beleid kost veel belastinggeld en dat terwijl er echte problemen zijn, zoals het onder druk staande onderhoud en vervanging van provinciale infrastructuur. En dan heb ik het nog niet eens over de druk die dit programma op onze waardevolle boeren legt.
- 990 Op pagina acht van het programma valt te lezen dat de cijfers over de stikstofneerslag op Natura 2000-gebieden zijn ontleend aan de AERIUS Monitor 2022 met cijfers over 2020. Zoals we vaker in dit huis hebben betoogd, markeert er het nodige aan het AERIUS-model. Modellen die werken, afgezien van fotomodellen, zijn schaars. Een zeldzaam voorbeeld is het ARIMA-model, zoals gehanteerd door professor Valentina Zharkova. Een model dat in tegenstelling met de modellen
- 995 van het IPCC wel het verleden kan verklaren en bovendien waar voorspellingen uitkomen met een nauwkeurigheid van 92 procent. In schril contrast met wat er aan scenario's uit de modellen van de IPCC komt. De techniek die men daar toepast, komt er in lekentaal op neer dat men meningen in een computer stopt en die er vervolgens ook weer uitkomen. Niets meer dan dat.
- 1000 Ik heb een interruptie.
- Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Vraagje, voordat u zich helemaal verliest in een filosofie over modellen. U begon met het feit dat de PVV het eigenlijk jammer vindt dat de Noordzee een industrieterrein wordt. Mogen wij erop rekenen dat u zich dan inzet dat de PVV landelijk voor het
- 1005 groen houden van de Noordzee gaat zijn?
- De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Ik weet niet beter of de Noordzee is niet groen. Ik woon aan de Noordzee en volgens mij is die grijs. Maar wat bedoelt u met groen?
- 1010 Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Het inrichten van. U zegt: het is een prachtig natuurgebied wat dreigt ten onder te gaan aan industrialisering. Gaat u zich inzetten voor het behoud van het natuurgebied, wat de Noordzee volgens u is.
- De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Ja.
- 1015 Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Wat gaat u daar dan voor doen?
- De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Ja, wat wij gaan doen. Ik weet niet of dat allemaal op de agenda staat, hoor, maar wat wilt u eigenlijk van mij?
- 1020 Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Nou, die vraag vind ik op zich helder genoeg, dat u daar geen antwoord op heeft.
- De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Nou, ik kan u wel vertellen-
- 1025 De **VOORZITTER**: Graag via de voorzitter, want anders wordt het hier een gezellig onderonsje.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Duidt u mij niet euvel.

1030 Ik kan mensen vertellen dat- Kijk, wij zijn liefhebbers van natuur en vernieling van natuur en vervuiling van het milieu, daar zijn we tegen en daar zullen we tegen blijven. Daar zullen we ons tegen blijven uitspreken. En dat zijn we ook hier nu weer aan het doen. Dus Ik hoop niet dat dat al te verrassend is.

1035 De **VOORZITTER**: Gaat u verder.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Ik was gebleven bij professor Valentina Zharkova, een kosmoloog annex wiskundige, die voorspellingen doet die wel uitkomen. Ja. Nauwkeurigheid van 92 procent. Die modellen, wat men daar doet bij de IPCC, in het Engels heet dat 'attribution science' en in het
1040 Nederlands heet dat 'parametisering'. Maar de uitleg in leken taal is gewoon: je stopt je mening in de computer en die komt er dan ook uit. Dus stop je onzin in de computer, verrassing, er komt ook onzin uit. Als voormalig systeemontwerper programmeur kan ik u verzekeren dat dat een juiste conclusie is.

1045 Al fietsend door het duinlandschap kwam ondergetekende iets tegen dat ik als schokkend heb ervaren: onze natuurlijke zeewering in de vorm van duinen vertoonde een gapend gat. Ik dacht eerst aan stormschade, maar wat bleek: liefhebbers van stuifzand hadden deze schade aangericht. Wat gaat de noordwesterstorm windkracht elf in combinatie met springvloed daarmee
1050 doen? Vraagje aan de gedeputeerde: is dit beleid of is erover nagedacht?

Over de op pagina drie genoemde klimaatopgaven wil ik kort toch even wat kwijt. Drie halen, twee betalen. Leuk. Eén plus één gratis. Heel mooi. Als rechtgeaarde Nederlanders krijgen we graag waar voor ons geld. Nou ja, wanneer het om enkele euro's gaat tenminste. Wanneer het gaat om vele tientallen miljarden vervalt deze wens plotseling. Het simpele feit dat enorme
1055 uitgaven aan klimaatbeleid geen waarneembare en onmeetbare invloed hebben op het vermeende probleem, namelijk het CO₂-gehalte van de atmosfeer, schijnt bijna niemand als hinderlijk te ervaren. Ik kan daar met mijn pet niet bij, voorzitter. Wanneer iemand ons dat kan uitleggen, hebben wij belangstelling. We leren er graag iets bij. Wij zijn namelijk nogal nieuwsgierig van aard.

1060 Voorzitter, de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen lijken nu iets in gang gezet te hebben. De Bestuurlijk Adviescommissie Landelijk Gebied van het IPO heeft ons namelijk laten weten af te willen van het strikte stikstofdepositiebeleid dat de afgelopen vier jaar in Nederland is gevoerd en noemt de gehanteerde ondergrens van 0,005 mol stikstof per hectare per jaar, waar nu mee
1065 gerekend wordt, een modellenwerkelijkheid. De genoemde commissie wil zo snel mogelijk een propositie inbrengen bij de coalitieonderhandelingen en het IPO komt ook met een impactanalyse die in beeld brengt wat er gebeurt als er een hogere rekenkundig ondergrens voor stikstofdeposities komt. Zo'n hogere drempelwaarde zou een paar duizend PAS-melders in Nederland kunnen legaliseren, waardoor zij niet meer slachtoffer zijn van deze waanzin. De PVV wacht met grote interesse af.

1070 Voorzitter, ik ga afronden. Het zal u geen seconde verbazen dat onze fractie absoluut niet kan instemmen met het voorliggend voorstel. Dank u wel.

1075 De **VOORZITTER**: Een interruptie van de heer Mantel.

De heer **MANTEL** (JA21): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik zit in de commissie altijd lekker te luisteren naar de heer Van Tiggelen. En zoals al vaker met dit soort grote stukken gaat het bij de PVV vaak over klimaat en stikstof. Daar kunnen we elkaar denk ik best wel vaak vinden. Maar, voorzitter,
1080 we bespreken vandaag ook heel andere zaken in het PNN, zoals zoetwaterberging, aanpak van invasieve exoten, weidevogelbeheer. Wat wil de PVV daar dan mee? Want daar hoor ik eigenlijk nooit iets over.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Nou, daar zouden we een hele hoop mee kunnen en een hele
1085 hoop geld kunnen besparen door te stoppen met geld uitgeven aan totale waanzin. Dan zouden we die problemen heel effectief kunnen aanpakken. Laten we eerst de waanzin eruit halen en dan

kijken waar we wel wat mee kunnen doen met de vrijgekomen middelen. Dat is eigenlijk onze lijn.

1090 De heer **MANTEL** (JA21): Dat klinkt mij als muziek in de oren. Maar dan begrijp ik dat u zo meteen ook met een aantal voorstellen komt om die, zoals u het zegt, waanzin eruit te halen en dat dan te investeren in andere zaken uit het PNN.

1095 De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Ja, voorzitter, wij zijn nogal zuinig met energie. Energie is iets waar je zuinig mee moet zijn. Je kan wel met voorstellen komen waarvan je weet dat ze het toch niet gaan halen, omdat de meerderheid in dit gezelschap nog even nog niet zo ver is. Maar te zijner tijd, wanneer wij dat als zinvol ervaren, zullen we wel degelijk met dergelijke voorstellen komen.

1100 De heer **MANTEL** (JA21): Maar, voorzitter, het is toch niet zo dat alles wat wij hier doen, zinloos is?

1105 De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Vaak wel. Ja, en dat komt doordat de bereidheid om naar elkaar te luisteren nogal beperkt is. In theorie komen we hier in vergadering bijeen, we wisselen feiten uit en kennis en zaken die we hebben opgedaan. En dan komen we tot een afgewogen besluit. Maar dat is in theorie. De praktijk is helaas vooralsnog een beetje anders. Maar ja, dan gaat het ontaarden in een functioneringsgesprek, voorzitter, en dat was niet mijn bedoeling vandaag.

1110 De **VOORZITTER**: Nee. Dat lijkt mij ook niet verstandig. Volgens mij bent u aan het eind gekomen van uw bijdrage. Dat had u in ieder geval aangekondigd.

De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Ja.

1115 De **VOORZITTER**: Dus ik ga de volgende spreker aankondigen. Dat is de heer Leerink van de PvdA.

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, voor je het weet zit je in een grote discussie over de zinloosheid en volheid van het bestaan. Dan kunnen we nog wel even met elkaar, denk ik.

1120 Voorzitter, wij kunnen ons vinden in het programma zoals het nu voor ons ligt en wij vinden het ook prima dat dat de volgende keer in een wat bredere context zal verschijnen; die van het PPLG. Wij vinden het bovenal goed en belangrijk dat we ook voortvarend blijven doorgaan met de afronding van het NNN. Dat is cruciaal als het gaat om het halen van onze doelen in het landelijk gebied. En dat zijn doelen op het gebied van biodiversiteit en de kwaliteit van onze natuur.

1125 Belangrijk. Heel belangrijk. Maar indirect ook belangrijk als het gaat om het van het slot halen van de vergunningverlening rond maatschappelijke opgaven als woningbouw, infrastructuur en bedrijvigheid. Kortom, er moet gewoon wat gebeuren. We maken ons zorgen als het gaat om de stilstand op dit gebied in Den Haag. We hebben niet alleen doeltreffend beleid nodig, maar links of rechtsom zal toch ook een groot deel van het geld daar vandaan moeten komen. Maar dat heeft weinig zin daarin te blijven hangen. Beter is het om te kijken wat we hier in de provincie de komende jaren wel kunnen realiseren.

1135 Omdat het om zo'n cruciaal beleidsonderdeel gaat, en omdat er bij de uitvoering van dit beleid de komende jaren weleens scherpe keuzes gemaakt zouden moeten worden, zouden wij het goed vinden als PS hier wat dichter op zit en wat beter bij zou worden meegenomen. Nu is het wel heel globaal: we hebben doelen vastgesteld en eens per jaar zien we dan in het Programma Natuurnetwerk wat er gelukt is en wat niet. Af en toe komt er ook nog eens een incident voorbij, dat haalt de commissie dan ook nog wel. Maar dat is het dan wel ongeveer. En wij zouden het goed vinden als we daar wat meer gestructureerd bij betrokken zouden worden en GS met ons deelt waar de komende jaren in welk gebied concreet op wordt ingezet, wat de vorderingen zijn, et cetera. Dat creëert een grotere betrokkenheid, maar het creëert ook de mogelijkheid om daar met elkaar wat concreter over door te spreken. Waarbij wij overigens heel goed snappen dat politiek geen wiskunde is, dat je niet vooraf exact een traject uit kunt stippelen hoe het zal verlopen. Al was het maar omdat we een deel van deze opgave ook van onderop vorm willen geven. Maar iets concreter dan het nu is, zou wat ons betreft wel kunnen en zouden wij ook

wenselijk vinden. Daarom hebben wij een motie ingediend – althans, die gaan we indienen – samen met GroenLinks, waarvan het dictum is: roept Gedeputeerde Staten op om voor ieder van de vijf gebieden uit het PPLG drie projecten te benoemen op het gebied van de verwerving en/of inrichting van natuur die in 2024 met voorrang ter hand genomen zullen worden, een overzicht van deze prioritaire projecten vóór 1 maart 2024 naar Provinciale Staten te sturen, en ieder kwartaal schriftelijk te rapporteren over de voortgang van deze vijftien projecten.

Motie 195-11 december 2023

Prioriteit geven aan drie natuurprojecten per gebied uit het PPLG ter realisatie van het Natuurnetwerk Nederland

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- *In het coalitieakkoord 'Verbindend vooruit!' is opgenomen dat Noord-Holland voortvarend blijft werken aan de afronding van het NNN, 'ook omdat de realisatie daarvan een cruciaal onderdeel is van het behalen van onze opgaven in het landelijk gebied'.*
- *Noord-Holland (in de startversie PPLG) het kabinet heeft gevraagd om een bijdrage van 1,2 miljard euro uit het Transitiefonds om voornoemde doelen te halen.*
- *De Eerste Kamer de behandeling van het Transitiefonds controversieel verklaard heeft na de val van het kabinet.*
- *Uit de Laatste Begrotingswijziging 2023 blijkt dat er dit jaar op de Reserve Groen (begrotingspost 5.1.1) sprake is van een onderuitputting van ruim € 22 miljoen.*

Overwegende dat:

- *De natuur nog altijd kwetsbaar is en de biodiversiteit in onze provincie afneemt (zie coalitieakkoord 'Verbindend vooruit!' pagina 16).*
- *Deze achteruitgang gekeerd moet worden, niet alleen vanwege de intrinsieke publieke waarde van natuur maar ook om te voorkomen dat de vergunningverlening in het gedrang komt rond maatschappelijke opgaven als woningbouw, infrastructuur en bedrijvigheid.*
- *De provincie verantwoordelijk is voor het realiseren van natuurdoelen.*
- *Provinciale Staten beter in staat gesteld moet worden om haar controlerende taak uit te oefenen op het natuurbesluit, waarbij veel sprake is van gebiedsprocessen en maatwerk.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Voor ieder van de vijf gebieden uit het PPLG (Wadden, Kop van Noord-Holland en West-Friesland (1), Noord-Kennemerland (2), Laag-Holland (3), Zuid-Kennemerland en Amstel-Meerlanden (4) en Gooi- en Vechtstreek (5)) drie projecten te benoemen op het gebied van verwerving en/of inrichting van natuur die in 2024 met voorrang ter hand genomen worden.*
- *Een overzicht van deze prioritaire projecten voor 1 maart 2024 naar Provinciale Staten te sturen.*
- *Ieder kwartaal schriftelijk te rapporteren over de voortgang rond deze 15 projecten.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Gert-Jan Leerink (PvdA) en Ruchama Bwefar (GroenLinks).

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel. Ik vind het een interessante motie. Maar ik vraag me af: is dat financieel uitvoerbaar binnen de heel beperkte middelen die we op dit moment hebben? Hoe kijkt u daar tegenaan? Gaat dit niet ten koste van andere voorbereidingsprojecten?

De heer **LEERINK** (PvdA): Eigenlijk vragen we aan het college om ons mee te nemen in wat de planning is voor het komend jaar. En ik neem aan dat daar, als blijkt dat er geen drie projecten gerealiseerd kunnen worden, maar dat het er twee zijn of misschien wel vijf of zes, dat dat in die planning staat. Maar wij vinden dat juist ook een goede gelegenheid om het daar met elkaar over te hebben. Dan weten we concreet: wat gaat er nu gebeuren? En is het niet een jaar wachten en dat we na een jaar terugzien van, goh, dit is wel gelukt, dit is niet gelukt. En het betekent dat we af en toe ook nog kunnen bijsturen en wellicht kunnen zeggen, ja, u zet misschien hierop in, als het gaat om de schaarse middelen, maar het geheel overziend zouden wij best uw aandacht willen vragen hiervoor.

1205 De heer **KLEIN** (CU): En ziet u dan geen risico dat dat ten koste gaat van de voorbereiding van andere projecten, die we nu uitvoeringsgereed willen maken en zodra er geld is, we daarmee aan de slag kunnen?

1210 De heer **LEERINK** (PvdA): Nee, daar ga ik niet van uit, want ik vraag eigenlijk helemaal niet aan het college- Want ik mag aannemen dat er nu ook een planning is. Dus ik vraag eigenlijk helemaal niet dat ze iets nieuws gaan doen. Ik vraag datgene eigenlijk dat ze het met ons delen en ons stapsgewijs meenemen in dat traject, zodat wij daar met elkaar over van gedachten kunnen wisselen.

1215 En daarmee, voorzitter, ben ik denk ik ook aan het einde gekomen van mijn betoog.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Uw motie maakt onderdeel uit van de beraadslagingen. Dan geef ik het woord aan mevrouw Koning van het CDA.

1220 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Het Plan Natuurnetwerk 2024 is nodig om meer inzicht te krijgen in de realisatie en het beheer van de natuur. Is dus een belangrijk beleidsvoorstel. Het CDA is daarom verbaasd dat de financiële verantwoording van het Natuurnetwerk 2024 te wensen overlaat. Op pagina 55 lezen we dat het beschikbare budget tot 2029 is afgeraamd en in totaal nu 195 miljoen bedraagt. Het blijkt zo te zijn dat nu niet meer de
1225 gehele restantopgave van het NNN is opgenomen in de meerjarenraming van het PNN, omdat er dan een negatieve reserves zou ontstaan, en dat mag niet. Kortom, er is onvoldoende geld om het NNN af te ronden en te beheren. Volgens de prognose op pagina 55 is er in totaal 469 miljoen tekort om het NNN af te ronden. Toch gaat GS niet alleen door met de uitvoeringsprojecten van het NNN, maar ook met voorbereiding van alle projecten uit het
1230 natuurnetwerk. Ook gaat GS door met de verwerving van gronden zonder dat daarbij een keuze wordt gemaakt welke locaties haalbaar zouden zijn gezien de financiële situatie. Het CDA vindt dit niet verstandig. Daar komt nog bij dat er ook geen geld genoeg is voor langjarig beheer van het NNN. GS maakt plannen zonder dat ze financieel geborgd zijn. Het CDA wil dat er geen NNN wordt aangelegd als er geen geld is voor beheer, voor langjarig beheer. Die twee zaken zijn echt
1235 aan elkaar gebonden. Het stug doorgaan met opkopen van gronden voor het NNN zonder voldoende budget voor inrichting en beheer is niet uit te leggen, ook niet aan de huidige eigenaren die hun gronden vaak helemaal niet kwijt willen. GS verwacht nog een financiële bijdrage vanuit PPLG. Het probleem is dat dat bedrag niet bekend is. Er is al wel aangegeven dat er niet gerekend moet worden op de benodigde 1,2 miljoen voor de PPLG-plannen. Het hangt van het nieuwe kabinet af wat er precies gaat gebeuren en of er überhaupt nog geld komt. Er is al wel
1240 duidelijk dat PPLG-gelden niet mogen worden ingezet voor opkopen en inrichting van NNN-gronden die onder het Natuurpact vallen. Dit maakt het allemaal nog veel complexer. Hoe zit dat met de verschillende deelgebieden? Op welke locaties mag PPLG-geld wel ingezet worden voor NNNN en waar niet? Wij horen graag van GS wanneer daar duidelijkheid over komt.

1245 Het CDA begrijpt niet hoe de coalitiepartijen, en dan ook met name VVD en BBB, met dit natuurplan akkoord kunnen gaan, terwijl er onvoldoende geld is voor opkoop, inrichting en beheer. Daar komt nog bij dat dit beleidsstuk ook het voorstel bevat om driehonderd hectare extra NNN in de binnenduinstrand te realiseren, terwijl dit op zeer gespannen voet staat met de
1250 bollensector in deze gebieden. Verwijzend naar afspraken over bollenconcentratiegebied is geen oplossing voor de grote zorgen. Voor die driehonderd hectare zullen er bollenkwekers moeten verdwijnen. En we zien bij de Zanderij in Castricum dat het nagenoeg onmogelijk is om hen redelijke compensatiegrond aan te bieden. Hun bedrijfsvoering doorzetten wordt voor bollenkwekers, die met NNN worden geconfronteerd, haast onmogelijk.

1255 En last, but not least, staat er diverse malen in het stuk bij de omschrijving van de verschillende projecten dat de duurzaamheid van agrarische bedrijfsvoering aandacht nodig heeft. Dit is een cryptische omschrijving om te stellen dat door beëindiging van agrarisch natuurbeheer binnen NNN de agrarische bedrijven in die gebieden geen toekomstperspectief meer hebben. Het CDA
1260 vindt dit onacceptabel. Iedereen heeft er de mond vol van dat landbouw natuurinclusief moet worden, maar op plekken waar dit nu al heel goed loopt met agrarisch natuurbeheer en waar goede resultaten gehaald worden, mag agrarisch natuurbeheer straks niet meer. Het is van groot belang dat er zo spoedig mogelijk geregeld gaat worden dat NNN-waardig agrarisch natuurbeheer binnen het nieuwe Natuurnetwerk kan blijven bestaan. Uit de vele goede

- 1265 voorbeelden blijkt dat agrariërs trouwe partners zijn van de provincie en in staat blijken te zijn de gebieden goed te beheren en de doelen te behalen tegen beperkte kosten. Het is voor de agrariërs ook van belang dat dit door kan gaan in verband met de landbouwtransitie. Ook voor de provincie is het op dit moment een win-winsituatie om agrarisch natuurbeheer te behouden. Daar komt bij dat agrarisch natuurbeheer voor een groot deel betaald wordt met gelden vanuit Brussel.
- 1270 Het CDA dient daarom samen met de ChristenUnie en JA21 een motie in met als dictum: verzoeken GS een open houding aan te nemen en in het PPLG, waarin volgend jaar het Programma Natuurnetwerk wordt opgenomen, agrarisch natuurbeheer te beschouwen als een van de mogelijke oplossingen voor het onderhoud van het landschap in NNN-gebieden, ook na 2027.

1275 **Motie 196-11 december 2023**
Agrarisch natuurbeheer in NNN

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- 1280
 - *Er in het programma Natuurnetwerk2024 bij veel gebieden zoals Eilandspolder, Waterland Oost, Polder Westzaan, IVOT gebieden, Wormer, Lisperveld, Kalverpolder, Zeevang en polder Mijzen, wordt aangegeven dat de duurzaamheid van agrarische bedrijfsvoering aandacht nodig heeft.*
 - *GS tijdens de commissievergadering heeft toegelicht dat hiermee verwezen wordt naar en*
- 1285 *zorg wordt uitgesproken over beëindiging van het agrarisch natuurbeheer binnen het NNN.*

Overwegende dat:

- *Beëindigen van agrarisch natuurbeheer binnen NNN de duurzaamheid van agrarische bedrijfsvoering zeer negatief beïnvloed.*
- 1290 • *De transitie die de agrarische sector ondergaat alleen vol te houden is als er ook ruimte blijft bestaan voor agrarisch natuurbeheer;*
- *Voor het bereiken van de beheerdoelen binnen NNN agrariërs trouwe partners zijn van de provincie en in staat blijken te zijn de gebieden goed te beheren tegen beperkte kosten.*
- *Agrarisch natuurbeheer een goed voorbeeld is van landelijk gebied waar natuur en*
- 1295 *landbouw hand in hand gaan.*
- *Het agrarisch natuurbeheer en het onderhouden van het landschap past bij de landbouw van de toekomst.*
- *De provincie op dit moment onvoldoende financiële middelen heeft om het NNN af te ronden en langjarig te beheren en het daarom ook verstandig is om win-win situaties*
- 1300 *zoals agrarisch natuurbeheer binnen NNN voort te zetten.*
- *Agrarisch Natuurbeheer voor een groot deel betaald wordt met gelden vanuit Brussel*
- *Het combineren van functies financieel noodzakelijk is om het NNN verder te ontwikkelen en de opgaaf in het PPLG te halen.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- 1305
 - *Een open houding aan te nemen en in het PPLG (waarin volgend jaar het programma Natuurnetwerk wordt opgenomen) agrarisch natuurbeheer te beschouwen als één van de mogelijke oplossingen voor het onderhoud van het landschap in NNN-gebieden, ook na 2027.*

En gaan over tot de orde van de dag.

- 1310 *Ondertekening: Willemien Koning-Hoeve (CDA), Ivo Mantel (JA21) en Michel Klein (ChristenUnie).*

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Voorzitter, verder zijn wij geen voorstander van de verbraking van Westzaan voor een bedrag van 8,6 miljoen euro.

- 1315 En wij kunnen niet instemmen met de onteigeningswerkwijze zoals die nog steeds mogelijk is. De onteigeningstitel hangt steeds boven de markt bij de aanleg van het natuurnetwerk. Dat staat ook op pagina zes. Praktisch gezien wordt de onteigening ingezet vanaf 2027, maar dat wordt nu gewoon aangekondigd. En er kan ook onteigend worden voor stikstof, want het natuurnetwerk gaat namelijk straks op in het PPLG. En de opgave CO₂-reductie, stikstofreductie, tegengaan bodemdaling, behalen en KRW-doelstellingen en afronding NNN worden allemaal in één gebiedsproces samengevoegd. Daarbij wordt onvrijwillig onteigenen dus gewoon toegestaan. Dat
- 1320

steunen wij als CDA niet. Bij de aanvang van het NNN-proces is gezegd dat het op vrijwillige basis zou worden gerealiseerd en daar houden wij als CDA aan vast.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. U dient een motie in en die motie is ook onderdeel van onze beraadslagingen. Dan geef ik het woord aan mevrouw Alberts van de SP.

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik wil beginnen met een citaat. Misschien weet u het niet meer, maar ooit heeft Lucebert gezegd: alles van waarde is weerloos. Wij scharen de natuur daaronder. Dat betekent dus dat je alles in het werk moet stellen om die natuur te beschermen, dan wel uit te kunnen breiden. Dat is een heel interessante discussie aan het begin van dit debat.

Ik hou het toch wat overzichtelijk. Wij hebben het namelijk in de commissie gehad over het PNN in relatie tot het PPLG. Het is net al een aantal keren gezegd: ja, dat PNN gaat overvloeien in dat PPLG, maar... En dan komen we met een probleem aanzetten, want ook recreatie is ondergebracht in dit PNN. Recreatie betekent ook iets als het een effect heeft op de natuur. Wij vinden dat een zorgwekkende ontwikkeling omdat, als je recreatie niet op een goede manier definieert, je het risico loopt dat die recreatie de natuur om zeep gaat helpen. Dus, ja, dan moet je dus heel zuinig zijn op. Dus als je het onderbrengt in een groter geheel, dan loop je het risico dat je het natuurbeheer en het in stand houden van de natuur en dergelijke onderuit schoffelt. Ik zei net al: alles van waarde is weerloos.

We hebben een motie gemaakt, want wij wilden namelijk een toezegging van de gedeputeerde daarover en die kwam er helemaal niet. Dat was wat jammer. Die toezegging was dat we straks niet beperkt worden als we het PPLG bespreken, als we dan nu al dat PNN vastleggen. Leve de afkortingen trouwens. Maar die toezegging kwam niet. En om nou te voorkomen dat er iets misgaat straks met geld en recreatie hebben wij een motie, samen met de Partij voor de Dieren. En het dictum luidt: dat indien er geld vanuit het budget voor het PNN naar recreatiedoelen gaat hier schriftelijk verantwoording aan PS wordt uitgebracht waaruit blijkt dat dit recreatieve doel – nou komt die – een bevorderend effect heeft op de natuurdoelen en dat dan te onderbouwen met wetenschap; zodat we, inderdaad, alles wat van waarde is en weerloos ook nog kunnen beschermen. Dit is de motie.

Motie 197-11 december 2023
Verantwoording recreatie in het PNN

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.
Constaterende dat:

- *De focus uit het PNN ligt op realisatie NNN, natuurherstelmaatregelen en gebiedsgerichte aanpak van stikstof;*
- *Het PNN nu meer taken kent dan voor de opkomst van het PPLG;*
- *Er sprake lijkt te zijn van een deficiëntie in het budget voor de natuur;*
- *Er vele verschillende vormen en belasten zijn van recreatie in de natuur.*

Overwegende dat:

- *Dat recreatie geen kerntaak voor het PNN is;*
- *Er door de Gedeputeerde beweerd is dat geld naar recreatie de natuur kan versterken of visa versa.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Indien er geld vanuit het budget voor het PNN naar recreatiedoelen gaat, hier een schriftelijke verantwoording aan PS over uit te brengen waaruit blijkt dat dit recreatieve doel een bevorderend effect heeft op de natuurdoelen. En dit te onderbouwen met wetenschap.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Remine Alberts (SP) en Ilona Haas (Partij voor de Dieren).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. En deze onderdeel uit van de beraadslagingen. Dank u wel voor uw bijdrage. Dan gaan we naar de heer Klein van de ChristenUnie.

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel, meneer de voorzitter. De ChristenUnie ziet veel mooie projecten in het Programma Natuurnetwerk. Omdat wij geroepen zijn om te zorgen voor de schepping, zullen we hard aan de slag moeten om de natuur in de provincie te herstellen, maar ook om te zorgen voor een toekomstbestendige landbouw waarin boeren zorgen voor voedsel en kunnen functioneren in balans met de aarde. We vinden het daarom belangrijk en verstandig om het

1385

Programma Natuurnetwerk straks breder in te bedden in het PPLG.

Maar wij maken ons wel zorgen over de financiën. We begrijpen natuurlijk dat er nog veel onduidelijk is rondom de bijdrage van het Rijk. Maar tegelijkertijd zien wij nu het risico dat wij als provincie niet van start kunnen met projecten die uitvoeringsgereed zijn. Dat baart ons zorgen. We onderschrijven de keuze van GS om in financiële ramingen prioriteit te geven aan uitvoeringsprojecten en de voorbereiding van projecten, maar daarmee zijn onze zorgen niet weggenomen. In de voordracht en ook in het PNN zelf, daar staat zowel rondom de uitvoering als de voorbereiding: we laten het zo veel mogelijk doorgaan. Ja, die woorden suggereren toch dat we niet alles kunnen doen wat we moeten doen. We zijn daarom erg benieuwd naar de plannen voor de besteding van de 35 miljoen die in het coalitieakkoord incidenteel is vrijgemaakt ten behoeve van het PPLG. Daarover hebben we twee vragen aan GS. Allereerst is: wanneer kunnen wij dat plan voor de besteding van die 35 miljoen verwachten? En de tweede vraag is: kunt u ons toelichten wat u bedoelt met 'zoveel mogelijk'? En beter nog, kunt u ons garanderen dat we door kunnen gaan met de uitvoering en de voorbereiding van de projecten waar we nu mee bezig zijn?

1390

1395

1400

Een ander aandachtspunt betreft het gebied Gooi en Vechtstreek en dan met name de natuurverbinding Naardermeer-Gooimeer. Daarover wordt geschreven dat begrenzen en functioneel inrichten nodig is voor het optimaal functioneren van deze verbingszone. En ook staat er dat de voormalige golfbaan bij Naarden een rol kan spelen in de verbinding. Dat lezen wij al een aantal jaren. En toch gebeurt er daar helemaal niets, is onze indruk. Dus we hebben daarover twee vragen aan GS. Wat is de status van de plannen voor de inrichting van dat gebied? Heeft u ook contact met de gemeente Gooise Meren die maar niet lijkt te komen tot een uitvoerbaar plan voor de toekomst van de voormalige golfbaan.

1405

1410

Tenslotte willen wij graag benadrukken dat wij vinden dat er goede plannen moeten komen voor het betrekken van boeren bij het beheren van natuur. Tot nu toe hebben wij daarvoor het agrarisch natuurbeheer, maar dat gaat stoppen in 2027. Tegelijkertijd zien wij nog geen goed alternatief, al zijn er inmiddels heel wat onderzoeken geweest en rapporten over geschreven. Dus wij vragen GS: welke rol ziet GS voor agrariërs bij natuurbeheer? En wij dienen mede de motie in van het CDA, waarin gevraagd wordt om agrarisch natuurbeheer mee te nemen als een van de mogelijke oplossingen voor het beheer in de toekomst. Dank u wel.

1415

De **VOORZITTER**: Mevrouw Jansen, D66.

1420

Mevrouw **JANSEN** (D66): Voor D66 is het uiterst belangrijk dat het natuurnetwerk gerealiseerd wordt. Een robuuste natuur is de basis voor een gezonde leefomgeving. En die natuur, die willen we bewaren voor toekomstige generaties. Ik vroeg mijn dochter van zes wat natuur voor haar betekent. Ze zei: natuur is belangrijk, want als je geen natuur hebt, kan ik niet lekker buiten spelen. Natuur ruikt lekker: het gras in de morgen. Lekker in de plassen stampen. Lekker in de modder spelen en kleine kriebelbeestjes zoeken.

1425

De verkiezingsuitslag baart D66 wel echt zorgen. Bewaren we de natuur nog wel voor de toekomstige generaties? De financiële dekking voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland moet komen uit het Transitiefonds. Het is onzeker of en hoeveel Noord-Holland mag verwachten. Dit maakt ons echt ongerust. Daarom de vraag aan de gedeputeerde of zij Provinciale Staten proactief en nauwgezet wil informeren over de financiële en politieke ontwikkelingen die op landelijk niveau gaande zijn aangaande het Nationaal Programma Landelijk Gebied, NPLG.

1430

1435

De D66-fractie kan wel instemmen met Programma Natuurnetwerk 2024. We zijn voor de integratie van PNN in het PPLG. Dat zal de samenhang van de deelgebieden van PPLG ten goede komen.

- 1440 Tot slot. In de gebiedsaanpak van het PNN lezen we dat in de duinen van Noord-Kennemerland veel verontreiniging van PFAS is in de grond. Ook daar maken wij ons zorgen over, over de hoeveelheid PFAS in de bodem van dit duingebied. Het opruimen van PFAS in de duingebieden is schier onmogelijk door de toevoer vanuit de zeelucht, maar we kunnen wel alles op alles zetten om te voorkomen dat er meer PFAS in de bodem neerslaat. Daarom verzoeken we het college van
1445 Gedeputeerde Staten in te zetten om zoveel mogelijk PFAS te voorkomen in de duingebieden. Graag een reactie hierop.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Het woord is aan de heer Vendrig van de BBB.

- 1450 De heer **VENDRIG** (BBB): Dank u, voorzitter. In de commissie is dit onderwerp uitgebreid besproken. Onze vragen zijn naar tevredenheid beantwoord. Daarom wil ik slechts kort beschouwen op voordracht 63 over het PNN. Zoals in de commissie Landelijk Gebied aangegeven, onderschrijft BBB het belang van het integreren van PNN in het PPLG. De verschillende opgaven en de daarbij behorende maatregelen zijn vaak met elkaar verweven, zodat regie vanuit één
1455 document het meest effectief kan zijn. Belangrijk hierin is dat belangen van betrokken partijen meegenomen worden.

- In de voordracht is er aandacht voor het voorziene tekort aan budget. Hiertoe is een aantal uitgangspunten opgenomen die ertoe moeten leiden dat de reserve groen niet negatief wordt.
1460 Daarnaast is onzeker of, en anders hoeveel, het Rijk wil bijdragen uit het Transitiefonds. BBB wil daarom blijven benadrukken dat het onwenselijk is projecten te starten, waarvan de financiering onzeker is. Dit geldt voor ons betreft zowel voor realisatie, als beheer en onderhoud. Je bouwt immers ook geen huis wat je niet kunt onderhouden of waarvan je de hypotheek niet meer kunt betalen. Verder hecht de BBB eraan de reserve groen niet volledig uit te putten, zodat waar nodig
1465 budget beschikbaar blijft om kwaliteit te borgen in de uitgevoerde maatregelen. We zijn benieuwd of GS deze mening met ons deelt.

- Ook is er een passage in de voordracht opgenomen over een extra bedrag van 35 miljoen wat middels het coalitieakkoord incidenteel is vrijgemaakt voor het PPLG. Er wordt hier een voorschot
1470 genomen door dit mogelijk in te zetten voor NNN-realisatie. Daarbij wordt vermeld dat voor de inzet van deze middelen een voorstel aan de Staten wordt voorgelegd. BBB ziet graag dat dit tijdig gebeurt, zodat we de juiste afweging kunnen maken over de aanwending daarvan. Kan GS dit ons toezeggen?

- 1475 Tot slot, voorzitter. Er wordt gesproken over grondverwerving in relatie tot het NNN. De BBB vindt het belangrijk dat agrarisch natuurbeheer ook in NNN als mogelijkheid wordt meegenomen in de processen. Het aankopen van grond is dan immers niet meer van toepassing. Kan GS dit bevestigen of anders hierop reflecteren?

- 1480 De heer **MANTEL** (JA21): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik hoor een aantal goede dingen in het betoog van de fractie van de BBB, de heer Vendrig. Over dat geld wat we eigenlijk echt tekort gaan komen de komende paar jaren: wat is volgens de fractie van de BBB nou eigenlijk hoe dat er dan uit gaat zien? Hoe gaat de agrarische sector eruitzien als die gelden niet vrijgegeven worden?

- 1485 De heer **VENDRIG** (BBB): Ja, dat is denk ik wel de opgave die we met zijn allen hier in het PPLG moeten gaan oplossen. Ja, wij vinden het natuurlijk ook belangrijk dat de agrariërs in samenwerking met de natuur in de gebieden kunnen blijven bestaan. Daartoe moeten we gewoon kijken van, ja, wat is er mogelijk? En die opgave gaan we met zijn allen oplossen.

- 1490 De heer **MANTEL** (JA21): Dank u wel, voorzitter. Ik meen, uit mijn hoofd, dat er nog zo'n 3300 hectare NNN gerealiseerd moet gaan worden. Zou het dan niet beter zijn als we daarmee een pas op de plaats maken? Zodat we eerst de NNN-gebieden die we hebben goed kunnen beheren en dat we daarna kunnen gaan kijken of we nieuwe gebieden kunnen toevoegen.

- 1495 De heer **VENDRIG** (BBB): Ja, ik vind dat nog wel voorbarig om te zeggen van, ja, dit helemaal niet meer lukken. We moeten eerst kijken of het gaat lukken. Het is sowieso nog niet bekend of en hoeveel geld er uit het Transitiefonds gaat komen. Dus ik denk, ja, laten we eerst daarop focussen. En ik denk dat we dan beter kunnen kijken van, ja, wat kunnen we dan op dat moment wel en wat kunnen we op dat moment niet. We moeten gewoon slimme keuzes maken.

1500

De heer **MANTEL** (JA21): Dank, voorzitter. Nog een vraag over de commissie. In de commissie vroeg de heer Vendrig aan gedeputeerde Kocken om een toezegging om een zin toe te voegen aan het document. Dat had dan volgens mij betrekking op onteigening. Nou heb ik flink gezocht, laat ik het netjes zeggen. Ik kon het niet vinden. Maar staat dit erin, in dat document?

1505

De heer **VENDRIG** (BBB): Ja, hij staat erin. Hij staat erin als nood onder het kader. Dat is wel toegevoegd. En ja, ik wil daar nog wel eventjes kort op reflecteren als dat mag, voorzitter. Kijk, in het coalitieakkoord staat dat er niet onteigend wordt om reden van stikstof. Nou, ervan uitgaande dat het college het coalitieakkoord volgt, gaat dat ook niet gebeuren. In alle andere gevallen wordt een uiterste inspanning gedaan om tot een oplossing te komen. Nou hebben we ook met zijn allen volgens mij concludeert dat het PPLG alleen uitgevoerd kan worden met maximale draagkracht. Als je op een gegeven moment als provincie besluit om een instrument in te zetten als onteigening in de agrarische sector, wat op zich een heel kleine wereld is, dan ga je een heel groot gedeelte van die draagkracht verliezen. Bovendien is het een tijdrovende procedure, het kost veel geld. Dus het is maar de vraag of het verstandig is om dat überhaupt te doen. Nou dicht ik het college alle verstand en wijsheid van de wereld toe. Dus ik geloof dat dat niet gebruikt gaat worden. Daarnaast is het ook nog zo dat het ook nog eens een oplossing kan zijn. Daar is ook juridisch advies over geweest. Het kan een oplossing of een laatste redmiddel zijn voor de betrokken ondernemer. Je kunt namelijk volledig schadeloos gesteld worden zonder beperking. En als laatste, voorzitter, en dan hou ik hierover op. We blokkeren zo ook niet de mogelijkheid om zelfs een eigenaar van natuurgrond, die weigert zijn natuur goed te beheren, om die te onteigenen. Dus dat is eigenlijk de reden waarom wij er zo in staan.

1510

1515

De **VOORZITTER**: Bijna een college. Volgens mij genoeg voor de heer Mantel. Mevrouw Koning.

1525

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Ja, dank u, voorzitter. Ik wou nog even ingaan op het vorige onderwerp. U zegt eigenlijk: realisatie van NNN willen wij alleen als er ook voldoende geld is voor het onderhoud. Zei u net, maar wel in iets andere woorden, maar daar kwam het op neer. Maar dan is mijn vraag: als u instemt met dit stuk, dan voldoet u niet aan die regel, want hier staat eigenlijk, GS gaat door met alle gronden opkopen. Dus ook wanneer er nog niet duidelijk is of er voldoende geld is voor het onderhoud en beheer langjarig.

1530

De heer **VENDRIG** (BBB): Volgens mij staat het niet zo heel hard in het stuk. Dus ik ga ervan uit dat wij in het PPLG daar nog voldoende over komen te spreken en dat we dat probleem kunnen oplossen.

1535

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Maar in het stuk staat duidelijk dat er doorgedaan wordt met de voorbereiding van alle projecten. Er worden geen keuzes gemaakt. Dus er wordt niet gekeken naar: voor welke projecten hebben we nog eigenlijk wel geld en welke niet. Er wordt gewoon doorgedaan met alles.

1540

De heer **VENDRIG** (BBB): Nee, volgens mij, in de voordracht staan een aantal voorwaarden. Daar staat ook dat er wel gekeken wordt naar de haalbaarheid en welke projecten we wel of niet moeten doen. Dus er wordt wel degelijk naar gekeken.

1545

De **VOORZITTER**: Heeft u nog een aanvullende vraag?

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dan adviseer ik u om nog een keer goed te lezen, want ik heb er echt iets anders in gelezen.

1550

De **VOORZITTER**: Dat was geen vraag. De heer Mantel nog? Een interruptie? Nee. O, u staat al klaar voor uw- Maar ik weet niet of de heer Vendrig al klaar is.

1555

De heer **VENDRIG** (BBB): Ik ben klaar. Dank u wel, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dan is het woord aan de heer Mantel van JA21.

De heer **MANTEL** (JA21): Ja, dank, voorzitter. Anders blijven we heen en weer lopen natuurlijk.

1560 Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de fractie van JA21 heeft in de commissie al duidelijk gemaakt hoe wij tegen de PNN aankijken. Onze fractie heeft met name zorgen over de langetermijnfinanciering van het agrarisch natuurbeheer. Het is net ook al door een aantal fracties al benoemd, en daarvoor ook dank aan het CDA voor het indienen van een voorstel hierover, welke wij graag mede indienen. Het is daarom ook dat wij al vaker hebben gezegd: zorg
1565 dat je de huidige natuurgebieden goed kunt beheren, ook voor de langere termijn, voordat je nieuwe natuurgebieden gaat ontwikkelen. En wij denken dat het daarom goed zou zijn om een PAS op de plaats te maken bij de aankoop van nieuwe gronden, zeker gezien de uitslag van de afgelopen Tweede Kamerverkiezingen. En daarnaast is natuurlijk, zoals net ook besproken – dank aan de heer Vendrig voor het uitgebreide antwoord – ontgensing nog steeds een mogelijkheid.

1570 Voorzitter, er is veel geld gemoeid met de PNN, dat aankomend jaar zal worden ondergebracht in het PPLG. Dat ondersteunen wij ook. Wij denken dat het beter is om dat integraal aan te pakken. Maar zoals in de commissie besproken, weten we niet of en zo ja, hoeveel geld het Rijk beschikbaar zal stellen voor deze zaken. En ook het college antwoordde daarover dat het wat dat
1575 betreft echt onzekere tijden zijn. De fractie van JA21 is daarom van mening dat goed zou zijn om de focus te leggen op kortetermijndoelen. Voorzitter, ik noem er in ieder geval vier.

1580 Ten eerste, invasieve exoten. Tijdens ons werkbezoek aan Sandpoort, en ook daarna met het BOT-overleg bleek er welwillendheid onder de fracties om hier voortvarend mee aan de slag te gaan. Laten we dat dan ook doen. Vraag aan de gedeputeerde: kunt u toezeggen dat er voor de behandeling van het PPLG een aanvalsplan klaarligt?

1585 Ten tweede de Bossenstrategie. Onze fractie kijkt uit naar de behandeling van de Bossenstrategie. Het is voor ons wat dat betreft wel cruciaal dat er een koppeling wordt gemaakt tussen natuur en recreatie. We hopen hier in het PPLG meer van te zullen zien.

1590 Ten derde, zoetwaterberging en beheer in combinatie met agrarische ondernemers. We hebben in het stuk gelezen dat daar in Noord-Kennemerland mee aan de slag wordt gegaan. Wij zijn heel benieuwd naar de uitkomst hiervan en horen daar graag meer over van het college.

1595 En de vierde en laatste, het weidevogelbeheer. In het stuk lezen wij dat er rondom Castricum mogelijkheden zijn om weidevogelgrasland uit te breiden. Maar daarna lasen we er niet zoveel meer over. Mijn vraag is eigenlijk: om hoeveel hectare ga dit nou? En van wie is die grond nu? En hoe ziet de GS dat voor zich?

1600 Voorzitter, afrondend. En daar moet ik toch wel een beetje nageven aan de heer Van Tiggelen van de PVV. In het PNN ligt vooral heel veel focus op klimaat en stikstof, maar te weinig op kortetermijndoelen. Onze fractie is dus voornemens om het niet te steunen, maar wij kijken uit naar de behandeling van het PPLG. Ik dank u wel.

De **VOORZITTER**: Het woord is aan Statenlid Van Wijnen van GroenLinks.

1605 Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Ja, een korte bijdrage van mijn kant, van de kant van GroenLinks. Natuurbehoud en natuurherstel, dat zijn natuurlijk dingen waar we echt ontzettend enthousiast van worden. Het is een kerntaak van de provincie. Ook zien we in dit PNN een kans om eindelijk een stap voorwaarts te doen eigenlijk richting de verbindingen die zo hard nodig zijn om een robuust natuurnetwerk in Noord-Holland te realiseren. En als je die verbindingen tot stand brengt, heb je ook echt een kans om dat netwerk en dat beheer robuust in te richten. En zonder die verbindingen is dat gewoon ook een beetje dweilen met de kraan open. Dus dat is hartstikke
1610 nodig. We vinden het ook eigenlijk een kans om eens voorbij te stappen, een beleid wat zegt, ja, we moeten vooral kijken naar hoe we de natuur zo maximaal kunnen belasten en voorbijstappen aan de eigenwaarde die de natuur ook heeft. Dus enthousiasme. We zien ook wel natuurlijk de risico's, de financiële risico's. Dus we zijn blij dat GS ons mee gaat nemen in hoe ze dat verder in gaan vullen. We dienen ook de motie van de PvdA mee in om daar juist het gesprek over te gaan voeren. Dat wordt dus een stukje verdere behandeling. Daar hoeft ik nu niet op in te gaan.
1615

Ik wil ook nog kort iets zeggen inderdaad over het koppelen van recreatie en het opgaan in de richting van het PPLG. Dat is een ontzettend positieve ontwikkeling. De uitdagingen in het

landelijk gebied zijn zaken die we juist in samenhang met elkaar moeten gaan bekijken. Ook met
1620 agrariërs, ook met andere organisaties die daar actief zijn. En het PPLG is daar gewoon het juiste
middel voor. We zijn nog wel benieuwd of de punten op het gebied van recreatie verder kunnen
komen dan het wel of niet afwegen of een recreatieproject mogelijk is, maar ook gaan over het
hebben van een visie op recreatie in een gebied, zodat je juist ook kan zeggen: die projecten wel,
1625 die projecten niet, en in samenhang moet het daartoe leiden. Je ziet in sommige gebieden dat de
recreatiedruk gewoon heel hoog is en dat er ook heel veel vraag is naar recreatie. Dus dan moet
je daar ook wel iets mee doen. Dat betekent niet dat je alles moet toestaan, maar wel dat je juist
een visie moet hebben op het geheel. Dus benieuwd of GS daar ook iets over kan zeggen. En daar
wou ik het nu eigenlijk bij laten voor de eerste termijn.

1630 De **VOORZITTER**: Het woord is aan mevrouw Haas van Partij voor de Dieren.

Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. De PNN wordt komend jaar geïntegreerd in het
PPLG. Op zich juichen we dat bij de Partij voor de Dieren zeker toe, want het draagt bij aan een
juiste afweging van de natuurwaarde bij ontwikkelingen. Dit biedt ook kansen voor
1635 systeemverandering om een gezonde, groene leefomgeving als uitgangspunt voor welzijn voor
alle inwoners te laten zijn. Dit biedt ook kansen bij het maken van keuzes en de inzet voor
beschikbaar budget. De integratie vinden we dus goed. Maar het tempo van de afgelopen jaren
ligt zo laag dat er vele kansen gemist zijn. We vinden het lastig om nu te vertrouwen in beloftes
op papier. Beloftes die nog steeds niet ingaan op een toekomst voor een gezonde, natuurlijke
1640 leefomgeving. Nog drieduizend hectare te gaan, terwijl afgelopen vier jaar slechts negenhonderd
hectare is verworven. De gebiedsprocessen lopen achter. De Ecologische Autoriteit kwam voor de
Natura 2000-gebiedsdelen met adviezen waaruit blijkt dat er nog heel veel moet gebeuren om de
kwaliteit van wat wel NNN is, op te vijzelen. En dan heb ik het nog niet over de bedreigingen van
stikstof en slechte waterkwaliteit. In deze voordracht lijkt het alsof er weinig aan de hand is. Er
1645 worden heel wat projecten uitgerold, zeker. De meesten zijn nodig. Maar zijn ze wel duurzaam
als we in het huidige systeem blijven zitten? En het niet maken van cruciale keuzes en dat blijven
vooruitschuiven, duidt niet op urgentie of schrik om de toenemende zorgelijke berichten over de
toestand van de natuur. Hebben GS wel aandacht voor de randgebieden? Hoeveel projecten
richten zich eigenlijk op waterkwaliteit? Durven GS beperkingen op te leggen in de natuur?
1650 Bijvoorbeeld in recreatieve activiteiten. Vandaar ook onze moties met de SP van vandaag. Richten
GS zich wel op kwaliteitsverbetering met de keuzes – bijvoorbeeld, denk aan de
landbouwtransitie – die daarbij horen om de financiën op orde te krijgen en op de nodige
versnelling in de gebiedsprocessen? Hoe snel worden Natura 2000-beheerplannen aangepast met
de maatregelen die door de Ecologische Autoriteit zijn geadviseerd? We zien het nog niet zo
1655 terug. We vernemen graag hoe en in welke volgorde GS daadkracht willen laten zien. En we
vragen ook, net als de andere fracties, meer betrokkenheid van PS. Zonder echt groen perspectief
kunnen we het programma voor PNN nu niet dragen.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik kijk even naar de gedeputeerde of schorsing nodig is.
1660

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Ik had me niet aangemeld, maar ik wil ook nog wat zeggen.

De **VOORZITTER**: Dan moet ik eens even over mijn hart strijken. Nee, het woord is aan de heer
Stulemeijer van 50PLUS.
1665

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank u wel, voorzitter, voor uw grote hart. Een korte bijdrage
van de kant van 50PLUS. Het Programma Natuurnetwerk. De focus van het PNN ligt op de
afronding van het natuurnetwerk in combinatie met de gebiedsgerichte aanpak, stikstof en
natuurmaatregelen die deels gefinancierd worden via het Programma Natuur. Het programma
1670 Groene Uitweg is eveneens opgenomen in het PNN. Voor de dekking van het voorziene tekort is
uitgegaan van de middelen uit het Transitiefonds. Door de val van het kabinet is er
onduidelijkheid over dit fonds. Hierdoor is de hoogte van het bedrag waar de provincie aanspraak
op kan maken, nog niet zeker. Omdat de reserve niet negatief mag staan – het is al eerder
gezegd – is er vanaf 2025 zoveel mogelijk binnen het budget van de reserve groen geraamd.
1675

Enkele kritische opmerkingen over de verwerving van de gronden, uitvoeringsprojecten en de
financiering. We vragen ons uiteindelijk af hoe 50PLUS akkoord kan gaan met de voordracht.

1680 Wil ik tot slot nog zeggen dat wij de motie van het CDA en JA21 zullen steunen. En ik wil meneer Van Tiggelen van de PVV geruststellen: ik luister altijd met zeer veel aandacht en zeer veel belangstelling naar zijn betogen. Voorzitter, ik dank u wel.

1685 De **VOORZITTER**: Dank. Ik weet dat er op dit moment, in ieder geval ook naar aanleiding van de ingediende moties en de gestelde vragen ook nog wat antwoorden bij elkaar worden geraapt. Dus we kijken nu of wellicht de eerste reactie, de eerste termijn van GS, na de lunch kunnen doen. Ik schors even voor één minuut, want het gaan eerst even kijken of de lunch klaarstaat, want dan zou ik willen afsluiten voor de lunch en dan kunnen we daarna met de eerste termijn van het college verder. Een moment. Loopt u nog niet weg, alstublieft. Ik schors even voor één minuutje.

1690 Ik heropen de vergadering. Ik schors de vergadering tot 13.00 uur en na 13.00 uur hebben we dus en geluncht en zullen we de reactie in eerste termijn van GS krijgen. Ik schors tot 13.00 uur.

Schorsing 11.53 tot 13.02 uur.

1695 De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik heropen de Statenvergadering van 11 december. Ik wil u verzoeken allen weer even centraal de aandacht erbij te hebben. Wij waren aangekomen bij agendapunt 9. Dat is het Programma Natuurnetwerk 2024, voordracht 63. Als antwoord in de eerste termijn gaan we luisteren naar gedeputeerde Kocken.

1700 *Eerste termijn Gedeputeerde Staten*

Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel, voorzitter. Ik kauw de laatste happen weg, want u heeft volgens mij geluncht. Nou, ik op zich dus ook, maar wel in een paar minuten, want we waren niet per se voorbereid op zoveel vragen. Het leek eigenlijk wel een beetje een commissievergadering. Dat mag. U mag altijd vragen stellen. Maar dan vraagt u wel allerlei dingen die dan ook nog uitgezocht moeten worden. Ik zit hier nu niet met een hele batterij ambtenaren. Dus dan moet iedereen nog opgetrommeld worden van, hoe zit het eigenlijk met dat en hoe zit het met dat? Dus dat is misschien een idee om dan nog net iets meer vragen in de commissie te doen en hier met iets minder 'o, ik wil trouwens ook nog weten hoe dat zit en hoe zit het met dat' te komen, want het maakt het proces niet makkelijker. Maar goed, then again, u mag vragen wat u wil vragen en ik ga mijn uiterste best doen om uw vragen ook te beantwoorden. Daar ga ik dan nu maar mee beginnen. Even kijken. Of misschien is het verstandig dat ik eerst even uw moties erbij pak. Er waren er volgens mij drie. Even kijken. Ja, dat zijn deze. Die liggen hier klaar. Die zal ik in ieder geval niet vergeten.

1715 U heeft een heleboel opmerkingen gemaakt. Volgens mij bent u een beetje – met mij, trouwens – wat aan het zoeken naar: wat zijn we eigenlijk aan het doen en hoe moet dit nu allemaal verder? En dan denkt de een 'het moet die kant op' en de ander 'die kant op', en hoe gaan wij nou met elkaar zorgen dat dat dan ook weer één verhaal gaat worden. Dat is best een uitdaging, want we hebben een PNN voorleggen, waarin we hebben moeten prioriteren, omdat er financieel gewoon niet voldoende ruimte is om alles te doen wat we zouden willen doen. Daar komt het eigenlijk op neer. En dat is op zich heel jammer, maar dat is wel gewoon zoals de realiteit nu is. Volgens mij moeten we met elkaar bespreken of dit PNN voor u voldoet. Niet zozeer of je überhaupt natuurbeleid zou moeten voeren of dat er- Ik hoorde iemand zeggen: stuur gewoon een brief naar Brussel. Ja, was het maar zo makkelijk, zou ik bijna zeggen. Ik denk dat we die brief niet moeten sturen, want volgens mij is het ook inherent echt verstandig dat wij goed natuurbeheer voeren. Maar dat is ook niet waar we hierover gaan. We kunnen hier niet met een brief naar Brussel oplossen dat we verder geen taak meer hebben als het gaat over de natuur. We hebben nu met elkaar de discussie over: wat wij nu voorleggen, kunt u daar nou mee uit de voeten? Is dit voldoende? Mag ik hiermee aan de slag gaan? Zijn deze kaders de kaders die u meegeeft? En niet zozeer: waar dient dit nou allemaal toe, moet je dit wel doen? Is ook een interessante discussie, maar daar kunnen we hier toch geen echte beslissing over nemen.

1735 Een aantal van u vroeg, volgens mij, in ieder geval de heer Leerink vroeg met een motie, heel duidelijk: ik wil duidelijkheid. Ik herkende dat in meerdere bijdragen. Ik wil die duidelijkheid ook graag. En tegelijkertijd kan ik die eigenlijk ook niet zo heel makkelijk geven, omdat prioriteren en doelen stellen ook echt afhankelijk is van de middelen die daarvoor beschikbaar zijn. En wij zijn als provincie toch echt afhankelijk van middelen vanuit het Rijk. En op dit moment, vroeg het

1740 CDA volgens mij: wanneer weet u nou eigenlijk of dat geld komt? Ja. Nou. Your guess is as good as mine. Ik zou het niet weten. We hebben binnenkort- Of nou, dat zeg ik, 'binnenkort', dat weet ik niet eens. We krijgen vast op enig moment een nieuwe regering die hier wellicht iets van zal vinden, die misschien wel zeggen: we maken helemaal geen NPLG. Zou kunnen. Dan ligt er een heel andere realiteit dan als er een regering komt te zitten die zegt: nou, die plannen van dat vorige kabinet, daar moet nog wat in geschoven worden, maar dat geld moet nu naar die
1745 provincies toe. Dat is echt een totaal andere realiteit. U bent daar, denk ik, net zo ongeduldig, of misschien ook wel chagrijnig over, als ik. Ik had ook liever nu gewoon geweten: waar kunnen we nou op rekenen? Net als bijvoorbeeld agrariërs, willen wij hier ook graag-

De **VOORZITTER**: Er is een interruptie.

1750 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, ik zie het. Ik probeer mijn zin nog even af te maken.

De **VOORZITTER**: Nee, dat snap ik.

1755 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik zie de bui alweer hangen. Maar in ieder geval, wij willen allemaal die duidelijkheid, maar u vraagt het aan mij. Ja, die kan ik u niet geven.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Koning.

1760 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Ja, dank u wel, voorzitter. Dat vroeg ik niet. Het is dus zo dat we gehoord hebben dat die gelden van het Rijk niet gebruikt mogen worden voor het NNN wat al in het Natuurpact zat, maar wel gebruikt mogen worden voor het NNN wat we daarboven als provincie willen aanleggen. En mijn vraag is dus: wanneer heeft u nou in beeld voor hoeveel hectare en voor welke gebieden dit nou precies wel gebruikt mag worden en voor welke niet? Dat
1765 was mijn vraag.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Maar ook dat blijft uiteindelijk nog wel een tijdje in het midden, omdat wij pas eerst een concept of een startversie van ons PPLG hebben ingediend. Daar is een reactie op gekomen. Nu gaan wij verder werken aan een volgend PPLG. Daarvan heeft het Rijk al de
1770 deadline een stukje vooruitgeschoven. In de tussentijd hadden we gehoopt op geld voor de koplopers. Ook dat schuift een beetje vooruit. De vraag wat we uiteindelijk krijgen, maakt ook verschil, want dat krijgen we voor sommige projecten wel en voor andere niet. We hebben nu nog niet al toegezegd gekregen dat het geld, wat wij denken dat we nodig hebben voor het extra NNN- Het boven-provinciaal noem ik het dan maar, want het is gewoon één NNN. Dus we kunnen
1775 ook niet kiezen om het niet te maken. Maar dat geld, wat we daarvoor zouden willen hebben, dat is nog niet toegezegd. Dus ik weet niet of we het krijgen. En als we het niet krijgen, hebben we nog steeds de taak om dat NNN af te maken.

1780 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel. Ja, dat snap ik. Maar ik vraag naar het aantal hectares en de gebieden. Heeft u die dan ook helemaal niet in beeld? Wat valt onder het oude Natuurpact en wat is extra? Heeft u dat ook niet in beeld?

Gedeputeerde **KOCKEN**: Dat is een andere vraag. Ik heb volgens mij in de commissie al tegen u heb gezegd dat ik dat zou moeten uitzoeken. Dat heb ik nu niet voor u paraat. Ik kan het nog
1785 een keertje uitvragen of we die hectaren zo verdeeld hebben. Ik weet oprecht niet of we die hebben. Uiteindelijk maakt het voor de taak die wij hebben eigenlijk niet uit, want wij hebben namelijk de afspraak gemaakt dat wij het NNN zullen gaan afmaken in 2027. Dat heeft het Rijk ons opgedragen en daar hebben we destijds ook geld voor gekregen. Vervolgens hebben wij een NNN ingetekend en dat is onze opdracht. Dus ik weet niet of ik u kan leveren wat u wil hebben,
1790 maar als wij het hebben, dan krijgt u het ook.

Oké, even zien. Verder werd er volgens mij ook nog wel door een aantal van u wat dingen gevraagd, waar een beetje het gevoel van kreeg – ik durf het bijna niet te zeggen – maar u moet er toch ook maar een beetje vertrouwen in hebben dat wij ons best aan het doen zijn, dat ik mijn
1795 best aan het doen ben. U moet mij niet vragen om hier met elk klein ding terug te komen, want dan kunnen wij helemaal niet aan het werk. Dat bedoel ik bijvoorbeeld over de vraag, die in de motie zit van de SP: als er geld aan recreatie wordt uitgegeven, dan moet dat hier terug. Ik snap

de gedachte, denk ik, maar volgens mij bent u ietwat gealarmeerd, voor niks in mijn ogen, omdat er eigenlijk niks veranderd is. Het woord 'recreatie' binnen het PNN betekent niet dat we nu
 1800 eigenlijk stiekem festivals aan het organiseren zijn en dat op het natuurbudget aan het doen zijn. Dat is niet wat er aan de hand is. Wat wel gebeurt, is dat we juist om de natuur toegankelijk te maken bijvoorbeeld soms ergens een wandelpad aanleggen. Dat gebeurt wel met natuurgeld. Of we maken bijvoorbeeld van die kijkraampjes, zodat mensen de natuur kunnen beleven. Dat doen we vanuit de gedachte dat beleefbare natuur er ook voor zorgt dat mensen het nut en het fijne,
 1805 en dus ook de noodzaak, van het behouden van de natuur meer tot zich kunnen nemen. Dus het is goed voor het draagvlak voor natuurbeheer en het bevorderen van natuur. Want als niemand dat meer belangrijk vindt, dan komen we ook niet meer verder. Dus daar is dat op georiënteerd. Het kan ook bijvoorbeeld gaan over het verleggen van een fietspad of het aanleggen van een fietspad. Verleggen, juist om ervoor te zorgen dat de druk op een bepaalde plek afneemt. Dus er
 1810 zit weleens een combinatie in een plan wat je voor natuur maakt, wat ook een effect heeft op recreatie. Maar het idee dat wij echte recreatieplannen stiekem in het natuurdossier fietsen, dat is echt niet aan de orde. Sowieso doen we niets wat u niet goedkeurt in zo'n PNN. Dus u kunt ook gewoon zien wat daar gebeurt. Ik zou het er toch op willen laten dat u hier het kader geeft, waarmee ik het komende jaar dus aan de slag kan. Natuurlijk gaan wij geen dingen doen die
 1815 ongedekt zijn. Dus dat geldt ook eigenlijk in antwoord op de vraag van mevrouw Bakker.

Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ja, ik vraag me dan af: hoe ver gaat u dan in die recreatieve activiteiten? Kunnen we dat ergens terugvinden? Waar ligt de grens?

1820 Gedeputeerde **KOCKEN**: Recreatie, we hebben niet een beleidsstuk over recreatie binnen NNN, maar we hebben natuurlijk wel de Visie toerisme en recreatie. Dat is ons beleidsdocument over recreatie. Waar het gaat over specifieke natuurgebieden, waarin ook gerecreëerd wordt, kijken we wel per gebied, als daar aanleiding toe is. Want aan de ene kant kun je zeggen, wat ik eigenlijk net al zei, recreatie bevordert ook juist de ervaring van natuur en het draagvlak daarvoor. Maar je
 1825 moet ook opletten dat de druk niet te hoog wordt en dat die te veel schade aanricht. Dan nemen we in bepaalde gevallen, als daar aanleiding toe is, maatregelen. Zoals bijvoorbeeld, het verleggen van een fietspad kan ervoor zorgen dat een te kwetsbaar gebied ontlast wordt. Maar ook bijvoorbeeld, wat u onlangs in het beheerplan voor Het Twiske volgens mij hebt kunnen zien, dat we de Sloterplas afsluiten in de winter, zodat de smient, die zich daar in de winter ophoudt,
 1830 ook winterrust heeft. Daar was een heel directe aanleiding om die maatregel te nemen en dan nemen we die ook. Dus we zijn zeker bereid om dat in bepaalde gevallen te doen, maar ik wil er ook echt voor pleiten dat we de natuur ook beleefbaar moeten houden. Dus we moeten altijd zoeken naar een balans wanneer het een moet prevaleren en wanneer dat toch niet meer kan, omdat het te veel druk geeft.

1835 Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel. Helder. Maar dan nog vraag ik me wel af: wanneer wordt die grens bepaald en door wie?

1840 Gedeputeerde **KOCKEN**: In algemene zin wordt die grens denk ik bijvoorbeeld bepaald door de natuurdoelanalyses. Als daarin wordt aangegeven, als daaruit blijkt dat bepaalde maatregelen noodzakelijk zijn, dan zullen we die moeten nemen. Er wordt ook bepaald in overleg met de beheerder van een terrein. Bijvoorbeeld met PWN hebben we daar uitgebreid overleg over: wat is nodig om de goede balans te vinden? Dat doen we elke keer naar bevind van zaken. Dus daar kan een externe aanleiding voor zijn, zoals de NDA's. En dat kan ook zijn omdat het duidelijk is uit de
 1845 ervaring van een beheerder dat er iets gedaan moet worden. En zo komen we steeds tot beter inzicht en maken we nieuwe maatregelen. Of soms kan een maatregel ook worden afgeschaald.

Mevrouw **HAAS** (PvdD): De laatste. Hoe wordt PS daar dan bij betrokken?

1850 Gedeputeerde **KOCKEN**: Bijvoorbeeld in de beheerplannen kunt u zien welke maatregelen we nemen. Als we grote ingrepen doen, dan wordt u daar ook altijd over geïnformeerd. U krijgt volgens mij vanuit GS regelmatig updates als wij hierover beslissingen nemen. Volgens mij communiceren wij daar gewoon over. Dus daar krijgt u van ons altijd een bericht over.

1855 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de gedeputeerde zeggen dat het allemaal heel ingewikkeld is om daarnaar te kijken hoe die geldstromen gaan en wat het voor effect heeft op de natuur. Dat neemt niet weg dat wij beheerorganisaties ook horen zeggen

dat ze zelf geld moeten ophalen, omdat vaak de hoeveelheid beschikbare middelen te klein is. Dat zelf geld ophalen, dat gebeurt vaak door, nou, natuur beschadigende activiteiten. En dus hebben wij in ons motie net vastgelegd dat, als er dingen gebeuren, dat wij ook zien dat het niet natuur beschadigend is, maar juist natuur bevorderend, want dat zou natuurlijk het doel moeten zijn waarnaar je streeft. Want dat staat heel duidelijk in het dictum.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Allereerst heb ik volgens mij in reactie op uw motie niet gezegd dat het allemaal ingewikkeld is om te zien waar geld vandaan komt en naartoe gaat. Dat heb ik denk ik in zijn algemeenheid ook niet gezegd. Maar waar het wat mij betreft om gaat, is dat de veronderstelling dat er natuurgeld wordt ingezet voor pure recreatiedoelen, dat dat een verkeerde veronderstelling is. Dat er soms inderdaad ook een onderdeel van een natuurplan een recreatie-effect heeft of een recreatie-element is, en dat dat volgens mij niet anders is dan het was. Ik zou dat dus ook graag gewoon op deze manier willen houden, dat u dat in het PNN terugvindt en dat u daar van tevoren van kan zeggen: dit is inderdaad een goed plan of dit is geen goed plan, en daar kunt u het komende jaar mee aan de slag.

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ja, u begint met te zeggen dat het niet de recreatie- Wat was het nou? De natuur voor de recreatie is. Maar in onze beleving is het omgekeerd. Is het namelijk dat de recreatie bijdraagt aan- Want zo wordt het altijd gebracht: wij moeten natuurbeheer doen en het is allemaal dat soort dingen meer. En dus moeten wij recreatie gebruiken om daarmee geld op te halen. Dat kan u toch niet geheel onbekend in de oren klinken? Het meest extreme voorbeeld daarvan, dat zijn festivals, maar er zijn nog wel andere zaken die gebruikt worden om geld op te halen om aan natuurbeheer te doen. En wij vinden dat nou juist net de verkeerde route.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Maar misschien heeft u het over uw motie Vreemd, maar ik heb het over uw motie Verantwoording recreatie in het PNN. Daarin vraagt u, indien er geld vanuit het budget voor het PNN naar recreatiedoelen gaat, hier een schriftelijke verantwoording aan PS over uit te brengen waaruit blijkt dat dit recreatieve doel een bevorderend effect heeft op de natuurdoelen. Ik vertel u dat wij volgens mij niet heel veel meer doen dan we altijd al doen, namelijk eventueel ergens bijvoorbeeld een wandelpad aanleggen. Met dat wandelpad wordt in mijn ogen bijvoorbeeld bevordert dat mensen de natuur in kunnen en daarvan kunnen genieten. Daarmee kun je nog steeds zeggen: de natuur kan alleen maar echt geholpen worden als die totaal ongerept is. Dus echt het uitsluitend bevorderen van natuur, daarvan kan je je misschien afvragen of dat dan nog binnen uw definitie valt. De discussie of er een festival gehouden moet worden, dat gaat volgens mij helemaal buiten deze motie om, in mijn ogen. Maar anders moet u mij uitleggen wat hier staat.

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Wat daar staat, heeft u heel goed begrepen. We hebben de moties opgeknipt, want we dachten: moeten we nou die twee moties Vreemd onderbrengen bij PNN? Nee, we doen ze apart als motie Vreemd. Maar dat er samenhang der dingen is, moet in ieder geval denk ik nu even aan u duidelijk gemaakt worden: dat er in onze optiek samenhang is. Namelijk, als je geld ophaalt via recreatie en dat inzet voor de natuur – want zo wordt het altijd gebracht – dat dan die natuur erop vooruit moet gaan en juist niet achteruit, wat helaas het geval is.

De **VOORZITTER**: Ik hoor geen vraag meer. Gaat u verder, mevrouw Kocken.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik neem de samenhang der dingen van u aan. Ik denk dat die in heel veel gevallen er is en dat het goed is om ons daar rekenschap van te geven. Maar wat uw motie betreft, deze motie – de andere moties Vreemd, daar kom ik later nog even over te spreken – zou ik zeggen: ontraad ik, want volgens mij is het niet handig en niet doelmatig als ik hier nog een specifieke, aparte verantwoording over afleg.

Even kijken. Ik ga proberen om uw vragen dus door te lopen. Ik was eigenlijk volgens mij bij mevrouw Bakker. Zij zei: mag ik dan misschien hier in de staten voor krijgen wanneer het van plan naar uitvoering gaat. Eigenlijk is dat ook een beetje een vraag, volgens mij, die juist in dit PNN zit. Dit is de stand van zaken en waar we naartoe gaan. Dan kunt u ook zien waar we het geld aan gaan besteden. Dus dit is het moment waarop u volgens mij kunt zeggen: dat plan, daar hebben we toch moeite mee of daar mocht nog wat bij of daar- Dus dat is dit moment. Ik denk

dat het niet handig zou zijn als we het PNN voortaan elke maand op de agenda zetten om te kijken waar we naar verschuiven.

1920

En dan kom ik eigenlijk ook direct bij de motie van de Partij van de Arbeid. Ik denk dat ik u daar allemaal misschien wel een beetje mee bedien, en ook mezelf. We hebben in februari een technische briefing of een BOT – dat moet nog even duidelijk worden gepland – eigenlijk over het uitvoeringsprogramma, waarin al die gebiedsprocessen: waar staan we; welke prioritering moeten we daarin aanbrengen; hoe ver staan we; en waar gaan we mee voort? Ik zou u eigenlijk willen voorstellen om uw motie nog even aan te houden, want ik zie best wel wat haken en ogen aan zeggen: per gebiedsproces moeten dat drie prioriteiten zijn. Het kan heel goed zijn dat we misschien eigenlijk in één gebiedsproces wel vijf prioriteiten hebben en in een ander misschien wel niks. Langs welke latten we dat moeten prioriteren, of het er drie moeten zijn, dat zou ik los willen laten. U vraagt ook om voor 1 januari alvast met de prioritering terug te komen. Daar heeft u ‘maart’ van gemaakt; neem me niet kwalijk. Gelet op de technische briefing, waar ik het net over had, in februari, hoop ik dat ik u daar al een beetje een idee over kan geven hoe we van plan zijn om te prioriteren en aan welk tempo van voortgang u kunt denken. Als u dan deze motie nog eens beoordeeld wat er dan nog niet voldoende is naar uw smaak om er vat op te krijgen. Want ik begrijp de behoefte echt dat u hier in de zaal gewoon wil weten: maar wat doen we nou; en welke prioriteiten leggen we? Dat vind ik een heel terechte vraag. Ik kan nu eigenlijk niet meteen zeggen ‘dit gaan we doen en zo gaan we het aanpakken’, juist door de onzekerheid die er gewoon op dit moment is.

1925

1930

1935

1940

De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, ik denk, ik doe het nu maar even. Dan bespaar ik misschien een tweede termijn. Ik hoor welwillendheid als het gaat om ‘hoe nemen we de Staten mee’. Prima om te wachten tot die technische briefing is geweest. Waar wij ook meer aan zaten te denken, volgens mij noemde ik dat in eerste termijn ook, is bijvoorbeeld dezelfde manier als we, als het gaat om bij de VTH, dat we iedere drie maanden een stand van zaken krijgen en daar ook over kunnen spreken in de commissie. Ik zou me kunnen voorstellen dat we dat hier ook doen, waardoor je de commissie meeneemt. Ik snap direct dat we de werkelijkheid niet aan een touwtje hebben en dat ook het college zou moeten handelen naarmate de omstandigheden zich voordoen, maar wij vinden het wel prettig om vervolgens bijvoorbeeld eens in de drie maanden te worden meegenomen en daar ook over te spreken.

1945

1950

Gedeputeerde **KOCKEN**: Meneer Leerink, ik begrijp de vraag. Ik heb aan de andere kant wel ook te maken met een ambtelijk apparaat, dat zich echt uit de naad werkt, om het maar zo te zeggen, om te zorgen dat we toch nog een heleboel op poten houden. En dan geeft elke drie maanden rapporteren gewoon toch weer heel veel administratieve lasten. Ik zou het liefst willen dat er zoveel mogelijk mensen buiten zijn en in de processen bezig zijn in plaats van daarover te rapporteren. Ik denk dat een periodieke rapportering, dat zou eigenlijk dus het PNN zijn, dat we daar misschien nog een tussentijdse update aan toe moeten voegen. Dat ben ik eigenlijk wel met u eens. Dus dat wil ik u wel toezeggen. Dus dan krijgt u eigenlijk halfjaarlijks een soort update. Maar ik wil u echt vragen: houdt u alstublieft uw motie nog even aan, hoor ons aan in februari en kijk dan waarvan u denkt: nu mis ik nog dit of nu moet er nog dat bij, en dien dan die motie alsnog in en dan kijken we dan of we het nog iets beter kunnen finetunen.

1955

1960

De heer **LEERINK** (PvdA): Ik ga erover nadenken.

1965

Gedeputeerde **KOCKEN**: Komt er misschien toch nog een tweede termijn.

Even kijken. Volgens mij vroeg meneer Van Tiggelen of er was nagedacht over het beleid. Nou, dat is wel het geval en dat ging toen volgens mij met name over de vraag over de verstuiwing in de duinen en of er zo wel over de waterveiligheid wordt nagedacht. Dat is juist precies de aanleiding om dit te doen, omdat door die verstuiwing het gebied veel sterker wordt. En dat is juist heel goed voor de mensen die achter die duinen wonen en rekenen op de bescherming van de duinen. Dus het antwoord op die vraag was: ja, daar is over nagedacht.

1970

Dan was er een vraag van Volt: is het water onderdeel van het PNN of niet? En waar vinden we het anders? In het PNN niet op zichzelf, behalve dat water natuurlijk wel inherent een onderdeel is van natuur. Dus waar dat met elkaar interfereert, zijn er ook natuurmaatregelen die op de waterkwaliteit effect hebben. Maar daarnaast hebben we een Regionaal Waterprogramma. Dat is

1975

1980 eigenlijk het document waar de echte maatregelen helemaal vanuit water gedacht, te vinden zijn. Het PNN wordt opgenomen in het PPLG. In verband met wat juridische beperkingen hebben we op dit moment nog niet de beslissing kunnen nemen om ook water helemaal in het PPLG op te gaan nemen. Dus dat blijft voorlopig nog een apart document.

1985 De heer **DESSING** (FvD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik kom even terug op het antwoord van gedeputeerde over die gaten in de duinen. Daar moest ik even op herkauwen. Maar ik moet het toch nog even helder zien te krijgen. Dus we gaan een gat maken in de noodzakelijke zeewering, waardoor we die kwetsbaar maken en dan doen we dat om het duin daarachter sterker te maken. Maar dan hebben we toch, als er een windkracht 11 Noordwesterstorm komt, een gat in de duinen waardoor het duin overloopt. Ik zie hem niet. Kunt u dat toch nog eens iets verdiepen?

1990 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, het gat in de duinen gaat hier over het kappen van enkele bomen. Enkele best veel bomen, laat ik dat meteen zeggen, dat we daar geen misverstand- Nee, daar gaat het niet over, zie ik meneer Van Tiggelen nu schudden. Zo heb ik de vraag opgevat in ieder geval. Over dat beleid hebben we het hier ook in de commissie al een paar keer over gehad, dat dat nodig is om de ecologische waarde van de duinen te bevorderen. Dat is in ieder geval wat mijn
1995 antwoord heeft bedoeld te zeggen. Misschien komt de heer Van Tiggelen straks nog terug met een letterlijker gat en snap ik dan beter waar hij het over heeft. In dat geval zal ik daar nog op antwoorden. Maar dat is in ieder geval waar mijn antwoord over ging. Ja, nou ja, of dat bevorderend werkt: ja, ik meen van wel. Daar hebben we volgens mij ook een vrij uitgebreide ecologische onderbouwing bij gegeven. Dus ik was daarvan overtuigd en ik hoop dat dat voor u
2000 ook geldt.

De heer **DESSING** (FvD): Ja, dat is een ander antwoord op een heel andere vraag die ik niet zo heb opgevat. Ik wil even terug. Ik weet dat er namelijk bij bijvoorbeeld Parnassia een heel groot gat in de duinen van een aantal tientallen meters is. In de hoofdzeewering, die onze provincie moet beschermen, daar is bewust een gat gemaakt in onze duinen. En de vraag is: hoe kan zo'n gat in de duinen de veiligheid van Noord-Holland niet aantasten? Dat is denk ik de kernvraag.

2005 Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel voor het herformuleren van de vraag van, denk ik, meneer van Tiggelen. Dan zeg ik er maar bij: u moeten de vragen gewoon heel concreet maken, want dan begrijp ik ze tenminste. Daar kom ik dan graag straks bij u op terug, want ik kan u niet uit mijn hoofd daar nu een antwoord op geven.

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Ja, dank u wel. Nog even een vraag over het Regionaal Waterprogramma. Kunnen we die update krijgen?

2015 Gedeputeerde **KOCKEN**: Harder.

Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Zo? Is het nu beter? Over het Regionaal Waterprogramma, kunnen we daar een update over krijgen als we ook over het PNN worden geüpdatet? Want het hangt zo samen dat het misschien handig is om dat gelijktijdig dan te behandelen. Ik snap wel dat het juridisch misschien niet samen kan, maar misschien kunnen we wel kijken of we het zoveel mogelijk samen kunnen behandelen.

2025 Gedeputeerde **KOCKEN**: Op zich stond voor de afgelopen commissie ook de update- Sorry, zo moet ik dat niet noemen. Maar de jaarrapportage van het Regionaal Waterprogramma bij de stukken. Dat is eigenlijk ook het moment om dat erbij te betrekken. Dus u krijgt dat in dit geval helemaal, was het echt tegelijk. Meestal zit het vlak na elkaar. Ik kan niet helemaal overzien of ik nu kan toezeggen dat het altijd samen zal vallen, juist niet omdat, als we het PNN in het PPLG stoppen, dat PPLG wordt echt een heel omvangrijk document en verdient alle aandacht. Dus ik
2030 weet niet of het heel verstandig is om alle aanpalende stukken dan ook op die agenda te willen hebben. Maar ik zal ernaar kijken of dat mogelijk is.

2035 Even zien. Er werd gevraagd wat wij van plan zijn te doen met de 35 miljoen die in het coalitieakkoord voor het PPLG is opgenomen. Er werd ook gevraagd of, als dat aan NNN wordt besteed, of dat dan hier tijdig voorgelegd kan worden. Volgens mij moet u de 35 miljoen vooral zien als een soort buffer die wij hebben willen inbouwen, omdat we plannen moeten maken,

omdat wij allerlei processen al opgestart zijn en die willen we graag voortzetten en we nog niet voldoende financiële zekerheid hebben en nog niet precies de kaders weten over hoe we het geld, wat we van de Rijksoverheid verwachten, precies wel en precies niet mogen benutten. We voorzien wel dat er dingen zijn die daar misschien niet onder vallen en die we wel nodig vinden. Dat kan in menskracht zitten, maar dat kan ook inderdaad bijvoorbeeld zitten in het aankopen van misschien wel NNN, maar het kunnen ook heel andere dingen zijn. Het zouden subsidieregelingen kunnen zijn. Dat is op dit moment nog niet uitgedacht. We hebben dat geld, ik zie het echt zo, als een soort buffer ingebouwd, omdat we weten dat we de komende jaren daar gewoon heel veel werk te verrichten hebben. Maar de andere kant is wel: dat geld gaan we natuurlijk niet zomaar uitgeven. Dat komt ook hier bij u langs. Ik verwacht daar bijvoorbeeld bij de eerste begrotingswijziging wel al een beroep op te gaan doen. En als dat dan zo is, dan ligt dat gewoon voor in de commissie en dan komt dat ook langs de Staten, want u gaat uiteindelijk over de begroting. Dus dat keurt u hier dan goed. Er zal dan uiteraard ook eventuele besteding aan NNN benoemd worden. Dus volgens mij komt dat allemaal altijd uw kant nog op.

Er waren een aantal vragen over PFAS, over de brief die u tegemoetziet, of daarin staat waar PFAS te vinden is en wat we eraan gaan doen, en aan de andere kant wat GS van plan is om er überhaupt aan te doen. Een vraag van D66 volgens mij. PFAS is een heel groot probleem. PFAS is ongeveer overal om ons heen. Dat is heel zorgwekkend, dat ben ik direct met u allemaal eens. Tegelijkertijd is dit iets wat vooral vanuit Europa en het Rijk om aandacht vraagt en maatregelen vraagt. We hebben niet voor niks in Europa aangedrongen op een verbod op PFAS. Maar wij zien PFAS bijvoorbeeld in zeeschuim, we zien het in de grond, we zien het in ons drinkwater, we zien het in onze voeding. Het zit overal. Het is op dit moment voor de provincie nog niet, ja, haalbaar om dat probleem aan te pakken, juist omdat het zo groot is. In de brief die eraan komt, wordt daar wel het een en ander meer over uitgelegd, maar daar zitten nog niet de oplossingen in, omdat we die simpelweg nog niet hebben. Dus ik kan me voorstellen dat ik u daarmee misschien niet tevreden stel, ik vind dat zelf ook een verontrustend idee, maar dit is wel een onderwerp dat niet alleen bij ons, maar eigenlijk ook bij de regering of in ieder geval in de Kamer op dit moment, en in Europa, voldoende aandacht heeft, denk ik. En ik ga ervan uit dat we van daaruit maatregelen kunnen verwachten om daar echt substantiële stappen in te gaan zetten. Wat we wel doen is als er een PFAS-locatie is binnen onze provincie, waarvan we zeker weten, bijvoorbeeld bij een brandweerlocatie waar met blusschuim is gewerkt, daar weten we dat de concentraties zodanig hoog zijn dat we daar werk van moeten maken. Dan doen we dat. Maar het algehele probleem PFAS in Noord-Holland, daar hebben wij nu nog geen beleid op.

Even kijken. U vroeg om het plan voor de invasieve exoten, of dat ook in het PPLG wordt meegenomen, omdat het daar in ieder geval voor kan komen. Volgens mij had ik u in de commissie al toegezegd dat ik verwacht in Q1 met u als commissie in ieder geval te praten over een opzet voor dat plan. Dus dat zouden we dan toch, hoop ik, voordat we met een volgende versie van de PPLG komen, wel met elkaar ook een klap op- Of u dan uiteindelijk, een klap op hebben kunnen geven. Dus ja, dat komt wel voor het PPLG rond, zou ik zeggen.

Er was een vraag over het agrarisch natuurbeheer en het ANLb. Ik vind uw motie een beetje lastig, moet ik zeggen, want wat u vraagt, heeft u al een keer eerder gevraagd, volgens mij. Uw staten heeft in, als ik goed ben geïnformeerd, in 2018 besloten dat de prioriteit in de natuur bij de natuur moet liggen en dat het dus niet bij de agrarische bedrijfsvoering ligt. En dat ANLb legt juist wel de prioriteit bij de agrarische bedrijfsvoering, en dan is natuur secundair, dat dat niet langer zich verhoudt tot de natuurdoelen die wij binnen het NNN hebben. Dat is aanleiding geweest om te zeggen: dan kun je niet langer ANLb-subsidie in NNN krijgen. Daar hebben we nog een keer zes jaar aan vastgeplakt. Volgens mij ook op uw verzoek, mevrouw Koning, denk ik. U heeft daar een motie toe ingediend, omdat er wat meer tijd nodig was voor de agrariërs om zich daarop aan te passen. Ik denk op zicht, dat besluit is genomen, dat was een laatste uitstel wat mij betreft. De natuurdoelen verhouden zich uiteindelijk niet tot zuiver agrarisch belang in de meeste gevallen. Agrariërs, die willen blijven zitten binnen NNN, zullen hun manier van agrarisch beheer moeten aanpassen naar SNL. Als ze dan willen blijven, dan kunnen ze natuur beheren en er nog steeds een subsidie voor krijgen. Ze kunnen wel blijven boeren, maar dan moet dat op een natuurinclusieve manier zijn. Dat is niet voor iedereen. Daarom zijn we ook aan het kijken: kunnen we met pacht of kunnen we met grondmobilisatie zorgen voor een ander perspectief? Dat kan op een andere locatie zijn, dat kan met andere verdienmodellen zijn. Daar zijn we op zich allemaal mee bezig. Ik vertel u dit nu. Volgens mij weet u het meeste wel, maar misschien is het

goed om u allemaal daarin mee te nemen. Dus ik zou willen zeggen: laat ik daar dan een technische briefing voor aanbieden, waarin we wat we daar aan het doen zijn nog een keer met u doorlopen. Dan kunt u kijken of u vindt dat daar nog iets aan verbeterd kan worden bijvoorbeeld.
 2100 Dan weet u goed wat er gebeurt. Maar ik moet u wel zeggen: gewoon het perspectief- Want volgens mij, het staat er nu wat zacht: hou het als optie open. Maar we doen dit in blokken van zes jaar en we hebben er dus al een verlenging van zes jaar aan toegevoegd. Ik sta er eigenlijk niet voor open om daar nog een keer zes jaar aan toe te voegen, want dan halen wij onze natuurdoelen niet. En dat is wel gewoon wat we hebben afgesproken met elkaar, dat dat in het
 2105 NNN prioriteit heeft. ANLb is daarbuiten prima. Dus voor weidevogelgebied bijvoorbeeld kan ANLb blijven bestaan. Ook waar het gaat over het realiseren van bossen. Dus er zijn allerlei plekken buiten NNN waar ANLb prima werkt, maar binnen NNN gaan we over op SNL.

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel. Ja, die zes jaar verlenging, die was ook om te bekijken of we een manier zouden kunnen vinden voor agrarisch natuurbeheer dat NNN-waardig is. Die zoektocht, ja, eigenlijk willen wij als CDA dat die zoektocht gewoon wordt voortgezet, omdat wij het zo belangrijk vinden dat agrarisch natuurbeheer binnen het NNN blijft bestaan, omdat het ook een mogelijkheid is om het NNN af te ronden. En zonder agrarisch natuurbeheer zien we dat gewoon niet gebeuren. Je hebt gewoon die boeren daar nodig. Dat zeggen tbo's ook.
 2115 En als u nu een technische briefing toezegt, is dat dan met de mogelijkheid- Dat u ons alleen maar gaat uitleggen waarom het niet kan? Of wilt u dan een open houding aannemen, zodat we met elkaar kunnen kijken welke mogelijkheden er eventueel wel nog zijn?

Gedeputeerde **KOCKEN**: Alleen maar een technische briefing om u uit te leggen wat er allemaal niet kan, dat lijkt me niet zo nuttig. Dus in die zin: ja, heb ik daarin natuurlijk een open houding. Maar tegelijkertijd, wat ik net heb gezegd, meen ik wel. U heeft als Staten zelf gezegd: natuur moet de prioriteit hebben. Dat is binnen de ANLb-subsidie niet het geval. Dus daar zit gewoon iets in wat onverenigbaar is. We kunnen kijken- En dat zijn volgens mij ook aan het doen, wat ik al zei, met de Taskforce pacht en met andere middelen. Bijvoorbeeld de overgang van drijfmest naar ruige mest. Er zijn manieren waarop het misschien wel met elkaar in overeenstemming te brengen is. Daar wordt aan gewerkt. Daar wordt naar gekeken. Bijvoorbeeld, volgens mij, is er in Friesland nog een instrument, waarbij wel langjarig beheer gecombineerd wordt met een afwaardering van gronden wat voor agrariërs toch nog interessant kan zijn. Dat soort instrumenten zijn we allemaal aan het onderzoeken. Dat zijn geen dingen die je op een
 2130 achternamiddag eventjes met elkaar af kan tikken. Maar we kunnen elkaar bijpraten. Als u goede ideeën heeft, dan staan we daar ook zeker voor open. Dus in die zin sta ik daar heel open voor. Maar tegelijkertijd houd ik toch nog vast, en dat vindt u misschien stom, maar NNN heeft prioritair een natuurdoelstelling. Daar moeten we een weg in vinden. Als het samen kan gaan, dan vind ik dat prachtig, maar dat moeten we wel met elkaar eens zijn. En als de instelling is
 2135 'eigenlijk willen we gewoon dat elke boer die dat wil, kan blijven doen wat die wil en waar die dat wil', ja dan komen we er denk ik niet uit. Maar als u er net zo open als ik in wil gaan, dan denk ik dat we een goed gesprek kunnen voeren.

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Ja, dank u wel. Maar ik spreek ook steeds over NNN-waardig agrarisch natuurbeheer. In andere provincies zie ik dat er ook mogelijkheden toe zijn. Dus als u die open houding heeft in die technische briefing, dat we daar toch samen naar kunnen zoeken, dan vind ik dat zeer waardevol.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Daar sta ik zeker voor open. Dan vraag ik u ook nadrukkelijk, want ik gaf u zelf het Friese voorbeeld, als u zegt 'ik weet er nog een paar', draag ze vooral aan. U hoeft niet tot februari, of weet ik veel wanneer, te wachten. Dat mag u ook gewoon, als u nu zegt 'kijk daar eens naar, kijk daar eens naar', laat u dat vooral weten en dan staan we daar zeker voor open.

2150 De **VOORZITTER**: Gaat u verder, mevrouw Kocken.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel, voorzitter. Even zien. Er was nog een vraag van de Partij voor de Dieren over hoe snel worden de N2000-beheerplannen aangepast met maatregelen die door de Ecologische Autoriteit zijn geadviseerd. Nou ja, dat heb ik u volgens mij ook in de
 2155 commissie al gezegd. De beheerplannen worden weliswaar voor zes jaar vastgesteld, maar dat betekent dat ze een geldingsduur hebben van zes jaar. In de loop der tijd kunnen ze, als daar

aanleiding toe is, steeds worden aangepast. Dus zodra daar een advies ligt, kunnen we dat aanpassen en doen we dat ook, als dat vanuit dat advies noodzakelijk is. En met welke snelheid dat gebeurt? Zoals dat binnen de provincie altijd gebeurt. Er wordt zorgvuldig naar gekeken, dan
2160 wordt er een plan voorgelegd. Dat wordt dan vervolgens eerst eens aan mij voorgelegd en daarna komt het in onze GS-vergadering en dan krijgt u daar een update van.

Ik denk eigenlijk dat ik er zo'n beetje wel doorheen ben. Dan wil ik u nog even de- Nee, de moties heb ik eigenlijk alle drie ook al besproken. Namelijk, agrarisch natuurbeheer in NNN, die raad ik,
2165 zoals die hier geformuleerd is, af. Maar ik hoop dat wij gewoon een goed gesprek met elkaar kunnen voeren. De verantwoording recreatie in PNN ontraad ik ook, omdat ik denk dat u in het PNN eigenlijk voldoende kunt vinden over hoe het geld besteed wordt en dat recreatie daar een klein onderdeel van is en een nuttig onderdeel. En dan vraag ik de Partij van de Arbeid en
2170 GroenLinks om de motie die zij hebben ingediend nog even aan te houden, zodat we na de technische briefing van februari kunnen kijken of het naar tevredenheid is of dat u daar nog een aanscherping in nodig heeft.

De **VOORZITTER**: Dank u wel, gedeputeerde Kocken. Dan kijk ik in de zaal of er behoefte is aan een tweede termijn. Dat is geen verrassing: de heer Dessing, Forum voor Democratie.
2175

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Een punt van orde. Mogen wij heel even schorsing aanvragen?

De **VOORZITTER**: Dat mag u altijd en ik ken hem ook toe. Vijf minuten genoeg? Vijf minuten schorsing.
2180

Schorsing 13.40 tot 13.53 uur.

De **VOORZITTER**: Mag ik de Statenleden verzoeken weer te gaan zitten. En ook het CDA is terug. Ik dacht, ik geef u nog een paar extra minuten. Ik hoop dat het geholpen heeft.
2185

En dan geef ik het woord in tweede termijn aan de heer Dessing van Forum voor Democratie.

Tweede termijn Provinciale Staten

De heer **DESSING** (FvD): Ja, dank u wel, voorzitter. U heeft van mij de motie te goed. Die cliffhanger had ik u gegeven. Dus die ga ik u zo geven. Maar ik ga toch nog even kort reageren op een aantal opmerkingen van de gedeputeerde. Ja, de mooiste vond ik toch eigenlijk wel dat ik net hoorde: Ja, we doen eigenlijk wel heel veel, want we maken namelijk kijkraampjes om de natuur te beleven. Als dat niet het mooiste voorbeeld is van tekentafelnatuur, dan weet ik het ook niet meer. Maar dat terzijde. En "ja, natuurlijk kunnen we geen brief sturen", volgens de
2195 gedeputeerde, "naar Brussel, want daar kunnen we toch niets mee, want we moeten eigenlijk doen aan goed natuurbeheer". Dat is nou juist wat ik hier probeerde te betogen. Ik wil ook eventjes ingaan op wat de heer Leerink zei over zijn vraag van, "ja, maar ja, Forum voor Democratie is niet constructief en die wil alleen maar dingen die niet kunnen en die heel lang duren, want dat zit in de wet." Nou, daar heb ik toch een iets ander idee. Ik zal er in mijn motie sowieso verder op ingaan. Maar voordat ik die voorlees, wil ik u toch meegeven dat, als het gaat bijvoorbeeld om de KDW's, die een heel kritisch aspect vormen van dit hele stikstofbeleid, die zijn de wetenschappelijke basis onder de beleidsmaatregelen om te voldoen aan de Stikstofwet. Dus ze zijn geen onderdeel van de Stikstofwet. Daarmee zijn ze dus aan te passen met een
2200 Algemene Maatregel van Bestuur. Dus dat betekent niet een jarenlang wetswijzigingstraject voordat er dus een keer iets kan gebeuren. Nee, de minister kan morgen een decreet, of een AMvB in dit geval, uitvaardigen en die kan zeggen van, we gaan die stikstofcrisis oplossen, we gaan de bouw weer vlot trekken, we kunnen al die dingen doen als we alle KDW's in Nederland met een factor tien verhogen. Dan geeft dat ons de ruimte om in die tijd de wet aan te passen en te kijken wat we dan wel kunnen doen. Dat zou, mits erg natuurlijk politieke wil is, want daar
2210 gaat het om, een van de oplossingen kunnen zijn om dit probleem vlot te trekken. Dat zou dus de boodschap kunnen zijn die wij hier ook in de Staten richting Den Haag en via Den Haag aan Brussel zouden kunnen geven.

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Hoor ik nu de partij Forum voor Democratie pleiten voor een Algemene Maatregel van Bestuur, die de democratie opzijzet? Hoor ik dat nu goed?
2215

De heer **DESSING** (FvD): Volgens mij zet dat de democratie absoluut niet buitenspel, want het begint met politieke wil, wat ik daarna zei. We zijn het met elkaar eens, van links tot rechts, dat er een enorme crisis is, waardoor er geen huizen gebouwd kunnen worden en dat die crisis mede wordt veroorzaakt door het zogenaamde stikstofprobleem. Ik probeer hier te betogen dat het hele stikstofprobleem totale onzin is en dat we dat uit de wereld kunnen helpen, dat we dat niet nodig hebben. We kunnen onszelf uit die klem halen. En als we dan op democratische wijze met elkaar politiek draagvlak creëren om te kijken dat we op deze manier een pragmatische oplossing kunnen vinden, dan lijkt me dat absoluut democratisch genoeg om daar met elkaar uit te kunnen komen. Dat is wat ik hier betoog.

Dus, voorzitter, ik ga u de volgende motie voorlezen. Ik hoop oprecht, ja, dat u die gewoon in overweging wil nemen, want het gaat om de fundamentele vraag die eronder ligt: waar zijn we in terecht gekomen; en wat zouden we daaraan kunnen doen? De motie Aandringen op radicale koerswijziging van landelijk stikstofbeleid. Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 11 december te Haarlem, constaterende dat het Programma Natuurnetwerk 2024, waar de inrichting van het landelijk gebied uitgaat van de doelen die landelijk gesteld zijn voor wat betreft de reductie van stikstofuitstoot in de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Het programma voor wat betreft stikstofneerslag in de Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden uitgaat van de cijfers van AERIUS Stikstofmonitor 2022 op basis van cijfers over 2020. En op basis daarvan wordt gesteld dat in alle Natura 2000-gebieden in Noord-Holland geldt dat juist de meest stikstofgevoelige habitatype en leefgebieden overbelast zijn met stikstofneerslag. Dat op basis van dergelijke uitgangspunten, inclusief de veronderstelling dat agrariërs verantwoordelijk zijn voor het merendeel van de neerslag in deze leefgebieden, wordt ingezet op de uitkoop van agrariërs, vrijwillig dan wel gedwongen. Overwegende dat het Adviescollege Meten en Berekenen in juni 2020 constateerde dat het AERIUS-model de daadwerkelijke uitstoot lokaal niet nauwkeurig kan berekenen en dat het model daarom niet doelgeschikt is voor het beoordelen of agrariërs wel of geen rechten hebben op een vergunning voor hun bedrijfsuitvoering. Het Planbureau voor de Leefomgeving zelfs constateerde dat het AERIUS-model een onzekerheidsmarge kent van tussen de dertig en zeventig procent. Dat ook TNO in haar aanvankelijk vertrouwelijke notitie heeft aangegeven dat het door het Ministerie van LNV gehanteerde ondergrens voor Natura 2000-gebieden van 0,005 mol stikstofdioxide per halfjaar niet wetenschappelijk is onderbouwd en depositiewaarden onder de zeven mol per halfjaar in deze notitie zelfs aangemerkt worden als ruis. Voorts constaterende dat volgens onderzoek van Wageningen University – ik noemde het al in mijn betoog – de veronderstelde stikstofneerslag slechts in een zeer beperkt aantal gevallen mogelijk als bijkomend factor zou bijdragen aan het verdwijnen van enkele planten en diersoorten. Over het geheel genomen de staat van de natuur sinds 2000 sterk is verbeterd en er geen reden is om ons zorgen te maken over de kwaliteit van onze natuurlijke leefomgeving. Demissionair minister van LNV, Piet Adema, tegen die achtergrond geen andere conclusie kon trekken dan dat we te maken hebben met een doorgeslagen modelwerkelijkheid – ik zeg het niet zelf, dat zegt die minister – die geen relatie heeft met de werkelijkheid in onze leefomgeving. Van mening zijnde dat de provincie volgens artikel 124 lid 1 van de Nederlandse Grondwet een eigen bevoegdheid heeft om zich in te zetten voor de belangen van haar inwoners en zich derhalve niet hoeft te laten reduceren tot een uitvoeringsinstantie van internationaal of nationaal vastgesteld beleid. De provincie in moet zetten op een radicale verandering van het huidige beleid omtrent de inrichting van het landelijk gebied en daarbij moet inzetten op de belangen van de agrarische sector en de bestaande natuur. Daarbij afscheid genomen dient te worden van het AERIUS-model en de tot nu toe gehanteerde kritische depositiewaarden. Verzoekt Gedeputeerde Staten nu dan toch er bij de landelijke overheid aan te dringen op een radicale koerswijziging van beleid met betrekking tot het landelijke gebied. Daarbij het AERIUS-model en de tot nu toe gehanteerd kritische depositiewaarde stikstof niet langer als maatgevend te erkennen. Over te gaan op natuurbeleid dat uitgaat van maatwerkoplossingen voor empirisch vastgestelde problemen en de echte oorzaken daarvan in het landelijk gebied. Te stoppen met de uitkomst van agrariërs, niet alleen de gedwongen uitkoop, maar ook de vrijwillige, en gaat over tot de orde van de dag. Medeondertekend door Van Tiggelen van de PVV.

Motie 198-11 december 2023

Aandringen op radicale koerswijziging van landelijk stikstofbeleid

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- 2280 • Het Programma Natuurnetwerk 2024 bij de inrichting van het landelijk gebied uitgaat van de doelen die landelijk gesteld zijn voor wat betreft reductie van stikstofuitstoot in de zogenaamde Natura 2000-gebieden;
- Het Programma voor wat betreft de stikstofneerslag in de Noord-Hollandse Natura 2000-gebieden uitgaat van de cijfers die gegeven zijn in de AERIUS-stikstofmonitor 2022, gebaseerd op cijfers over 2020;
- 2285 • Op basis daarvan wordt gesteld dat 'in alle Natura 2000-gebieden in Noord-Holland geldt dat juist de meest stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden overbelast zijn met stikstofneerslag;
- Op basis van dergelijke uitgangspunten, inclusief de veronderstelling dat agrariërs verantwoordelijk zijn voor het merendeel van de neerslag in deze leefgebieden, wordt ingezet op uitkoop van agrariërs, vrijwillig dan wel gedwongen.

2290

Overwegende dat:

- Het Adviescollege Meten en Berekenen (de Commissie Hordijk) in juni 2020 constateerde dat het AERIUS-model de daadwerkelijke uitstoot lokaal niet nauwkeurig kan berekenen; en dat het model daarom 'niet doelgeschikt' is voor het beoordelen of agrariërs wel of

2295

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Er bij de landelijke overheid aan te dringen op een radicale koerswijziging van beleid met betrekking tot het landelijk gebied;
- Daarbij het AERIUS-model en de tot nu toe gehanteerde kritische depositiewaarden stikstof niet langer als maatgevend te erkennen;
- 2300 • Over te gaan op natuurbeleid dat uitgaat van maatwerkoplossingen voor empirisch vastgestelde problemen en de echte oorzaken daarvan in het landelijk gebied;
- Te stoppen met de uitkoop van agrariërs, niet alleen de gedwongen uitkoop, maar ook de vrijwillige.

2305

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Johan Dessing (Forum voor Democratie) en Ronald van Tiggelen (PVV).

2310 De **VOORZITTER**: Dank u wel. En deze motie maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen. Dan ga ik kijken, mevrouw Schneemann van Volt? Nee. Mevrouw Bakker, de VVD, nog tweede termijn> Meneer Van Tiggelen?

2315 De heer **VAN TIGGELEN** (PVV): Voorzitter, dank u wel. Wanneer wij een vraag stellen over een gat in de duinen, dan bedoelen wij een gat in de duinen. En het blijkt niet om één gat te gaan, maar om meerdere gaten. Die zijn niet alleen in deze provincie aangelegd, maar ook in de provincie Zuid-Holland. Als je daar eventjes op googelt, op 'gat in de duinen', dan kom je er al snel achter dat zo'n ding kennelijk een 'blow-out' heet in goed Nederlands. Die zijn daar dan aangelegd met een zeker doel, en ik citeer nu even: "Nu kan het via de blow-out de achterduinen bereiken. Hierdoor kunnen de achterduinen groeien, waardoor ze weer extra bescherming bieden tegen zeespiegelstijging". Dus de mensen die zich zorgen maken om zeespiegelstijging, die maken gaten in onze natuurlijke zeewering, de duinen, de zeereep. Snapt u het nog? Wij niet. Misschien kan de gedeputeerden zich hier een beetje in verdiepen en even googelen, even kijken waar komt dat beleid vandaan? Wie heeft dat bedacht? En dat erover nagedacht is, willen we natuurlijk best wel geloven, maar of dat diep genoeg en lang genoeg is geweest, daar hebben we een beetje twijfels bij. Dank u wel.

2325

De **VOORZITTER**: De heer Leerink, PvdA.

2330 De heer **LEERINK** (PvdA): Ja, voorzitter, ik zou nog even terugkomen op onze motie, waarin we eigenlijk vroegen om regulier meegenomen te worden in dat wat er gebeurt met het NNN. De gedeputeerde vraagt of we die zouden willen aanhouden. Op zich willen we dat wel, in de zin dat wij ervan uitgaan dan wat we vragen. We vroegen eigenlijk: zouden er niet iets van een driemaandelijks voortgangsrapportage kunnen komen? Als we in februari een BOT of een technische briefing hebben, et cetera, dan zien wij dat maar even als de eerste

2335

voortgangsrapportage. Maar wij verwachten dan wel dat er in die rapportage en tijdens die

bijeenkomst ook een voorstel ligt hoe PS hier verder in meegenomen wordt. Dat is wat ons betreft niet eens per jaar en ook niet eens in het halfjaar. Dus we horen dan wel even wat u daar voor voorstel voor heeft. Wij vinden het heel normaal dat PS wel op deze manier betrokken wordt. Aan de ene kant maken we ons zorgen, steeds, over de vraag dat er te weinig geld is. Aan de andere kant lopen we aan tegen het frustrerende feit dat we de afgelopen jaren steeds geld hebben overgehouden op dit terrein. Bij de komende begrotingswijziging, die we graag goedkeuren, is dat in het bedrag bijna 22 miljoen. Dus wij kunnen echt zelf op dit moment blijkbaar veel meer als het gaat om de financiën, dan we op dit moment realiseren. En ik vind het niet zo gek, dat als we dan met elkaar zo'n grote ambitie hebben en we dit met elkaar constateren, dat we dan ook als PS de vinger aan de pols willen houden. Dus wat ons betreft: goed om hem even aan te houden, omdat we in februari dan blijkbaar gaan praten over de uitvoering, maar we verwachten dan wel nadrukkelijk daarbij een voorstel hoe PS het komend jaar daarin meegenomen wordt en betrokken wordt bij de belangrijke keuzes die hierbij gemaakt worden.

De heer **MANTEL** (JA21): Dank, voorzitter. En dank aan de Partij van de Arbeid voor het aanhouden van de motie. Wij kunnen leven met de geest van de motie, omdat wij het ook belangrijk vinden om prioriteiten te stellen, juist om die processen tastbaar te maken in plaats van, ja, zeg maar even de roze wolk waar van alles onder hangt. U vraagt om prioritering van bijvoorbeeld drie prioriteiten per gebied. Ziet u die rol van prioritering weggelegd voor PS of voor GS?

De heer **LEERINK** (PvdA): Wij willen graag meegenomen worden. Dus wij gaan als PS hier niet- GS is voor de uitvoering en voor de inrichten van die gebiedsprocessen en is ervoor om met voorstellen te komen met betrekking tot die uitbreiding van dat NNN. Laten we de verhoudingen hier wel zo houden zoals ze zijn. Maar wat ik aangegeven heb, is dat wij het wat onbevredigend vinden om er dan maar één keer per jaar over van gedachten te wisselen. We stellen doelen vast en we zien een jaar later wat er wel of juist niet is gerealiseerd. Dat vinden wij te weinig, ook gezien het feit dat er de afgelopen jaren sprake was van onderuitputting. Dan denk ik, dan mogen we wel wat scherper aan de wind zeilen met elkaar.

De heer **MANTEL** (JA21): Dank, voorzitter. Ja, voor wat betreft die zes maanden update: helemaal mee eens. Dat zien wij ook graag. Nog even over die prioritering. Als wij nou in de commissie vaststellen dat er een meerderheid is-

De **VOORZITTER**: Dames en heren, wilt u wat rustiger doen in de zaal alstublieft? We kunnen u bijna letterlijk horen.

De heer **MANTEL** (JA21): Dank, voorzitter. Als wij bijvoorbeeld in een commissie of tijdens een BOT kunnen vaststellen dat er voor bepaalde gebieden veel steun is voor een prioritering, kunnen wij die dan vaststellen en dat we GS daarmee op pad sturen?

De heer **LEERINK** (PvdA): U kunt uiteindelijk altijd van alles. Maar het is niet mijn bedoeling om iedere drie maand het hele beleid opnieuw met elkaar vast te stellen, et cetera. Ik denk dat het verstandig is om meegenomen te worden en hier ook een gemeenschappelijk proces van te maken. En als er echt ergens brand is, maar dat geldt altijd voor ieder onderwerp wat er is, dan kunnen we dingen uiteindelijk groot maken. Maar ik zie het ook, nou ja, we stellen ook de Omgevingsverordening vast met elkaar en tegelijkertijd hebben we ook de afspraak met elkaar dat als er grootse en meeslepende of kleine en venijnige zaken gebeuren, dat we daarvan horen. Ik kan me daar ook iets bij voorstellen als gaat om NNN, waarbij we niet iedere keer de hele Omgevingsverordening ter discussie stellen, want die ligt er, maar dat je wel op cruciale punten betrokken wordt.

Mevrouw **JANSEN** (D66): Dank u wel. Ik kan u een heel eind volgen in uw redenering in de motie. Mijn fractie, D66, denkt ook dat rapportage absoluut noodzakelijk is. Misschien nog wel een kwartaalreportage, maar daar kunnen we nog met elkaar over van gedachten wisselen. Als u dan spreekt over dat andere onderdeel, die prioritering, ik vind die ogenschijnlijk heel erg sympathiek, maar ik vraag me wel af: wat betekent dat voor alle projecten die je dus niet prioriteert? Betekent dat dus dat je die uit wil stellen of die je niet in behandeling wil nemen? Of wat is het effect daarvan? En wat zijn daar dan de consequenties van? Wat ik me ook wel afvraag,

die prioritering, op basis waarvan? Dat zou ik dan wel heel graag allemaal heel goed met elkaar door willen spreken, voordat we zomaar dit doen. Ik vind het dus, D66 vindt de uitspraken, wat je ermee uit wil spreken, dat kan ik wel steunen, maar de invulling daarvan denk ik, ja, volgens mij moeten we die nog even door akkeren met elkaar.

2400

De heer **LEERINK** (PvdA): Dat lijkt me prima. Volgens mij krijgen we daar ook de mogelijkheid voor als we daar in februari met elkaar over komen te spreken. De achtergrond van die prioritering is wat ons betreft ook, omdat het wel eens zou kunnen zijn dat we met, laat ik maar zeggen, tegenvallende middelen toch scherpe en slimme keuzes moeten maken om zoveel mogelijk te kunnen realiseren als het gaat om doelstellingen die we willen realiseren in het landelijk gebied. Dat vraagt om slimme keuzes. En het lijkt me ook goed om die slimme keuzes hier te delen en met elkaar door te akkeren.

2405

Mevrouw **JANSEN** (D66): Ik wil daar wel echt scherp op zijn dat het echt goede, scherpe keuzes zijn voor de natuur en dat we daar heldere prioriteiten of een helder bewegingskader met elkaar op formuleren, want ik ben anders ook wel bang- Dan zie ik het alweer als een glijdende schaal van die natuur afglijden.

2410

De heer **LEERINK** (PvdA): Dat ben ik met u eens. Ik heb net, het wordt een interessant gesprek, begrepen dat we in februari daar in de commissie over komen te spreken. Dus laten we dat dan even afwachten.

2415

En dat was hem, wat mij betreft.

2420

De **VOORZITTER**: Een korte samenvatting is dan in ieder geval van uw bijdrage dat motie M195, want dat is het nummer, is aangehouden.

De heer **LEERINK** (PvdA): Dat had ik dan moeten zeggen, hè.

2425

De **VOORZITTER**: Ja, nee, maar dat wil ik zeker weten dat we dat nog concluderen. Dank u wel.

Motie 195 'Prioriteit geven aan drie natuurprojecten per gebied uit het PPLG ter realisatie van het Natuurnetwerk Nederland' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

2430

De **VOORZITTER**: Mevrouw Koning, CDA.

2435

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Even over de motie Agrarisch natuurbeheer. Het CDA vindt agrarisch natuurbeheer heel erg belangrijk. Sinds 2015 zijn we daarmee bezig om dat ook in NNN goed vorm te geven. En het wordt eigenlijk steeds belangrijker, ook in het kader van de transitie en de extensivering van de landbouw. Boeren inzetten in het NNN om doelen te behalen en het beheer goed uit te voeren, dat werkt gewoon heel goed. Dus daar moeten we niet rigoureus afscheid van nemen. Dat kan eigenlijk echt helemaal niet. Het dogma dat de boer geen rol zou hebben in het NNN moet van tafel. En als deze Staten besluiten dat NNN-waardig agrarisch natuurbeheer in het NNN behouden moet blijven, ook na 2027, dan is dat zo. Dan is dat een nieuw besluit. Maar zover zijn we op dit moment nog niet, heb ik begrepen. Gelukkig kregen we wel een toezegging van de gedeputeerde om een technische briefing te houden. We vinden dat wel een wat magere toezegging, maar gelukkig gaf de gedeputeerde ook op ons verzoek wel toe dat ze een open houding heeft en wil kijken wat er dan wel mogelijk is op het gebied van agrarisch natuurbeheer. Wij willen dan ook graag voor die technische briefing dat er ook experts worden uitgenodigd, die over het ANLb kunnen vertellen hoe dat precies in zijn werk gaat, ook binnen het NNN.

2440

2445

Mevrouw **JANSEN** (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. U deed van agrarisch beheer onder NNN. Ja, ook met dat idee kan ik wel enigszins meevoelen. Ik heb ook wel aarzelingen, namelijk, ja, wat is voor u - dat was even een punt, even nadenken - precies de definitie van agrarisch beheer? Heeft u daar ook ideeën bij wat dan de minimale voorwaarden zijn? Want ook hier ben ik eigenlijk wel een beetje angstig voor een glijdende schaal, want agrarisch beheer is best wel een ruim begrip. En dan zou ik met elkaar wel heel goed willen afspreken 'wat verstaan we daaronder', voordat we zoiets als optie überhaupt in overweging nemen. Hoe kijkt u daartegenaan?

2450

2455

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Het is natuurlijk per gebied verschillend, agrarische natuurbeheer. Dus je moet per gebied kijken hoe de doelen gehaald kunnen worden. En dan worden daarbij de agrariërs ingezet om die doelen te behalen. Dus bij de vogelkerngebieden is het doel de weidevogels. Dan worden agrariërs ingezet om dat doel te halen. Dus het kan per gebied nog verschillend zijn, de doelstelling. Het gaat erom dat de agrarische sector, dat de boeren gebruikt worden om in dat gebied het beheer te doen.

2460

Mevrouw **JANSEN** (D66): Waarbij die natuurdoelen wel echt leidend zijn?

2465

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): De doelen, die voor dat NNN zijn opgesteld zijn leidend. Dat zal altijd zo blijven.

Mevrouw **JANSEN** (D66): Dus niet ondergeschikt aan het agrarisch beheer.

2470

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Wij spreken daarom over NNN-waardig agrarisch natuurbeheer. Maar het is dus wel die combinatie: die agrariër gaat daar de doelen uitvoeren en behalen.

De **VOORZITTER**: Gaat u verder, mevrouw Koning.

2475

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Waar was ik gebleven? Dus wij willen graag dat voor die technische briefing dan inderdaad ook experts worden uitgenodigd die over het ANLb kunnen vertellen hoe dat precies werkt en wat daar dan de voordelen van zijn. Gezien die technische briefing zullen we de motie dan Dit punt wordt even aangehouden. We zullen dan goed volgen dat er wel voortgang zit in het dossier. Dus aanhouden tot de kaderbrief en dan zullen we kijken of die voortgang voldoende is. En natuurlijk in de hoop dat er nu wel echt beweging komt in dit dossier.

2480

Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Ja, een korte verhelderende vraag. Technische briefings worden meestal gegeven door onze eigen ambtenaren, maar volgens mij hebben we als Staten zelf de mogelijkheid om een expertmeeting te organiseren. Het lijkt nu alsof u twee dingen door elkaar wilt.

2485

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Ja, als dat zo strikt is, dan is ons voorstel dat we die technische briefing verbreden tot een expertmeeting.

2490

De **VOORZITTER**: Als ik wel en goed heb geluisterd, dan heeft u dus motie M196 aangehouden. Klopt dat? Ja, dat is motie M196.

2495

Motie 196 'Agrarisch natuurbeheer in NNN' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Alberts van de SP.

2500

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik wil reageren op datgene wat de gedeputeerde daarnet stelde. Namelijk dat we binnen NNN overgaan op SNL. Lang leve de afkortingen. Maar als je dan gaat kijken wat de kerntaken van de provincie zijn, namelijk ruimte, economie en natuur, dat daar de volgende taken onder vallen. Dan komen we, SNL, Subsidie Natuur en landschap: de inrichting van het landelijk gebied, het regionale beleid voor natuur en landschap, de bereikbaarheid van de regio en het regionaal economisch beleid. Maar het interessante is dat daar recreatie niet bij staat. Nou is het zo dat in het verleden, en het nabije verleden ook nog, de nadruk op economisch beleid lag en dat recreatie werd gezien als economisch beleid; en werd een effect op de natuur weggewoven. "Mwah, dat is niet zo erg: die vogels gaan wel ergens anders naartoe vliegen", heb ik wel eens gehoord. Maar hoe ziet nou de gedeputeerde het risico dat dit gewoon blijft voortbestaan? Namelijk economie voor natuur. En ziet zij dan dat dit van een totaal andere orde is dan daarnet in de beantwoording, namelijk het aanleggen van een wandelpad zodat mensen de natuur kunnen beleven. Ik wil namelijk voorkomen, en ik heb daarnet D66 ook horen noemen 'de glijdende schaal van het effect op de

2505

2510

natuur', namelijk verslechtering, dat we dat allemaal willen voorkomen. En ik hoor graag nog een reactie van de gedeputeerde daarop.

2515

De **VOORZITTER**: De heer Klein, ChristenUnie.

2520

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik heb goed geluisterd naar de gedeputeerde. Wat ik mis, behalve het antwoord ook ongeveer alle vragen die ik heb gesteld, is een visie van de gedeputeerde op de rol van agrariërs in natuurbeheer. Het is niet zo dat PS heeft besloten dat er geen rol is voor agrariërs bij natuurbeheer. Wel hebben wij gezegd dat de NNN in NNN-gebieden, dat daar de natuurdoelen prioriteit moeten hebben. Maar wat ons betreft kunnen agrariërs daar een rol in spelen. Sterker nog, wij denken dat de rol van agrariërs daar essentieel is. Wij verwachten dan van de technische briefing dat we precies in kaart gaan brengen: waar loopt het nou vast? Op welke manier kunnen boeren aan natuurbeheer doen? En waarom zou dat voor de provincie dan wel of niet voldoende zijn? We hebben daar eerder dat verkenningsjaar voor gehad. Dat heeft volgens mij nog niet afdoende inzichten opgeleverd. Het doel was om het in het PPLG verder uit te werken. Daar staan we dan nu. Dus laten we dat maar gaan doen dan in die technische briefing. En dan kunnen we bij de kaderbrief daar verder over spreken.

2530

2535

Dan had ik nog een aantal vragen gesteld. Dat gaat ook over de financiën allereerst. Wanneer krijgen wij inzicht in de besteding van de 35 miljoen? En wat bedoelt u met "we gaan zoveel mogelijk door met het voorbereiden en uitvoeren van de projecten die we op dit moment hebben binnen het budget wat we hebben"? En het tweede setje vragen ging over de status van de plannen voor de inrichting van de natuurverbinding Naardermeer-Gooimeer. Misschien denkt u daarvan: had u dat maar in de commissie gesteld. Die vraag hebben wij in de commissie ook gesteld, alleen is die, waarschijnlijk doordat we de commissievergadering in tweeën hebben geknipt, tussen wal en schip gekomen. En wij vragen ook: heeft u contact met de gemeente Gooise Meren die maar niet lijkt te komen met een uitvoerbaar plan voor de toekomst van de voormalige golfbaan?

2540

De **VOORZITTER**: Mevrouw Jansen. Dat was even schrikken, hè? Ja. Gelukkig blijft de voorzitter wakker.

2545

2550

Mevrouw **JANSEN** (D66): Sorry. Dank voor de beantwoording aan de gedeputeerde. De fracties in de Provinciale Staten hebben erg uiteenlopende opvattingen, merk ik. En een echt antwoord van de gedeputeerde vind ik eigenlijk moeilijk te ontwaren. Ik merk dat onze zorgen over de toekomst van de staat van de natuur daarom ook niet weggenomen zijn. Er is geen financiering voor de plannen en dat maakt het beleid wankel. Ik begrijp wel dat Gedeputeerde Staten geen koffiedik kunnen kijken en geen uitspraken kunnen doen over de nieuwe regering, maar ik vraag me wel af: heeft de gedeputeerde nagedacht over de verschillende scenario's? Zo verrassend was de uitkomst van de landelijke verkiezingen nu ook weer niet. Dus ik zou graag een reactie hierop willen.

2555

En wat betreft de rapportage, heb ik zonet ook al even genoemd bij de inbreng van mijn collega van de PvdA, vindt D66 het ook belangrijk om nauwgezet meegenomen te worden in de ontwikkeling van NNN. Juist vanwege deze financiële onzekerheid, en dus de onzekerheid op de realisatie van het NNN, worden we liever net iets vaker geïnformeerd dan minder vaak. Daarom vraagt onze fractie om een kwartaalrapportage in te voeren. Dank u wel.

2560

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Vendrig.

2565

2570

De heer **VENDRIG** (BBB): Dank u wel, voorzitter. Allereerst, gedeputeerde bedankt voor de beantwoording van de vragen. Ik wil toch nog even terugkomen op het beheer waar het over gaat. In de commissie is natuurlijk al de zorg uitgesproken over de financiering ervan. De oorzaken zijn bekend. Dus daar hoeft ik het verder niet over te hebben. Maar door het beheer met agrarisch en natuur te combineren, is dit een uitgelezen kans om de doelen te halen. Wat ons betreft is dit een win-win-winsituatie en het zou zo jammer zijn als we deze kans niet pakken. En waarom zeg ik 'win-win-win'? Omdat het voordeel kan opleveren voor de natuurdoelen. Ten tweede kan het voordeel opleveren voor de agrariërs. Het biedt perspectief voor de boeren en dat staat namelijk ook in het coalitieakkoord dat we de agrariërs perspectief gaan bieden. Het

bevordert de draagkracht. En ten derde, het heeft ook een financieel voordeel, omdat de ervaring leert dat de agrariërs toch het beheer iets effectiever kunnen uitvoeren dan de tbo's.

- 2575 We zijn natuurlijk blij met de toezegging over de technische briefing. Maar, ja, ik zou er toch voor willen pleiten, net als het CDA, om er een BOT of een expertmeeting van te maken, waarbij we dus werkelijk ook inderdaad experts en ervaringsdeskundigen kunnen uitnodigen. Die kunnen dus ook vertellen, die kunnen het verschil aangeven tussen ANLb en SNL. Ik weet uit ervaring dat, als je kijkt naar ANLb, hoe dat werkt, daar worden vooraf afspraken gemaakt, er wordt
- 2580 gecontroleerd voor, tijdens en na de afspraak. Bij SNL wordt een afspraak gemaakt en er wordt subsidie uitgekeerd en er wordt verder helemaal niet meer gekeken of de doelen wel behaald zijn, hoe het allemaal werkt. Dus ik zou echt de Staten willen- Dit zou ik niet willen onthouden door die uitleg eens te laten geven door een ervaringsdeskundige. Want, ja, dit is toch best wel een sayant verschil. Ja, ik ben het daar ook niet zo erg eens met stelling dat ANLb niets doet voor
- 2585 de natuur. Ik denk juist dat het heel goed werkt voor de natuur. Desnoods moeten we eens kijken van, ja, wat is er in het ANLb zelf mogelijk? Misschien moeten we dat dan eens aanpassen. Maar dan kan het wellicht ook nog blijven bestaan. Dus dat is misschien ook iets wat we in het BOT of in de expertmeetings zouden kunnen bespreken. Dus, ja, kort gaand wil ik vragen: is de gedeputeerde bekend met het verschil tussen ANLb en SNL? En, ja, kunnen we die toezegging
- 2590 voor een expertmeeting of een BOT-gesprek – benen op tafel – krijgen? Dus nogmaals, een win-win situatie, die wil ik de Staten echt niet onthouden. Tot zover.

De **VOORZITTER**: De heer Mantel.

- 2595 De heer **MANTEL** (JA21): Dank u wel, voorzitter. Dank ook aan de gedeputeerde voor de beantwoording. Voorzitter, wij vonden ook de houding van het college ten opzichte van het voorstel wat star. Ik merk dat er nu wel wat ruimte zit in een voorstel dat er gaat komen. Wij denken dat het juiste voorstel is om een expertmeeting te gaan houden, waarbij we voorbeelden uit de praktijk aanhalen en waarbij we mensen uit de praktijk ook het verschil tussen al die verschillende subsidies en beheren laten uitleggen. Dan denk ik dat het goed is als we er daarna een BOT aan koppelen, zodat we daar met de commissieleden nog eens over kunnen spreken met elkaar.

- 2605 Verder kan ik me eigenlijk ook wel aansluiten bij wat fractie van D66 zei, en dat heb ik in mijn eerste betoog ook al gezegd. Deze plannen vallen en staan met financiële dekking. Die is er nu niet. We weten niet hoe het gaat lopen. We hebben geen glazen bol. Maar zoveel plannen maken zonder duidelijke financiële dekking, dat is echt een behoorlijk risico. En dan kun je hem omdraaien: dat risico geldt dus wel ook voor de natuur. Daarom zullen wij niet instemmen met dit voorstel, maar kijken we vooral uit naar de integrale behandeling volgend jaar in het PPLG,
- 2610 waarbij we hopelijk wat meer duidelijkheid hebben over de financiële dekking. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Statenlid Van Wijnen.

- 2615 Statenlid **VAN WIJNEN** (GL): Ja, deze (katheder) is ook gewoon nog natuurlijk gewoon in gebruik, dacht ik ineens. Anders voelt hij zich misschien verwaarloosd.

- Ja, kort. Op zich waren we heel tevreden met de beantwoording van gedeputeerde in de eerste termijn. We zien wel dat we als Staten verder betrokken moeten zijn, maar ik denk ook wel dat die toezegging er nu ligt. We gaan graag in februari het gesprek aan om daar verder vorm aan te geven. Ik wil ook nog wel even kort reageren op de discussie die hier dan nu ineens ontstaat over
- 2620 agrarisch natuurbeheer en de rol daarvan in NNN. Ik wil er even op reageren, omdat er naar mijn mening toch ook wat dingen gezegd worden waarvan ik denk: hoort die discussie hier wel thuis? Ik hoor het CDA zeggen dat er een dogma ligt op agrarische natuurbeheer in NNN, terwijl ik eigenlijk de gedeputeerde in de eerste termijn wel degelijk heb horen zeggen dat ze daar met
- 2625 een open houding naar kijkt en dat er ook mogelijkheden zijn via een SNL. Dus ik vind de term toch eigenlijk best een beetje misplaatst. Ik hoor ook zeggen dat agrarisch natuurbeheerders het actiever doen of landbouwakgrariërs die agrarisch natuurbeheer doen, dat effectiever doen dan tbo's. Nogal een boude stelling. Dus ik ben eigenlijk ook wel een beetje- Ja, dan zouden we eigenlijk de tbo's af moeten schaffen. Zet die discussie dan door. Is dat wat we willen? Ik ben heel nieuwsgierig.
- 2630

Ik kan me goed vinden in een expertmeeting of een BOT. Ik denk wel dat we die twee echt uit elkaar moeten halen. Maar goed, het is altijd goed om vanuit een geïnformeerde basis jezelf aan de besluitvorming te zetten, zeg maar. Tegelijkertijd denk ik dat de discussie rondom agrariërs nu vooral gaat over het verdienmodel wat agrariërs verliezen, of dreigen te verliezen of risico's op zien, en niet zozeer over natuurbeheer. Ik wil die twee eigenlijk ook wel een beetje uit elkaar halen. Als we het gaan hebben over natuurbeheer en we willen kijken 'wie doet dat en wie doet dat efficiënt', dan zouden we voor een BOT zowel agrariërs uit moeten nodigen als tbo's, als ook vertegenwoordigers van de honderden vrijwilligers die onder de Noord-Hollanders zich daarmee bezighouden. En dan moeten we het eigenlijk vanuit dat hele brede perspectief bekijken. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Haas, Partij voor de Dieren.

2645 Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Bedankt, gedeputeerde, voor de beantwoording. Toegankelijk maken van natuur, voor draagvlak voor natuur en een gezonde leefomgeving is natuurlijk prima. Sympathiek. Maar de visie, waarnaar verwezen werd door GS, is gericht op het mogelijk maken van recreatie. Niet op natuurbescherming bij recreatieve activiteiten. GS vraagt om kaders, maar dat kader kennen we in de Wet natuurbescherming. We zouden dus graag een
2650 beleidskader opzetten: wat dat betekent voor het recreatieve aanbod en de beperkingen daarbij in de natuur, in onze provincie. De BOT-sessie eerder dit jaar heeft geen vervolg gekregen. De kaders zijn niet bepaald, maar ook heeft GS een visie, en niet door de huidige Staten, noch vanuit de gedachte dat we middenin een natuurgrijs zitten. Dat geldt ook voor het betrekken van PS bij natuurdoelanalyses en natuurbeheerplannen. Want informeren is echt iets anders dan debatteren.
2655 Kwartaalrapportages ter bespreking in de commissie zijn een oplossing om onze rol van natuurbescherming te kunnen spelen. Ik ben blij dat we een expertmeeting lijken te krijgen over agrarisch natuurbeheer. Laten we dan zeker binnen het geschetste kader van de natuurgrijs en al die andere problemen en onzekerheden met elkaar en experts maar eens bespreken wat er nodig is om de natuur op één te zetten binnen de PNN en de andere gebiedsprocessen.
2660 Natuurinclusief boeren bijvoorbeeld. En wat is dat dan? Want de motie leek aanvankelijk meer te gaan over de financiering van bedrijfsvoering dan op natuurbeheer. Al met al moeten we op zoek naar een nieuw systeem waar natuur in balans is met onze menselijke leefomgeving. Natuurbeheer moet dan in elke vorm de natuur vooropzetten. Het PNN doet een poging, maar wat ons betreft wel in de volgende versnelling, zeker als integratie in het PPLG zorgt voor verdere
2665 vertragingen, zoals het er nu naar uitziet. Ook wij zijn benieuwd naar de prioriteit van GS voor de natuur. Die hebben we niet concreet gehoord of gelezen in het PNN.

De **VOORZITTER**: De heer Stulemeijer nog? Tweede termijn. Nee. Dan kijk ik naar gedeputeerde Kocken als reactie op de inbreng in tweede termijn vanuit PS. En dan komt de reactie vanuit GS.

2670 De motie van Forum voor Democratie is nog even hangende. Ik kijk ook even naar de bodes of die al verspreid is. Eén motie. De laatst ingediende door Forum voor Democratie.

2675 De heer **DESSING** (FvD): Voorzitter. Een puntje van orde. Ik weet niet of de gedeputeerde de motie überhaupt al heeft kunnen lezen. Maar misschien om even te overwegen dat we even schorsen? Is dat handig voor een goede beantwoording of duiding van mijn motie.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

2680 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik heb wel een beantwoording, maar ik wilde eigenlijk gewoon graag het papieren stuk hebben. Dat heb ik niet. Dus ik hoopte eigenlijk, als ik dat zou zeggen, dat dat dan tot mij zou komen, maar dat lijkt niet het geval. Maar ik kan hem wel beantwoorden. Dus we hoeven in die zin niet te schorsen, tenzij er andere redenen voor zijn. Zal ik dan beginnen, voorzitter? Dank u wel.

2685 Dan begin ik meteen ook maar bij u, meneer Dessing, want u deed een beetje, vond ik, flauw over mijn kijkraampjes. Dat kan ik toch niet helemaal laten passeren. Volgens mij haalt u dan precies uit verband wat ik heb proberen uit te leggen. Namelijk, wij nemen in ons programma Natuur natuurmaatregelen en een enkele keer zit daar iets bij wat ook nog recreatie te noemen is, en dit is daar zo'n voorbeeld van. Dus ik heb natuurlijk niet uitgelegd: nou, wij zijn heel goed
2690 bezig met natuurbeleid, want wij maken kijkraampjes. Ik heb uitgelegd, vooral aan de SP – dank u wel, hij (de papieren versie van de motie) is er toch nog – dat wij wel eens dingen doen in het

kader van natuur, die ook een recreatiedoel hebben. Nou goed, ik sta er misschien wel te lang bij stil, maar in ieder geval, ik denk dat u het eigenlijk al lang begreep, maar zo kan het in ieder geval niet meer een misverstand zijn.

2695

U heeft een motie ingediend. Daar kom ik zo direct op terug.

2700

De PVV had nog een nadere opmerking gemaakt, dat ik het inderdaad niet goed begrepen had. Dat klopt. Daarom ga ik u nu uitleggen hoe dat zit. U doet net alsof er niet over nagedacht is, net als over het kappen. Maar ook in dit geval is er toch echt over nagedacht, en volgens mij ook best wel uitgebreid. De motivering die daarbij hoort is de volgende. Het lijkt misschien tegenstrijdig, maar onze kustbarrière wordt inderdaad onderbroken en er wordt een gat in de duinen gemaakt om juist zo ons te beschermen tegen de zee. Dat is een efficiënte manier om tegen de stijging van de zeespiegel te beschermen, want door dat gat te maken, kunnen de duinen in het achterland weer aangroeien. Onder natuurlijke omstandigheden wordt het zand vanaf het strand de duinen in getransporteerd en in de duinen wordt het door de vegetatie ingevangen. Dat zorgt ervoor dat de duinen mee kunnen groeien met de zeespiegel. Bovendien heeft het een positief effect op de biodiversiteit. Het zand begraaft regelmatig vegetatie en dat is van belang om de typische pioniersvegetatie in de duinen in stand te houden. Het probleem van gesloten duin is, dat door de grootschalige aanplant van vegetatie in de voorduinen het zandtransport naar de achterduinen tot stilstand is gekomen. En al dat zand dat dus aan de kust kwam, werd door de vegetatie in de voorduinen tegengehouden. In de achterduinen ontstaat daardoor een zandtekort. En dat kunnen we met dit gat weer op gang brengen. Op de lange termijn heeft dat dus een positief effect op de kustbescherming. Daar is het antwoord dan alsnog op uw meteen gestelde vraag.

2705

2710

2715

Meneer Leerink heeft aangegeven dat hij dan wel een voorstel verwacht hoe ik u mee ga nemen en dat dat niet twee keer per jaar moet zijn. Ik knoop dat in mijn oren. Wij komen in februari hierover verder te spreken.

2720

Mevrouw Koning-Hoeve zegt inderdaad het dogma van de boer niet in het NNN. Volgens mij heb ik op geen enkel moment gezegd: alle boeren moeten het NNN uit. Boeren zijn zeker nodig voor natuurbeheer en daar zijn ook vormen voor en daar zijn we ook mee aan de slag. Dat heb ik volgens mij ook allemaal aan u voorgehouden. Vanuit het apparaat kan ik u – en dat heb ik ook gedaan – een technische briefing toezeggen. Als u een expertmeeting wilt, dan gaat u daar zelf over. Dus dan kunt u met elkaar besluiten dat u dat wilt doen en dan kunt u met elkaar ook bediscussiëren wie u dan als expert daarover zou willen horen. Ik zou u daarbij dan, als u het mij toch vraagt of als u het mij niet vraagt ook, adviseren om dan niet alleen te kijken naar ‘wat zijn goede verdienmodellen om het agrarisch haalbaar te houden’, maar aangezien we dit nu in ieder geval bespreken in het kader van NNN, dat u dan ook kijkt naar ‘wat heeft de natuur nodig en wat zijn dan de voordelen en de nadelen van het systeem wat we nu hebben en voor mogelijke dingen die wij in de toekomst daaraan kunnen gaan doen’. Dus ik zou u dan adviseren om dat ook een natuurdiscussie te laten zijn en niet slechts een agrarische discussie, want als u het in het NNN wilt laten plaatsvinden, dan hoort natuur wel de prioriteit te hebben. Daarin is wat mij betreft zeker plaats voor agrariërs, om alle onduidelijkheid daarover nog maar eventjes de kop in te drukken.

2725

2730

2735

2740

2745

2750

Mevrouw Alberts, ik moet eerlijk zeggen, ik kon het niet helemaal volgen, want u zei ‘het gaat hier over SNL. Dat is Subsidie Natuur en Landschap, maar recreatie is economisch beleid en economie gaat dan toch voor natuur. Volgens mij gaat de economie in sommige gevallen voor natuur en in andere gevallen niet. In NNN in ieder geval niet. Waar het gaat over dat recreatie nodig is om- Ik denk, recreatiegebieden bedoelt u, want u heeft het over tbo's. Tbo's doen volgens mij, als ze al iets aan recreatie doen, doorgaans dingen als wandelingen. De tbo organiseert volgens mij vrijwel nooit een festival. Dus ik begrijp niet helemaal wat u mij vraagt. Maar volgens mij gaat het erover dat natuur primair een natuurdoel heeft en dat daarin, waar het de provincie aangaat, zo min mogelijk een ander belang zou moeten prevaleren. En de afweging die soms gemaakt wordt, bijvoorbeeld in het recreatieschap om bepaalde recreatie toe te staan, dat heeft inderdaad ook een financiële component. Dat is uiteindelijk een keuze van ons allemaal, want als wij vinden dat recreatieschappen zichzelf moeten kunnen bedruipen, dan moeten ze ook ergens geld vandaan halen. Daar zijn verschillende manieren voor. En sommige

recreatieschappen kiezen dan daarvoor. Maar dat is eigenlijk niet eens mijn portefeuille. Dus ik weet niet helemaal wat u met uw vraag van mij wil horen.

2755 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Nou kom ik uit het onderwijs en daar was het mij gewoon om iets gewoon nog een keer uit te leggen. Dus dat wil ik ook nu best wel doen.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Doet u maar dan.

2760 De **VOORZITTER**: Misschien kunt u het wel beperken tot zoveel mogelijk uw vraag.

2765 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ja, nou, kijk, er zijn gebieden, die noemen wij recreatiegebieden. Die bevatten NNN. En toch staan wij toe dat er in die gebieden recreatie plaatsvindt die schade aanbrengt aan NNN, omdat er geld mee wordt opgehaald. Wij vinden het goed- Wij, de SP niet, maar hier de provincie in meerderheid nog steeds wel, en ik hoorde dat ook een beetje in uw redenering nu. Ja, er moet geld worden opgehaald. Ja. Maar dat gaat ook ten koste van het NNN en daar heeft u opdracht voor. En dan zegt u: door die deur open te zetten- Want dat is economie. Dan zet je er een recreatiepark in of weet ik veel wat dan ook. En dan gebruik je die natuur daarvoor, dat NNN-gebied. Dat moet u eigenlijk niet doen.

2770 Gedeputeerde **KOCKEN**: Volgens mij zeg ik niet: ja, er moet geld worden verdiend. Ik heb aan u aangegeven dat het inderdaad zo is dat bijvoorbeeld het recreatieschap soms activiteiten toestaat, omdat zij ook hun begroting rond moeten krijgen. Dat is in politieke zin gewoon een keuze die wij hier maken. Als u zegt van 'het is zo belangrijk, je moet dat helemaal afsluiten',
2775 dan zullen we daar meer geld voor vrij moeten maken. Dus dat is daarop geantwoord. Maar waar het gaat over het beleid wat we daarvoor hebben, kijk, uiteindelijk is er binnen de natuur – en dat is ook alvast, volgens mij, een antwoord op de vraag van mevrouw Haas – de Wet natuurbescherming geeft de kaders aan wat er wel en niet toelaatbaar is. En als je iets doet wat de natuur mogelijk schade toebrengt, dan heb je daar een vergunning voor nodig of een
2780 ontheffing. En dan wordt daar door de OD naar gekeken. Dat is zoals ons hele systeem werkt. We kunnen ervoor kiezen om meer te doen dan de Wet natuurbescherming. Dan zouden we een provinciale verordening natuurbescherming of een beleidsstuk daarover moeten maken, waarin je bijvoorbeeld zegt: in natuur mogen mensen niet meer X, Y en Ze, of überhaupt niet meer komen. Dat is een keuze. Die hebben we volgens mij hier niet zo gemaakt. Wij hebben hier natuurbeleid,
2785 wat we in het PNN hebben vastgelegd of wat we elk jaar met u doornemen hoe wij de natuur bevorderen. En verder hebben we ons te houden aan, uiteraard, de kaders van de Wet natuurbescherming. Ik denk dat dat een functionerend systeem is. Maar als u dat anders wilt, dan is dat op zich aan u, maar dan moet u eigenlijk niet bij mij zijn, want die keuze maakt u; en die heeft u tot op heden niet anders gemaakt dan zoals we het nu doen.

2790 Er is nog een paar keer iets gezegd over SNLb en ANLb en of ik weet dat daar verschillen tussen zijn. Zeker. Nou, en de Subsidie Natuur en Landschap heeft een andere focus dan de subsidie ANLb, agrarisch natuurbeheer. En juist daarom – dat heb ik net ook proberen uit te leggen – ligt de prioriteit binnen het NNN, niet op agrarisch, maar op natuur. Dat is waarom u gekomen bent tot de conclusie dat er binnen NNN eigenlijk geen ruimte meer is voor ANLb. Volgens mij heb ik
2795 net ook gezegd: we kunnen die discussie met elkaar voeren. Volgens mij moet dat niet gaan over of het ANLb moet heten of het nog SNL mag zijn. Volgens mij moeten we met elkaar kijken naar hoe het haalbaar wordt voor die agrariërs, die als natuurbeheerder binnen het NNN willen functioneren. Daar is ook gewoon ruimte voor. We kunnen zeker kijken welke ruimte we daarvoor
2800 kunnen maken. Dat doen we naar alle voorbeelden die iedereen aanhaalt. U levert de experts. Ik doe u in de technische briefing wat wij tot nu toe allemaal hebben onderzocht, wat wel kan, wat niet kan. Ook waar de beperkingen zijn, want die zijn er ook. En dan kunnen we daarna met elkaar daarover verder praten, volgens mij.

2805 Er was nog daarna een vraag over van meneer Klein. Dat ik al zijn vragen niet had beantwoord. Excuses daarvoor. Niet helemaal waar, want die 35 miljoen had ik volgens mij wel al aangekondigd, dat we die op dit moment nog niet verdeeld hebben, maar dat ik bij de eerste begrotingswijziging verwacht dat daar wel al een deel aan iets toegekend zal worden.

2810 Wat de golfbaan betreft, ja, dat is op zich een langlopende zaak. Daar heeft u gelijk in. De exploitant van de golfbaan is failliet gegaan, maar er is, voordat dat gebeurd was, wel al een faunapassage gemaakt, net als in de BOBM-polder iets zuidelijk. Daar is ook een faunapassage gemaakt. Dus in principe, zoals het gebied er nu uit ziet, is alles verbonden. Er is nu een nieuwe exploitant van de golfbaan. In principe wordt dat dus waarschijnlijk weer als golfbaan
2815 geëxploiteerd. Dat hoeft helemaal niet die passage in de weg te staan, tenzij er bijvoorbeeld hekken omheen komen. Dan wordt het weer een beetje anders. Maar dat is eigenlijk de stand van zaken op dit moment.

En u wilde weten wat betekent dat 'voor zover mogelijk'. Ja, dat betekent gewoon wat het
2820 betekent. Het spijt me. We hebben op dit moment onder flinke tijdsdruk een herprioritering moeten maken. Daarom heb ik het PNN ook een maand moeten uitstellen. Normaal krijgt u het bij de begroting. Dat was nu niet haalbaar. Het is op dit moment nog niet te zeggen: hier stoppen we mee, daar gaan we mee door. Dat ligt namelijk aan allerlei factoren. Dus dat ligt eraan hoe de energie in al die gebieden is, welke kansen zich voordoen. Dat vraagt ook wat flexibiliteit. Dus ik
2825 kan u op dit moment alleen maar zeggen dat er met veel ambitie wordt gewerkt binnen de mogelijkheid die we hebben, en dat is wat er is weergegeven met 'zo goed mogelijk'. En ik snap dat dat wat vaag is, maar op dit moment hoop ik toch dat u daar genoeg mee wilt nemen.

Dan nog als laatste volgens mij de motie te beantwoorden. De motie van meneer Dessing. Ik ga u
2830 voorlezen wat daarop mijn antwoord is. Een koerswijziging kan alleen als dat wettelijk gefundeerd is en geschikt is bevonden door een rechterlijke toets. Dat is expert judgement of empirisch werken nog niet. Dat heeft de minister als eigenaar of opdrachtgever van AERIUS ook zo aangegeven. Op zich is het heel goed om AERIUS te finetunen waar dat kan, bijvoorbeeld met de rekenkundige ondergrens, om te kijken of je daar anders mee om kunt gaan en wat het effect
2835 daarvan dan zal zijn. Maar we zullen er rekening mee moeten houden dat dat wel een rechterlijke toets kan doorstaan. En op dit moment is er geen sprake van gedwongen uitkoop en het stoppen met de vrijwillige uitkoop zou echt onwenselijk zijn, want er zijn ook mensen die graag uitgekocht willen worden. Die processen lopen. Sommige mensen willen stoppen met hun onderneming. En ik zou u echt willen afraden om hier categorisch te zeggen dat wij dat helemaal
2840 niet meer moeten doen, omdat er daarmee een heleboel vertrouwen ook beschaamd wordt van mensen die nu in de veronderstelling zijn dat ze binnenkort op een mooie manier hun werkzame leven kunnen afronden. Dus ik ontraad uw motie.

De **VOORZITTER**: Dank. Dan zijn we nu aan het eind gekomen van de beraadslaging over dit
2845 agendapunt. Ik kijk nog even rond of er- Er zijn twee moties ingetrokken. Volgens mij, de motie van Forum voor Democratie staat nog. Heeft er nog iemand behoefte om daar iets aan te veranderen? Want als ik dit punt afsluit, dan kan dat niet meer en komen ze vanavond in stemming. Ik zie daar geen behoefte aan. Dan sluit ik nu dit agendapunt. De stemming zal straks plaatsvinden aan het eind van de agenda.

2850 *De discussie wordt gesloten.*

10. Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (VD-61).

2855 De **VOORZITTER**: Dan gaan wij nu verder met agendapunt 10. Dat is de Tweede herziening van de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022. Bij ons is dat voordracht 61. Die heeft betrekking op onderwerpen zoals verblijfsrecreatie in het natuurnetwerk, datacenters, energie-infrastructuur. Die hebben ook voorgelegd ter inzage en worden nu aan Provinciale Staten ter vaststelling aangeboden.

2860 De volgende sprekers hebben zich bij mij aangemeld. Dat is mevrouw De Boer van de PvdA, mevrouw Koning van het CDA, Statenlid De Weerdt van Volt, Statenlid Van de Waart van GroenLinks, de heer Valk van de BBB, de heer Klein van de ChristenUnie – waarschijnlijk in tweede termijn – mevrouw Berkvens van D66, de heer Hollebeek van de Partij voor de Dieren en de heer
2865 Van Gilse van de VVD. En dan gaan we beginnen met mevrouw De Boer van de PvdA. Dat is uw maidenspeech, mevrouw De Boer. Succes.

Eerste termijn Provinciale Staten

2870 Mevrouw **DE BOER** (PvdA): Dank u, voorzitter. Mevrouw Bakker begon met iets over haar grootvader te vertellen. Dat wou ik eigenlijk ook doen om te zeggen hoe hij mij geïnspireerd heeft om politiek actief te gaan worden.

2875 Ik kom uit een heel calvinistische familie uit noordoost Groningen. Als oudste kleinkind had ik een heel goede band met mijn grootvader van vaderszijde. Hij was een van tien kinderen. Zijn vader was dagloner. Dus het was geen vetpot daar, vooral doordat mijn overgrootvader ook nog de neiging had om een deel van zijn salaris eerst in de kroeg te besteden. Dus als mensen wat over hadden aan geld of kleding, dan zeiden ze: nou, breng dat maar naar de familie De Boer, want die hebben geen cent om aan hun kont te krabben. Zoals het vaak ging in die tijd, had mijn grootvader alleen maar een lagere schoolopleiding. Ik denk dat hij beter kon lezen dan menig
2880 puber van vijftien tegenwoordig, maar hij had alleen maar basisonderwijs en ging daarna werken in de Eemshaven in Delfzijl. Hij had een beetje mazzel, want hij trouwde wat boven zijn stand met een dochter van een transportondernemer, zodat hij een eigen huisje kon kopen. Hij vertelde me later dat dat huisje vierduizend gulden kostte. Ondanks dat was het allemaal geen vetpot en heeft hij heel hard gewerkt om het gezin draaiende te houden. En hoewel hij stevig verankerd
2885 was in de protestantse zuil, was mijn grootvader wel politiek bewust. Hij zag hoe arbeiders vaak slecht werden bejegend en heel hard, fysiek zwaar werk moesten doen, zeker in de haven waar hij werkte. En de hogere heren hadden dat wat beter voor elkaar. Er waren van die verjaardagspartijtjes waar je als kind dan achter de stoel meeluisterde en dat ging dan vaak fel tekeer. De ooms allemaal aan die kant en de tantes aan die kant met een citroenjenevertje, geloof ik. En dan werd er politiek flink gediscussieerd. Hoewel ik denk dat de meesten van de broers van hem keurig in de zuil stemde, ARP of misschien wel SGP, was mijn opa altijd vol of een bewondering over Den Uyl. Want hij zei: die man, daar hebben we wat aan. Wij, arbeiders, moeten bij hem zijn om te zorgen dat we ons een beetje verheffen en hij zegt in ieder geval dat wij inkomen, kennis en macht eerlijk moeten delen. Dus ik denk dat ik daar maar op stem. En hij
2895 heeft dat inderdaad gedaan. In 1973 kwam het kabinet Den Uyl en hij was trots dat hij op de Partij van de Arbeid had gestemd. Mijn oma was daar zeer ontstemd over overigens. In datzelfde kabinet is de discussie geweest over de afschaffing van de automatische prijscompensatie en dat heeft geleid tot grote stakingen in 1977, omdat de werkgevers dat wilden afschaffen. Mijn grootvader heeft niet meegestemd, maar had wel veel begrip voor die stakingen en de vakbonden
2900 die het belang van werknemers vertegenwoordigden, want dat deden werkgevers immers ook heel succesvol. Ook daarover werd menig debat in huize De Boer gevoerd. Mijn grootvader is mede dankzij de verzorgingsstaat van een dubbeltje een kwartje kunnen worden. Maar er zijn heel veel mensen die dat niet kunnen. En dat is waarom ik mij ook politiek wil inzetten. Mijn grootvader was er trots op dat ik lid werd van de Partij van de Arbeid, dat ik daar actief in werd.
2905 Hij heeft nooit geweten dat ik daarna ook bij de FNV ben gaan werken. En ik ben ervan overtuigd dat mijn grootvader aan de wieg stond van mijn politiek bewustzijn en engagement. En hij zou er trots op zijn als hij mij hier zou zien staan als Staten, hoewel hij natuurlijk liever had dat dat in Groningen was gebeurd. Maar goed, ik wil dus ook zorgen in de politiek dat mensen van een dubbeltje een kwartje kunnen worden. Maar misschien nog meer om te voorkomen dat mensen van een kwartje een dubbeltje worden, want dat zien we ook tegenwoordig heel veel. Daar kunnen we iets aan doen door betaalbare woningen te bouwen.

Dan ga ik nu over naar het heel prozaïsche onderwerp Omgevingsverordening. Wij gaan een amendement, want naar aanleiding van de inspraak in de commissie van, volgens mij, de
2915 wethouder van Broek in Waterland, hebben wij nog eens gekeken naar de grens van de werkingsgebieden. Die komen niet voortdurend overeen met de natuurlijke en logische grens van dat gebied. Dat betreft de J. van Disweg in Broek in Waterland. De huidige begrenzing op deze locatie is beperkt, terwijl aan de overkant van de Van Disweg hebben we een gebied wat valt onder de functie die het nu heeft. Maar het deel waar wij de grens willen verleggen, betreft een stukje land wat weliswaar een agrarische bestemming heeft, maar in feite al jaren een grasveldje is wat aan drie kanten omsloten is door woningen en andere stedelijke functies. Daarom denken wij dat dit een uniek geval is om toch af te wijken van de grens en te zorgen dat wij kunnen voldoen aan wat wij graag willen als provincie, namelijk te zorgen dat er ook hier woningen worden gebouwd. Het betreft betaalbare woningen. Dus wat ons betreft gaan we eenmalig de
2925 grens verleggen. Daarvoor hebben we een amendement in te dienen, samen met GroenLinks, VVD, BBB en CDA. En als ik het dictum alleen op mag lezen? Besluit toe te voegen aan het besluit op nummer 61-2023, 6, onderdeel 6b van zienswijze ZW0005 te honoreren, waarmee de grens van de werkingsgebieden MRA Landelijk Gebied en Bijzonder Provinciaal Landschap bij de locatie

2930 langs doctorandus J. Van Disweg in Broek in Waterland de dokter Janus J. Van Disweg in Broek in Waterland wordt verlegd naar de noordzijde van de Van Disweg, waardoor deze weer overeenkomt met de natuurlijke en logische grens van het landelijke gebied, en gaat over tot de orde van de dag. Eenmaal ondertekend en eenmaal niet ondertekend.

2935 **Amendement 35-11 december 2023**
Broek in Waterland van Disweg

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Gezien dat:

- 2940 • *De voordracht van Gedeputeerde Staten van 31 oktober 2023 met kenmerk 2037587/21L6995;*
- *De Nota van Beantwoording Tweede Herziening Omgevingsverordening Noord-Holland (bijlage 9);*
- *En de Zienswijze 2W0005 onderdeel 6(b) en de beantwoording daarvan (p. 79 van de Nota van Beantwoording).*

2945 *Overwegende dat:*

- *De aanvraag voor wijziging van de werkingsgebieden die door de indiener van zienswijze 2W0005, tevens inspreker op 20 november 2023, n.a.v. het debat in de commissie Ruimte van Provinciale Staten d.d. 20 november 2023 is ingediend (ingekomen stuk 2023-11, nr. 13, Brief Gemeente en Bijlagen aanvraag);*
- 2950 • *Dat t.a.v. de locatie geen sprake is van natuurwaarden of kernkwaliteiten met betrekking tot het (open) landschap, het Bijzonder Provinciaal Landschap;*
- *Een wijziging van de grens van de werkingsgebieden ter hoogte van de specifieke locatie aan de Drs. J. van Disweg de kernkwaliteiten van het werkingsgebied Bijzonder Provinciaal Landschap niet aantast (bijlage 7 van de huidige OVN2022).*

2955 *Constaterende dat:*

- *De genoemde locatie in Broek in Waterland:*
 - *Binnen de bebouwde kom ligt, buiten het door het Rijks beschermde gezicht, aan drie zijde omsloten wordt door woningen en andere stedelijke functies wat maakt dat de locatie integraal deel uitmaakt van de bebouwde (stedelijke) omgeving;*
 - 2960 ○ *Ter plaatse geen sprake is van (door)zicht op de kerk of het dorp, zoals ten onrechte wordt gesteld in de beantwoording;*
 - *Niet onlosmakelijk is verbonden met het open landschap, omdat het open landschap duidelijk gelegen is aan de overzijde, de noordzijde, van de Drs. J. van Disweg;*
- 2965 • *De zienswijze van de gemeente Waterland betrekking heeft op een specifieke locatie in Broek in Waterland, een grasveld langs de Drs. J. van Disweg, waar de huidige grens van de werkingsgebieden niet overeenkomt met de natuurlijke en logische grenzen van het gebied.*
- 2970 • *De huidige begrenzing de ontwikkeling van woningbouw op deze locatie beperkt, wat in strijd is met de doelstellingen van het provinciale coalitieakkoord 'Verbindend Vooruit', met name de ambitie om woningbouwinitiatieven aan de randen van dorpen en kernen te stimuleren.*

Besluit:

Toe te voegen aan het besluit op Nr. 61-2023

- 2975 • *6 Onderdeel 6b van zienswijze ZW0005 te honoreren; waarmee de grens van de werkingsgebieden MRA Landelijk Gebied en Bijzonder Provinciaal Landschap bij de locatie langs de Drs. J. van Disweg in Broek in Waterland wordt verlegd naar de noordzijde van de Van Disweg, waardoor deze weer overeenkomt met de natuurlijke en logische grens van het landelijke gebied.*

2980 *En gaan over tot de orde van de dag.*

Ondertekening: Gery de Boer (PvdA), Joost van Gilse (VVD), Rob Nijkamp (BBB), Nicole van der Waart (GroenLinks) en Dennis Heijnen (CDA).

2985 *[Tafelgeroffel]*

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dit amendement maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen. Daarmee heeft u uw maidenspeech gehad vandaag, hier, op 11 december. Mevrouw Koning van het CDA.

2990

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Voorzitter, de Omgevingsverordening is een van de belangrijkste documenten voor de indeling van onze schaarse ruimte in Noord-Holland. De meeste wijzigingen in deze herziening zijn verbeteringen en daar kunnen wij dan ook mee instemmen. Maar er zijn ook nog een aantal knelpunten waar wij graag aanpassing willen zien.

2995

Het CDA heeft er moeite mee dat agrarische bedrijven die stoppen en gelegen zijn nabij het NNN niet meer ruimte krijgen om recreatieve voorzieningen te starten. Boeren worden vaak geadviseerd om nevenactiviteiten op te starten en vervolgens mag dat niet van de Omgevingsverordening. Zolang de recreatieve voorziening op en rond het agrarische bouwvlak gesitueerd zijn, zullen flora en fauna daar nauwelijks last van ondervinden. Waarom wordt dan deze keus gemaakt? En is GS het met ons eens dat ze zich hiermee in de eigen vingers snijdt, omdat boeren alternatief voor als ze zouden stoppen, wordt ontnomen.

3000

3005

Het CDA vindt het verder belangrijk dat de soepeler wordt omgegaan met het BPL, vooral op plaatsen waar bijzondere landschapswaarden niet aanwezig zijn. In het wijzigingsbesluit op pagina dertien wordt toegelicht dat gemeenten de ruimte krijgen om zelf een afweging te maken hoe zij binnen de RES-zoekgebieden windturbines en zonnepanelen kunnen plaatsen op basis van het lokale draagvlak. In het document wordt duidelijk gesteld dat binnen NNN en BPL de meerwaardebepaling nu de saldobenadering vervangt als het gaat om realisatie van windmolens en zonnepanelen. In de commissie gaf de gedeputeerde aan dat dit gaat berusten op maatwerk en dat er geen andere heldere regels voor komen. Er wordt verder gesteld dat het aanleggen van windmolens en zonneweiden van groot openbaar belang kunnen zijn. Voorzitter, hier wordt een groot openbaar belang vergeten, namelijk de enorm hoge woningbouwopgave. Deze is bij iedereen bekend en behoeft daarom geen uitleg. De nood is hoog. Daarom zou dit maatwerk juist ook moeten gelden voor de realisatie van woningbouw. Daarom dienen wij een motie in met als dictum om naast maatwerk bij het toestaan van windmolens en zonnepanelen in BPL ook de maatwerkgedachte toe te passen als woningbouwlocaties en BPL elkaar overlappen en daarbij de grote woningbouwopgave in ogenschouw te nemen. Dit verder uit te werken en op te nemen in de derde herziening Noord-Holland 2022.

3010

3015

3020

Motie 199-11 december 2023
Maatwerk ook laten gelden voor woningbouw

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

3025

- *In het wijzigingsbesluit op de pagina !2 en L3 toegelicht wordt dat gemeenten de ruimte krijgen om zelf de afweging te maken waar en hoe zij binnen de RES-zoekgebieden 'wind' en 'wind+zon' windturbines en zonnepanelen willen plaatsen op basis van het lokale draagvlak.*
- *Binnen NNN en BPL de meerwaardebepaling de saldobenadering vervangt als het gaat om realisatie van windmolens en zonnepanelen.*
- *GS in de commissievergadering van 17 november heeft toegelicht dat sprake zal zijn van maatwerk als de RES en BPL elkaar overlappen.*

3030

Overwegende dat:

3035

- *Er wordt gesteld dat indien er in de provincie geen reële andere mogelijkheden voor duurzame energieopwekking zijn (die niet leiden tot een aantasting van het NNN) en de bovenregionale opgave niet haalbaar is zonder de betreffende ontwikkeling, de aanleg van een zonneveld of de bouw van een windturbine van groot openbaar belang zou kunnen zijn, en deze dan daarom toch in BPL zou mogen plaatsvinden.*
- *Naast behoefte aan windmolens en zonnepanelen er in onze provincie ook grote behoefte bestaat aan extra woningen.*
- *Er in de redenering wanneer windturbines en zonnelvelden wel toegestaan kunnen worden in BPL, een vergelijking is te trekken met woningbouw. Ook daar heeft de provincie een enorme opgave en is er een groot openbaar belang om genoeg woningen voor iedereen te hebben, aangezien een dak boven je hoofd een basisbehoefte is.*

3040

3045

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Om naast maatwerk bij het toestaan van windmolens en zonnepanelen in BPL ook de maatwerkgedachte toe te passen als woningbouwlocaties en BPL elkaar overlappen en daarbij de grote woningbouwopgave in ogenschouw te nemen.*
- *Dit verder uit te werken en op te nemen in de Derde herziening omgevingsverordening Noord-Holland 2022.*

3050

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Willemien Koning-Hoeve (CDA)

3055

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Een ondertekende motie, maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen. U bent ook gelijk klaar. Dan ga ik het woord geven aan Statenlid De Weerd van Volt.

3060

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel voor het woord, voorzitter. Allereerst is Volt blij dat we elk jaar de Omgevingsverordening tegen het licht houden, omdat we te kampen hebben met natuurproblemen, we nieuwe energieplannen hebben en er niet genoeg huizen zijn, kan een besluit van vorig jaar dit jaar alweer achterhaald zijn. We zijn het met de coalitie eens om huizen aan de randen van dorpen en kernen te bouwen. Onze fractie heeft wel absolute voorkeur om binnenstedelijk te bouwen, maar in steden bouwen mag geen belemmering zijn dat er helemaal geen huizen worden gebouwd. Daarom staan we ook positief tegenover het amendement over de Van Disweg van de Partij van de Arbeid en de rest van de coalitie.

3065

3070

Wat betreft intensieve veehouderij, het is duidelijk dat intensieve veehouderij schade toebrengt aan milieu en een gezonde leefomgeving. In tegenstelling tot sommige partijen in dit huis vertrouwen wij wel op de wetenschappelijke consensus hierover. Volt streeft naar circulaire, natuurinclusieve en duurzame landbouw. En we vinden ook dat elk juridisch instrument daarvoor in stelling moet worden gebracht. En daarom dienen wij de motie Extensiveren van intensieve veehouderij van Partij voor de Dieren mede in. Dank je wel.

3075

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Valk van de BBB.

3080

De heer **VALK** (BBB): Dank u, voorzitter. Er wordt ons gevraagd om de Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 tweede herziening goed te keuren. BBB begrijpt dat deze tweede zienswijze al in mei 2022 is vastgesteld. In de voordrachtbrief wordt het voornemen uitgesproken om in de volgende herziening van de Omgevingsverordening zoveel mogelijk nieuw beleid mee te nemen. En in de Nota van Beantwoording lezen we in de inleiding dat de provincie Noord-Holland van plan is om de Omgevingsverordening elk jaar indien nodig aan te passen. Die nieuwe Omgevingsverordening moet dan in werking treden op 1 januari van het daaropvolgende jaar. Dit wordt dus een cyclus, een herkenbaar en voorspelbaar proces. Omdat de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024 in werking treedt, moet deze Omgevingsverordening geaccepteerd worden. Er moeten immers bevoegdheden aan GS worden overgedragen en die moeten dan weer aansluiten op de nieuwe Omgevingswet. Betrouwbaar bestuur is hierbij een belangrijk argument. Wel verwacht BBB van GS op korte termijn, het liefst in het eerste kwartaal 2024, een nieuwe derde Omgevingsverordening. Kan de gedeputeerde dit toezeggen? Dank u wel.

3085

3090

De **VOORZITTER**: Statenlid Van der Waart van GroenLinks.

3095

Statenlid **VAN DER WAART** (GL): Dank u wel. In de commissie sprak mijn collega fractiegenoot Statenlid Freeman over de tweede herziening op de Omgevingsverordening Noord-Holland. Hij ging namens onze fractie in op het wijzigingsvoorstel en sprak hier positief over, waarbij ik nu in het bijzonder één punt herhaal. Dat is de steun, die hij ook noemde, voor de aanpassing in de verordening voor duurzame energie en energieinfrastructuur, om zo de kaders te bieden om de energie in ons Noord-Hollandse landschap op een goede manier voort te kunnen zetten. Verder wil ik ook nog wel even benoemen, wat mevrouw De Boer van de PvdA ook al noemde: het amendement dat zij indiende willen wij steunen, omdat we natuurlijk zien dat een omgevingsverordening eigenlijk heel veel omvattend is. Daar blijven toch soms nog wat logische of onduidelijke puntjes in zitten. En we zien dat GS en het ambtelijk apparaat daar heel veel werk in verzet. Daar wil ik ze ook mee complimenteren. In dit geval zien we dat er een versnelling

3100

3105 mogelijk is om dat ene onlogische puntje eruit te halen. Dat is de reden dat wij ook mede dit amendement indienen. Tot zover.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Berkvens van D66.

3110 Mevrouw **BERKVEN** (D66): Dank u wel, voorzitter. De D66-fractie kan zich ook goed vinden in een aantal van de wijzigingen in de Omgevingsverordening. We vinden dat er vaak een goede balans is gevonden tussen verschillende doelstellingen, zoals de eenmalige uitbreiding van stedelijke functies in landelijk gebied zolang het geen onevenredige aantasting geeft. Dat zorgt voor net wat meer mogelijkheden voor scholen en musea om uit te breiden, maar wel met bescherming van de omgeving. En ook de regeling dat overnachtingshoreca, zoals
3115 bungalowparken en hotels niet zijn toegestaan in NNN-gebied, maar dat er wel ruimte blijft voor nevenactiviteiten als kleinschalige campings bij boeren. Dat geeft rust voor verstoringsgevoelige dieren, maar biedt ook ruimte aan boeren om hun businesscase rond te kunnen maken.

3120 Voorzitter, in de Omgevingsverordening komt ook de ruimtelijke inpassing van datacenters in Noord-Holland. Datacenters zijn grote water- en energievoerslinders in vaak lelijke blokkendozen. Maar we hebben ze ook nodig in onze digitaliserende maatschappij. Noord-Holland heeft de ambitie de meest duurzame, innovatieve datacenterhub van Europa te worden. Hiervoor worden eisen gesteld in hergebruik van energie en water en inpassing in de omgeving. Ook wordt er clustering toegepast door alleen datacenters toe te staan in drie gemeenten. Die
3125 gemeentegrenzen kunnen echter in de weg zitten. Een datacenter dat restwarmte levert, kan een groot gedeelte van zijn energievraag weer hergebruiken. Dat kan bijvoorbeeld door restwarmte te leveren aan glastuinbouw. Die zitten te springen onder andere vormen van warmte, aangezien gas steeds duurder wordt. Maar het transport van restwarmte kan niet over lange afstanden. En als die kassen net over de gemeentegrenzen zijn, dan gaat zo'n duurzame optie helaas niet met
3130 de huidige regels. Daarom de vraag aan GS of bij de herziening van de Datacenterstrategie gekeken kan worden of de gemeentegrenzen inderdaad knellen voor de ontwikkeling van de meest duurzame datacenters.

3135 Ik zag ook het amendement over de Van Disweg. Mijn fractie vindt het op zich een heel sympathiek amendement en we zijn er inhoudelijk positief over. Maar we vragen ons wel af of dit nu de juiste route is voor dit soort wijzigingsvoorstellen in plaats van dat de aanvraag een verzoek tot ontgrenzing indient. Daarom graag een reactie van GS of dit geen precedentwerking veroorzaakt. Dank u wel.

3140 De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Hollebeek, Partij voor de Dieren.

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil iedereen eigenlijk even een jaartje mee terug in de tijd nemen. Toen stonden we hier ook. Velen van jullie waren er toen nog niet, maar een flink aantal ook wel. Toen hadden we het ook over de Omgevingverordening. Toen
3145 kwamen wij – u kent ons – met een flinke berg moties. De conclusie was eigenlijk van, ja, maar dat zijn allemaal dingen die je gedurende het jaar allemaal kan inbrengen en dan zorgen wij wel dat het afgetikt wordt in die Omgevingswoning. Dus don't bother, het komt allemaal weer langs. We hebben het afgelopen jaar even goed gekeken, en soms was dat het geval, maar ook vaak niet. Dus ik zou nu met een hele stapel nieuwe moties weer kunnen komen en ze allemaal weer
3150 tevoorschijn halen. Dat ga ik niet doen. Ik stel u hierbij gerust. Ook mede omdat we hier met een nieuwe Staten zitten. De heer Valk zei het al terecht: dit wordt een zichzelf repeterende exercitie. Dus wie weet wat u volgend jaar te wachten staat; alvast een winstwaarschuwing.

3155 Maar ik heb toch wel één motie meegenomen die ik toch – en dat is ook mede gezien de discussies van het afgelopen jaar en het jaar daarvoor – wel relevant vind. Dat vinden wij. In onze Omgevingsverordening staat 'nieuwe vestiging van intensieve veehouderij staan wij niet toe'. We hebben meerdere keren geprobeerd om uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij ook een halt toe te roepen. Iedere keer ging de discussie eigenlijk over hetzelfde, zowel met mevrouw Zaal in het verleden. Daarom ben ik ook blij dat D66 mede- We hebben het al eens
3160 voortschrijdend inzicht genoemd. Dus ik zal er niet te vaak op terugkomen, meneer Kanik. En ook Volt wil ons daarin steunen. De discussie ging er namelijk meestal om, dat het, zowel volgens mevrouw Zaal als gedeputeerde Beemsterboer, soms voor extensivering van bedrijfsvoering nodig is dat er een uitbreiding in areaal plaats kan vinden. Ik ben zo ruiterlijk om

3165 dan te kijken van, kunnen wij dan tot elkaar komen. Dus ik heb een motie meegenomen. Dan ga ik eventjes de bril opzetten, omdat ik een dictum even voor moet lezen en niet een volledige bijdrage heb uitgeschreven. Verzoeken GS om zo snel als juridisch mogelijk met een voorstel te komen voor aanpassing van artikel 6.34 Omgevingsverordening om de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij niet meer toe te staan als dat inhoudt dat er meer dieren bij komen.

3170 **Motie 200-11 december 2023**
Intensieve veehouderij extensiveren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constateernde dat:

- 3175 • *Wetenschappelijk consensus bestaat over de schade die intensieve veehouderij toebrengt aan o.a. het milieu, gezondheid, natuur, dierenwelzijn en water;*
- *De Omgevingsverordening Noord-Holland nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet langer toestaat;*
- 3180 • *De toelichting van de provincie bij dat betreffende artikel luidt: "de intensieve veehouderij kan een grote impact hebben op de leefomgeving, door bijvoorbeeld geurhinder, uitstoot van fijnstof, ammoniak, zoönosen en endotoxinen. Ook is dierenwelzijn een onderwerp dat tot maatschappelijke discussies leidt. Om die redenen is een vergroting van het aandeel intensieve veehouderij niet gewenst.";*
- 3185 • *De Omgevingsverordening Noord-Holland uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij nog steeds toestaat.*

Overwegende dat:

- *De Omgevingsvisie een weg inslaat naar natuurinclusieve, meer op regionale kringlopen gerichte landbouw;*
- 3190 • *De Voedselvisie een transitie van het voedselsysteem voorstaat naar meer plantaardige eiwitconsumptie, wat goed moet zijn voor bodem, water, biodiversiteit, klimaat en dierenwelzijn;*
- *Een meerderheid van Nederlanders af wil van de intensieve veehouderij2 3 en al in 2020 meerdere Politieke Jongeren Organisaties Noord-Holland per brief hebben opgeroepen om de intensieve veehouderij af te bouwen;*
- 3195 • *Toename van het aantal dieren dat wordt gehouden in bestaande intensieve veehouderijen niet past in tijden van klimaat-, natuur- en stikstofcrises.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Om zo snel als (juridisch) mogelijk met een voorstel te komen voor de aanpassing van art. 6.34 Omgevingsverordening, om de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij niet meer toe te staan als dat inhoudt dat er meer dieren bij komen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren, Maik de Weerdt (Volt) en Laurien Berkvens (D66).

3205 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Deze motie maak onderdeel uit van de beraadslagingen.

3210 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): En dan is het ook altijd fijn als je een beetje achteraan bent, als je nog even kunt reageren op de amendementen en moties van degenen die al voor zijn gegaan. Dat scheelt wellicht een tweede termijn. Over de Partij van de Arbeid, het amendement over de Van Disweg, staan wij in principe ook positief tegenover. Wel ook met de aantekening van mevrouw Berkvens dat we ook wel een beetje vrezen dat we elke keer via deze manier kleine wijzigingen mogelijk maken en een ontgrenzing is dan wel een beter instrument. Toch vinden wij deze locatie – en dat hebben we ook eigenlijk in de commissie al laten blijken – wel een logische.

3215 We willen vervolgens wel dan zeggen dat, als we dit soort dingen toestaan, we eigenlijk vinden dat wij als PS wel wat meer eisen mogen vragen. Dus we steunen deze motie. We hebben bewust de handtekening niet gezet, omdat we eigenlijk vinden dat we bij dit soort situaties dingen als klimaatneutraal en natuurinclusief toch wel wat pregnanter mogen benoemen.

3220 Dan over het CDA. Ja, dat vond ik wel een heel lastige, want u heeft het over het BPL. Ik ben in het verleden al best wel kritisch over het BPL geweest, omdat het – ik zeg het maar eerlijk – wat ons betreft een vergaarbak van sommige heel waardevolle, maar soms ook, nou ja, minder

3225 waardevolle – laat ik me netjes uitdrukken – gebieden is. Toch zijn we niet heel erg enthousiast over deze manier, want volgens mij is het middel van ontgrenzing goed genoeg. Ik denk dat als wij gaan toestaan dat we binnen het regime BPL ook nog meer dingen mogelijk gaan maken, dat we dan net een brug te ver zijn. Ik snap ook wel dat de grenzen opgezocht worden, maar dit gaat ons net een stapje te ver. Dus volgens mij moeten we het veel meer zoeken in- En er is ook een brief gekomen van wethouders deze zomer om te kijken van: waar zou je nou zo'n BPL nog eens kunnen ontgrenzen? Ik denk dat die stap op dit moment voor ons ver genoeg is. Dus de motie van het CDA zullen wij niet steunen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Van Gilse van de VVD.

3235 De heer **VAN GILSE** (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Wij hebben nog een tweetal punten op de tweede herziening van de Omgevingsverordening. De VVD vindt recreatiemogelijkheden belangrijk. De gedeputeerde heeft ons in de commissie Ruimte enigszins gerustgesteld betreffende het uitsluiten van verblijfsrecreatie NNN voor de meerwaardebepaling. De VVD had hierover zorgen. Het uitsluiten is door GS voorgesteld om misbruik te voorkomen, maar de VVD vindt dat goede initiatieven, waar de bepaling oorspronkelijk wel voor bedoeld was, wel op een of

3240 andere manier doorgang moeten kunnen vinden. Kleinschalige recreatie zal volgens GS als ondergeschikte functie per geval bekeken worden op basis van ruimtelijke effecten. En ook zal met de recreatieschappen gesproken worden over mogelijke zonering. De VVD is hier blij mee en zal de vinger om de pols houden om te kijken of dit voldoende soldaat zou bieden.

3245 Voorzitter, een ander punt is het verzoek van de gemeente Waterland om een perceel aan de Van Disweg in Broek in Waterland te ontgrenzen. Mevrouw De Boer van de Partij van de Arbeid heeft hier mede namens de VVD een amendement voor ingediend. Dit is wat ons betreft een overduidelijk voorbeeld waar aangrenzende en bestaande bebouwing ruimtelijk verantwoord nieuwe woningen kunnen komen. Dit doen we nu incidenteel naar aanleiding van een zienswijze met een amendement, maar de VVD is benieuwd hoe dit beleid nu verder snel structureel vorm kan gaan krijgen. Komen hiervoor over een jaar aanvullende bepalingen in de

3250 Omgevingsverordening aan het eind van volgend jaar? Dat zou betekenen: anderhalf jaar nadat we in het coalitieakkoord hier afspraken over hebben gemaakt. Of gaat de gedeputeerde Wonen al eerder aan de gang met voorstellen voor concrete locaties? En hoe komen die dan tot stand?

3255 Wij kunnen ook andere voorbeelden nog bedenken. Moeten we er zelf mee komen? Oostzaan is langsgekomen als locatie voor spoedzoekers. Dit is toen niet doorgegaan. Maar ook zo'n locatie aan drie kanten omsloten door woningbouw. En zo zijn er nog veel meer. Voorzitter, gaat de gedeputeerde in gesprek met iedere ontwikkelaar die zich meldt of gaat hij de gemeenten vragen om een ruimtelijke analyse te maken, en ook met de criteria aan die wij belangrijk vinden? En dat ze dan komen met voorstellen? En kunnen gemeenten, die dat zelf niet kunnen organiseren, daarbij dan capaciteit en hulp van de provincie krijgen? Of gaat de provincie zelf proactief inventariseren? Wij zijn heel benieuwd en we horen het graag. Hetzelfde geldt voor de lintbebouwing. Gaan we wachten op de aangekondigde aanpassing van de

3260 Omgevingsverordening eind volgend jaar? Of gaan we al met concrete voorstellen aan de gang voor een verantwoorde verdichting van de linten? Voorzitter, die woningbouwopgave is met 184.000 woningen voor 2030 verdubbeld, maar als we in de pers lezen dat het afgelopen jaar de woningbouw niet is toegenomen, maar is afgenomen, betekent dat in feite dat voor de komende jaren die opgave nog groter wordt dan die verdubbeling die we al hebben. Dus dat betekent dat haast geboden is. Dank u wel.

3270 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik kijk naar de kant van het college. U bent er klaar voor? Gedeputeerde Rommel zal reageren, de eerste termijn namens het college van Gedeputeerde Staten.

3275 *Eerste termijn Gedeputeerde Staten*

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik was zo aan het luisteren. Ik denk: er komt nog meer. Ja, de meeste zijn allemaal voor mij.

3280 Laat ik even vooropstellen, het amendement Van Disweg, daar hebben een aantal partijen al over gesproken. Die is ingediend. Dit is een amendement wat ziet op de inspreker die hier bij de commissievergadering was. En ik heb toen ook opgeroepen om een wijzigingsbesluit in te dienen. Dat heeft de gemeente Waterland ook gedaan. Dat hebben we in november ontvangen.

Dat is nu ook in behandeling. En als GS dit in behandeling neemt, dan zal dat in de eerste ronde van 2024 behandeld worden. Dat betekent dat het in juni 2024 vastgelegd kan worden en in juli in werking kan treden. U heeft nu zelf een amendement ingediend. Ja, u had het gedelegeerd aan GS. Ik wil daar toch wel bij zeggen- Want de vraag werd ook gesteld van- Nee, in eerste instantie zegt u van, nou, het is overduidelijk dat hier geen sprake is van BPL. Ik wil u toch meegeven dat wij afwegingen maken en dat het voor ons soms niet duidelijk kan zijn, of eigenlijk heel duidelijk dat het niet zo is, waar eigenlijk anders over gedacht wordt. Dat wil ik toch meegeven. Want de vraag werd ook gesteld: kan dit ook dan een precedentwerking hebben? Ja, op zich kan het een precedentwerking geven. Bij een wijzigingsvoorstel die wij doen, gaan we heel zorgvuldig te werk en kijken we goed gemotiveerd van of iets wel of niet kan. En ja, of dat hier zo zal zijn, is best wel moeilijk te overzien, want niet ieder gebied is altijd maar vergelijkbaar en we weten ook niet hoeveel van dit soort locaties er nog zijn. Dus ik wil daar toch meegeven, wij als GS vinden dit toch wel wat ongemakkelijk om het op deze manier iets te gaan wijzigen. Dan kom ik ook maar gelijk bij de VVD. U zegt ook: hoe gaat u hier dan nu mee om? Ik kom straks trouwens met het advies over de amendementen en de moties. Nu wordt ambtelijk uitgezocht, want ik wil eerst even graag naar u toe komen met het stroomdiagram van, hoe gaan wij nu eigenlijk te werk als je een plan hebt, als een gemeente een idee heeft welke stappen ga je dan nemen en wat moet de gemeente dan aanleveren voor dat gesprek? U zei ook van, ja, gaat u dat gesprek nu ook al aan of blijft u gewoon stilzitten de hele periode totdat het 1 januari is en er wat moet gebeuren? Nee, wij blijven niet stilzitten. We zijn altijd met gemeenten in gesprek. Daar kijken we ook heel goed mee en zeggen we ook wat er nodig is. Of als het echt niet kan, dat het gewoon echt niet kan. De heer Beemsterboer zal er misschien ook nog iets over zeggen, maar er zijn ook plannen. Wij hebben bij u ook al- De Lange Weer hebben we bijvoorbeeld behandeld. Wij denken daar echt wel in mee. Maar we willen graag een stroomdiagram hebben, zodat de gemeenten en iedereen weet, en u ook: waar zijn we aan toe? Dan hebben we met het college het overleg van: waar gaan we dan nog meer naar kijken wat wij graag willen, voordat je in dat buitengebied komt? Nou ja, de heer Hollebeek gaf het ook al aan. Ja, je mag ook eisen stellen dan aan zo'n gebied. Dat staat ook in ons coalitieakkoord. Wij willen ook graag wel daar meegeven wat wij daar dan willen realiseren, of dat water is, klimaat, whatever. Daar willen gewoon zorgvuldig naar kijken. Dus dat is de manier en daar kom ik vrij snel bij u op terug. Of er dan beleid moet komen of er iets aangepast moet worden in de Omgevingsverordening, ja, daar kom ik dan ook bij u op terug, want misschien kan het ook wel sneller. Dat als het al past binnen de Omgevingsverordening hoeven we er ook niks aan te wijzigen. U heeft het ook over de lintbebouwing, ook dat zullen we dan meenemen. Het is alleen wel zo dat wij nu niet al verdichting van de linten toestaan. Daar zult u ook binnenkort wel weer wat van zien, want we kijken nog steeds wel naar wat daar mogelijk is.

Dan ga ik even terug naar de andere vragen. Het CDA, u zegt: vindt u niet dat het beperkingen bieden voor stoppende bedrijven, stoppende agrarische bedrijven. Ja, wij willen gewoon in die natuurgebieden geen hoofdfunctie verblijfrecreatie of verblijf. Dat vinden we gewoon niet wenselijk in de natuur. Wat we wel zeggen, dat staat er wel heel duidelijk in, is voor de bedrijven, dat als nevenactiviteit, dat mag wel. Maar bijvoorbeeld grote hotels of iets dergelijks, dat willen we gewoon niet in dat gebied. Vandaar dat we dat op deze manier gedaan hebben.

Dan zegt BBB, u verwacht zo spoedig mogelijk nieuwe wijzigingen, bij voorkeur in het eerste kwartaal, helft 2024. De voorbereiding voor de derde herziening is al begonnen en de planning is om in juni volgend jaar dus dan een ontwerp ter inzage te leggen, zodat het op 1 januari 2025 in werking van treden.

Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Ja, sorry dat iets laat was, maar ik heb toch nog een vraag. U zegt: als nevenactiviteit mag het wel. En dan is het een nevenactiviteit van een agrarisch bedrijf. Maar als dat agrarische bedrijf moet stoppen en de recreatieve functie blijft behouden, dan moet dat toch wel de hoofdactiviteit worden? Want dan is het niet meer een nevenactiviteit van een agrarisch bedrijf. Dus daar zit ook een beetje de worsteling. Natuurlijk wordt het dan geen hotel, maar het kan wel zo zijn dat het de hoofdactiviteit wordt van dat bedrijf, omdat er geen agrarisch bedrijf meer is. Hoe ziet u dat dan?

Gedeputeerde **ROMMEL**: Die heb ik nog niet zo, moet ik eerlijk zeggen, meegenomen. Daar kom ik dan later nog op terug, want ik dacht echt dat u bedoelde van, nou ja, dat van de boerderij zelf, een heel nieuwe hoofd- Dat die omgezet zou worden in verblijfsrecreatie of iets dergelijks.

Ik moet daar even naar kijken. Maar op zich is het inderdaad dat dan je nevenactiviteit weg is. Dus ik weet niet of we daar- Ik ga daar even naar kijken. Daar kom ik bij u op terug.

3345 Dan de begrenzing van D66 van mogelijkheden voor de datacenters, of dat lastig kan worden. Ja, bij de herziening van de Datacenterstrategie kunnen we dat meenemen als dat ook knelt en moeten we daar ook voorbeelden van hebben. Op dit moment zie ik voornamelijk nog dat de kassen de warmte niet afnemen. Maar dat kunnen bij de Datacenterstrategie meenemen.

3350 Die heb ik allemaal al beantwoord. Ik denk dat ik ze zo allemaal heb. Dan kan ik even naar de moties. De Van Disweg. Met wat ik gezegd heb, wil ik dat graag aan de Staten overlaten.

3355 Dan het CDA over motie Maatwerk, ook voor woningbouw. Woningbouw is een groot maatschappelijk belang, maar niet een groot openbaar belang. Als je dat dus wel als openbaar belang zou zien, dan zou dat grote consequenties ook hebben voor de bescherming van het NNN. De windmolens en zonnepanelen, dat zijn, ja, ook zaken van tijdelijke aard in het BPL, maar woningen zijn vaak van permanente aard en die tasten dus daarmee ook het BPL blijvend aan. Dus wat dat aangaat, zou ik deze dan afraden.

3360 Dan de motie Intensieve veehouderij extensiveren, dat is dan aan de heer Beemsterboer. Dank u wel.

3365 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Tweede termijn. Mevrouw De Boer, PvdA. Sorry, de heer Beemsterboer heeft nog een paar vragen. Ja.

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Ja, voorzitter, dank u wel. Even kort in aanvulling. Collega Rommel was al op de motie van het CDA ingegaan over woningbouw. De motie van Partij voor de Dieren onder andere over intensieve veehouderij voor bestaande bedrijven. We hebben er de vorige keer natuurlijk ook een uitgebreide discussie over gehad en heb ik hem ook ontraden.
3370 Toen heb ik ook aangegeven: zelfs nu die motie gewijzigd was, wat die toen ook was, het gaat natuurlijk ook om innoverende, bestaande ondernemers die soms veel diervriendelijker zullen gaan ondernemen en dat soms ook zullen moeten financieren door juist wel in dieraantallen wat uit te breiden, misschien ook wat ten opzichte van andere bedrijven. Dat zou je dan beperken. Daar zouden wij niet voor zijn. En we hebben ook veel te kort kans gehad nu om te kijken naar
3375 schadeplicht of het juridisch gebruik van het RO-instrument voor dieraantallen, wat toch eigenlijk een rijkstaak is.

3380 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil nog even inbrengen dat er niet staat dat het nu met slag of stoot moet gebeuren. Er wordt gezegd: kijk of je hem bij de volgende keer mee kunt nemen. Desnoods kan ik in overleg gaan over het aantal dieren per vierkante meter of zo. Maar als we elke keer een stapje proberen te maken om tot elkaar te komen en de deur wordt elke keer dicht gedaan, dan is het misschien verstandiger dat GS zegt: we willen dit gewoon helemaal niet.

3385 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Volgens mij is het woord 'ontraden' eigenlijk wel een juiste samenvatting daarvan. Ja.

3390 De heer **MÜLDER** (D66): Dan wilde ik graag ook nog eventjes toch hierop inhaken, want u zegt dus eigenlijk-

De **VOORZITTER**: Als fractievoorzitter - ik leg het nog even uit. U weet, normaal gesproken is de woordvoerder aan het woord en u grijpt nu in als fractievoorzitter.

3395 De heer **MÜLDER** (D66): Ja, sinds u mij dat heeft verteld dat het mocht, ziet u mij opeens onmiddellijk hier aan de microfoon staan. Nee, terug naar een serieus onderwerp. U zegt net: goh, hij is nog steeds niet voldoende voor mij om hem positief te adviseren, omdat er nog steeds mogelijkheden zouden moeten blijven om misschien wel meer dieren te hebben, maar dan om het aantal vierkante meters die u krijgt te vergroten?

3400 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Ja, voorzitter, eigenlijk heb ik dat vorige keer natuurlijk ook aangegeven. Toen heeft u staande de vergadering samen de motie aangepast. Toen was de eerste motie 'ze mogen helemaal niks meer'. Toen kwam het scenario naar voren: als ze dan iets uitbreiden en de dieren krijgen iets meer ruimte is dat dan niet beter? U zei: nou, dan passen we hem aan. Ze mogen wel iets uitbreiden, maar dan niet het aantal dieren. Toen heb ik gezegd: dan
3405 kun je waarschijnlijk wel iets uitbreiden, maar dan kom je met dezelfde dieraantallen waarschijnlijk niet uit. Dus dan heb je wel een bestaande ondernemer die nu in de provincie Noord-Holland zit die diervriendelijker wil gaan ondernemen en die belemmer je dan om dat te gaan doen, omdat je zegt: ik wil toch sturen op die aantallen. Dat is de argumentatie die we vorige keer samen met elkaar gevoerd hebben. Nu dient u dezelfde motie nog een keer in en
3410 eigenlijk blijft het advies dus 'ontraden'.

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel, meneer de voorzitter. Dus als we zouden opschrijven 'we staan alleen uitbreiding toe als het daadwerkelijk diervriendelijker wordt', dus als de dieren meer vierkante meters krijgen, dan zou u wel-

3415 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Dan vraag ik me af, voorzitter, of dit instrument daar niet veel te zwaar voor is. Maar als u zegt 'we staan alleen uitbreiding toe als het diervriendelijker wordt', dan, ja, ik denk dat je er bijna van uit kan gaan dat uitbreiding diervriendelijkheid ten goede komt.

3420 De **VOORZITTER**: Gaat u verder.

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: We gaan gewoon weer verder. Het blijft een zoektocht, deze motie, want er komt straks volgens mij de zesentwintigste verandering van de motie dan naar
3425 voren.

De VVD had ook nog een aantal vragen, waar mijn collega Rommel natuurlijk ook al op ingegaan was. Toch even wat aanvullingen. Naast die duidelijke kaders of dat stroomdiagram waar collega Rommel het over had, die dan snel moet komen, riepen de Staten natuurlijk vorige keer ook al op
3430 om vooruitlopend daarop met pilots en dat soort dingen aan de slag gaan. Dat hebben we gehoord en dat zullen we ook zeker doen als daar kans voor is.

En over die lintbebouwing wil ik even aanvullen dat met name voor Zaanstreek-Waterland daar in de vorige collegeperiode natuurlijk nogal wat over te doen geweest. Mijn voorganger heeft toen
3435 ook een inventarisatie gedaan van een aantal- Dat werd toen probleemlocaties genoemd. Ik heb recent uit de regio begrepen dat ze het liever kanslocaties noemen. Maar goed, om die locaties gaat het dus. Daar is een inschrijving voor open gezet. Daarvan waren er acht van de inschrijvers al direct mogelijk, met vijf van de inschrijvers gaan we in gesprek om ze te ontheffen en bij vijf van de inschrijvers hebben we aangegeven dat het niet mogelijk is om te ontheffen. We komen
3440 later met meer informatie. Dit heb ik nu ook alleen nog maar mondeling vernomen, dus dat kon ik nog even aanvullen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan kom ik nu wel bij mevrouw De Boer van de PvdA in tweede termijn.

3445 *Tweede termijn Provinciale Staten*

Mevrouw **DE BOER** (PvdA): Dank u, voorzitter. Heel kort. Ik hoor de gedeputeerde zeggen dat ze dit amendement een beetje ongemakkelijk vindt en dat ze bang is voor precedentwerkingen. Dat laatste begrijp ik. We houden wel vast aan het amendement, omdat dit zo'n evident geval is van
3450 de grens een beetje verschuiven dat er woningbouw kan plaatsvinden. Ik heb ook de toezegging gekregen van de wethouder aldaar dat het betaalbare woningen zullen zijn. Dus vandaar dat we eraan vasthouden.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Koning van het CDA.

3455 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel, voorzitter. Dank aan de gedeputeerde voor haar bereidheid om nog even te kijken naar die nevenactiviteiten die dan geen hoofdactiviteiten

zouden worden. Maar nog wel even de vraag: wanneer komt u daar dan op terug? O, dat komt zo meteen nog.

3460

Dan over de woningbouw, of die ook als maatwerk opgenomen kan worden. U zegt: woningbouw is geen groot openbaar belang. Maar zijn windmolens en zonnepanelen dan wel groot openbaar belang? Waar zit dan precies het verschil? Wij zijn van mening dat windmolens toch eigenlijk ook wel lang zullen blijven staan. Of denkt u dat we over twintig jaar voldoende kernenergie hebben dat die windmolens dan allemaal neergehaald worden?

3465

De **VOORZITTER**: Statenlid De Weerdt van Volt? Nee. Staten Van der Waart van GroenLinks nog? De heer Klein van de ChristenUnie.

3470

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel. In het bijzonder de reactie op de motie. Wij zaten ook een beetje in onze maag met de motie rondom de woningbouw, omdat we eigenlijk vinden dat dit via het ambtelijke en dan het bestuurlijke proces moet gebeuren. De reactie van GS sterkt ons daar wel in. Wij vinden het niet handig om nu als Staten individuele gebiedjes in Noord-Holland aan te gaan wijzen als wel of niet PBL. Dus wij volgen het GS-advies en zullen niet voor de motie stemmen. Dank u.

3475

De **VOORZITTER**: Het is een amendement. De heer Valk? Nee. Mevrouw Berkvens van D66? De heer Hollebeek? Die is er niet. Daar komt hij aangerend. Het gaat allemaal van uw spreektijd af, deze sprint.

3480

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Zou ik heel even mogen schorsen om eventueel de motie nog aan te passen?

3485

De **VOORZITTER**: We schorsen voor vijf minuutjes. Ik maak er tien minuten van, want ik begrijp dat u hier en daar wat rumoerig begint te worden. Dus wellicht dat u nog even iets anders wilt doen. Dus tien minuten schorsing.

Schorsing 15.29 tot 15.44 uur.

3490

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering en ik geef het woord aan gedeputeerde mevrouw Rommel. [...] Ik ben in de war gebracht door die motie. Ik was bij mevrouw De Boer van de PvdA, haar hadden we net gehad. Dan gaan we naar mevrouw Koning van het CDA. Is ook al geweest. Ik was gebleven bij de heer Hollebeek. Het woord is aan de heer Hollebeek van Partij voor de Dieren in eerste termijn.

3495

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ik dank u voor het woord, voorzitter. Ik dank ook gedeputeerde voor de tweede termijn inderdaad, voor zijn antwoord en dat hij toch wat ruimte gelaten heeft om toch iets meer tot elkaar te komen. Ik dank ook de mede-indieners, D66 en Volt, dat ze ook de flexibiliteit hebben gehad om het mij mogelijk te maken om nog meer nader tot elkaar te komen. Ik wil gewoon laten blijken, het gaat ons er niet om, om mensen in de weg te zitten of dingen onmogelijk te maken. We proberen juist vanuit de kant dat wij dingen willen verbeteren, gaan wij dit soort discussies, mag ik wel zeggen, dit soort trajecten, met elkaar aan. Dierenwelzijn is voor ons belangrijk. We weten ook dat de wereld wat dat betreft morgen niet honderd procent beter zal zijn. We willen wel proberen aan ieder klein stukje dat we daaraan kunnen bijdragen ons daarvoor in te zetten. Zelf ben ik ook een ondernemer. Het is niet om ondernemers in de weg te zitten. En ik weet ook, en ik heb ook met mevrouw De Sain even erover gesproken – dank daarvoor overigens ook – dat de meeste ondernemers echt niet de weg van en uitbreiding en intensivering voorstaan. Het gaat ons er wel om dat we deze praktijk graag ook bestendigt zien in onze regelgeving, omdat je altijd een situatie gaat tegenkomen, ooit een keertje, waarin de dingen wel anders gaan dan tot nu toe, en dan dat je gehoopt en wellicht verwacht had. De vorige motie wil ik graag intrekken. Niet aanhouden, maar intrekken. Ik heb een vrijwel identieke motie, maar dan wel met een dictum wat beantwoord aan de mogelijkheid die gedeputeerde Beemsterboer ons heeft geboden om tot elkaar te komen. Het nieuwe dictum luidt, en die ga ik nu voorlezen: verzoeken GS om zo snel als juridisch mogelijk met een voorstel te komen voor de aanpassing van artikel 6.34 Omgevingsverordening om de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij alleen maar toe te staan als de dieren meer ruimte krijgen. Daarbij wil ik dus nog wel even opmerken dat, mocht je inderdaad als ondernemer jouw kaasmakerij of jouw schuur voor

3515

verkoopdoeleinden willen uitbreiden, dat onder deze mogelijkheden gewoon mogelijk blijft. Dank u wel.

Motie 201-11 december 2023
Intensieve veehouderij extensiveren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constateerend dat:

- *Wetenschappelijk consensus bestaat over de schade die intensieve veehouderij toebrengt aan o.a. het milieu, gezondheid, natuur, dierenwelzijn en water;*
- *De Omgevingsverordening Noord-Holland nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet langer toestaat;*
- *De toelichting van de provincie bij dat betreffende artikel luidt: "de intensieve veehouderij kan een grote impact hebben op de leefomgeving, door bijvoorbeeld geurhinder, uitstoot van fijnstof, ammoniak, zoönosen en endotoxinen. Ook is dierenwelzijn een onderwerp dat tot maatschappelijke discussies leidt. Om die redenen is een vergroting van het aandeel intensieve veehouderij niet gewenst.";*
- *De Omgevingsverordening Noord-Holland uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij nog steeds toestaat.*

Overwegende dat:

- *De Omgevingsvisie een weg inslaat naar natuurinclusieve, meer op regionale kringlopen gerichte landbouw;*
- *De Voedselvisie een transitie van het voedselsysteem voorstaat naar meer plantaardige eiwitconsumptie, wat goed moet zijn voor bodem, water, biodiversiteit, klimaat en dierenwelzijn;*
- *Een meerderheid van Nederlanders af wil van de intensieve veehouderij² 3en al in 2020 meerdere Politieke Jongeren Organisaties Noord-Holland per brief hebben opgeroepen om de intensieve veehouderij af te bouwen;*
- *Toename van het aantal dieren dat wordt gehouden in bestaande intensieve veehouderijen niet past in tijden van klimaat-, natuur- en stikstofcrises.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Om zo snel als (juridisch) mogelijk met een voorstel te komen voor de aanpassing van art. 6.34 Omgevingsverordening, om de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij alleen maar toe te staan als de dieren meer ruimte krijgen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren), Maik de Weerdt (VVD) en Laurien Berkvens (D66).

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Daarmee is motie M200 ingetrokken en is er een nieuwe motie ingediend. Die maakt nu onderdeel uit van de beraadslagingen.

Motie 200 'intensieve veehouderij extensiveren' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

De **VOORZITTER**: Dan kom ik bij de heer Van Gilse van de VVD.

De heer **VAN GILSE** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Veel dank aan de gedeputeerden voor de beantwoording. Gedeputeerde Rommel zegt een stroomschema toe om aan te geven hoe wij naar de toekomst toe omgaan met dit soort locaties. Dat lijkt ons heel goed. We zijn natuurlijk benieuwd wanneer we dat stroomschema tegemoet kunnen zien.

Over de lintbebouwing zei zij nog dat verdichting niet mogelijk is, maar dat we wel gaan kijken wat mogelijk is. Dat riep wat vraagtekens op, maar daarna werd mij duidelijk dat dat te maken heeft met de pilots waar op dit moment heel goed mee omgegaan wordt. Dus daar zijn wij blij mee.

Dan wil ik graag nog aanvullen dat we ook blij zijn met de opmerking die van D66 kwam over de Datacenterstrategie. Het is goed om daar weer naar te kijken. Wij zien dat de regels, die we met

zijn allen hebben samengesteld, tot gevolg kunnen hebben juist de dingen die we willen bereiken in de weg zitten. Dus het is goed om daar bij een herziening goed naar te kijken. Dank u wel.

3580 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Nu kijk ik wel naar gedeputeerde Rommel voor een reactie in tweede termijn.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

3585 Gedeputeerde **ROMMEL**: Dank u, voorzitter. De heer Beemster boer zal na mij ook nog even aan het woord te komen. 1, stroomdiagram. Dat ligt al een tijdje onder construction, om het zo maar te noemen. Dus ik verwacht wel dat die in januari kan laten zien. Dat gaat over een stroomdiagram, dat we dan ook het gesprek aan kunnen gaan voor wat er verder allemaal nog moet gebeuren. Dat mag ook niet meer te lang op zich laten wachten.

3590 Over de lintbouwing. Ja, ik ben een beetje verkouden, maar misschien kwam ik wat verkeerd over. Het is niet zo dat ik zei dat verdichting niet mogelijk is, maar dat we wel al bij verzoeken die er komen, dat we die nu al beoordelen en dat we natuurlijk nog gaan kijken, gelijk met de verdere uitwerking van dat deel in ons coalitieakkoord naar de rest van het jaar toe.

3595 Dan bij het CDA over de nevenactiviteiten. Wij zijn het nog niet tegengekomen in de gebiedsprocessen. Vandaar dat niet helder op die manier voor ogen stond dat dat een uitdaging zou kunnen zijn. Dat is iets wat je in de gebiedsprocessen zou moeten meenemen. Maar laat ik u dan meegeven dat wij daar nu gaan kijken, en ook juridisch gaan bekijken, wat daar mogelijk is. Dan kom ik daar in ieder geval in Q1, maar zo snel mogelijk, het liefst aan het begin van het jaar
3600 natuurlijk al, bij u terug in de commissie hierover.

De **VOORZITTER**: De heer Beemsterboer.

3605 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Dank u wel, voorzitter. Ik zou u willen vragen of ik de definitieve ingediende motie over de veehouderij nog heel even zou mogen zien.

De **VOORZITTER**: Als dat de laatste motie is die u neerlegt, mag u hem- Even aan de bode: als dat de laatste motie is-

3610 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Ik heb hem al.

De **VOORZITTER**: Oké. Hij is al rondgedeeld.

3615 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Als ik heel eerlijk ben, voorzitter, vind ik dit soort processen wel mooi, omdat je uiteindelijk met elkaar zoekt waar de ruimte wel zit. Uiteindelijk gaat het nu dus om- Kijk, laat ik beginnen te zeggen: alle boeren die ik ken, houden van hun dieren. En als zij investeren in hun bedrijf op wat voor manier dan ook zullen ze dat altijd met oog voor hun dieren doen. Dus eigenlijk zou ik haast zeggen: hij is overbodig. Maar aan de andere kant denk ik ook: ja, als je met elkaar deze zoektocht op wilt vanuit juist die waardering voor al die
3620 ondernemers die zo van hun dieren houden, dan kan ik dat goed begrijpen. Dan vraag me af of het instrument van de Omgevingsvergunning daarvoor nodig is. Maar omdat het wat meer een algemene oproep is om met een voorstel te komen, interpreteer ik het ook even als zodanig en gaat het dus echt om die uitbreiding: als er sprake is van uitbreiding moet die diervriendelijker worden. Die lijn kan ik redelijk goed voorstellen. Ik denk dat het mogelijk is om daarvoor met een
3625 voorstel te komen. Of dat voorstel uiteindelijk leidt tot een aanpassing van het ruimtelijke beleid moeten we dan nog weer zien. Dus wat mij betreft is hij dan aan het oordeel van de Staten.

3630 Dan nog even over de motie Maatwerk voor woningbouw van het CDA. Daar was collega Rommel net al even op ingegaan. U vroeg natuurlijk ook eventjes hoe dat nou zit met die windmolens. Die worden over het algemeen natuurlijk wel permanent bestemd, maar staan er niet zo lang als de gemiddelde woning in Nederland. Dus daar zit wel enig verschil in. Maar de oproep is eigenlijk, collega Rommel zei het ook al: we zijn bezig met het stroomdiagram, ook omdat bouwen aan de randen, waar ook voor een deel BPL in kan vallen, in kaart te brengen met elkaar. Ik heb in de commissievergadering, volgens mij ook eerder in de Staten, al aangegeven dat we daarmee bezig
3635 zijn, ook om die woningbouw op dit soort locaties juist mogelijk te maken. Nu koppelen we het

met de motie, die op een vrij laat moment komt, aan het beleid dat er dan is voor windmolens en zonnepanelen, wat ook natuurlijk allerlei juridische vragen oproept. Dus ik zou zeggen: wacht dit nou eventjes af totdat we dat stroomschema straks hebben voor die interpretatie van die regels uit het coalitieakkoord. Dan heb ik echt de verwachting dat we daar gewoon een goede discussie met elkaar over kunnen voeren en dat er best een grote kans is dat we met elkaar dezelfde kant op willen, want iedereen in deze Staten is zich ervan bewust dat er grote woningnood is en dat er oplossingen voor gevonden moeten worden, zelfs aan de randen van kernen.

Dat was het, volgens mij. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan zijn we ook nu aan het eind gekomen van de beraadslagingen over dit agendapunt. Ik kijk nog even rond of er behoefte is om nog gewijzigde moties of amendementen aan te passen. Ik zie dat dat niet het geval is. Dan sluit ik de beraadslagingen over agendapunt 10. Die zijn dus nu afgerond. Ook de stemming zal straks plaatsvinden aan het eind van de agenda.

De discussie wordt gesloten.

11. Laatste begrotingswijziging 2023 (VD-65).

De **VOORZITTER**: En aangezien wij net een wat langere pauze hebben gehad, kunnen wij nu doorgaan met agendapunt 11, denk ik. De laatste begrotingswijziging 2023. Daar kan ik u op voorhand bij melden dat er is toegevoegd een brief van GS, omdat er een aantal schrijffouten waren geconstateerd. Die is toegevoegd aan de beraadslagingen van vandaag. Zoals u weet, onze begroting, daar wijst u aan voor welke doelen wij als provincie onze beschikbare middelen in kunnen zetten. En deze laatste begrotingswijziging omvat een bijstelling van de verwachte inkomsten en de uitgaven in 2023 op basis van de huidige verwachtingen.

Als sprekers hebben zich aangemeld: de heer Heijnen van het CDA, Statenlid De Weerd van Volt, de heer Roosendaal van de VVD, mevrouw Alberts van de SP, de heer Mulder van D66 en mevrouw Uiterwijk van JA21. Klopt dat? En de heer Stulemeijer van 50PLUS. U mag u best aanmelden, hoor, de volgende keer. Dat vinden ze helemaal niet erg bij de griffie. Maar dan ga ik als eerste nu het woord geven aan de heer Heijnen van het CDA.

Eerste termijn Provinciale Staten

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, wij danken GS voor deze laatste begrotingswijziging. Zoals het er nu naar uit ziet, steven wij af op een groot voordelig resultaat van ruim dertig miljoen. In de commissie vroegen wij al naar het risico op onderbesteding. Tegelijkertijd is het resultaat voorlopig. Het zal namelijk niet voor het eerst zijn dat er ook in de laatste maanden nog grote tegenvallers aan komen. Verschillende Statenleden gaven in de commissie al suggesties om het voorlopig voordelig resultaat uit te geven. En ook binnen het CDA hebben we daar wel ideeën over. En toch past het om te wachten tot het definitieve resultaat. Wel een vraag aan GS: hoe betreft u de Staten dan bij de bestemming van dit overschot?

Voorzitter, dan iets heel anders, want de begroting gaat over alles. Ik wil daarom aandacht vragen voor ons Noord-Hollands volkslied. Ik loop nu ruim negen jaar rond in de provincie en er wordt al ruim negen jaar in de wandelgangen gesproken over dat lied. We hebben een volkslied met an sich een goede tekst, maar het lied heeft één groot probleem: niemand kent het. En dat terwijl we willen werken aan zichtbaarheid van de provinciale bestuurslaag, we cultuur een warm hard toedragen en we in Noord-Holland barsten van het bekend en onbekend muziektalent. En velen van ons willen daarom toe naar een nieuw Noord-Hollands volkslied. En daartoe neem ik nu het initiatief. Een volkslied wat de gehele diversiteit van de provincie beschrijft. Daarbij denk ik aan diversiteit in gebieden, zoals onze mooie steden, platteland, Texel. En de diversiteit in mensen. Kortom, een lied dat ook echt iedereen in de provincie aanspreekt. In de voorbereiding op de motie heb ik met veel fracties contact gehad. Ik kreeg heel veel suggesties mee. Wie moet het maken? Ik heb goede smaken en ook heel slechte smaken gehoord. Wat mag het kosten? Wat betekent diversiteit? Of, kan die oude tekst niet gewoon hergebruikt worden en opnieuw op muziek gezet worden? Voorzitter, laat ik dit wel zeggen: het is helemaal niet de intentie dat dit geld gaat kosten of veel geld gaat kosten, want het componeren van een nieuw volkslied moet

vooral ook een soort prestigetraject zijn. Maar alle andere vragen horen wat mij betreft thuis in een werkgroep. En daar vraagt deze motie dan ook om. Ik dien samen met GroenLinks, 50PLUS en de ChristenUnie de motie in met het volgende dictum: roepen Provinciale Staten op een werkgroep in te stellen die een opdracht formuleert waarmee Noord-Hollandse muzikanten worden uitgenodigd om te komen met een eigentijds en aansprekend volkslied, waarin de grote diversiteit van de provincie Noord-Holland en haar inwoners aan bod komen. Om het nieuwe provinciale volkslied bredere bekendheid te geven en het volkslied vaker te gebruiken bij provinciale gelegenheden, bijvoorbeeld bij de Willem Arondéuslezing of het provincieconcert, en gaan over tot orde van de dag.

Motie 202-11 december 2023
Nieuw Noord-Hollands volkslied

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- Noord-Holland sinds 22 februari 2000 zijn eigen volkslied heeft;
- Het lied is gebaseerd op een tekst uit 1950 van P.J. Ferdinand;
- Het Noord-Hollandse volkslied weinig bekendheid geniet, zowel bij inwoners als bij Noord-Hollandse bestuurders en volksvertegenwoordigers;
- Het Noord-Hollandse volkslied nauwelijks wordt gezongen of gespeeld bij provinciale gelegenheden.

Overwegende dat:

- Een bekend en aansprekend Noord-Hollands volkslied kan bijdragen aan de zichtbaarheid van de provinciale bestuurslaag;
- Noord-Hollandse bestuurders en volksvertegenwoordigers bij gelegenheden het Noord-Hollands volkslied met trots willen uiten;
- Er in Noord-Holland veel bekend en onbekend muzikaal talent is, die kunnen bijdragen aan een bekend en aansprekend volkslied;
- De ontwikkeling van een nieuw Noord-Hollands volkslied een impuls geeft aan de muzikale cultuur in de provincie.

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- Een werkgroep in te stellen die een opdracht formuleert waarmee Noord-Hollandse muzikanten worden uitgenodigd om te komen met een eigentijds en aansprekend volkslied waarin de grote diversiteit van de provincie Noord-Holland en haar inwoners aan bod komen;
- Om het nieuwe provinciale volkslied bredere bekendheid te geven het volkslied vaker te gebruiken bij provinciale gelegenheden, bijvoorbeeld bij de Willem Arondéuslezing of het provincieconcert.

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Dennis Heijnen (CDA), Anouk Gielen (GroenLinks), Hein Stulemeijer (50PLUS) en Michel Klein (ChristenUnie).

De **VOORZITTER**: Ik had deze al zingend in ontvangst willen nemen, maar dat bespaar ik u vandaag. Hij is ondertekend en maakt onderdeel uit van de beraadslagingen.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, dank u wel. En ik zie uit naar de beoordeling van GS, dan wel de commissaris. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Statenlid De Weerdt van Volt. De heer Roosendaal van de VVD.

De heer **ROOSENDAAAL** (VVD): Dank u wel, meneer de voorzitter. We kunnen instemmen met de voordracht. Dan is dat maar uit de lucht.

Een ander punt dat ik wel graag naar voren wil brengen, is dat we bij deze laatste begrotingswijziging worden geconfronteerd met, als je de programma's één tot met zeven neemt, bijna honderd miljoen aan meevallers. Dat klinkt heel mooi, dat zouden we moeten toejuichen, ware het niet dat dat ook duidt op het feit dat er minder wordt gerealiseerd dan we zouden willen realiseren, om allerlei redenen en dat het vooral heel laat in het proces bekend

3755 wordt. Dus het zegt iets over het planningsoptimisme dat we in deze provincie hebben. En dit is een patroon dat we niet alleen dit jaar zien, maar dat heb ik in eerdere jaren ook meegemaakt. Als je voor het volgende jaar goed wil begroten, is het belangrijk dat je tijdig weet waar dit jaar gaat eindigen. Als je er dan zestien procent naast zit half december, dan is dat best veel. Dus onze oproep aan GS is om te kijken hoe we de betrouwbaarheid van de prognoses omhoog
3760 kunnen krijgen, zodat we ook tijdig, op het moment dat we de begroting van het jaar daarop moeten vaststellen, met elkaar weten waar we aan toe zijn en waar we ons geld aan willen besteden of waar we ons geld niet aan willen besteden. Ik dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Mevrouw Alberts, SP.

3765 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Dank u wel, voorzitter. Het is al een paar keer voorbijgekomen, maar het is de SP ook opgevallen dat er altijd, of in ieder geval heel erg vaak, geld overblijft. Onderbesteding, zogezegd. Wat nou frustreert, als de SP ergens om geld vraagt, hoe klein het bedrag ook is, dan krijgen we te horen dat er geen geld is. Heel bijzonder. Maar
3770 goed. Ja, dat vinden wij steevast teleurstellend, maar het is natuurlijk ook gek. Nu hebben wij een idee, daar hebben we geen motie voor, maar ik wil het wel alvast aan de hand doen. Ik stel voor dat onze gedeputeerde Openbaar Vervoer nu de oren gaat spitsen, want wij vinden het een fantastisch idee. Het betreft namelijk buurtbus 412. Ik ga u niet overhoren, ik zeg al meteen: hij rijdt in en om Enkhuizen. Nu is er – nu even het weer serieus – in Hoogkarspel aan beide zijden
3775 van de Streekweg in westelijke richting een behoorlijke uitbreiding met twee woonwijken gekomen. Daar is geen ov. En dan zouden wij het helemaal niet zo gek vinden als die buurtbus daar een lus gaat maken. Het schijnt zeven minuten te kosten. Maar goed, dat wordt toch niet in dienstregelingsuren uitgerekend, want de chauffeur is een vrijwilliger. Het liefst hebben wij dan een echte bus, maar als het een buurtbus moet zijn: we zouden het heel mooi vinden als de
3780 mensen daar ook van openbaar vervoer kunnen genieten. Buurtbus 412, Enkhuizen-Hoogkarspel. Dat zijn de trefwoorden.

Maar dan nog een ander dingetje. Vandaag werd PS getraakteerd op een cadeau. De commissaris wist bij zijn aankondiging van het cadeau te vertellen dat het daarmee ook een support voor een
3785 lokale ondernemer was. Nou wil de SP helemaal niet ondankbaar overkomen, maar we hadden toch wel wat vragen hierbij. Om te beginnen, geschenken boven de vijftig euro moeten geregistreerd worden. Ik neem aan dat dat nu ook het geval is. Ik denk dat ik dat aan de commissaris moet vragen. En dan hoor ik ook graag: hoe dan? En of inderdaad ook dit cadeau hieronder valt, want we weten niet wat het prijskaartje is. En dan, wie heeft nou dat cadeau
3790 betaald? Was dat uit het eigen budget van GS? Zijn jullie met de pet rondgegaan? Of hoe dan? Of komt het uit de algemene begroting, want dat zou heel raar zijn, want dan moeten wij er zelf nog over stemmen. En tot slot- Ja, ik neem het niet zomaar voor, zoals ze dat in Engeland zeggen, for granted aan, om het maar zo te zeggen. Dus het is niet vanzelfsprekend. Tot slot, is het dan ook wel gewenst dat een lokale ondernemer op deze manier ondersteund wordt, want uiteindelijk, de
3795 schijn van belangenverstrengeling moet te allen tijde vermeden worden. Ik hoop graag dat u daar een antwoord op weet. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: De heer Mulder van D66.

3800 De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dank u wel. Ook D66 wil vandaag graag stilstaan bij de onderbestedingen die in deze begrotingswijziging duidelijk naar voren zijn gekomen. Vele partijen hebben in de commissie al hun zorgen geuit over de onderbesteding. Maar waarom is dit nou problematisch? Wij keuren een begroting goed waarin GS en PS prioriteiten geven aan beleidsdoelen. Bij de onderbesteding kunnen die prioriteiten vervagen en beleidsdoelen uit zicht
3805 raken. Kortom, we denken richting te kiezen, maar uiteindelijk komt daar soms helemaal niks van terecht. Maar een tweede probleem is dat alle uitgestelde investeringen doorgaans duurder worden. Als wij degelijk willen omgaan met gemeenschapsgeld moeten wij onderuitputting ten alle tijden tegengaan. In de commissievergadering antwoordde de gedeputeerde dat dit vervelend is, maar dat dit vooral kwam door bijvoorbeeld personeelstekorten. Hier wil D66 toch niet
3810 helemaal in meegaan. Ja, er is krapte op de arbeidsmarkt, maar dat is niet onmogelijk. En bovendien was bij het vaststellen van de begroting de arbeidskrapte hoger dan dat hij nu is. Dus dat zou geen argument moeten zijn. We willen vragen om extra aandacht voor dit onderwerp. Want mede omdat het een aantal jaren best wel goed is gegaan – volgens mij waren er eerst 91

procent, 92 procent bestedingen – maar dan gaan we nu weer onder die negentig procent. Maar
3815 hopen we toch dat dit een soort van aandacht blijft houden.

Inhoudelijke punten voor deze begrotingswijzigingen. In het bijzonder wil ik hier benoemen dat
D66 zich grote zorgen maakt over recreatie in onze provincie en geluiden die wij horen over
3820 verscaling, terwijl de Staten in de voorgaande jaren juist nog tot de conclusie kwamen dat we
recreatiegebieden en de recreatiemogelijkheden juist zouden gaan versterken.

Daarnaast willen wij nog aandacht vragen voor een andere zaak. Gemeenten hebben het moeilijk
op dit moment om het rond te krijgen op financieel niveau, maar toch staan wij samen voor een
aantal grote transities en uitdagingen. Als provincie zie ik een mooie rol om te kijken waar we
3825 gemeenten kunnen ondersteunen om bijvoorbeeld fondsen op te halen voor de energietransitie
of de landbouwtransitie. Uit een laatste rapport over EU-subsidie bleek vooral dat nog niet altijd
de gemeenten de weg weten te vinden naar EU-subsidies. Daarom grijp ik deze
begrotingswijziging aan om de volgende motie nog in te dienen, waarvan het dictum luidt:
3830 dragen het college op een kennismakelaar EU-fondsen te benoemen die gemeenten helpt met het
in kaart brengen van de mogelijkheden met name op het gebied van landbouwtransitie,
klimaatverandering en energietransitie. De kennismakelaar zowel proactief als reactief in te
zetten om aanvragen ook echt gehonoreerd te krijgen, en gaan over tot de orde van de dag. Die
heb ik ook meegenomen zowaar vandaag.

3835 **Motie 203-11 december 2023**
EU-fondsen bereikbaar maken voor Noord-Hollandse gemeenten

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- 3840 • *Er een groot bedrag is doorgeschoven naar 2024 en niet besteed is aan cofinanciering van EU-projecten;*
- *Er minder geld onttrokken wordt aan de reserve cofinanciering EU (pagina 9);*
- *Het kenniscentrum Europa decentraal (KED) met hun fondsenwijzer heel veel informatie over beschikbare fondsen deelt;*
- 3845 • *Ook de provincie Noord-Holland een hele serie subsidieregelingen op de website heeft staan;*
- *De VNG stelt dat de Europese Unie regelmatig kansen biedt voor (mede)financiering van projecten, maar "het blijkt in de praktijk lastig om de juiste EU-subsidie te vinden". Het is een complex en lang proces.*

3850 *Overwegende dat:*

- *De Algemene Rekenkamer gesteld heeft dat doelmatigheid van subsidies van de Europese Unie beter zichtbaar gemaakt en meer gestuurd zou kunnen worden door de overheden;*
- *Gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties met fondsen van de Europese Unie hun doelen eerder kunnen realiseren.*

- 3855 • *Als subsidieregelingen niet geheel besteed worden, worden doelen van overheden niet bereikt.*

Zijn van mening dat:

- *Het meer inzetten van EU-subsidies voor de provinciale doelen wenselijk is;*
- *Alle kansen voor EU-subsidies optimaal benut moeten (kunnen) worden door alle samenwerkingspartners om provinciale doelen te bereiken.*

3860 *Verzoeken Gedeputeerde Staten:*

- *Een kennismakelaar EU-fondsen te benoemen die gemeenten helpt met het in kaart brengen van de mogelijkheden met name op het gebied van landbouwtransitie, klimaatverandering en energietransitie;*
- 3865 • *De kennismakelaar zowel proactief als reactief in te zetten om aanvragen ook gehonoreerd te krijgen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Sijmen Mulder (D66).

3870 De **VOORZITTER**: Dank u wel, en het maakt onderdeel uit van onze beraadslagingen.

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel. Ik moest u even tijd geven om dat ook te zeggen. En tot zover was dit mijn bedrage in eerste termijn.

3875

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Uiterwijk van JA21.

3880

Mevrouw **UITERWIJK** (JA21): Ja, dank u wel, voorzitter. Ik wil allereerst de gedeputeerde bedanken voor de schriftelijke beantwoording op de vraag die ik stelde over de algemene reserve. Het is namelijk heel knap dat die vraag beantwoord is, want ik heb consequent naar de verkeerde kolom gekeken in de tabel, waardoor ik het totaal had aangezien voor de laatste begrotingswijziging, waardoor die vraag eigenlijk helemaal nergens op sloeg. Dus dat u daar toch een antwoord op heeft weten te fabriceren, dat vind ik mooi. Dus dank daarvoor.

3885

Dan, voorzitter, over de begroting. We hebben het net al gehad over de onderbesteding. Dat is inderdaad ook iets wat JA21 zorgen baart. Dat heeft twee redenen. Het eerste is natuurlijk de technische component. Op het moment dat je een begroting vaststelt, dat je ook wil dat de jaarrekening enigszins lijkt op de begroting. Op dit moment wijkt die natuurlijk wel fors af. Aan de andere kant zien we ook dat we nog altijd veel meer geld onttrekken uit onze reserves dan dat we daaraan toevoegen. Dus wat ons betreft mag het allemaal wel een beetje minder.

3890

3895

En dan de inhoudelijke kant daarvan is het wel dat wij het jammer vinden dat wij juist die onderbesteding zien op zaken als woningbouw, als mobiliteit en als netcongestie. En dat zijn juist onderwerpen die wij wel belangrijk vinden. Dus, ja, kijk, als die onderbesteding nou op de eiwittransitie had gezeten, dan had u ons inhoudelijk natuurlijk niet gehoord. Maar het is wel juist dat op de punten waar JA21 denkt: daar moeten gewoon die doelen wel behaald worden. Dat baart ons enigszins zorgen.

3900

Dan tot slot de brief die vandaag kwam over de doublures in de begrotingswijziging. Het scheelt maar zes miljoen. Dus dat valt op zich mee. Nee, zoiets kan natuurlijk altijd gebeuren. Het is nu gelukkig op een post gebeurt waar het budgetneutraal is. We zijn ook blij dat de doorlichting nu komt om te kijken of dit soort fouten vaker voorkomen. Een fout kan altijd gemaakt worden. Ik heb wekenlang naar de verkeerde kolommen lopen kijken in de tabel. Dus ik kan me er alles bij voorstellen. Maar het lijkt me wel goed als we nu even alles doorlichten om te kijken of dit misschien nog vaker voorkomt. Ik ben wat dat betreft blij met de adequate aanpak van de gedeputeerde en de brief die we vandaag ontvangen hebben. We zullen instemmen met deze laatste begrotingswijziging.

3905

3910

Het Noord-Hollands volkslied, daar moeten we ons nog even over buigen, want met name de term 'diversiteit' doet ons toch altijd bang vermoeden dat er allerlei zaken in komen waar wij het nou niet zo heel erg op hebben. Dus dat zullen we nog even gaan beraden in onze fractie. Tot zover, voorzitter. Dank u wel.

3915

De **VOORZITTER**: Dank u wel. De heer Stulemeijer van 50PLUS.

3920

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank u, voorzitter. Voorzitter, deze begrotingswijziging is de laatste bijstelling over 2023. Het document van 44 pagina's groot en goed inzichtelijk gemaakt per programmaonderdeel. Alleen moet natuurlijk deze laatste wijziging geanalyseerd worden in het licht van de Noord-Hollandse planning en controlcyclus, die eerst bestond uit de kaderbrief, daarna de begroting en voorgaande begrotingswijzigingen. Met de jaarstukken over 2023 zal duidelijk worden wat er in het spel van de beheersing van financiën, namelijk zo goed mogelijk begroten en werkelijke realisatie van de doelen, daadwerkelijke en niet voorziene zaken ten grondslag liggen aan het verschil tussen deze twee momenten. Laat me het u verder duiden. Duidelijk is dat door onttrekkingen uit de reserves het begrotingsresultaat een positief saldo zal geven voor het jaar 2023. Het is het verhaal over de niet-budgettaire wijzigingen waarbij het begrotingsresultaat met 16,3 miljoen voordelig wordt bijgesteld. Het verschil van tien miljoen uitgaven naar dertig miljoen in de begroting is erg groot. Wij verzoeken Gedeputeerde Staten bij de bijstellingen op de begroting wat nauwkeuriger een en ander af te stemmen, waardoor er niet een gecreëerde voordelige afwijking op de begroting van 2023 ontstaat. We hadden dit in de commissievergadering geduid als het broek-en-vestzak-verhaal. Als we kijken naar het programmaonderdeel 1 Ruimte en Water zien we dat een aantal projecten, die in 2023 zouden starten en/of worden afgerond, zijn doorgeschoven naar 2024. Dit proces komt vaker voor: dat

3925

3930

3935 niet altijd alles volgens planning gerealiseerd kan worden. Het bijkomend voordeel, is ook opgeschreven, dat het vaak om projecten gaat met meerdere partners, waarbij in sommige gevallen meer tijd nodig was voor gezamenlijke opdrachten of de uitvoering van het project.

3940 2, programmaonderdeel Landelijk Gebied. Bij het borgen van de energie-infrastructuur, bladzijde 11, agendapunt 2.1.3, staat dat het budget, dat opgenomen was voor de Uvr Netcongestie SON met 410.000 euro is verlaagd, omdat er minder aanvragen zijn binnengekomen dan verwacht. Dit zijn de punten, waar bij de fractie van 50PLUS de vraag rijst of er genoeg is gedaan om deze regeling onder de aandacht van onze inwoners en bedrijven te brengen. Zo ja, als er al van alles aan gedaan is, wat zou volgens de gedeputeerde de reden kunnen zijn dat er minder aanvragen zijn binnengekomen? Zo kunnen we van de verschillende punten de hoe- en waarom-vragen stellen, maar gaan uit van de maximale inspanningen van het college, die pas halverwege dit jaar 3945 aan de slag is gegaan. Ondanks de uitgestelde intenties van deze begroting naar 2024 kunnen we als 50PLUS niet anders dan ook akkoord gaan met deze begrotingswijziging. Wij danken u wel.

3950 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Ik kijk even of ik alle bijdragen uit de Staten heb gehad in de eerste termijn. Dan wil ik nu het voorzitterschap even overdragen aan de tweede vicevoorzitter, de heer De Wit, omdat er zowel een motie over het volkslied als een vraag over de sjaals is gesteld, en die zal ik straks zelf beantwoorden.

3955 *Voorzitter: de heer De Wit*

De **VOORZITTER**: Goed, we gaan door naar de beantwoording door het college. Ik begin bij gedeputeerde Rommel, heb ik begrepen.

3960 *Eerste termijn Gedeputeerde Staten*
Gedeputeerde **ROMMEL**: Dank u, voorzitter. Ja, er is veel gezegd over de onderbesteding. Ik heb daar in de commissie ook al wel op aangegeven waar dat dit keer in zat. Sommige zaken liggen niet eens binnen wat wij zelf doen. We krijgen gewoon extra middelen, doordat de grondaankopen veel beter verkocht zijn. Ja, dat blijf je gewoon houden in de begroting. Ik denk dat het wel goed is om- Ja, u vraagt ook: kijk er eens serieus naar. Maar je blijft dit gewoon 3965 houden, die verschillen. Maar ik denk dat wel goed is om bij de jaarrekening straks mee te nemen: waar bestaat het dan uit? Want ik heb het dan wel mondeling meegegeven, maar ik denk dat het goed is om dat ook even voor u op te schrijven.

3970 Dan, ja, de vraag van het CDA is van, met die onderbesteding, hoe worden de Staten hierbij betrokken. Dat werd net ook al wel gezegd: dat doen we in de P&C-cyclus en dat doen we ook bij de resultatenbestemming bij de behandeling van de jaarstukken en de besluitvorming van de kaderbrief.

3975 O ja. Nou ja, dat ga ik u nog toesturen.

3980 Ja, nogmaals, dat heb ik ook in de commissievergadering gezegd, ik deel ook zeker de zorg over de onderbesteding en dat nemen we ook heel serieus. Ik moet wel even aangeven, D66, personeelsschaarste heb ik genoemd als één van de oorzaken, maar er zijn er nog meer. Daar zal ik bij de jaarstukken ook bij u op terugkomen.

En dan ben ik klaar, heb ik zal de vragen beantwoord. De motie, daar moet ik nog even op terugkomen, want daar heb ik nog geen advies over gehad. Dank u.

3985 De **VOORZITTER**: Dan horen wij dat uiteraard graag in de tweede termijn terug en geef ik het woord aan de commissaris, denk ik, vanuit het college op het restant van de vragen.

3990 **COMMISSARIS VAN DE KONING**: Dank u wel, meneer de voorzitter. Laat ik beginnen met de motie over het volkslied. Heel bijzonder. Dat laat ik natuurlijk aan de Staten. Maar ik snap wel de gedachte daarachter, omdat ook ik in de afgelopen jaren heb meegemaakt hoe lastig het is om het überhaupt te zingen, laat staan de tekst uit het hoofd te leren. Ik heb het zo gezien dat er eerst een werkgroep komt om daar vanuit de Staten over na te denken en met elkaar te kijken of we de krachten, die er aanwezig zijn in Noord-Holland, te bundelen om tot een dergelijk lied te

komen. Dus ik laat deze graag aan de Staten, maar ik sta er zeer sympathiek tegenover. Dat kan ik u zeggen.

3995

Dan de sjaals. Het is niet zo dat wij specifiek één ondernemer hebben willen bevoordelen, maar deze sjaals zijn al enige tijd geleden aangeschaft in het kader van circulair bij een ondernemer in Noord-Holland. En dat was heel goed, want als we ook kijken naar relatiegeschenken die wij weggeven, dan is het goed om te kijken of we die dan ook vooral binnen de eigen provinciegrenzen kunnen aanschaffen. Dit is al enige tijd geleden gebeurd. U vroeg over de registratie. In uw eigen gedragscode staat dat het gemeld moet worden bij de griffier. Dat heb ik van tevoren gedaan, dat GS voornemens was om deze bij u op tafel neer te leggen. En het feit dat het in het openbaar gebeurt, betekent dat ik u niet vraag iets te doen of iets te laten, waardoor u er later spijt van zou kunnen krijgen. Maar goed dat u daar nog even naar gevraagd heeft. Het is dus niet zo dat GS haar eigen portemonnee heeft getrokken, maar dit is iets wat in het verleden al- Dus het drukt ook niet op de begroting van dit jaar, want het is al in het verleden aangeschaft. Maar wij vonden wel als GS dat u recht had op een verwarmertje na de koude periode. Overigens, vandaag is de temperatuur hier veel beter. Dat zal u ongetwijfeld gemerkt hebben. Maar het is goed dat u dat nog even heeft gevraagd, zodat iedereen in Noord-Holland transparant kan zien dat we u verder hier niet hebben willen bevoordelen met deze sjaal. Dank u wel.

4000

4005

4010

De **VOORZITTER**: Waarvan akte. En dan kijk ik u ook even aan, commissaris, of wij weer van plek gaan wisselen of dat we het even zo laten. Dit was een subtiel advies.

4015

Goed. Dan gaan we door met de tweede termijn van de Staten. En dan ga ik eerst even een rondje doen langs de sprekers die we eerst ook hebben gehad. Dan begin ik bij de heer Heijnen, of hij behoefte heeft. Niet. Statenlid De Weerd? Niet. Roosendaal. Ja, komt u maar.

Tweede termijn Provinciale Staten

4020

De heer **ROSENDAAL** (VVD): Dank u wel, meneer de voorzitter. Je geeft hem een vinger en hij pakt een hand, maar zo zijn die VVD'ers.

4025

Een prachtig voorstel trouwens van het CDA ook. Daar staan we sympathiek tegenover als het gaat om het volkslied. We hebben even zitten praten en ik kreeg een suggestie van mijn fractievoorzitter: het zou fijn zijn als het iemand was die zowel in het noordelijk deel van de provincie als in het zuidelijk deel van de provincie heeft gewoond, weet te verbinden, toch ook divers is, maar op een manier die JA21 aanstaat. Dus wij dachten persoonlijk aan Gerard Joling als suggestie.

4030

Goed. De tweede ronde. Waarom ik hier sta, is omdat we, met ondersteuning van GroenLinks, BBB en 50Plus, nog een motie willen indienen. Die heeft betrekking op het feit dat volgend jaar Amsterdam zeventienhonderdvijftig jaar bestaat en dan SAIL weer wordt uitgevoerd en de provincie daar altijd een belangrijke bijdrage aan geleverd heeft. En dat ik ook in een vorige commissievergadering heb gezegd dat het belangrijk is, als je voorstellen doet, dat je ook in ieder geval de suggestie geeft dat het geld niet uit de lucht komt vallen, want ik moet nadenken waar het vandaan moet komen. In dit geval zal Gedeputeerde Staten worden opgeroepen om hier een potje voor te vinden, wat we ook meteen willen verbinden aan het feit dat er ook nog een onderbesteding is als het gaat over de bestrijding van waterplanten. Dat is voor Statenlid Bwefar heel erg belangrijk, want die surft graag. Als je dan op het Markermeer wilt surfen bijvoorbeeld – dat doet ze volgens mij niet heel vaak, maar dat komt misschien wel door dat fonteinkruid – het zou fijn zijn als dat eens wat vaker wordt gemaaid. Dus voor deze twee doelen willen wij in ieder geval aandacht hebben. Dan zal ik mij beperken tot het dictum. Wij verzoeken Gedeputeerde Staten bij de eerste begrotingswijziging 2024, of zo veel eerder als mogelijk, met een uitgewerkt voorstel te komen om zo een financiële bijdrage mogelijk te maken aan SAIL Amsterdam 2025.

4035

4040

4045

4050

Tevens een adequaat bedrag te reserveren voor de bestrijding van te grote concentratie waterplanten en daarbij de onderbesteding van 2,2 miljoen van de reserve waterrecreatie te betrekken. We laten het aan Gedeputeerde Staten om daar een verdere invulling aan te geven. Waarom we niet willen wachten tot mei, is omdat er ook duidelijkheid moet komen voor SAIL. Dat was namelijk wat vorige keer het CDA bracht: waarom moeten we het nu al weten? Nou, dit is de reden waarom wij het nu alvast duidelijk willen hebben, dat erover nagedacht kan worden en dat SAIL ook weet dat ze door kunnen gaan met de voorbereidingen. Want ook de potten van Amsterdam zijn een keertje op.

Motie 204-11 december 2023

4055 Uitgewerkt voorstel SAIL Amsterdam 2025 en bestrijding te grote concentraties Waterplanten

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constateernde dat:

- 4060 • *In het coalitieakkoord 'Verbindend Vooruit!' wordt benadrukt dat de provincie een bijdrage blijft leveren aan evenementen die ondersteunend zijn aan de identiteit en diversiteit van Noord-Holland;*
- *Tevens in het akkoord wordt aangegeven dat de provincie te grote concentraties van waterplanten die voor problemen zorgen voor de waterrecreatie wil aanpakken,*
- 4065 *bijvoorbeeld door gericht te laten maaien en onderzoek te laten doen naar innovatieve maaisystemen;*
- *Er in de laatste begrotingswijziging 2023 bij de reserve waterrecreatie een onderbesteding is van 2,2 miljoen euro;*
- *Voor de aanpak van waterplanten op dit moment slechts 50.000 euro in de begroting is opgenomen.*

4070

Overwegende dat:

- *SAIL Amsterdam2025 meer dan 2 miljoen bezoekers trekt en daarmee een positief economisch effect heeft op de provincie en bovendien past bij het beeld van Noord-Holland als waterrijke provincie waar het als waterrecreant goed vertoeven is;*
- 4075 • *SAIL Amsterdam 2025 jong en oud uit allerlei culturen en met verschillende wereldbeelden verbindt, waardoor het bijdraagt aan de eerdergenoemde identiteit en diversiteit van Noord-Holland;*
- *SAIL Amsterdam 2025 genoemd wordt in het sponsorbeleid van de provincie, maar dat er op dit moment geen geld gereserveerd is en een financiële bijdrage al in 2024 gedaan moet worden;*
- 4080 • *In sommige watergebieden in Noord-Holland grote concentraties van waterplanten een aanzienlijk probleem vormen en bijdragen aan gevaarlijke situaties voor waterrecreanten en een groter bedrag dan 50.000 euro nodig is voor een adequate aanpak hiervan;*
- *Het waterplantenmaaisel nuttig kan worden gebruikt volgens Rijkswaterstaat, aangezien het kan worden verwerkt tot veevoer, biogas en de productie van voorwerpen.*

4085

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Bij de eerste begrotingswijziging 2024, of zoveel eerder als mogelijk, met een uitgewerkt voorstel te komen om zo een financiële bijdrage mogelijk te maken aan SAIL Amsterdam 2025;*
- 4090 • *Tevens een adequaat bedrag te reserveren voor de bestrijding van te grote concentraties waterplanten;*
- *Daarbij de onderbesteding van 2,2 miljoen euro van de reserve waterrecreatie te betrekken.*

4095

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Nick Roosendaal (VVD), Peter Korzelijs (GroenLinks), Michel Becker (BBB) en Hein Stulemeijer (50PLUS).

4100 De **VOORZITTER**: Ja, dan voel ik inderdaad een punt aankomen en dan gaan we eerst naar de vraag van de heer Heijnen, voordat we de motie onderdeel laten zijn van de beraadslagingen.

4105 De heer **HEIJNEN** (CDA): Ja, voorzitter, dank. Ik sta toch een beetje met mijn oren te klappen en dat gaat niet eens om dat u Gerard Joling zo leuk vindt. Maar wel over wat de VVD nu doet. Ik ken de VVD als een partij die prudent beleid heel erg hoog heeft staan. Er zijn VVD'ers, gedeputeerden, die zowat ontploften op het moment dat voorlopige onderbestedingen al werden uitgegeven. Wat u hier doet bij de waterplanten. Kijk, bij SAIL snap ik dat: die hebben snel geld. Dat had ook een losse motie kunnen zijn. Maar hoe kijkt u er nou tegenaan dat u voorlopige onderbestedingen, wellicht komen er nog allerlei uitgaven en dergelijke, al toch gaat uitgeven?

4110 De heer **ROOSEDAAL** (VVD): Nou, volgens mij is het intussen half december. Ik verwacht niet dat er heel spannende dingen gaan gebeuren op de waterrecreatie nu. Dus het zou van slechte

administratieve vastlegging getuigen als er nu nog enorme gaten naar boven zouden komen. Ik denk dat we dan echt uit ons vel gaan springen, maar dat is een kleine waarschuwing vooraf richting de gedeputeerde Financiën. Maar ik ben ervan overtuigd dat het niet gaat gebeuren. Het is ook niet zo dat we het nu gaan uitgeven. We vragen Gedeputeerde Staten om na te denken, en dit is een suggestie die we doen. Maar belangrijk is vooral dat we aangeven met deze motie, met deze partijen, dat wij dit twee heel belangrijke onderwerpen vinden. Ik gaf in mijn vorige bijdrage al aan dat het natuurlijk eigenlijk jammer is dat we de actuele stand van zaken voor financiën niet beter inzichtelijk hebben op het moment dat we de begroting behandelen. Maar dit is waar we nu staan en dit signaal willen wij nu afgeven.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Ja, voorzitter, dank. Is de heer Roosendaal het dan met mij eens dat nu eigenlijk het hek van de dam is, omdat wij bij iedere begrotingswijziging waar onderbestedingen in zitten met tal van moties kunnen komen, waarvan wij denken waar dat geld aan uitgegeven zou kunnen worden?

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Nou ja, we heten niet de Partij voor de Dieren. Dus het aantal moties zal wel meevallen. Maar in ieder geval geven we er ook nog een financiële onderbouwing bij. Dat moet u toch prettig vinden.

De **VOORZITTER**: Ik denk dat dit het was op dit punt. De heer Heijnen heeft nog een andere vraag?

De heer **HEIJNEN** (CDA): Nog een laatste, voorzitter. Die financiële onderbouwing geeft u eigenlijk niet. U zegt: er is op waterrecreatie een onderbesteding. Maar we kennen een begroting op het geheel. Er kunnen ook tegenvallers zijn voor grondwaarderingen en dan wordt ook gewoon dat geld uitgegeven op een heel ander punt. Dat is in het verleden ook gebeurd. Maar volgens mij-

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Maar volgens mij vraagt u-

De **VOORZITTER**: Meneer Roosendaal mag de heer Heijnen laten uitspreken.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Dank, voorzitter. Dus ik vraag u nogmaals: welke financiële onderbouwing geeft u nu eigenlijk als u kijkt naar een voorlopige onderbesteding?

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Dank u wel, meneer de voorzitter. Wat er duidelijk staat, wij vragen Gedeputeerde Staten om bij de eerste begrotingswijziging van 2024, of zoveel eerder als mogelijk, met een uitgewerkt voorstel te komen om zo hun financiële bijdrage mogelijk te maken aan SAIL Amsterdam 2025. Dat is dan toch duidelijk? Er is bij gezet: daarbij kun je die onderbesteding van waterrecreatie betrekken, maar alle andere posten ook. En als het geld er niet is, dan gaat het niet door.

De **VOORZITTER**: Dat is denk ik duidelijk. En voor de heer Heijnen ook, denk ik, voor nu. Dan gaan we door naar Statenlid Kostić.

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Dank aan de VVD dat ze elke keer ons werk zo erkennen en zien. Een vraag. Ik vind het een mooie deal eigenlijk. SAIL, daar zijn wij ook helemaal voor. Maar dan zou ik zeggen tegen de VVD, en ziet de VVD dat ook zo, dat we dan sponsoring voor bijvoorbeeld Jumping Amsterdam loslaten? Dan komt het er weer geld vrij voor zo'n mooier event als SAIL. Ziet u daar mogelijkheden voor?

De heer **ROOSENDAAL** (VVD): Dank u wel, voorzitter. Ik had eigenlijk verwacht dat u ging beginnen over de zoetwatermosselen die verstoord zouden worden door de schepen. Dus deze zag ik niet aankomen. Maar dit is de suggestie die wij doen, en ik heb uw suggestie ook gehoord. Daar zullen we zo meteen van laten blijken hoe we gaan stemmen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan gaan we door naar de heer Mulder.

4170 De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dank u wel. Nog een ander punt. SAIL, wederom een groot fan. Dus ik ben heel blij dat u zegt: goh, we schuiven het iets naar voren, want het zou inderdaad in mei komen, volgens mij. Maar dan eventjes het andere gedeelte van de motie. U vraagt om de waterplanten nogmaals een keer te snoeien, dat te doen met het geld wat voor waterrecreatie is. Allereerst, volgens mij, klopt het dat het geld wat bij de post waterrecreatie is, dat dat veel meer
4175 is dan alleen het maaien van waterplanten? En daarbij wou ik nog iets vragen. Waar de gedeputeerde Kocken in de commissie Landelijk Gebied regelmatig spreekt over 'we doen er echt alles aan om die KRW-doelen te halen', heeft u ook nagedacht wat het effect is om nog een keer gewoon bijvoorbeeld waterplanten te gaan snoeien op de waterkwaliteit?

4180 De heer **ROOSEDAAL** (VVD): Dat kun je ook gewoon terugvinden als je googelt. Waterplanten zijn heel goed voor de waterkwaliteit. Er wordt nu al gemaaid op de hoofdvaarroutes. Het gaat hier om mogelijk te maken ook dat dat fonteinkruid, dat oorspronkelijk daar helemaal niet voor hoort komen, te temperen in zijn groei, maar het groeit heel snel weer aan ook. Vandaar dat het nodig is om het af toe te maaien, net zoals het gras. En volgens mij gaat er helemaal niets kapot.
4185 Je maait het. Je maakt het niet met wortel en al kapot.

De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dus dan kan ik er dus vanuit gaan dat als ik voor het snoeien van die waterplanten stem, dat dan niet de waterkwaliteit in het geding komt?

4190 De heer **ROOSEDAAL** (VVD): Dat is onze aanname, maar ik ben geen wetenschapper. Maar de stukken die ik erover gelezen heb, geven in ieder geval geen indicatie met de reden die ik net aangaf. Je snoeit het niet – dat doe je met rozen overigens – maar je maait het en dan groeit het weer aan.

4195 De **VOORZITTER**: En dan hebben we nog de motie van de heer Roosendaal, die hij nu gaat indienen. In tweevoud, zie ik hier, waarvan één ondertekend. En daarmee onderdeel van de beraadslagingen. En dan gaan wij door naar het rijtje met sprekers. Dan kijk ik naar mevrouw Alberts voor een tweede termijn, al dan niet. Jawel.

4200 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ja, dank u wel, voorzitter. Toen ik daarnet mijn idee over buurtbus 412 opperde, zag ik de heer Olthof meteen zijn telefoon pakken. Dus ik dacht: die gaat het meteen regelen. Maar niet dus. Sterker nog, mijn suggestie werd niet eens van een antwoord voorzien. Dat vind ik heel teleurstellend. En komt dat nou, omdat ik hiervoor geen motie heb ingediend? Want dat zou wel heel teleurstellend zijn als dat het geval is. Dus ik hoop dat u
4205 misschien toch nog de kans ziet om, al was het maar om te zeggen 'goh, wat een goed idee, ik ga het uitzoeken', zo'n antwoord zou kunnen geven. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: En dan kijk ik of de heer Mulder een tweede termijn heeft. Ja.

4210 De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel voor het woord, meneer de nieuwe, soort van voorzitter. Een leuk bekend gezicht, maar dan nu hier.

Ja, ik wou graag de vraag die ik eigenlijk net aan de VVD stelde over wat dan het effect is van het maaien van die waterplanten op de waterkwaliteit. Er werd hier gezegd: ja, volgens ons is dat
4215 helemaal geen extra effect op de waterkwaliteit. Ik zou dat graag ook nog willen horen van GS wat zij daarvan denken. Dus dat heb ik nodig om wel of niet voor de motie te stemmen. Maar ik vind een heel sympathieke motie. Ik vind eigenlijk best wel een heel leuk idee waar u mee begon van, goh, u ziet ruimte. O.

4220 De **VOORZITTER**: U stopt al. Dan krijgt de heer Roosendaal vrij baan.

De heer **ROOSEDAAL** (VVD): Dank u wel, meneer de voorzitter. Als u toch bezig bent, misschien kunt u ook reflecteren op de positieve effecten die het heeft op de recreatie. Want in de vorige
4225 bijdrage van D66 benadrukte uw partij heel erg hoe belangrijk recreatie is, en dat ondersteun ik volledig. Dit gaat over waterrecreatie.

De heer **MÜLDER** (D66): U wordt op uw wenken bediend. Nee, ik denk dat wij elkaar zeker kunnen vinden op het gebied van recreatie, zowel op water als op land. Ik moet zeggen, bij het

4230 maaien is het dus een beetje de afweging van, goh, wat doet het dat met de waterkwaliteit? Wat is het daadwerkelijke effect voor de waterrecreatie? Er zijn natuurlijk ook meerdere dingen die bijdragen aan waterrecreatie. Ik moet zeggen dat ik er best sympathiek tegenover sta. Maar als u mij toelaat, dan ga ik even verder om te vertellen wat mijn ideeën over recreatie allemaal nog meer heeft opgebracht.

4235 Want ik ben geïnspireerd, geïnspireerd door de VVD. En dat vinden ze vast leuk om te horen. Inderdaad, die onderbestedingen, dat biedt een kans. En die grijp ik ook graag met beide handen aan, want waar de waterrecreatie- [muziek speelt af] Dat is heel leuke muziek. Hij begint zich meteen te misdragen als hij even achterin mag zitten. Nu kunt u vragen of u de telefoon wil inleveren, toch? Of niet?

4240 Nee, even de waterrecreatie die zo belangrijk is voor de VVD, die zien wij. Voor ons is de landrecreatie net zo belangrijk. Dat heb ik daarnet ook nog benadrukt. Daarom wil ik een volgende motie indienen, en dat doe ik samen met de SP. Alsjeblieft. Dag, dames. Verzoeken het college bij de eerste begrotingswijziging 2024, of zoveel eerder als mogelijk, met een uitgewerkt voorstel te komen om de recreatieschappen financieel te versterken. Tevens een adequaat bedrag te reserveren voor de boerenlandpaden. Daarbij de onderbesteding van 1,2 miljoen van de reserve recreatie te betrekken, en gaan over tot de orde van de dag.

4250 **Motie 205-11 december 2023**
Meer recreatie is beter!

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- 4255 • *In de laatste begrotingswijziging wordt voorgesteld niet uitgegeven geld voor de participantenbijdrage voor de recreatieschappen terug te laten vloeien naar de algemene reserve;*
- *Dit ook geldt voor geld wat gereserveerd voor de indexering van de kosten van de recreatieschappen.*

Overwegende dat:

- 4260 • *Door de transitie van het beleid rond boerenlandpaden er minder geld nodig lijkt te zijn volgens de provincie; de transitie echter nog niet heeft geleid tot een nieuwe regeling voor boerenlandpaden;*
- *Hierdoor contracten met boeren niet verlengd kunnen worden zonder grote financiële risico's voor de recreatieschappen;*
- 4265 • *Het financieel niet bepaald goed gaat met de recreatieschappen in Noord-Holland, maar er onverminderd groei van recreatiemogelijkheden nodig is.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Bij de eerste begrotingswijziging 2024, of zoveel eerder als mogelijk, met een uitgewerkt voorstel om de recreatieschappen financieel te versterken;*
- 4270 • *Tevens een adequaat bedrag te reserveren voor boerenlandpaden;*
- *Daarbij de onderbesteding van 1,2 miljoen euro van de reserve recreatie te betrekken.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Sijmen Mulder (D66).

4275 De **VOORZITTER**: Ja, en deze motie is in tweevoud aangeleverd, waarvan nog ondertekend ook, een versie. Dan kom ik straks op de vraag, maar hij is in ieder geval onderdeel van de beraadslagingen bij deze. En dan gaan we nu door de vraag van heer Roosendaal.

4280 De heer **ROOSEDAAL** (VVD): Ik probeer het een beetje duidelijker te krijgen tussen uw bijdrage en die van de SP. Dus als er geld naar recreatieschappen moet gaan, heeft het dan als bedoeling om de recreatie beter te spreiden en te stimuleren, zodat mensen uit de stad- Zeker na COVID vonden we het allemaal heel belangrijk dat mensen meer gingen recreëren. Maar als ik de SP-bijdragen normaal gesproken hoor, gaat het vooral over de natuur versterken van de recreatiegebieden. Waar staat u voor? En waar staat de SP voor?

4285

De heer **MÜLDER** (D66): Ik hoor geluiden over verschraling van de recreatieschappen, zoals zij nu bezig zijn. Dat investeringen die zij moeten doen nu worden geschrapt of worden uitgesteld. Ik zou graag willen zien dat we daar iets aan konden doen. Daar is gewoon staand beleid voor. Daar kunnen we hier met zijn allen inderdaad over gaan vergaderen, maar volgens mij staan die recreatiestappen enigszins op afstand en daar wordt over besloten. Dus daar is al een beleid. Dus daar ga ik niet een soort van nu nog iets aan hangen van goh, ik wil dan wel dat er precies dit of precies dat in zit. Nee, ik wil gewoon dat we ze financieel versterken.

De heer **ROOSEDAAL** (VVD): Voor de VVD is het heel belangrijk dat, als je geld gaat geven, dat je ook duidelijk moet weten wat je terug wilt hebben. Het ondersteunen van de recreatieschappen moet toch als doel hebben dan dat je of de natuur verder wilt versterken in de recreatieschappen of dat je meer ruimte wilt geven aan recreanten, waar die steeds vaak onder druk komen te staan door beperkingen in het Amsterdamse bos en door beperkingen in recreatiegebieden. Je zou ook kunnen zeggen: we gaan het geld besteden om de recreatie-arealen uit te breiden. Dan ik dan ben je bezig om de recreanten vooruit te helpen. Maar u geeft niet aan wat u ermee wilt bereiken, en dat lijkt me toch wel het doel van de politiek dat je probeert aan te geven dat je de groeiende bevolking de gelegenheid wilt geven om te ontspannen in een natuurlijke omgeving of dat je vooral de natuurgebieden verder wilt versterken.

De heer **MÜLDER** (D66): Dan ga ik zeggen dat ik mij in het laatste punt van u het meest kan vinden. Dus dat ik zeg: goh, meer mogelijkheden tot recreatie. Proberen juist te spreiden. Maar het leuke is, de motie zegt dat GS daar met een voorstel voor mag komen. Dus die mag het bepalen. En dan gaan we allemaal blij zijn.

De **VOORZITTER**: U kunt uw bijdrage vervolgen.

De heer **MÜLDER** (D66): Dat was hem.

De **VOORZITTER**: Dan kijken wij verder op ons lijstje, naar mevrouw Uiterwijk.

Mevrouw **UITERWIJK** (JA21): Ja, voorzitter, ik verbaas me toch een beetje over een aantal van de partijen in deze Staten vandaag. We hebben net een forse verhoging van de opcenten gehad, omdat de begroting dichtgetimmerd moet worden over de komende jaren. We zien dat we structureel meer onttrekken uit onze reserves dan dat we daaraan toevoegen. Dan hebben we een keer een meevaller door onderbesteding van dertig miljoen en vervolgens rent iedereen met zijn spaarpot naar de speelgoedwinkel en gaat allerlei leuke initiatieven bedenken die dan voor hun fractie belangrijk is om dat geld zo snel mogelijk weer uit te gaan geven. Wij begrijpen daar eigenlijk helemaal niks van. Wij zijn een beetje voor prudent financieel beleid. Dus je hebt een keer een meevaller en die zet je dan misschien gewoon netjes in die spaarpot, die je eigenlijk elk jaar aan het leegtrekken bent, waardoor je in de toekomst weer een tegenvaller kan opvangen of waardoor je misschien een iets minder groot gat in je reserve slaat volgend jaar als je weer meer gaat onttrekken dan dat je eraan toevoegt. Wij willen toch wel even benadrukken dat het wat ons betreft niet de bedoeling is dat, als we een keer een meevaller lijken te hebben, dat we dan vervolgens gelijk allemaal denken van, een motie hier, een motie daar, laten we dat daaraan gaan besteden, want dat vinden we allemaal zo leuk. Dus JA21 begrijpt misschien best wel wat voorstellen die hier gedaan worden. Misschien voelen we daar ook nog wel sympathie voor. Maar wij vinden het gewoon niet verantwoord om op een begroting, waar tekorten in zitten de komende jaren, de eerste de beste meevaller aan leuke dingen uit te gaan geven, want 'we hebben eigenlijk een keertje geld over'. Dus dat wilden we toch even meegeven aan deze Staten. En we hopen dat u dat ook ter harte neemt, want ik denk dat dat goed is voor de provincie en voor onze inwoners als wij de komende jaren een financieel sluitende begroting kunnen aanbieden zonder nog verdere verhoging van de opcenten en het verder leegtrekken van onze reserves. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: En dan kom ik bij mijn laatste rondblik bij de heer Stulemeijer, of hij nog behoefte heeft. Dat heeft hij niet. Dan denk ik dat wij gelijk doorkunnen met de tweede termijn van het college. Laat ik dan beginnen met- Dat gaan we niet doen, want er wordt nog gewacht op moties. Dus dan stel ik voor dat we kort schorsen om de motie te delen en het college in de gelegenheid te stellen daar iets van te vinden.

En dan kijk ik even achter in de zaal of de motie daar beschikbaar is. Ik zie wat papiergerommel. Dan komt de motie eraan en dan stel ik voor dat we vijf minuten schorsen? Bij deze.

4350 *Schorsing 16.39 tot 16.46 uur.*

Voorzitter: de commissaris van de Koning, de heer Van Dijk.

4355 De **VOORZITTER**: Onder dankzegging aan de heer De Wit, die als tweede vicevoorzitter mij vlekkeloos heeft vervangen en dat straks nog even zal doen, heropen ik de vergadering. Als u allen wilt gaan luisteren, dan is het woord nu aan gedeputeerde Rommel om te reageren in de tweede termijn.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

4360 Gedeputeerde **ROMMEL**: Ja, dank u, voorzitter. Zoals u ook allemaal wel aangeeft, ja, die onderbesteding, dat is echt wel iets dat niet gelijk betekent dat we dat geld over hebben. We hebben zelf ook taakstellingen, die we nog waar moeten maken, van veertig miljoen, want ook wij herkennen het ravijnjaar. We hebben ook nog drie-en-een-half miljoen waar iedere portefeuillehouder ook naar moet kijken om dat te gaan bezuinigen. Dus het is niet zo dat we al
4365 het geld hebben, zoals de Statenleden ook al aangaven. We moeten echt wel goed naar onze centjes kijken.

Ik ga nu even op de moties dan in. Met betrekking tot die van D66, dat is motie M203. U heeft daar niet een specifieke dekking voor aangegeven. Het is misschien wel goed om mee te geven
4370 dat bij de fondsen waar de provincie deels de regie op heeft, zoals Kansen voor West, de JTF IJmond en het Nationaal Strategisch Plan, bij het EU-landbouwbeleid wordt onder andere door de provincie hier al wel in voorzien. Daar hebben we ook middelen voor. Er is een steunpunt voor Kansen voor West-subsidies, voor JTF zijn we heel erg mee druk mee in de weer en voor Interreg kunnen ondernemers ook bij de provincie terecht. Dus daar wordt hier wel in voorzien. Daarmee
4375 zou ik zeggen dat hij overbodig is en daarmee zou ik hem aanraden.

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel. Dit is inderdaad interessant, want dit was inderdaad het antwoord wat ik ook heb gekregen bij de ambtelijke toets, behalve dan dat daar stond: hij is deels overbodig, want we doen ook al best wel wat, maar nog niet wat u vraagt. Kunt u daarop
4380 reflecteren?

Gedeputeerde **ROMMEL**: Wat ik zeg, is dat wij gewoon, voor zover wij als provincie betrokken zijn, dat we daar al heel veel meehelpen. En dan vind ik dus dat dat we dat dus al doen. We gaan niet extra dingen doen voor alles, want dat maakt het ook wel moeilijk, omdat echt zoveel
4385 kansen, dat kost zo gigantisch veel inzet, capaciteit. Dat is gewoon niet te doen. We doen het zelf niet eens voor de provincie, moet ik eerlijk zeggen. Maar wel waar we bij betrokken zijn. Daar lossen we het, dus bij de gemeenten waar we wel bij betrokken zijn, op die manier op.

De heer **MÜLDER** (D66): U zegt: ja, dat doen we niet. Dat klopt. Daarom dus de vraag: dan kan het dus ook niet overbodig zijn, want mijn vraag is om het wel te gaan doen, en wel op de drie door mij genoemde beleidsterreinen. Dus u kunt wel zeggen: dat doen we niet eens. Ja, dat klopt. Maar als ik zeg "laten we het wel gaan doen", moet u niet daarna zeggen: nee, het is overbodig.

4390 Gedeputeerde **ROMMEL**: Wat ik u zeg, is: waar wij betrokken zijn met Europese subsidies, bij gemeenten, daar helpen we de gemeenten. Dat kost heel veel capaciteit tijd en inzet. Wij doen dat dus bij de projecten waar we al bij betrokken zijn. Maar je kan niet overal met alles meehelpen, want daar hebben we gewoon de capaciteit niet voor en dat kost ongelooflijk veel geld en daar heeft u ook geen dekking voor.

4400 Voorzitter, dan ga ik naar de motie van de van VVD, M203. Ja, in die zin zie ik dit als zijnde waterrecreatie, waar de reserve al voorziet in de waterplanten. Dus ik lees dit voorstel niet als een besteding van middelen al, maar zoals ik het lees, is dat het een motie is die mij helpt om tot een voorstel te komen en dit mee te nemen in de overwegingen. En ook wat in het coalitieprogramma staat, om dat zoveel mogelijk naar voren te gaan halen. En zoals die waterplanten, die daar stevig
4405 in staan, om dat zo mee te nemen. En niet als zijnde van het opmaken van een onderbesteding,

maar puur van nou, we hebben gesignaleerd dat er dit jaar nog niet zo heel veel op deze gebieden gebeurd is, dus kunt u daar dan naar kijken en dan bij ons terugkomen met een voorstel of u dat wel zou doen of niet gaat doen. We moeten natuurlijk ook kijken of het geld er is en dat we dat op die manier meenemen. Dus dan zou ik deze aan de Staten laten.

4410

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, ik kom daar toch wel op terug. Maar ik vind het eigenlijk bizar. U bent gedeputeerde Financiën. Er staat hier een motie die zegt: daarbij de onderbesteding van die reserve te betrekken. a, er is nog helemaal geen onderbesteding. Er is een voorlopige slash verwachte onderbesteding. En b, u zegt: ik lees dan iets anders. Maar als u nou naar die tekst kijkt van die motie, vanuit uw rol als gedeputeerde Financiën, vindt u het dan wijs om – nou, een onderbesteding van 2,2 miljoen, dat bestaat niet – voorlopige onderbestedingen al te gaan uitgeven?

4415

Gedeputeerde **ROMMEL**: Misschien heb ik het niet helder genoeg gezegd. Maar wat ik zei, is, dat ik het lees als een voorstel om hier dit mee te nemen en zo snel mogelijk met een plan te komen, maar daar wel in mee te nemen dat het niet zo is dat ik dit geld ga uitgeven. Dus dat ik gewoon weloverwogen, dat ik deze overwegingen meeneem in een verder voorstel waar ik dan bij de eerste begrotingswijziging mee zou kunnen komen. Als het geld er niet is, kan ik het niet uitgeven ook.

4420

4425

De heer **HEIJNEN** (CDA): Maar dan leest de gedeputeerde toch iets anders dan wat er feitelijk op papier staat?

4430

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik lees het, zoals ik zeg. Dus ik zie niet waar ik het dan anders lees. Dus ja, als het geld er niet is, dan kan ik het er ook niet bij betrekken. Dus dat ik lees dat niet anders.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Voorzitter, we zien het net gebeuren met andere moties natuurlijk ook. Dan gaan we moties indienen op voorlopig te verwachten onderbestedingen die binnenkomen. Ja, ik snap niet dat u als gedeputeerde van financiën, die een prudent beleid voorstaat, want dat kennen we van haar en van deze provincie, dat we dit goed gaan vinden, want dan is het hek van de dam, zou ik zeggen. Ik heb eigenlijk geen vraag, maar wel grote verbazing. Dank u wel.

4435

Gedeputeerde **ROMMEL**: U had geen vraag, maar even ter verduidelijking. Ik zie dit echt niet als een voorstel om tot besteding van deze middelen te komen. Ik zie dit, omdat we ook in het coalitieakkoord hebben opgenomen dat dat we echt aan de gang moeten met die waterplanten. Ik zie dat meer als het naar voren te halen van het beleid, omdat we dit jaar dus op waterrecreatie nog niet zoveel gedaan hebben, maar dat het niet is dat dit het nou ook daadwerkelijk zal worden.

4440

4445

De heer **KLEIN** (CU): Dank u wel. Ik verbaas me toch een beetje dat nu een motie nodig is om dit verder uit te werken, terwijl we ook een coalitieakkoord hebben waarin staat dat er stevig ingezet wordt op waterplanten. Hoe kan dat?

4450

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik ben niet de schrijver van de motie. Dat had u dan moeten vragen bij uw collega. Er wordt dus nu gevraagd, zo zie ik dat, om snel met plannen hiervoor te komen. Nou, dat kan ik me voorstellen.

4455

De heer **KLEIN** (CU): Ja, exact dezelfde vraag hebben wij in het voorjaar gesteld. Toen zei u: wacht maar af, er is een coalitieakkoord. Er staat: er wordt stevig ingezet op waterplanten. En nu lijkt u toch te suggereren dat hier dus de extra motie voor nodig is om hier daadwerkelijk mee aan de slag te gaan. Ik denk van nou, wat is er nou nodig om aan de slag te gaan? Is het coalitieakkoord voldoende of moeten we voortaan voor iedere zin in het coalitieakkoord die wij belangrijk vinden een motie indienen met verzoeken om er nog extra mee aan de slag te gaan?

4460

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ik ben wel iemand die extra aan de slag wil gaan, maar ik ben ook wel iemand die naar uw moties kijkt. Als ze zo'n motie voorligt, dan lees ik dat als zijnde dat er gevraagd wordt om daar nog even wat sneller aan de slag te gaan. Nou ja, dat kan ik overnemen in de zin van dat ik het meeneem als overwegingen bij het maken van beleid of bij het maken van voorstellen. Maar niet zo van dat ik dit al uit kan geven.

4465

Mevrouw **UITERWIJK** (JA21): Ja, voorzitter, als dit inderdaad een ambities is die uit het coalitieakkoord vandaan komt, dan zit dit toch gewoon al in de reguliere begroting voor 2024?

4470

Gedeputeerde **ROMMEL**: Het zit in de reserve. Alleen, dat moet dus nog- Zoals we het nu hebben, de reserve, dit jaar hebben we dat niet besteed. Ik heb daar geen waterrecreatieplannen op gehad. Dus het zit nog in de reserve, het blijft ook in de reserve. En het zou dus kunnen dat je dit volgend jaar daaraan uitgeeft.

4475

Mevrouw **UITERWIJK** (JA21): Ja, voorzitter, een onderbesteding is dat je iets begroot om uit de reserve te halen en dat vervolgens niet doet. Dus ik neem toch aan dat voor 2024 dan toch gewoon begroot is om dit uit de reserve te halen?

4480

Gedeputeerde **ROMMEL**: Maar dat betekent dus dat dit wel in de reserve staat. Dus het is niet in 2023 uitgegeven. Dus het is niet uit de reserve gehaald. Dus het moet nu terug weer- Zit het in de reserve.

4485

Mevrouw **UITERWIJK** (JA21): Ja, voorzitter, laatste vraag. Kijk, je stelt een budget vast voor 2024. Daarmee denk je dat je dat hele jaar, dat je dit op orde kan brengen. Vervolgens zegt u eigenlijk: ja, we hebben in 2023 een onderbesteding en moeten we dat geld daar misschien aan toe gaan voegen. Maar dan stelt u toch eigenlijk voor om meer te gaan doen aan die waterplanten dan u begroot heeft in 2024? Zijn dan de begrootte werkzaamheden voor 2024 onvoldoende?

4490

Gedeputeerde **ROMMEL**: Er zijn dus nu de zaken niet uitgevoerd. Er is in totaal vier keer 2,2 miljoen voor de waterrecreatiereserve. In dit jaar hebben we dat niet uitgegeven. Dus het zou kunnen zijn- En nogmaals, ik zeg, ik neem dat mee als zijnde in de overwegingen. Ik weet het echt nog niet. Ik ga er gewoon naar kijken. Niet dat ik het al besteed. Maar het zou zo kunnen zijn dat je zegt van nou, in 2024 haal ik dan dus wat geld van die vier keer 2,2 miljoen naar voren.

4495

Dan was ik bij de laatste motie van D66. Motie M205 is dat. Ja, u zegt: bij de eerste begrotingswijziging of eerder te komen met een uitgewerkt voorstel om de recreatieschappen financieel te versterken en ook geld te reserveren voor de boerenlandpaden. De boerenlandpaden, daar zijn we al mee in overleg van, hoe gaan we dit regelen? En met betrekking tot de recreatieschappen financieel te versterken: er is geen reserve recreatieschappen of recreatie. De recreatieschappen worden structureel gefinancierd. U heeft zelf als Staten mij aangegeven of GS aangegeven dat u geen extra middelen wilt besteden, anders dan wat we nu besteden en de projecten die we doen.

4500

4505

De heer **MÜLDER** (D66): Oké. Dank u wel voor het woord. Misschien zijn er dan wel geen reserves die voor recreatie zijn bedoeld, maar volgens mij hebben we nog wel steeds- Is er bijvoorbeeld een bedrag uitgekeerd aan de recreatieschappen om bijvoorbeeld prijsstijgingen op te kunnen vangen. Daarvan bleek een bedrag, dat we daarvoor hadden gereserveerd – dus een reservering – een stuk hoger te zijn dan dat we daadwerkelijk nodig hadden. Dat gaat toch gewoon om geld wat er is, wat we gewoon toch op een manier kunnen laten terugvloeien naar de recreatieschappen?

4510

4515

Gedeputeerde **ROMMEL**: Dat is de indexatie waar u het over heeft, waar we een inschatting op hebben gemaakt. Maar u heeft zelf aan mij aangegeven, aan GS, dat u niet van plan bent om extra geld uit te geven aan de recreatieschappen. De recreatieschappen, dat is een structureel bedrag en dat kunt u dus niet incidenteel daarmee maken.

De heer **MÜLDER** (D66): Wel, want ik heb daar net een motie over ingediend.

4520

Gedeputeerde **ROMMEL**: Nee, want u zegt “om dat uit de reserve recreatie te halen”, maar er is geen reserve recreatie.

De heer **MÜLDER** (D66): Ik wil het uit de onderbestedingen halen die we op het punt recreatie niet hebben gehad. Dus uit de onderuitputting halen.

4525 De **VOORZITTER**: Dat laatste verstond ik niet helemaal.

De heer **MÜLDER** (D66): Sorry. Het gaat om dat het uit het bedrag moet komen, hetzelfde bedrag als wat de motie van de VVD in dit geval was: uit de onderbesteding die we hebben gehaald op recreatie.

4530

Gedeputeerde **ROMMEL**: Maar zoals ik u net al zei over de motie van de VVD, dat ik niet ga zeggen dat ik gelden haal uit de onderbesteding, maar dat ik zal kijken of ik met de reserve waterrecreatie, met dit in overwegingen nemend, een voorstel zou kunnen doen.

4535 De heer **MÜLDER** (D66): Dat is precies hetzelfde als wat ik heb gevraagd: een soort van, ik wil dat u kijkt naar of er geld vrij is te maken voor deze twee onderwerpen, de boerenlandpaden en de recreatie. Ik snap niet waarom deze dan opeens anders wordt beoordeeld. Nog beter, hij staat ook in uw coalitieakkoord, pagina 21. Waarom dit dan anders wordt beoordeeld dan die van de VVD? Kunt u mij dat uitleggen?

4540

Gedeputeerde **ROMMEL**: Omdat er geen reserve recreatie is. En de boerenlandpaden, dat doe ik al. Daar ben ik al in overleg om dat te regelen. En omdat de financiële dekking van de recreatieschappen, dat gaat via een verdeelsleutel, ook met de gemeenten wordt dat geregeld. En dat is structureel. Dat is niet dat de provincie ineens geld geeft. Dat doen we wel voor bepaalde projecten, maar dat doen we niet in de financiële bijdragen, want dat is met een gemeenschappelijke regeling geregeld.

4545

De **VOORZITTER**: Gaat u verder. Dan gaan we naar gedeputeerde- Ah, de heer Heijnen heeft een ordevoorstel?

4550

De heer **HEIJNEN** (CDA): Er is even behoefte aan een korte schorsing.

De **VOORZITTER**: Vijf minuutjes. Maar is het misschien handig om even gedeputeerde Olthof eerst nog even aan het woord te laten?

4555

De heer **HEIJNEN** (CDA): Dat is altijd een goed idee.

De **VOORZITTER**: Want dan is ook mevrouw Alberts tevreden.

4560 De heer **HEIJNEN** (CDA): Maar dan wel voordat u de tweede termijn van GS sluit. Dat was het idee.

De **VOORZITTER**: Een beetje vertrouwen in uw voorzitter.

De heer **HEIJNEN** (CDA): Volledig.

4565

De **VOORZITTER**: Dan geef ik nu het woord aan gedeputeerde Olthof om te reageren op de buurtbus 412.

4570 Gedeputeerde **OLTHOF**: Want wie zou niet op de buurtbus willen reageren? Een beetje een luchtig onderwerp. Dat kan best wel. Misschien is het wel leuk om even te melden dat, afgelopen donderdag hadden wij inderdaad de dag van de vrijwilliger. Daar bent u natuurlijk allemaal actief in geweest. En hadden wij de buurtbus allemaal uitgenodigd in Egmond en Zee, want de buurtbus in Noord-Holland-Noord kreeg allemaal een nieuwe buurtbus. Dus wat dat betreft was dat een ontzettend leuke en zeer gewaardeerde middag en avond die daar georganiseerd is voor die
4575 vrijwilligers. Uw voorstel over deze buurtbus wil ik met alle liefde meenemen. Ik hoop dat u begrijpt dat ik niet weet of dat kan of dat dat niet kan, maar ik ga het graag met de buurtbusvereniging bespreken. Laten we afspreken dat u deze vraag nog een keer stelt als wij het concept voor de publieke mobiliteit bespreken. Die komt binnenkort naar u toe. Dan zal ik zorgen dat ik een antwoord op uw vraag heb, of dat wel of niet mogelijk is. Want dan heb ik het
4580 besproken met de buurtbusvereniging. Dus geen motie nodig. Gewoon een toezegging.

De **VOORZITTER**: Dan schors ik nu de vergadering tot 17.10 uur. Sorry, ja, het is ongelooflijk, maar alle gedeputeerden willen toch nog deze laatste PS gebruiken om een bijdrage te leveren. Gedeputeerde Kocken.

4585

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, dank u wel, voorzitter. Het leek me wel netjes om de vragen maar te beantwoorden. Dat waren er volgens mij twee. 50PLUS vroeg denk ik eigenlijk hetzelfde als wat D66 eerder vroeg, namelijk nog even toe te lichten waarom die netcongestie-subsidieregeling niet is uitgeput en is afgeschaald. Dat gaat voornamelijk over het aanleggen van zonnepanelen.

4590

Dat heb ik in de commissie volgens mij ook gezegd. In 2022 was die in een dag of acht overtekend. Toen is hetzelfde bedrag voor het jaar daarna weer beschikbaar gesteld. Toen hebben we daarbij een aantal beperkingen opgelegd, juist om ervoor te zorgen dat er meer partijen de gelegenheid zouden krijgen om een aanvraag te doen. Maar in de loop van dat jaar waren er allerlei ontwikkelingen. Er is een Europese regeling geweest, die een halfjaar heeft opengestaan, de rente ging aanzienlijk omhoog. En dat heeft waarschijnlijk allemaal invloed gehad op waarom er minder aanvragen zijn geweest. Dus dat is de reden waarom we, tegen de verwachtingen in, dat budget niet hebben kunnen uitzetten. U vroeg volgens mij heel specifiek: hebben we dan wel genoeg gedaan om het onder de aandacht te brengen? In principe doen we met al onze subsidieregelingen ongeveer hetzelfde. We maken ze bekend en we verspreiden ze onder onze partners. Als wij specifieke doelgroepen op het oog hebben, zorgen we dat we dat daar ook nog uitzetten. Dus dat is ook met deze regeling gebeurd. En dan moeten we gewoon vaststellen dat de ene regeling tegen verwachting soms binnen een week al volgelopen is en een volgende dan opeens veel langer tijd nodig heeft en helemaal niet meer vol komt. Dat is toch een beetje zoals dat werkt. Dus dat nog even naar u.

4595

4600

4605

En dan was er een vraag van meneer Mülder, denk ik tenminste, dat u mij al wilde herinneren aan de waterplanten. Daarvoor is het antwoord dat – het is een beetje lastig om in zijn algemeenheid iets te zeggen – waterplanten in principe goed voor de waterkwaliteit zijn, maar als het helemaal dicht gegroeid is, kan dat soms weer anders zijn. Dan kan het andere planten bijvoorbeeld verdringen. Het kan ook voor een zuurstoftekort zorgen als het helemaal afdekt. Dus het heeft soms voordelen, soms nadelen. Dus is zijn algemeenheid kan ik niet zeggen dat waterplanten alleen maar goed of alleen maar slecht zijn. Als er wordt overwogen om ergens te maaien, dan moet daar een vergunning voor worden aangevraagd en dan wordt beoordeeld op basis van de aanvraag – dus waar er gemaaid moet worden – of dat in het kader van de natuurbescherming ook toelaatbaar is. Daarmee wordt dus veiliggesteld dat in ieder geval de natuurdoelen, en daar vat ik dan ook de waterkwaliteit min of meer onder, maar die wordt niet specifiek vanuit alleen maar waterkwaliteit beoordeeld, of een waterplant gemaaid mag worden of niet. Dus in algemeenheid, als u voor deze motie stemt, dan stemt u niet tegen goede waterkwaliteit. Er wordt beoordeeld per aanvraag of er een ontheffing of een vergunning kan worden verleend.

4610

4615

4620

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel. Interessant. Dit verhaal van de waterplanten wist ik. Ik wil vooral vragen- Mij is ter ore gekomen dat daadwerkelijk het maaien zelf, dus de handeling maaien, heel slecht kan zijn voor je waterkwaliteit.

4625

Gedeputeerde **KOCKEN**: De handeling maaien. Oké. Dan moet ik u vragen: mag ik daar later nog even op terugkomen? Ik weet niet precies- Dan moet u mij, ik weet niet of dat hier en plein public moet, maar dat de handeling maaien wel- Gaat dat dan om het materieel dat er gebruikt wordt? Gaat het om de beweging die het- Dit roept bij mij alleen maar vragen op. Ik kan u hier nu niet meteen een antwoord op geven. Ik heb u het algemene antwoord gegeven, dat het maaien van waterplanten niet per se niet goed is voor de waterkwaliteit, het kan die ook bevorderen. Dat was het antwoord dat ik tot nu toe heb. Maar als u zegt 'het moet toch nog wat gedetailleerder, want het gaat over iets anders', dan is het misschien handig als we dat later nog doen. Ik kan u in ieder geval nu geen antwoord geven.

4630

4635

De heer **MÜLDER** (D66): Dank u wel. Als dat nog kan voor de stemming: heel graag.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ik zal mijn best doen.

4640

Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Ja, misschien een vervolgvraag naar aanleiding van de vraag van D66. Kijkt de provincie dan ook naar een soort ecologisch werkprotocol? Want inderdaad, je kan op

een heel slechte manier daar gaan maaïen, wat de ecologie daar schaadt. Dus kan GS – ik begrijp dat u dat misschien niet ter plekke kan bedenken – daar misschien nog even naar kijken op welke wijze daar rekening mee wordt gehouden en welk protocol daar wordt gebruikt?

4645 Gedeputeerde **KOCKEN**: Dan stel ik voor dat ik ook daar nog even op terugkom, omdat ik ook dat niet nu terstond kan beantwoorden.

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan overweeg ik nu om te schorsen, tenzij er nog iemand opstaat die nog wat wil zeggen. Ah, Statenlid Kostić. Nee, dat was een flauwe grap. Tot 17.15 uur.

4650

Schorsing 17.08 tot 17.16 uur.

De **VOORZITTER**: Ik heropen de vergadering. Wij zaten nog in de afronding van de tweede termijn. Ik geef het woord aan gedeputeerde Rommel.

4655

Gedeputeerde **ROMMEL**: Ja, dank u, voorzitter. Ik moet zeggen, toch wel fijn, deze beraadslaging. Het ging allemaal wel een beetje chaotisch. De pauze heeft me even wat aan het denken gezet. Soms is dat ook wel eens prettig. Moet ik misschien zelf ook wel eens vragen om even wat te schorsen. Maar de bijdrage die u heeft geleverd, heeft me wel aan het denken gezet, dat het wel een terecht punt is, ook wat meerdere Statenleden hebben gezegd, maar bovenal de heer Heijnen, dat je dat op deze manier eigenlijk niet zou moeten willen om op deze manier overwegingen mee te nemen. Daarom ga ik mijn advies wijzigen. Ik verzoek om de moties M205 en M205 in te trekken. En als u niet bereid bent om die in te trekken, dan zal ik ze ontraden.

4660

4665 De **VOORZITTER**: Dat was het einde van- O, gedeputeerde Kocken wil ook nog het woord. Dat mag natuurlijk.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, dank u wel, voorzitter. Het leek me het meest praktisch, want ik heb toch nog een antwoord op het maaïen en is het maaïen zelf nou wel goed en is er een ecologisch protocol? het antwoord is dat, als er gemaaid moet worden – dat zei ik net al – er dus een vergunningaanvraag moet zijn. De OD beoordeelt die en die beoordeelt dan ook de wijze van maaïen. Die wordt getoetst aan de Handreiking waterplanten maaibeheer van Rijkswaterstaat. Zo doen wij dat. Dank u wel.

4670

4675 De **VOORZITTER**: Dat was nog ter afronding voor de schorsing, maar er is een schorsing aangevraagd door de heer Heijnen van het CDA. Ik weet niet of u daar nog-

De heer **HEIJNEN** (CDA): Volgens mij heeft de gedeputeerde die gebruikt en ik wou ook danken voor haar aanvulling daarop.

4680

De **VOORZITTER**: Dank u wel. Mij is ter ore gekomen dat een aantal van u nog behoefte zouden hebben aan een derde termijn. Klopt dat? Is die er nog? Niet. Dan ga ik u vragen, voordat ik deze beraadslagingen afrondt, of er nog behoefte is aan het indienen van een gewijzigde motie of amendement of intrekking of iets dergelijks. De heer Terwal, VVD.

4685

De heer **TERWAL** (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. De heer Roosendaal is even aanwezig. Dus vandaar dat ik het als fractievoorzitter heel kort even overneem. Gehoord de beantwoording van de gedeputeerde zijn we blij dat er nu inderdaad zicht is op een bijdrage vanuit de provincie voor SAIL Amsterdam 2025. En dat ook het maaïen van waterplanten, wat belangrijk is, ook goed op de kaart staat. De suggestie die we hebben gedaan om daar in ieder geval mogelijk de onderbesteding van die 2,2 miljoen, die in de reserve recreatie zit, te gebruiken, dat werd hier in deze zaal toch te veel gezien als: gij zult dat geld uitgeven. Daar is dan een misverstand over. Om dat misverstand uit de wereld te helpen, zijn wij als VVD-fractie en de andere ondertekenaars blij met de toezeggingen en zullen wij de motie intrekken.

4690

4695

De **VOORZITTER**: Dat betreft motie M204.

Motie 204 'Uitgewerkt voorstel SAIL Amsterdam 2025 en bestrijding te grote concentraties Waterplanten' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

4700

De **VOORZITTER**: De heer Mulder van D66.

4705

De heer **MÜLDER** (D66): Ja, dank u wel voor het woord. Ik ben erg blij dat ik straks ook mag zeggen dat ik mijn motie ga intrekken. Het was een leuk stukje spiegelschaak, maar blij dat we het af hebben kunnen ronden met een remise. Ik blijf toch nog steeds van mening dat recreatie een zeer belangrijk punt is. Ik ben ook blij om te horen dat er op de boerenlandbladen progressie wordt geboekt. Maar wij willen ook onze motie intrekken.

4710

De **VOORZITTER**: Dat betreft motie M205.

Motie 205 'Meer recreatie is beter!' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.

4715

De **VOORZITTER**: Ik kijk nog heel even rond. Als dat het was, zijn hiermee de beraadslagingen over agendapunt 11 afgerond. De stemming zal plaatsvinden aan het eind van de vergadering.

De discussie wordt gesloten.

4720

De **VOORZITTER**: Het volgende hebben we nu afgesproken: de heer De Wit zal als tweede vicevoorzitter het nu overnemen van mij voor agendapunt 12. Om 18.00 uur- We hebben om 18.15 uur opdracht gegeven aan de keuken om het eten klaar te zetten om 18.00 uur, want ze hebben drie kwartier nodig. Dus daar zijn ze nu volop mee bezig. De heer De Wit zal om 18.00 uur schorsen. Afhankelijk van hoe ver u dan bent bij agendapunt 12, om vervolgens daarna, na het diner of 12 af te ronden en eventueel natuurlijk door te gaan. Er zijn drie mondelinge vragen gesteld en de stemmingen moeten nog plaatsvinden. Dat betekent dat u het vandaag gaat halen. Ik ga nu de vergadering overdragen aan heer De Wit. En ik wens u allen, voor zover ik u niet meer mag zien, maar wellicht zien we elkaar nog volgende week of op een ander moment, maar heel fijne feestdagen en dank. De heer De Wit: the floor is yours.

4730

Voorzitter: de heer De Wit.

12. Legesverordening en tarieventabel 2024 (VD-66).

4735

De **VOORZITTER**: Ja, dan vervolgen wij de vergadering, met aan de orde voordracht 66 inzake de Legesverordening en de tarieventabel 2024. De Omgevingswet wordt per 1 januari 2024 ingevoerd. Het is zaak de legesverordening en de tarieventabel hierop aan te passen, anders vervalt de mogelijkheid om belastingen te innen voor een groot aantal provinciale diensten. Met de vaststelling beschikt de provincie over een geactualiseerde aan de Omgevingswet aangepaste verordening en tarieventabel 2024.

4740

De volgende sprekers hebben zich aangemeld voor dit punt. Dat zijn de heer Valk van de BBB, Statenlid De Weerd van Volt, de heer Roosendaal van de VVD, de heer Heijnen van het CDA, de heer Klein in tweede termijn van de ChristenUnie, begrijp ik hier, de heer Mulder van D66, de heer Hollebeek van de Partij voor de Dieren en mevrouw Uiterwijk van JA21. En dan begin ik met de heer Valk van de BBB.

4745

Eerste termijn Provinciale Staten

4750

De heer **VALK** (BBB): Dank u wel, voorzitter. Op hoofdstuk 9, Natura 2000 flora- en fauna-activiteiten vinden we bij punt 9.2.b het legaliseren van PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning dat 1600 euro zou moeten kosten. Dat voelt voor de BBB onrechtvaardig. PAS-melders zijn buiten hun schuld om in deze situatie terecht gekomen. Er zijn tussen de 166 en 280 PAS-melders in Noord-Holland. Dat betekent dat, als al deze PAS-melders gelegaliseerd zouden worden, dat er dan tussen de 265.000 en de 448.000 euro aan legeskosten gedekt dient te worden. Juist omdat de PAS-melders buiten hun schuld om in deze situatie terecht zijn gekomen, zou het de overheid, in dit geval de provincie Noord-Holland, sieren om de PAS-melders tegemoet te komen voor dit bedrag en dus de legeskosten naar nul te brengen. BBB wil dan ook een amendement indienen, en onze dank gaat uit naar de mede-indieners CDA, 50PLUS, PVV, Forum voor Democratie, VVD en JA21. Het dictum: Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 11 december 2023 te Haarlem, beraadslagend over de Legesverordening

4755

- 4760 en tarieventabel 2024. Hoofdstuk 9, Natura 2000 flora- en fauna-activiteit 9.2.b, het legaliseren van PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning, kosten 1600 euro. De indiener stelt voor het voorliggende besluit als volgt te wijzigen. Hoofdstuk 9, Natura 2000 flora- en fauna-activiteit punt 9.2.b, het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning, kosten nul euro. De dekking: de gederfde legeskosten kunnen gedekt worden uit de post Landbouwbeleid, en gaan over tot de orde van de dag. En voorzitter, ik heb hier voor u de getekende en niet-getekende versie.
- 4765

Amendement 36-11 december 2023
Legesverordening en tarieventabel 2024

4770

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Besluit:

Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora- en fauna-activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning. Kosten € 1.600,00.

4775

De indiener stelt voor het voorliggende besluit als volgt te wijzigen:

Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora- en fauna-activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning. Kosten € 0,00.

4780

Dekking:

De gederfde leges kunnen gedekt worden uit de post Landbouwbeleid.

4785

Bij hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora en fauna activiteit vinden we bij punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning wat 1.600,-- moet kosten. Dit voelt voor BBB onrechtvaardig. PAS-melders zijn buiten hun schuld om in deze situatie gekomen. Er zijn tussen de 166 en 280 PAS-melders in Noord-Holland. Indien alle PAS-melders gelegaliseerd zouden worden, dan zou dat tussen de € 265.000 en € 448.000 aan leges koste gedekt wordt. Juist omdat de PAS-melders buiten hun schuld om in deze situatie terecht zijn gekomen, zou het de overheid, in dit geval de Provincie Noord-Holland, sieren om de PAS-melders te gemoed te komen door het bedrag aan legeskosten naar € 0,00 te brengen. En gaan over tot de orde van de dag.

4790

Ondertekening: Vincent Valk (BBB), Dennis Heijnen (CDA), Hein Stulemeijer (50PLUS), Johan Delsing (Forum voor Democratie), Ivo Mantel (JA21), Nick Roosendaal (VVD) en Marco Deen (PVV).

4795

De **VOORZITTER**: Kijk eens aan, twee versies van het amendement, welke nu onderdeel uitmaakt van de beraadslagingen. En dat was ook het einde van uw inbreng. Dan gaan wij door naar Statenlid De Weerd van Volt.

4800

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie kreeg toch eerst een gevoel van onrechtvaardigheid toen we de motie van BBB langs zagen komen. We weten met zijn allen dat de PAS-melders gedupeerd zijn geraakt door – nou ja, ik durf het misschien nu wel zo te zeggen – bijna wanbeleid van de Rijksoverheid en zou het niet meer dan logisch zijn dat ze daarvoor gecompenseerd worden. Uw motie vraagt nu om vanuit de provinciale begroting daarmee rekening te houden. Maar ik vraag me toch af – ik ben even gaan googelen – dat al eerder in 2021 door minister Schouten van LNV al een compensatie van 1600 euro is uitgereikt aan PAS-melders. Dus mijn vraag is – en dan richt ik me toch eventjes tot Gedeputeerde Staten – is het nou zo dat met dit amendement een extra tegemoetkoming wordt gezocht of niet?

4805

4810

De **VOORZITTER**: En dat was uw bijdrage denk ik. Er is verder geen interruptie. Dus we gaan door naar de heer Heijnen van het CDA. Hij ziet af van zijn inbreng. Dan ga ik naar de heer Mulder van D66. Ook niet. De heer Hollebeek van de Partij voor de Dieren.

4815

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Ja, dank u wel, voorzitter. Deze keer wel van papier, in tegenstelling tot mijn vorige bijdrage. Het is een iets technischer stuk. We hebben in de commissie al aandacht gevestigd op de leges voor milieubelastende activiteiten die bedrijfstakken overstijgen; afdeling 3.2 Besluit activiteiten leefomgeving. En het trapsgewijs lager worden van de leges bij meerdere milieubelastende activiteiten. Omdat het hier een nieuwe categorie betreft, zullen we vandaag

een motie daaromtrent op zak houden weer. Nou, fijn toch? We zijn wel benieuwd naar hoe dit het komende jaar uit zal gaan pakken. Als we hier volgend jaar weer staan, zullen we dus wellicht op deze drempel omhoog terugkomen.

Maar vandaag wil ik wel met een motie komen – die moet ik zo nog even pakken, ben ik vergeten – voor iets anders. Dan ga ik nu een stukje citeren. Er staat bij de tarieventabel en Legesverordening: geen leges zijn verschuldigd voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit die wordt ingediend a, op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor de flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid onder g van de Omgevingswet ten behoeve van schadebestrijding, overlastbestrijding en populatiebeheer. Waarom, vraag ik mij dan af, zijn er bijvoorbeeld geen leges verschuldigd voor afschotvergunningen? Uitgangspunt bij leges is immers dat ze kostendekkend moeten zijn. Hoewel ik daar zelf soms bedenkingen bij mag hebben, kan ik me voorstellen dat bijvoorbeeld verkeersveiligheid en populatiebeheer voor natuurdoelen als provinciale taken worden gezien. Maar schadebestrijding op een vakantiepark of sportveld, we hebben recentelijk voorbeelden gezien van het doden van konijnen – waar het nou niet echt geweldig mee gaat nu, om het eufemistisch uit te drukken – bij golfbanen en bungalowparken. Moeten we daar dan geen onderscheid in maken, is mijn vraag. En daarom – ik moet hem nog even pakken zo, dat ga ik doen – kom ik met een motie, waarvan het dictum luidt: verzoeken het college van Gedeputeerde Staten te onderzoeken of een categorie aanvragen om een omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteit die wordt ingediend a, op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet ten behoeve van schadebestrijding, overlastbestrijding en populatiebeheer is, die niet noodzakelijkerwijs als uitvoering of uitvloeisel van provinciaal beleid kan worden gezien, kan worden onderscheiden. En voor vaststelling van de Legesverordening 2025 met een voorstel te komen om over die categorie leges te heffen, en gaan over tot de orde van de dag. U begrijpt waarom ik het deze keer wel van papier heb gedaan. Uit ambtelijke toetsing blijkt dat deze motie uitvoerbaar is en dat de mogelijkheid om te onderzoeken kan worden neergelegd bij de OD Noord-Holland-Noord. En aan de hand van de in 2024 nog in te dienen aanvragen kan dan worden gezien of dit onderscheid daadwerkelijk te maken is. Als dit onderscheid wenselijk, mogelijk, is, dan kan dat dus bij de Legesverordening 2025.

Motie 206-11 december 2023

Leges voor aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora-fauna-activiteit

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

Constaterende dat:

- *Geen leges zijn verschuldigd voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora-fauna-activiteit die wordt ingediend: a. op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet ten behoeve van schadebestrijding, overlastbestrijding en populatiebeheer.*

Overwegende dat:

- *Niet alle aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een flora-fauna-activiteit die wordt ingediend: a. op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet ten behoeve van schadebestrijding, overlastbestrijding en populatiebeheer, noodzakelijkerwijs een uitvloeisel zijn van provinciaal beleid.*

Verzoeken Gedeputeerde Staten:

- *Te onderzoeken of een categorie aanvragen om een omgevingsvergunning voor een flora-fauna-activiteit die wordt ingediend: a. op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet ten behoeve van schadebestrijding, overlastbestrijding en populatiebeheer is die niet noodzakelijkerwijs als uitvoering of uitvloeisel van provinciaal beleid kan worden gezien, kan worden onderscheiden;*
- *Voor vaststelling van de Legesverordening 2025 met een voorstel te komen om over die categorie leges te heffen.*

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren).

4880 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dat gezegd hebbende, wil ik nog even reageren op het amendement van de BBB. We vinden het eigenlijk jammer dat PAS-melders hier niet als een eensluidende categorie wordt opgevoerd. Daar hebben we het in het verleden al eerder over gehad. Wat ons betreft zijn bedrijven die netjes eerst een PAS-melding hebben ingediend en op basis daarvan zijn uitgebreid na inwerkingtreding van de PAS op 1 juli 2025 inderdaad buiten eigen schuld – om de
4885 woorden van de heer Valk ook inderdaad aan te halen – in deze situatie terechtgekomen. Maar bij de PAS-melders die voor 1 juli 2015- Ik zei net ‘2025’ volgens mij. 2015. Excuses. -Illegaal zijn uitgebreid en later via een PAS-melding legalisatie proberen te bewerkstelligen, is het wat ons betreft wel een ander verhaal. En daarom zullen we, ondanks onze sympathie voor een oplossing voor de eerste categorie, toch tegen dit amendement stemmen. Dank u wel.

4890 De **VOORZITTER**: En dan zijn wij nog in afwachting van een ondertekende motie. Gaat u die nu direct halen? Als ik hem niet heb, bestaat hij niet. [...] Kijk eens. Hartelijk dank. In tweevoud en ondertekend, en daarmee maakt de motie onderdeel uit van de beraadslagingen. En gaan wij door met de behandeling van het onderwerp, naar mevrouw Uiterwijk van JA21. Zij ziet af van
4895 haar inbreng. De heer Stulemeijer van 50PLUS.

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank, voorzitter. Ook maar even ouderwets van papier, en heel kort. De tarieven en leges, daar heeft mevrouw Poot van de VVD in de commissie op gewezen, zouden behandeld moeten worden voor de begroting, omdat meneer Valk ook meteen bewezen
4900 heeft met zijn amendement dat hij ogenblikkelijk een gat in de begroting dreigt te schieten. Dat neemt niet weg dat de PAS-melders buiten hun schuld dreigen opgezadeld te worden met een fikse regeling. Wij vinden dat oneerlijk. Wij zijn dus van mening dat de heer Valk een zeer terecht amendement heeft ingediend, dat wij volledig steunen. Dank u wel.

4905 De **VOORZITTER**: En dan heb ik op mijn lijstje nog staan de heer Roosendaal van de VVD, maar die is niet aanwezig, zie ik. En dat komt wellicht later. Dan gaan wij nu door, en ik denk dat het zonder schorsing kan, kijk ik voorzichtig naar rechts, met de beantwoording in eerste termijn door het college. Gedeputeerde Beemsterboer.

4910 *Eerste termijn Gedeputeerde Staten*

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. In eerste instantie met betrekking tot het amendement voor de Legesverordening, om die bij PAS-melders naar nul te brengen. Volt gaf het ook al even aan: het voelt inderdaad eerlijk. Deze bedrijven hebben buiten hun schuld al bijna vijf
4915 jaar eigenlijk gewoon geen rechtszekerheid. Dat zijn we aan het herstellen. Voor dat herstel worden ook ambtelijke uren ingezet en daar staan over het algemeen leges tegenover. Eerder is er inderdaad aangegeven, zoals ook Volt even aanhaalde, dat van de 4800 euro die aan ambtelijke uren in Nederland gemiddeld daarvoor gemaakt worden, 1600 euro betaald wordt door het ministerie van de LNV, 1600 euro betaald wordt door de provincie – dat hebben wij al ingeboekt – en er nog 1600 euro in rekening gebracht wordt bij de PAS-melders. Zoals ik het
4920 amendement versta, is het meer een principiële standpunt dat hier geen leges tegenover zouden horen te staan voor de aanvragers. En dat principiële standpunt kan ik best volgen. Dus die laten we ook aan de Staten. Overigens kan uit de post landbouw- Stel nou dat we alle PAS-melders op 1 januari al gaan legaliseren, is de post landbouw daar niet geheel toereikend voor. Daar ga ik dan een oplossing voor vinden en heel misschien bij u terecht komen. Maar zoals het er nu naar
4925 uitziet, is het uit die post goed te dekken als dat over de komende jaren gespreid wordt.

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Misschien niet zozeer een opmerking, maar meer een vraag ter verduidelijking. Stel nou, het amendement wordt aangenomen en je bent een PAS-melder en je vraagt dan de vergunning aan, dan wordt de PAS-melder dus vrijgesteld van de kosten die
4930 daarmee gemoeid gaan. Zo begrijp ik het goed? Betekent het nou ook dat de PAS-melder dan naar LNV kan gaan en vraagt van: joh, krijgen wij dan 1600 euro? Dat is mij niet helemaal duidelijk.

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Uw verhelderende vraag helpt mij ook, voorzitter. Wij maken
4935 4800 euro aan kosten gemiddeld in Nederland. Het is een keer berekend en afspraken over gemaakt. Die brengen wij voor 1600 euro in rekening bij LNV, voor 1600 euro in rekening bij de aanvragende agrariër zelf, die gelegaliseerd wordt, en voor 1600 euro nemen wij de kosten op

ons. En wij zeggen: nee, wij gaan nu die 3200 euro kosten voor onze rekening nemen en die 1600 euro vragen wij nog steeds bij LNV. Dat is de puzzel. Ja. Dank.

4940

Dan nog met betrekking tot leges heffen voor faunabeheer. Nou kunnen er inderdaad gevallen zijn dat faunabeheer niet als allerbelangrijkste doel de directe populatiebeheerdoelen van de provincie heeft, maar in bijna alle gevallen is dat natuurlijk wel zo. Bijna altijd gaat het om beheer van ganzen. Dan wordt het wel een enorme administratieve slag om daar leges voor te gaan boeken en vervolgens waarschijnlijk ook in de meeste vallen weer vergoedingen tegenover te zetten, omdat die agrariërs of jagers daar in de knoop mee komen, omdat dan gewoon de kosten veel hoger gaan worden. Dus wij stellen voor om die hele administratieve slag niet op te zetten en ontraden deze motie dan ook.

4945

4950

De **VOORZITTER**: Dank voor de beantwoording door het college. Ik kijk de zaal rond of er behoefte is aan een tweede termijn. Ik zie in ieder geval de heer Hollebeek. Ik ga even het lijstje af. De heer Valk van de BBB voor tweede termijn? Niet aan de orde. Statenlid De Weerdt van Volt. Niet aan de orde. De heer Roosendaal van de VVD is nog steeds niet aanwezig. Dus ook niet aan de orde. De heer Heijnen van het CDA. De heer Klein van de ChristenUnie. Ook niet. De heer Mülder van D66. En dan toch de heer Hollebeek van de Partij voor de Dieren.

4955

Tweede termijn Provinciale Staten

De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ja, daar ben ik toch nog even. Even zitten te broeden over het onderscheid tussen, misschien is de terminologie wat verwarrend, maar wat in de volksmond de echte PAS-melders en de valse PAS-melders wordt genoemd. Daarom wil ik toch ook eventjes zelf met een amendement komen. En die titel ik, en ik zal hem meteen tekenen voor u, Geen leges voor echte PAS-melders. Ik zal het voorlezen. Provinciale Staten van Noord-Holland in vergadering bijeen op 11 december 2023 te Haarlem, beraadslagend over de Legesverordening en tarieventabel 2024. Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora- en fauna-activiteit, punt 9.2.b, het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning, kosten € 1.600,00. De indiener stelt voor het voorliggende besluit als volgt te wijzigen: Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora- en fauna-activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning, kosten nul, met uitzondering van de 'valse PAS-melders'. Dekking: de gederfde leges kunnen gedekt worden uit de post landbouwbeleid. De toelichting is dat de echte PAS-melders bedrijven zijn die netjes eerst een PAS-melding hebben ingediend en op basis daarvan zijn uitgebreid. Dan gaat het om bedrijfsuitbreiding van na de invoering van de PAS op één juli 2015 – ik zal het deze keer goed zeggen. En uitbreidingen van voor die datum vallen dan onder de categorie – ik heb het zelf niet bedacht – valse PAS-melders. Maar ik zie de heer Valk.

4960

4965

4970

4975

Amendement 000-11 december 2023 Geen leges voor echte PAS-melders

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023.

4980

Besluit:

Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora en fauna activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning. Kosten € 1.600,00.

De indiener stelt voor het voorliggende besluit als volgt te wijzigen:

4985

Hoofdstuk 9 Natura 2000 Flora en fauna activiteit, punt 9.2.b het legaliseren van een PAS-melding door omzetting naar een omgevingsvergunning. Kosten € 0,00, met uitzondering van de 'valse PAS-melders'.

Dekking:

4990

De gederfde leges kunnen gedekt worden uit de post Landbouwbeleid.

Toelichting

Echte PAS-melders zijn de bedrijven die netjes eerst een PAS-melding hebben ingediend en op basis daarvan zijn uitgebreid. Dat gaat om de bedrijfsuitbreiding van na de invoering van het PAS, 1 juli 2015. Uitbreidingen van voor die datum zijn de valse PAS-melders.

4995

En gaan over tot de orde van de dag.

Ondertekening: Jaap Hollebeek (Partij voor de Dieren).

5000 De **VOORZITTER**: Dan gaan we eerst dit amendement even bekijken en de krabbel waarnemen, waardoor het amendement onderdeel is van de beraadslagingen. En dan gaan we nu door naar de heer Valk die een vraag aan u heeft.

5005 De heer **VALK** (BBB): Ik hoor dat u zegt over valse PAS-melders. Maar het ligt wel in de wet vast, in de definities, wanneer iemand een PAS-melder is. Dat kun je op de website van BJ12 lezen. Het heeft ook te maken met waar het bedrijf lag, waar die op uitstoot en wat de referentiedatum van dat natuurgebied was. Dus het is te makkelijk om te zeggen: er zijn twee soorten, valse en niet valse; of echte en niet echte. Dus ik vind dat wel een heel lastige om dan hier te bepalen wat dan vals en niet vals is, terwijl het dus in de wet vastligt.

5010 De heer **HOLLEBEEK** (PvdD): Het onderscheid wat hierin is gemaakt, is inderdaad degenen die voor 2015 hebben ingediend en daarna uitgebreid hebben, en niet die voor 2015 illegaal dan uitgebreid zouden hebben en daarna via een PAS-melding zouden hebben geprobeerd te legaliseren. Ja? Dank u wel.

5015 De **VOORZITTER**: Dat was het. Waarvoor dank. En dan ga ik mijn lijstje vervolgen.

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Een punt van orde graag.

5020 De **VOORZITTER**: Ik kijk. Een oplettende luisteraar.

Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Ik wil toch gebruikmaken van mijn tweede termijn.

5025 De **VOORZITTER**: U wilt alsnog een tweede termijn. Ik ga u de gelegenheid niet nu geven. Ik ga het lijstje even af. Dan komt u aan het einde van het lijstje aan de beurt. Het woord is aan mevrouw Uiterwijk, als zij dat wenst. Dat wenst zij niet. De heer Stulemeijer. Ook niet. Dan kom ik toch bij u uit. Statenlid De Weerdts van Volt.

5030 Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Dank u wel voor het woord. Voorzitter, vooropgesteld, wij zijn absoluut voorstander van dat PAS-melders niet nog een keer moeten betalen voor wat er in het verleden met hen is gebeurd. Maar ik wil toch wel eventjes een laatste paar woorden wijden over het nou precies zit. Ik ben in ieder geval dankbaar dat de gedeputeerde heeft kunnen uitleggen hoe het nou zit. Maar ik lees ook op de website van de aanpak stikstof dat over de kosten van de vergunningverlening nog afspraken gemaakt moeten worden. Dus ik wil er wel graag voor waken
5035 dat, op het moment dat wij dit amendement aannemen en het moment dat LNV dan toch afspraken met ons maakt over de kosten voor een vergunningverlening, dat we uiteindelijk in de situatie belanden dat de PAS-melders geld op hun bankrekening gestort krijgen en een vergunning hebben. Dat lijkt me dan weer de andere kant van de weegschaal in de eerlijkheid en oneerlijkheid. Tot zover.

5040 De **VOORZITTER**: En dat was dan de tweede- Ik denk dat er nog een interruptie aan komt. Dat gaan we even vragen. Ja, Statenlid De Weerdts is terug en de heer Valk krijgt het woord.

5045 De heer **VALK** (BBB): Die eerste 1600 euro van mevrouw Schouten, dat was voor het advies die de PAS-melders gemaakt hebben voor het verkrijgen van de vergunningen. Dus dat heeft niks met de vergunningen zelf te maken, maar met het advies dat ze daarvoor nodig hadden. Toevallig zijn die bedragen gelijk, maar het een heeft niks met het ander te maken. De een is legeskosten en de ander is een tegemoetkoming in de gemaakte kosten. Dus legeskosten. Dus je krijgt geen geld omdat ze een vergunning aanvragen.

5050 De **VOORZITTER**: Dat is een opmerking van de heer Valk en daar kunt u nog op reageren, Statenlid De Weerdts.

5055 Statenlid **DE WEERDT** (Volt): Ik kijk hierbij ook- Nogmaals, ik zit dus klaarblijkelijk niet heel erg goed in het dossier of niet zo goed als mijn collega's van de BBB. Kan ik hieruit opmaken dat

hetgeen wat op de website staat, dat er nog afspraken moeten worden gemaakt over de leges voor de vergunningverlening, dat het nu niet meer aan de orde is? Dat zijn in ieder geval de laatste woorden die ik hierover wil zeggen.

5060 De **VOORZITTER**: Dat klinkt als een mooi onderwerp van gesprek onderling voor tijdens het eten. Dan ga ik kijken naar het college voor een tweede termijn. De heer Beemsterboer.

Tweede termijn Gedeputeerde Staten

5065 Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Ja, voorzitter, er staan dan eigenlijk nog twee dingen open. Die kosten inderdaad, als het gaat om de leges – we hebben het over de Legesverordening – dan gaan de leges alleen over de kosten die wij ambtelijk maken en die vergoed worden door een aanvrager. In dit geval kiezen we er dan dus voor om die leges, waar wij voor een derde deel een vergoeding van het Rijk krijgen, om die andere twee derde voor onze eigen rekening te nemen. Nog even los van allerlei andere landelijke regelingen, want rondom PAS is natuurlijk de
5070 afgelopen negen jaar zo ontzettend veel gebeurd dat ik ook niet durf te zeggen dat er nooit niemand geld heeft gekregen daarvoor, maar in elk geval niet voor het aanvragen van die legalisatie. De onze kosten die daartegenover staan, dat heb ik net uitgelegd, dat is een derde, een derde, een derde. We kiezen er nu voor om niet meer een derde bij de aanvrager te leggen. Althans, dat is waar de motie toe oproept en die wij omarmen.

5075 En dan nog de Partij voor de Dieren. Ja, die zegt hij eigenlijk: er is ook een categorie valse PAS-melders. Ik heb wat moeite met het woord, merk ik. Ik denk dat er voldoende duidelijk is gemaakt door de indiener van het andere amendement, door meneer Valk, dat er een duidelijke definitie is van PAS-melders. Je hebt ook interimmers en vrijgestelden. Het gaat nu echt specifiek
5080 om de leges voor PAS-melders. Het staat ook zo in de Legesverordening. Dus laten we dat duidelijk houden. Daarom zou ik deze ontraden, omdat het hier echt wel ingewikkeld van wordt. Dank u wel.

5085 De **VOORZITTER**: Dan komen wij tot een afronding van de beraadslagingen over dit agendapunt. Dat betekent dat er geen moties of amendementen meer ingediend of gewijzigd kunnen worden. En dan denk ik ook dat daar verder ook geen behoefte aan is om nog op andere al eerder ingediende moties of amendementen terug te komen. Dat betekent dat we de beraadslagingen afronden en dat we aan het eind van de vergadering stemmen over de moties, amendementen en het voorstel.

5090 *De discussie wordt gesloten.*

13. Dit punt wordt behandeld als hamerstuk 8.k.

5095 **14. Vragenuur.**

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik op de klok en is het 17.45 uur. Dus dan stel ik voor dat wij gewoon een aanvang gaan maken met het volgende agendapunt, zijnde de mondelinge vragen vanuit de Staten. Daar hebben we een prachtig lijstje voor. Ja, dat is hier. Het vragenuur is aan de orde.
5100 Voor alle duidelijkheid wil ik erop wijzen dat conform het gestelde artikel 46 van het Reglement van Orde tijdens het vragenuur geen interrupties zijn toegestaan en geen moties kunnen worden ingediend. De spreektijd bij het vragenuur is voor de eerste termijn van PS drie minuten en dat geldt ook voor het college. In de tweede termijn heeft PS één minuut en ook het college heeft één minuut. En eventueel aanvullende vraagstellers kunnen in tweede termijn ook één minuut
5105 spreektijd krijgen.

Er zijn naar mijn weten drie sets mondelinge vragen ingediend en wel door de fractie Partij voor de Dieren inzake Kwaliteit water extra onder druk door Omgevingswet, door de fractie 50PLUS
5110 inzake Ondertekening allonge 2 Bloemendalerpolder door provincie Noord-Holland en door de fractie SP inzake Resort De Breeck.

Mondelinge vragen ingediend door Partij voor de Dieren inzake Kwaliteit water extra onder druk door Omgevingswet.

5115 De **VOORZITTER**: En dan gaan wij starten met eerstgenoemde en ik geef het woord aan mevrouw Haas voor het stellen van haar vragen.

Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort. De inleiding is uitgebreid, kunt u lezen. In de Omgevingswet krijgen provincies en ook gemeenten onder de Omgevingswet meer
5120 vrijheid bij het opleggen van regels voor lozingen op het riool door bedrijven, indirecte lozingen. We maken ons ernstige zorgen over de kwaliteit van onze leefomgeving. We hopen dat GS ons kan geruststellen met de antwoorden op de volgende vragen. 1, hoever is onze organisatie in het vermijden van de risico's voor indirecte lozingen door bedrijven bij het inwerking treden van de Omgevingswet over ongeveer drie weken? Op welke wijze houdt de Omgevingsverordening 2022
5125 rekening met de gesignaleerde risico's? Kan GS beargumenteren waarom zij denken dat dat voldoende is? 3, wat is het beleid van de provincie in deze? Onder andere, hoe gaat zij het aantal vervuulende lozingen doen afnemen in plaats van toenemen? Omgang met zorgplicht en handhaving capaciteit, et cetera. En 4, heeft dit onderwerp extra aandacht gekregen van de provincie richting de omgevingsdiensten? Dank u wel.

5130 De **VOORZITTER**: En dan kijk ik naar een gedeputeerde Kocken voor het beantwoorden van deze vragen.

Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel, voorzitter. En dank u wel aan de Partij voor de Dieren, mevrouw Haas, voor het stellen van deze vragen. We zijn al een paar keer eerder volgens mij een
5135 beetje op dit spoor geraakt. Ik denk dat de zorgen die u uit, en die niet alleen bij u liggen, maar ook bij de Unie van Waterschappen en andere lokale overheden, wel terecht zijn. Die voelen wij hier ook. Dat is eigenlijk ook waarom we in 2020 een samenwerkingsovereenkomst hebben gesloten met de waterketenpartners van het Noorderkwartier. Dat zijn de gemeenten, het
5140 Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en met PWN. Daarin hebben we afspraken gemaakt om meer grip te krijgen op die indirecte lozingen. Om invulling te geven aan het begrip 'grip krijgen op die lozingen' hebben we vervolgens een projectteam opgestart. Dat bestond uit een afvaardiging van al die overheden en overigens ook van de OD's en Rijkswaterstaat. In dat samenwerkingsverband werken wij aan een pilot indirecte lozingen. Het programma is dit jaar
5145 gestart. Het is de bedoeling dat die pilot de komende drie jaar een vervolg gaat krijgen. De opstartfase van dit jaar heeft wel inzicht gegeven in de benodigde structurele personele inzet voor het duurzaam uitvoeren van de VTH-taken van de omgevingsdiensten voor de provincies en de gemeenten. Tegelijkertijd moet ik zeggen dat er niet een heel direct verband is aangetoond tussen de indirecte lozingen en de waterkwaliteit en dat het daarmee ook wel ingewikkeld is om-
5150 Want dat is denk ik waar u naar op weg bent: verbiedt het allemaal. Dat kan nou ook weer niet zo makkelijk, omdat we bijvoorbeeld, als we kijken naar de drinkwatervoorzieningen, waarvoor wij voor een groot gedeelte afhankelijk van het IJsselmeer, de kwaliteit van het water van het IJsselmeer dan weer voor een aanzienlijk deel wordt gevormd door het water wat daar vanuit de rivieren binnenstroomt. Dus bijvoorbeeld het IJsselwater heeft waarschijnlijk een veel groter
5155 effect. Als de kwaliteit van het IJsselwater niet op peil is, dan is de vraag: in hoeverre de indirecte lozingen, welk aandeel die hebben in de waterkwaliteit. Dus dat is nog wel iets waar we op dit moment nog onvoldoende voor weten om ook te kunnen legitimeren welke maatregelen je daarop moet nemen. En we hopen dat wij door de pilot meer zicht krijgen op welke maatregelen, welke effecten zullen hebben en dus ook welke je in groter verband zou willen uitzetten. Dat is
5160 eigenlijk het algemene antwoord wat we hebben. Juist omdat we nu nog middenin die pilot zitten, kunnen we nu nog geen verdere generieke maatregelen nemen. Dat neemt niet weg dat ik de zorgen die u heeft, zeker herken. We hebben ook kennisgenomen van de artikelen waar u naar verwijst en we zien wat er op ons afkomt. Maar dat betekent op dit moment nog niet dat wij als provincie beleid kunnen maken of maatregelen kunnen nemen om dat allemaal over drie weken
5165 stop te zetten. Want dat is volgens mij waar u een soort deadline in ziet van, dan is de Omgevingswet er: wat gaat de provincie dan doen? Althans, zo had ik dat een beetje opgevat. Op dit moment zitten we dus middenin het proces om in te schalen en te beoordelen welke maatregelen de provincie daarover zou moeten nemen in samenwerking met die waterpartners. Het zijn namelijk niet alleen maatregelen die wij vanuit de provincie kunnen nemen. Eigenlijk
5170 liggen de meeste maatregelen die genomen moeten worden ofwel bij gemeenten of bij de waterschappen en hebben wij daar maar een heel beperkte taak in. Maar in die samenwerking nemen wij in ieder geval onze verantwoordelijkheid.

5175 De **VOORZITTER**: En daar was de punt. Dan vraag ik de vragensteller of zij nog behoefte heeft aan aanvullende vragen. Daar wordt even overleg over gevoerd. Ik vermoed dat u dat heeft. Dan kunt u nu gebruik maken van één minuut tijd om nog aanvullend enkele vragen te stellen.

5180 Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. Allereerst, ik heb geen intentie om iets te verbieden. We zijn heel erg benieuwd hoe we ermee om moeten gaan. Waar wij ons vooral zorgen om maken, is de omkering die nu in de wet gaat komen. Dus het zorgpunt: naar minder vergunningplicht eigenlijk. Dat gaat wel in januari al in, volgens mij. Tenzij er een overgangsrecht is. Maar hoe gaan we daar dus eigenlijk per 1 januari al mee om? En uiteraard, de pilot is een heel goed punt. We zijn ook wel benieuwd hoe dat verder gaat. Maar vooral die omkering.

5185 De **VOORZITTER**: Dank voor uw vraag. Ik kijk nog even de zaal rond of er nog andere vragen vanuit Provinciale Staten zijn. Ik zie weinig beweging. Dus is het aan gedeputeerde Kocken om de andere vragen nog te beantwoorden.

5190 Gedeputeerde **KOCKEN**: Ja, eigenlijk, zoals ik u net al zei: wij delen die zorg. Ik zie ook dat die omkering eraan komt. En de vraag, want we gaan inderdaad van 'lozen is verboden, tenzij u een vergunning heeft' naar 'lozen mag, mits dat zich binnen bepaalde voorwaarden voordoet'. Op dit moment hebben wij voor het inwerking treden van de Omgevingswet nog geen oplossingen daarvoor. Dat is ook wel gewoon zoals de wet zich aanpast, zullen we moeten kijken welke instrumenten wij nog hebben. En ik hoop dus ook dat we daar in de pilot gaan leren welke instrumenten we daar überhaupt voor kunnen inzetten. Dus ik kom er graag bij u op terug, want het is niet een onderwerp wat we voor het eerst volgens mij bij de hand hebben en ook zeker niet voor het laatst. Maar er is nu nog, in de fase waar we nu in zitten, nog geen antwoord te geven over hoe we dit veronderstelde risico kunnen ondervangen.

5200 De **VOORZITTER**: Dank voor de beantwoording door gedeputeerde Kocken.

Mondelingen vragen ingediend door 50PLUS inzake Ondertekening Allonge 2 Bloemendalerpolder door PNH.

5205 De **VOORZITTER**: Dan gaan wij door naar de volgende set aan mondelinge vragen. Daarom wil ik vragen aan de heer Stulemeijer van 50PLUS om zijn vragen te stellen.

5210 De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank, voorzitter. Voorzitter, het betreft de ingekomen stukken van november '23. Ja, die bij november geagendeerd waren, nummer dertig. Ondertekening van allonge 2 Bloemendalerpolder door de provincie Noord-Holland. Voor wie het niet weet, de Bloemendalerpolder ligt tussen Weesp, Muiden en Diemen. Vragen aan het college. Na circa twintig jaar onderhandelen hebben partijen in 2012 een overeenkomst bereikt. Het bouwplan, op grond waarvan de huidige bewoners hun woningen hebben gekocht voor bedragen vanaf 650.000 euro, werd voorgeschied als wonen in het groen in een tuindorppachtige omgeving.

5215 Door de wijziging van de SUOK met een allonge, nu ter tekening, worden aan de bestaande wijk zeshonderd woningen toegevoegd. Is het college van mening dat overeenkomsten partijen verplichten tot nakoming? De tweede vraag: is het college van mening dat de laatste jaren het vertrouwen van de burger in de betrouwbare overheid steeds verder is gedaald en dat wij allen de opdracht hebben het vertrouwen in de overheid ten minste te doen groeien? Is het college van mening dat de wijziging van de bij koop en levering afgesproken voorwaarden het vertrouwen in een betrouwbare overheid zelfs schaden? Is het college van mening dat, indien de buurman in het water springt, het college ook in het water moet springen? Met andere woorden, als partijen als het Rijk, de gemeente Amsterdam, de GEM en de private partijen een onfatsoenlijke overeenkomstwijziging tekenen, de provincie dat ook moet doen? De gemeente Amsterdam heeft zich verplicht om de rechten en plichten van haar fusiepartner te respecteren. De fusiepartner is Weesp. Is het college van mening dat wijziging van de SUOK hiermee overeenstemt? Tot slot, vraagt het college de allonge bij de SUOK niet te ondertekenen. Ik dank u wel.

5225

5230 De **VOORZITTER**: Dank voor de vragen. Ik kijk naar gedeputeerde Beemsterboer voor de beantwoording daarvan.

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. In antwoord op de eerste vraag, of die overeenkomsten verplichten tot nakomen: jazeker. Het college van GS is goed voor zijn handtekening. Maar als alle partijen in zo'n overeenkomst uiteindelijk met wederzijds goedvinden en na verloop van tijd een wijziging voorstellen waar wij ons ook in kunnen vinden, dan kan zo'n overeenkomst ook gewijzigd worden. Dat noemen we een allonge. Althans, dat middel gebruiken we meestal om dat soort wijzigingen door te voeren. En dan zegt u iets over de betrouwbaarheid van de overheid. Die opdracht hebben we natuurlijk zeker, als antwoord op uw tweede vraag. Die betrouwbaarheid zou bijvoorbeeld toe kunnen nemen door het oplossen van de woningnood. In dit geval lossen we natuurlijk voor zeshonderd extra woningen de woningnood een deeltje op. Dan de derde vraag gaat over afspraken rond koop en levering. Daar is de provincie geen partij in, is ons antwoord. Vierde vraag, betitelt u de afspraken tussen de GEM en onder andere de gemeente Amsterdam en het Rijk als onfatsoenlijk? We nemen afstand van die duiding. Op de vijfde vraag kan ik antwoorden dat het college geen partij is in de afspraken die de gemeente Amsterdam gemaakt heeft met de voormalige gemeente Weesp en/of de bestuurscommissie van Weesp. En de laatste vraag is eigenlijk een oproep om de SUOK niet te tekenen, maar we hebben juist geïnformeerd op dat wij dat wel willen doen. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dank voor uw beantwoording. Dan kijk ik de vragensteller aan of hij nog aanvullende vragen wil stellen en dat is het geval. Dan mag u naar voren komen en dan heeft u daar maximaal één minuut de tijd voor.

De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Dank, voorzitter. Ik denk dat ik die één minuut niet nodig heb. Als alle partijen, zegt de gedeputeerde, dan tekenen wij ook. Dat was het voorbeeld van het in het water springen. Maar alle partijen, helaas, hij vergeet de belangrijkste partijen. Dat zijn zo'n kleine drieduizend mensen die een woning gekocht hebben op grond van wat hen is voorgeschoteld. En dat wordt dus gewoon niet nagekomen. Vandaar ook de kwalificatie 'onfatsoenlijke tekeningen', of hoe heb ik het precies gezegd. Ik vind het onfatsoenlijk wat hier gebeurt. Ik vind ook dat, als ik in deze Staten mag verkeren, ik daar de nadruk op moet leggen dat het onfatsoenlijk is, want ik wens niet aangesproken te worden later met: ja, maar jullie hebben dat ook allemaal goed gevonden. Nee, we hebben dat niet goed gevonden. Althans, ik heb het niet goed gevonden. 50PLUS heeft het niet goed gevonden. Ik zou de gedeputeerde willen vragen daar eens over na te denken. Of het college. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik de Staten rond of er nog andere behoeften bestaan om vragen te stellen. Dat is niet het geval. Dan kijk ik de gedeputeerde aan met de vraag of hij wil reageren op deze bespiegeling, waar ik niet echt een concrete vraag in heb kunnen ontwaren. Als dat niet het geval is, gaan wij door naar de volgende set aan mondelinge vragen.

Mondelinge vragen ingediend door SP inzake Resort de Breeck.

De **VOORZITTER**: Dat betreft de vragen van de fractie van de SP over Resort de Breeck. Daarvoor is het woord aan mevrouw Bouhlef.

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Dank u wel, voorzitter. Het college van Landsmeer wil zich inzetten voor het realiseren van een vakantieresort, Resort de Breeck aan de Scheepsbouwersweg te Landsmeer op een plek waar nu nog volkstuinen zijn. Dit terwijl er een wachtlijst is van bijna 23 jaar voor een sociale huurwoning. Een recent onderzoek heeft uitgewezen dat woningbouw, ondanks de snelweg A10 en de elektriciteitsmast, wel degelijk woningbouw mogelijk is. Dit in tegenstelling tot wat de gemeente Landsmeer altijd beweerd heeft. Nu heeft de wethouder aan een van de raadsleden laten weten dat bouwen geen optie is, want de provincie houdt dit tegen. Het bekende zinnetje. Wij hebben daar wat vragen bij. Wat is de stand van zaken omtrent Resort de Breeck en het bouwen van woningen op deze locatie vanuit de provincie? Klopt het dat de gedeputeerde aan de wethouder heeft laten weten het bouwen van woningen niet te willen in dit gebied of tegen te houden in dit gebied? Klopt het dat de bestemmingswijziging via de provincie gaat in verband met het aangrenzende BPL en het ietsje verderop liggende Natura 2000-gebied? 4, bij het bouwen van woningen dient de geluidswal aangepast te worden. Klopt het dat de kosten alleen gedragen dienen te worden door de gemeente Landsmeer? Of kunnen ze elders ook nog steun krijgen, omdat het een A-weg betreft? En wanneer zou dit voorstel Resort de Breeck aan de Staten voorgelegd worden? Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik naar het college. Wederom de heer Beemsterhoeve voor de beantwoording.

5295

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. In antwoord op de eerste vraag, de ontwikkeling van Resort de Breeck is een gemeentelijke aangelegenheid. De laatste stand van zaken dateert van een paar weken geleden en is dat de gemeente kijkt met de ontwikkelaar naar de mogelijkheden om in het ontwikkelgebied naast verblijfsrecreatie ook reguliere woningbouw te kunnen realiseren. Althans, voor zover wij weten. De tweede vraag, klopt het dat gedeputeerde aan wethouder Bonenkamp heeft laten weten tegen het bouwen van de woningen te zijn in dit gebied? Nee, is het antwoord. Maar Landsmeer heeft wel de vrijheid om ons beleid te interpreteren en dat heeft zij ook gedaan. Overigens hebben wij goed overleg met zowel deze wethouder van Wonen, als recent ook nog in een overleg met alle woonwethouders in de regio. Dan de vraag of het klopt of de bestemmingswijziging via de provincie gaat. Elke bestemmingswijziging die een provinciaal belang raakt, waaronder natuur, vraagt vooroverleg met de provincie. De gemeente coördineert het proces rond de bestemmingswijziging en de afstemming met de provincie. De vierde vraag bij het bouwen van woningen over die geluidswal. Dat is op dit moment niet aan de orde. Zodra de gemeente woningbouw zou willen realiseren in het gebied, dan wordt verkend welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Een geluidswal kan daar onderdeel van uitmaken en de financieringsmogelijkheden daarvan. Dat is op dit moment niet in beeld, in elk geval niet bij ons. De vijfde vraag, wanneer dit onderwerp aan de Staten wordt voorgelegd. De gemeente legt een ontwerpbestemmingsplan voor aan Gedeputeerde Staten. Die beoordeeld of er voldoende rekening is gehouden met de instructieregels die Provinciale Staten heeft opgenomen in de Omgevingsverordening. Een bestemmingsplan wordt niet aan Provinciale Staten voorgelegd. Dat zou ik u ook niet aan willen doen trouwens. Dank u wel.

5300

5305

5310

5315

Maar misschien is het wel goed om nog even toe te voegen dat, voor de regels rondom BPL gelden natuurlijk zowel aan de recreatiekant als aan de woonkant regels. Dank u wel.

5320

De **VOORZITTER**: Dank voor die beantwoording. Ik kijk naar de vraagsteller en zij wil nog gebruik maken van haar mogelijkheid om nog in maximaal één minuut aanvullende vragen te stellen. Bij deze.

5325

Mevrouw **BOUHLEL-LASCARIS** (SP): Dank u wel, voorzitter. Ik heb één korte vraag. U schetst inderdaad het idee dat ze een combi zouden willen. Dat is overigens niet de gehele raad, maar twee partijen. Die combinatie willen ze dus- Het resort willen ze dus op de plek waar het nu over gaat en dan de woningbouw realiseren in BPL. Hoe denkt u daar dan over?

5330

De **VOORZITTER**: Voordat de vraag beantwoord kan worden, kijk ik nog even in de rondte, maar er is geen aanleiding om het opstaan te onderbreken. Dus de beantwoording door de heer Beemsterboer.

5335

Gedeputeerde **BEEMSTERBOER**: Voorzitter, dank u wel. Ik heb natuurlijk niet het geluk dat ik wethouder ben van Landsmeer. Ik zou u als Provinciale Staten ook adviseren om het democratisch proces gewoon in de gemeente Landsmeer te laten plaatsvinden. Als dat uiteindelijk leidt tot een verzoek van de gemeente Landsmeer aan de provincie, vanwege provinciaal beleid bijvoorbeeld, zien we dat vanzelf en kunnen we ons oordeel daarover vormen. Dank u wel.

5340

De **VOORZITTER**: Dank ook voor die nadere beantwoording. Dan ronden wij het vragenuur bij deze af.

15. Indien aan de orde: advies GS op motie(s) Vreemd aan de Orde van de Dag.

5345

De **VOORZITTER**: Dan wil ik voorstellen, voordat we gaan eten, dat we nog even gaan luisteren naar de advisering van het college op de moties Vreemd aan de Orde van de Dag, zodat u de uitkomst daarvan kunt betrekken tijdens al dan niet overleg rondom het diner, zodat we na het diner direct kunnen overgaan tot de stemmingen. De vraag hoe laat dat is, hangt natuurlijk af van de duur van de beantwoording van het college, maar ik stel voor dat we hierin gaan partneren en

5350

dat we die zo beknopt mogelijk houden, zodat we zo snel mogelijk naar het diner kunnen gaan. En dan kom ik bij u terug hoe laat we weer na het diner verder gaan.

5355 Maar eerst kijk ik naar het college voor de beantwoording, of een reactie, moet ik zeggen, op de moties Vreemd aan de Orde van de Dag, zoals die eerder vandaag zijn ingediend. En is het woord aan Gedeputeerde Kocken.

5360 Gedeputeerde **KOCKEN**: Dank u wel, voorzitter. Er zijn twee moties waar ik een pre-advies op geef. Dat is M188 en M189, allebei van de SP en de Partij voor de Dieren.

5360 Als u het goed vindt, wil ik eigenlijk beginnen met M189. Dus dat is Beleidsregel recreatieve druk Natura 2000 beperken. Ik zou die motie willen ontraden. Dat is eigenlijk omdat er op dit moment voldoende instrumentarium is om de negatieve effecten van recreatie op Natura 2000-doelstellingen te voorkomen. We hebben de Wet natuurbescherming en daarin is een vergunningplicht opgenomen. Als men iets wil ondernemen waarvan een effect op de natuur niet is uit te sluiten, geldt een vergunningplicht. En om een vergunning te bekomen, is dan een onderzoek nodig naar de effecten die de gevraagde activiteit heeft. Als blijkt dat die effecten niet significant zijn of dat dat kan worden uitgesloten, kan er dan pas vergund worden. En een extra beleidsregel om in zijn geheel allerlei recreatieve activiteiten uit te sluiten, is niet wenselijk. Is een verzwaring die ook niet op alle punten of in elk gebied integraal nodig is om het beoogde natuurdoel te bevorderen. Dus dat betekent dat als er, zoals dat bijvoorbeeld onlangs gebeurd is en waar ik ook in het kader van het PNN al aan refereerde, wordt geadviseerd om bijvoorbeeld voor de smienten op de Stoterplas een maatregel te nemen, dan doen we dat. Dan doen we dat in het natuurbeheerplan. Dan sluiten we voor een aantal maanden de plas af om ze winterrust te geven. Dat is heel specifiek geadviseerd en dat nemen we op. Er ligt op dit moment niet een algemeen advies van de Ecologische Autoriteit om, zoals u opsomt, vissen en festivals en allerlei dingen categoriaal uit te sluiten. Wij zien daar dan ook geen noodzaak toe. Er zijn situaties waarin binnen natuurgebieden, met alle voorzorgsmaatregelen die daar dan door een organisatie voor worden genomen, op een verantwoorde manier gerecreëerd kan worden. Wij laten dat graag in stand. De belangen moeten zowel van de natuur als van recreatie steeds goed worden afgewogen en niet categoriaal het een na het ander achter worden gesteld. Dus ik ontraad die motie.

5385 Dat geldt ook voor motie M188, waarin u zegt: laat de natuur in Twiske natuur zijn. U zegt dat daarvoor in een gebiedsprogramma beperkingen moeten worden opgelegd. Eigenlijk heb ik u dat net al een beetje aangegeven. Overigens bedoelt u denk ik – maar ik weet niet zeker of u dat bedoelt – maar zou ik zeggen: wil je zulke beperkingen opnemen in het Natuurbeheerplan en niet zozeer in het gebiedsprogramma. Dat is daar gewoon niet helemaal de goede figuur voor. Maar ook hier geldt dat ik er niet voor zou zijn om categoriaal allerlei activiteiten uit te sluiten. Dat is te generiek, terwijl we heel specifiek moeten kijken naar wat er op bepaalde plekken wel en niet kan. Dus ook die motie ontraad ik.

5390 De **VOORZITTER**: Dan dank ik de gedeputeerde voor haar beantwoording. En gaan wij naar gedeputeerde Olthof voor zijn reactie op moties M190, M191 en M192.

5395 Gedeputeerde **OLTHOF**: Ja, dank u wel, voorzitter. Voordat ik aan de beantwoording van de motie toekom, is dit voor mij ook een mooi moment om in ieder geval wat te zeggen tegen Statenlid Kostić. We hebben vier jaar lang met elkaar de degens gekruist. U heeft in ieder geval op uw wijze, non-verbaal als verbaal, altijd heel duidelijk uw mening geventileerd. Maar ik wil u in ieder geval bedanken voor de stevige debatten die we altijd hebben gehad en zeker ook uw bijdrage als het gaat over het Tata-dossier, om het op te agenda te krijgen en het ook zeker op de agenda te houden. We zijn het niet altijd met elkaar eens geweest, maar ik waardeer absoluut de scherpte van het debat wat we de afgelopen jaren hebben kunnen voeren. Ik wil u ook heel veel succes wensen in de Tweede Kamer. En ik wil in ieder geval mijn collega-bestuurders in de Tweede Kamer heel veel sterkte wensen. Ja. En ik ga met heel veel plezier kijken naar de debatten in de Tweede Kamer.

Maar goed. We zijn er nog. Er liggen nog vijf moties. Motie M190, voorzitter. We zullen ook wat dat betreft dit in stijl gaan afronden. Onnavolgbaar, maar ik zal vooral op de non-verbale

5410 communicatie van het Statenlid letten. Want motie M190, voorzitter, die raden wij af. Die raad ik af. Het verzoek voor het overzicht. We hebben met elkaar afgesproken om regelmatig met een VTH-brief te komen. Daar kunt u al die ontwikkelingen volgen. Om daar nog eens een keer apart met een overzicht te komen, ja, dan is het een samenbundeling van de VTH-brieven. Dat lijkt me niet nodig. En als het gaat over die naleving van die voorschriften, ik denk dat we de afgelopen
5415 jaren met elkaar echt een enorme omslag hebben gemaakt als het gaat over de naleving van die regels en met name ook de rol die de omgevingsdienst daarin heeft gevoeld, en hoe wij uiteindelijk ook met elkaar zijn omgegaan. Dat neemt niet weg dat we uiteindelijk in de bestuursrechtelijke kant, die wij doen, uiteindelijk ook de landelijke handhavingsstrategie volgen. Daar staat in dat we in ieder geval moeten zorgen dat een overtreding zo snel mogelijk teniet
5420 wordt gedaan en dat we dat vooraf het liefste doen in overleg. Dat neemt niet weg, en dat staat ook in die VTH-brief en volgens mij staat er inmiddels een aardige lijst, dat daar, waar dat niet voldoende is, we ook zeker niet zullen schromen om daar ook te handhaven via een last onder dwangsom of via aangifte bij Justitie. Dus volgens mij voeren we dat volledig uit en ook binnen de mogelijkheden die we hebben. Dus we gaan er zeker ook mee door, maar deze motie zou ik
5425 willen ontraden.

Motie M191, die wil ik ook ontraden. We zijn al druk bezig met de evaluatie van het luchtmeetnet. Dat doen we ook in overleg met een klankbordgroep. We starten met een pilot als het gaat over de grondstofmonitoring. In 2024 komt er nog keer een aanvullend
5430 depositieonderzoek waar we mee doorgaan. De omgevingsdienst doet al eigen metingen. We hebben een tweede camera opgehangen. Dus volgens mij gebeurt er ontzettend veel. We moeten niet vergeten dat we nog steeds met een stelsel te maken hebben waar Tata Steel, bedrijven in het algemeen, verantwoordelijk zijn voor uiteindelijk het aanleveren van die gegevens. En ik heb hem al eerder gezegd: als wij op deze manier de intensiteit hier en de intensiviteit zouden gaan opvoeren, dan zullen we dat ook bij heel veel andere bedrijven moeten gaan doen waar dat gaat spelen. Die discussie wordt nog gevoerd. Maar ik stel op dit moment niet voor om deze motie
5435 M191 verder uit te voeren.

Voorzitter, dan motie M192 en die wil ik aan de Staten te laten. Wij hebben namelijk al eerder aangeven dat wij uiteindelijk de uitspraak van Tata Steel, dat ze vijftig procent van de PAK's-reductie hebben gehaald, niet kunnen bevestigen. Daar hebben we niet voldoende informatie voor. Dat dat uiteindelijk met metingen van de omgevingsdienst wel te toetsen is, is
5440 verschrikkelijk moeilijk. Het gaat namelijk over puntbronnen en het gaat ook over diffuse bronnen. Met name die diffuse bronnen kunnen overal vandaan komen. We hebben wel gezegd, als we iets willen hebben, zullen we meerjarig naar het elektronisch milieujaarverslag moeten kijken. We kunnen er een hele discussie over hebben met elkaar, maar dat zou dan een indicatie kunnen geven op wat daar gebeurt. Maar wat u nu vraagt om daar dan nog geen conclusies aan te verbinden dat daarmee die vijftig procent is gehaald, nou, dat laat ik graag van de Staten, want ik denk dat het ook ontzettend moeilijk is om op basis van alleen het elektronisch
5445 milieujaarverslag die conclusie wel te trekken. Dus dat laat ik aan de Staten.

Voorzitter, dan motie M193. Dat gaat over ons evenementenbeleid. Ik pak hem er heel even bij, om daar geen misverstanden over te hebben. Dat is de motie Dierenwelzijn bij sponsoring serieus te nemen. Ik begrijp wat u zegt. En eigenlijk zegt u: u stelt eigenlijk het hele
5455 dierenwelzijn, waar we mee te maken hebben, aan de orde. En volgens mij hebben we ook met regelgeving, landelijke regelgeving, te maken. Wij zullen ook bij die evenementen aanvullend, ook naar aanleiding van de commissie die we hebben gehad, extra eisen stellen aan dierenwelzijn. Maar wel op basis van de wet- en regelgeving, zoals we die in Nederland hebben. Als u bovenwettelijk eisen gaat stellen, met name ook hoe dieren gewoon buiten het evenement om behandeld worden, dan is dit niet het instrument om dat hier in te zetten. Dus deze motie wil ik ontraden.

Dat geldt ook- Ik zei toch dat we in stijl zouden afronden, wat dat betreft. Als het gaat over de laatste motie, M194, ook in stijl: ga ik ook ontraden. Kijk, in het Sponsoring- en
5465 evenementenbeleid sluiten we evenementen met dieren niet uit. Daar kunnen we allemaal wat van vinden, maar dat is in ieder geval wat er in het huidige beleid staat. Als u nu zegt 'één evenement uitsluiten', Jumping, daarmee laat u wel de deur open overigens om andere paardensportevenementen wel te gaan sponsoren, want u sluit dat niet uit. En wij hebben op dit moment met elkaar de meerjarenovereenkomst met Jumping stopgezet. Het is ook helemaal niet

5470 op dit moment dat wij het wel gaan doen. Dat heb ik ook gezegd: dat gaan we ook niet doen. Maar ik sluit ook niet uit dat we wel met Jumping in gesprek zijn en dat we eenmalig nog wat gaan sponsoren. Maar nogmaals, dat is in ieder geval de ruimte en die ligt ook gewoon vast binnen de regeling die we met elkaar hebben. En het is heel gek dat u zegt van nou, Jumping
5475 doen we niet, maar elk ander paardensportevenement of ander dierenevenementen gaan we wel doen. Ik weet het niet, misschien met zeehonden, met SAIL, maar volgens mij zijn dat geen paardensportevenementen. Daarom vind ik het niet fair om via de motie één evenement uit te sluiten, terwijl u andere dierenevenementen wel blijikbaar toestaat.

5480 Voorzitter, ik ben volgens mij helder geweest in de reactie op de moties. Dank u wel.

De **VOORZITTER**: Het was volstrekt helder. Waarvan dank aan het college voor de beantwoording. Ik zie wat hongerige gezichten. Die wil ik niet langer van het diner af houden. Maar voor degene die wil weten hoe laat die moet terugkomen: om 19.15 uur gaan wij verder met de stemmingen van deze vergadering. En tot dat moment schors ik de vergadering.

5485 *Schorsing 18.17 tot 19.19 uur.*

16. Gebundelde stemming van alle motie(s), amendement(en) en voordrachten.

5490 De **VOORZITTER**: Zo, welkom terug allemaal van ons feestelijke diner. Dan brengt dat ons bij, ik mag toch wel zeggen, een van de meest feestelijke momenten in de democratie, namelijk de stemmingen. Niet onbelangrijk uiteraard. Maar voordat we daaraantoe komen, gaan we eerst even kijken met hoeveel mensen we in deze zaal zijn en dan mag u met mij meekijken of het goed gaat. We hebben namelijk bericht van verhindering van Statenlid Gielen, Statenlid Freeman,
5495 de heer Deen, de heer Van den Berg en mevrouw Poot. En dat betekent dat de rest van de Statenleden aanwezig zou moeten zijn. En als u een buurman of buurvrouw mist, dan is dit het moment om even te reclameren.

5500 Nou, dat klopt allemaal. We missen geen burens, mannen of vrouwen. Dat betekent dat wij met vijftig Statenleden aan deze stemmingen gaan beginnen. En dat doen wij allereerst bij motie nummer M144. Dat is de motie van de voorgaande PS-vergadering. Motie Doden van dieren geen voorwaarde stellen voor schadevergoeding. Dan ga ik vragen wie er bij deze stemming
5505 hoofdelijke stemming verlangt, dan wel een stemverklaring wil afleggen, dan wel aantekening verlangt. En als dat niet het geval is, dan open ik nu stemming nummer één – mag ik dat noemen, denk ik – voor motie M144.

Wij wachten nog op twee binnenkomende stemmen. Eentje is hier. Die is van mij. Dus dat gaat goed. We zitten nu op vijftig. Ja, dan zijn we er. Dan is de- We gaan even pauzeren.

5510 Het woord is aan Statenlid Van der Waart van GroenLinks.

Statenlid **VAN DER WAART** (GL): Ja, dank u wel. Helaas zijn we vandaag maar met vijf en we hebben zes stemmen uitgebracht volgens het systeem. Dat klopt niet. En ik kan u ook wel vertellen welke er niet hoort te staan.

5515 De **VOORZITTER**: Ja, dan zullen we even moeten inventariseren of er op een knopje is gedrukt van iemand die er niet is. Ik heb hier gestemd. Dan kijk ik even naar de techniek.

5520 Ik heb een heuglijke mededeling voor u: we gaan de vergadering heel kort schorsen om dit euvel op te lossen, maar we zijn nabij een oplossing.

Schorsing van 19.24 tot 19.26 uur.

5525 De **VOORZITTER**: Zo, dames en heren, daar zijn we weer. Dat feest van die democratie duurt in ieder geval voor mij vanaf deze plek niet zo lang, want de oplossing voor dit euvel is dat ik naast mijn collega's weer ga zitten en dat de heer Hollebeek mijn taak gaat overnemen. Dat zal hij doen vanaf de stemming voor motie M144, die we net ook gedaan hebben, want die gaan we dus opnieuw doen en dan met een uitslag waar we hopelijk ook wat mee kunnen.

5530 *Voorzitter: de heer Hollebeek.*

De **VOORZITTER**: Ik geef de heer De Wit even de gelegenheid om in alle commotie zijn plek te vinden. We gaan kijken of het werkt. Ja, waarschijnlijk stond de heer de Wit genoteerd abusievelijk als lid van de GroenLinks-fractie. Nu is het spannend, misschien gaat het bij mij nu
5535 ook gebeuren. Vast niet.

Nee, we gaan hervatten met de stemming opnieuw. We waren bij motie M144 en die gaan we nogmaals in stemming brengen. En ik heb meegekregen dat nog niet iedereen precies de goede knopjes heeft gevonden. Het plusje is het knopje waar de twee bij staat en daar staat rechts een
5540 minnetje voor. Dat is het verwarrende. Maar dat is dus de vóór-knop. En het knopje naast de drie, met het rondje ernaast, dat is de min. Dus twee is plus en drie is een min.

Ja? Dan gaan we nu nog een keer stemmen voor motie M144. Ik ga niet de hele riedel doen, want die heeft collega De Wit net, prima gedaan. Dus ik verzoek u allen nu te stemmen voor motie
5545 M144. En volgens mij hoorde ik dat er vijftig moesten zijn, en dan zijn we er nu.

Motie 144 'Doden van dieren geen voorwaarde stellen voor schadevergoeding', ingediend door Partij voor de Dieren, Volt, D66 en GroenLinks.
Motie 144 is met 29 stemmen voor en 21 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd:
5550 BBB, VVD, PVV, CDA en Forum voor Democratie.

Moties Vreemd aan de Orde van de Dag

De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar het agendapunt- De moties Vreemd. Precies. Daar beginnen we altijd mee. Dan beginnen we met motie M188. Verlangt iemand hoofdelijke stemming? Wil
5555 iemand een stemverklaring afleggen? Ja, ik zie daar de heer Klein.

De heer **KLEIN** (CU): Wij ondersteunen de oproep om op basis van het advies van de Ecologische Autoriteit recreatief beperkingen in te voeren. Wij denken echter niet dat dit per se voor
5560 sportvissen noodzakelijk is. Dus we steunen de motie met de kanttekening dat het voor ons niet geldt voor sportvissen.

De **VOORZITTER**: Verlangt iemand uittekening. Geen andere stemverklaring? Dan kunnen we nu stemmen voor motie M188. Ja, we zijn er.
5565

Motie 188 'Laat natuur in Twiske natuur zijn', ingediend door SP en Partij voor de Dieren. Motie 188 is met 7 stemmen voor en 43 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren, SP en ChristenUnie.

De **VOORZITTER**: Dan is nu aan de orde de stemming over motie Vreemd nummer M189, ook van de SP. Verlangt iemand daarover hoofdelijke stemming? Wil iemand stemverklaring afleggen of verlangt iemand aantekening? Zo nee, dan breng ik motie M189 nu in stemming.
5570

Motie 189 'Beleidsregel recreatieve druk Natura 2000 beperken', ingediend door SP en Partij voor de Dieren.
5575 Motie 189 is met 6 stemmen voor en 44 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren en SP.

De **VOORZITTER**: Dan is nu aan de orde de stemming over motie Vreemd nummer M190 van de Partij voor de Dieren. Iemand hoofdelijke stemming? Stemverklaring, neem ik aan? Of hoofdelijke stemming? Want meneer Laport is inderdaad nu wel de primus.
5580

Statenlid **LAPORT** (GL): Dank u, voorzitter. Ja, dat zou wel leuk zijn, een hoofdelijke stemming met zo'n primus. Maar nee, het om een stemverklaring. Natuurlijk gaan wij als GroenLinks
5585 Statenlid Kostić ook erg missen. Wij zouden haar graag een cadeautje meegeven met een paar moties die ze mee naar huis- Maar ja, dan moet je wel heel goede moties indienen. We lezen in de moties helaas, ja, erg veel kritiek op de omgevingsdienst, waarvan wij denken van, ja, dan zou je eigenlijk moties moeten indienen om de omgevingsdienst juist te ondersteunen. We hebben

- 5590 goed nieuws, want we hebben wel één cadeautje: we steunen motie M192, omdat we de gedeputeerde ook gehoord hebben dat hij dat ziet als ondersteuning van zijn beleid. We gaan ervan uit dat de claims op Tata Steel nu ook al kritisch worden gecheckt, maar het kan geen kwaad om dat belang nog eens extra te benadrukken. Dus dat is ons afscheidscadeautje aan Statenlid Kostić.
- 5595 De **VOORZITTER**: Dan beschouw ik deze als stemverklaring voor alle moties Vreemd die vanaf nu volgen.
- Statenlid **LAPORT** (GL): Ja, dat klopt.
- 5600 De **VOORZITTER**: Dan heeft u de tijd daar ruimschoots voor genomen. Dank u wel. Iemand anders? De heer Klein, ChristenUnie.
- 5605 De heer **KLEIN** (CU): Ja, een stemverklaring voor motie M190 en M191. Wij denken dat deze moties op zich niet heel veel toevoegen ten opzichte van eerdere moties ingediend, waaronder ook bijvoorbeeld de motie-Grinwis in de Tweede Kamer om werk te maken van onafhankelijke metingen. Tegelijkertijd, met het dictum zijn we het niet oneens. Dus wij zullen vóór deze twee moties stemmen.
- 5610 De **VOORZITTER**: Iemand anders nog? De heer Kanik, D66.
- De heer **KANIK** (D66): Voorzitter, ik wil me onthouden bij de moties M190, M191 en M192.
- 5615 De **VOORZITTER**: Dan hebben wij bij de moties M190, M191 en M192 49 stemmen. Dan is nu aan de orde de stemming over motie Vreemd M190. De stemming open ik hierbij.
- Motie 190 'Kookgasfabrieken Tata Steel: naleving voorschriften afdwingen i.p.v. 'bevorderen'', ingediend door Partij voor de Dieren, JA21, SP en Volt.
- Motie 190 is met 16 stemmen voor, 33 stemmen tegen en 1 onthouding van stemming verworpen. Voor hebben gestemd: D66, Partij voor de Dieren, Volt, SP, 50PLUS, CU en JA21.
- 5620 De **VOORZITTER**: Dan is nu aan de orde de stemming voor motie Vreemd nummer M191. Die kan ik meteen doen, want ik heb al gevraagd om de rest van de riedel. Dus ik breng deze meteen in stemming.
- 5625 Motie 191 'Meer onafhankelijk meten bij Tata', ingediend door Partij voor de Dieren, JA21, SP en Volt.
- Motie 191 is met 13 stemmen voor, 36 stemmen tegen en 1 onthouding van stemming verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren, JA21, Volt, SP, 50PLUS en ChristenUnie.
- 5630 De **VOORZITTER**: Dan de laatste van de Tata-moties. Dat is nummer M192. Die breng ik nu in stemming. Ja, daar is hij.
- Motie 192 'Zorgvuldige check op claims van Tata', ingediend door Partij voor de Dieren, JA21, SP en Volt.
- 5635 Motie 192 is met 43 stemmen voor, 6 stemmen tegen en 1 onthouding van stemming aangenomen. Tegen hebben gestemd: PVV, CDA en Forum voor Democratie.
- 5640 De **VOORZITTER**: Dan komen we bij de moties over de evenementensponsoring, het evenementenbeleid. Allereerst motie M193. Toch even vragen of hier iemand wellicht is die hoofdelijke stemming verlangt of een stemverklaring af wil leggen of anders aantekening verlangt. Zo nee, dan breng ik motie M193 nu in stemming. Het is weer met vijftig inderdaad. Weer even anders rekenen. Klopt.
- 5645 Motie 193 'Dierenwelzijn bij sponsoring serieus nemen', ingediend door Partij voor de Dieren en SP.
- Motie 193 is met 8 stemmen voor en 42 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren, Volt en SP.

5650 De **VOORZITTER**: Dan is nu aan de orde bestemming over de laatste motie Vreemd aan de Orde van de Dag, nummer M194. Iemand hoofdelijke stemming? Stemverklaring? Ja, ik zie inderdaad mevrouw Schneemann van Volt.

5655 Mevrouw **SCHNEEMANN** (Volt): Hoewel we het op zich eens zijn met het dictum vinden we dat dit breder aangepakt moet worden en dat we niet voor elk evenement een uitzondering gaan maken per motie. Dus daarom zijn we tegen.

De **VOORZITTER**: Meneer Klein, ChristenUnie.

5660 De heer **KLEIN** (CU): Wij zijn niet per se overtuigd dat het dierenwelzijn bij Jumping Amsterdam onder de maat is. Dat is wat ons betreft ook niet de reden dat we de sponsoring moeten stoppen, maar we zeggen al tijden, al acht jaar lang, volgens mij, dat het goed zou zijn om de sponsoring van Jumping Amsterdam te stoppen, omdat het een elitair evenement is wat ook best zonder onze sponsoring kan. En ook dat de sponsoring door de provincie Noord-Holland volgens ons sowieso een nutteloos instrument is. Daarom zullen wij dus voor deze motie stemmen.

5665 De **VOORZITTER**: Dank u wel, meneer Klein. Dan breng ik nu motie nummer M194 in stemming.

Motie 194 'Geen sponsoring voor Jumping Amsterdam', ingediend door Partij voor de Dieren en SP.
5670 Motie 194 is met 7 stemmen voor en 43 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren, SP en ChristenUnie.

Programma Natuurnetwerk 2024 (VD-63).

5675 De **VOORZITTER**: Dan Programma Natuurwerk 2024. Dan kijk ik ook eventjes op mijn scherm. Motie M195 is aangehouden. Motie M196 is ook aangehouden. Dan zijn we bij de stemming over motie M197. Die is ingediend door – ik heb ze hier niet voor me leggen – door de SP? M197 door de SP. Inderdaad, ik had het toch goed. [...] Nou ja, dat wil ik zeggen, mevrouw Bouhlel. Verlangt er iemand hoofdelijke stemming over deze motie? Stemverklaring? Van iemand aantekening? Zo nee, dan breng ik motie M197 in stemming. Ja, daar is 'ie.

5685 Motie 197 'Verantwoording recreatie in het PNN', ingediend door SP en Partij voor de Dieren. Motie 197 is met 6 stemmen voor en 44 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: Partij voor de Dieren en SP.

De **VOORZITTER**: Dan motie nummer M198. Die is ingediend door Forum voor Democratie. Verlangt iemand daarover hoofdelijke stemming? Stemverklaring? De heer Mantel, JA21.

5690 De heer **MANTEL** (JA21): Dank u wel, voorzitter. Wij ondersteunen de motie. We zullen ook voorstemmen, behoudens het onderdeel vrijwillige uitkoop, want wij zijn voor vrijwilligheid.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Sain, BBB.

5695 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Zoals in het coalitieakkoord staat, conformeren wij ons aan de landelijke wetgeving en de kabinetsvorming volgen wij vol belangstelling en of dat gevolgen gaat hebben voor de provinciale uitvoering van het beleid. Daarom stemmen wij nu tegen deze motie.

De **VOORZITTER**: Dan breng ik nu motie M198 in stemming. Ja, we zijn er.

5700 Motie 198 'Aandringen op radicale koerswijziging van landelijk stikstofbeleid', ingediend door Forum voor Democratie en PVV.
Motie 198 is met 6 stemmen voor en 44 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: JA21, PVV en Forum voor Democratie.

5705 De **VOORZITTER**: Dan ga ik even verder kijken. Dan zijn we bij de voordracht al. De vorige keer was het een stuk meer werk. Dan breng ik nu in stemming voordracht nummer VD-63,

Programma Natuurnetwerk 2024. Is er iemand die daarover hoofdelijke stemming wenst? Of een stemverklaring. Mevrouw Alberts.

5710 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Een stemverklaring, voorzitter.

De **VOORZITTER**: Een stemverklaring. Mevrouw Alberts, SP.

5715 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Wij hebben geprobeerd om duidelijkheid te krijgen of de natuur binnen dat PNN voldoende bescherming zou houden. Die duidelijkheid kregen wij niet. Daarom zullen wij tegenstemmen.

De **VOORZITTER**: Iemand anders? Mevrouw Haas, Partij voor de Dieren.

5720 Mevrouw **HAAS** (PvdD): Dank u wel. Om dezelfde reden als de SP zullen wij ook tegenstemmen. We hebben geen vertrouwen dat de natuur op één komt te staan bij alle projecten die nu genoemd worden.

5725 De **VOORZITTER**: Iemand anders? Zo nee, dan breng ik nu voordracht VD-63 in stemming. Ja, we zijn er.

Voordracht Programma Natuurnetwerk 2024 (VD-63).

Voordracht 63 is met 36 stemmen voor en 14 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: Partij voor de Dieren, JA21, PVV, CDA, Forum voor Democratie en SP.

5730 *Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (VD-61).*

De **VOORZITTER**: Dan moet ik weer een blaadje verder. Dan zijn we nu aangekomen bij agendapunt 10.

5735 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Voorzitter.

De **VOORZITTER**: Mevrouw Koning-Hoeve, CDA.

5740 Mevrouw **KONING-HOEVE** (CDA): Dank u wel. Wij willen aangeven dat we M199 willen. Dit punt wordt even aangehouden. Gezien de toezegging van de gedeputeerde dat het binnenkort besproken wordt, gaan we deze aanhouden.

5745 *Motie 199 'Maatwerk ook laten gelden voor woningbouw' maakt geen deel meer uit van de beraadslagingen c.q. besluitvorming.*

De **VOORZITTER**: Dan beginnen we volgens mij met de stemming over amendementen altijd. Dat is als eerste amendement A35 van de Partij van de Arbeid. Is er iemand die daarover hoofdelijke stemming wenst of een stemverklaring wil? Mevrouw Berkvens van D66.

5750 Mevrouw **BERKVEN** (D66): Dank u wel, voorzitter. We vinden het een sympathiek voorstel en we zijn het er op zich inhoudelijk ook mee eens, maar dit is naar ons idee niet de geëigende weg om dit te doen. We hebben samen een procedure afgesproken om dit soort aanvragen te behandelen en is daar zelfs al in behandeling. We zijn bezorgd over precedentwerking. Dus daarom zullen we tegenstemmen.

De **VOORZITTER**: De heer Klein zag ik nog. ChristenUnie.

5760 De heer **KLEIN** (CU): Ja, wij zijn niet per definitie tegen dit project aan de Van Disweg en het herbegrenzen, maar we zijn wel voor een zorgvuldige afweging. Daarom willen we wachten op de procedure die nu loopt, het herzieningsverzoek en de reactie van GS daarop. We gaan ervan uit dat GS het gevoel in de Staten ook meeneemt bij het uiteindelijke advies dat hierover komt. Dus we zullen tegen dit amendement stemmen.

5765 De **VOORZITTER**: Iemand anders nog? Nee. Dan breng ik nu het amendement- Ja, mevrouw Alberts, SP. Excuses.

5770 Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Sorry. Een beetje een kort armpje. Dan kom ik niet over al die hoofden heen. Dat krijg je dan gewoon. Nou, het bijzondere is dat wij uit de commissie begrepen dat dit op verzoek was van GS: ja, dan kom je toch met een ander voorstel. Het is een bijzondere constructie, maar wij geven nu gewoon gehoor aan dat voorstel en stemmen voor.

5775 De **VOORZITTER**: Dan kijk ik nog een keer rond. Nee; alle handen naar beneden. Dan breng ik nu amendement A35 in stemming.

Amendement 35 'Broek in Waterland van Disweg', ingediend door PvdA, VVD, BBB, GroenLinks en CDA.

Amendement 35 is met 43 stemmen voor en 7 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: D66, PVV en ChristenUnie.

5780 De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar de moties. Motie M199 is aangehouden. Motie M200 is ingetrokken. Laten we zorgvuldig blijven. Dus die kan ook weg. Dan hebben we motie M201, ingediend door de Partij voor de Dieren. Is er iemand die daar een hoofdelijke stemming over wenst, een stemverklaring af wil leggen? Mevrouw De Sain van BBB.

5785 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): We begrijpen de motivering van de Partij voor de Dieren omwille van het dierenwelzijn en de stalaanpassingen, maar de BBB weet dat ondernemers dierenwelzijn hoog in hun vaandel hebben staan en dit al toepassen, en vinden daarom deze motie overbodig en stemmen we daarom tegen.

5790 De **VOORZITTER**: Iemand anders nog? Nee. Even kijken. Verlangt iemand aantekening? Ook niet. Dan breng ik nu motie M201 in stemming. De stemming is geopend.

5795 Motie 201 'intensieve veehouderij extensiveren', ingediend door Partij voor de Dieren, Volt en D66.

5800 Motie 201 is met 25 stemmen voor en 25 stemmen tegen gestaakt. Voor hebben gestemd: GroenLinks, PvdA, D66, Partij voor de Dieren, Volt, SP en ChristenUnie. Tegen hebben gestemd: BBB, VVD, JA21, PVV, CDA, Forum voor Democratie en 50PLUS. De stemming over motie M201 wordt aangehouden tot de volgende Provinciale Statenvergadering van 5 februari 2024.

5805 De **VOORZITTER**: Dan zijn we wel aangekomen bij de stemming voor voordracht VD-61, de Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland. Is er iemand die daarover hoofdelijke stemming verlangt of een stemverklaring af wil leggen of anders aantekening wenst? Niemand. Dan breng ik nu voordracht VD-61 in stemming. Ik mis er nog één. Ja, daar was 'ie.

5810 Voordracht Tweede herziening Omgevingsverordening Noord-Holland 2022 (VD-61). Voordracht 61 is, met inachtneming van de daarin als gevolg van aanneming van het in amendement A35-2023 aangebrachte wijzigingen, met 46 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: PVV en Forum voor Democratie.

Laatste begrotingswijziging 2023 (VD-65).

5815 De **VOORZITTER**: Dan zijn we nu aanbeland bij de stemmingen over agendapunt 11, Laatste begrotingswijziging 2023. Even kijken. Geen amendementen, alleen moties. Dan beginnen we met motie M202, ingediend door het CDA. Verlangt iemand daarover hoofdelijke stemming? Er is wat onrust. Ja? Iemand een stemverklaring? Nee. Ja, ik wacht even. Geen aantekening? Niet? Nee. Dan gaan we nu motie M202 in stemming brengen. De stemming is geopend. Ja. Nee, toch niet. Ik mis er nog een. Ja, dat was 'ie.

5820 Motie 202 'Nieuw Noord-Hollands volkslied', ingediend door CDA, GroenLinks, 50PLUS en ChristenUnie.

- 5825 Motie 202 is met 33 stemmen voor en 17 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: VVD (2 zetels), PvdA (1 zetel), Partij voor de Dieren, JA21, PVV, Volt, Forum voor Democratie en SP.
- 5830 De **VOORZITTER**: Dan gaan we naar motie M203, ingediend door D66. Verlangt iemand daarover hoofdelijke stemming of wil iemand een stemverklaring afleggen? Ja, ik zie de heer Klein van de ChristenUnie.
- De heer **KLEIN** (CU): We denken op zich dat het een zinvolle actie van de provincie is, maar we zien te weinig toegevoegde waarde ten opzichte van het huidige beleid en kunnen ook de kosten op dit moment niet goed inschatten. Dus zullen we niet voorstemmen.
- 5835 De **VOORZITTER**: De heer Heijnen, CDA.
- De heer **HEIJNEN** (CDA): Ik sluit me korthedshalve aan bij de stemverklaring van de heer Klein.
- 5840 De **VOORZITTER**: Wenst iemand aantekening? Dan breng ik nu motie M203 in stemming. Ja, we zijn er.
- Motie 203 'EU-fondsen bereikbaar maken voor Noord-Hollandse gemeenten', ingediend door D66.
- 5845 Motie 203 is met 13 stemmen voor en 37 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: D66, Partij voor de Dieren, Volt, SP en 50PLUS (1 zetel).
- De heer **STULEMEIJER** (50PLUS): Voorzitter, dat was een vergissing.
- 5850 De **VOORZITTER**: Het verandert niets aan de uitslag. Hij is verworpen.
- Dan motie M204. Die en motie M205 zijn ingetrokken. Dan komen we bij de stemming van voordracht VD-65, de laatste begrotingswijziging. Is er iemand die daarover hoofdelijke stemming wenst of een stemverklaring af wil leggen? Of een aantekening wil vragen. Nee. Dan breng ik voordracht VD-65 nu in stemming.
- 5855 Voordracht Laatste begrotingswijziging 2023 (VD-65).
Voordracht 65 is met 48 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen. Tegen heeft gestemd: PVV.
- 5860 *Legesverordening en tarieventabel 2024 (VD-66).*
- 5865 De **VOORZITTER**: Komen we bij het volgende agendapunt. Agendapunt 12: de Legesverordening en tarieventabel 2024. Dan beginnen we ook hier weer met de amendementenstemming. De eerste waar we over gaan stemmen is amendement A36, ingediend door BBB. Is er iemand die hierover hoofdelijke stemming verlangt of een stemverklaring wenst af te leggen? Mevrouw De Sain.
- 5870 Mevrouw **DE SAIN** (BBB): Ik moet me bij dit amendement en het volgende amendement onthouden van stemmen.
- De **VOORZITTER**: Dat betekent dus dat wij 49 geldige stemmen hebben. Verder nog iemand stemverklaring? Nee. Aantekening? Dan breng ik amendement A36 nu in stemming. De stemming is geopend. We zijn bij de stemming voor amendement A36. We zijn met 49, want mevrouw De Sain onthoudt zich van stemmen.
- 5875 Amendement 36 'Legesverordening en tarieventabel 2024', ingediend door BBB, CDA, 50PLUS, Forum voor Democratie, JA21, VVD en PVV.
- Amendement 36 is met 43 stemmen voor, 6 stemmen tegen en 1 onthouding van stemming aangenomen. Tegen hebben gestemd: Partij voor de Dieren en SP.
- 5880

5885 De **VOORZITTER**: Dan komen we bij amendement A37, ingediend door de Partij voor de Dieren. Is er iemand die daarover hoofdelijke stemming wenst? Iemand met een stemverklaring? Ook niet. Aantekening? Mevrouw de Sain zal zich hier dus inderdaad ook logischerwijs onthouden van stemmen. Dank u wel. Dan hebben we dus ook hier 49 geldige stemmen. En dan is de stemming voor amendement A37 nu geopend. En we zijn op 49.

5890 Amendement 37 'Geen leges voor echte PAS-melders', ingediend door Partij voor de Dieren. Amendement 37 is met 12 stemmen voor, 37 stemmen tegen en aantal onthouding van stemming verworpen. Voor hebben gestemd: D66, Partij voor de Dieren, Volt en SP.

5895 De **VOORZITTER**: Dan hebben wij nog een motie. Dat is motie M206 van de Partij voor de Dieren. Is er iemand die over motie M206 een hoofdelijke stemming verlangt of een stemverklaring wil afleggen? Aantekening? Niets van dat alles. Dan brengen wij nu motie M206 in stemming. Hadden we hier ook 49? Nee, 50. Daar is die.

5900 Motie 206 'Leges voor aanvraag om een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit', ingediend door Partij voor de Dieren. Motie 206 is met 9 stemmen voor en 41 stemmen tegen verworpen. Voor hebben gestemd: PvdA (1 zetel), Partij voor de Dieren, Volt en SP.

De **VOORZITTER**: Dan kijk ik even. Volgens mij rest ons dan alleen nog de voordracht. Voordracht VD-66, Legesverordening en tarieventabel 2024. Is er iemand die hierover hoofdelijke stemming wenst? Een stemverklaring wil afleggen? Statenlid Kostić van de Partij voor de Dieren.

5905 Statenlid **KOSTIĆ** (PvdD): Dank u wel, voorzitter. We zijn genoodzaakt om toch tegen te stemmen gezien de aangenomen wijziging wat valse melders ook zo'n tegemoetkoming geeft. Dus helaas tegen.

5910 De **VOORZITTER**: Iemand anders nog? Ik zie mevrouw Alberts van de SP.

Mevrouw **ALBERTS-OOSTERBAAN** (SP): Ja, dat zijn dezelfde argumenten die wij naar voren brengen om tegen te stemmen.

5915 De **VOORZITTER**: Dank u wel. Dan kijk ik verder rond. Verder niemand? Dan breng ik voordracht VD-66 nu in stemming. Vijftig. Ja, we zijn er.

5920 Voordracht Legesverordening en tarieventabel 2024 (VD-66). Voordracht 66 is, met inachtneming van de daarin als gevolg van aanneming van het in amendement A36-2023 aangebrachte wijzigingen, met 44 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen. Tegen hebben gestemd: Partij voor de Dieren en SP.

De **VOORZITTER**: Dan zouden we nu bij agendapunt 13 zijn aangekomen, maar dat is een hamerstuk geworden. Dus volgens mij rest mij dan niet veel meer dan de sluiting.

5925 **17. Sluiting.**

5930 De **VOORZITTER**: Dames en heren, ik sluit hierbij de vergadering. We hebben alles af kunnen ronden. Dat is mooi. De uitloopdatum die gepland stond voor 18 december, die komt dus te vervallen hierbij. De eerstvolgende Statenvergadering – blijft u nog heel even zitten alstublieft – zal plaatsvinden zoals gezegd op 5 februari 2024.

Heel even, mevrouw Bwefar. U bent zo aan de beurt.

5935 In de Johan Remkeszaal staat een borrel klaar. Ik tref u daar allen graag nog even aan. En uiteraard zie ik u volgend jaar graag weer terug bij de volgende Statenvergadering in het nieuwe jaar. En alvast ook namens iedereen van de griffie en GS heel fijne feestdagen toegewenst voor u allen.

5940 En dan geef ik nog even het woord aan mevrouw Bwefar. Ik zie u al een glas omhooghouden. Dus ik denk dat ik weet-

Statenlid **BWEFAR** (GL): Lieve collega's, graag alles weer op de eerste twee tafels neerzetten wat je hebt meegenomen en wat niet in de Statenzaal hoort en je niet mee naar huis wil nemen.

5945 De **VOORZITTER**: Daarmee was u mij weer voor, net als vorige maand. Statenlid Bwefar, dank u wel. Ik wens u allen heel fijne feestdagen.

Sluiting om 19.56 uur.

Strategische Statenagenda commissie Ruimte
januari 2024 – versie 18-01-2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2024									2025				GS	Behandeling
	15-01	12-02	11-03	15-04	27-05	17-06	09-09	14-10	25-11	Q1	Q2	Q3	Q4		Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

Algemeen															
1 ^e Begrotingswijziging														allen	
2 ^e Begrotingswijziging														allen	
Laatste begrotingswijziging														allen	
Jaarstukken en Kaderbrief														allen	
Begroting														allen	
Portefeuille Mobiliteit															
integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2024-2031														Olthof	15-1 Technische Briefing actualisatie iMPI 12-2 Voordracht actualisering iMPI
Investeringsstrategie voor de Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi)														Olthof	18-1 TB en interactieve sessie iNHi
NIKG – Nota Infrastructurele Kapitaalgoederen															18-1 Technische Briefing
Visie publieke mobiliteit														Olthof	Concept op de B-agenda 15 januari '24. A-agenda in april of juni
Aanbesteding HIJ/NHN														Olthof	april 2024, besluit samenvoeging op de C-agenda. Nota van uitgangspunten A-agenda juni Programma van Eisen – 2025
Tarievenbeleid OV														Olthof	Q2 2024
Circulariteit in OV														Olthof	Q2 2024
Herijking concessie GV														Olthof	Q3 2024
Brandstoffenaanpak Mobiliteit														Olthof	Q2 2024
Kernnet Binnenvaart Noord-Holland														Olthof	Q3 2024
HOV Noordwijk-Schiphol PIP Lisserbroek-Getsewoud														Olthof	Q1 2024 Oordeelsvorming & Q2 Besluitvorming

Strategische Statenagenda commissie Ruimte
januari 2024 – versie 18-01-2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2024									2025				GS	Behandeling
	15-01	12-02	11-03	15-04	27-05	17-06	09-09	14-10	25-11	Q1	Q2	Q3	Q4		Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen
N515														Olthof	Q3 2024
N200 in afstemming met Bereikbaarheid Kust														Olthof	Q3 2024
N247-N235 Het Schouw, voorkeursalternatief									Q4					Olthof	Q4 2024
N203 Uitgeest Limmen, trajectstudie									Q4					Olthof	Q4 2024
Uitvoeringsregeling uitwegen en opname in de omgevingsverordening									Q4					Olthof	Q4 2024
Beleidskader openbare verlichting									Q4					Olthof	Q4 2024
Veerpontenaanpak									Q3 of Q4					Olthof	Q3 & Q4 2024
Portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling															
Ontwikkelperspectief NOVEX NZKG														Rommel	- 2024 Q4 – Mogelijk nog dat Investeringsagenda volgt. Afhankelijk van snelheid coalitievorming Rijk.
Ruimtelijk voorstel														Rommel	- Vrijgeven Ruimtelijk Voorstel voor bespreking - 2024-2025 uitwerken en onderzoeken - 2026 aan de slag
Uitvoeringsagenda NOVEX			Gepland											Rommel	
Ontheffingsverzoek Twiskeweg		Ovb												Rommel	
Omgevingswet														Rommel	
Portefeuille Wonen															
Investeringskader woningbouwontwikkeling														Beemsterboer	
Vaststelling wijziging Omgevingsverordening														Beemsterboer	Na vaststelling in PS op 1 januari 2025 in werking
Rapportage Bouwambassadeur									Q4					Beemsterboer	

Strategische Statenagenda commissie Ruimte
januari 2024 – versie 18-01-2024

Beeldvorming (Fase 1)	: BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2)	: ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3)	: Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2024									2025				GS	Behandeling
	15-01	12-02	11-03	15-04	27-05	17-06	09-09	14-10	25-11	Q1	Q2	Q3	Q4		Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

Strategische Statenagenda commissie Bestuur
Versie 5 februari 2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Bestuur of PS)

	2024									2025				2026/2027	Behandeling
	22-01	15-02	18-03	22-04	30-05	24-06	16-09	21-10	2-12	Q1	Q2	Q3	Q4		Werkafspraken en duiding worden opgenomen
Algemeen															
1e begrotingswijziging															
Kaderbrief															Inclusief de volgende onderdelen : - Voorstel invulling taakstelling reserves coalitieakkoord (€ 40 mln.) - Voorstel invulling structurele taakstelling coalitieakkoord (€ 3,5 mln.) - bijlage: overzicht van begrotingsposten die wel/niet geïndexeerd worden
Jaarstukken															Werkafpraak: i.s.m. Rekeningencommissie bezien mogelijkheden tot toelichting op P&C onderdelen gedurende P&C cyclus deze periode.
2e begrotingswijziging															
Begroting en Memorie van Antwoord															
3e begrotingswijziging															
Portefeuille Bestuur															
Integriteit: Actualisatie gedragscode			o.v.b.	Evt.											Presidium 6 november 2023: Proces om te komen tot actuele gedragscode
Europa: vooruitblik/werkprogramma 2024 HNP															Tussentijdse beschouwing Europastrategie in 2026 (A38-2021) Wordt voorgelegd in 2025, planning volgt.
Pallas															Locatiebezoek aan de locatie en technische briefing voorjaar 2024
Portefeuille Financiën															
Financieringsstatuut															BOT overleg over rentebeleid en vreemd vermogen. Werkafpraak: i.s.m. Rekeningencommissie bezien mogelijkheden tot toelichting op P&C instrumenten gedurende P&C cyclus 2024 en relevante financiële kaders. Werkafpraak: in 2024 in samenwerking met Rekeningencie. Evt. nadere toelichting op P&C stukken/financiële kaders.
Nota reserves															Aanvullende notitie weerstandsvermogen in relatie tot de 25% norm voor de algemene reserve volgt nog.
Kadernota verbonden partijen															Planning nader te bepalen
Portefeuille Economie															
Tussenevaluatie van de Actieagenda Circulaire Economie															Technische briefing en bespreking Rapport Randstedelijke Rekenkamer Circulaire Economie op 18 sept 2023
Initiatiefvoorstel Holland Impact (PS 10-10-2022)															Stand van zaken brief GS m.b.t. initiatiefvoorstel besproken 22-1-2024.
Actualisatie (geïntegreerde) Uitvoeringsagenda Economie															Betreft integratie van beleid door actualisering van uitvoeringsagenda economie 2021-2023 en uitvoeringsagenda circulaire economie 2021-2025 tot gezamenlijke uitvoeringsagenda. Procesafpraak 22-01-2024: 40% en 80% bespreken in de commissie voor resp. na de zomer. zie ook GS brief . Planning volgt.

Strategische Statenagenda commissie Bestuur
Versie 5 februari 2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Bestuur of PS)

	2024									2025				2026/2027	Behandeling
	22-01	15-02	18-03	22-04	30-05	24-06	16-09	21-10	2-12	Q1	Q2	Q3	Q4		Werkafspraken en duiding worden opgenomen

[illegible]

Strategische Statenagenda commissie Leefomgeving
januari 2024 – versie 25 januari 2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda
vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Leefomgeving of PS)

	2024	Do.			Do.					2025				GS	Behandeling
	22-01	15-02	18-03	22-04	30-05	24-06	16-09	21-10	02-12	Q1	Q2	Q3	Q4		
Algemeen															
Eerste Begrotingswijziging														allen	15 feb. 2024 in cie., 4 mrt. in PS
Jaarstukken en Kaderbrief														allen	24 juni 2024 in cie., 8 juli in PS
Tweede begrotingswijziging														allen	16 sept. 2024 in cie., 30 sept. in PS
Begroting														allen	21 okt. 2024 in cie., 11 nov. in PS
Laatste begrotingswijziging														allen	2 dec. 2024 in cie., 16 dec. in PS
Portefeuille Klimaat en Energie															
Actualisatie Actieprogramma Klimaat (APK)														Kocken	22 jan. BOT-overleg 18 mrt. 80% versie in cie. Q2 voordracht 100% versie in cie. en PS
Brief klimaatrechtvaardigheid en energiearmoede														Kocken	18 mrt. B-agenda
Werkplan taskforce incl. afdoeningsvoorstel M182-2023: Provinciale regierol Energiecongestie														Kocken	Q2 B-agenda
Windmolens Forteiland Pampus														Kocken	22 jan. C- naar B-verzoek PvdD (van cie. Ruimte 20-11-2023)
Aanwijzing stimuleringsgebieden Zon Vijfhuizerweg H'dorp en Hoofdweg, H'lemmermeer														Kocken	22 jan. C- naar B-verzoek JA21 (doorgeschoven van cie. Leefomgeving 27-11-2023, oorspronkelijk C-agenda Ruimte 11-09-2023)
Plan-mer windzoekgebieden														Kocken	18 mrt. B-agenda
Aanwijzing stimuleringsgebieden Zon Uithoorn														Kocken	18 mrt. C-agenda
Aanwijzing stimuleringsgebieden zonnecarré Haarlemmermeer														Kocken	18 mrt. C-agenda
Def. VVGB Noorder IJ-plas														Kocken / Rommel	Q2 voordracht in cie. en PS
Vaststellen herijking Regionale Energiestrategie (RES) NHN en NHZ														Kocken	16 sept. technische briefing 21 okt. voordracht in cie, 11 nov. in PS

Strategische Statenagenda commissie Leefomgeving
januari 2024 – versie 25 januari 2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden

Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda

Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Leefomgeving of PS)

	2024	Do.			Do.					2025				GS	Behandeling
	22-01	15-02	18-03	22-04	30-05	24-06	16-09	21-10	02-12	Q1	Q2	Q3	Q4		

[illegible]

Strategische Statenagenda commissie Landelijk Gebied
januari 2024 – versie 24-01-2024

Beeldvorming (Fase 1)	: BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2)	: ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3)	: Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2024									2024				GS	Behandeling
	15-01	12-02	11-03	15-04	27-05	17-06	09-09	14-10	25-11	Q1	Q2	Q3	Q4		Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

[illegible]

Strategische Statenagenda commissie Landelijk Gebied
januari 2024 – versie 24-01-2024

Beeldvorming (Fase 1) : BOT-overleg of technische briefing / overleg derden
Oordeelsvorming (Fase 2) : ter bespreking, B-agenda
Besluitvorming (Fase 3) : Voordracht ter voorbereiding PS, A-agenda

vetgedrukt = mutatie na meest recente vergadering (cie. Ruimte of PS)

	2024									2024				GS	Behandeling
	15-01	12-02	11-03	15-04	27-05	17-06	09-09	14-10	25-11	Q1	Q2	Q3	Q4		Hier kunnen werkafspraken en duiding worden opgenomen

Expertmeeting Rechten voor de Waddenzee		26-02													Een expertmeeting over de kansen, gevolgen en toepassingen van het toekennen van rechten aan de Waddenzee. Staten van Friesland en Groningen en de waterschappen ook uitnodigen (motie van 30 mei).
Expertmeeting Voorkomen van doden van dieren															
Expertmeeting Agrarisch natuurbeheer in NNN															
Expertmeeting Ecologische Autoriteit (op 1 juni PPLG gevraagd).					?	?	?								Wordt gepland als de adviezen binnen zijn. Zal waarschijnlijk Q2 zijn.

Lijst Ingekomen stukken december 2023 voor PS 5 februari 2024

Nr.	Omschrijving
1	Bestuur: MRA Jaarplanning 2024, termijnagenda 2024 en actualiteiten kwartaal 4 2023 (C-agenda cie bestuur 22-01-2024) Het verzoek is deze door te zenden naar alle raads- en Statenleden én in het bijzonder aan de eigen agendacommissie. Deze commissie is op deze wijze op de hoogte van wanneer welke onderwerpen in de komende periode worden besproken, inclusief alle datums. Dit om het ‘goede gesprek’ tussen de raads- en Statenleden en het college nog beter en op tijd te faciliteren. Deze actieve vorm van communicatie vindt vanaf heden ieder kwartaal plaats na advies van de Raadtafel aan het MRA Bestuur. Het MRA Bestuur heeft dit advies overgenomen. Het document Actualiteiten Q4 overzicht van 2023 is een kort informatie-overzicht dat wordt samengesteld voor de MRA Algemene Vergadering en mogelijk bruikbaar is voor de werkzaamheden van raads- en Statenleden en voor de lokale, deelregionale of provinciale commissie. Alle documenten worden nog op de website geplaatst: Jaarplanning en termijnagenda – metropoolregioamsterdam Deze link is een vaste link in het maandelijkse Bericht aan raden en Staten.
2	Bestuur: ter attentie van de statenleden van NH- mails van zelfstandig Bloemendaal (C-agenda cie Bestuur 22-01-2024)
3	Cultureel erfgoed: Wijziging Uitvoeringsregeling subsidie onderzoeken duurzaam benutten monumenten Noord-Holland 2021 (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) De Uitvoeringsregeling subsidie onderzoeken duurzaam benutten monumenten Noord-Holland 2021 (UvR) vervalt op 1 januari 2024. Om het mogelijk te maken subsidies te verlenen op aanvragen, die nog in de maand december 2023 worden ingediend, wordt de UvR verlengd tot 1 mei 2024.
4	Energie/RO: Brief Energie Samen Noord-Holland betreffende windpark Noorder IJ-plas (C-agenda Leefomgeving -leidend- 22-01-2024 en Ruimte 15-01-2024)
5	Financien: Update treasury (C-agenda cie Bestuur 22-01-2024) Gedeputeerde Staten zijn belast met de uitvoering van het treasurybeleid. In dat kader wordt een langlopende lening aangegaan. PS worden op verzoek periodiek geïnformeerd

	over de actuele ontwikkelingen rondom het treasurybeleid van de provincie. Met dit besluit wordt daar invulling aan gegeven
6	Landbouw: Reisvoornemen gedeputeerde Beemsterboer Grüne Woche in Berlijn (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) Gedeputeerde Beemsterboer is uitgenodigd door Minister Adema (Landbouw) en van der Wal (Stikstof) om mee te reizen naar de Grüne Woche in Berlijn. De Grüne Woche is een strategische Nederlandse beurs en is het moment om bewindspersonen, nieuwe Tweede Kamerleden, andere gedeputeerden en het netwerk rondom land- en tuinbouw te spreken en de provincie te vertegenwoordigen.
7	Mobiliteit: Afronding Verkenning N242 (C-agenda Ruimte 15-01-2024) De provincie heeft samen met de gemeenten Alkmaar en Dijk en Waard een verkenning uitgevoerd naar de effecten van de woningbouwambities in de regio op de bereikbaarheid (per auto, fiets en OV), verkeersveiligheid en leefbaarheid op en rond de N242. Uit deze verkenning blijkt dat er maatregelen noodzakelijk zijn om de regio ook in de toekomst bereikbaar te houden. Uit de verkenning komen drie maatregelpakketten die worden geadviseerd om dit te bereiken voor de korte, middellange en lange termijn. De korte termijn maatregelen zijn voor de studiefase opgenomen in het iMPi. De maatregelen voor de middellange en lange termijn zullen samen met de regio worden betrokken bij gesprekken met het Rijk, NS en ProRail en nader worden verkend. Bij deze verkenning heeft participatie plaatsgevonden en zijn stakeholders betrokken.
8	Mobiliteit: Concept Visie Publieke Mobiliteit (B-agenda Ruimte 15-01-2024) De provincie Noord-Holland wil samen met haar partners werken aan beter en betaalbaar openbaar vervoer, onder andere in de kleine kernen. Daarom wil de provincie investeren in nieuwe vormen van openbaar vervoer en in knooppunten die het overstappen op verschillende vormen van vervoer makkelijk maken. De provincie geeft een overzicht van haar beleidsprincipes op het gebied van openbaar vervoer in de Visie Publieke Mobiliteit voor Noord-Holland. De conceptversie van dit rapport wordt openbaar gemaakt om te bespreken met stakeholders.
9	Natuur: Opvolging adviezen Ecologische Autoriteit over Natuurdoelanalyses Laag Holland (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) GS besluiten kennis te nemen van de definitieve Natuurdoelanalyses voor "Polder Westzaan", "Eilandspolder", "Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder" en "Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske". Deze Natuurdoelanalyses zijn aangepast naar aanleiding van de adviezen van de Ecologische Autoriteit. De Natuurdoelanalyses worden verwerkt in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied.
10	Omgevingsdiensten: Jaarverslag vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsdiensten 2022 (C-agenda 22-01-2024)

	Het jaarverslag Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) 2022 geeft inzicht in de uitvoering van het VTH-beleid van de provincie Noord-Holland. Wij hebben de uitvoering van deze vth-taken gemandateerd aan de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland. Het jaarverslag VTH 2022 is hoofdzakelijk gebaseerd op de afzonderlijke jaarverslagen van deze omgevingsdiensten. Het jaarverslag VTH 2022 wordt evenals voorgaande jaren door middel van een dashboard inzichtelijk op de website gepubliceerd.
11	Omgevingsdiensten: Overeenkomsten en uitvoeringsprogramma's 2024 omgevingsdiensten (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024) De provincie Noord-Holland heeft haar uitvoerings- en handhavingstaken op het gebied van onder meer milieu, natuur en bodem gemandateerd aan de vier omgevingsdiensten in Noord-Holland. Jaarlijks worden in de uitvoeringsprogramma's beschreven welke activiteiten door de omgevingsdiensten namens het college van Gedeputeerde Staten worden uitgevoerd en vastgelegd welke financiële afspraken daarover zijn gemaakt.
12	Recreatie: bestuursmededeling alkmaarder- en uitgeestermeer na AB 6 december 2023 (C-agenda cie Bestuur 22-01-2024)
13	Recreatie: Bestuursmededeling Twiske-Waterland 2023 (C-agenda cie Bestuur 22-01-2024)
14	MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht – editie 77 (C-agenda alle commissies, C-agenda bestuur 22-01-2024)
15	Recreatie: Bestuursmededeling groengebied Amstelland nov 2023 (C-agenda cie Bestuur 22-01-2024)
16	Interbestuurlijk Toezicht: Bericht bewoners bestuurlijke fusie Wijdmeren (C-agenda Bestuur 22-01-2024)
17	Cultureel Erfgoed: Ingekomen partnernieuwsbrief van de Hollandse Waterlinies (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024)
18	Dierenwelzijn: Ingekomen zienswijze RDA inzake 'Laat dierenwelzijn niet ondersneeuwen' (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024)
19	Mobiliteit: Vaststellen gedragssubsidies verkeersveiligheid 2024 (C-agenda Ruimte 15-01-2024) Er gebeuren te veel ongevallen in het verkeer. De provincie wil dat elke verkeersdeelnemer veilig thuiskomt. De provincie draagt hier onder andere aan bij door weggebruikers te stimuleren om veiliger gedrag aan te leren. Uit onderzoek blijkt dat met name schoolgaande kinderen en senioren op de fiets een groter risico lopen in het verkeer. Daarom geeft de provincie subsidie aan projecten die specifiek voor deze doelgroepen educatie aanbieden. Subsidie voor verkeerseducatie kan worden aangevraagd door

	organisaties die verkeerseducatie op scholen aanbieden of gemeenten die het programma Doortrappen willen uitrollen.
20	Natuur: Ondertekening Intentieovereenkomst gebiedsproces Bovenkerkerpolder (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) Door de boeren in de Bovenkerkerpolder is in samenspraak met de betrokken overheden een toekomstvisie opgesteld. Op basis van deze visie is een intentieovereenkomst opgesteld om de toekomstvisie tot uitvoering te brengen. Na ondertekening van de intentieovereenkomst zal een kwartiermaker deze overeenkomst verder uitwerken in een uitwerkingsplan.
21	RO: Ontheffing Aalsmeerderweg 342 en tussen 348 en 354 Aalsmeer (C-agenda Ruimte 15-01-2024) De gemeente Aalsmeer heeft een verzoek om ontheffing van de Omgevingsverordening NH2020 ingediend ten behoeve van de realisatie van drie woningen aan de Aalsmeerderweg 342 en tussen 348 en 354. Gedeputeerde Staten besluiten de gevraagde ontheffing te verlenen.
22	RO: Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord (C-agenda Ruimte 15-01-2024) De provincie heeft een Analysedocument Ontwikkelperspectief Noord-Holland Noord opgesteld en ambtelijk toegezonden aan gemeenten, hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en andere organisaties voor reactie. De binnengekomen opmerkingen zijn verwerkt in een volgende versie van dit Analysedocument. Dat wordt een bijlage bij het Ruimtelijke Voorstel dat de provincie opstelt op verzoek van het Rijk in het kader van nationale regie op de ruimte. GS brengen Provinciale Staten op de hoogte dat het Analysedocument opnieuw ambtelijk wordt verspreid en beantwoorden de brief die de 17 gemeenten in Noord-Holland Noord hebben gestuurd
23	Ruimte/Mobiliteit: Monitor OV-Knooppunten 2022/2023 (C-agenda Ruimte 15-01-2024) De jaarlijkse monitor OV-knooppunten brengt relevante ontwikkelingen binnen de provincie Noord-Holland in kaart op het raakvlak van wonen, werken, demografie en reizen. Hiermee wordt inzichtelijk wat de status is van de doelstellingen die zijn geformuleerd binnen het programma OV-knooppunten.
24	Wonen: Toetreding Hilversum Realisatieovereenkomst Flexwonen (C-agenda Ruimte 15-01-2024) In de Realisatieovereenkomst Flexwonen (ROK) MRA staan afspraken over het versneld realiseren van flexwoningen om woningzoekenden tijdelijk een flexibele woonvorm te bieden. Deze overeenkomst is aangegaan door het Rijk, deelnemende MRA-gemeenten en de provincies Noord-Holland en Flevoland. Gemeente Hilversum wil toetreden tot deze ROK. Dat kan via ondertekening van de Allonge, die deel uitmaakt van de ROK.
24.d	Dierenwelzijn: Ingekomen nieuwsbrief RDA (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024)

25	Cultuur: Uitgangspunten evenementensponsoring 2024–2027 (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024) In het coalitieakkoord is opgenomen dat het huidige evenementenbeleid wordt voortgezet. De concept uitgangspunten evenementensponsoring 2024–2027 zijn op 27 november 2023 besproken in de commissie Leefomgeving. Nu stellen GS de definitieve uitgangspunten vast.
26	Economie: Actualisering beleid economie en circulaire economie (B-agenda Cie . Bestuur 2024) De provincie Noord-Holland heeft haar beleid voor economie (Uitvoeringsagenda Economie 2021–2023) en voor circulaire economie (Actieagenda Circulaire Economie 2021–2025) vastgelegd in afzonderlijke beleidsagenda's. In 2024 zal de provincie werken aan een nieuwe uitvoeringsagenda waarin beide onderwerpen samengevoegd worden.
27	Financien: Jaarplan Interne Audit 2024 C-agenda Cie Bestuur 22-01-2024) Gedeputeerde Staten (GS) voeren op grond van artikel 217a, eerste lid, van de Provinciewet periodiek onderzoek uit naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur (GS-onderzoeken). Het Auditjaarplan 2024 beschrijft de voorgenomen GS-onderzoeken voor dit jaar.
28	Recreatie: Afdoen motie 147-2022 'Recreatie voor mensen met een smalle portemonnee' (B-agenda Cie. bestuur 22- 01-2024) Op 4 juli 2022 is motie 147-2022 'Recreatie voor mensen met een smalle portemonnee' aangenomen. Op 16 oktober 2023 is in de Commissie Bestuur de beantwoording aangehouden vanwege aanvullende vragen. In deze brief worden de vragen beantwoord en worden PS nogmaals verzocht om de motie als afgedaan te beschouwen.
29	Omgevingsdiensten: Ingekomen nieuwsbrief OD IJmond (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
30	Mobiliteit: brief GS aan PS ondertekening bestuursovereenkomst planuitwerkingsfase Guisweg (C-agenda Ruimte 15-01-2024)
31	Mobiliteit: Resultaat BO MIRT november 2023 (C-agenda Ruimte 15-01-2024)
32	RO: Brief gemeente Edam Volendam Plan De Lange Weeren (C-agenda Ruimte 15-01-2023)
33	RO: Vaststelling uitvoeringsagenda Novex-Schipholregio (C-agenda Ruimte 15-01-2024) n.v.t.

34	Mobiliteit: Brief KNH Behoud fietsroutes Bergen Egmond Schoorl (C-agenda Ruimte 15-01-2024)
35	Mobiliteit: Gratis OV voor kinderen en andere OV ontwikkelingen (C-agenda Ruimte 15-01-2024) Gedeputeerde Staten informeren Provinciale Staten door middel van een brief over diverse recente ontwikkelingen in het openbaar vervoer, zoals gratis OV voor kinderen. De provincie wil het gebruik van het openbaar vervoer stimuleren, bijvoorbeeld met deze extra investering waarmee de bus voor kinderen gratis wordt. De andere onderwerpen zijn de stand van zaken Studenten OV-kaart, vervoerplannen 2024, de instroom van nieuwe buurtbussen in Noord-Holland Noord en de komende aanbesteding van de concessies Haarlem-IJmond en Noord-Holland Noord.
36	Mobiliteit: Ontwerp-Provinciaal Inpassingsplan (PIP) HOV Lisserbroek-Getsewoud (B-agenda Ruimte 15-01-2024) Samen met onder meer de Vervoerregio Amsterdam en de gemeente Haarlemmermeer werkt de provincie Noord-Holland aan de HOV-verbinding tussen Lisse en Nieuw-Vennep. Dit is onderdeel van de hoogwaardig openbaar vervoerverbinding (HOV) Noordwijk-Schiphol. In overleg met de omgeving is een ontwerp van de HOV-verbinding gemaakt. Om dit ontwerp planologisch mogelijk te maken is een Ontwerp Provinciaal Inpassingsplan (PIP) opgesteld. Tot en met 16 februari kunnen belanghebbenden en geïnteresseerden een zienswijze indienen.
37	Mobiliteit: Verlenen incidentele subsidie Pont Velsen (C-agenda Ruimte 15-01-2024) Met dit besluit wordt door de provincie bijgedragen aan de aanschaf van een 2de pont bij de pontverbinding in Velsen. Door het inzetten van deze 2de pont kan structureel een 10 minutenverbinding worden gerealiseerd voor alle inwoners van de regio die het Noordzeekanaal willen oversteken tussen Velsen Noord en Velsen Zuid. Hiermee wordt een essentiële schakel in het doorfietsrouten netwerk gerealiseerd.
38	Cultureel erfgoed: Tussenevaluatie beleidskader erfgoed en cultuur (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) Het Beleidskader Erfgoed en Cultuur 2022 is geëvalueerd voor de uitvoeringsinstrumenten Steunpunt Monumenten en Archeologie en Loods Herbestemming.
39	Gezondheid en Milieu/ Financiën: Sluitingsverklaring stortplaats Insteekhaven Den Helder (C-agenda Leefomgeving (leidend) en Bestuur 22-01-2024) Volgens de Wet milieubeheer moeten alle stortplaatsen door Gedeputeerde Staten (GS) worden gesloten waar op of na 1 september 1996 nog afval is gestort. Tevens is in deze wet vastgelegd dat GS verantwoordelijk is voor de nazorg van deze gesloten stortplaatsen. GS besluiten hierbij om per 1 januari 2024 de baggerstortplaats Insteekhaven als gesloten

	te verklaren en stellen het benodigde doelvermogen vast op € 843.977,- voor de uitvoering van de nazorg. Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen. Hiertegen zijn geen zienswijzen ingediend.
40	Klimaat/Energie: Informeren PS vervolg Noorder IJplas (C-agenda Leefomgeving – leidend – 22-01-2024 en C-agenda Ruimte 15-01-2024) Op 13 november jongstleden is de ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor het afwijken van de vigerende bestemmingsplannen inzake het windturbineproject aan de Noorder IJplas in provinciale staten behandeld. Tijdens de behandeling is het nazenden van stukken toegezegd en zijn er vragen gesteld over het vervolgproces.
41	Natuur: Wijziging Uitvoeringsregeling subsidie Kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord Holland (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) De provincie stelt jaarlijks subsidie beschikbaar voor inrichting en uitbreiding van nieuwe natuur en omzetting van agrarische grond naar natuur. Bij de goedkeuring van het Natuurbeheerplan is een gewijzigde subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Noord Holland vastgesteld waarin een aantal fouten zaten. Deze wordt ingetrokken en de juiste versie wordt vastgesteld.
42	Landbouw: Convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) Gedeputeerde Staten hebben besloten om het convenant Regieorgaan versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij' aan te gaan. Het convenant draagt bij aan de versterking van samenwerking tussen provincies en rijk over de innovatie in de veehouderij.
43	Agenderingsverzoek FVD C- naar B HOV-studie Haarlem-Schiphol Amsterdam (B-agenda Ruimte 15-01-2024)
44	Economie: Uitvoeringsregeling ondersteuning aanvragen Europese projectsubsidie (C-agenda Cie bestuur 22-1-2024) Gedeputeerde Staten stellen de Uitvoeringsregeling ondersteuning aanvragen Europese projectsubsidie Noord-Holland 2023 met een subsidieplafond en openstelling vanaf 2024 vast. Met deze regeling wordt de drempel voor met name het MKB weggenomen om een subsidieaanvraag op te laten stellen voor een Europese subsidie, te weten KvW3 of JTF-IJmond.
45	Energie: Nieuwsbrief van Energy Challenges (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
46	Faunabeheer: Goedkeuring Faunabeheerplan Vos 2024-2029 (B-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) Het Faunabeheerplan Vos 2024-2029 is door de Faunabeheereenheid Noord-Holland (FBE) op 1 november 2023 bij GS ter goedkeuring ingediend. GS hebben besloten dit plan goed

	te keuren. Het plan behandelt de bestrijding van de vos ter bescherming van weidevogels en andere grondbroedende vogelsoorten.
47	Klimaat/Energie: Ingekomen brief van NewGround Law over Windturbines Noorder IJplas – reactie weigering ontwerp–VVGB, tevens aansprakelijkstelling (C–agenda Leefomgeving 22–01–2024 en C–agenda Ruimte 15–01–2024))
48	VTH: Uitnodiging gesprek van Interbestuurlijk programma Versterking VTH–stelsel (C agenda Leefomgeving 22–01–2024)
49	Asiel/ huisvesting Statushouders: Brief bewoners crisisnoodopvang Schagen aan Burgemeester Schagen (C–agenda Ruimte 15–01–2024 en C–agenda Bestuur 22–01–2024)
50	Statenlidnu: Aanbiedingsbrief en rapport Fractieondersteuning van Ministerie BZK en Statenlidnu (C–agenda Bestuur 22–01–2024)

Lijst ingekomen stukken maand januari 2024

Nr.	Omschrijving
1	IPO BAC Energie: Verslag vergadering BAC Energie 02-02-2023 (C-agenda Leefomgeving 15-02-2024)
2	IPO BAC Energie: Verslag vergadering BAC Energie 06-04-2023 (C-agenda Leefomgeving 15-02-2024)
3	IPO BAC Klimaat & Energie: Verslag vergadering BAC Klimaat & Energie 26-06-2023 (C-agenda Leefomgeving 15-02-2024)
4	IPO BAC Landelijk Gebied: BAC agenda Landelijk Gebied - 1 februari 2024 (C-agenda Landelijk Gebied 12-02-2024)
5	IPO BAC Landelijk Gebied: BAC verslag Landelijk Gebied - 16 november 2023 (C-agenda Landelijk Gebied 12-02-2024)
6	IPO BAC RE & Cultuur: BAC Agenda Regionale Economie en Cultuur - 08-02-2024 (C-agenda Leefomgeving 15-02-2024)
7	IPO: Agenda voor Nederland (C-agenda Cie Bestuur 15-02-2024) Gemeenten, provincies en waterschappen willen met het nieuwe kabinet een agenda opstellen die gericht is op de aanpak van de grote maatschappelijke vraagstukken van onze tijd.
8	Bestuur: Verzoek inwoner om de petitie 'Verbied zwaar vuurwerk snel in heel Europa' te steunen(C-agenda cie Bestuur 15-02-2024)
9	Economie: Afronding Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds (C-agenda Cie Bestuur 15-02-2024) De instelling van het Economisch Herstel- en Duurzaamheidsfonds (EHDF) in 2020 was gericht op het verzachten van de negatieve effecten van de Coronapandemie. Deze reserve is toen tijdelijk ingesteld en 2023 was het laatste jaar. In de brief worden Provinciale Staten geïnformeerd over de stand van zaken en de afwikkeling van de lopende maatregelen..
10	Economie: Tussenevaluatie Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025 (B-agenda Cie. Bestuur 15-02-2024) De provincie Noord-Holland streeft naar een volledig circulaire economie in 2050. Het provinciaal beleid voor circulaire economie is vastgelegd in de Actieagenda Circulaire Economie 2021-2025. In de Tussenevaluatie van deze Actieagenda wordt ingegaan op de stand van zaken, de resultaten, de lessen die geleerd zijn en wat dit betekent voor de komende jaren.
11	Energie/Mobiliteit: Energieroute Noord-Holland (C-agenda Leefomgeving -leidend- 15-02-2024 en Ruimte 12-02-2024) Rijk, provincie en gemeenten werken langs de A9-A5-A22 en noordelijke gedeelten van de A1 en A2 samen aan de Energieroute Noord-Holland. Dit project in het kader van het Rijks OER (Opwek Energie Rijksvastgoed) programma is bedoeld om de opwekking van hernieuwbare energie langs deze wegen te realiseren.

	De provincie Noord-Holland gaat een samenwerkingsovereenkomst aan met de projectpartners voor de volgende fase van planvorming.
12	Gezondheid en Milieu: Vaststelling Programma Tata Steel 2024-2030 (B-agenda Leefomgeving 15-02-2024) De provincie en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen hebben het geactualiseerde Programma Tata Steel 2024-2030: 'Een gezondere en veilige IJmond door een schoner en duurzaam Tata Steel' vastgesteld. Dit programma richt zich op het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de IJmond.
13	Huisvesting statushouders: Toegezonden Zienswijzen tijdelijke crisisopvang Schagen-Oost door inwoner (C-agenda cie Ruimte 12-02-2024 en cie Bestuur 15-02-2024)
14	IPO BAC mobiliteit: BAC Agenda Bestuurlijke Adviescommissie Bereikbaarheid & Infrastructuur 1 feb (C-agenda cie Ruimte 12-02-2024)
15	Mobiliteit: Ontwikkelperspectief openbaar vervoer Noord-Holland Noord (B-agenda Ruimte 12-02-2024) De concessie Noord-Holland Noord is van 2017 tot 2027 aanbesteed. Voor dit gebied verzorgt Connexxion het busvervoer en de ontwikkeling van het lijnennet. Al voor COVID19 stond de concessie onder druk qua reizigersontwikkelingen. In 2021 is daarom geconcludeerd dat het goed zou zijn om samen met alle partijen (Connexxion, NS, gemeenten en Provincie) te kijken naar mogelijkheden om de kwaliteit van het OV te verbeteren. Afgelopen twee jaar is samen gewerkt aan een ontwikkelperspectief voor het openbaar vervoer in het gebied. Hierin worden uitgangspunten en acties beschreven die de kwaliteit van het openbaar vervoerssysteem in Noord-Holland Noord moeten verbeteren.
16	Mobiliteit: Storingen en calamiteiten bij bruggen en sluizen (C-agenda Ruimte 12-02-2024) De afgelopen maanden heeft de Leimuiderbrug meerdere keren in storing gestaan en zijn maatregelen genomen. De provincie is een provincie-breed onderzoek gestart naar het voorkomen van storingen bruggen, veerponten en sluizen. GS informeren PS over de actualiteit van de situatie en geven een doorkijk naar de maatregelen die de komende periode genomen gaan worden.
17	Mobiliteit: Uitvoeringsregeling subsidie verbetering toegankelijkheid bushaltes Noord-Holland 2024 (C-agenda Ruimte 12-02-2024) De provincie hecht grote waarde aan een toegankelijk openbaar vervoer, waardoor ook reizigers met een beperking gebruik kunnen maken van de bus. De provincie stelt in 2024 € 1.000.000,- beschikbaar aan gemeenten in Noord-Holland Noord om nieuwe toegankelijke bushaltes te realiseren. Vanaf juli 2024 veranderen in deze regio de routes van een aantal buslijnen en daarvoor zijn nieuwe bushaltes nodig. Met de subsidie kunnen ongeveer 20 nieuwe toegankelijke haltes worden gerealiseerd.
18	Omgevingsdiensten: Zienswijze Provinciale Staten op de gewijzigde gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (A-agenda Leefomgeving 15-02-2024) Per 1-7-2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Voor 1-7-2024 moeten alle gemeenschappelijke regelingen in Nederland voldoen aan deze nieuwe wetgeving. Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland vraagt Provinciale Staten om een zienswijze op de voorgestelde wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling

	Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Het college zal na het ontvangen van de zienswijze deze delen met de omgevingsdienst.
19	Omgevingsdiensten: Zienswijze Provinciale Staten op de kadernota 2025 van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (A-agenda Leefomgeving 15-02-2024) Op 15 december 2023 is de Kadernota 2025 van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) door het Dagelijks Bestuur verzonden aan de raden en staten van de deelnemers van de Omgevingsdienst. Provinciale Staten hebben tot 1 maart 2024 om hun zienswijze kenbaar te maken aan de OD NHN.
20	Cultureel Erfgoed: Ingekomen brief Stichting Mooi Tuindorp Keverdijk inzake Dreigende Sloop Huibert van Eijkenstraat Naarden (C-agenda Landelijk Gebied 12-02-2024)
21	Nieuwsbrief Producentenorganisatie van de Nederlandse Mosselcultuur (C-agenda Landelijk Gebied 12-02-2024)
22	Cultureel Erfgoed: Ingekomen brief van 11 Duitse/Deense en Nederlandse NGO's naar UNESCO inzake besluit van UNESCO's Werelderfgoed Comité over de Waddenzee (C-agenda Landelijk Gebied 12-02-2024)
23	Mobiliteit: Brief update Verkeerveiligheid rondom N307 Woeste Hoogt (C-agenda cie Ruimte 12-01-2024)
24	MRA: Maandelijks MRA Raads- en Statenleden Bericht - editie 78 - 23 januari 2024 (C-agenda alle commissies 12-02-2024 en 15-02-2024)
25	Financiën: Eerste begrotingswijziging 2024 (A-agenda alle commissies: cie Landelijk gebied en Ruimte 12 februari en cie Bestuur en Leefomgeving 15 februari 2024) In de provinciale begroting wijzen Provinciale Staten toe voor welke doelen de provincie haar beschikbare middelen inzet. Deze eerste begrotingswijziging omvat een bijstelling van de begroting 2024.
26	Ingekomen brief en uitnodigingsmail commissieleden over het verzoek bezoek Liberta Care aan de Provinciale staten - commissie leefomgeving (C-agenda Leefomgeving 15-02-2024)
27	RO: Ontheffingsverzoek voor de bouw van drie woningen aan de Amsteldijk Zuid 105 te Amstelveen (C-agenda Ruimte 12-02-2024) De gemeente Amstelveen heeft een verzoek om ontheffing van de Omgevingsverordening NH2020 ingediend voor de realisatie van drie woningen aan de Amsteldijk Zuid 105 te Amstelveen. Gedeputeerde Staten besluiten de gevraagde ontheffing niet te verlenen.
28	Ruimte/ wonen: Brief Ontheffing bouwplan Broekermeerdijk 16 16A B en C in Watergang (c-agenda cie Ruimte 12-02-2024)
29	Energie: Ingekomen mail Duurzaam Heiloo inzake inspreken over de zonnewal of scherm langs de A9 ter hoogte van Plan Oost (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
30	Gezondheid/Milieu: Tata Steel brief Voortgang Groen staal en Roadmap plus (B-agenda Leefomgeving 15-02-2024)

31	Economie: Monitor Werklocaties Noord-Holland 2022-2023 (C-agenda Cie. Bestuur 15 febr 2024) De Monitor Werklocaties 2022-2023 geeft informatie over ruimtelijke en economische ontwikkelingen op bedrijventerreinen, kantoorlocaties en gemengde locaties in Noord-Holland. Dit jaar is verduurzaming van werklocaties in een apart hoofdstuk in de rapportage opgenomen. De Noord-Hollandse kantorenmarkt is in evenwicht, maar de bedrijventerreinenmarkt is krap gebleven.
32	Economie: Nieuwe dienstverleningsovereenkomst Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (C-agenda Cie. Bestuur 15 febr 2024) De provincie Noord-Holland is samen met de 17 gemeenten in Noord-Holland Noord aandeelhouder van het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord. De huidige overeenkomst met het Ontwikkelingsbedrijf loopt dit jaar af. Door deze brief worden de Staten geïnformeerd over het proces om te komen tot een nieuwe dienstverleningsovereenkomst.
33	Financiën: Brief BZK inzake Toezichtregime 2024 (C-agenda cie Bestuur 15-02-2024)
34	Wonen: Voortgangsbericht Uitvoering Woonakkoord regio Zuid-Kennemerland/IJmond 2021-2025 (C-agenda Ruimte 12-02-2024) GS en de colleges van de gemeenten in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond zijn met elkaar een woonakkoord aangegaan voor de periode 2021 t/m 2025. In dit woonakkoord staan afspraken over kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogrammering. Afgesproken is de afspraken uit het woonakkoord halverwege de looptijd op hoofdlijnen te evalueren. In de Uitvoeringsagenda is sprake van een aantal accentverschuivingen, waardoor het beter aansluit bij de veranderende regelgeving en actuele ontwikkelingen op de woningmarkt. Voorbeelden van dit soort ontwikkelingen zijn de grotere woningbouwopgave en de uitwerking van afspraken uit de woondeal MRA over betaalbaarheid op regionaal niveau.
35	Mobiliteit: Brief SVVM trajectstudie Zeeweg aan GS (betrekken bij B-agenda cie Ruimte 12 februari 2024)
35	Mobiliteit: Samenwerkingsovereenkomst voor de MIRT-verkenning OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer (C-agenda Ruimte 12-02-2024) n.v.t.
36	Wonen / Asiel: Afronding verkenning flexwoningen Balkweiterhoek (C-agenda Ruimte 12-02-2024) Om een bijdrage te leveren in de asiel- en wooncrisis heeft de provincie onderzocht of locatie Balkweiterhoek 76/76A in Zwaagdijk-West ingezet kon worden voor tijdelijke huisvesting voor spoedzoekers, waaronder statushouders. Na uitvoerig onderzoek en gesprekken met de gemeente en inwoners, zijn Gedeputeerde Staten tot de conclusie gekomen dat er geen draagvlak is bij de gemeente Medemblik en de inwoners van het dorp Zwaagdijk-West.
39	Wonen: Brief met plattegrond van bewoner over woningbouw Stompetoren West (C-agenda Ruimte 12-02-2024)
40	Mobiliteit: Actualisering integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2024-2031 (A-agenda Ruimte 12-02-2024) Het integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) 2024-2031, dat in november 2023 door PS is vastgesteld, geeft inzicht in de geprogrammeerde vervangings- en verbeter- en uitbreidingsprojecten van de provinciale infrastructuur en de benodigde financiering.

	In verband met de voortgang vragen wij PS in te stemmen met de promotie naar de realisatiefase van een aantal investeringsprojecten en de bijbehorende kredietaanvragen en meerdere kredietverhogingen op te nemen in de voordracht Eerste Begrotingswijziging 2023.
41	Mobiliteit: Agenderingsverzoek D66 C- naar B stand van zaken trajectstudie Zeeweg (B-agenda 12-02-2024)
42	Energie: Ingekomen brief Stichting Belangen Omwonenden Noorder-IJplas over Reactie op brieven van Newground Law B.V. en EnergieSamen NH over weigering vvgb windpark Noorder-IJplas (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
43	Leefomgeving: Advies Rli over omgaan met belemmeringen bij de uitvoering van beleid in de fysieke leefomgeving (C-agenda Ruimte 15-01-2024 en Leefomgeving 22-01-2024)
44	Natuur: Ingekomen brief van Fauna Haarlemmermeer (C-Agenda cie. Landelijk Gebied 12-02-2024)
45	Asiel: Bezwaarschrift Burgemeesterbesluit omwonenden crisisnoodopvang Schagen Oost (C-agenda Ruimte 12-02-2024 en Bestuur 22-01-2024)
46	Bestuur: Brief inwoner ter informatie WOO verzoek aan gemeente Wijdmeren (C-agenda Bestuur 22-01-2024)
47	Energie: brief Energie Samen Noord-Holland betreffende windpark Noorder IJ-plas (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
48	Energie: Ingekomen brief NRG over voorlichting en informatie mogelijkheden op het gebied van kernenergie (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
49	Havens: Energiehaven - Convenant 2023 (C-agenda Cie. Bestuur (leidend), Cie Leefomgeving 22-01-2024)
50	Recreatie: Aanbieden Kadernota 2025 van het recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (C-agenda Cie. bestuur 22-01-2024)
51	Recreatie: Aanbieden Kadernota 2025 van het recreatieschap Groengebied Amstelland (C-agenda Cie. bestuur 22-01-2024)
52	Recreatie: Aanbieden Kadernota 2025 van het recreatieschap Spaarnwoude (C-agenda Cie. bestuur 22-01-2024)
53	Recreatie: Aanbieden Kadernota 2025 van het recreatieschap Twiske Waterland (C-agenda Cie. bestuur 22-01-2024)
54	Recreatie: Bestuursmededeling Spaarnwoude incl. rapportage UVP voor Raden en Staten (C-agenda Bestuur 22-01-2024)
55	RO: Bericht inwoner over Stompetoren-West (C-agenda Ruimte 12-02-2024)

56	RO: brief bewoner Woningbouw Stompeloren-West in gemeente Alkmaar (C-agenda Ruimte 12-02-2024)
57	Ruime/ wonen: Brief bewoners Situatie in Zwaagdijk-West & Uitnodiging bewonersavond 24-01 (C-agenda Ruimte 12-02-2024)
58	Wonen: Agenderingsverzoek CDA C- naar B-agenda CDA Monitor Woningbouw 2023 (B-agenda Ruimte 15-01-2024)
59	Energie: Aandeelhoudersvergadering Solaroad december 2023 (C-agenda Leefomgeving 22-01-2024)
60	Omgevingswet: Brief 'samenwerken met gemeenten in het kader van de Omgevingswet' (C-agenda Ruimte 15-01-2024) Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet heeft gevolgen voor de wijze van werken van alle overheden en daardoor effect op provinciale werkprocessen. In deze brief worden de gevolgen voor de wijze waarop de provincie met gemeenten samenwerkt, als gevolg van de wet, toegelicht. Om goed gevolg te kunnen geven aan vereisten van de Omgevingswet is het van belang dat de provincie zo vroeg mogelijk betrokken wordt bij gemeentelijke visie- en planvorming. Hierdoor kunnen wij vroegtijdig onze visies en belangen op elkaar afstemmen. Deze manier van samenwerken is in de geest van de Omgevingswet.
61	PPLG: Antwoordbrief op tussentijds beeld LNV Startversie PPLG (B-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) Het ministerie van LNV heeft een eerste reactie gegeven op de startversie van het PPLG, het 'tussentijds beeld'. GS hebben in de brief een reactie geformuleerd op het tussentijds beeld.
62	Economie: Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen Noord-Holland Noord (C-agenda Cie Bestuur 22-01-2024) Op initiatief van de ketenaanjager circulaire bouw van de provincie en Circulair West-Friesland is de 'Circulaire Deal Secundaire Bouwmaterialen Noord-Holland' opgesteld waarin afspraken zijn vastgelegd over het circulair slopen van gebouwen. Met het ondertekenen van de deal stimuleert de provincie de circulaire bouw in Noord-Holland Noord.
63	PS: Uitspraak rechtbank Noord-Holland inzake beroep Stichting Windalarm tegen besluit PS Noord-Holland (t.k.n. presidium 05-02-2024)
64	Water: Brief Waddenprovincies aan het Rijk n.a.v. besluit Unesco (C-agenda Landelijk Gebied 15-01-2024) UNESCO maakt zich zorgen over delfstofwinning in het werelderfgoed Waddenzee. Provinciale Staten hebben gevraagd een brief over het stoppen van gaswinning in het werelderfgoed Waddenzee te sturen aan de minister voor Natuur en Stikstof.

Aan
Provinciale Staten

Uw contactpersoon
mw V. Mulder
AD/STG

Bijlage: overzicht openstaande moties

Telefoonnummer 0235143001
statengriffie@noord-holland.nl

Betreft: lijst moties PS 5 februari 2024

Memo 25 januari 2024

Inleiding:

Bijgevoegd treft u aan een gewijzigd overzicht van alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs.
In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" op bijgevoegde lijst wordt aangegeven
wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS en/of commissie is gepubliceerd en
wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Voorstel: in te stemmen met de afdoeningsvoorstellen bij de volgende moties:

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp	Opmerking voor PS/Presidium
M147-2022	04-7-2022	Recreatie voor mensen met een smalle portemonnee. (SP)	In december en in januari is er een actualisatie vanuit GS en commissie Bestuur bij de motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Bestuur van 22-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
M43-2022	04-04-2022	Afstand doen van schadelijke biobrandstoffen. (PvdD, SP, GroenLinks)	In januari is er een actualisatie vanuit commissie Ruimte bij deze motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Ruimte van 15-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
M216-2021	08-11-2021	Bij de begroting jongerenperspectief op bereikbaarheid. (PvdA, CDA, SP, PvdD, DENK)	In januari is er een actualisatie vanuit commissie Ruimte bij deze motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Ruimte van 15-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.

M167-2021	13-09-2021	Verdere uitrol infrastructuur van gerecycled plastic bij positieve pilotresultaten. (VVD, D66, PvdA)	In januari is er een actualisatie vanuit commissie Ruimte bij deze motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Ruimte van 15-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
---------------------------	------------	--	--

Instemmen leidt tot opschoning van de lijst moties na vaststelling in PS van 5 februari 2024.

Lijst openstaande moties voor PS van 5 februari 2024

De lijst wordt 4 keer per jaar door GS geactualiseerd voor PS van maart, juni, september en december 2024. Tussentijds worden op de website actualisaties vanuit de commissies en vanuit de GS-besluitenlijst bij de moties gepubliceerd. Als er een actualisatie is gedaan, wordt dat genoteerd in de kolom "Voorstel voor PS/Presidium".

Overzicht met links naar alle openstaande moties. Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de website en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.			
Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
M202-2023	11-12-2023	Nieuw Noord-Hollands Volkslied (CDA, GroenLinks, 50Plus, ChristenUnie)	
M192-2023	11-12-2023	Zorgvuldige check op claims van Tata Steel (PvdD, JA21, SP, Volt)	
M183-2023	6-11-2023	Nacht voor de nacht. (GroenLinks)	
M182-2023	6-11-2023	Provinciale Regierol Energiecongestie. (VVD)	
M181-2023	6-11-2023	Kosten Natuurbeheer verwerken in Kaderbrief 2025. (ChristenUnie)	
M180-2023	6-11-2023	Geen verdere afschaling openbaar vervoer. (ChristenUnie)	In december is er een actualisatie vanuit GS bij deze motie gepubliceerd.
M179-2023	6-11-2023	Onderzoek subsidieregeling Circulaire Initiatieven. (ChristenUnie)	
M169-2023	6-11-2023	Autonoom Vervoer in en op de kaart in Noord-Holland. (Volt)	

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
M167-2023	6-11-2023	Steun aan gemeenten voor versnellen woningbouw. (Volt)	
M166-2023	6-11-2023	Aandacht voor wonen voor jonge Noord-Hollanders. (Volt)	
M165-2023	6-11-2023	Meer Europees geld voor circulaire economie. (Volt)	
M164-2023	6-11-2023	Europese subsidiestromen inzichtelijk maken. (Volt)	
M157-2023	6-11-2023	Natuur inclusievere bedrijventerreinen. (PvdD)	
M144-2023	6-11-2023	Doden van dieren geen voorwaarde stellen voor schadevergoeding (PvdD, Volt, D66, GroenLinks)	
M142-2023	6-11-2023	Deelmobiliteit in beleid. (D66)	In december is er een actualisatie vanuit GS bij deze motie gepubliceerd.
M133-2023	02-10-2023	Circulair, laat maar zien. (PvdD)	
M132-2023	02-10-2023	Vooruitkijken. (PvdD, ChristenUnie)	
M131-2023	02-10-2023	Sociaal fundament. (GroenLinks, PvdA, Volt, SP, CDA, PvdD, ChristenUnie)	

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
M130-2023	02-10-2023	Staten betrekken bij keuzes actualisatie economisch beleid. (ChristenUnie)	
M129-2023	02-10-2023	Afbouw lineaire economie onderdeel economisch beleid. (ChristenUnie, PvdD, D66)	
M119-2023	02-10-2023	Landelijke politiek, maak ter bescherming van onze inwoners betere wet- en regelgeving. (PvdA, GroenLinks, PvdD, ChristenUnie, VVD, Volt, SP, BBB, PVV)	
M113-2023	02-10-2023	Provinciale Staten trekt een grens: Stop met houtige biomassa! (JA21, BBB, VVD, CDA, PVV, PvdD, FvD)	
M100-2023	10-07-2023	Gebruik kennis van dierenwelzijnsexperts (PvdD)	
M99-2023	10-07-2023	Ook bij OD NHN scherp aan de wind varen voor welzijn inwoners. (PvdD)	
M96-2023	10-07-2023	Werk maken van de regenboog. (D66, PvdD, Volt)	
M79-2023	10-07-2023	IPO visie verslechteringsverbod. (D66, PvdD, Volt)	
M42-2023	30-05-2023	Borging maatwerkafspraken EZK-TSN in vergunningen.	

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
		(JA21, PvdD, CDA, D66, GroenLinks, ChristenUnie)	
M23-2023	28-03-2023	Toets subsidies provincie voor landbouw aan doelen Voedselvisie. (PvdD, Denk, SP)	
M256-2022	19-12-2022	Reclameafspraken aanpassen aan provinciaal duurzaamheidsbeleid. (PvdA, GroenLinks)	
M252-2022	19-12-2022	Borgen dat 50% reductie kankerverwekkende PAK's over het hele Tata-terrein onafhankelijk wordt gemeten. (PvdA, DENK, SP, PvdO)	
M238-2022	21-11-2022	Regionale Veenweidestrategie (RVS) zo snel mogelijk concreet! (GroenLinks, PvdA, D66, SP, PvdD, ChristenUnie)	
M230-2022	14-11-2022	RES versnelling. (D66, GroenLinks, CDA, PvdA, ChristenUnie)	
M203-2022	14-11-2022	Toekomst van Noord-Hollandse wildopvangcentra borgen. (PvdD, GroenLinks)	
M192-2022	14-11-2022	Een veiligere rijksweg N9. (CDA, VVD, JA21)	
M187-2022	14-11-2022	Instandhouding en duurzaam herstel ARTIS- Aquarium.	

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
		(VVD, D66, GroenLinks, DENK, 50PLUS/PvdO, SP)	
M175-2022	19-09-2022	Vluchtelingenopvang (GroenLinks, D66, DENK, PvdA, PvdD)	
M170-2022	19-09-2022	Haalbaarheid Planning Groen Staal (VVD, D66, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, PvdD, CDA, DENK, JA21)	
M147-2022	04-7-2022	Recreatie voor mensen met een smalle portemonnee. (SP)	In december en in januari is er een actualisatie vanuit GS en commissie Bestuur bij de motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Bestuur van 22-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
M138-2022	04-7-2022	Sociaal economische impactanalyse gebiedsprocessen. (CDA)	
M135-2022	04-7-2022	Evenredige reductie Schiphol. (ChristenUnie)	
M61-2022	23-05-2022	Natte weilanden bij de Oeverlanden in NNN opnemen. (SP, D66, PvdD)	
M53-2022	23-05-2022	Meerdere pilots verruiming Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB). (PvdD, SP)	
M43-2022	04-04-2022	Afstand doen van schadelijke biobrandstoffen. (PvdD, SP, GroenLinks)	In januari is er een actualisatie vanuit commissie Ruimte bij deze motie gepubliceerd. Voorstel Presidium:

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
			Commissie Ruimte van 15-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
M37-2022	07-03-2022	Verkenning bouwteam, kostentafel en risicotafel als standaardprocedure bij grote infrastructurele projecten. (VVD, CDA, PvdA, D66, JA21)	
M23-2022	07-03-2022	Zicht op verbetering leefomgeving. (D66, PvdA, GroenLinks, VVD)	
M7-2022	31-01-2022	Innovatieve mogelijkheden ter beperking van overlast. (JA21, Liberaal N-H, 50PLUS/PvdO, VVD)	
M237-2021	13-12-2021	Inspiratie her- en bijbestemming. (PvdD, SP, D66, GroenLinks, JA21, DENK)	
M216-2021	08-11-2021	Bij de begroting jongerenperspectief op bereikbaarheid. (PvdA, CDA, SP, PvdD, DENK)	In januari is er een actualisatie vanuit commissie Ruimte bij deze motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Ruimte van 15-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
M167-2021	13-09-2021	Verdere uitrol infrastructuur van gerecycled plastic bij positieve pilotresultaten. (VVD, D66, PvdA)	In januari is er een actualisatie vanuit commissie Ruimte bij deze motie gepubliceerd. Voorstel Presidium: Commissie Ruimte van 15-01-2024 stemt in met het afdoen van deze motie. Voorstel: motie afdoen.
M127-2021	05-07-2021	Windturbines en gemeentegrenzen. (VVD, D66, PVDA, DENK, SP, JA21)	
M108-2021	05-07-2021	Gesprekken tussen buurgemeenten.	

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
		(DENK, PvdD)	
M106-2021	05-07-2021	RES: Bescherm natuur en cultuurhistorie in het IJmeer. (PvdD, PVDA, GL, D66, DENK)	
M104-2021	05-07-2021	RES: Meer initiërende rol provincie. (PvdD, PVDA, DENK)	
M24-2021	08-03-2021	Betrek buurgemeenten óók bij het meten van draagvlak over het plaatsen van windturbines. (DENK, JA21)	
M187-2020	16-11-2020	Optimaal onderhouden snelfietsroutes (D66, GroenLinks, ChristenUnie, PvdA, PvdD)	
M185-2020	16-11-2020	Varende fietspaden . (D66, GroenLinks, ChristenUnie, PvdA)	
M148-2020	22-10-2020	Heroverweging Zijpe –en Hazepolder. (PvdA, D66, ChristenUnie, GroenLinks)	
M135-2020	05-10-2020	Motie bij concept-RESsen over burgerparticipatie. (D66, PvdA, VVD)	
M125-2020	05-10-2020	Koppel biodiversiteit aan de energietransitie. (PvdD)	
M116-2020	05-10-2020	Leidraad Weidevogels. (GroenLinks, PvdD)	

Overzicht met links naar alle openstaande moties.

Alle moties en amendementen inclusief actualisaties zijn digitaal terug te vinden op de [website](#) en in iBabs. Via onderstaande hyperlinks naar de afzonderlijke moties kunt u online de actuele stand van zaken GS en commissies raadplegen. In de kolom "Voorstel voor PS/Presidium" wordt aangegeven wanneer er een nieuwe actualisatie vanuit GS is gepubliceerd en wanneer er een afdoeningsvoorstel ligt.

Nummer (hyperlink)	Datum PS	Onderwerp motie en fractie	Voorstel voor PS/Presidium
M115-2020	05-10-2020	Weidevogels Zijpe. (GroenLinks, PvdA)	
M41-2020	18-05-2020	Provinciaal Noodfonds Sociale Infrastructuur. (PvdA, VVD, D66, SP, GroenLinks, ChristenUnie, CDA)	
M21-2020	09-03-2020	Vang de kinderen van Moria op. (PvdA, GroenLinks, PvdD, D66, CDA, ChristenUnie, SP)	

Aan Provinciale Staten van de provincies Flevoland,
Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland

Datum
30 augustus 2023

Bijlage(n)

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Onderwerp
Ontslag per 1 november 2023

Geachte leden van Provinciale Staten,

Sinds 1 november 2008 werk ik met veel plezier bij de Randstedelijke Rekenkamer. In de afgelopen vijftien jaar heb ik ruim 130 onderzoeksrapporten mogen begeleiden. Ik ben er trots op dat in achtereenvolgende externe evaluaties in 2008, 2013 en 2019 de Randstedelijke Rekenkamer van u steeds meer waardering krijgt voor haar werkzaamheden en producten. Uit medewerkerstevredenheids-onderzoeken van 2018 en 2022 blijkt dat het team met enthousiasme onderzoek doet en een fijne werkomgeving ervaart. Dat doet mij veel genoegen.

U heeft besloten om met ingang van dit jaar het budget van de Rekenkamer te verhogen, waardoor capaciteitsuitbreiding mogelijk is en de Rekenkamer nog meer (verzoek)onderzoeken voor u kan gaan doen.

Al met al is dit voor mij een moment om het stokje over te dragen aan een opvolgende bestuurder-directeur en per 1 november aanstaande mijn ontslag aan te bieden.

Ik wens u veel succes met uw belangrijke werk.

Met vriendelijke groet,



dr.ir. Ans Hoenderdos-Metselaar MBA

bestuurder/directeur
Randstedelijke Rekenkamer

Persbericht 30 november

Martin Santhagens voorgedragen als bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer

Provinciale Staten van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland hebben een adviescommissie ingesteld ten behoeve van de benoeming van een bestuurder/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer. De adviescommissie draagt unaniem de heer drs. M. (Martin) Santhagens voor. De komende weken vindt in de vier provincies de formele besluitvorming plaats, waarna de heer Martin Santhagens wordt beëdigd op 28 februari 2024 op het provinciehuis in Lelystad door de commissaris van de Koning van Flevoland.

Martin Santhagens is werkzaam als interim-manager bij de Algemene Bestuursdienst (ABD Interim) van de rijksoverheid. In opdracht van ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft hij in de functie van kwartiermaker de Wetenschappelijke Klimaatraad (WKR) vormgegeven en opgericht. Daarvoor was hij directeur COVID-19 Vaccinaties bij het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Tijdens de coronapandemie heeft hij regie gevoerd en sturing gegeven aan het vaccinatieprogramma tegen COVID-19, in samenwerking met het RIVM en koepelorganisaties van GGD'en, ziekenhuizen, zorginstellingen en huisartsen. Tot 2021 heeft Martin Santhagens gewerkt als plaatsvervangend directeur Financieel-Economische Zaken bij VWS. In deze functie heeft hij zich ervoor ingezet dat iedereen die woont of werkt in Nederland toegang heeft tot kwalitatief goede en betaalbare zorg, nu en in de toekomst. Hij was onder meer verantwoordelijk voor de coördinatie van de financiële besluitvorming van VWS, voor strategisch beleidsadvies en het toezicht op de financiële bedrijfsvoering. Eerder heeft Martin Santhagens in verschillende (leidinggevende) functies gewerkt bij het Interprovinciaal Overleg (IPO), onder meer op het gebied van bestuurlijke en financiële verhoudingen. In zijn rol destijds als secretaris van een IPO-commissie heeft hij advies uitgebracht over de instelling en vormgeving van de provinciale rekenkamer.

Meer informatie

Eugster

Telefoon:

Mobiel 0627026738

barbara.eugster@noord-holland.nl

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl

Hij is zijn loopbaan begonnen bij de Algemene Rekenkamer, waar hij onderzoek heeft verricht naar het functioneren van de ministeries en daaraan gerelateerde instellingen.

Martin Santhagens studeerde Politicologie aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is getrouwd, heeft drie kinderen en woont in Overveen.

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 11 december 2023

Onderwerp: Benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer

Kenmerk: 2193418

Bijlagen:

- Ontwerpbesluit
- Kennisgeving – Randstedelijke Rekenkamer – Ontslagbrief A. Hoenderbos-Metselaar
- Persbericht – Martin Santhagens voorgedragen als bestuurder/directeur Randstedelijke Rekenkamer

1. Inleiding

Op 30 augustus 2023 heeft bestuurder/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer, mevrouw A. Hoenderdos haar ontslag aangeboden bij Provinciale Staten. Een afschrift hiervan heeft u ontvangen in de Lijst ingekomen stukken van september. Vooruitlopend op het ontslag heeft u op 10 juli 2023, Statenlid mevrouw J. Schneemann benoemd tot lid van de adviescommissie. De adviescommissie heeft als doel om te komen tot een met een advies voor een benoeming van een nieuwe bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer door de vier Provinciale Staten van Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland.

Met het vertrek van bestuurder-directeur mevrouw Hoenderdos hebben Provinciale Staten van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland een adviescommissie ingesteld ten behoeve van de benoeming van een bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer. De adviescommissie draagt unaniem de heer Santhagens voor als lid van de Randstedelijke Rekenkamer.

De Provinciewet spreekt over een lid van de rekenkamer. Overeenkomstig de Gemeenschappelijke Regeling vormt het lid van de rekenkamer het bestuur van de

Gemeenschappelijke Regeling en vervult deze tevens de functie van directeur van de ondersteuningsorganisatie van de rekenkamer. De bestuurder/directeur van de rekenkamer is daarmee het “lid” als bedoeld in de Provinciewet.

Samenstelling adviescommissie

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 5 van de GR RRK is voor het benoemingsproces een adviescommissie samengesteld bestaande uit vier Statenleden van de Randstedelijke provincies, te weten:

- Flevoland – Mevrouw Y. den Boer
- Noord-Holland – Mevrouw J. Schneemann
- Utrecht – De heer A. de Jong (later vervangen door de heer V. Jansen)
- Zuid-Holland – De heer V. Lalta

Het secretariaat van de adviescommissie is gevoerd door de griffie van de provincie Flevoland.

2. Proces en procedure

Het ontslagverzoek van de bestuurder/directeur mevrouw Hoederdos heeft materieel uitvoering gekregen en vraagt aansluitend een formeel besluit van Provinciale Staten. Het bericht van ontslag is afgedaan na analogie van een Provinciebestuurder. Hetzij met de kennisgeving. Nadere bestudering van Provinciewet leert dat Provinciale Staten besluit tot het verlenen van ontslag op eigen verzoek van het lid van de Rekenkamer.

Met het vertrek van bestuurder/directeur mevrouw A. Hoederdos worden haar bestuurstaken tijdelijk waargenomen door de plaatsvervangend bestuurder en haar directietaken door een waarnemend directeur.

Om te komen tot een profielschets van de nieuwe bestuurder/directeur en de werving,- en selectie te begeleiden is de adviescommissie bijgestaan door een extern searchbureau. Searchbureau BeljonWesterterp heeft dit traject begeleid na het winnen van een meervoudige aanbesteding.

Aan de hand van de inbreng van de adviescommissie heeft BeljonWesterterp een eigentijds profiel opgesteld. De adviescommissie heeft de Programmaraad geraadpleegd over de profielschets. Gehoord de Programmaraad heeft de adviescommissie de profielschets bijgesteld, vastgesteld en is de werving gestart.

De werving heeft geresulteerd in vijftien passende kandidaten welke gekenmerkt zijn door kwaliteit en diversiteit. Selectie heeft plaatsgevonden aan de hand van vier rondes:

1. Gehoord het advies van BeljonWesterterp, heeft de adviescommissie een voorselectie uitgevoerd op basis van het Curriculum Vitae en de motivatiebrief, resulterend in acht van de vijftien kandidaten.
2. BeljonWesterterp heeft de acht kandidaten geïnterviewd en haar interviewverslagen voorzien van advies voorgelegd aan de adviescommissie. De adviescommissie heeft besloten vier van de acht resterende kandidaten uit te nodigen voor gesprek.
3. De vier kandidaten zijn in twee afzonderlijke commissies geïnterviewd. Dit zijn geweest de adviescommissie en een commissie met vertegenwoordiging van de medewerkers van de Randstedelijk Rekenkamer. De zienswijze van de medewerkers van de Randstedelijk Rekenkamer is doorslaggevend geweest voor de adviescommissie om de twee kandidaten te selecteren voor de laatste ronde.
4. De twee resterende kandidaten hebben een test afgelegd. Deze behelst een capaciteitstest, persoonlijkheidsvragenlijsten, een interview en diverse praktijksimulaties, te weten; een medewerkersgesprek, een visiegesprek, een presentatieopdracht en een schriftelijke opdracht. De resultaten van deze test zijn via de professional die de test heeft afgenomen aan de adviescommissie toegelicht. De uitslag van de testresultaten zijn doorslaggevend geweest voor de voordracht van de kandidaat. De voordracht is unaniem besluit door de adviescommissie (evenals de selectie in de rondes 1, 2 en 3).

In de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer, artikel 5, lid 3, is vastgelegd dat deelnemers unaniem besluiten tot benoeming van het bestuurder/directeur. Als één van de deelnemers niet overeenkomstig besluit, kan de benoeming geen doorgang vinden. De adviescommissie vertrouwd er echter op dat zij de beste kandidaat hebben voorgedragen en de Staten overeenkomstig besluiten.

De plaatsvervangend bestuurder heeft met ingang van 1 december 2024 Provinciale Staten verzocht om ontslag op eigen verzoek. Daarmee is in de periode van 1 december 2023 tot 1 maart 2024 geen bestuur van de Randstedelijke Rekenkamer in functie. Voor het vertrek van de plaatsvervangend bestuurder brengt de Programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer advies uit over de onderzoeksprogrammaring 2024. Op deze wijze kan de plaatsvervangend bestuurder gehoord het advies de onderzoeksprogrammering vaststellen. Aan de hand van de onderzoeksprogrammering wordt richting gegeven aan de uitvoeringsorganisatie van de rekenkamer voor de continuïteit van onderzoek tot aan het aantreden van de nieuwe bestuurder/directeur. Het bestuurlijk aanbidding van de onderzoeken bij Provinciale Staten loopt daarmee niet meer dan 3 maanden vertraging op.

3. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

het Presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

E. Krijgsman, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 01-2024

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van het presidium van 11 december 2023;

gelet op artikel 5 lid 1 en lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Randstedelijke Rekenkamer;

gelet op artikel 79c lid 1 en lid 6 sub a van de Provinciewet;

besluiten:

1. De heer M. Santhagens te benoemen als (lid) bestuurder/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer met ingang van 1 maart 2024 voor de duur van zes jaar;
2. Mevrouw A. Hoenderdos ontslag te verlenen als bestuurder/directeur van de Randstedelijke Rekenkamer per 1 november 2023 en overeenkomstig te informeren.

Haarlem, **5 februari 2024**

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon J.Faber AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d.	5-2-2024	Doorkiesnummer +31 235145778 jescafaber@noord-holland.nl
Commissie Bestuur		
Datum commissievergadering	22-01-2024	
Onderwerp: Voordracht Benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer		29 januari 2024 1 2

Advies commissie NLG:

De Voordracht Benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer als hamerstuk door te geleiden naar PS van 5 februari 2024.

Uittreksel van het concept-verslag Bestuur 22 januari 2024:

7.b Bestuur: Voordracht Benoeming bestuurder-directeur Randstedelijke Rekenkamer

Met het vertrek van bestuurder-directeur, mevrouw Hoenderdos, hebben Provinciale Staten van Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland een adviescommissie ingesteld ten behoeve van de benoeming van een bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer. De adviescommissie draagt unaniem de heer Santhagens voor als lid van de Randstedelijke Rekenkamer. De commissie adviseert Provinciale Staten over deze benoeming.

De **voorzitter** geeft het woord aan mevrouw Schneemann, lid van de adviescommissie, voor een toelichting. Zij spreekt als afgevaardigde van Provinciale Staten en niet namens haar partij.

Mevrouw **Schneemann** (adviescommissie Programmaraad) schetst de werkzaamheden van de adviescommissie, bestaande uit vier afgevaardigden van de vier betrokken provincies. De commissie heeft de eisen voor de zoekopdracht opgesteld. De provincie Flevoland heeft de aanbesteding op zich genomen en vervolgens heeft de commissie samen met het geselecteerde bureau de oude profielschets geüpdatet. Het bureau heeft ondersteund bij de werving en selectie. De adviescommissie heeft unaniem besloten om Martin Santhagens voor te dragen.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Schneemann voor haar toelichting en al het werk dat verzet is. Hij geeft het woord aan de commissie.

De heer **De Vries** (VVD) geeft zijn complimenten voor de zorgvuldige en degelijke procedure. Hij constateert

dat op pagina 3 in het laatste grote tekstblok per abuis gesproken wordt over 1 december 2024 in plaats van 2023. Tot slot vraagt hij of het mogelijk is om het dienstverband van mevrouw Hoenderdos te continueren tot 1 maart 2024 ter overbrugging van een periode zonder directeur en om te voorkomen dat het werk van de rekenkamer vertraging oploopt.

Mevrouw **Schneemann** (adviescommissie Programmaraad) antwoordt dat de adviescommissie geen invloed kan uitoefenen op het besluit van mevrouw Hoenderdos.

De heer **Klein** (ChristenUnie) bedankt de adviescommissie voor het werk dat verzet is. De ChristenUnie kan zich vinden in de voordracht van deze zeer ervaren kandidaat, maar vindt het ook wat ongelukkig dat het werk van de rekenkamer vertraging oploopt.

De heer **Stulemeijer** (50PLUS) bedankt mevrouw Hoenderdos voor haar inzet en de adviescommissie voor haar degelijke werk. Hij wenst de heer Santhagens veel succes.

Statenlid **Gielen** (GL) sluit zich aan bij de complimenten voor de adviescommissie en mevrouw Schneemann in het bijzonder. GL is akkoord met de voordracht.

Mevrouw **Ten Ham** (PvdA) bedankt ook mevrouw Schneemann voor haar inzet. De PvdA gaat akkoord met de voordracht.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk doorgeleid kan worden naar Provinciale Staten van 5 februari 2024.

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 5 februari 2024

Onderwerp: **aanwijzen lid van de adviescommissie voor benoeming plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer.**

Bijlagen:

Ontwerpbesluit

1. Inleiding

In overeenstemming met artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer dient één lid van Provinciale Staten Noord-Holland benoemd te worden in de adviescommissie voor de benoeming van de plaatsvervangend bestuurder van de Randstedelijke Rekenkamer.

De benoeming van een nieuwe plaatsvervangend bestuurder voor de Randstedelijke Rekenkamer is aan de orde vanwege het ingediende en verleende ontslag van de vorige plaatsvervangend bestuurder per 1-12-2023.

2. Voorstel

De door PS aangewezen leden en plaatsvervangend leden van de programmaraad van de Randstedelijke Rekenkamer hebben het beste zicht op de werkzaamheden van de Randstedelijke Rekenkamer. Vanuit hun midden adviseren zij Statenlid Julia Schneemann (Volt) te benoemen als lid van de adviescommissie. Zij was ook lid van de adviescommissie voor de benoeming van de nieuwe bestuurder-directeur van de Randstedelijke Rekenkamer

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het Presidium,

dhr. A.Th.H. van Dijk, voorzitter

dhr. E. Krijgsman, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 03-2024

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van het Presidium van 5 februari 2024;

gelet op artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer

besluiten:

- mw. J. Schneemann te benoemen als lid van de adviescommissie voor benoeming van de plaatsvervangend bestuurder Randstedelijke Rekenkamer.

Haarlem, 5 februari 2024

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Provincie Noord-Holland Statengriffie
T.a.v. de heer A. Th. H. van Dijk
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

Datum: 13-11-2023

Referentie: JV/700108/cw/47280

**Betreft: Rapport van feitelijke bevindingen
subsidieverantwoordingen fractievergoedingen 2022/2023
Provincie Noord-Holland**

Geachte heer Van Dijk,

Ingevolge uw opdracht om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de besteding en verantwoording van de vergoedingen die zijn verstrekt aan de fracties over de periode 15 maart 2022 tot en met 14 maart 2023 brengen wij u hierbij rapport uit over onze bevindingen waarbij wij de volgende indeling van het rapport hanteren:

1. Verantwoordelijkheden;
2. Verrichte werkzaamheden;
3. Uitkomsten van de verrichte werkzaamheden algemeen;
4. Uitkomsten van de verrichte werkzaamheden per fractie;
5. Beperking in het gebruik en verspreidingskring.

De opdracht is met u en de beoogde gebruikers, zijnde de Statengriffie en voorzitter van Provinciale Staten Provincie Noord-Holland, overeengekomen en heeft als doel om u te assisteren bij het vaststellen van de reeds verleende Statengriffiesubsidievoorschotten in overeenstemming met de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015. De overeengekomen specifieke werkzaamheden zijn tot stand gekomen in overleg met de beoogde gebruikers, zijnde de Statengriffie en voorzitter van Provinciale Staten Provincie Noord-Holland. De opdrachtvoorwaarden zijn omschreven in onze opdrachtbrief van 4-7-2023.

VanOoijen
Accountants
Leidsevaart 578
2014 HT Haarlem

Postbus 538
2003 RM Haarlem
T. 023 - 544 03 83

adviseurs@ooijen.nl
www.ooijen.nl

1. Verantwoordelijkheden

Het is de verantwoordelijkheid van u en de beoogde gebruikers om te bepalen of de overeengekomen specifieke werkzaamheden toereikend en geschikt zijn voor het hierboven beschreven doel.

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 4400N, 'Opdrachten tot het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden'. Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). Verder hebben wij de onafhankelijkheidsregels van de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) in acht genomen.

2. Verrichte werkzaamheden

In deze paragraaf is een beschrijving van de overeengekomen specifieke werkzaamheden en feitelijke bevindingen opgenomen. Wij doen geen uitspraak over wat de feitelijke bevindingen betekenen voor de subsidieverantwoordingen fractievergoedingen provincie Noord-Holland over de periode 15 maart 2022 tot en met 14 maart 2023 in zijn totaliteit. U en de beoogde gebruikers zullen hierover een eigen afweging moeten maken gebruikmakend van dit rapport van feitelijke bevindingen en eventuele andere beschikbare informatie.

Wij hebben in opdracht van de Statengriffie de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- a) Wij hebben de relevante regelgeving en documentatie in ons onderzoek betrokken, waaronder de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015.
- b) Wij hebben voorafgaande aan en gedurende ons onderzoek gecommuniceerd met medewerkers van de griffie.
- c) Wij zijn nagegaan of de fracties de verantwoording hebben ingediend overeenkomstig het door de provincie voorgeschreven format en of de kosten conform de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015 naar de juiste categorieën zijn toegerekend.
- d) Wij zijn nagegaan of de verantwoorde uitgaven en inkomsten ook daadwerkelijk betaald respectievelijk ontvangen zijn, volgens het kasstelsel.

- e) Wij hebben de verantwoordingen over de periode 15 maart 2022 tot en met 14 maart 2023 en achterliggende externe bewijsstukken in ons onderzoek betrokken en onderzocht of bestedingen zijn onderbouwd en gedocumenteerd en passen binnen de doelstellingen zoals geformuleerd in de geldende Subsidieverordening fractiebijdrage Noord-Holland 2015. Dit is gedaan per fractie en per fractie hebben wij onze bevindingen opgenomen in deze rapportage.
- f) Wij hebben zowel het begin- als eindsaldo van de bankrekeningen aangesloten met de verantwoording 2022-2023. Eventuele afwijkingen met de banksaldi zijn nader verklaard.

Met deze rapportage rapporteren wij onze bevindingen over de periode 15 maart 2022 tot en met 14 maart 2023. De rapportage is per fractie in concept afgestemd, in het kader van hoor en wederhoor. Dit is in overleg gegaan met de Statengriffie.

3. Uitkomsten van verrichte werkzaamheden algemeen

In dit hoofdstuk zijn de uitkomsten van onze overeengekomen specifieke werkzaamheden zoals opgenomen in hoofdstuk 2 weergegeven. De uitkomsten van onze werkzaamheden zijn per fractie weergegeven in hoofdstuk 4 van deze rapportage.

3.1. Werkzaamheden a en b (algemeen)

Wij hebben kennis genomen van de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015.

3.2. Werkzaamheden c (format en toerekening kostencategorieën)

Alle partijen hebben overeenkomstig het verantwoordingsmodel over de periode 2022-2023 verantwoording afgelegd. Wij zijn nagegaan in hoeverre de verantwoorde uitgaven op basis van de omschrijving en onderliggende bewijsstukken conform de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015 aan de juiste kostencategorieën zijn toegerekend. Eventuele opmerkingen hieromtrent zijn per fractie weergegeven in hoofdstuk 4 van deze rapportage.

3.3. Werkzaamheden d (kasstelsel)

Bij het kasstelsel wordt uitgegaan van moment van betaling. Alleen de inkomsten en uitgaven tot en met 14 maart 2023, die ontvangen en/of betaald zijn mogen worden meegenomen in de verantwoording. Wij zijn nagegaan dat alle door de fracties verantwoorde inkomsten en uitgaven zijn onderbouwd met betalingsbewijzen en passen binnen de periode van verantwoording. Eventuele afwijkingen zijn per fractie toegelicht in hoofdstuk 4.

3.4. Werkzaamheden e (onderbouwing en toetsing aan verordening)

In hoofdstuk 4 zijn de uitkomsten van onze werkzaamheden per fractie weergegeven. In deze paragraaf wordt ingegaan op een algemene uitkomst van onze werkzaamheden die op alle fracties van toepassing is.

Artikel 11 lid 12 sub d Subsidieverordening fractiebijdrage Noord-Holland 2015

In artikel 11 lid 12 sub d van de Subsidieverordening fractiebijdrage 2015 is opgenomen dat kosten die verband houden met betalingen aan bedrijven waarover Statenleden middellijk of onmiddellijke zeggenschap hebben en betalingen aan partners en familieleden tot en met de derde graad van bloed- en aanverwantschap niet voor subsidie in aanmerking komen.

Een onderzoek naar betalingen zoals bedoeld in artikel 11 lid 12 sub d is door ons niet rationeel in te steken. Wij hebben derhalve niet kunnen vaststellen dat sprake is geweest van dergelijke betalingen.

3.5. Werkzaamheden f (aansluiting verantwoording met de banksaldi)

Er is een zichtbare aansluiting gemaakt van de begin- en eindstanden van de verantwoording met het banksaldo per 15 maart 2022 en 14 maart 2023. Eventuele afwijkingen zijn per fractie toegelicht in hoofdstuk 4.

Het terug te betalen bedrag over het boekjaar en de voorgaande periode is nu in de verantwoording over de periode 2022-2023 zichtbaar gemaakt en nader door ons toegelicht in hoofdstuk 4 van deze rapportage.

4. Uitkomsten van de verrichte werkzaamheden

Deze paragraaf omvat de uitkomsten van de verrichte werkzaamheden, zoals opgenomen onder e) per fractie. Eventuele correcties in de verantwoording zijn geïnitieerd door en afgestemd met de Statengriffie.

Op uw verzoek hebben wij de terug te betalen voorschotten fractievergoedingen 2022-2023 per fractie in de onderstaande tabel gerecapituleerd:

	€
Stichting fractieondersteuning GroenLinks Noord-Holland	11.044
Stichting fractieondersteuning VVD Noord-Holland	45.458
Stichting fractieondersteuning Democraten 66 Noord-Holland	0
Stichting fractieondersteuning PvdA Noord-Holland	11.276
Stichting fractieondersteuning JA21	0
Stichting fractieondersteuning CDA Noord-Holland	8.631
Stichting fractieondersteuning Forum voor Democratie	0
Stichting Ondersteuning Noord-Hollandse Statenfractie Partij voor de Dieren	37
Stichting Ondersteuning Provinciale Fractie Noord-Holland Partij voor de Vrijheid	12.457
Stichting Ondersteuning SP-fractie Provincie Noord-Holland	4.792
Stichting fractieondersteuning ChristenUnie Noord-Holland	11.767
Stichting fractieondersteuning 50Plus / Partij van de Ouderen	1.769
Stichting fractieondersteuning DENK	8.124
Stichting fractieondersteuning Fractie Baljeu	46
Stichting fractieondersteuning Liberaal Noord-Holland	2.126
Totaal	117.527

4.1. Stichting fractieondersteuning GroenLinks Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning GroenLinks Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	76.499
Inkomsten	
Subsidie provincie	99.850
Rente	1
Overige	5.480
Totaal ontvangsten	105.331
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	60.242
Accountantskosten	1.165
Kosten advies/onderzoek derden	218
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	4.512
Consumptiekosten	4.470
Reis- en verblijfkosten	1.705
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	16.628
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	284
Kosten krantenabonnementen	477
Representatiekosten	3.076
Bankkosten	171
Overige kosten	27
Restitutie aan provincie Noord-Holland	27.886
Totaal uitgaven	120.861
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	60.969
Reservering: max. 50% subsidie	49.925
Terug te betalen aan PNH	11.044

Bevindingen

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.2. Stichting fractieondersteuning VVD Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning VVD Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	66.033
Inkomsten	
Subsidie provincie	83.639
Rente	17
Overige	99
Teveel ontvangen voorschot subsidie	
Totaal ontvangsten	83.755
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	30.270
Accountantskosten	1.212
Kosten advies/onderzoek derden	5.548
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	0
Consumptiekosten	1.785
Reis- en verblijfkosten	0
Computer-/printerkosten t.b.v.	0
Vorming-/opleidingskosten fractieleden	0
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	22
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabbonnementen	0
Representatiekosten	1.049
Bankkosten	542
Overige kosten	1.067
Restitutie aan provincie Noord-Holland	18.766
Totaal uitgaven	60.261
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	89.528
Reservering: max. 50% subsidie	41.819
Terug te betalen aan PNH	47.708

Bevindingen

Er is voor 7 statenleden recht op een subsidie van € 86.743 en voor het afgesplitst statenlid naar evenredigheid een subsidie van € 1.396. Dit geeft totaal recht op een subsidie van € 88.139. Door de fractie is een bedrag van € 83.639 ontvangen. Er is dus een bedrag van € 4.500 te weinig aan subsidie ontvangen.

Er is door de Griffie gekozen om dit niet alsnog uit te betalen maar te verrekenen via de egalisatiereserve. De reservering dient dus te worden berekend op een bedrag van € 44.070 en het terug te betalen bedrag op € 45.458.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.3. Stichting fractieondersteuning Democraten 66 Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning Democraten 66 Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	37.952
Inkomsten	
Subsidie provincie	80.190
Rente	7
Overige	1.791
Totaal ontvangsten	81.988
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	74.361
Accountantskosten	1.022
Kosten advies/onderzoek derden	500
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	4.289
Consumptiekosten	1.858
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	5.170
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	761
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	136
Representatiekosten	54
Bankkosten	195
Overige kosten	876
Restitutie aan provincie Noord-Holland	-
Totaal uitgaven	89.222
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	30.718
Reservering: max. 50% subsidie	40.095
Terug te betalen aan PNH	0

Bevindingen

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.4. Stichting fractieondersteuning PvdA Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning PvdA Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	53.196
Inkomsten	
Subsidie provincie	80.190
Rente	10
Overige	259
Totaal ontvangsten	80.459
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	61.317
Accountantskosten	863
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	1.844
Consumptiekosten	2.953
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	308
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	15
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	14
Representatiekosten	574
Bankkosten	242
Overige kosten	-
Restitutie aan provincie Noord-Holland	14.154
Totaal uitgaven	82.284
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	51.371
Reservering: max. 50% subsidie	40.095
Terug te betalen aan PNH	11.276

Bevindingen

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.5. Stichting fractieondersteuning JA21

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning JA21 heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	1.996
Inkomsten	
Subsidie provincie	46.047
Rente	-
Overige	2.391
Totaal ontvangsten	48.438
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	19.762
Accountantskosten	351
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	6.002
Consumptiekosten	2.783
Reis- en verblijfkosten	64
Computer-/printerkosten t.b.v. fractie	9.557
Vorming-/opleidingskosten fractieleden	3.624
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	1.813
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	610
Representatiekosten	977
Bankkosten	279
Overige kosten	549
Restitutie aan provincie Noord-Holland	137
Totaal uitgaven	46.508
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	3.926
Reservering: max. 50% subsidie	23.024
Terug te betalen aan PNH	0

Bevindingen

Het bedrag aan ontvangen subsidie bestaat uit een 50% voorschot van € 16.383, een herrekend bedrag naar aanleiding van een extra Statenlid van € 5.157 en een laatste termijn van € 20.883. Totaal € 42.423 Het is niet geheel duidelijk hoe deze laatste termijn is berekend. Als afsplitsing heeft de fractie conform art 7.2 van de verordening alleen recht op de variabele vergoeding van € 6.553 per statenlid. Voor de vijf Statenleden waarmee het fractiejaar is begonnen geeft dit een subsidie van € 32.765, te vermeerderen met het naar rato toe te kennen bedrag € 5.157, bedraagt het bedrag € 37.922,-.

Naast het bedrag van € 42.423 is nog een bedrag ontvangen van € 3.623,95 voor opleidingskosten. De betreffende kosten zijn opgenomen onder de post vorming en opleiding.

Er zijn campagnegelden ontvangen voor totaal € 4.840. Dit bedrag is deels opgenomen onder de overige inkomsten voor een bedrag € 2.300. Het resterende bedrag van € 2.540 is als aftrek genomen op de personeelskosten.

De consumptiekosten zijn opgenomen voor een bedrag € 2.782,55. Er zijn echter ook consumptiekosten opgenomen onder de representatiekosten voor € 285 en onder de vergadering, bijeenkomsten en werkbezoeken voor € 208. Het totaal van de consumptiekosten komt dan uit op een bedrag van € 3.275, hetgeen boven de norm is van € 2.900.

Voor een bedrag van € 137 kunnen geen bonnen worden overlegd. Dit bedrag is door de fractie opgenomen onder de post Restitutie aan provincie Noord-Holland.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.6. Stichting fractieondersteuning CDA Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning CDA Statenfractie Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	47.569
Inkomsten	
Subsidie provincie	67.084
Rente	0
Overige	0
Totaal ontvangsten	67.084
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	46.664
Accountantskosten	1.039
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	1.046
Consumptiekosten	2.209
Reis- en verblijfkosten	1.254
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	742
Vorming/opleidingskosten fractieleden	381
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	3.198
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabbonnementen	128
Representatiekosten	359
Bankkosten	335
Overige kosten	217
Restitutie Provincie NH	14.908
Totaal uitgaven	72.480
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	42.173
Reservering: max. 50% subsidie	33.542
Terug te betalen aan PNH	8.631

Bevindingen

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.7. Stichting fractieondersteuning Forum voor Democratie

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning Forum voor Democratie heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	46.216
Inkomsten	
Subsidie provincie	60.532
Rente	0
Overige	0
Totaal ontvangsten	60.532
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	63.458
Accountantskosten	3.507
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	284
Consumptiekosten	410
Reis- en verblijfkosten	-
Computer-/printerkosten t.b.v.	327
Vorming-/opleidingskosten fractieleden	1.815
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	70
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	212
Representatiekosten	1.111
Bankkosten	269
Overige kosten	-
Restitutie aan provincie Noord-Holland	16.746
Totaal uitgaven	88.209
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	18.539
Reservering: max. 50% subsidie	30.266
Terug te betalen aan PNH	0

Bevindingen

Een bedrag van € 220 betreft consumptiekosten maar is geboekt als vergaderkosten. De norm wordt echter niet overschreden. Een bedrag van € 15 aan representatiekosten is geboekt als bankkosten.

Een bloemstuk voor € 50 is geboekt op representatiekosten. Het bloemstuk is indertijd gekocht en afgerekend met de bankkaart. De bon daarvan kan niet meer worden achterhaald.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.8. Stichting Ondersteuning Noord-Hollandse Statenfractie Partij voor de Dieren

Het bestuur van de Stichting Ondersteuning Noord-Hollandse Statenfractie Partij voor de Dieren heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	23.136
Inkomsten	
Subsidie provincie	60.532
Rente	0
Overige	1.443
Totaal ontvangsten	61.975
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	52.605
Accountantskosten	881
Kosten advies/onderzoek derden	0
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	359
Consumptiekosten	0
Reis- en verblijfkosten	0
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	0
Vorming/opleidingskosten fractieleden	0
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	806
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	0
Representatiekosten	0
Bankkosten	157
Overige kosten	0
Restitutie aan de Provincie Noord-Holland	0
Totaal uitgaven	54.808
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	30.303
Reservering: max. 50% subsidie	30.266
Terug te betalen aan PNH	37

Bevindingen

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.9. Stichting Ondersteuning Provinciale Fractie Noord-Holland Partij voor de Vrijheid

Het bestuur van de Stichting Ondersteuning Provinciale Fractie Noord-Holland Partij voor de Vrijheid heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	41.822
Inkomsten	
Subsidie provincie	60.532
Rente	-
Overige	155
Totaal ontvangsten	60.687
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	40.997
Accountantskosten	1.987
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	-
Consumptiekosten	1.837
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	-
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	1.303
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	1.035
Representatiekosten	145
Bankkosten	130
Overige kosten	-
Restitutie aan provincie Noord-Holland	12.352
Totaal uitgaven	59.786
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten – uitgaven)	42.723
Reservering: max. 50% subsidie	30.266
Terug te betalen aan PNH	12.457

Bevindingen

De norm voor digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen is met een bedrag van € 235 overschreden. De fractie heeft aangegeven dit bedrag terug te zullen betalen.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.10. Stichting Ondersteuning SP-fractie Provincie Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting Ondersteuning SP-fractie Provincie Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Betaalrekening	1.741
Spaarrekening	35.022
Beginsaldo	36.763
Inkomsten	
Subsidie provincie	60.532
Rente	7
Overige	-
Totaal ontvangsten	60.539
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	49.043
Accountantskosten	1.537
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	-
Consumptiekosten	739
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	2.525
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	137
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabbonnementen	189
Representatiekosten	103
Bankkosten	182
Overige kosten	495
Restitutie aan provincie Noord-Holland	7.294
Totaal uitgaven	62.244
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	35.058
Per saldo uitgaven Statenverkiezingscampagne	
Reservering: max. 50% subsidie	30.266
Terug te betalen aan PNH	4.792

Bevindingen

Het banksaldo is € 24,43 lager dan de eindstand, dus misschien is een uitgaaf voor dit bedrag nog niet geboekt. Wij hebben dit niet verder uitgezocht.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.10 Stichting fractieondersteuning ChristenUnie Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning ChristenUnie Noord-Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	35.712
Inkomsten	
Subsidie provincie	47.426
Rente	24
Overige	-
Totaal ontvangsten	47.450
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	25.888
Accountantskosten	743
Kosten advies/onderzoek derden	218
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	1.590
Consumptiekosten	687
Reis- en verblijfkosten	352
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	848
Vorming/opleidingskosten fractieleden	2.861
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	180
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabbonnementen	-
Representatiekosten	1.493
Bankkosten	199
Overige kosten	-
Restitutie aan provincie Noord-Holland	12.623
Totaal uitgaven	47.682
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	35.480
Reservering: max. 50% subsidie	23.713
Terug te betalen aan PNH	11.767

Bevindingen

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.11. Stichting fractieondersteuning 50Plus Noord-Holland/ Partij van de Ouderen

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning 50Plus Noord-Holland/ Partij van de Ouderen heeft het volgende Format Verantwoording fractiegelden subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	7.450
Inkomsten	
Subsidie provincie	47.426
Rente	0
Overige	0
Totaal ontvangsten	47.426
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	29.033
Accountantskosten	3.933
Kosten advies/onderzoek derden	12.425
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	-
Consumptiekosten	-
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	-
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	7.506
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	-
Representatiekosten	-
Bankkosten	210
Overige kosten	-
Restitutie aan provincie Noord-Holland	-
Totaal uitgaven	53.107
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	1.769
Reservering	0
Terug te betalen aan PNH	1.769

Bevindingen

Onder de bureaunkosten zijn ook de kosten voor krantenabonnementen opgenomen voor totaal € 437. Verder zijn er geen facturen beschikbaar voor deze abonnementen, wel blijkt uit de dagafschriften dat dit bedrag abonnementen betreft.

Voor de posten met nummer 40, 74, 25 en 108 met een gezamenlijk bedrag van € 71,99 kan geen bon worden overlegt. Het betreft 3 kassabonnen (van de Action, de slijterij en de Provincie Noord-Holland) en 1 donatie. Dit zijn uitgaven geweest voor de volgende doeleinden: kantoorartikelen, lunch/drinken voor de fractie tijdens de fractievergadering en een donatie (€ 25) aan het Nationaal MS Fonds.

Donaties zijn overigens volgens art 11 lid 11 sub c van de verordening niet subsidiabel.

Ingevolge artikel 11a zal het resterende saldo met inachtneming van rechtmatige kosten gemaakt tussen 14 maart 2023 en de datum van de afscheidsvergadering geheel worden terugbetaald aan de Provincie. Het saldo van € 1.769 is als terugbetaling opgenomen in de tabel bij paragraaf 4 in deze rapportage.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.12. Stichting fractieondersteuning DENK

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning DENK heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	56.281
Inkomsten	
Subsidie provincie	47.426
Rente	0
Overige	0
Totaal ontvangsten	47.426
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	54.408
Accountantskosten	2.227
Kosten advies/onderzoek derden	-
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	-
Consumptiekosten	300
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	4.225
Vorming/opleidingskosten fractieleden	-
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	-
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabonnementen	-
Representatiekosten	238
Bankkosten	221
Overige kosten	772
Restitutie aan provincie Noord-Holland	33.192
Totaal uitgaven	95.583
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	8.124
Reservering	0
Terug te betalen aan PNH	8.124

Bevindingen

Ingevolge artikel 11a zal het resterende saldo met inachtneming van rechtmatige kosten gemaakt tussen 14 maart 2023 en de datum van de afscheidsvergadering geheel worden terugbetaald aan de Provincie. Het eindsaldo van € 8.124 is als terugbetaling opgenomen in de tabel bij paragraaf 4 in deze rapportage. Dit eindsaldo is inclusief de betalingen gedaan tot en met 31-3-2023.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.13. Stichting fractieondersteuning Baljeu

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning Baljeu heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	179
Inkomsten	
Subsidie provincie	5.524
Rente	-
Overige	170
Totaal ontvangsten	5.694
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	-
Accountantskosten	-
Kosten advies/onderzoek derden	5.082
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	-
Consumptiekosten	-
Reis- en verblijfkosten	-
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	300
Vorming/opleidingskosten fractieleden	-
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	-
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabbonnementen	233
Representatiekosten	-
Bankkosten	212
Overige kosten	-
Restitutie aan provincie Noord-Holland	-
Totaal uitgaven	5.827
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	46
Reservering	0
Terug te betalen aan PNH	46

Bevindingen

De facturen voor de krantenabbonnementen zijn niet beschikbaar, echter uit de omschrijving op de dagafschriften blijkt duidelijk dat dit abonnementen betreft.

Ingevolge artikel 11a zal het resterende saldo met inachtneming van rechtmatige kosten gemaakt tussen 14 maart 2023 en de datum van de afscheidsvergadering geheel worden terugbetaald aan de Provincie. Het saldo van € 46 is als terugbetaling opgenomen in de tabel bij paragraaf 4 in deze rapportage.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

4.14. Stichting fractieondersteuning Liberaal Noord-Holland

Het bestuur van de Stichting fractieondersteuning Liberaal Noord- Holland heeft de onderstaande subsidieverantwoording ingediend.

	€
Beginsaldo	1.086
Inkomsten	
Subsidie provincie	6.554
Rente	-
Overige	4.840
Totaal ontvangsten	11.394
Uitgaven	
Fractieondersteuning incl. personeelskosten	750
Accountantskosten	637
Kosten advies/onderzoek derden	545
Vergaderingen/bijeenkomsten/werkbezoeken	-
Consumptiekosten	23
Reis- en verblijfkosten	5
Computer/printer-kosten t.b.v. fractie	-
Vorming/opleidingskosten fractieleden	4.840
Bureaunkosten (papier, vakliteratuur enz.)	92
Digitale nieuwsgaring en kosten krantenabbonnementen	-
Representatiekosten	-
Bankkosten	126
Overige kosten	3.336
Restitutie aan provincie Noord-Holland	-
Totaal uitgaven	10.354
Eindstand per 14 maart (beginsaldo + inkomsten - uitgaven)	2.126
Reservering	0
Terug te betalen aan PNH	2.126

Bevindingen

Ingevolge artikel 11a zal het resterende saldo met inachtneming van rechtmatige kosten gemaakt tussen 14 maart 2023 en de datum van de afscheidsvergadering geheel worden terugbetaald aan de Provincie. Het saldo van € 2.126 is als terugbetaling opgenomen in de tabel bij paragraaf 4 in deze rapportage. In het saldo zijn uitgaven begrepen tot en met 16-3-2023.

Wij hebben inzake de bij paragraaf 2 a t/m f vermelde overeengekomen werkzaamheden geen nadere bevindingen met betrekking tot deze verantwoording.

5. Beperking in het gebruik en verspreidingskring

Bij het opstellen van deze rapportage is rekening gehouden met de verwachtingen van de beoogde gebruikers. Daarom is deze rapportage alleen bestemd voor de beoogde gebruikers, zijnde de Statengriffie en voorzitter van Provinciale Staten Provincie Noord-Holland, om hen te assisteren bij het vaststellen van de reeds verleende subsidievoorschotten in overeenstemming met de Subsidie-verordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015.

Vanwege de wettelijke bepalingen betreffende openbaarheid - Wet openbaarheid van bestuur (WOB) -, die op deze rapportage van toepassing zijn, verlenen wij toestemming om deze rapportage openbaar te maken.

Wij vertrouwen erop u met deze rapportage naar behoren te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud hiervan nader toe te lichten

Hoogachtend,
VanOoijen Accountants N.V.



J.M. Vijn RA

Provinciale Staten van Noord-Holland

Haarlem, 11 december 2023

Onderwerp: Subsidievaststelling na verleende voorschotten op fractiebijdragen over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023

Bijlagen:

- Ontwerpbesluit
- Rapport van bevindingen subsidieverantwoordingen fractievergoedingen provincie Noord-Holland over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023

1. Inleiding

Op grond van de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015 moet elke door een Statenfractie in het leven geroepen stichting fractieondersteuning verantwoording afleggen over de door de provincie aan haar verstrekte subsidievoorschotten. De verantwoording houdt in dat bij de aanvraag om subsidievaststelling het format verantwoording fractiegelden plus onderliggende stukken en het jaarverslag overlegd worden. De commissaris van de Koning heeft per brief van 15 maart 2023 aan vijftien stichtingen fractieondersteuning verzocht de verantwoording van de ontvangen voorschotten en de aanvraag om subsidievaststelling over de periode 15 maart 2022 tot en met 14 maart 2023 in te dienen vóór 1 juni 2023. Voor fracties die na de verkiezingen niet in PS zijn teruggekeerd loopt de verantwoording tot de datum van de afscheidsvergadering van PS, 28 maart 2023.

2. Rapport van bevindingen

Van alle stichtingen fractieondersteuning is de verantwoording tijdig ontvangen. Het genoemde format en onderliggende stukken zijn, na voorcontrole door de griffie, ter controle aangeboden aan de ex artikel 217, tweede lid van de Provinciewet door uw Staten aangewezen accountant (Van Ooijen). De accountant heeft een rapport van bevindingen gemaakt, dat als bijlage bij deze voordracht is gevoegd.

De in dit rapport genoemde fracties hebben verantwoording afgelegd in overeenstemming met het voorgeschreven format zoals opgenomen bij de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015. De rapportage is in concept per fractie afgestemd, in het kader van hoor en wederhoor. Ten aanzien van de uitgaven zijn enkele bevindingen geconstateerd. De bevindingen worden hieronder toegelicht met het voorlopige besluit van de voorzitter voor de subsidievaststelling per bevinding en per ondersteuningsstichting.

VVD

Bij de verstrekking van de subsidie is per abuis een bedrag van € 4.500 te weinig uitbetaald aan de fractie VVD. Er is door de griffie gekozen om niet alsnog uit te betalen maar te verrekenen via de egalisatiereserve. Bij de berekening van de reserve wordt hier rekening mee gehouden.

Voorlopig besluit:

- De subsidie vast te stellen conform verlening.

JA21

Bij de verstrekking van de subsidie is per abuis een bedrag van € 4.500 teveel uitbetaald aan de fractie JA21. Er is een overschrijding van de consumptiekosten van € 376,-. De fractie JA21 kan voor € 137,- geen achterliggende bonnen overleggen. Dit zijn daarmee onrechtmatige uitgaven.

Voorlopig besluit:

- Vanuit privé dient de fractie JA21 € 137,- terug te storten aan bankrekening voor 14 maart 2024. De subsidie vast te stellen conform verlening, minus deze € 137,-.

FvD

De fractie FvD kan voor € 50,- geen achterliggende bonnen overleggen. Dit zijn daarmee onrechtmatige uitgaven.

Voorlopig besluit:

- Vanuit privé dient de fractie FvD € 50,- terug te storten aan bankrekening voor 14 maart 2024. De subsidie vast te stellen conform verlening, minus deze € 50,-.

PVV

De fractie van de PVV heeft een bedrag van € 1.035,- aan krantenabbonnementen / nieuwsgaring besteed. Dit komt €235,- boven het in de verordening artikel 11 lid 4.b. gestelde maximale bedrag van € 800,-. Deze € 235,- is daarmee onrechtmatig uitgegeven door de fractiestichting.

Voorlopig besluit:

- De subsidie vast te stellen conform verlening, minus de € 235,- die boven het maximum bedrag voor nieuwsgaring zijn uitgegeven. Het aan PNH terug te betalen bedrag met deze € 235,- te verhogen naar € 12.692,-.

50Plus Noord-Holland/ Partij van de Ouderen

De fractie 50PLUS-PVDO kan voor € 71,99 geen achterliggende bonnen overleggen. Dit zijn daarmee onrechtmatige uitgaven.

Voorlopig besluit:

- Vanuit privé dient de fractie 50PLUS/PVDO € 71,99 terug te betalen. Dit is de eindafrekening van de fractie en het eindsaldo van de fractie ad. € 1.769,- zal via een factuur aan de provincie worden terugbetaald.

DENK

Geen opmerkingen.

Voorlopig besluit:

- Dit is de eindafrekening van de fractie DENK en het eindsaldo van de fractie ad. € 8.124,- zal via een factuur aan de provincie worden terugbetaald.

Baljeu

Geen opmerkingen.

Voorlopig besluit:

- Dit is de eindafrekening van de fractie Baljeu en het eindsaldo van de fractie ad. € 46,- zal via een factuur aan de provincie worden terugbetaald.

Liberaal Noord-Holland

Geen opmerkingen.

Voorlopig besluit:

- Dit is de eindafrekening van de fractie Liberaal Noord-Holland en het eindsaldo van de fractie ad. € 2.126,- zal via een factuur aan de provincie worden terugbetaald.

Overige fracties

Bij de overige fracties zijn geen bijzonderheden aangetroffen.

Voorlopig besluit:

- De subsidie vast te stellen conform verlening.

3. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Het Presidium,

A.Th.H. van Dijk, voorzitter

E. Krijgsman, griffier

Ontwerpbesluit

Nr. 02-2024

Provinciale Staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van het presidium van 11 december 2023;

gelet op artikel 33, tweede lid van de Provinciewet en de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015,

besluiten:

1. kennis te nemen van de voorlopige besluiten om de aanvragen voor de subsidievaststelling over de periode 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023 van de ondersteuningsstichtingen van de Statenfracties: GroenLinks, VVD, FvD, D66, PvdA, CDA, PVV, SP, PvdD, ChristenUnie, 50PLUS-PVDO, DENK, JA21, Liberaal N-H en Baljeu vast te stellen conform artikel 11, lid 2 van de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015;
2. dat het ontwerpbesluit, dat zijn vertaalslag krijgt in vijftien besluiten van de voorzitter van Provinciale Staten tot subsidievaststelling conform de voorlopige besluiten, geen aanleiding geeft om hierover wensen en bedenkingen ter kennis van de voorzitter te brengen.

Haarlem, 5 februari 2024

Provinciale Staten voornoemd,

voorzitter,

statengriffier,

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon J.Faber AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d	5-2-2024	Doorkiesnummer +31 235145778 jescafaber@noord-holland.nl
Commissie Bestuur		
Datum commissievergadering	22-01-2024	
Onderwerp: Voordracht Subsidievaststelling fractiebijdragen 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023		29 januari 2024 1 2

Advies commissie NLG:

De Voordracht Subsidievaststelling fractiebijdragen 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023 als hamerstuk door te geleiden naar PS van 5 februari 2024.

Uittreksel van het concept-verslag Bestuur 22 januari 2024 :

7 A-agenda Bestuur (bestuur algemeen, integriteit, Europa)

7.a Bestuur: Voordracht Subsidievaststelling fractiebijdragen 15 maart 2022 t/m 14 maart 2023

Op grond van de Subsidieverordening fractiebijdragen Noord-Holland 2015 moet elke door een Statenfractie in het leven geroepen stichting fractieondersteuning verantwoording afleggen over de door de provincie aan haar verstrekte subsidievoorschotten. De accountant heeft een rapport van bevindingen opgesteld. In de voordracht zijn voorlopige besluiten geformuleerd. De voorzitter van PS stelt uiteindelijk de subsidies vast. De commissie bespreekt de voordracht met de CdK en adviseert Provinciale Staten om al dan niet wensen en bedenkingen ter kennis van de CdK te brengen.

De heer **Stulemeijer** (50PLUS) gaat ervanuit dat de toenmalige fractievoorzitter van de combinatie 50PLUS/Partij voor de Ouderen, mevrouw Van Soest, verantwoording heeft afgelegd.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt bij interruptie aan de heer Stulemeijer of de huidige fractie de officiële opvolging is van de vorige fractie of een nieuwe fractie met een nieuwe stichting.

De heer **Stulemeijer** (50PLUS) antwoordt dat de oude fractie zelfstandig wordt afgerond en dat het ook een andere stichting is.

De **voorzitter** concludeert dat het twee gescheiden trajecten zijn. Hij geeft het woord aan gedeputeerde Van Dijk voor een reactie.

Commissaris **Van Dijk** beaamt dat het klopt dat de afronding plaatsvindt met de oude fractiestichting en dat de nieuwe stichting volgend jaar aan de beurt komt.

De heer **Van der Heijden** (D66) vraagt waarom sinds het begin van deze periode alle fractieleden moeten tekenen en waarom de werkwijze veranderd is.

Commissaris **Van Dijk** weet niet welke werkwijze de heer Van der Heijden bedoelt.

De heer **Van der Heijden** (D66) legt uit dat alle fractieleden tegenwoordig moeten tekenen, terwijl voorheen de fractievoorzitter alleen kon tekenen voor de stichting.

Commissaris **Van Dijk** zegt toe te laten uitzoeken of er iets veranderd is en waarom.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel ondanks deze onbeantwoorde vraag als hamerstuk doorgeleid kan worden naar Provinciale Staten van 5 februari 2024.

Mondelinge vragen ChristenUnie voor het Vragenuur van PS 5 februari 2024 inzake Provinciale inzet woningen voor spoedzoekers

Op 16 januari jl. hebben GS ons per brief geïnformeerd over het besluit om af te zien van de realisatie van flexwoningen op de locatie Balkweiterhoek in Zwaagdijk-West vanwege een gebrek aan draagvlak. De brief meldt ook dat hiermee de totale verkenning naar de mogelijkheden om het provinciaal eigendom in te zetten voor het asieldossier wordt beëindigd. Deze verkenning was gestart in september 2021 naar aanleiding van een brandbrief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Het kabinet vroeg in deze brief aan onder andere colleges van GS om mee te werken aan het op korte termijn realiseren van extra opvang- en huisvestingsplekken.

De behoefte aan (flexibele) woonruimte voor spoedzoekers is sinds de brandbrief in september 2021 niet afgenomen. Sterker nog, gezien de grote opgave voor Noord-Holland om asielzoekers op te vangen in het kader van de spreidingswet, kan aangenomen worden dat deze behoefte in de komende tijd nog verder zal toenemen.

De ChristenUnie is teleurgesteld dat de verkenning naar de inzet van provinciaal vastgoed voor het asieldossier geen enkel resultaat heeft opgeleverd. We hebben daarom de volgende vragen aan het college van Gedeputeerde Staten.

1. Is het beëindigen van de verkenning alleen ingegeven door praktische onmogelijkheden of speelt ook een verminderd enthousiasme van het nieuwe college van Gedeputeerde Staten een rol?
2. Kunt u ons (evt. schriftelijk) een overzicht geven van de redenen waarom alle locaties die in eerste instantie in beeld waren zijn afgefallen?
3. Ziet de provincie nog andere manieren om bij te dragen aan de urgente opdracht om extra woonruimte voor spoedzoekers te realiseren?
4. Zijn gemeenten voldoende toegerust om zelf extra flexwoningen te realiseren of is kan extra hulp van de provincie bijdragen aan de realisatie? Zo ja, is de provincie voornemens die hulp te bieden?
5. In het overleg over Balkweiterhoek zijn door de gemeente Medemblik alternatieve locaties voor flexwoningen aangedragen. Is het college bereid om samen met de gemeente Medemblik, en wellicht ook andere gemeenten die alternatieve locaties hebben aangedragen, te onderzoeken of op deze locaties flexwoningen gerealiseerd kunnen worden?

Michel Klein
ChristenUnie

Mondelinge vragen JA21 voor het Vragenuur PS 5 februari 2024 over verheldering provinciale verantwoordelijkheden onder de nieuwe Spreidingswet

Datum 2 februari 2024

Onderwerp Mondelinge vragen van JA21 over de uitvoering van de spreidingswet en de uitgebreide van de Provincie Noord-Holland.

E-mail bergd@noord-holland.nl

Kader Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015, Artikel 46 (Vragenuur)

Bijlage(n) Geen



Met de invoering van de spreidingswet op 1 februari, in de volksmond 'dwangwet', wordt de rol van de provincie uitgebreid, met extra toezichttaken op de asielopvang door gemeenten. Het is de fractie van JA21 ter ore gekomen dat er mogelijk gesprekken zijn gevoerd tussen de burgemeester en wethouder Broeders van de gemeente Medemblik over de spreidingswet vóórdat deze officieel in werking trad. Dit roept vragen op over de rol die de provincie zichzelf aanmeet en de wijze waarop informatie wordt gedeeld en beslissingen worden genomen. Hieronder vindt u onze vragen waar wij in de komende vergadering graag een antwoord op zien.

1. Kunt u bevestigen of ontkennen dat er een gesprek heeft plaatsgevonden met de burgemeester en wethouder van Medemblik over de opvang van asielzoekers en de spreidingswet, en zo ja, waarom vond dit gesprek plaats voordat er over wet werd gestemd en de wet officieel in werking was getreden?
2. Indien dit gesprek heeft plaatsgevonden, welke specifieke zaken rond de spreidingswet zijn besproken en welke positie heeft de provincie ingenomen ten aanzien van de verantwoordelijkheden en verwachtingen van de gemeente Medemblik?
3. Is het dossier Zwaagdijk-West/Balkweiterhoek 76 ter sprake gekomen, specifiek in relatie tot de uitvoering van de spreidingswet? Zo ja, op welke wijze?
4. In het coalitieakkoord "Verbindend voorruit", BBB/VVD/GL/PvdA 2023-2027, staat de volgende passage opgenomen:

"Provincies zijn niet direct betrokken bij de opvang van asielzoekers. Wel oefent de provincie interbestuurlijk toezicht uit op gemeenten bij hun wettelijke taakstelling inzake het huisvesten van statushouders. In het geval dat de landelijke spreidingswet van kracht zou worden, zal er meer van het provinciaal bestuur gevraagd worden. Aangezien er dan een extra toezichttaak bij de provincie komt te liggen, namelijk ook ten aanzien van de asielopvang door gemeenten. "

1. Hoe wordt er door de provincie toezicht gehouden op de naleving van de spreidingswet door de gemeenten, en wat zijn de consequenties als gemeenten niet aan hun verplichtingen voldoen?
5. Kunt u uiteenzetten hoe Provinciale Staten betrokken worden bij de implementatie van de spreidingswet, om te zorgen voor een transparante en uitvoering van deze wet?
6. Kunt u, gezien de betrokkenheid van de Commissaris van de Koning bij de Provinciale Regietafels, en het belang van transparantie over de besluitvorming over het huisvesten van asielzoekers, toezeggen dat de agenda's en notulen van deze regietafels en relevante overleggen openbaar worden gemaakt?

Daniël van den Berg
Fractievoorzitter JA21 Noord-Holland

Mondelinge vragen D66 voor het Vragenuur PS 5 februari 2024 over spreidingsbeleid

Met het in werking treden van de spreidingswet, is ook de opgave voor alle gemeenten in Noord-Holland bekend. Wat D66 betreft is er geen tijd te verliezen, omdat we asielzoekers zo menswaardig mogelijk op moeten vangen. Daarom de volgende vragen.

- In Noord-Holland worden door veel gemeenten geen asielzoekers opgevangen, hoe gaat de Provinciale regietafel de komende maanden zoveel mogelijk extra plekken realiseren, nu de spreidingswet aangenomen is?
- Zijn er gemeenten die net als het Westland hebben laten weten geen extra opvang te willen realiseren?
- Wanneer verwacht u dat alle gemeenten hun deel doen, hetzij door opvangplekken te realiseren, hetzij door woningen te realiseren voor statushouders?
- Hoe gaan we voorkomen dat gemeenten die nu meer dan het quotum doen hun opvangplekken terugbrengen tot het quotum?

Sijmen Mulder
D66

Mondelinge vragen JA21 voor het Vragenuur PS 5 februari 2024 over het handelen van het IPO in het kader van de spreidingswet

Datum 2 februari 2024

Onderwerp Mondelinge vragen van JA21 over het handelen van het IPO in het kader van de spreidingswet

E-mail bergd@noord-holland.nl

Kader Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten en Statencommissies van Noord-Holland 2015, Artikel 46 (Vragenuur)

Bijlage(n) Petitie VNG IPO en COA



Met de invoering van de spreidingswet op 1 februari, in de volksmond 'dwangwet', wordt de rol van de provincie uitgebreid, met extra toezichttaken op de asielopvang door gemeenten. Het is de fractie van JA21 opgevallen dat het Interprovinciaal Overleg (IPO), samen met de VNG en het COA, een petitie heeft ingediend die pleit vóór het aannemen van de spreidingswet door de Eerste Kamer. De petitie zit als bijlage bij deze vragen. Hieronder vindt u onze vragen waar wij in de komende vergadering graag een antwoord op zien.

1. Kunt u bevestigen of ontkennen dat er, onder uw leiding of medewerking, de petitie is ondertekend door uzelf, als portefeuillehouder IPO-bestuur?
2. Kunt u bevestigen of ontkennen dat er, onder uw leiding of medeweten, een petitie is ondertekend door leden van onze Provinciale Afvaardiging, bestaande uit de BBB & CDA, die pleit voor de spreidingswet?
3. Bent u zich bewust van de gevoeligheid van dit dossier en kunt u toelichten hoe u, gezien uw portefeuilles, betrokken bent geweest bij de besluitvorming rond deze petitie?
4. Kunt u het standaardproces beschrijven dat gevolgd wordt wanneer het IPO een standpunt inneemt over wetgevingsinitiatieven zoals de spreidingswet?
5. In hoeverre is er volgens u voldaan aan artikel 167 van de Provinciewet, namelijk de actieve informatieplicht naar de Provinciale Staten? Kunt u specifieke voorbeelden geven van hoe en wanneer de Staten zijn geïnformeerd of betrokken zijn bij dit besluit van het IPO of van uzelf?
6. Zijn de leden van de Algemene vergadering vooraf geïnformeerd, betrokken, of geraadpleegd over hun standpunt ten aanzien van de petitie? Zo nee, kunt u toelichten waarom dit niet is gebeurd?
7. Zijn de andere leden van Gedeputeerde Staten, waaronder de Commissaris van de Koning, vooraf geïnformeerd, betrokken, of geraadpleegd over hun standpunt ten aanzien van de petitie? Zo nee, kunt u toelichten waarom dit niet is gebeurd?
8. Wat zijn uw plannen om te zorgen dat vergelijkbare situaties in de toekomst op een transparantere manier worden aangepakt? Kunt u een tijdlijn of specifieke maatregelen noemen?

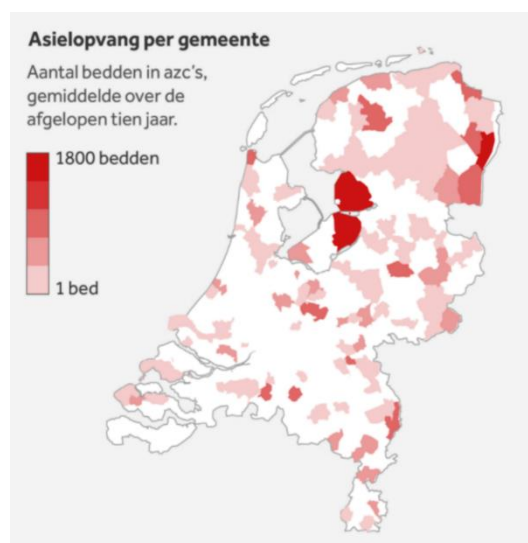
Daniël van den Berg
Fractievoorzitter JA21 Noord-Holland

Petitie

Bovenstaande organisaties zijn betrokken bij de uitvoering van de asielopvang en voorstander van deze wet. Graag lichten we toe waarom we voor de Spreidingswet zijn en vragen we de Eerste Kamer met klem de wet aan te nemen.

Onevenredige verdeling van de opvang

Slechts een kwart van de gemeenten biedt nu structurele asielopvang. Hoewel vele gemeenten bereid zijn om tijdelijke noodopvang te bieden, lopen de gemeenten die structurele opvang bieden al tijden tegen hun grenzen aan. De beelden en verhalen uit Ter Apel, Budel zijn bekend: overvolle centra, waardoor mensen soms noodgedwongen buiten het COA-terrein verblijven met minimale begeleiding of faciliteiten. Dit merken ook de inwoners rondom de centra. Vooral gemeenten in het noorden en oosten van ons land vangen grotere groepen asielzoekers op. Daardoor belasten we deze gemeenten onevenredig hoog.



Hoge (maatschappelijke) kosten

Bijna de helft van de huidige opvangplaatsen is tijdelijke noodopvang, zoals gymzalen, evenementenhallen en cruiseschepen. De maatschappelijke kosten van deze tijdelijke locaties zijn heel hoog. Tijdelijke opvang is minimaal twee keer zo duur als reguliere opvang. Daarnaast wordt tijdelijke opvang vaak op het laatste moment ingericht, waardoor de omgeving zich overvallen voelt. Groot nadeel is ook dat asielzoekers veel te vaak van opvang naar opvang verplaatst moeten worden. Bovendien voldoen de leefomstandigheden vaak niet aan de vereiste kwaliteit. Deze situatie leidt tot maatschappelijke onrust in de Nederlandse samenleving en tot onevenredige druk voor de medewerkers van onder meer het COA. Dit kan en moet beter.

Duidelijkheid over verantwoordelijkheid gemeenten

Met de spreidingswet krijgen alle 342 gemeenten een duidelijke opgave, die daarna op provinciaal niveau met elkaar besproken en gerealiseerd wordt, met oog voor de verschillen per gemeente. De wet geeft alle gemeenten een verantwoordelijkheid. Daarmee kent iedere gemeente haar opgave en is het niet afwachten totdat de staatssecretaris of het COA belt met een noodoproep. Naast de evenredige spreiding van de opvang over het land is het ook mogelijk meer kleinschalige opvang te realiseren. Daarmee kunnen gemeenten opvang aanbieden, passend bij hun omgeving.

Handvat voor evenredig afbouwen

De bezetting in de opvang kent pieken en dalen en daar moet de opvang op ingericht zijn. De Spreidingswet kan daarbij helpen. Deze wet is namelijk niet alleen voor het realiseren van opvangplekken, maar biedt ook een handvat en rekenkundig model voor het afbouwen van opvangplekken indien de bezetting afneemt. Ook bij een lagere bezetting blijft daardoor de verantwoordelijkheid in opvang evenredig tussen gemeenten verdeeld. De 'lege' opvangplekken kunnen dan flexibel worden ingezet voor andere doelgroepen in de krappe woningmarkt (studenten, arbeidsmigranten, dak- en thuislozen etc.). Dit is inmiddels ook financieel geborgd door nieuwe afspraken over de stabiele financiering van het COA. De wet gaat niet over instroom. Of er nu 10 of 10.000 asielzoekers naar Nederland komen, we hebben een stevig opvangsysteem nodig met een eerlijke verdeling tussen gemeenten.

Geen tijd te verliezen

U heeft de sleutel in de hand om de huidige problematiek op te lossen. Het is noodzakelijk om nu het besluit te nemen. Zonder Spreidingswet blijven gemeenten, hun inwoners en uitvoeringsorganisaties vastzitten in een constante, steeds terugkerende opvangcrisis. Opvanglocaties blijven overvol, gemeenten en inwoners blijven overvallen worden door tijdelijke noodopvang en het gesleep met mensen blijft de waan van de dag. Met alle gevolgen van dien voor hen, omwonenden die overlast ervaren, maar ook voor de COA medewerkers.

Bied perspectief

Met de Spreidingswet worden asielzoekers evenredig over alle gemeenten verdeeld. Hierdoor kunnen omwonenden beter en eerder worden meegenomen in het proces en worden zij niet meer overvallen. De druk voor de medewerkers van het COA zal afnemen en de kosten voor opvang gaan fors omlaag.

Wij vragen u om perspectief, rust en zekerheid voor inwoners, gemeenten en asielzoekers, nu en in de toekomst. Dat kan met deze wet.

PORTEFEUILLEVERDELING GS VAN NOORD-HOLLAND 2023-2027

Per 18 juli 2023

Naam	Portefeuilleonderdelen
J.C.J. Beemsterboer	• Wonen, exclusief de integrale ontwikkeling OV knooppunten • Landbouw en visserij • Coördinatie stikstofbanken, coördinatie PPLG • Faunabeheer en dierenwelzijn • Huisvesting statushouders • Cultureel erfgoed • ICT en data • Eigenaarsrol Omgevingsdiensten • IPO-bestuur
E.A.S. Rommel	• Ruimtelijke ordening • Economie, inclusief havens, NZKG, industrie en circulaire economie • Schiphol • Arbeidsmarkt en onderwijs • Recreatie en toerisme, inclusief waterrecreatie • Financiën • Subsidies • Grondzaken
R.P.M. Kocken	• Natuur en landschap • Water en bodem, inclusief bodemdaling • Klimaat en energietransitie • Klimaatadaptatie
J. Olthof	• Mobiliteit • Luchtvaart • OV knooppunten, integrale ontwikkeling inclusief wonen • Gezonde leefomgeving en milieu • Leefbaarheid en voorzieningen (waaronder bibliotheken en dorpshuizen) • Sponsoring en evenementen • Sport en cultuur
Commissaris van de Koning	• Rijkstaken, inclusief asiel • Openbare orde en veiligheid, inclusief risicokaarten • Integriteit • Internationale betrekkingen • Public affairs • Communicatie • Paviljoen Welgelegen • Huisvesting provinciale organisatie • Concerncontrol • Juridische zaken • Intern archief • PS- en GS-zaken • Personeel en organisatie, inclusief inkoop • Europa • Bestuur • Interbestuurlijk toezicht • CPMR

INGETROKKEN

Mondelinge vragen D66 voor het Vragenuur PS 5 februari 2024 over werkbezoek gedeputeerde Beemsterboer aan ondernemer Luigi Prins.

Gedeputeerde Beemsterboer heeft 1 februari een werkbezoek afgelegd aan Luigi Prins een vastgoedondernemer die betrokken is geweest bij de zaak Hooijmaaijer.

- Hoe is de afspraak tot stand gekomen? En wat was de aanleiding?
- Was de gedeputeerde op de hoogte van de reputatie van Prins en geschiedenis van de relatie tussen de ondernemer en de provincie Noord-Holland?
- Heeft de gedeputeerde andere GS leden op de hoogte gebracht van dit gevoelige bezoek?
- Zou de gedeputeerde bij nader inzien weer een zelfde beslissing maken om een bezoek af te leggen aan deze gedeputeerde?
- Hoe gaan we voorkomen dat u nogmaals een zelfde gevoelig bezoek aflegt?

Sijmen Mulder
D66



**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland



PARTIJ VOOR DE VRIJHEID
Noord-Holland



Forum voor
Democratie

Aanvraag fractiedebat uitspraken gedeputeerde Kocken in Het Parool

De fracties van CDA, D66, JA21, CU, SP, Volt, PvdD, 50+, PVV, FvD verzoeken tot het houden van een fractiedebat over de uitspraken van gedeputeerde Kocken in Het Parool¹ van 23 januari 2024.

Tijdens het debat kunnen de volgende elementen aan de orde komen:

- Welke afspraken hebben de coalitiepartijen gemaakt over Wind op Land?
- Zijn er naar aanleiding van de stemming over de windmolens aan de Noorder IJplas nieuwe afspraken gemaakt, zoals in Het Parool wordt gesuggereerd. Worden deze afspraken openbaar gemaakt?
- Zijn er afspraken tussen de coalitiepartijen over toekomstig stemgedrag over andere onderwerpen dan Wind op Land, die niet in het coalitieakkoord staan?
- In Het Parool wordt aangegeven dat de coalitie onder druk staat wanneer toekomstige plekken voor windmolens worden 'weggestemd'. De Noorder IJplas was "die ene, wat mij betreft heel zure uitzondering." Hoe moet deze afspraak worden gelezen? Gaan alle initiatieven voor wind op land nu per definitie door? Welke mogelijkheden hebben de coalitiefracties om een ruimtelijke afweging te maken, zoals gevraagd bij een VVGB?
- Hoe gaan de coalitiepartijen om met de huidige RES-gebieden?
- Hoe denken de fracties te voorkomen dat politieke afspraken een inhoudelijke afweging over nieuwe initiatieven frustreren?

Eventuele vraag aan GS:

- In het artikel in Het Parool wordt gesuggereerd dat een gerechtelijke procedure kan komen. Met welke inzet stelt GS zich op tijdens die gerechtelijke procedure?

Dennis Heijnen (CDA)

Sijmen Mulder (D66)

Daniël van den Berg (JA21)

Michel Klein (CU)

Remine Alberts (SP)

Julia Schneemann (Volt)

Jaap Hollebeek (PvdD)

Hein Stulemeijer (50plus)

Ilse Bezaan (PVV)

Johan Dessing (FvD)

¹ <https://www.parool.nl/amsterdam/heeft-groenlinks-slecht-onderhandeld-over-de-drie-windmolens-in-amsterdam-noord-die-er-niet-kwamen-dit-was-die-ene-zure-uitzondering~b144c922/>



Tegen de bouw van windturbines bij de Noorder-IJplas was veel protest van omwonenden. foto Sabine Joosten/anp ANP / Sabine Joosten

Amsterdam

23 januari 2024 | Pagina 18

⌚ 6 min.

'Superzuur dat dit is gestrand'

Noorder-IJplas: GL-gedeputeerde baalt van gesneuveld windmolenplan

Op het laatste nippertje stak de provincie een stokje voor de bouw van drie windmolens bij de Noorder-IJplas in Amsterdam-Noord. En dat terwijl de plannen aan alle regels leken te voldoen. Dat was eens, maar nooit weer, zegt provinciebestuurder Rosan Kocken (GroenLinks).

BART VAN ZOELLEN

Het valt de Noord-Hollandse gedeputeerde Rosan Kocken (Klimaat en Energie) duidelijk zwaar hoe het is gelopen met de plannen voor drie windmolens bij de Noorder-IJplas. In november werden die, kort voor de eindstreep, afgeschoten door Provinciale Staten.

Dat milieupartij GroenLinks in het provinciebestuur zit en GroenLinkser Kocken als gedeputeerde verantwoordelijk is voor het klimaatbeleid, kon daar

weinig aan veranderen. "Op persoonlijk vlak is het eigenlijk niet uit te leggen," zegt Kocken.

Ze vertelt over een lange fietstocht die ze een jaar of zeven geleden maakte met een van de initiatiefnemers van het plan voor de windturbines. Windmolenplannen liepen steeds weer stuk op voorschriften, die toen in Noord-Holland nog een stuk strenger waren dan in andere provincies. De honderden Amsterdammers die langs de stadsrand in Noord hun eigen duurzame energie willen opwekken, konden daarom wel een steuntje in de rug gebruiken. Als kersvers Statenlid fietste Kocken graag een stukje mee, van Amsterdam naar het provinciehuis in Haarlem.



Laura van der Bijl

Nu zit Kocken daar als Statenlid in een vorig jaar aangetreden coalitie van GL, BBB, VVD en PvdA. Die coalitie heeft een meerderheid in Provinciale Staten en toch kregen de windmolenplannen daar op het laatste nippertje geen steun. "Dat dit moest stranden is superzuur," zegt Kocken terugblikkend. "Ook omdat het een coöperatie is waar heel gewone mensen geld en energie in steken om windenergie op te wekken, precies zoals wij dat willen in Noord-Holland."

En dan te bedenken dat instemming van Provinciale Staten een formaliteit leek. De provincie werd een zogeheten verklaring van geen bedenkingen (vvgb) gevraagd omdat windturbines bij de Noorder-IJplas niet in het bestemmingsplan passen. Zo'n vvgb mag alleen worden geweigerd als de ruimtelijke ordening in het geding komt. De Omgevingsdienst - de toezichthouder namens de provincie - zag geen bezwaar, net als Gedeputeerde Staten.

Geen geschikte locatie

De plannen leken te voldoen aan alle eisen en toch nam de politiek het laatste woord: net als de meeste oppositiepartijen kwamen BBB en VVD tot de conclusie dat de Noorder-IJplas geen geschikte locatie is voor windmolens: te dicht bij woonschepen, het groen van de plas en de gemeentegrens. "Ontzettend jammer," zegt Kocken.

Haar partijgenoten in Amsterdam waren intussen in alle staten. Zij leken totaal verrast. Had hun partij hierover dan geen afspraken gemaakt met de coalitiepartners in het provinciebestuur? Kunnen politici botweg een stokje steken voor windmolenplannen die voldoen aan alle vergunningsvoorwaarden? En wat betekent dat voor de zeventien nieuwe windmolens die Amsterdam in totaal wil bouwen? Duurzaamheidswethouder Zita Pels, ook van GroenLinks, noemde het provinciebesluit 'onbehoorlijk en

onbegrijpelijk'.

Kocken was echter niet verrast, zegt ze terugblikkend. "Deze afspraak was er."

In het voorjaar was bij de coalitiebesprekingen die volgden op de glansrijk door BBB gewonnen Provinciale Statenverkiezingen lang gesproken over de windmolenplannen bij de Noorder-IJplas. BBB en VVD waren tegen, GroenLinks en PvdA waren voor. "Daar kwamen we gewoon niet uit."

Afgesproken werd dat alle fracties in de Provinciale Staten hun eigen afweging mochten maken over de plannen. Daarmee was achteraf gezien het lot van de windmolens bezegeld. De oppositie had nog tussenbeide kunnen komen, zegt Kocken, maar ook de Partij voor de Dieren en de SP stemden tegen.

Geruststellende formulering

Voor de initiatiefnemers en de Amsterdamse gemeentepolitiek was de uitkomst een grote verrassing omdat de coalitieafspraken van Gedeputeerde Staten over de Noorder-IJplas niet op papier waren gezet. In het coalitieakkoord stond alleen de geruststellende formulering dat 'de huidige aanpak in het kader van de Regionale Energiestrategieën (RES'en) wordt voortgezet'. Via de RES'en hebben gemeenten, waterschappen en provincies 'zoekgebieden' geselecteerd die geschikt lijken voor zonnepanelen en windturbines.

Heeft GroenLinks dan slecht onderhandeld? Kocken vindt van niet. Bij de onderhandelingen heeft ze voor elkaar gekregen dat de provincie jaarlijks structureel tot 15 miljoen euro te besteden krijgt aan klimaatbeleid. Met het vertrouwen onderling zit het goed. "Er is ook nooit betwist dat er een klimaatprobleem is of dat de provincie daar een taak heeft. Mijn taxatie was: als wij eruit waren gestapt, waren die windmolens er met een andere coalitie ook niet gekomen." Ze erkent wel: "Dit is voor ons het grootste pijnpunt." Blijft de vraag of nieuwe windturbines nog van de grond zullen komen.

Initiatiefnemers zullen zich wel drie keer achter de oren krabben voordat ze nog eens komen met windmolenplannen als die elk moment getorpedeerd kunnen worden door Provinciale Staten, zelfs als ze aan alle vergunningsvoorwaarden voldoen.

Kocken hoopt die onzekerheid weg te nemen. De coalitiepartijen hebben in november een verklaring opgesteld waarin ze zich opnieuw scharen achter de RES. Daarin wordt uitdrukkelijk gesteld dat er ruimte blijft voor nieuwe windturbines in Noord-Holland. De strekking, volgens Kocken: "Dat we niet bij elk windmolenproject maar doen waar we zin in hebben."

Intussen doemen er alweer nieuwe belemmeringen voor windmolens op. In het coalitieakkoord én in de verklaring uit november wordt aangestipt dat windmolens op zee en op industrieterreinen de voorkeur hebben. Daarnaast wordt in politiek Den Haag gewerkt aan een afstandsnorm die de plaatsing van windturbines op korte afstand van woningen per definitie onmogelijk maakt.

Toch verwacht Kocken dat windmolenplannen kansrijk blijven. Ook de windturbines bij de Noorder-IJplas waren met wat passen en meten te verenigen met de afstandsnorm. "Als ze in een zoekgebied van de RES liggen en passen binnen onze regels, moeten ze doorgaan en krijgen ze de steun van de coalitie."

Zo is het volgens Kocken afgesproken in de coalitieonderhandelingen: stemmen naar eigen believen over de windturbines aan de Noorder-IJplas was eens, maar nooit weer. "Dit is die ene, wat mij betreft heel zure uitzondering."

Bindende afspraken

Het valt te verwachten dat nieuwe windmolenplannen opnieuw een storm van protest zullen oproepen bij omwonenden en dat BBB en VVD zich daar weer bijzonder van onder de indruk zullen tonen. "Dat kan," zegt Kocken, "maar ze zijn dan wel gebonden aan de afspraken die wij hebben gemaakt. Anders is het ook wel zo simpel dat de coalitie op het spel komt te staan. Die afspraak is er gewoon: dit was de uitzondering. Als je met een opdracht op pad wordt gestuurd, moet je ook kunnen rekenen op steun bij de uitvoering van het akkoord."

De initiatiefnemers van de drie windmolens bij de Noorder-IJplas kunnen het besluit van de provincie nog aanvechten bij de rechter. Binnenkort, als het formele besluit er is, kunnen ze beoordelen hoe kansrijk dat is. Is de ruimtelijke ordening in het geding? "Als provincie kun je niet zeggen: ik vind het stom dus ik ben tegen," aldus Kocken. "Maar ja, wat is een ruimtelijk argument? Dat laat ik graag aan de rechter over."

En dan rest de initiatiefnemers toch nog één geitenpaadje, blijkt aan het eind van het interview. De vraag luidt: kunnen zij ook een windturbine bouwen zonder dat de provincie eraan te pas komt? Kocken schudt het antwoord niet zo uit haar mouw. Lachend: "Stel je voor dat we hier met elkaar de oplossing hebben gevonden."

Per mail komt later het antwoord: ja, het kan. Tot een vermogen van vijf megawatt gaat de gemeente erover. Met één windturbine blijven ze precies binnen deze grens. De initiatiefnemers hebben deze uitweg ook al overwogen, bevestigen zij desgevraagd, maar alleen als terugvaloptie als het aanvechten van het provinciebesluit tot niets leidt. En dan moet eerst nog blijken of de opbrengsten opwegen tegen de kosten.

stemmen staken op 11-12-2023
opnieuw stemmen op 5-2-2024

M201/11-12-2023
punt 10



**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Holland



VERWORPEN

Motie intensieve veehouderij extensiveren

Provinciale Staten van Noord-Holland, in vergadering bijeen op 11 december 2023, ter behandeling van agendapunt Tweede herziening Omgevingsverordening NH2022;

constaterende dat:

- wetenschappelijk consensus bestaat over de schade die intensieve veehouderij toebrengt aan o.a. het milieu, gezondheid, natuur, dierenwelzijn en water;
- de Omgevingsverordening Noord-Holland nieuwvestiging van intensieve veehouderij niet langer toestaat¹;
- de toelichting van de provincie bij dat betreffende artikel luidt: "de intensieve veehouderij kan een grote impact hebben op de leefomgeving, door bijvoorbeeld geurhinder, uitstoot van fijnstof, ammoniak, zoönosen en endotoxinen. Ook is dierenwelzijn een onderwerp dat tot maatschappelijke discussies leidt. Om die redenen is een vergroting van het aandeel intensieve veehouderij niet gewenst.";
- de Omgevingsverordening Noord-Holland uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij nog steeds toestaat;

overwegende dat;

- de Omgevingsvisie een weg inslaat naar natuurinclusieve, meer op regionale kringlopen gerichte landbouw;
- de Voedselvisie een transitie van het voedselsysteem voorstaat naar meer plantaardige eiwitconsumptie, wat goed moet zijn voor bodem, water, biodiversiteit, klimaat en dierenwelzijn;
- een meerderheid van Nederlanders af wil van de intensieve veehouderij² en al in 2020 meerdere Politieke Jongeren Organisaties Noord-Holland per brief hebben opgeroepen om de intensieve veehouderij af te bouwen;
- toename van het aantal dieren dat wordt gehouden in bestaande intensieve veehouderijen niet past in tijden van klimaat-, natuur- en stikstofcrises;

gehoord de discussie,

verzoeken GS:

- om zo snel als (juridisch) mogelijk met een voorstel te komen voor de aanpassing van art. 6.34 Omgevingsverordening, om de uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij alleen maar toe te staan als de dieren meer ruimte krijgen;

en gaan over tot de orde van de dag.

Jaap Hollebeek

Maik de Weerd

Laurien Berkvens

Partij voor de Dieren

Volt

D66

¹ Art. 6.34 Omgevingsverordening NH2020, art. 6.43 Omgevingsverordening NH2022

² <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/meerderheid-nederlanders-is-tegen-intensieve-veehouderij-maar-we-eten-nog-nauwelijks-vegetarisch~b3fb4adf/>

³ <https://www.duurzaam-ondernemen.nl/onderzoek-kwart-van-de-nederlanders-hoopt-op-toekomst-zonder-vlees/>